

Il-Ġurnal Uffiċjali

C 279 E

tal-Unjoni Ewropea

Edizzjoni bil-Malti

Informazzjoni u Avviżi

Volum 52

19 ta' Novembru 2009

Avviż Nru

Werrej

Pagna

Parlament Ewropew

SESSJONI 2008-2009

Dati tas-seduti: 20-22 Meju 2008

TESTI ADOTTATI

*Il-Minuti ta' din is-sessjoni ġew ippublikati fil-ĠU C 180 E, 17.7.2008.*I *Riżoluzzjonijiet, Rakkomandazzjonijiet u Opinjonijiet*

RIZOLUZZJONIJIET

Parlament Ewropew**It-Tlieta, 20 ta' Meju 2008**

2009/C 279 E/01	L-evalwazzjoni tal-Programm PEACE u l-istrategġija għall-ġejjieni Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Meju 2008 dwar l-evalwazzjoni tal-Programm PEACE u l-istrategġija għall-ġejjieni (2007/2150(INI))	1
2009/C 279 E/02	Il-kummerċ ta' materja prima u ta' prodotti bażiċi Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Meju 2008 dwar il-kummerċ ta' materja prima u ta' prodotti bażiċi (2008/2051(INI))	5
2009/C 279 E/03	L-Istrategġija għall-ibgħad reġjuni: Kisbiet u Prospettivi fil-Ġejjieni Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Meju 2008 dwar l-Istrategġija għall-ibgħad reġjuni: Kisbiet u Prospettivi fil-Ġejjieni (2008/2010(INI))	12
2009/C 279 E/04	Politika tal-Konsumatur tal-UE 2007-2013 Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Meju 2008 dwar l-istrategġija tal-Politika tal-Konsumatur tal-UE 2007-2013 (2007/2189(INI))	17

2009/C 279 E/05	Il-progress miksub fil-qasam tal-opportunitajiet ugwali u n-nuqqas ta' diskriminazzjoni fl-Unjoni Ewropea Riżoluzzjoni legiżlattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-progress miksub fil-qasam tal-opportunitajiet ugwali u n-nuqqas ta' diskriminazzjoni fl-Unjoni Ewropea (it-traspożizzjoni tad-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE) (2007/2202(INI))	23
2009/C 279 E/06	Politika Marittima Integrata għall-Unjoni Ewropea Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar Politika Marittima Integrata għall-Unjoni Ewropea (2008/2009(INI))	30
L-Erbgħa, 21 ta' Mejju 2008		
2009/C 279 E/07	Ambjent ta' negozju simplifikat għall-kumpaniji fl-oqsma tal-liġi tal-kumpaniji, il-kontabilità u l-verifika Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Mejju 2008 dwar ambjent ta' negozju simplifikat għall-kumpaniji fl-oqsma tal-liġi tal-kumpaniji, il-kontabilità u l-verifika (2007/2254(INI))	36
2009/C 279 E/08	In-Nisa u x-Xjenza Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Mejju 2008 dwar in-Nisa u x-Xjenza (2007/2206(INI))	40
2009/C 279 E/09	Green Paper dwar żarmar ahjar ta' bastimenti Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-Green Paper dwar żarmar ahjar ta' bastimenti (2007/2279(INI))	44
2009/C 279 E/10	Bidla fil-klima: sejbiet u rakkomandazzjonijiet għat-tehid ta' deċiżjonijiet Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-fatti xjentifiċi tal-bidla fil-klima: sejbiet u rakkomandazzjonijiet għat-tehid ta' deċiżjonijiet (2008/2001(INI))	51
2009/C 279 E/11	Ir-rapport tal-progress tat-Turkija għall-2007 Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Mejju 2008 dwar ir-rapport tal-progress tat-Turkija għall-2007 ((2007/2269(INI))	57
Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008		
2009/C 279 E/12	Reviżjoni tal-politika industrijali ta' nofs it-terminu — Kontribut lejn l-Istrateġija tal-UE għat-Tkabbir u x-Xogħlijiet Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar reviżjoni tal-politika industrijali ta' nofs it-terminu — Kontribut lejn l-Istrateġija tal-UE għat-Tkabbir u x-Xogħlijiet (2007/2257(INI))	65
2009/C 279 E/13	Is-sitwazzjoni fil-Libanu Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar is-sitwazzjoni fil-Libanu	69
2009/C 279 E/14	Iż-żieda fil-prezzijiet tal-ikel fl-UE u fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar iż-żieda fil-prezzijiet tal-ikel fl-UE u fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw	71
2009/C 279 E/15	Negożjati bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Uniti fir-rigward tal-eżenzjonijiet tal-visa (visa waiver) Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar negożjati bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Uniti fir-rigward tal-eżenzjonijiet tal-visa (visa waiver)	77

<u>Avviż Nru</u>	Werrej (ikompli)	Pagna
2009/C 279 E/16	Is-sitwazzjoni traġika fil-Burma Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar is-sitwazzjoni traġika fil-Burma	80
2009/C 279 E/17	Id-diżastru naturali fiċ-Ċina Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar id-diżastru naturali fiċ-Ċina	82
2009/C 279 E/18	L-armi tal-uranju (imdgħajfef) u l-effetti tagħhom fuq is-saħħa tal-bniedem u fuq l-ambjent — lejn projbizzjoni globali fuq l-użu ta' armi bħal dawn Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar l-armi tal-uranju (imdgħajfef) u l-effetti tagħhom fuq is-saħħa tal-bniedem u fuq l-ambjent — lejn projbizzjoni globali fuq l-użu ta' armi bħal dawn	84
2009/C 279 E/19	REACH (Abbozz ta' regolament dwar metodi ta' ttestjar) Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar l-abbozz ta' Regolament tal-Kummissjoni li jstabbilixxi metodi ta' ttestjar skond ir-Regolament (KE) Nru 1907/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-Registrazzjoni, il-Valutazzjoni, l-Awtorizzazzjoni u r-Restrizzjoni ta' Sustanzi Kimiċi (REACH)	85
2009/C 279 E/20	Strateġija għas-Saħħa tal-Animali (2007-2013) Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar Strateġija ġdida għas-Saħħa tal-Animali għall-Unjoni Ewropea (2007-2013) (2007/2260(INI))	89
2009/C 279 E/21	L-istrateġija tal-UE għat-tielet Laqgħa tal-Partijiet għall-Konvenzjoni ta' Aarhus f'Riga, il-Latvja Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar l-istrateġija tal-UE għat-tielet Laqgħa tal-Partijiet għall-Konvenzjoni ta' Aarhus f'Riga, il-Latvja	98
2009/C 279 E/22	Dikjarazzjoni ta' Pariġi tal-2005 dwar l-Effettività tal-Għajnuna Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar is-segwitu tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi tal-2005 dwar l-Effettività tal-Għajnuna (2008/2048(INI))	100
2009/C 279 E/23	Is-Sudan u l-Qorti Kriminali Internazzjonali Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar is-Sudan u l-Qorti Kriminali	109
2009/C 279 E/24	L-arrest ta' priġunieri politiċi fil-Belarus Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar l-arrest ta' dissidenti politiċi fil-Belarus	113
2009/C 279 E/25	Tensjoni tikber fil-Burundi Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar it-tensjoni tikber fil-Burundi	115

III Atti preparatorji

Parlament Ewropew

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

2009/C 279 E/26	It-tqabbil tal-kwalifiki tat-taħriġ professjonali bejn l-Istati Membri u l-Komunità Ewropea ***I Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal decizjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tħassar id-Decizjoni tal-Kunsill 85/368/KEE dwar it-tqabbil tal-kwalifiki tat-taħriġ professjonali bejn l-Istati Membri u l-Komunità Ewropea (COM(2007)0680 — C6-0398/2007 — 2007/0234(COD))	119
-----------------	---	-----

2009/C 279 E/27	Il-proċeduri tal-elenkar u tal-pubblikazzjoni tat-tagħrif fl-oqsma veterinarji u żootekniki *	
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal direttiva tal-Kunsill li tissempjifika l-proċeduri tal-elenkar u tal-pubblikazzjoni tat-tagħrif fl-oqsma veterinarji u żootekniki u li temenda d-Direttivi 64/432/KEE, 77/504/KEE, 88/407/KEE, 88/661/KEE, 89/361/KEE, 89/556/KEE, 90/427/KEE, 90/428/KEE, 90/429/KEE, 90/539/KEE, 91/68/KEE, 92/35/KEE, 92/65/KEE, 92/66/KEE, 92/119/KEE, 94/28/KE, 2000/75/KE, id-Deċiżjoni 2000/258/KE u d-Direttivi 2001/89/KE, 2002/60/KE, u 2005/94/KE (COM(2008)0120 — C6-0156/2008 — 2008/0046(CNS))	120
2009/C 279 E/28	Ir-restituzzjoni ta' oġġetti ta' kultura mneħħija illegalment mit-territorju ta' Stat Membru (verżjoni kkodifikata) ***I	
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-restituzzjoni ta' oġġetti ta' kultura mneħħija illegalment mit-territorju ta' Stat Membru (verżjoni kkodifikata) (COM(2007)0873 — C6-0025/2008 — 2007/0299(COD))	120
2009/C 279 E/29	Impriża Kongunta taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu *	
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill li jstabbilixxi Impriża Kongunta taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu 2004/06/001(COM(2007)0571 — C6-0446/2007 — 2007/0211(CNS))	121
2009/C 279 E/30	Fond tal-Komunità għat-Tabakk *	
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1782/2003 fir-rigward tat-trasferiment ta' għajjnuna tat-tabakk lill-Fond tal-Komunità għat-Tabakk għas-snin 2008 u 2009 u r-Regolament (KE) (Nru) 1234/2007 fir-rigward ta' finanzjament tal-Fond tal-Komunità għat-Tabakk (COM(2008)0051 — C6-0062/2008 — 2008/0020(CNS))	144
2009/C 279 E/31	L-istatistika dwar laham u bhejjem ***I	
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tikkoncerna l-istatistika dwar laham u bhejjem (COM(2007)0129 — C6-0099/2007 — 2007/0051(COD))	148
	P6_TC1-COD(2007)0051	
	Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fl-20 ta' Mejju 2008 bil-ħsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tikkoncerna l-istatistika dwar laham u bhejjem u li jħassar id-Direttivi tal-Kunsill 93/23/KEE, 93/24/KEE u 93/25/KEE	148
2009/C 279 E/32	Il-linji-gwida għall-linji ta' politika dwar l-impjiegi tal-Istati Membri *	
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal deċiżjoni tal-Kunsill dwar il-linji-gwida għall-linji ta' politika dwar l-impjiegi tal-Istati Membri (COM(2007)0803 PARTI V — C6-0031/2008 — 2007/0300(CNS))	149
2009/C 279 E/33	L-estimi tad-dħul u n-nefqa tal-Parlament għas-sena finanzjarja 2009	
	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar l-estimi tad-dħul u n-nefqa tal-Parlament għas-sena finanzjarja 2009 (2008/2022(BUD))	163

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

2009/C 279 E/34

Il-projbizzjoni ta' esportazzjonijiet u l-ħażna sikura ta' merkurju metalliku ***II

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar il-pożizzjoni komuni tal-Kunsill fir-rigward tal-adozzjoni ta' regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-projbizzjoni ta' esportazzjonijiet u l-ħżin sikur ta' merkurju metalliku (11488/1/2007 — C6-0034/2008 — 2006/0206(COD)) 166

P6_TC2-COD(2006)0206

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fit-tieni qari fil-21 ta' Meju 2008 bil-ħsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru.../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-projbizzjoni tal-merkurju metalliku u ta' ċerti komposti u tahlitiet tal-merkurju u l-ħżin sikur tal-merkurju metalliku 166

2009/C 279 E/35

Il-harsien tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali ***I

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-harsien tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali (COM(2007)0051 — C6-0063/2007 — 2007/0022(COD)) 167

P6_TC1-COD(2007)0022

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-21 ta' Meju 2008 bil-ħsieb tal-adozzjoni tad-Direttiva 2008/.../KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-protezzjoni tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali 167

2009/C 279 E/36

Stharriġ ta' strutturi tal-farms u stharriġ dwar metodi ta' produzzjoni agrikola ***I

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar stharriġ ta' strutturi tal-farms u stharriġ dwar metodi ta' produzzjoni agrikola u li jirrevoka r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 571/88 (COM(2007)0245 — C6-0127/2007 — 2007/0084(COD)) 168

P6_TC1-COD(2007)0084

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-21 ta' Meju 2008 bil-ħsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar stharriġ ta' strutturi tal-imprizi agrikoli u stharriġ dwar metodi ta' produzzjoni agrikola u li jirrevoka r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 571/88 168

2009/C 279 E/37

Il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu rrispettati għall-eżerċizzju tal-professjoni tat-trasportatur bit-triq ***I

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament u tal-Kunsill li jstabbilixxi regoli komuni dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu rrispettati għall-eżerċizzju tal-professjoni tat-trasportatur bit-triq (COM(2007)0263 — C6-0145/2007 — 2007/0098(COD)) 169

P6_TC1-COD(2007)0098

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-21 ta' Meju 2008 bil-ħsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi regoli komuni dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu rrispettati għall-eżerċizzju tal-professjoni tat-trasportatur bit-triq *li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 96/26/KE* 169

ANNEX I 187

ANNEX II 193

ANNEX III 194

2009/C 279 E/38	Trasport internazzjonali tal-merkanzija bit-triq (tfassil mill-ġdid) ***I	
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport tal-merkanzija bit-triq (tfassil mill-ġdid) (COM(2007)0265 — C6-0146/2007 — 2007/0099(COD))	194
	P6_TC1-COD(2007)0099	
	Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-21 ta' Mejju 2008 bil-ħsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport tal-merkanzija bit-triq (tfassil mill-ġdid) (Test b'rilevanza għaż-ŻEE)	195
	ANNEX I	209
	ANNEX II	211
	ANNEX III	
	TABELLA TA' KORRELAZZJONI	213
2009/C 279 E/39	L-għażla u l-awtorizzazzjoni ta' sistemi li jipprovdu servizzi mobbli permezz tas-satellita (MSS) ***I	
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal decizjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-għażla u l-awtorizzazzjoni ta' sistemi li jipprovdu servizzi mobbli permezz tas-satellita (MSS) (COM(2007)0480 — C6-0257/2007 — 2007/0174(COD))	215
	P6_TC1-COD(2007)0174	
	Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-21 ta' Mejju 2008 bil-ħsieb tal-adozzjoni tad-Deciżjoni Nru .../2008/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-għażla u l-awtorizzazzjoni ta' sistemi li jipprovdu servizzi mobbli permezz tas-satellita (MSS)	215
	Il-Ħamis, 22 ta' Mejju 2008	
2009/C 279 E/40	L-abbozz ta' baġit ta' emenda Nru 2/2008	
	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar l-abbozz ta' baġit ta' emenda Nru 2/2008 tal-Unjoni Ewropea għas-sena finanzjarja 2008, Taqsima III — Kummissjoni (9190/2008 — C6-0192/2008 — 2008/2080(BUD))	216
2009/C 279 E/41	Fondazzjoni Ewropea għat-Tahriġ (tfassil mill-ġdid) ***I	
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi Fondazzjoni Ewropea għat-Tahriġ (tfassil mill-ġdid) (COM(2007)0443 — C6-0243/2007 — 2007/0163(COD))	217
	P6_TC1-COD(2007)0163	
	Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-22 ta' Mejju 2008 bil-ħsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi l-Fondazzjoni għat-Tahriġ (rifor- mulat)	218
	ANNEX I	
	IR-REGOLAMENT REVOKAT U L-EMENDI SUĊĊESSIVI	231
	ANNEX II	
	TABELLA TA' KORRELAZZJONI	231

Tifsira tas-simboli użati

- * Proċedura ta' konsultazzjoni
- **I Proċedura ta' konsultazzjoni: l-ewwel qari
- **II Proċedura ta' konsultazzjoni: it-tieni qari
- *** Proċedura ta' parir konformi
- ***I Proċedura ta' kodeċizzjoni: l-ewwel qari
- ***II Proċedura ta' kodeċizzjoni: it-tieni qari
- ***III Proċedura ta' kodeċizzjoni: it-tielet qari

(It-tip ta' proċedura tiddependi mill-bażi legali proposta mill-Kummissjoni)

Emendi politiċi: it-test ġdid jew modifikat huwa indikat permezz tat-tipa korsiva u qawwija; it-thassir huwa indikat permezz tas-simbolu ¶.

Korrezzjonijiet u adattamenti tekniċi tas-servizzi: it-test ġdid jew modifikat huwa indikat permezz tat-tipa korsiva rqiqa; it-thassir huwa indikat permezz tas-simbolu ¶¶.

I

(Riżoluzzjonijiet, Rakkomandazzjonijiet u Opinjonijiet)

RIŻOLUZZJONIJIET

PARLAMENT EWROPEW

L-evalwazzjoni tal-Programm PEACE u l-istrategġiji għall-gejjieni

P6_TA(2008)0205

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar l-evalwazzjoni tal-Programm PEACE u l-istrategġiji għall-gejjieni (2007/2150(INI))

(2009/C 279 E/01)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 158 tat-Trattat tal-KE,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1260/1999 tal-21 ta' Ġunju 1999 li jstabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali għall-Fondi Strutturali ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2081/93 tal-20 ta' Lulju 1993 li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 2052/88 fir-rigward tal-hidmiet tal-Fondi Strutturali u tal-effettività tagħhom u dwar il-koordinazzjoni tal-attivitajiet tagħhom bejniethom u mal-operazzjonijiet tal-Bank Ewropew għall-Investment u l-istrumenti finanzjarji eżistenti l-oħra ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2082/93 tal-20 ta' Lulju 1993 li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 4253/88 li jstabbilixxi disposizzjonijiet għall-implimentazzjoni tar-Regolament (KEE) Nru 2052/88 dwar il-koordinazzjoni tal-attivitajiet tal-Fondi Strutturali differenti bejniethom u mal-operazzjonijiet tal-Bank Ewropew għall-Investment u l-istrumenti finanzjarji eżistenti l-oħra ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 214/2000 tal-24 ta' Jannar 2000 dwar kontribuzzjonijiet finanzjarji tal-Komunità lill-Fond Internazzjonali għall-Irlanda ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2236/2002 tal-10 ta' Diċembru 2002 dwar kontribuzzjonijiet finanzjarji tal-Komunità lill-Fond Internazzjonali għall-Irlanda (2003-2004) ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1105/2003 tas-26 ta' Mejju 2003 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1260/1999 li jstabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fondi Strutturali ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ ĠU L 161, 26.6.1999, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 193, 31.7.1993, p. 5.

⁽³⁾ ĠU L 193, 31.7.1993, p. 20.

⁽⁴⁾ ĠU L 24, 29.1.2000, p. 7.

⁽⁵⁾ ĠU L 341, 17.12.2002, p. 6.

⁽⁶⁾ ĠU L 158, 27.6.2003, p. 3.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 173/2005 tal-24 ta' Jannar 2005 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1260/1999 li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fondi Strutturali fir-rigward tal-estensjoni tad-dewmien tal-programm PEACE u l-ghoti ta' approprijazzjonijiet ta' impenn godda ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 177/2005 tal-24 ta' Jannar 2005 dwar kontribuzzjonijiet finanzjarji tal-Komunità lill-Fond Internazzjonali għall-Irlanda (2003-2006) ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1968/2006 tal-21 ta' Diċembru 2006 dwar kontribuzzjonijiet finanzjarji tal-Komunità lill-Fond Internazzjonali għall-Irlanda (2007 — 2010) ⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra r-Regolament (KE) Nru 1082/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2006 dwar il-Grupp Ewropew ta' Koperazzjoni Territorjali (EGTC) ⁽⁴⁾,
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni bit-titlu Programm Speċjali ta' Appoġġ għall-Paċi u r-Rikonċiljazzjoni fl-Irlanda ta' Fuq (COM(1994)0607),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni bit-titlu Rapport dwar il-Fond Internazzjonali għall-Irlanda skond l-Artikolu 5 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 177/2005 (COM(2006)0563),
  - wara li kkunsidra r-Rapport Speċjali tal-Qorti tal-Awdituri Nru. 7/2000 dwar il-Fond Internazzjonali għall-Irlanda u l-Programm Speċjali ta' Appoġġ għall-Paċi u r-Rikonċiljazzjoni fl-Irlanda ta' Fuq u fil-pajjiżi li jinsabu mal-fruntiera tal-Irlanda (mill-1995 sa l-1999), flimkien mat-tweġibiet tal-Kummissjoni (paragrafu 58) ⁽⁵⁾,
  - wara li kkunsidra s-seduta ta' smigh pubbliku dwar l-evalwazzjoni tal-programm PEACE u l-istrategġiji għall-ġejjieni organizzat mill-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali tal-Parlament Ewropew fl-20 ta' Novembru 2007,
  - wara li kkunsidra l-Forza tax-Xogħol (Task Force) għall-Irlanda ta' Fuq (TFNI), li nholqot wara ż-żjara tas-Sur Barroso, il-President tal-Kummissjoni Ewropea, f'Belfast f'Mejju 2007,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali (A6-0133/2008),
- A. billi l-programmi PEACE I u II tal-UE, iffinanzjati skond ir-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 1105/2003 u 173/2005, kellhom l-għan li jiżguraw il-paċi u jinkludu żewġ elementi prinċipali: it-tehid tal-oppurtunitajiet li jirriżultaw mill-paċi u l-indirizzar tal-konsegwenzi tal-konflitt u tal-vjolenza,
- B. billi l-partecipazzjoni tal-UE fil-programmi PEACE kienet u għadha ta' valur pożittiv kbir u r-rabta tal-UE ma' proġetti ta' tkattir tal-paċi bħal dawn, apparti li ttipprovi strument finanzjarju, uriet ulterjorment l-importanza tal-UE bħala awtorità newtrali bl-għarfien espert u bil-viżjoni fit-tul mehtieġa għat-tfassil tal-programm,
- C. billi l-proċess ta' rikonċiljazzjoni jahdem fuq bosta livelli, u billi għandu jkun inkoraġġut attivament iżda ma jistax ikun impostRikonċiljazzjoni wara Konflitt Vjolenti, International IDEA, 2003, Stokkolma ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ ĠU L 29, 2.2.2005, p. 3.

⁽²⁾ ĠU L 30, 3.2.2005, p. 1.

⁽³⁾ ĠU L 409, 30.12.2006, p. 86.

⁽⁴⁾ ĠU L 210, 31.7.2006, p. 19.

⁽⁵⁾ ĠU C 146, 25.5.2000, p. 1.

⁽⁶⁾ (Riżoluzzjonijiet, Rakkomandazzjonijiet u Opinjonijiet).

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

- D. billi t-tkattir tal-paċi u r-rikonċiljazzjoni huma fin-natura tagħhom stess prekarji iżda huma essenzjali biex ikunu meġhluha l-problemi politiċi, ekonomiċi u soċjali fir-reġjun, u billi proġetti għat-tkattir tal-kunfidenza għandhom għalhekk jinghataw spazju għall-esperimentazzjoni u għall-innovazzjoni sabiex jinghataw bidu,
- E. billi l-kunflitt fit-Tramuntana tal-Irlanda holoq komunitajiet segregati, li wasslu għal qsim soċjali, ekonomiku u politiku kbir,
- F. billi l-kuntatt u t-tkattir tal-kunfidenza jistgħu jirriżultaw fil-bidla tal-opinjoni negattivi u billi t-trawwim ta' fehim reċiproku fost iż-żgħażaġh jgħin il-mexxejja ta' għada biex jifhmu l-istorja u l-kultura taż-żewġ komunitajiet,
- G. billi l-hidma fi shubija mal-komunitajiet lokali tista' tiehu aktar żmien ladarba tinvolvi aktar parteċipanti u proċeduri, għalkemm huwa evidenti li l-benefiċċji żejda miksuba huma essenzjali, ladarba d-delegazzjoni flivell iktar baxx ta' ġestjoni u ż-żieda fil-livell ta' parteċipazzjoni tkabbar l-għarfien kemm tal-programm kif ukoll tal-UE,
- H. billi gruppi precedentement marginalizzati u nies milquta hafna mill-kunflitt u l-vjolenza ġew imhegġa permezz tal-programmi PEACE biex jikkontribwixxu halli jkabbru l-paċi b'mod attiv; billi l-proġetti li jaqgħu taht il-programmi PEACE qed jaqdu l-aktar partijiet marginalizzati tas-socjetà billi jiżviluppaw attivitajiet għal individwi u gruppi bħall-vittmi ta' kunflitt, il-persuni anzjani u dawk vulnerabbli, il-persuni b'dizabilità, il-vittmi ta' vjolenza domestika, l-eks priġunieri u iż-żgħażaġh minghajr impjeg⁽¹⁾,
- I. billi hafna nies li hadmu fuq proġetti għat-tkattir tal-paċi u r-rikonċiljazzjoni wettqu din il-hidma fuq bażi volontarja,
- J. billi huwa essenzjali li l-programmi għat-tkattir tal-paċi, b'mod partikulari dawk li jinvolvu gruppi komunitarji u volontarji, ikomplu jkunu appoġġjati finanzjarjament meta l-fondi tal-PEACE jaslu fit-tmiem,
- K. billi s-setturi tal-volontarjat u tal-komunità huma magħrufa għall-kisbiet tagħhom biex jikkonfrontaw id-dekadenza u d-depravazzjoni soċjali u huma f'qagħda tajba li jiżviluppaw u jipprovdu l-ewwel servizzi għal dawk l-aktar żvantaġġati fis-socjetà, u billi n-nisa għandhom irwol pożittiv hafna fit-tkabbar tal-paċi,
- L. billi l-programmi PEACE għenu fl-iżvilupp ta' proġetti ekonomiċi f'żoni ta' depravazzjoni billi holqu intrapriżi godda,
- M. billi hafna inizjattivi komunitarji u volontarji ffinanzjati mill-PEACE II joperaw fuq bażi kontinwa u jipprovdu servizzi komunitarji essenzjali b'mod partikulari lill-gruppi marginalizzati, u qed jistennew konferma dwar il-finanzjament sabiex ikunu jistgħu jkomplu jipprovdu dawn is-servizzi,
- N. billi wiehed mill-aspetti tal-iżvilupp ekonomiku li rriżulta mill-appoġġ mogħti fl-ambitu tal-programm PEACE, kien li wassal għal benefiċċju kemm f'żoni urbani kif ukoll f'dawk rurali,
- O. billi l-finanzjament taht il-Fond Internazzjonali għall-Irlanda (l-IFI) huwa ta' sikwit komplementari u iż-żewġ programmi, l-IFI u l-PEACE, għamluha possibbli għall-proġetti li jilhqu stadju fejn seta' jkollhom aċċess għal finanzjament iehor tal-UE, bħal pereżempju l-Interreg,
- P. billi bosta mill-azzjonijiet fis-sotto-programmi PEACE, fil-programmi tal-IFI u fl-inizjattiva Interreg, urew livell għoli ta' similarità u sa ċertu punt l-irduppar tal-attivitajiet f'ċertu oqsma,

(1) Il-Programm tal-UE għall-Paċi u r-Rikonċiljazzjoni — L-Impatt, SEUPB.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

- Q. billi r-responsabilità tal-azzjonijiet u t-trasparenza, il-partecipazzjoni, ir-rikonossiment tal-interdipendenza tan-nies kollha, l-eliminazzjoni tal-inugwaljanza, il-promozzjoni tad-diversità u l-attenzjoni għall-gruppi vulnerabbli u l-opportunitajiet ugwali huma elementi importanti fit-tkattir tal-paċi u r-rikonċiljazzjoni,
- R. billi r-rapport tal-Kummissarju Temporanju għall-Vittmi u s-Superstiti ddikjara, li l-gruppi ta' appoġġ għall-vittmi u għas-superstiti għandhom dipendenza fuq finanzjament ta' darba mill-PEACE, u sab nuqqas ta' carezza f'dak li jirrigwarda l-mod ta' kif il-proġetti għall-vittmi u s-superstiti se jtkomplew meta ma jkunx għad fadal flus mill-finanzjament tal-PEACE, u billi riċentement inhatru erba' kummissarji godda għall-vittmi mill-Prim Ministru u Deputat Prim Ministru tal-Irlanda ta' Fuq ⁽¹⁾,
- S. billi l-harsien u l-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem huma parti integrali tat-tkattir tal-paċi u l-bini mill-ġdid ta' soċjetajiet ta' wara l-konflitt,
1. Jenfasizza li l-ġhotti ta' setgħa fuq livell lokali hija parti essenzjali għat-tkattir tal-paċi u li l-partecipazzjoni tas-soċjetà ċivili ttejjeb it-fassil tal-politika u l-mod li bih tkun iggvernata s-soċjetà;
  2. Jinnota li l-iżvilupp ta' bosta mekkaniżmi ta' implimentazzjoni flimkien mas-settur tal-volontarjat, l-organizzazzjonijiet mhux governattivi u l-awtoritajiet lokali pprovdew esperjenza mifruxa dwar il-ġestjoni tal-fondi tal-UE; jemmen li dan il-mekkanizmu ta' dispożizzjoni bottom-up jista' jintuża fl-implimentazzjoni ta' programmi oħra ta' finanzjament;
  3. Jilqa' b'sodisfazzjon il-kontribuzzjoni tal-programmi PEACE u l-IFI għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali; jinnota li ċentru imprenditorjali wiehed stabbilit, qabel l-implimentazzjoni tal-IFI, f'zona żvantaġġata, żviluppa bl-appoġġ tal-IFI u tal-kunsill distrettwali lokali, netwerk ta' 32 ċentru imprenditorjali, li għenu fit-tkattir tal-kunfidenza u t-tama fost dawk involuti;
  4. Jenfasizza li l-koperazzjoni bejn il-partecipanti fi programmi ffinanzjati mill-PEACE u l-IFI ma għandhomx jiefqu meta l-programm jaasal biex jintemm; jistieden lid-dipartimenti governattivi biex ikomplu din il-hidma, li wriet li kienet effettiva, sabiex jiġi żgurat li jtkompla l-finanzjament ġenerali għal dan ix-xogħol imprezzabbli meta l-fondi tal-programm PEACE jiġu fit-tmiem;
  5. Jistieden b'mod speċjali lill-gvernijiet tar-Renju Unit u tal-Irlanda biex jagħmlu arrangament għal iffinnanjar temporanju għal gruppi komunitarji u dawk volontarji, b'mod partikolari biex ikun hemm kontinwità bejn tmiem il-programmi ta' finanzjament tal-PEACE II u l-bidu tal-programmi ta' finanzjament għall-PEACE III;
  6. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Gvernijiet tar-Renju Unit u tal-Irlanda biex jagħmlu arrangament mal-Kummissarji għall-Vittmi u s-Superstiti bil-ghan li jsibu mekkaniżmu kif il-gruppi ta' appoġġ għall-vittmi u s-superstiti jkomplu jirċievu għajna finanzjarja anki wara t-tmiem tal-finanzjament mill-PEACE;
  7. Jistieden lill-Kummissjoni, fir-rigward tat-TNFI, biex terġa' tadottata l-istrategija ta' ċittadinanza attiva, użata fil-programmi PEACE I u PEACE II, waqt l-istrutturar ta' inizjattivi fil-ġejjieni; ifakkar fl-importanza għall-istabilizzazzjoni tal-proċess ta' paċi li jkun hemm żvilupp reġjonali bbilancjat inklużu attenzjoni għall-infrastruttura li hija sotto-żviluppata meta mqabbla ma' dik ta' reġjuni oħra fl-UE, u jistieden lit-TFNI biex tkun aktar pożittiva fl-appoġġ tagħha għat-titjib tal-infrastruttura;
  8. Jistieden għal żvilupp ulterjuri ta' xogħol transkonfinali, meta wiehed iqis li x-xogħol transkonfinali kien ċentrali għar-riġenerazzjoni ta' komunitajiet urbani u rurali fiz-zoni konfinali; ihegġeġ l-iżvilupp ulterjuri tal-koperazzjoni bejn il-kmamar tal-kummerċ lokali u l-korpi tas-settur pubbliku kif ukoll bejn il-forums għas-setturi volontarji u s-setturi komunitarji fuq iż-żewġ naħat tal-fruntiera u l-organizzazzjonijiet volontarji li diġà joperaw fuq bażi transkonfinali;
  9. Jistieden lill-Gvern tal-Irlanda biex jimplementa r-Regolament (KE) Nru 1082/2006 immedjatament;

(¹) Appoġġ għall-Vittmi u s-Superstiti — l-Indirizzar tal-Wirt tal-Bniedem, Jannar 2007.

10. Ihegġeġ l-użu wiesa' tal-konsultazzjoni, kemm fuq skala kbira kif ukoll fuq skala żgħira u b'iffukar lokali, fi hdan il-programmi ta' finanzjament u jenfasizza l-importanza li jkunu żgurati skemi li jippermettu l-approvazzjoni ta' għotjiet żgħar biex jifinanzjaw xogħol li jkun mehtieġ f'qasir żmien u xogħol li r-riżultati tiegħu ma jistgħux ikunu kwantifikati faċilment kif ukoll skemi li jippermettu sostenibilità fit-tul u li jistgħu jkunu ta' kontribut għall-komunitajiet lokali;
11. Jistieden sabiex ikun hemm tnaqqis fil-burokrazzija biex ikun żgurat li proġetti żgħar ma jkunux mgħobbija żżejjed;
12. Jirrikonoxxi li t-tkattir tal-paċi huwa proċess fuq medda twila ta' żmien u evoluzzjonarju u li żvilupp qawwi lejn il-paċi u r-rikonċiljazzjoni jieħu ż-żmien; jitlob għal perjodu ta' żmien akbar għal għotjiet individwali sabiex il-proġetti jkunu aktar inċiżivi; jirrikonoxxi li mhux biss inizzjattivi ekonomiċi iżda anki inizzjattivi kulturali u sportivi jistgħu jagħtu kontribuzzjoni sinifikanti għall-paċi u r-rikonċiljazzjoni u għandhom għalhekk ikomplu jiġu promossi;
13. Jinnota li s-settur tal-ekonomija soċjali huwa sotto-settur tas-setturi komunitarji u tal-volontarjat, li l-konsultazzjoni tagħhom hija importanti biex jiġu żviluppanti strateġiji u zoni lokali; iqis li l-negozji lokali l-oħra jinfluwenzaw ukoll il-partecipanti;
14. Jenfasizza li l-iżvilupp f'zoni rurali jehtieġ sinerġiji ikbar bejn l-iffinanzjar tal-iżvilupp agrikolu, rurali u dak reġjonali kif ukoll bejn il-konservazzjoni tan-natura, l-ekoturizmu u l-produzzjoni u l-użu ta' enerġija li tiġġedded, minn dak li kien il-każ s'issa;
15. Jenfasizza li n-nies għandu jkollhom aċċess faċli għall-informazzjoni dwar stejjer ta' suċċess tal-proġetti ffinanzjati mill-PEACE I u l-PEACE II kif ukoll l-IFI; jemmen li l-esperjenza miksuba minn dawn il-proġetti għandha tkun imqasma fost daww involuti f'xogħol ieħor ta' tkattir tal-paċi internazzjonali; jitlob, f'dan il-kuntest, għall-holqien ta' bażi tad-dejta bħala għodda ta' taġġim għax-xogħol ta' paċi u rikonċiljazzjoni fi hdan il-pajjiż u lil hinn minnu; jitlob, apparti dan, li kull livell ta' partecipazzjoni ikun inkluż fil-holqien ta' netwerks reġjonali u metropolitani;
16. Jirrakkomanda li jitwettqu strateġiji komprensivi biex mhux biss jiġi żgurat li jkunu disponibbli eżempji ta' prassi tajba, iżda anki li jintużaw f'kull stadju taċ-ċiklu tal-proġett, i.e. it-tfassil tal-proġett, l-implimentazzjoni, is-sorveljanza u l-evalwazzjoni;
17. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni tal-Parlament lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Kumitat tar-Reġjuni, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-gvernijiet u l-parlamenti tal-Istati Membri.

Il-kummerċ ta' materja prima u ta' prodotti bażiċi

P6_TA(2008)0209

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-kummerċ ta' materja prima u ta' prodotti bażiċi (2008/2051(INI))

(2009/C 279 E/02)

Il-Parlament Ewropew,

— wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tiegħu tat-3 ta' Settembru 2002 dwar il-kummerċ u l-iżvilupp għall-qerda tal-faqar ⁽¹⁾, tat-30 ta' Jannar 2003 dwar il-ġuħ fid-dinja u t-tnehhija tal-ostakli għall-kummerċ mal-ifqar pajjiżi ⁽²⁾, tal-10 ta' April 2003 dwar il-kriżi fis-suq internazzjonali tal-kafè ⁽³⁾, tal-1 ta' Gunju 2006 dwar il-kummerċ u l-faqar: it-tfassil tal-politika tal-kummerċ biex jiġi mmassimizzat il-kontribut tal-kummerċ biex jittaffa l-faqar ⁽⁴⁾, tal-15 ta' Frar 2007 dwar l-impatt makroekonomiku taż-żieda fil-prezz tal-enerġija, tat-22 ta' Mejju 2007 dwar l-Ewropa Globali — l-aspetti esterni tal-kompetittività ⁽⁵⁾, tat-23 ta' Mejju 2007 dwar l-għajnuna tal-UE għall-kummerċ ⁽⁶⁾. (Aid for Trade) ⁽⁷⁾ u tad-29 ta' Novembru 2007 dwar il-kummerċ u l-bidla fil-klima ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ĠU C 272 E, 13.11.2003, p. 277.

⁽²⁾ ĠU C 39 E, 13.2.2004, p. 79.

⁽³⁾ ĠU C 64 E, 12.3.2004, p. 607.

⁽⁴⁾ ĠU C 298 E, 8.12.2006, p. 261.

⁽⁵⁾ ĠU C 287 E, 29.11.2007, p. 548.

⁽⁶⁾ ĠU C 102 E, 24.4.2008, p. 128.

⁽⁷⁾ ĠU C 102E, 24.4.2008, p. 291.

⁽⁸⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0576.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tal-Millennju tat-8 ta' Settembru 2000, li tistabbilixxi l-Ghanijiet Ta' Żvilupp tal-Millennju (MDGs) bhala kriterji mwaqqfa flimkien mill-komunità internazzjonali għall-qerda tal-faqar, kif ukoll ir-reviżjoni u l-aġġornament tagħha fil-Laqgħa Gholja Dinjija tan-NU tal-2005 li sar bejn l-14 u s-16 ta' Settembru 2005,
- wara li kkunsidra r-rapporti tat-tliet gruppi ta' hidma tal-Bord tal-Esperti Intergovernattivi dwar il-Bidla fil-Klima (IPCC) bit-titolu, "Il-Bidla fil-Klima 2007: Il-Bażi tax-Xjenza Fizika", "Il-Bidla fil-Klima 2007: Impatti, Adattazzjoni u Vulnerabilità" u "Il-Bidla fil-Klima 2007: Il-Mitigazzjoni tal-Bidla fil-Klima", ippubblikati l-koll fl-2007,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew bit-titolu Katini ta' Prodotti Bazici Agrikoli, Dipendenza u Faqar — Proposta għal Pjan ta' Azzjoni tal-UE (COM(2004)0089),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjonijiet mill-Kummissjoni lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat għar-Regjuni bl-isem "Ewropa Globali: Kompetizzjoni dinjija — Kontribut lill-Istrateġija tal-UE għat-Tkabbir Ekonomiku u l-Impjiegi" (COM(2006)0567) u "Ewropa Globali: Shubija aktar b'sahhitha biex jinghata aċċess għas-suq lil esportaturi Ewropej" (COM(2007)0183),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew bl-isem ta' "dwar il-Kompetittività tal-Industriji tal-Metall — Kontribut lill-Istrateġija tal-UE għat-Tkabbir Ekonomiku u l-Impjiegi" (COM(2008)0108),
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Beijing u l-Programm ta' Azzjoni adottat fil-15 ta' Settembru 1995 mir-Raba' Konferenza Dinjija tan-Nazzjonijiet Uniti dwar in-Nisa,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura (FAO) bit-titolu "Livestock's Long Shadow", ippubblikat fl-2006,
- wara li kkunsidra l-hidma tal-Konferenza tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Kummerċ u l-Iżvilupp (UNCTAD) u l-Ftehim u d-Dikjarazzjoni ta' Accra li ġew konklużi fil-25 ta' April 2008 waqt it-XII-il Konferenza tal-UNCTAD f'Accra, il-Ghana,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni bit-titolu "Strateġija Tematika għall-Użu Sostenibbli tar-Riżorsi Naturali", ippubblikata fil-21 ta' Diċembru 2005 (COM(2005)0670),
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tal-Laqgħa Gholja tal-G8 dwar "it-tkabbir u r-responsabilità fl-ekonomija dinjija" ffirmata f'Heiligendamm fis-7 ta' Gunju 2007, partikularment il-kapitolu tagħha dwar "ir-Responsabilità għall-materja prima: tkabbir trasparenti u sostenibbli" li skond dan il-kapitolu "swieq hielsa, trasparenti u miftuħa huma fundamentali għat-tkabbir globali, għall-istabbiltà u għall-iżvilupp sostenibbli",
- wara li kkunsidra r-Raba' Rapport tal-Grupp ta' Livell Għoli dwar il-Kompetittività, l-Energija u l-Ambjent tal-11 ta' Gunju 2007 li jappoġġja l-iżvilupp ta' politika dwar il-materja prima, mibnija fuq suq globali hieles, ġust u li jithaddem tajjeb għall-materja prima billi tintuża politika ta' kummerċ, partikularment ftehim internazzjonali multilaterali u bilaterali, sabiex ikun żgurat li l-UE u l-pajjiżi terzi jappoġġjaw swieq miftuħa u mhux imxekkla,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali (A6-0134/2008),

It-Tlieta, 20 ta' Meju 2008

- A. billi l-materja prima u l-prodotti bażiċi, il-metall, il-minerali u l-prodotti tal-enerġija li huma dħul fil-proċess industrijali, kemm jekk proċessati, mhux proċessati jew permezz ta' riċiklaġġ ta' prodotti bħall-isk-rapp,
- B. billi mill-2002 l-indiċi tal-prezzijiet għall-prodotti bażiċi li mhumiex fjuwils għola b'159 %, il-prezzijiet tal-metalli u tal-minerali għolew b'285 % u l-prezzijiet tal-materja prima agrikola għolew b'133 %,
- C. billi l-ekonomija tal-UE tiddependi b'mod konsiderevoli fuq l-importazzjoni ta' materja prima minn pajjiż terzi u l-aċċess għal materja prima għandu rwol kruċjali fl-assigurazzjoni talkompetittività tal-UE,
- D. billi ż-żieda riċenti fil-prezz tal-materja prima wassal għal nuqqas ta' tkabbir ekonomiku fl-Unjoni Ewropea u dan jhedded il-kompetittività tal-UE,
- E. billi fil-futur hija mistennija żieda fit-talba dinjija għall-materja prima; billi din iż-żieda se tkun kaġun ta' tkabbir ekonomiku f'ekonomiji li qed jiżviluppaw,
- F. billi fil-passat, il-varjazzjonijiet fil-prezzijiet tal-materja prima u tal-prodotti bażiċi, fuq tul ta' żmien qasir, wrew volatilità estrema u biż-żmien marru għall-aġħar u għaddew minn fażijiet ta' produzzjoni żejda segwiti minn perjodi ta' nuqqas,,
- G. billi ż-żidiet riċenti fis-swieq internazzjonali m'għandhomx jahbu l-fatt li l-prezzijiet tal-materja prima u tal-prodotti bażiċi, meta jitqabblu ma' daww tal-prodotti manifatturati, issa ilhom juru tendenza ta' rohs,
- H. billi din iż-żieda fil-prezzijiet — speċjalment meta tkun riżultat ta' raġunijiet industrijali min-naha ta' ekonomiji li qed jiżviluppaw — offriet sfidi ta' kompetittività lill-industrija tal-manifattura tal-UE u qajjimet kwistjonijiet fuq żmien aktar twil relatati mas-sigurtà u l-forniment ta' materja prima,
- I. billi l-esportazzjoni ta' prodotti bażiċi tiffirma mill-inqas 50 % tal-qligħ kollu mill-esportazzjoni ta' 95 mill-141 pajjiż li qegħdin jiżviluppaw,
- J. billi l-Unjoni Ewropea hija kompetitur ewlieni fil-kummerċ internazzjonali tal-materja prima u l-prodotti bażiċi, l-aktar bħala importatur nett tal-materja prima,
- K. billi l-Unjoni Ewropea, minhabba l-karatteristiċi tal-baži industrijali Ewropea, hija dipendenti hafna fuq l-importazzjoni tal-materja prima sabiex tkun kompetittiva u għall-iżvilupp ekonomiku tagħha,
- L. billi hemm hafna eżempji ta' politiki u miżuri introdotti minn pajjiżi terzi, kif ukoll tendenza lejn il-holqien ta' ostakli għall-aċċess hieles u ġust tal-materja prima f'pajjiżi li qed jiżviluppaw, li għandhom l-effett li jillimitaw l-aċċess tal-industrija tal-UE għall-materja prima u l-prodotti bażiċi,
- M. billi t-tishih tar-riċerka u l-innovazzjoni għandu rwol importanti fl-inkoraġġar ta' forniment sostenibbli ta' materja prima,
- N. billi s-sistemi STABEX, SYSMIN u FLEX jirriflettu l-isforzi mgħoddija u attwali min-naha tal-Unjoni Ewropea biex tgħin lill-pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw u li jkunu effettwati mill-instabilità tal-prezzijiet u tad-dħul,
- O. billi ż-żieda fil-prezzijiet riċenti tal-materja prima u l-prodotti bażiċi fis-swieq internazzjonali ġejja miż-żieda kbira fid-domanda min-naha tal-ekonomiji l-ġodda bħaċ-Ċina, l-Indja u l-Brażil, mit-tibdil fix-xejriet meteoroloġiċi, minn uħud mill-prattiki restrittivi min-naha tal-pajjiżi li jespportaw u miż-żieda kbira tal-fjuwils agrikoli fis-suq kif ukoll tal-ispekulazzjoni fis-suq tal-produzzjoni tal-bhejjem,

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

- P. billi l-maġġoranza kbira tal-fqar fid-dinja huma nisa li sikwit jiddependu mix-xiri, mill-produzzjoni u t-trasformazzjoni tal-materja prima u l-prodotti bażiċi biex jgħixu u biex jaqalġu l-għajxien tagħhom,
- Q. billi l-komunità internazzjonali ddikjarat il-htiega li jsir sforz internazzjonali biex jinqered il-faqar bis-sahha ta' għanjiet konkreti stabbiliti fl-MDGs li għandhom jitwettqu qabel l-2015; billi għandha tinghata attenzjoni xierqa għall-importanza kbira tal-kwistjonijiet dwar il-prodotti bażiċi għall-pajjiżi li qeghdin jizviluppaw,
- R. billi l-isfruttar sostenibbli tar-riżorsi naturali jista' jnaqqas il-faqar u jrawwem it- tkabbir ekonomiku jekk tiġi promossa tmexxija tajba; billi tmexxija dgħajfa f'pajjiżi għonja bir-riżorsi naturali jista' wkoll jirriżulta f'faqar, korruzzjoni u kuflitt,
- S. billi l-preservazzjoni tal-bijodiversità u d-disponibilità ta' art kultivata huma elementi essenzjali għall-futur ta' kwalunkwe ekonomija fid-dinja; billi kwalunkwe forma ta' estrazzjoni ta' materji primi, għandha tikkunsidra dawn l-elementi essenzjali,
- T. billi l-bidla fil-klima qiegħda ssehh u hija parzjalment ikkawżata mill-attività tal-bniedem; billi l-estrazzjoni, il-produzzjoni u t-trasformazzjoni tal-materja prima u tal-prodotti bażiċi jfissru emissjonijiet sinifikanti ta' gassijiet bl-effett ta' serra; billi l-industrija tal-UE qed tiffaċċja restrizzjonijiet li dejjem qed jiżdiedu bl-iskop li tindirizza din il-kwistjoni b'dannu għall-kompetittività tagħha,
- U. billi l-Unjoni Ewropea bħalissa ma tipprovdi għal strateġija koerenti biex tiffaċċja l-isfidi għall-kompetittività tal-ekonomija tagħha minhabba kompetizzjoni imtejba fl-aċċess għall-materja prima,
1. Ihegġeg lill-Kummissjoni u lill-imsieħba kummerċjali tal-UE biex jindirizzaw serjament, fin-negozjati kollha dwar ftehimiet kummerċjali, l-elementi ewlenin tal-bidla fil-klima biex titnaqqas drastikament l-estrazzjoni u l-isfruttar tar-riżorsi naturali u biex titrawwem l-espansjoni ta' teknoloġiji li jiffrankaw l-enerġija, li jiġġeneraw enerġija li tiġġedded u li huma effiċjenti fir-riżorsi;

Fornitura sigura ta' materja prima għall-UE u aċċess assigurat għal materja prima fis-swieq tad-dinja

2. Jirrikonoxxi li l-aċċess għall-materja prima u għall-prodotti bażiċi huwa vitali għall-ekonomija tal-UE, minhabba n-nuqqas ta' forniment domestiku ta' bosta materja prima;
3. Jinnota, bi thassib, il-prospetti ta' aktar domanda għal materja prima fis-swieq dinjin; jinsab imhasseb dwar il-limiti tal-kapaċità ta' esplorazzjoni fil-futur qarib; jinnota l-involvement limitat tal-kumpaniji Ewropej fl-esplorazzjoni ta' materja prima f'pajjiżi terzi;
4. Jinsab imhasseb dwar it-tendenza ta' restrizzjoni għall-aċċess liberu ta' materja prima f'pajjiżi terzi permezz ta' miżuri li jxekklu, madankollu jirrikonoxxi d-dritt ta' pajjiżi terzi li jirrestringu l-aċċess għall-materja prima tagħhom għal skopijiet ambjentali jew, meta mehtieg, biex jindirizzaw nuqqasijiet kritiċi ta' forniment; dan id-dritt għandu jiġi eżerċitat flimkien ma' miżuri domestiċi ohra;
5. Jinsab imhasseb dwar dawk l-attivitajiet ta' investiment li għandhom l-iskop li jkun hemm aċċess aħjar għal materja prima, li mhix konformi mal-istandards ta' kompetizzjoni ġusta u ħielsa u lanqas mal-prinċipji ta' tmexxija tajba u sostenibilità;
6. Jistieden lill-Kummissjoni biex tippromwovi l-investiment fir-riċerka u l-izvilupp f'teknoloġiji għar-riċiklaġġ ta' materja prima u l-użu effiċjenti u ekonomiku ta' materja prima; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jagħtu aktar importanza lil dan l-oġettiv fl-attivitajiet tagħhom ta' riċerka;

7. Ihegġeg lill-Kummissjoni sabiex tindirizza l-kwistjoni ta' aċċess hieles u gust ghas-swieq tal-materja prima fil-qafas tal-Organizzazzjoni Dinjina tal-Kummerċ (WTO); jistieden lill-Kummissjoni biex issegwi b'mod attiv l-oġettiv ta' eliminazzjoni multilaterali ta' miżuri li jxekklu l-kummerċ fis-settur tal-materja prima, filwaqt li jiġu rrispettati bis-shih r-restrizzjonijiet imsejsa fuq motivazzjonijiet ta' żvilupp għall-pajjiż l-anqas żviluppati (LDCs);

8. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tinneogzja aċċess hieles u bla diskriminazzjoni għal aċċess għal teknoloġiji li jiffrankaw l-enerġija, teknoloġiji ta' enerġiji li jiġġeddu u li huma effiċjenti fir-riżorsi fin-negozjati bilaterali rigward ftehim dwar kummerċ hieles jew shubija fid-WTO; jistabbilixxi l-oġettiv li jiġu abbandunati kwalunkwe miżuri li jxekklu l-kummerċ li jwasslu għal żieda fl-użu u l-konsum tal-materja prima bhala oġettiv importanti f'kull ftehim possibbli, filwaqt li jirrispetta bis-shih l-għanijiet ta' żvilupp;

9. Jitlob lill-Kummissjoni biex tinkludi l-kwistjoni tal-materja prima fl-istrategija tal-aċċessghas-swieq; jilqah l-konsultazzjoni dwar il-forniment ta' materja prima; jistieden lill-Kummissjoni biex tfassal strategija korenti dwar il-forniment ta' materja prima; ifakkar li l-Parlament għandu ikun involut fil-fażijiet kollha ta' dawn l-attivitatijiet,

Sforzi sabiex il-pajjiżi li qed jiżviluppaw u partikularment l-LDCs jiehdu benefiċċju mil-materja prima

10. Jiddispaċih li hafna pajjiżi li qed jiżviluppaw, u partikularment l-LDCs, ġew ristretti għall-produzzjoni u l-esportazzjoni ta' materja prima u prodotti bażiċi li l-prezzijiet volatili tagħhom kienu qed jonqsu fuq tul ta' żmien twil, u dan huwa impediment serju biex jittaffa l-faqar, kif ukoll it-twertiq tal-MDGs, imma jirrikonnoxxi li ż-żieda fil-prezzijiet tal-prodotti bażiċi ikkontibwixxew għal titjib sinifikandi fil-kontijiet esterni ta' whud mill-pajjiżi li qed jiżviluppaw, li jiddependu fuq il-prodotti bażiċi; jenfasisza l-oportunitajiet li għandhom il-pajjiżi li jipproduċu, li qieghdin fl-awtoesplorazzjoni u mmanigġjar ta' depożiti ta' materja prima meta jiġu rrispettati r-regoli fundamentali ta' trasparenza u kompetizzjoni ġusta;

11. Jistieden lill-Kummissjoni biex tfittex li jkun hemm tnehhija effettiva tal-kawżi tat-tfixkil billi tqajjem dawn il-kwistjonijiet f'konsultazzjonijiet u negozjati bilaterali u tippromwovi l-iżvilupp ta' regoli ġodda tad-WTO fuq livell multilaterali;

12. Jappoġġja l-isforzi attwali li qed isiru fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw u b'mod partikulari fl-LDCs, sabiex ikunu diversifikati l-ekonomiji tagħhom u jiġu żviluppati attivitatijiet ekonomiċi fi stadji aktar avvanzti tal-proċess ta' produzzjoni, sabiex ikun inkluz ukoll l-i-proċessar u l-marketing u t-titjib tal-kwalità, tal-produttività u tal-produzzjoni ta' prodotti bi grad oghla ta' valur miżjud; ihegġeg lill-Kummissjoni biex tappoġġja l-istrategiji nazzjonali għall-iżvilupp u d-diversifikazzjoni tal-prodott bażiku bl-appoġġ tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp meta mehtieg;

13. Jikkunsidra li t-twaqqif ta' oqfsa ekonomiċi reġjonali u aktar koperazzjoni reġjonali fost il-pajjiżi li qed jiżviluppaw huwa ta' importanza kbira għall-iżvilupp ekonomiku sostenibbli ta' dawk il-pajjiżi; f'dan ir-rigward, jenfasisza l-importanza ta' kummerċ bejn in-Nofsinhar għall-iżvilupp ekonomiku ta' dawk il-pajjiżi;

14. Jikkunsidra li fuq tul ta' żmien, għandha titrawwem il-koperazzjoni ekonomika u kummerċjali reġjonali, u dan jista' jwassal għal ftehim ta' kummerċ hieles; fl-istess hin jinnota li f'kuntesti reġjonali differenti, il-ftehim ta' kummerċ hieles jiffaċċja diffikultajiet; jikkunsidra li l-ftehim tal-EuroMed dwar il-kummerċ hieles għandu jkun prijorità minhabba l-importanza tal-kummerċ fil-materja prima f'dan ir-reġjun;

15. Jinkoragġixxi lill-pajjiżi li qeġhdin jiżviluppaw u b'mod partikulari lill-LDCs biex iġibu l-investiment mehtieg u jikkonsolidaw id-diversifikazzjoni ekonomika permezz ta' infrastruttura msahha u l-iżvilupp tal-kapaċitajiet istituzzjonali, billi jippromwovu tmexxija tajba fl-immanigġjar tal-iżvilupp ekonomiku, kif ukoll biex ihaffu l-aċċess u t-tqassim ta' prodotti mill-produtturi ż-żgħar ghas-swieq lokali, li jsahhu wkoll l-integrazzjoni reġjonali u l-ekonomija fil-kobor, filwaqt li jhegġeg lill-Kummissjoni biex tuża l-Għajnuna għall-Kummerċ (Aid for Trade) bhala għodda importanti għall-iżvilupp, kif ukoll biex issahhah il-mekkaniżmi eżistenti għat-trasferiment tat-teknologija, l-aktar bhala mezz għall-kontroll tal-bidla fil-klima; jitlob lill-Kummissjoni sabiex tippromwovi t-trasparenza tad-dhul mill-materja prima permezz ta' programmi bhall-proċess tal-Inizjattiva ta' Trasparenza fl-Industrija tal-Estrazzjoni (EITI);

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

16. Jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni u lill-kumpaniji tal-UE biex jippromwovu u jinvestu fit-trasferiment ta' teknoloġiji li jirrispettaw l-ambjent;
17. Iqis li l-effett tal-Aġenda tal-Iżvilupp ta' Doha ghandu jiżgura li jkun hemm impenji ġusti, ibbilanċjati, ekwi u li jkunu miftuha ghas-swieq kollha tal-materja prima;
18. Jirrikonoxxi li l-eżitu tan-negozjati tal-Aġenda ta' Żvilupp ta' Doha ghandha tnaqqas b'mod sinifikanti ż-zieda fit-tariffi; jinnota li l-Unjoni Ewropea diġà nehiet bil-mod it-tariffi taghha fuq il-prodotti agrikoli mill-LDCs (permezz tal-inizjattiva Kollox barra l-Armi) u minn hafna pajjiżi tal-ACP (permezz ta' Ftehim ta' Shubija Ekonomika) u jappoġġja l-pajjiżi li qed jiżviluppaw fl-identifikazzjoni u l-implimentazzjoni ta' regoli rigward prodotti speċjali u mekkaniżmi effettivi ta' salvagwardja ghas-sostenibilità tas-swieq u tal-produzzjoni taghhom;
19. Jitlob lill-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea kif ukoll lis-imsieħba internazzjonali, fosthom l-ekonomiji l-ġodda, biex jirratifikaw l-istandards ewlenin tax-xogħol tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO) kif ukoll il-linji ta' gwida rilevanti tal-Organizzazzjoni għall-Koperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiku (OECD), speċjalment f'dak li jirrigwarda l-esplorazzjoni u l-irfinar ta' materja prima; jemmen li l-involvement tas-soċjetà ċivili u tal-parlamenti nazzjonali huwa kruċjali biex jinkiseb żvilupp ambjentali u soċjoekonomiku sostenibbli;
20. Jirrikonoxxi li l-ispekulazzjoni ghandha sehem importanti fl-iffissar tal-prezzijiet tal-materja prima u l-prodotti bażiċi bil-konsegwenza ta' volatilità akbar;
21. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex timplimenta strategija komprensiva u bbilanċjata fil-qasam tal-aċċess għall-materja prima billi tikkunsidra l-interessi tal-industrija tal-UE u tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw;
22. Jistieden lill-Kummissjoni biex tirrevedi l-iskema finanzjarja kompensatorja taghha (FLEX) biex tiżgura li tkun reattiva u effettiva fl-appoġġ taghha għall-pajjiżi li qeghdin jiżviluppaw, u b'mod partikulari l-LDCs; jemmen li hemm il-htieġa li jittiehdu miżuri rilevanti fuq il-livell nazzjonali sabiex tiġi appoġġjata l-hidma tal-UNCTAD;
23. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiġbor data u tiġġenera statistika dwar il-kummerċ internazzjonali fil-materja prima u fil-prodotti bażiċi li jsir f'termini reali; jemmen li hemm il-htieġa ta' stampa ċara tal-flussi fil-kummerċ globali tal-prodotti bażiċi u tal-materja prima, mhux biss kif iffalsifikati minn transazzjonijiet purament spekulativi sabiex il-miżuri ta' politika ekonomika jkun milhuqa ahjar;
24. Jirrikonoxxi li l-liberalizzazzjoni tal-kummerċ tal-prodotti agrikoli tal-ikel u ta' prodotti bażiċi agrikoli primarji espona lill-bdiewa ż-żgħar fil-pajjiżi li qeghdin jiżviluppaw, u partikularment fl-LDCs, għal bosta sfidi ġodda. Billi bosta minnhom huma nisa, dan jista' jkollu effett negattiv sproporzjonat fuqhom jekk ma jirnexxilhomx ilahhqu ma' kompetizzjoni esterna;
25. Jishaq fuq in-natura fundamentali tad-dritt għall-ikel u fuq il-htieġa li jitjieb l-aċċess għan-nies kollha l-hin kollu għal ikel biżżejjed għal hajja attiva u f'sahhitha;
26. Jirrakkomanda bil-qawwa, għalhekk, li jittiehdu l-miżuri kollha meħtieġa fl-Ewropa u fid-dinja sabiex ikunu żgurati prezzijiet moderati bhala soluzzjoni immedjata għall-kriżi tal-ikel; għal żmien itwal, jeħtieġ li tinholoq regolamentazzjoni xierqa biex tindirizza ahjar l-attivitajiet spekulattivi; barra minn hekk, jirrakkomanda li ssir analiżi tas-setgħat u l-kompetenzi tal-entitajiet nazzjonali u internazzjonali ta' sorveljanza fil-qasam tal-prodotti bażiċi tal-ikel sabiex ikun żgurat li għall-ġejjieni jkun hemm garanzija ta' swieq stabbli u sikuri, u sabiex l-ispekulazzjoni ma tiksirx id-dritt għall-ikel;
27. Jilqa' t-twaqqif tat-task force b'setgħat qawwija tan-NU sabiex tindirizza l-kriżi attwali tal-ikel u l-impatt taghha fuq il-faqar. Ihegġeġ lill-mexxejja dinjin biex jiehdu sehem fil-Konferenza ta' Livell Għoli dwar is-Sigurtà Dinjija tal-Ikel li se ssir f'Ruma bejn it-3 u l-5 ta' Ġunju 2008;

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

28. Jaghti l-appoġġ tiegħu lill-pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw biex jiżguraw li l-popolazzjonijiet lokali jkollhom aċċess għall-ikel; jemmaen li l-isparju għal politika vijabbli għandu jkompli jissahhah biex isiru regoli u miżuri nazzjonali għall-iżvilupp ta' dan is-settur, kif ukoll biex jghin lil daww in-nisa li jkollhom ir-responsabilità ewlenija li jitimghu l-familji tagħhom u l-komunitajiet lokali;
29. Jirrikonoxxi li ż-zieda fil-prezzijiet tal-prodotti agrikoli tal-ikel u tal-prodotti bażiċi jista' jkollha effetti negattivi fuq is-sigurtà tal-ikel u fuq l-aċċess għall-ikel fih innifsu fil-pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw, bir-riskju tal-guħ, tan-nuqqas ta' ikel u ta' rvellijiet fost l-ifqar nies tal-pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw; jitlob b'urġenza li tiżdied l-għajjnuna umanitarja biex tittaffa l-kriżi tal-ikel li qieghda thedded il-hajja ta' mitt miljun ruh;
30. Jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jiżguraw li ftehim ta' kummerċ multilaterali, reġjonali u bilaterali ffirmati mill-Unjoni Ewropea jkun konformi mal-għan tal-iżvilupp sostenibbli; jistieden lill-Kummissjoni biex tiehu l-miżuri legiżlativi meħtieġa sabiex tiżgura l-integrazzjoni tal-Evalwazzjonijiet tal-Impatt Sostenibbli fl-iżvilupp tal-politika tal-kummerċ tal-UE, b'mod partikulari mill-perspettiva tal-klima, tal-generu u tal-iżvilupp sostenibbli;
31. Jilqa' t-thabbira tal-Kummissjoni li fl-2008 se tipprezenta Komunikazzjoni bil-għan li jittejjbu l-kundizzjonijiet ta' aċċess sostenibbli għall-minerali u għall-materja prima sekondarja fuq il-livell tal-UE u fuq il-livell internazzjonali;
32. Jinnota ż-zieda fil-kritika rigward il-benefiċċji ekonomiċi u ambjentali tal-produzzjoni tal-fjuwil agrikolu; jistieden lill-Kummissjoni biex tistimola r-riċerka u l-innovazzjoni dwar il-forniment sostenibbli ta' materja prima permezz ta' estrazzjoni u żvilupp effiċjenti ta' riżorsi, użu ta' materjali u rkupru meta dawn ma jibqgħux jintużaw;
33. Jemmaen li l-estrazzjoni, il-għbir u l-produzzjoni ta' materja prima u ta' prodotti bażiċi għandhom isiru skond il-prinċipju ta' sostenibilità, li jirrispetta l-proċess naturali tal-ekosistemi, minflok jibdilhom;
34. Ihegġegħ lill-Kummissjoni biex iżżid l-isforzi tagħha sabiex tasal għal ftehim internazzjonali dwar ir-riżorsi li jqajmu kunflitt, li l-għan ewleni tiegħu jkun li tipprojbixxi l-kummerċ kollu ta' riżorsi li jgħib miegħu jew jirriżulta f'kunflitti armati, filwaqt li jinsisti fuq l-iżvilupp ta' regolament li jipprojbixxi l-kummerċ u l-kummerċjalizzazzjoni ta' riżorsi li jqajmu kunflitt fl-Unjoni Ewropea u jhegġegħ lill-pajjiżi kollha mdahhla fil-kummerċ tad-djamanti biex jidhlu fl-iskema ta' ċertifikazzjoni Kimberley għall-kummerċ internazzjonali tad-djamanti mhux maħduma; jappella sabiex tiġi promossa t-trasparenza permezz tal-EITI u inizjattivi oħra;
35. Itenni l-istedina tiegħu lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jipromwovu l-Kummerċ Ġust u inizjattivi oħra ta' kummerċ li jkunu kkontrollati b'mod indipendenti, li jagħtu kontribut biex jgħollu l-istandards soċjali u ambjentali u jghinu produttori żgħar u marginalizzati f'pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw, filwaqt li jinkuraġġixxi l-awtoritajiet pubbliċi fl-Unjoni Ewropa biex jintegraw il-Kummerċ Ġust mal-kriterji ta' sostenibilità fil-politiki tagħhom dwar l-offerti pubbliċi u x-xiri;
36. Jinsab imhasseb li proporzjon dejjem akbar tar-riżorsi tad-dinja huma użati għat-trobbija tal-bhejjem; ifakkar fir-rapport tal-FAO msemmi hawn fuq bit-titolu "Livestock's Long Shadow" ta' Novembru 2006, li jikkalkula li l-industrija tal-laham u tat-trobbija tal-bhejjem jikkontribwixxu għal 18 % tat-total dinji tal-emissjonijiet ta' gassijiet bl-effett ta' serra, li wkoll ihaffu d-diforestazzjoni fil-pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw; jistieden lill-Kummissjoni biex tiehu l-azzjonijiet meħtieġa f'dan is-settur ukoll, sabiex jiġu stabbiliti mekkaniżmi ta' incentivi biex tiġi evitata d-diforestazzjoni fi hdan il-qafas tan-negozjati internazzjonali dwar il-klima;
37. Jemmaen li l-EITI, li l-għan tiegħu huwa li jsahhah it-tmexxija billi jtejjeb it-trasparenza u r-responsabilità fis-setturi tal-estrazzjoni, għandu jiġi implimentat fid-dinja kollha, sabiex il-pajjiżi li qed jiżviluppaw ikollhom opportunitajiet aħjar li jirċievu valur ekwivalenti għar-riżorsi naturali tagħhom;
38. Jenfasizza li prezzijiet għolja taż-żejt iżidu l-htieġa li għal metodu urġenti u differenti fil-politika dwar l-enerġija billi jimmira lejn l-effiċjenza tal-enerġija u l-użu li qed jiżdied ta' għejun oħra ta' enerġija, ikluża l-enerġija li tiġġedded;

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

39. Jirrealizza li l-bidla fil-klima se tolqot l-agħar lill-komunitajiet li diġà jhabbtu wiċċhom ma' problemi soċjali u ekonomiċi kbar; jifhem li n-nisa, b'mod speċjali, huma grupp vulnerabbli b'mod partikulari; jinkuraġġixxi l-isforzi biex jiġu adattati miżuri fuq il-livell lokali permezz tal-appoġġ internazzjonali finanzjarju u tekniku rilevanti;

40. Jinsab imħasseb li ċ-Ċina ma tippermettix li kumpaniji barranin ikollhom sehem ta' maġġoranza fset-turi bħal dak tal-hadid u introduċiet varjetà ta' mekkaniżmi li jillimitaw l-esportazzjoni ta' materja prima tal-metall jew li jipprovdu appoġġ għall-gvern fix-xiri tagħhom minn ghejun barranin; jirrikonoxxi li prattiki bħal dawn johlqu diffikultajiet serji għall-interessi tal-industrija tal-UE biex din l-industrija tirrispettal-objet-tivi dwar il-bidla fil-klima u l-esportazzjoni ta' teknoloġiji li jiffrankaw l-enerġija, ta' teknoloġiji ta' sorsi ta' enerġija li jiġġeddu u li huma effiċjenti fir-riżorsi u li dawn għandhom ikunu ffaċċjati permezz tal-iffaċilitar tat-trasferiment tat-teknoloġija kemm politikament u kemm finanzjarjament;;

41. Jenfasizza li l-politika ġdida kummerċjali ta' whud mill-pajjiżi emergenti, speċjalment iċ-Ċina, li qed ifittxu għal materja prima madwar id-dinja, partikularment fl-Afrika, qed ikollha impatt negattiv kbir fuq is-sigurtà globali għall-aċċess għall-prodotti bażiċi; jenfasizza l-bżonn li jingheleb l-approċċ attwali bbażat fuq relazzjonijiet bejn Stati individwali u li jitraskura r-referenzi għad-drittijiet tal-bniedem, ir-responsabilità soċ-jali tal-kumpaniji u l-istandards ambjentali u soċjali favur approċċ multilaterali bbażat fuq il-kriterji ta' suffiċ-jenza u sostenibilità tal-użu tar-riżorsi;

42. Jilqa' l-inizjattiva tal-Kummissjoni, imħabbra fil-Komunikazzjoni tagħha msemmija hawn fuq dwar il-kompetitivita ta' l-Industrija tal-Metall, biex tkompli tuża l-istrumenti esterni kollha biex tindirizza prattici kummerċjali li jiksru l-ftehim ta' kummerċ internazzjonali;

*
* *

43. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri u lill-organizzazzjonijiet internazzjonali rilevanti bħall-UNC-TAD, id-WTO, il-Bank Dinji, lill-Fond Komuni għall-Prodotti Bażiċi (CFC) u lill-FAO.

L-Istrateġija għall-ibgħad reġjuni: Kisbiet u Prospettivi fil-Ġejjieni

P6_TA(2008)0210

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar l-Istrateġija għall-ibgħat reġjuni: Kisbiet u Prospettivi fil-Ġejjieni (2008/2010(INI))

(2009/C 279 E/03)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-komunikazzjonijiet tal-Kummissjoni tat-12 ta' Settembru 2007 bl-isem "Strateġija għall-ibgħad reġjuni: kisbiet u prospettivi" (COM(2007)0507), tat-12 ta' Mejju 2004 (COM(2004)0343) u tat-23 ta' Awissu 2004 (COM(2004)0543) bl-isem "Shubija msahha għall-ibgħad reġjuni",
- wara li kkunsidra l-Artikolu 229 paragrafu 2 tat-Trattat KE li se jiġi sostitwit mill-Artikoli 349 u 355 dwar l-operat tal-Unjoni Ewropea wara d-dhul fis-seħh tat-Trattat ta' Liżbona dwar l-ispeċifitajiet tal-ibgħad reġjuni u l-Artikolu 107, paragrafu 3, punt a), tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill Ewropew ta' Brussell tal-14 ta' Diċembru 2007,

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni finali tat-XIII-il Konferenza tal-Presidenti tal-ibgħad reġjuni ffirmata f'Madeira fil-5 ta' Ottubru 2007,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Ottubru 2000 dwar ir-rapport tal-Kummissjoni dwar il-miżuri għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 299, paragrafu 2: l-ibgħad reġjuni tal-Unjoni Ewropea ⁽¹⁾, il-pożizzjoni tiegħu tas-7 ta' Lulju 2005 dwar il-proposta għal Regolament tal-Kunsill li jstabbilixxi miżuri speċifiċi fil-qasam tal-agrikoltura favur l-ibgħad reġjuni tal-Unjoni ⁽²⁾, u r-risoluzzjoni tiegħu tat-28 ta' Settembru 2005 dwar shubija msahha għall-ibgħad reġjuni ⁽³⁾.
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali u l-opinjoni tal-Kumitat għas-Sajd (A6-0158/2008),
- A. iqis li l-gżejjer Azores, il-gżejjer Kanari, il-Guadeloupe, Madeira, il-Martinique u La Réunion huma kkaratterizzati mill-akkumulazzjoni ta' żvantaġġi permanenti u intensi 'mod partikolari d-distanza mill-kontinent Ewropew, l-insularità jew l-gheluq, il-klima u t-topografija diffiċli u ċ-ċokon tas-swieq,
- B. billi Saint-Martin u Saint-Barthélemy li huma amministrattivament u politikament separati mill-Guadeloupe, jidhru huma speċifikament imsemmija fl-Artikoli 349 u 355 tat-Trattat dwar l-operat tal-Unjoni Ewropea (it-Trattat KE kif emendat mit-Trattat ta' Liżbona) bhala l-ibgħad reġjuni godda (RUP),
- C. billi l-istruttura tal-ekonomiji tal-ibgħad reġjuni hija kkaratterizzata minn rabta stretta mal-agrikoltura u mas-sajd, li jikkostitwixxu attività li flimkien mas-servizzi ta' attività ekonomika (b'mod partikolari s-servizzi turistiċi), jirrapreżentaw sorsi importanti ta' impjeg f'dawn ir-reġjuni,
- D. billi l-ibgħad reġjuni huma dipendenti, mil-lat soċjoekonomiku, mir-riżorsi tas-sajd taz-zoni ekonomiċi esklussivi tagħhom (ZEE), u billi z-zoni tas-sajd jippreżentaw fragilità kbira mil-lat bijologiku,
- E. billi l-ambjent ġeografiku immedjat tal-ibgħad reġjuni joffri opportunità ta' suq limitat hafna, filwaqt li s-swieq tal-ibgħad reġjuni huma partikolarment attraenti għall-pajjiżi terzi ġirien kollha,
- F. billi l-ibgħad reġjuni jinsabu f'pożizzjoni ta' dipendenza assoluta fuq il-mezzi ta' trasport, u billi l-ispejjeż addizzjonali marbutin mat-trasport ta' persuni u oġġetti, in-nuqqas ta' frekwenza jew l-abbandun totali, il-livell għoli ta' tariffi, id-diffikultajiet biex jitwaqqaf jew biex jinżamm mezz ta' trasport fuq livell reġjonali, jikkostitwixxu ostakoli kbar għall-iżvilupp tal-ekonomija jew tal-aċċessibilità tal-ibgħad reġjuni,
- G. billi f'dawn l-ahħar tliet snin, l-ibgħad reġjuni kienu involuti direttament friformi komunitarji importanti relatati mal-prospettivi finanzjarji, tal-politika reġjonali 2007-2013, tal-Fond Ewropew għas-Sajd, tal-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali, tal-ġhajnuniet tal-Istat, tal-Organizzazzjoni Komuni tas-Suq (CMO) taz-zokkor u tal-banana, tal-Programmi POSEI għall-agrikoltura u s-sajd, u billi dawn l-iżviluppi kienu hafna drabi mimlijin konsegwenzi għall-dawn ir-reġjuni,
- H. billi l-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, li għandhom ikunu koerenti mal-impenji internazzjonali, li kuljum isiru aktar ristretti minhabba l-globalizzazzjoni speċjalment mill-Organizzazzjoni Komuni tas-Suq, jikkuntrastaw mal-intervenzjonijiet speċifiċi implimentati favur l-ibgħad reġjuni,

(1) ĠU C 197, 12.7.2001, p. 197.

(2) ĠU C 157 E, 6.7.2006, p. 497.

(3) ĠU C 227 E, 21.9.2006, p. 512.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

- I. billi r-responsabilità relatata mal-ibghad reġjuni naqset hafna minn meta l-Unjoni Ewropea kibret minn 12 għal 27 Stat Membru,
- J. billi d-dehra tal-ibghad reġjuni hafna drabi titqabbel mad-dehra ta' reġjuni dipendenti fuq approprijazzjonijiet komunitarji jew nazzjonali, mingħajr ma jkun iġġustifikat l-impatt pożittiv ta' dawn il-finanzjamenti, hija f'tit bilanċjata mill-valur miżjud reali li huma jagħtu lill-UE f'termini ambjentali, kulturali jew ġeostrategiċi, kif ukoll f'dak li għandu x'jaqsam mal-ispazju, li l-vantaġġi pożittivi tagħhom ma jidhrux immedjatament,
- K. billi l-ibghad reġjuni jirrappreżentaw pożizzjonijiet prezzjużi avvanzati tal-Ewropa fil-qalba tal-Karibew viċin il-Mercosur, qrib l-Afrika fl-oċean Indjan u fl-oċean Atlantiku li grazzi għalihom l-UE tista' tikk-lejmja l-ewwel spazju marittimu mondjali li jikkonsisti f'25 miljun km² taż-ZEE rikk friżorsi ta' kull xorta,

Kisbiet tas-shubija msahha għall-ibghad reġjuni

1. Jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li tliet snin wara l-pubblikazzjoni ta' dokumenti politiċi ambizzjużi, bhall-komunikazzjonijiet imsemmija dwar "is-shubija msahha għall-ibghad reġjuni", il-Kummissjoni qed tippreżenta komunikazzjoni ġdida dwar dan is-sugġett;
2. Jitlob b'kunsiderazzjoni għall-firxa tal-oqsma trattati u tal-komplessità tal-politiki kkonċernati, li tin-zamm l-Unjoni tal-ibghad reġjuni fi hdan id-DĠ għall-Politika Reġjonali tal-Kummissjoni, u li l-istaff tagħha jissahhah sabiex ikunu garantiti l-mezzi indispensabbli għas-segwitu tal-missjonijiet tal-Unjoni;
3. Jiġbed l-attenzjoni għall-komunikazzjoni dwar il-bilanċ partikolarment pożittiv tal-azzjoni tal-Kummissjoni, filwaqt li diversi miżuri li din tal-aħhar tikkonforma magħhom iwieġbu parzjalment għall-esiġenzi tal-ibghad reġjuni (b'mod partikolari fis-setturi tat-trasport u tal-aċċessibilità, tar-riċerka, tas-sajd u tal-koperazzjoni reġjonali) u li bl-ebda mod ma tissemma d-diffikulta li wiehed jiltaqa' magħha u l-isforzi mwettqa mill-ibghad reġjuni, pereżempju fil-kuntest tat-tiġdid tal-iskemi ta' għajnuniet tal-Istat;
4. Jinnota li l-intervenzjonijiet tal-Fondi strutturali jkomplu jikkontribwixxu bil-kbir għall-iżvilupp tal-ibghad reġjuni; jixtieq madanakollu li l-miżura tal-livell ta' koeżjoni miksuba f'dawn ir-reġjuni tkun inkisbet grazzi għal indikaturi oħra milli mill-Prodott Gross Domestiku tagħhom biss meta mqabbla mal-medja komunitarja u li l-politika ta' koeżjoni tkun ikkombinata aħjar ma' politiki komunitarji oħrajn, b'mod transversali, sabiex jtkabbri s-sinergiji; jitlob li l-Kummissjoni tkun iktar flessibbli u tadatta aħjar il-politiki attwali u futuri tagħha għar-realtajiet tal-ibghad reġjuni, fuq il-bażi tal-Artikolu 299 (2) tat-Trattat KE;
5. Jikkunsidra r-riżultati sodisfaċenti miksuba fil-qafas tal-POSEI (agrikoltura u sajd) u tat-tkabbir taz-zokkor, rum u banana; jixtieq li jkun hemm kunsiderazzjoni konkreta tal-konsegwenzi finanzjarji li jistgħu jirriżultaw għal dawn il-prodotti agrikoli fin-negozjati internazzjonali li għaddejjin bhalissa u fl-azzjonijiet imniddija mill-Organizzazzjoni Komuni tas-Suq; jibqa' attent għall-approċċ tar-reviżjoni intermedja tal-POSEI u għall-valutazzjoni tal-iskemi fiskali divrenzjati;
6. Jappoġġja l-fatt li l-ispeċifitajiet tal-ibghad reġjuni jeħtieġu strategija bbażata fuq politiki u miżuri li la huma sugġetti għal kriterji tranżitorji u lanqas għal żvilupp temporanju tal-ġid, li huma adattati għall-bżonijiet differenti ta' kull wiehed mir-reġjuni, miżuri li jaffaċċjaw l-iżvantaġġi permanenti li huma sugġetti għalihom dawn ir-reġjuni;
7. Jitlob lill-Kummissjoni biex, b'kunsiderazzjoni għall-ispeċifitajiet u d-differenzi bejn l-ibghad reġjuni, min-naha l-wahda, u tal-irwol li dawn għandhom fil-politika marittima Ewropea integrata, min-naha l-oħra, tintegra fil-pjan tagħha miżuri ta' għajnunata lis-setturi tas-sajd ta' dawn ir-reġjuni; iqis li l-Kummissjoni għandha tigarantixxi lill-flotot tas-sajd tal-ibghad reġjuni diskriminazzjoni pożittiva fl-aċċess għar-riżorsi tas-sajd li jeżistu matul il-kosti tagħhom u tissalvagwardja b'attenzjoni partikolari n-natura sostenibbli tas-sajd artiġjanali;

Faži ta' maturazzjoni tas-shubija msahha għall-ibghad reġjuni

8. Jiddispijaci li l-proposti mressqa mill-Kummissjoni fil-kuntest tal-faži ta' maturazzjoni li jikkonċernaw il-biċċa l-kbira tal-miżuri diġà eżistenti jew li waslu biex jintemmu (in-Network Transewropew tat-Trasport, in-Network Transewropew tal-Energija, is-Seba Programm ta' Qafas dwar ir-Ricerka u l-Iżvilupp, il-Programm ta' Qafas għall-Innovazzjoni u għall-Kompetittività jew għall-Politika Reġjonali); jistenna li jiġu ċċarati l-mezzi konkreti u operazzjonali offruti lill-ibghad reġjuni għall-iżvilupp ta' dawn l-opportunitajiet;

9. Jinsab imhasseb dwar l-importanza dejjem tikber li l-Kummissjoni tagħti lill-istrumenti ta' evalwazzjoni tal-politiki u l-istrumenti komunitarji favur l-ibghad reġjuni kif ukoll lill-istima tal-effetti kwantitattivi tal-iżvantaġġi ta' dawn ir-reġjuni bil-ghan li tiġi żviluppata metodologija ta' kumpens għal spejjeż addizzjonali marbuta mal-ibghad reġjuni;

10. Jixtieq li din it-tendenza għall-kunsiderazzjoni ta' ġustifikazzjonijiet iktar u iktar matematiċi tal-miżuri ma tikkostitwixx skuża biex terġa tiġi applikata parti mill-politika tal-UE mmirata għall-ibghad reġjuni tagħha, jew biex jiġu skoraggiati l-partecipanti ewlenin istituzzjonali u ekonomiċi tal-ibghad reġjuni li qed jimponu kundizzjonijiet diffiċli hafna biex jintlahqu;

11. Jiddispijaci għan-nuqqas ta' interess muri mid-DG għall-Kummerċ biex jiġu kkunsidrati speċifitajiet tal-ibghad reġjuni waqt in-negozjati tal-APE u jitlob immedjatament lill-Kummissjoni biex tkompli tftitex kompromess li jirrispetta l-interessi tal-ibghad reġjuni kkonċernati fil-qafas tal-ftehimiet definittivi li se jiġu konklużi mal-pajjiżi ACP;

12. Jixtieq li l-Kummissjoni tiġġustifika l-intenzjoni reali tagħha biex tiffacilita l-inklużjoni reġjonali ta' ibghad reġjuni biex tinghata konsistenza lill-'pjan ta' azzjoni għal 'vicinat-kbir' li hija kienet wegħdet fl-2004;

13. Jinsab imhasseb dwar ċerti miżuri proposti mill-Kummissjoni fil-qasam tat-trasport, partikolarment dwar l-evalwazzjoni tal-bżonnijiet speċifiċi jew il-kunsiderazzjonijiet għall-esternalitajiet ambjentali; jerga jtenni l-bżonn ta' trattament differenti għall-ibghad reġjuni dwar dan is-sugġett speċjalment f'dak li għandu x'jaqşam mal-inklużjoni tal-avjazzjoni ċivili fis-sistema Ewropea ta' skambju ta' kwoti tal-emissjonijiet (Skema ta' Kummerċ ta' Emmissjonijiet, ETS) sabiex ma jergħhux jiġu applikati l-isforzi mwettqa bhala kumpens għall-iżvantaġġ tagħhom għall-aċċessibilità;

14. Iqis li l-intervenzjonijiet komunitarji għandhom jipproduċu l-effett ta' katalizzatur tal-inizjattiva għall-iżvilupp, li għandu jibda mill-ibghad reġjuni, speċjalment fil-kuntest tas-shubijiet pubbliċi/privati, ċentri ta' eċċellenza bbażati fuq setturi li jivvalutaw l-aħjar punti tagħhom u l-aħjar kompetenzi tekniċi tagħhom, bhall-immaniġġjar tal-iskart, l-enerġiji li jiġġeddu, l-awto-suffiċjenza tal-enerġija, il-bijodiversità, il-mobilità tal-istudenti, ir-ricerka fil-qasam tal-klima jew l-immaniġġjar tal-kriżijiet;

15. 15 Ifakkar li diversi azzjonijiet u programmi li għandhom jiġu segwiti u mnidija mmirati għall-ibghad reġjuni, huma suxxettibbli li jwasslu għal kontribuzzjonijiet sinifikanti għal prijoritajiet komunitarji u internazzjonali stabbiliti speċjalment f'oqsma bhall-bidla fil-klima, il-harsien tal-bijodiversità, l-enerġiji li jiġġeddu, is-sahha fil-pajjiżi li għandhom qed jiżviluppaw, l-ikel, id-diversifikazzjoni tal-attivitajiet ekonomiċi u produttivi; jilqa' b'sodisfazzjoni l-implimentazzjoni speċjalment tal-programm NET-BIOME (NETworking dwar ir-ricerka dwar il-Biodiversità tropikali u subtropikali fl-Ibghad Reġjuni u Territorji tal-Ewropa b'appoġġ għall-iżvilupp sostenibbli) li jikkostitwixx eżempju sinifikanti tal-potenzjal tal-ibghad reġjuni fil-qasam tar-ricerka xjentifika; madanakollu, jistaqsi lilu nnifsu dwar il-fatt li minkejja l-kwantità ta' proġetti li għaddejjin u l-iskala tal-potenzjal tal-ibghad reġjuni, l-inklużjoni ta' dawn tal-aħhar fi hdan l-Ispazju Ewropew għar-Ricerka għadha dgħajfa hafna;

16. Jitlob li l-isforzi li saru sa issa mahsuba għar-reġjuni ultraperiferiċi jkunu segwiti sabiex tikber l-introduzzjoni ta' mezzi lokali ta' ricerka bl-ogħla potenzjal min-naha l-wahda u li jkun iffacilitat u mgħejjun l-iżvilupp ta' universitajiet attraenti, effettivi, li għandhom mezzi suffiċjenti u aħjar mill-universitajiet attwali x'imkien iehor fit-territorju tal-Unjoni min-naha l-oħra;

Dibattitu dwar il-futur tal-Istrateġija tal-Unjoni għall-ibghad reġjuni

17. Jifrah lill-Kummissjoni għall-inizjattiva tagħha għat-tnidija ta' dibattitu dwar il-futur tal-istrateġija favur l-ibghad reġjuni, f'forma ta' konsultazzjoni pubblika li r-rizultati tagħha se jikkontribwixxu għall-iżvilupp ta' proposta ġdida qabel l-2009;

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

18. Jinsisti madanakollu li dan id-dibattitu ma ghandux ikun limitat biss għall-kwistjonijiet imsemmija (il-bidla fil-klima, l-iżvilupp demografiku u t-tmexxija tal-flussi migratorji; l-agrikoltura, il-politika marittima), anke jekk dawn it-temi huma inevitabbli u jqis li d-dibattitu ghandu neccessarjament jinkludi l-implimentazzjoni tal-Istrateġija ta' Liżbona għall-ibgħad reġjuni;

19. Jitlob b'insistenza li l-iskop tal-Artikolu 299, paragrafu 2 tat-Trattat KE (minbarra l-Artikoli 349 u 355 tat-Trattat dwar l-operat tal-Unjoni Ewropea) li huwa l-bażi tal-politika tal-Unjoni Ewropea favur l-ibgħad reġjuni tagħha u l-pilastru li fuqu hija bbażata l-kunsiderazzjoni mogħtija lilhom mis-servizzi tal-Kummissjoni, jiġu inklużi fl-aġenda tad-dibattiti biex dawn tal-ahħar jingħataw l-ambitu ġuridiku, istituzzjonali u politiku li qed jitolbu;

20. Jenfasizza l-importanza tas-servizzi pubbliċi għall-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali tal-ibgħad reġjuni, speċjalment fis-setturi tat-trasport bl-ajru u bil-baħar, tal-posta, tal-enerġija u tal-komunikazzjonijiet;

21. Jitlob li jkunu adottati b'urġenza l-miżuri maħsuba għall-ġlieda kontra n-natura persistenti tal-qgħad, tal-faqar u tal-inugwaljanzi fit-tqassim tad-dhul fl-ibgħad reġjuni li f'dan ir-rigward ghandhom marbuta magħhom l-ogħla rati fl-UE;

22. Jistieden lill-Kummissjoni biex tgħin lill-Istati Membri li se jwettqu l-implimentazzjoni tal-klawsola pasarella tal-Artikolu 355, paragrafu 6 tat-Trattat dwar l-operat tal-Unjoni Ewropea;

23. Iqis li l-ibgħad reġjuni huma opportunità għall-Unjoni Ewropea fir-riflessjoni tagħha li għaddejja bħallissa dwar it-tibdil fil-klima, kif ukoll dwar l-osservazzjoni tal-perikli, il-prevenzjoni tal-ħsara, ir-reazzjoni għall-katastrofi u l-preservazzjoni tal-ekosistemi; jitlob f'dan ir-rigward, li l-Kunsill jadotta kemm jista' jkun malajr il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi l-Fondi ta' Solidarjetà tal-Unjoni Ewropea li jipprevedi direttament l-ispeċifità tal-ibgħad reġjuni; jixtieq ukoll li l-proposti tal-Kummissjoni li għandhom l-għan li jsaħħu l-kapaċità tar-reazzjoni tal-UE f'każ ta' katastrofi, jisfruttaw ukoll l-għarfien espert marbut mal-lokalizzazzjoni ġeografika ta' dawn ir-reġjuni;

24. Jixtieq li l-politika futura komuni tal-immigrazzjoni tagħti attenzjoni speċjali għas-sitwazzjoni tal-ibgħad reġjuni li kollha huma fruntieri esterni tal-Unjoni Ewropea, imdawrin b' pajjiżi terzi inqas żviluppati li huma sottomessi għal pressjoni migratorja qawwija hafna flimkien ma' tkabbir demografiku li hafna drabi hu oghla mill-medja fl-Unjoni Ewropea li qed iwassal għal tensjonijiet ekonomiċi u soċjali preokkupanti f'dawn ir-reġjuni;

25. Jitlob li l-appoġġ komunitarju għall-agrikoltura tal-ibgħad reġjuni, li huwa trattat b'mod iktar konċiż minn temi oħrajn, iżda ikun is-sugġett ta' riflessjonijiet fil-fond dwar l-identifikazzjoni ta' theddidiet reali, dwar il-bżonn li l-komunità lokali tkun awtosuffiċjenti, dwar il-livell tad-dhul tal-bdiewa, dwar l-appoġġ lill-organizzazzjonijiet ta' produttori għall-promozzjoni tal-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tagħhom, dwar l-importanza tad-dimensjoni ambjentali u dwar il-kunsiderazzjoni tal-impatt tal-ftuh kummerċjali implimentat mill-APE u mill-ftehimiet futuri ta' skambju hieles li qed ikunu nnegożjati bħallissa ma' diversi reġjuni tal-Amerika Latina;

26. Huwa tal-opinjoni li l-ibgħad reġjuni għandhom jitpoġġew fil-qalba tal-politika marittima tal-Unjoni u jinsisti li d-dibattitu dwar din il-kwistjoni jkun b'mod partikolari bbażat fuq l-irwol li huma jstgħu jilgħabu fil-qasam tal-esplorazzjoni sostenibbli tal-ibħra, l-oċeani u z-zoni kostali, kif ukoll fil-governanza marittima internazzjonali;

27. Jitlob lill-Kummissjoni, lill-Kunsill u lill-istituzzjonijiet konċernati l-oħra tal-Unjoni biex jiżguraw b'mod effettiv u adegwat il-finanzjament Komunitarju tal-istrateġija tal-Unjoni favur l-ibgħad reġjuni fil-ġejjieni, u l-kumpens għall-iżvantaġġi relattivi tal-ibgħad reġjuni;

28. Jirrakkomanda li l-mezzi biex jingħelbu ċ-ċokon tas-swieq lokali, l-ambjent kompetittiv dejjem iktar miftuħ, l-aċċess diffiċli għal żbukk fis-suq kontinentali Ewropew jew fiz-zoni ġeografiċi rispettivi, it-titjib tal-artikolazzjoni tal-finanzjamenti tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Rurali/Fond Ewropew għall-Iżvilupp (FEDER/FED) u l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Rurali/Strument ta' Finanzjament għall-Koperazzjoni u l-Iżvilupp (FEDER/ICD) għall-proġetti ta' koperazzjoni ma' pajjiżi ġirien, ikunu wkoll oqsma prijoritarji li jsir hsieb

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

serju dwarhom, kif ukoll dwar il-partecipazzjoni effettiva tal-ibghad reġjuni fil-politiki Ewropej tal-innovazzjoni u tal-ġlieda kontra l-frammentazzjoni diġitali, biex ikun garantit aċċess shiħ għall-popolazzjonijiet ta' dawn ir-reġjuni għall-midja u għall-mezzi ta' komunikazzjoni offruti mit-teknoloġiji l-ġodda, bħal pereżempju l-aċċess għall-broadband internet;

29. Jinsisti sabiex is-shubija indispensabbli għas-suċċess tad-dibattitu ma tkunx limitata biss għall-istitutazzjonijiet pubbliċi Ewropej, nazzjonali u lokali iżda jagħtu l-okkazzjoni bħal ma ġara fil-passat biex jiġi inkluż fid-diskussjoni, in-netwerk ekonomiku tal-ibghad reġjuni kollu li huwa rappreżentat minn organizzazzjonijiet strutturati li jgħixu kuljum l-effetti politiċi Komunitarji fuq it-territorju; jitlob li fil-bidu tal-konferenza kongunta organizzata mill-Kummissjoni dwar il-ġejjieni tal-istrateġija Ewropea rigward l-ibghad reġjuni, li saru fi Brussell fl-14 u l-15 ta' Mejju 2008, il-Kummissjoni tippubblika malajr komunikazzjoni ġdida b'kunsidereazzjoni għall-progress li se jwassal għalih dan id-dibattitu:

30. Iqis li l-valutazzjoni tal-assi partikolari tal-ibghad reġjuni bħala bażijiet militari tal-UE 'l barra mill-kontinent Ewropew, hija l-aħjar strateġija biex ikun garantit żvilupp endoġenu u sostenibbli ta' dawn ir-reġjuni, speċjalment permezz ta' turizmu li jintegra r-rikkezza storika kollha tagħhom u l-patrimonju kulturali, artistiku u arkitettoniku tagħhom li l-Unjoni Ewropea għandha d-dover li tippreserva;

*
* *

31. Jitlob lill-President tiegħu biex iressaq din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Kumitat għar-Reġjuni, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, lill-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali tal-ibghad reġjuni kif ukoll lill-President fil-kariga tal-Konferenza tal-presidenti tal-ibghad reġjuni.

Politika tal-Konsumatur tal-UE 2007-2013

P6_TA(2008)0211

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar l-istrateġija tal-Politika tal-Konsumatur tal-UE 2007-2013 (2007/2189(INI))

(2009/C 279 E/04)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew intitolata "L-istrateġija Ewropea tal-Politika tal-Konsumatur 2007-2013 — Responsabilitajiet akbar għall-konsumaturi, tijib tal-benessri tagħhom, u l-harsien effettiv tagħhom" (COM(2007)0099),
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tal-Kunsill dwar l-Istrateġija tal-Politika tal-Konsumatur tal-UE (2007-2013), adottata fil-laqgħa tiegħu tat-30 u l-31 ta' Mejju 2007,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-27 ta' Settembru 2007 dwar l-obbligi tal-fornituri transkonfinali ta' servizzi ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-6 ta' Settembru 2007 dwar il-Green Paper dwar ir-Revizjoni tal-Acquis dwar il-Konsumatur ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-4 ta' Settembru 2007 dwar ir-Revizjoni tas-Suq Uniku: negħlbu x-xkiel u l-inefficienzi permezz ta' implimentazzjoni u infurzar aħjar ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-21 ta' Ġunju 2007 dwar il-fiducja tal-konsumatur fl-ambjent diġitali ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0421.

⁽²⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0383.

⁽³⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0367.

⁽⁴⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0287.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni dwar Suq Uniku għall-Ewropa tas-Seklu 21 (COM(2007)0724),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni, anċillari mal-Komunikazzjoni dwar Suq Uniku għall-Ewropa tas-Seklu 21 dwar servizzi ta' interess ġenerali, inklużi s-servizzi soċjali ta' interess ġenerali: impenn Ewropew ġdid (COM(2007)0725),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni dwar opportunitajiet, aċċess u solidarjetà: lejn vizjoni soċjali ġdida għall-Ewropa tas-seklu 21 (COM(2007)0726),
- wara li kkunsidra d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni intitolat "Inizjattivi fil-Qasam tas-Servizzi Finanzjarji għall-Konsumatur" (SEC(2007)1520), dokument meħmuż mal-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar Suq Uniku għall-Ewropa tas-Seklu 21,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji, il-Kumitat għall-Affarijiet Legali u l-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (A6-0155/2008),

Introduzzjoni

1. Jilqa' b'sodisfazzjon il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-istrateġija tal-Politika tal-Konsumatur tal-UE u anki japprezza l-isforzi tal-Kummissjoni biex tinkorpora l-kultura tal-konsumatur stabbilita fuq livell oġhla tal-għarfien tal-konsumatur, li jiffirma l-bażi għal traspożizzjoni u implimentazzjoni ahjar tal-qafas legali eżistenti;

2. Hu tal-fehma li huwa meħtieġ approċċ orizzontali lejn il-politika tal-konsumatur u li huwa vitali li jit-qiesu l-interessi tal-konsumatur fl-oqsma ta' politika rilevanti kollha sabiex ikun żgurat li l-konsumaturi kollha tal-UE jgawdu minn livell għoli ta' harsien; għaldaqstant jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-Kummissjoni enfasizza il-bżonn li jiġi żgurat li s-suq intern jirreaġixxi aktar għall-aspettattivi u għat-thassib taċ-ċittadini; jenfasizza li l-harsien tal-konsumatur u t-twettiq tas-suq intern mhumiex għanijiet li jmorru kontra xulxin iżda jmorru id fid; ifakkar lill-Kummissjoni, f'dan ir-rigward, li l-politika tal-konsumatur għandha tkun preżenti fl-oqsma kollha tal-politika sa mill-istadju tal-evalwazzjoni tal-impatt;

3. Jikkunsidra li l-htigijiet tal-harsien tal-konsumatur jistgħu jiġu sodisfatti permezz tal-leġiżlazzjoni biss jekk tkun ahjar, aktar sempliċi u mhejjija bl-involviment tad-Direttorati Ġenerali kollha kompetenti tal-Kummissjoni — Sahħa u Konsumatur; Ġustizzja, Libertà u Sigurtà; Suq Intern u Servizzi; Kompetizzjoni;

4. Jenfasizza l-fatt li r-revizjoni tal-acquis tal-konsumatur għandha twassal għal qafas legali aktar koerenti għad-drittijiet tal-konsumaturi; ifakkar fil-preferenza tiegħu għall-adozzjoni ta' approċċ imħallat, jiġifieri strument orizzontali bl-għan ewlieni li jiżgura l-koerenza tal-leġiżlazzjoni eżistenti u li jagħmilha possibbli li l-lakuni jingħalqu billi jingabru flimkien, fl-iġi konsistenti, kwistjonijiet ġenerali li huma komuni għad-direttivi kollha; jikkunsidra li kwistjonijiet speċifiċi għandhom ikomplu jiġu kkunsidrati separatament fid-direttivi settorjali; il-prinċipji stabbiliti tad-drittijiet tal-konsumatur għandhom jiġu applikati wkoll fil-qasam diġitali; fil-kuntest tar-revizjoni tal-aquis, ihegġeġ sabiex isiru aktar passi biex jiġi żgurat il-harsien tal-konsumaturi, inkluża l-privatezza u s-sigurtà, fil-qasam diġitali, mingħajr ma jitpoġġa piż żejjed u mhux ġustifikat fuq l-industrija;

5. Jiddeplora l-enfasi dgħajef fuq il-liġi tal-kuntratti fil-harsien tal-konsumatur u jistieden lill-Kummissjoni biex tiehu spunt mill-hidma fil-proġett dwar il-liġi tal-kuntratti, u fejn meħtieġ terġa' tiffokalizzaha;

6. Ladarba l-akbar xkiel għall-iżvilupp tas-suq intern fil-bejgħ bl-imnut jinkludi incertezzi rigward il-kuntratti tal-konsumatur, jappoġġja lill-Kummissjoni fl-isforzi tagħha li tintroduċi kuntratti standard u kundizzjonijiet għal kuntratti li jiġu ffirmati online li jkollhom l-istess sahħa fl-Istati Membri kollha;

7. Jenfasizza l-irwol importanti tal-organizzazzjonijiet tal-konsumatur fit-titjib tal-kultura tal-konsumatur; jikkunsidra li organizzazzjonijiet tal-konsumatur b'sahhithom u indipendenti huma l-bażi ta' politika effettiva tal-konsumatur; ghalhekk jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jipprovdu fondi xierqa ghal organizzazzjonijiet bhal dawn; jaghti parir lill-Kummissjoni biex meta tfassal proposti legizlattivi marbuta mal-harsien tal-konsumatur, iżżid il-kuntatt ma' organizzazzjonijiet mhux governattivi, li huma f'pożizzjoni tajba li jidentifikaw il-htigijiet veri tal-konsumaturi;

8. Jilqa' b'sodisfazzjon il-proposta ghal ufficjali ghall-komunikazzjoni mal-konsumaturi li ghandhom jinhatru fi hdan il-Kummissjoni; iheggeg lil kull Direttorat-Generali partikulari biex jipubblika rapport annwali dwar kif il-politika tal-konsumatur hija integrata fil-qasam tar-responsabilita tieghu;

9. Hu tal-fehma li harsien b'sahhtu tal-konsumatur u sistema effettiva fl-Ewropa kollha se jkun ta' beneficcju ghall-konsumaturi kif ukoll ghall-produtturi u ghall-bejjiegħa kompetittivi; jenfasizza l-fatt li dan se johloq incentivi ghan-negozji biex jiproducu u jbigħu aktar oggetti li jservu fit-tul u li dan min-naha tieghu se jirrizulta ghal tkabbir aktar sostenibbli; jenfasizza l-fatt li huwa mehtieg harsien tal-konsumatur aktar effettiv u mtejjeb sabiex jintlahaq suq intern li jopera ahjar;

10. Jitlob miżuri biex ikun żgurat li s-27 suq żgħir nazzjonali fl-UE fil-fatt jinbidlu fl-akbar suq tal-bejgħ bl-immnuta fid-dinja; huwa tal-fehma li dan jehtieg li ċ-cittadini jhossuhom ugwalment sikuri meta jixtru permezz tal-internet u kif ukoll mill-hanut lokali tal-kantuniera, u li l-intrapriżi ta' daqs żgħir u medju (SMEs) ikunu jistgħu joqogħdu fuq l-istess regoli sempliċi kullimkien fis-suq intern; jistieden lill-Kummissjoni biex tikkunsidra modi kif ittejjeb il-harsien ghall-SMEs, b'mod partikolari permezz tal-Att dwar in-Negozji Żgħar;

11. Jenfasizza li l-tlestija tas-suq intern ghandha tkun prijorita; jirrikonoxxi l-irwol pozittiv li kellu l-euro fit-tnaqqis tal-ispejjeż tat-transazzjonijiet, fl-iffacilitar ghall-konsumatur tal-paragun tal-prezzijiet bejn il-pajjiżi, u fiż-żieda tal-potenzjali tas-suq intern bl-immnuta; jinkoraġġixxi lill-Istati Membri l-ġodda biex ikomplu r-riformi sabiex ikun possibbli li jadottaw l-euro eżatt kif jilhqgħu l-kriterji ta' Maastricht, u b'hekk jibbenefikaw bis-shih mill-impatt pozittiv tal-munita unika fis-suq intern; jistieden sabiex jitnehhew il-barrieri u l-ostakli kollha li baqa' sabiex tkun assigurata l-fiducja tal-konsumaturi fxiri u kuntratti oħra transkonfinali, partikularment f'dak li jirrigwarda s-servizzi, filwaqt li wiehed iżomm f'moħħu l-htieġa ta' metodu speċifiku f'dak li jirrigwarda l-lingwa, il-kultura u l-preferenzi tal-konsumaturi;

12. Jenfasizza li r-regoli Ewropej fil-politika tal-konsumatur u l-inizjattivi għal awto-regolazzjoni għandhom iservu bhala referenza għal standards globali jew l-ahjar prattiki u jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-Ewropa tagħti direzzjonijiet ġodda, filwaqt li tuża l-influenza tagħha mingħajr ma timponi biex ittejjeb id-drittijiet tal-konsumaturi madwar id-dinja;

13. Iheggeg lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex ikomplu jappoġġjaw bis-sahħa d-drittijiet tal-konsumaturi fir-rigward tas-sikurezza tal-prodotti billi jiżguraw l-integrita tal-marka CE u t-titjib fis-sorveljanza tas-suq, bl-użu tas-sistema RAPEX (Sistema ta' Twissija Rapida għal prodotti tal-konsum li mhumiex tal-ikel), permezz tal-iskambju ta' soluzzjonijiet tal-ahjar prattiki għas-sorveljanza tas-suq fost l-Istati Membri; jistieden lill-Kummissjoni biex taħdem mal-Istati Membri biex jiżguraw li l-legizlazzjoni eżistenti tkun implimentata kif xieraq u infurzata bis-shih mill-Istati Membri u tkun evalwata l-possibilita li tiġi riveduta d-Direttiva 2001/95/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' Dicembru 2001 dwar is-sikurezza ġenerali tal-prodotti⁽¹⁾ ("Id-Direttiva dwar is-Sikurezza Ġenerali tal-Prodotti"); ifakkar li l-marka CE tista' tkun interpretata hazin bhala indikazzjoni ġenerali ta' testijiet magħmula minn terzi persuni jew bhala marka ta' origini, imma wkoll li l-Kummissjoni ntalbet⁽²⁾ li tressaq analiżi fil-fond fil-qasam tal-marki ta' sikurezza ghall-konsumatur, u jekk ikun mehtieg, wara din l-analiżi jsiru proposti legizlattivi;

14. Jilqa' b'sodisfazzjon l-isforzi tal-Kummissjoni biex tissahħah il-koperazzjoni fil-qasam tas-sikurezza tal-prodotti fil-livell Internazzjonali, b'mod partikolari mal-awtoritajiet Ċiniżi, tal-Istati Uniti u daww Ġappuniżi; jinnota li d-djalogu kontinwu u t-partit tat-tagħrif dwar is-sigurtà tal-prodotti huma fl-interess tal-partijiet kollha u huma fundamentali għall-bini tal-kunfidenza tal-konsumatur; iheggeg lill-Kummissjoni biex tressaq rapport dwar dan lill-Parlament Ewropew b'mod regolari;

(¹) ĠU L 11, 15.1.2002, p. 4.

(²) Deciżjoni Nru 768/2008/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 dwar qafas komuni għall-marketing tal-prodotti, (GU L 218, 13.8.2008, p. 82), premessa 52.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

Baži ta' għarfien imtejba

15. Huwa tal-opinjoni li, bhala regola, il-konsumaturi jistgħu jitqiesu li għabu ruhhom b'mod razzjonali qabel ix-xiri, imma ma jkunux konxji mid-drittijiet tagħhom kollha fil-każ ta' problemi; għalhekk jistieden sabiex ikun hemm iffukar fuq imġiba ġenwina tal-konsumatur, filwaqt li jitqiesu l-htigijiet speċjali tal-gruppi vulnerabbli bħat-tfal u l-persuni anzjani u l-persuni b'certi diżabilitajiet; ifakkar fil-linja baġitarja li għadha kif giet adottata u li kienet proposta mill-Parlament Ewropew għal proġett pilota inter alia biex tiġi żviluppata 'database' tal-konsumaturi u biex isir stħarriġ u jsiru intervisti u jitqabblu l-kisbiet fl-Istati Membri; jilqa' b'sodisfazzjon il-hidma tal-Kummissjoni biex tistabbilixxi tabella ta' valutazzjoni għall-politika tal-konsumatur li se twassal għal ftehim aħjar inter alia tal-istrutturi tal-prezzijiet u tal-imġieba u s-sodisfazzjon tal-konsumaturi;

16. Jenfasizza l-htieġa li kull miżura ta' armonizzazzjoni tkun maħsuba bir-reqqa biex jiġu solvuti l-problemi veri li jiffaċċjaw il-konsumaturi fis-suq intern: jikkunsidra li, fejn ikun hemm htieġa ġenwina ta' armonizzazzjoni, din għandha tkun kompleta sabiex tevita nuqqasijiet fil-harsien tal-konsumatur fl-Ewropa u tevita li tkun diffiċli għall-intrapriži li jikkunsidrawha fil-marketing transkonfinali; jenfasizza li s-sitwazzjoni attwali hija diżincientiv għall-SMEs li qed ifittxu l-kummerċ madwar l-Ewropa kollha u hija ta' konfużjoni għall-konsumatur;

17. Hu tal-fehma li għandha tingħata attenzjoni speċjali lill-konsumaturi biex dawn ikunu mogħnija bil-hiliet u bl-ghodda meħtieġa biex iżidu l-fiduċja tagħhom fl-ambjent diġitali; jinnota li d-data personali saret prodott kummerċjali kif ukoll ingredjent ta' metodi kummerċjali, eżempju l-identifikazzjoni tal-imġieba; għalhekk, huwa tal-opinjoni li l-protezzjoni tad-data u r-regoli tal-privatezza għandhom jiġu inklużi fi kwalunkwe strateġija tal-konsumatur; jenfasizza l-fatt li d-data hija disponibbli għall-użu fi kwalunkwe hin, f'kull parti tad-dinja; jenfasizza l-htieġa urġenti għal standards globali għall-protezzjoni tad-data, li għandhom jiġu żviluppatti b'mod kongunt bejn min ifassal il-liġi u l-organizzazzjonijiet tal-industrija u tal-konsumaturi;

18. Jenfasizza l-irwol importanti ta' metodi ta' bejgħ godda u li qed jintużaw dejjem aktar, bħall-kummerċ elettroniku, fit-tishih tal-kompetizzjoni fis-suq intern u, bhala konsegwenza, il-kapaċità ta' konsum; huwa tal-opinjoni li s-swieq finanzjarji, tal-banek u tal-assikurazzjonijiet huwa miftuha b'mod partikulari għall-kummerċ elettroniku u jhegġeg lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jassiguraw li jkun hemm kundizzjonijiet aktar favorevoli għall-iżvilupp ta' xiri elettroniku transkonfinali; jitlob lill-Kummissjoni biex tmexxi studju dwar il-mekkanizmi differenti għas-soluzzjoni ta' nuqqas ta' ftehim bejn il-konsumaturi u l-intrapriži użati fl-Istati Membri, bil-ghan li jiġi identifikat u promoss l-użu ta' dawk li huma effettivi; ihegġeg sabiex ikun hemm il-holqien ta' baži soda ta' harsien għall-konsumaturi, xi haġa essenzjali, b'mod partikulari fis-servizzi finanzjarji;

19. Jilqa' b'sodisfazzjon l-użu tas-Seba' Programm ta' Qafas għar-Ricerka u t-Teknoloġija bhala għodda biex jiddied aktar il-ftehim analitiku u empiriku tal-imġieba tal-konsumaturi;

20. Huwa tal-opinjoni li l-harsien tal-konsumaturi għandu jkun parti integrali mill-proċess ta' pjanifikar u tfassil tal-prodotti u s-servizzi min-naħa tal-intrapriži, u li l-eżami tat-tibdil fis-suq huwa vitali;

21. Jistieden sabiex ikun hemm miżuri li jtejbu d-djalogu fil-livell tal-UE bejn l-organizzazzjonijiet tal-konsumatur u l-industrija, biex jiġu inklużi l-partijiet interessati kollha fil-katina tal-valur; huwa tal-opinjoni li djalogu tajjeb, inkluż l-iskambju tal-aħjar Prattiki, jista' jnaqqas il-problemi fis-suq intern: jappoġġja inizjattivi mfassla biex tithegġeg il-partecipazzjoni ta' dawk kollha li għandhom sehem fil-qasam tal-konsumatur fil-konsultazzjonijiet u l-iżvilupp ta' politiki; jilqa' sforzi mmirati lejn it-tishih tal-harsien tal-konsumatur u tal-għarfien tal-konsumatur fl-Istati Membri l-aktar godda; jenfasizza l-importanza li jkompli jingħata appoġġ lill-organizzazzjonijiet tal-konsumatur fl-UE, b'mod partikulari fl-Istati Membri l-aktar godda;

22. Jenfasizza l-fatt li l-iżvilupp ta' kultura għall-konsumatur hu meġħjun mill-edukazzjoni sistematika tal-konsumatur fir-rigward tad-drittijiet tiegħu u l-asserzjoni tagħhom; għal din ir-raġuni, l-UE u l-Istati Membri għandhom jinvestu aktar fl-informazzjoni għall-konsumaturi u fil-kampanji edukattivi li jindirizzaw il-messaġġi t-tajba lill-oqsma t-tajba ta' konsumaturi; jenfasizza l-fatt li l-edukazzjoni tal-konsumatur trid tiffirma parti minn edukazzjoni tul il-hajja, u jirakkomanda li jintużaw it-teknoloġiji godda (b'mod partikulari l-internet) bhala mezz biex il-konsumatur jiġi infurmat;

It-Tlieta, 20 ta' Meju 2008

23. Huwa tal-opinjoni li għandha tiżdied l-enfasi fuq il-bżonnijiet speċjali ta' gruppi vulnerabbli, bhax-xjuh, it-tfal u l-persuni b'ċerti diżabilitajiet, meta titfassal il-politika tal-konsumatur, u li għandu jittiehed kont tal-iżvilupp demografiku;

24. Jenfasizza l-htieġa li jkun hemm id-dimensjoni tad-differenza bejn is-sessi, tal-età u tal-etnicità, li għandha titqies meta jiġu żviluppati indikaturi u l-istatistika, bil-għan li jiġu identifikati oqsma problematiċi li jiffaċċjaw gruppi ta' konsumaturi differenti;

Enfasi akbar fuq is-servizzi

25. Ifakkar fir-riżoluzzjoni tiegħu dwar l-obbligi tal-fornituri tas-servizzi transkonfinali; jistenna bil-herqa l-programm ta' hidma tal-Kummissjoni dwar din il-kwistjoni; jitlob lill-Kummissjoni biex tkompli tikkjarifika l-intenzjonijiet tagħha dwar aktar inizjattivi f'dan il-qasam, jekk jeżistu intenzjonijiet bhal dawn;

26. Jenfasizza l-importanza li jiġu promossi t-transazzjonijiet transkonfinali sabiex tiżdied il-libertà tal-għażla u l-irwol tal-politika dwar il-kompetizzjoni u l-edukazzjoni fir-rigward ta' konsum responsabbli biex ikun żgurat li l-konsumaturi jkollhom l-aħjar għażliet f'termini ta' prezz, kwalità u varjetà, b'mod partikulari f'dak li jirrigwarda l-affarijiet u s-servizzi bażiċi bhall-ikel, id-djar, l-edukazzjoni, is-saħħa, l-enerġija, it-trasport u t-telekomunikazzjoni; jenfasizza li b'mod partikulari tinhtieġ il-liberalizzazzjoni mtejba tas-suq tas-servizzi sabiex tiġi promossa l-kompetizzjoni, u b'hekk il-konsumatur jiġi offrut prezzijiet aktar baxxi; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jippromwovu l-innovazzjoni fis-settur tas-servizzi finanzjarji bil-għan li jitwasslu għażliet aħjar lill-konsumaturi;

27. Jenfasizza l-htieġa, flimkien ma' miżuri xierqa u effettivi biex jithares il-konsumatur, biex tiġi żgurata komunikazzjoni tajba dwar is-sugġett, sabiex isir ċar lill-konsumaturi kif jistgħu jasserixxu d-drittijiet tagħhom taht il-leġizlazzjoni dwar is-suq intern u leġizlazzjoni ohra li huma jistgħu jgawdu minnha;

28. Jikkunsidra li għandha tinghata attenzjoni speċjali biex ikunu żgurati l-harsien tal-konsumaturi u l-għażla fit-tlestija tas-suq intern tas-servizzi finanzjarji; jenfasizza li l-prodotti finanzjarji, bankarji u tal-assikurazzjonijiet huma kumplessi hafna, u li biex iċ-ċittadini jiġu mhajra jużaw aktar dawn il-prodotti, speċjalment fir-rigward tal-pensjonijiet futuri tagħhom, tal-politiki li jorbtu favur l-informazzjoni u l-pariri għall-konsumatur, għandu jiġi żgurat li l-konsumaturi jkunu konxji mill-għażliet kollha disponibbli; madankollu, jenfasizza li l-protezzjoni tal-konsumatur ma tistax tkun skuża għall-protezzjoniżmu; jenfasizzai li s-servizzi finanzjarji bl-innut integrati bis-shiħ iridu jitmexxew mill-forzi tas-suq;

29. Jemmen li, fir-rigward tas-swieq finanzjarji, il-kwistjoni prinċipali hija t-traspożizzjoni u l-implimentazzjoni shiħa tal-leġizlazzjoni tal-UE, kif ukoll l-armonizzazzjoni fl-Istati Membri; jirrakkomanda li jissahħaħ l-infurzar uniformi ta' leġizlazzjoni attwali qabel jiġu proposti regoli ohra; f'dak li jirrigwarda l-leġizlazzjoni l-għda, ihegġeg lill-Kummissjoni biex tikkonforma mal-prinċipju ta' regolamentazzjoni aħjar, billi tevita pizijiet ohra bla bżonn fuq il-konsumatur u fuq l-industrija;

Aċċess aqwa għal rimedju

30. Jilqa' l-enfasi tal-istrategija fuq infurzar aħjar u kumpens, li huma fatturi importanti fil-holqien tal-fiducja tal-konsumaturi; huwa tal-fehma li l-holqien tal-fiducja min-naha tal-konsumaturi huwa l-aktar fattur importanti fit-tlestija tas-suq intern tal-prodotti u s-servizzi għall-konsumatur; jippromwovi aktar hidma fuq din il-kwistjoni;

31. Huwa tal-fehma li t-tilwimiet bejn konsumaturi u operaturi ekonomiċi għandhom primarjament jiġu solvuti barra mill-qrati, minhabba li soluzzjonijiet mil-huqa permezz ta' mezzi ta' kumpens mhux ġudizzjarji jistgħu jinkisbu aktar malajr u jintlaħqu b'anqas spiża; dan jitlob li i-Ċentri Ewropej tal-Konsumatur u s-SOLVIT jissahħu u jinghataw aktar riżorsi finanzjarji għan-network tagħhom; ifakkar li l-Istati Membri huma hielsa li jitolbu li ssir konsultazzjoni minn qabel mill-parti li għandha l-hsieb li tiehu azzjoni, sabiex il-konvenut ikollu l-opportunità li jtemm il-ksur tal-liġi kkontestat;

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

32. Ifakkar li sistemi ta' Soluzzjoni Alternattiva ta' Tilwim (ADR) huma, min-natura tagħhom, soluzzjoni alternattiva għall-mekkanizmi tradizzjonali tal-liġi bil-miktub; għakhekk, l-inċentiva għall-użu tal-ADR hija dipendenti mill-eżistenza ta' liġijiet alternattivi li jorbtu u li jipprovdu rimedju effettiv, aċċessibbli malajr u mhux diskriminatorju għall-konsumatur;

33. Ifakkar li t-tkabbir tal-kummerċ elettroniku jehtieg l-armonizzazzjoni fl-UE kollha tal-ADR li jissodisfa r-rekwiżiti tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 98/257/KE tat-30 ta' Marzu 1998 dwar il-prinċipji li japplikaw għall-korpi responsabbli għar-riżoluzzjoni ta' kwistjonijiet tal-konsumatur barra mill-Qrati ⁽¹⁾ u Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2001/310/KE tal-4 ta' April 2001 dwar l-prinċipji għall-korpi responsabbli għar-riżoluzzjoni konsenswali ta' kwistjonijiet tal-konsumatur ⁽²⁾; jehtieg li jsir aktar xogħol dwar is-soluzzjoni ta' tilwim on-line, u l-Parlament ilu jstieden sabiex dan isir sa mill-anqas l-1999;

34. Ifakkar li s-salvagwardja ta' drittijiet ta' infurzar effettivi li joriginaw mil-leġiżlazzjoni Komunitarja hija obbligu prinċipali tal-Istati Membri; huma responsabbli li jadattaw il-liġi ta' proċedura nazzjonali tagħhom b'mod li dawn id-drittijiet ikun jistgħu jiġu infurzati malajr, għall-benefiċċju tal-konsumaturi u tal-operaturi ekonomiċi; l-ewwel haġa, mhix kompetenza tal-Komunità li tagħmel regoli għal-liġi ta' proċedura nazzjonali, u barra minn hekk, l-Artikolu 5 tat-Trattat KE jitlob li l-Komunità ma tmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju biex tikseb l-oġġettivi tat-Trattat; bhala konsegwenza, skond dak l-Artikolu, il-karatteristiċi speċifiċi tas-sistemi legali nazzjonali jridu jitqiesu kemm jista' jkun billi l-Istati Membri jithallew hielsa li jagħzlu bejn l-għażliet differenti li għandhom effett ekwivalenti;

35. Jistieden lill-Kummissjoni biex tesplora l-vantaġġi li jinkisbu kieku kellu jitwaqqaf Ombudsman Ewropew speċjali għall-Konsumatur għal każijiet transkonfinali; jinnota li għadd ta' Stati Membri għandhom ombudsmen tal-konsumatur f'diversi oqsma, li jgħinu lill-konsumaturi jitrattaw mal-operaturi ekonomiċi; jemmen li dan il-metodu jista' jkun eżaminat mill-Kummissjoni skond il-pajjiżi individwali;

36. Jinnota li f'xi whud mill-Istati Membri, iżda mhux f'kollha, diġà jeżistu elementi ta' sistema speċifika ta' rimedju għall-konsumatur, bħal azzjonijiet kongunti, azzjonijiet ta' rappreżentanza, każijiet bi prova u proċeduri biex jingħazlu l-aħjar (skimming-off procedures); jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li, minhabba f'hekk, il-konsumaturi jistgħu jiffaċċjaw dispożizzjonijiet legali differenti f'każijiet transkonfinali f'dan ir-rigward;

37. Ifakkar li d-Direttiva 98/27/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 1998 dwar l-ingunzjonijiet għall-protezzjoni tal-interessi tal-konsumaturi ⁽³⁾ diġà għandha l-ghan li jitharsu l-interessi kollettivi tal-konsumaturi; jenfasizza li din id-direttiva tagħti inter alia lill-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi d-dritt li jibdwu proċeduri ta' ingunzjoni; jistieden lill-Kummissjoni biex tressaq quddiem il-Parlament u l-Kunsill, rapport ta' evalwazzjoni dwar sa fejn u għalfejn din id-Direttiva gābet jew ma gābitx it-titjib mistenni f'dak li jirrigwarda l-harsien tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi;

38. Jikkunsidra li, qabel ma ssir riflessjoni dwar il-leġiżlazzjoni flivell Ewropew, għandu jsir eżami bir-reqqa tal-problemi eżistenti, jekk hemm problemi, u tal-benefiċċji mistennija għall-konsumaturi;

39. Jikkunsidra li f'għadd ta' Stati Membri hemm restrizzjonijiet kostituzzjonali li jridu jitqiesu meta jifasal mudell Ewropew ta' rimedju għall-konsumatur; jikkunsidra ukoll li jehtieg li l-Artikolu 6 tal-Karta Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem ikun irrispettat għal kollox; jistieden lill-Kummissjoni biex tressaq rapport lill-Parlament u lill-Kunsill dwar kif, f'dan ir-rigward, jista' jinkiseb il-bilanċ mehtieg bejn id-drittijiet tal-konsumaturi, l-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi u l-operaturi ekonomiċi;

40. Jistieden lill-Kummissjoni biex tevalwa bir-reqqa l-kwistjoni ta' rimedju għall-konsumaturi, fl-Istati Membri, filwaqt li żżomm preżenti li kull proposta ġdida min-naha għandha tkun imsejsa fuq evalwazzjoni bir-reqqa tal-problemi eżistenti u l-benefiċċji maħsuba għall-konsumaturi, u li fir-rigward ta' proċeduri transkonfinali u ta' sistemi possibbli ta' rimedju kollettiv, trid issir riċerka estensiva msejsa fuq l-esperjenza madwar id-dinja, b'attenzjoni speċjali għat-thassib espress fir-rigward tal-eċċessi u l-iżvantaġġi tal-mudell tal-Istati Uniti, u li tkun tittratta b'mod ċar il-kwistjoni ta' bażi legali xierqa għal tali strument fil-livell tal-UE; jitlob lill-Kummissjoni mbaġħad biex tippreżenta, skond kif ikun xieraq, soluzzjoni koerenti fil-livell Ewropew li tipprovdi lill-konsumaturi kollha b'aċċess għall-mekkanizmi ta' rimedju kollettiv għas-soluzzjoni ta' lmenti transkonfinali;

⁽¹⁾ ĠU L 115, 17.4.1998, p. 31; 0.

⁽²⁾ ĠU L 109, 19.4.2001, p. 56.

⁽³⁾ ĠU L 166, 11.6.1998, p. 51.

It-Tlieta, 20 ta' Meju 2008

41. Jitlob lill-Kummissjoni biex tikkonsulta lill-Parlament u lill-Istati Membri dwar l-evalwazzjoni ta' dawn l-istudji;

*
* *

42. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Il-progress miksub fil-qasam tal-opportunitajiet ugwali u n-nuqqas ta' diskriminazzjoni fl-Unjoni Ewropea

P6_TA(2008)0212

Riżoluzzjoni legiżlattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Meju 2008 dwar il-progress miksub fil-qasam tal-opportunitajiet ugwali u n-nuqqas ta' diskriminazzjoni fl-Unjoni Ewropea (it-traspożizzjoni tad-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE) (2007/2202(INI))

(2009/C 279 E/05)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar in-non-diskriminazzjoni u l-opportunitajiet indaqs għal kulhadd — Qafas ta' Strategija (COM(2005)0224),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 13 tat-Trattat KE,
- wara li kkunsidra d-Direttiva tal-Kunsill 2000/43/KE tad-29 ta' Ġunju 2000 li timplimenta l-prinċipju tat-trattament ugwali bejn il-persuni irrispettivament mill-orijini razzjali jew etnika ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva tal-Kunsill 2000/78/KE tas-27 ta' Novembru 2000 li tistabbilixxi qafas ġenerali għall-ugwaljanza fit-trattament fl-impjieg u fix-xogħol ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva tal-Kunsill 2000/43/KE tad-29 ta' Ġunju 2000 li timplimenta l-prinċipju tat-trattament ugwali bejn il-persuni irrispettivament mill-orijini razzjali jew etnika (COM(2006)0643),
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni ta' Lulju 2007 dwar l-Iżvilupp ta' Liġi Kontra d-Diskriminazzjoni fl-Ewropa: Il-25 Stat Membru tal-UE mqabbla,
- wara li kkunsidra r-rapporti nazżjonali dwar l-implimentazzjoni ta' legiżlazzjoni kontra d-diskriminazzjoni u r-rapporti tematiċi mahruġa min-netwerk ta' esperti legali fil-qasam ta' kontra d-diskriminazzjoni sabiex tkun appoġġjata l-hidma mwaqqfa mill-Kummissjoni biex jingħataw informazzjoni u pariri indipendenti dwar żviluppi rilevanti fl-Istati Membri,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni Internazzjonali tan-NU dwar l-Eliminazzjoni tal-Forum Kollha ta' Diskriminazzjoni Razzjali,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni Ewropea dwar il-Harsien tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali u l-Protokoll Nru 12 tagħha,
- wara li kkunsidra l-istharrig speċjali tal-Eurobarometer tal-Kummissjoni dwar id-Diskriminazzjoni fl-Unjoni Ewropea, li nhareg f'jannar 2007,

⁽¹⁾ ĠU L 180, 19.7.2000, p. 22.

⁽²⁾ ĠU L 303, 2.12.2000, p. 16.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

- wara li kkunsidra l-ghazla tal-2007 bhala s-Sena Ewropea ta' Opportunitajiet Indaqgħal Kullhadd u tal-2008 bhala s-Sena Ewropea ta' Djalogu Interkulturali,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali u l-opinjoni tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern (A6-0159/2008),
- A. billi l-Artikolu 6 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea jistipula li l-Unjoni Ewropea hija mwaqqfa fuq il-prinċipji tal-libertà, tad-demokrazzja, tar-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, u tal-istat tad-dritt, prinċipji li huma komuni għall-Istati Membri u billi huwa importanti li wara d-dikjarazzjonijiet politiċi dwar il-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni jkun hemm żvilupp progressiv u implimentazzjoni shiħa u korretta tal-leġiżlazzjoni u tal-politika, b'mod partikulari fir-rigward tad-direttivi li jipprojbixxu d-diskriminazzjoni u tal-proġetti li jipromwovu l-ugwaljanza,
- B. billi l-Artikolu 6 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea jistipula wkoll li l-Unjoni Ewropea għandha tirrispetta d-drittijiet fundamentali kif iggarantit mill-Konvenzjoni Ewropea dwar il-Harsien tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali, u billi l-promozzjoni tal-ugwaljanza u n-non-diskriminazzjoni bi qbil mal-Artikolu 13 tat-Trattat KE għandha tkun prijorità tal-liġijiet u tal-politika tal-Unjoni Ewropea,
- C. billi l-impjeg huwa wiehed mir-rekwiżiti bażiċi għall-inkluzjoni soċjali iżda billi l-livelli tal-qgħad fost hafna gruppi, b'mod partikulari n-nisa, il-migranti, il-persuni b'diżabilità, il-minoritajiet etniċi, anzjani, zghazagh u dawk b'hiliet iżolati jew mhux magħrufa, jibqgħu għoljin b'mod mhux aċċettabbli; billi l-qgħad fost il-persuni li jbatu mid-diskriminazzjoni multipla huwa aktar għoli,
- D. billi l-liġi Komunitarja bħalissa ma tkoprix id-diskriminazzjoni fil-biċċa l-kbira tal-oqsm tal-kompetenza tal-Komunità u billi d-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE jipprovdu livelli differenti ta' protezzjoni, li johlqu lakuni fil-harsien kontra d-diskriminazzjoni li jhallu impatt fuq l-impjeg,
- E. billi l-istharrig komparattiv tal-Kummissjoni dwar l-Iżvilupp tal-Liġi kontra d-Diskriminazzjoni fl-Ewropa tikkonferma li fil-livell ta' Stat Membru hemm traqqigħ ta' leġiżlazzjoni madwar l-Istati Membri li thares mid-diskriminazzjoni b'modi differenti u spiss mingħajr metodu komuni ta' implimentazzjoni, u billi dan wassal għal nuqqas ta' armonija fl-implimentazzjoni ta' direttivi eżistenti u għal sitwazzjoni fejn in-nies m'humiex konxji biżżejjed tad-drittijiet tagħhom;
- F. billi l-applikazzjoni inkonsistenti tal-politika tan-non-diskriminazzjoni fl-Istati Membri tikkontribwixxi għan-nuqqas ta' implimentazzjoni fil-prattika tad-direttivi Komunitarji li jipprojbixxu d-diskriminazzjoni, kif jidher fir-rapporti bħal dak tal-Grupp Ewropew ta' Esperti bit-titolu "Il-Ġlieda kontra d-Diskriminazzjoni fuq bażi ta' Tendenzi Sesswali fl-impjiegi: leġiżlazzjoni fi hmistax-il Stat Membru tal-UE",
- G. billi fir-Riżoluzzjoni tiegħu tal-5 ta' Diċembru 2007 dwar is-segwitu għas-Sena Ewropea tal-Opportunitajiet Indaqgħal Kullhadd (2007) ⁽¹⁾, il-Kunsill stieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni, skond il-kompetenzi rispettivi tagħhom, sabiex iżommu u jsahhu l-integrazzjoni tal-kwistjonijiet ta' diżabilità fil-politika kollha rilevanti,
- H. billi għaldaqstant il-Kummissjoni b'mod xieraq bdiet il-proċeduri kontra diversi Stati Membri, u għandha tkompli tagħmel dan meta jkun hemm bżonn,
1. Jistieden lill-Istati Membri biex iqisu b'mod xieraq fil-prattika leġiżlattiva tagħhom il-bosta raġunijiet għad-diskriminazzjoni stabbiliti fl-Artikolu 21 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea;
  2. Ifakkar li d-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE jipprovdu rekwiżiti minimi u għandhom ikunu s-sies li fuqha tinbena politika Komunitarja aktar komprensiva kontra d-diskriminazzjoni;

(¹) ĠU C 308, 19.12.2007, p. 1.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

3. Jesprimi t-thassib tiegħu dwar nuqqasijiet fit-traspożizzjoni u fl-implimentazzjoni tad-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE minn xi Stati Membri u n-nuqqas ta' informazzjoni għaċ-ċittadini tal-UE dwar rimedji possibbli f'każijiet ta' diskriminazzjoni;
4. Jiddispijaċi li d-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE ma jkoprux differenzi fit-trattament li jkunu ta' natura diskriminatorja imsejsa fuq kriterji fiżiċi bħal ma huma t-tul jew il-karnaġġjon, b'mod partikulari f'dak li għandu x'jaqsam mal-aċċess għall-impjiegi fejn ma hemm l-ebda konnessjoni diretta bejn dawk il-karatteristiċi fiżiċi u l-hiliet meħtieġa biex jitwettqu x-xogħlijiet ikkonċernati;
5. Jistieden lill-Istati Membri sabiex jiżguraw li, wara t-traspożizzjoni tad-dispożizzjonijiet kollha tagħhom, id-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE ikunu trasposti b'mod shih, korrett, u effettiv u implimentati b'mod adegwat, u li, bi qbil mad-dispożizzjonijiet tagħhom, kwalunkwe eżenzjoni tkun iġġustifikata b'mod oġġettiv;
6. Jistieden lill-awtoritajiet kompetenti tal-UE, dawk nazzjonali u dawk lokali sabiex itejbu l-koordinazzjoni tal-isforzi tagħhom għall-implimentazzjoni; jitlob strateġija unifikata biex tkun miġġielda d-diskriminazzjoni li tinkludi, u tqis, il-bażijiet kollha għad-diskriminazzjoni fl-istess hin;
7. Jenfasizza li l-awtoritajiet pubbliċi għandhom rwol ewlieni fil-promozzjoni tal-ugwaljanza u fil-prevenzjoni tad-diskriminazzjoni, permezz tal-politiki tagħhom, tal-ghoti tas-servizzi u tal-prattiki tagħhom tal-impjiegi;
8. Jitlob impenn min-naħa tal-Kummissjoni sabiex titwettaq revizjoni sostanzjali tal-implimentazzjoni tad-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE kif ukoll biex jinharġu linji gwida interpretattivi għall-implimentazzjoni tagħhom sabiex tkun żgurata l-implimentazzjoni shiha u korretta mill-Istati Membri; jistieden lill-Kummissjoni, b'mod partikulari, biex tevalwa l-mod li bih l-Istati Membri interpretaw l-eżenzjonijiet stipulati fl-Artikoli 6 u 8 meta d-Direttiva 2000/78/KE giet trasposta fil-liġijiet nazzjonali; ifakkar li l-implimentazzjoni taż-żewġ Direttivi teħtieġ firxa ta' mekkaniżmi u strateġiji inklużi l-konformità, l-azzjoni proattiva u l-infurzar kif ukoll skambji effettivi tal-aħjar Prattiki;
9. Ihegġeġ li sanzjonijiet applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati bis-saħħa tat-traspożizzjoni tad-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE għandhom ikunu effettivi, proporzjonali u dissważivi;
10. Ihegġeġ lill-Kummissjoni sabiex tosserva bir-reqqa t-traspożizzjoni tad-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE kif ukoll il-konformità mal-leġiżlazzjoni li tirriżulta mit-traspożizzjoni tagħhom, u biex tkompli tpoġġi pressjoni fuq l-Istati Membri biex, permezz ta' proċeduri ta' ksur u ta' proċeduri ta' nuqqas ta' konformità, jirrispettaw l-obbligi legali tagħhom billi jittrasponu b'mod shih dawk id-Direttivi mill-aktar fis; jemmen li l-Kumitat kompetenti tal-Parlament għandu jkollu rwol fil-monitoraġġ kontinwu tal-obbligi tal-Istati Membri skond dawk id-Direttivi;
11. Ifakkar lill-Kummissjoni li l-Artikolu 4 tad-Direttiva 2000/78/KE jippermetti eċċezzjonijiet biss sakemm ikunu neċessarji b'mod oġġettivament ġenwin biex attivitajiet professjonali jitwettqu b'mod sodisfaċenti; jitlob lill-Kummissjoni biex tinterpreta dan l-artikolu b'mod strett u biex tiehu azzjoni kontra Stati Membri quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja jekk jippermettu definizzjoni wiesgħa ż-żejjed fil-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom;
12. Jitlob evalwazzjoni annwali tal-implimentazzjoni tal-Istati Membri bhala parti mill-metodu miftuh ta' koordinazzjoni u revizjoni estiża tal-implimentazzjoni ta' tali leġiżlazzjoni kull hames snin bhala parti mill-Aġenda Soċjali; jemmen li entitajiet indipendenti li għandhom x'jaqsmu ma' kwistjonijiet ta' non-diskriminazzjoni inkluż in-netwerk ta' esperti legali tal-Kummissjoni, u organizzazzjonijiet mhux governattivi (NGOs) li jirrapprezentaw vittmi potenzjali ta' diskriminazzjoni għandhom ikunu involuti f'dik l-evalwazzjoni annwali u li għandhom jittiehdu miżuri konkreti biex tinbena l-kapaċità tal-NGOs biex ikunu jistgħu jipprovdu tagħrif u appoġġ lill-vittmi u jagħtu kontribut b'mod kostruttiv lill-evalwazzjoni annwali;
13. Jemmen li n-nuqqas ta' dispożizzjoni fid-Direttiva 2000/78/KE li tindika l-htieġa ta' definizzjonijiet wiesgħa ta' diżabilità eskluċiet xi kategoriji ta' persuni b'diżabilità mill-protezzjoni legali tad-Direttiva; għalhekk jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jaqblu dwar id-definizzjonijiet wiesgħa ta' diżabilità b'mod urġenti, sabiex iħaffu l-armonizzazzjoni tal-leġiżlazzjoni kontra d-diskriminazzjoni, li tista' tkun ibbażata fuq il-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità;

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

14. Jemmen li n-nuqqas ta' dispożizzjoni għat-twaqqif ta' limitu ta' żmien sabiex jingiebu proċeduri kontra d-diskriminazzjoni wassal lil xi Stati Membri biex jistabilixxu limiti ta' żmien qosra ħafna, li jista' jkun ta' tixkil biex jingiebu tali proċeduri;
15. Jemmen li eċċezzjonijiet marbuta mal-istat ċivili fid-Direttiva 2000/78/KE llimitaw il-protezzjoni li toftri dik id-Direttiva kontra d-diskriminazzjoni fuq il-bażi ta' tendenzi sesswali;
16. Ihegġegħ lill-Istati Membri sabiex jippromwovu b'mod aktar effettiv l-applikazzjoni tad-drittijiet taċ-ċittadini tal-UE skond id-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE, u jhegġegħ lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri, lit-trejdjunjins u lil kull min ihaddem kif ukoll lill-partijiet interessati governattivi u mhux governattivi sabiex jagħmlu kull ma jistgħu sabiex itejbu l-għarfien dwar id-drittijiet skond dawk id-Direttivi u sabiex jiżguraw li l-vittmi tad-diskriminazzjoni jkollhom aċċess għal firxa ta' assistenza legali sabiex ikunu jistgħu jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom b'mod effettiv skond id-Direttivi; jinnota li l-piż ikun spiss fuq il-vittma biex jiehu passi kontra min allegatament wettaq id-diskriminazzjoni, spiss mingħajr appoġġ minn kwalunkwe awtorità pubblika kif ukoll mingħajr aċċess għall-għajjnuna legali; ihegġegħ lill-Istati Membri biex jagħtu s-setgħa lill-entitajiet indipendenti kkonċernati sabiex il-vittmi tad-diskriminazzjoni jingħataw għajjnuna effettiva;
17. Huwa mħasseb dwar il-livell baxx ta' għarfien tal-legiżlazzjoni kontra d-diskriminazzjoni li għandhom iċ-ċittadini tal-Istati Membri u jistieden lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri, lit-trejdjunjins u lil kull min ihaddem sabiex jagħmlu kull ma jistgħu sabiex itejbu dak il-livell ta' għarfien; ifakkar li d-Direttivi jimponu obbligu fuq l-Istati Membri sabiex iqassmu tagħrif lill-pubbliku dwar id-dispożizzjonijiet rilevanti tad-Direttivi b'kull mezz xieraq;
18. Jirrakkomanda li l-Istati Membri jagħmlu revizjonijiet indipendenti tal-miżuri ta' prevenzjoni u ta' radd lura kontra d-diskriminazzjoni u tal-effettività tal-protezzjoni kontra l-vittimizazzjoni u jiżguraw li l-entitajiet statutorji u mhux statutorji li jieħdu sehem fil-prevenzjoni tad-diskriminazzjoni u li jappoġġjaw il-vittmi tad-diskriminazzjoni jkollhom riżorsi xierqa; jirrakkomanda wkoll li l-Kummissjoni tinkludi revizjoni ta' bejn il-pari fl-eżerċizzju ta' monitoraġġ kontinwu tagħha;
19. Jirrakkomanda li l-Istati Membri jfornu b'riżorsi u b'setgħat xierqa lill-entitajiet indipendenti li jippromwovu l-ugwaljanza sabiex dawn ikunu jistgħu jwettqu l-irwol tagħhom b'mod effettiv u indipendenti, inluż l-għoti ta' kompetenza ta' min joqgħod fuqha dwar il-forom kollha ta' diskriminazzjoni u ta' assistenza xierqa għall-vittmi ta' diskriminazzjoni; jinkoraġġixxi lill-Istati Membri sabiex jiżguraw li l-kompitu ta' dawn l-entitajiet ikopri l-forom kollha ta' diskriminazzjoni, u jitlob lill-Kummissjoni sabiex tistabbilixxi standards skond liema jkun mmonitorati u żgurati l-effettività u l-indipendenza ta' dawk l-entitajiet;
20. Jirrakkomanda li l-Istati Membri u l-Kummissjoni jfornu b'riżorsi u b'setgħat xierqa lill-NGOs li jirra-prezentaw gruppi ddiskriminati, u lil dawk li huma attivi fl-infurmar taċ-ċittadini u li jagħtu għajjnuna legali, f'dak li għandu x'jaqsam ma' kwistjonijiet ta' diskriminazzjoni;
21. Jistieden lill-Istati Membri sabiex jahdmu flimkien mal-imsieħba soċjali rilevanti biex jimmonitorjaw l-implimentazzjoni korretta tal-legiżlazzjoni tal-Komunità;
22. Jenfasizza li fi kwalunkwe każ l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-vittmi ta' diskriminazzjoni għandhom awtomatikament jingħataw assistenza fi proċeduri legali, jekk ikun il-każ permezz ta' finanzjament pubbliku minn skemi ta' għajjnuna legali;
23. Jistieden lill-Kummissjoni biex b'mod prattiku u effettiv tappoġġja l-adozzjoni ta' miżuri mill-Istati Membri permezz tal-programm Progress u tal-Fond Soċjali Ewropew sabiex ikunu appoġġjati programmi li jippromwovu l-opportunitajiet indaqs u l-qerda tad-diskriminazzjoni;
24. Jirrakkomanda li, sabiex jingħata livell ta' protezzjoni aktar effettiv, l-Istati Membri għandhom jagħtu s-setgħa lill-assoċjazzjonijiet, lill-organizzazzjonijiet u lill-entitajiet legali ohra biex jieħdu sehem fi proċeduri legali, anke f'isem vittma jew bhala appoġġ lil vittma;

25. Ihegġeġ lill-gvernijiet tal-Istati Membri sabiex jiżguraw trattament u opportunitajiet indaqs taht il-politika tal-impjiegi u tal-inklużjoni soċjali u, b'mod partikulari, li jindirizzaw l-ostakoli serji li jittqajmu mid-diskriminazzjoni fil-proċeduri tar-reklutaġġ;
26. Jirrakkomanda li l-Istati Membri jiżguraw li assoċjazzjonijiet, organizzazzjonijiet u entitajiet legali ohra jistgħu jiehdu sehem fisem persuna jew persuni li qed jagħmlu lment fi kwalunkwe proċedura ġuridika għall-infurzar tad-Direttivi;
27. Jistieden lill-Istati Membri sabiex, f'koperazzjoni mal-Aġenzija tal-UE għad-Drittijiet Fundamentali u mal-Kummissjoni, jiġbru, idommu u jipubblikaw statistiki dwar diskriminazzjoni li jkunu komprensivi, eżatti, ta' min joqgħod fuqhom u separati f'intervalli regolari u sabiex jipubblikawhom b'mod li l-pubbliku jista' jifhimhom malajr u f'mod li jippermetti skambji aktar effettivi tal-aħjar Prattiki; jenfasizza l-hteġa għad-disponibiltà ta' fondi biżżejjed biex dan jintlaħaq u l-importanza li jiġu żviluppatti metodi biex tingabar data dwar id-diskriminazzjoni f'konformità mal-leġizlazzjoni dwar il-protezzjoni tad-data;
28. Jitlob li jiġu stabbiliti pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali integrati kontra l-forom kollha ta' diskriminazzjoni;
29. Jilqa' b'sodisfazzjon l-interess tal-Kummissjoni fil-ġbir tad-data dwar l-ugwaljanza, inkluża l-pubblikazzjoni ta' manwal Ewropew għal din it-tip ta' data; jitlob lill-Kummissjoni sabiex tistudja sew il-kwistjonijiet legali varji u l-parametri dwar il-kwistjoni tal-ġbir tad-data u sabiex jitressqu proposti biex titjeb ir-registrazzjoni ta' każijiet ta' diskriminazzjoni u biex ikunu osservati standards komuni għall-ġbir tad-data; jirrakkomanda li l-Kummissjoni tkompli tagħti taħriġ legali għall-imħallfin, l-avukati, it-trejdjunjins u l-NGOs sabiex jitjeb l-impatt fuq żmien twil tad-Direttivi, kif ukoll biex titwettaq aktar riċerka u analiżi tal-impatt tal-leġizlazzjoni li tittrasponi d-Direttivi;
30. Jilqa' b'sodisfazzjon l-interess tal-Kummissjoni fid-diskriminazzjoni multipla, inkluża t-tnedija ta' studju dwar dan is-suġġett; jistieden lill-Kummissjoni sabiex tadotta kuncett wiesa' ta' diskriminazzjoni multipla u sabiex teżamina u tforni data dwar id-diskriminazzjoni multipla u dwar reati ta' mibegħda; jistieden lill-Kummissjoni biex tinkludi dispożizzjonijiet imfassla esplicitament biex jiġġieldu d-diskriminazzjoni multipla fi kwalunkwe leġizlazzjoni fil-gejjeni adottata skond l-Artikolu 13 tat-Trattat KE, li tista' tkun applikata fuq bażi waħda jew tahlita ta' aktar minn bażi waħda;
31. Jishaq l-importanza tan-netwerking bejn gruppi li jkunu attivi fil-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni fuq il-livelli Ewropej, nazzjonali, regionali u lokali;
32. Jistieden lill-Istati Membri sabiex jirrevedu l-leġizlazzjoni nazzjonali tagħhom u biex jikkunsidraw li jirrevokaw atti li ma jkunux kompatibbli mal-Artikolu 13 tat-Trattat KE;
33. Iqis id-Direttiva 2000/43/KE bħala l-bażi li fuqha jista' jissejjes qafas komprensiv ta' kontra d-diskriminazzjoni għal mizuri li għandhom x'jaqsmu mal-projbizzjoni kontra d-diskriminazzjoni fuq il-bażi ta' oriġini razzjali jew etnika; jenfasizza, madankollu, li għandhom jitqiesu l-aspetti problematiċi li diġà ġew identifikati u d-diffikultajiet li jiffaċċjaw l-Istati Membri fit-traspożizzjoni u l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dik id-Direttiva;
34. Jenfasizza li l-Kummissjoni għandha tohroġ definizzjoni komuni li jkollha għarfien mal-UE kollha, jew tal-anqas għandha taħdem għal kunsens dwar it-tifsira ta' azzjoni pożittiva, biex b'hekk jtkissru l-hrejjef madwar it-tifsira u l-applikazzjoni tagħha f'xi Stati Membri, b'mod partikulari minhabba l-effettività tagħha biex tiġi miġġielda b'suċċess id-diskriminazzjoni u biex tinholoq l-ugwaljanza ta' riżultati f'xi Stati Membri;
35. Jinnota li l-Kummissjoni issa taf tkun bi hsiebha tressaq biss il-leġizlazzjoni biex tiddikjara illegali d-diskriminazzjoni fl-aċċess ta' prodotti u servizzi għal ċertu raġunijiet, imma mhux ir-raġunijiet kollha; ifakkar lill-Kummissjoni dwar l-impenn tagħha li tressaq direttiva komprensiva li tkopri d-dizabilità, l-età, ir-religjon jew it-twenmin u l-orjentazzjoni sesswali biex tlesti l-pakkett tal-leġizlazzjoni antidiskriminatorja skond

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

l-Artikolu 13 tat-Trattat KE kif imsemmi fil-programm ta' hidma tal-2008; itenni x-xewqa politika, soċjali u legali li tintemm il-ġerarkija ta' harsien kontra r-raġunijiet differenti ta' diskriminazzjoni; jemmen b'mod qawwi li ma jaghmilx sens li d-diskriminazzjoni tiġi pprojbata f'qasam wiehed filwaqt li tkun permessa f'qasam ieħor

36. Jistenna bil-herqa l-iżvilupp tad-definizzjoni Komunitarja tad-dizabilità li tippermetti nies b'dizabilità mill-Unjoni Ewropea kollha biex igawdu l-istess drittijiet, ikunu fejn ikunu fl-Unjoni Ewropea;

37. Jemmen li kwalunkwe direttiva ġdida proposta biex tiġi miġġielda d-diskriminazzjoni kif imsemmi fl-Artikolu 13 tat-Trattat KE jkollha tipprojbixxi kwalunkwe forma ta' diskriminazzjoni, inklużi d-diskriminazzjoni diretta u indiretta, fl-oqsma kollha diġà koperti mid-Direttivi 2000/43/KE u 2000/78/KE, id-diskriminazzjoni permezz tal-assocjazzjoni, id-diskriminazzjoni marbuta ma' shubija maħsuba fi grupp protett u t-tkasbir; jemmen li istruzzjoni biex wiehed jiddiskrimina għandha titqies bħala diskriminazzjoni, u li nuqqas mhux ġustifikat biex issir akkomodazzjoni raġonevoli għandha titqies bħala forma ta' diskriminazzjoni; jemmen li dawn id-Direttivi għandhom jagħmluha ċara li ma hemm l-ebda ġerarkija fost il-forom differenti ta' diskriminazzjoni u li kollha jridu jkunu miġġielda bl-istess mod qawwi; jinsisti li kwalunkwe leġiżlazzjoni ġdida proposta tirrifletti kif jixraq l-ispeċificitajiet kollha tal-bażijiet differenti rispettivi;

38. Jemmen b'mod qawwi li l-kamp ta' applikazzjoni materjali tal-proposta l-ġdida għal direttiva biex tiġi miġġielda d-diskriminazzjoni skond l-Artikolu 13 tat-Trattat KE għandu jkun wiesa', li jkopri l-oqsma kollha li huma kompetenza tal-Komunità kif ukoll l-edukazzjoni, it-tagħlim tul il-hajja, il-harsien soċjali inkluża s-sigurtà soċjali, l-akkomodazzjoni u l-kura tas-saħħa, xbihat ta' gruppi d-diskriminati fil-midja u fir-rikliamar, aċċess fiżiku għall-informazzjoni għall-persuni b'dizabilità, telekomunikazzjoni, komunikazzjoni elettronika, modi tat-trasport u postijiet pubbliċi, vantaġġi soċjali u aċċess għal u forniment ta' prodotti u servizzi li jkunu disponibbli għall-pubbliku; barra minn hekk jemmen li d-direttiva l-ġdida għandha wkoll tiżviluppa l-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 76/207/KEE tad-9 ta' Frar 1976 dwar il-prinċipju tat-trattament ugwali tal-irġiel u tan-nisa fir-rigward tal-aċċess għall-impjieg, it-tahriġ vokazzjonali u l-promozzjoni, u l-kundizzjonijiet tax-xogħol ⁽¹⁾ sabiex tagħmilha konsistenti mal-harsien tad-diskriminazzjoni kontra l-gruppi l-oħra;

39. Huwa konvint b'mod qawwi li fil-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni, għandu jiġi żviluppat metodu olistiku biex titqajjem il-kuxjenza tal-pubbliku, li jibda mill-programmi tal-iskola;

40. Jistieden lill-Kummissjoni biex tinvestiga kif leġiżlazzjoni futura bbażata fuq l-Artikolu 13 tista' tinkorpora aktar dispożizzjonijiet li jippromwovu l-implimentazzjoni tal-prinċipji tan-non-diskriminazzjoni u tal-ugwaljanza li m'humiex dipendenti fuq ilmenti dwar vittmi individwali; jemmen li l-investigazzjoni għandha tqis kif leġiżlazzjoni futura tista' tohloq obbligi biex tkun introdotta azzjoni pożittiva u/jew dmirijiet pożittivi biex tkun miġġielda l-ugwaljanza, u torbot obbligi li għandhom x'jaqsmu man-non-diskriminazzjoni u l-ugwaljanza mal-politika nazzjonali tal-akkwist pubbliku;

41. Huwa tal-fehma li differenzi fit-trattament ibbażati fuq in-nazzjonalità jew il-lingwa li la huma ġġustifikati b'mod oġġettiv u raġonevoli b'mira leġittima u lanqas m'huma miħsuba bil-mezzi xierqa u meħtieġa, jistgħu jikkostitwixxu diskriminazzjoni indiretta fuq il-bażi ta' origini razzjali jew etnika u dan bil-kuntrarju tad-Direttiva 2000/43/KE;

42. Jidhirli li d-diskriminazzjoni għandha titqies ukoll li tinterferixxi fl-erba' libertajiet fundamentali — b'mod partikulari l-helsien tal-moviment tal-persuni — u bħala tali tikkostitwixxi ostaklu għall-funzjonament tas-suq intern; jistieden lill-Kummissjoni sabiex tinkoraġġixxi lill-Istati Membri jirrevedu d-dispożizzjonijiet ta' tranzizzjoni tagħhom li jirregolaw l-aċċess għas-swieq tax-xogħol tagħhom sabiex jiġi eliminat d-divrenzjar bejn iċ-ċittadini Ewropej f'dan ir-rigward;

43. Iqis li l-komunitajiet tal-minoranzi, u b'mod partikulari l-komunità tar-Roma, jeħtieġu harsien soċjali speċifiku, peress li l-problemi li għandhom ta' sfruttament, ta' diskriminazzjoni u ta' esklużjoni saru aktar intensi fl-oqsma tal-edukazzjoni, tas-saħħa, tal-akkomodazzjoni, tal-impjieg u tad-drittijiet tan-nisa wara t-tkabbiriet riċenti tal-Unjoni Ewropea;

(¹) ĠU L 39, 14.2.1976, p. 40.

44. Jirrakkomanda li, fir-rigward tal-aċċess għall-edukazzjoni ta' kwalità għolja għal tfal żvantaġġjati u tar-Roma u l-klassifikazzjoni mhux ġustifikata tagħhom bħala diżabbli, tingħata attenzjoni speċjali biex tiġi miġġielda kull forma ta' diskriminazzjoni li wiehed jiltaqa' magħha fil-qasam tal-edukazzjoni;

45. Jenfasizza li l-leġiżlazzjoni hija effettiva biss meta ċ-ċittadini jkunu aktar konxji tad-drittijiet tagħhom u jkollhom aċċess faċli għall-qrati; għalhekk jemmen li l-proposta l-ġdida għal direttiva biex tiġi miġġielda d-diskriminazzjoni skond l-Artikolu 13 tat-Trattat KE għandha tindirizza wkoll rimedji u infurzar u jirrakkomanda t-twaqqif mill-Istati Membri ta' entità indipendenti u effettiva jew aktar minn waħda għall-promozzjoni ta' trattament indaqs u biex jiġu miġġielda l-forom varji tad-diskriminazzjoni, bil-kompitu li jkunu koperti l-bażijiet kollha għad-diskriminazzjoni skond l-Artikolu 13, u l-oqsma kollha koperti mid-Direttiva 76/207/KEE; jemmen li l-kompetenza ta' dawk l-entitajiet għandha tinkludi l-forniment ta' assistenza indipendenti lill-vittmi tad-diskriminazzjoni sabiex ikunu jistgħu jsegwu l-ilmenti tagħhom dwar id-diskriminazzjoni, jamministraw s-tharriġ indipendenti dwar l-applikazzjoni ta' leġiżlazzjoni non-diskriminatorja u jagħmlu rakkomandazzjonijiet dwar kwalunkwe kwistjoni li jkollha x'taqsam ma' tali diskriminazzjoni;

46. Jitlob li fi kwalunkwe leġiżlazzjoni futura permezz tal-Artikolu 13 tat-Trattat KE jkun inkluż l-obbligu li jiġu kkonsultati u inklużi organizzazzjonijiet mhux governattivi, entitajiet indipendenti speċjalizzati fl-ugwaljanza u organizzazzjonijiet rappreżentattivi fir-rigward tal-abbozzar, il-proċess ta' traspożizzjoni u l-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tagħha;

47. Jemmen li d-direttiva l-ġdida għandha tinkludi rekwiżit li l-Istati Membri jimplimentaw l-integrazzjoni tal-ugwaljanza f'kull ippjanar, tfassil ta' politika u żvilupp ta' programmi fl-oqsma koperti mid-direttiva, li fornituri tas-servizz ikunu organizzati u sistematiċi fl-approċċ tagħhom għall-ugwaljanza, u li l-fornituri tas-servizz jagħmlu aġġustamenti u jipprovdu trattament speċjali sabiex jiżguraw li membri ta' gruppi f'minoranza li jkunu qed ibatu min-nuqqas ta' ugwaljanza jkunu jistgħu jaċċessaw u jibbenefikaw mis-servizzi provduti;

48. Jinnota bi thassib li waqt li 19-il Stat Membru ffirmaw il-Protokoll Nru 12 għall-Konvenzjoni Ewropea għall-Harsien tad-Drittijiet tal-Bniedem u għal-Libertajiet Fundamentali, 5 biss irratifikaw dak il-Protokoll;

49. Jitlob li jitkompla l-proċess ta' ffirmar, konklużjoni u ratifika tal-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità, inkluż il-Protokoll Mhux Obbligatorju tiegħu, u jfakkar li, wara r-ratifika tal-Konvenzjoni mill-Komunità, kwalunkwe leġiżlazzjoni Komunitarja kontra d-diskriminazzjoni għandha tikkonforma bis-siħ mar-rekwiżiti tagħha; ifakkar lill-Kunsill dwar is-sejha li għamlet il-Kummissjoni fil-konferenza ministerjali informali dwar id-diżabilità f'Ġunju tal-2007, sabiex tiġi immedija strateġija għall-implimentazzjoni effettiva tal-Konvenzjoni; jistieden lill-Kummissjoni, fi hdan dak il-qafas, sabiex tevalwa l-htieġa li tiġi emendata leġiżlazzjoni Komunitarja sussidjarja jew li jiġu adattati l-politiki rilevanti;

50. Jishaq fuq l-importanza tal-implimentazzjoni u l-integrazzjoni orizzontali tal-klawżola tan-non-diskriminazzjoni tat-Trattat ta' Liżbona wara li tidhol fis-seħh, li timpenja l-Unjoni Ewropea li ttipprova tiġġieled id-diskriminazzjoni bbażata fuq sess, oriġini razzjali jew etnika, reliġjon jew twemmin, diżabilità, età jew orjentazzjoni sesswali fid-definizzjoni u l-implimentazzjoni tal-politiki u tal-attivitajiet tagħha;

51. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex l-opportunitajiet indaqs u n-non-diskriminazzjoni jiddaħhlu b'mod ġeneralizzat fl-Istrateġija ta' Liżbona għat-tkabbir u għall-impjieġ, fil-linji gwida għall-metodu miftuħ ta' koordinazzjoni dwar l-inklużjoni soċjali u fil-programmi nazzjonali ta' riforma u fir-regolamenti li jmexxu l-fondi strutturali; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri, għalhekk, biex jirrevedu l-Linji Gwida Integrati għat-Tkabbir u l-Impjieġ u, b'mod partikulari, l-Linji Gwida dwar l-Impjieġ sabiex tkun żgurata u mtejba l-integrazzjoni u l-viżibilità tad-dimensjoni soċjali fiċ-ċiklu li jmiss tal-Istrateġija ta' Liżbona; jenfasizza li sabiex tkun effettiva, il-politika tal-ugwaljanza u tan-non-diskriminazzjoni trid tkun marbuta bis-siħ mal-politiki soċjali bi rwol importanti għall-imsieħba soċjali;

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

52. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex iwaqqfu kwalunkwe diskriminazzjoni bbażata fuq il-kuntratt ta' impjeg billi jkun żgurat it-trattament indaqs għall-haddiema kollha, il-protezzjoni tas-saħħa u tas-sigurtà, dispożizzjonijiet għall-hin tax-xogħol u tal-mistrieħ, il-libertà ta' assoċjazzjoni u ta' rappreżentazzjoni, il-harsien kontra t-tkeċċija iġusta, l-innegozjar kollettiv u l-azzjoni kollettiva; jenfasizza l-importanza tal-aċċess għat-taħriġ kif ukoll għall-harsien kontinwu ta' drittijiet miksuba billi jkunu koperti perjodi ta' edukazzjoni u ta' taħriġ, opportunitajiet aħjar ta' kura, iż-żamma ta' drittijiet soċjali essenzjali bħad-drittijiet għall-pensjoni, id-drittijiet għat-taħriġ u d-dritt għall-benefiċċju tal-qgħad waqt tibdil fis-sitwazzjoni tax-xogħol ta' persuna, bejn kuntratti ta' impjeg u minn impjeg dipendenti għal wiehed awtonomu;

53. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-parlamenti u l-gvernijiet tal-Istati Membri u tal-pajjiżi kandidati.

Politika Marittima Integrata għall-Unjoni Ewropea

P6_TA(2008)0213

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar Politika Marittima Integrata għall-Unjoni Ewropea (2008/2009(INI))

(2009/C 279 E/06)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bit-titolu "Politika Marittima Integrata għall-Unjoni Ewropea" (COM(2007)0575 — SEC(2007)1283),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bit-titolu "Konklużjonijiet mill-Konsultazzjoni dwar Politika Marittima Ewropea" (COM(2007)0574),
- wara li kkunsidra l-Proposta tal-Kummissjoni għal dikjarazzjoni kongunta bejn tliet partijiet li tistabbilixxi "Jum Marittimu Ewropew" SEC(2007)1631,
- wara li kkunsidra l-Green Paper tal-Kummissjoni bit-titolu "Lejn Politika Marittima futura għall-Unjoni: Viżjoni Ewropea għall-Oċeani u l-Ibhra" (COM(2006)0275) u r-Riżoluzzjoni tal-Parlament tat-12 ta' Lulju 2007 ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-Konklużjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill Ewropew tat-8/9 ta' Marzu 2007 fir-rigward tal-adozzjoni tad-dokument "Pjan ta' azzjoni (2007–2009) tal-Kunsill Ewropew — Politika tal-enerġija għall-Ewropa" mill-Kunsill Ewropew,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bit-titolu "20 20 sa l-2020 — L-opportunità dwar it-tibdil fil-klima għall-Ewropa" (COM(2008)0030),
- wara li kkunsidra d-dispożizzjonijiet stabbiliti fil-Konvenzjoni dwar ix-Xogħol Marittimu 2006, adottata mill-Organizzazzjoni Dinjija tax-Xogħol (ILO) fit-23 ta' Frar 2006, strument waħdieni li jhaddan u jadatta l-konvenzjonijiet dwar ix-xogħol marittimu adottati mill-ILO sa mill-1919,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-Rapport tal-Kumitat tat-Trasport u t-Turiżmu u l-opinjonijiet tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija u l-Kumitat għas-Sajd (A6-0163/2008),

⁽¹⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0343.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

- A. billi l-oċeani u l-ibhra huma fatturi ekonomiċi u ambjentali essenzjali għall-UE; billi l-UE, permezz tar-reġjuni kostali u r-reġjuni l-aktar imbiegħda, toffri 320,000 km ta' kosta li fiha jgħixu terz tal-popolazzjoni Ewropea,
- B. billi industrij u servizzi tal-baħar kif ukoll ir-reġjuni tal-kosta b'kollox jikkontribwixxu 40 % tal-GDP tal-UE,
- C. billi l-bidla fil-klima hija l-akbar sfida mill-politika kollha fis-seklu 21; billi ż-żieda fil-livell tal-baħar ikkawżata mill-bidla fil-klima hija theddida għar-reġjuni kostali, li tista' tkun fuq skala kbira hafna, b'konsegwenzi drastici għar-residenti,
- D. billi r-reġjuni marittimi tal-UE, u b'mod partikulari r-reġjuni l-aktar imbiegħda tagħha, jwettqu fuq naħa wahda rwol importanti hafna fir-rigward tas-sigurtà kontra l-atti kriminali bħal ma huma l-immigrazzjoni illegali, it-terroriżmu u l-kuntrabandu u iżda fuq in-naħa l-oħra huma esposti għal diżastri ambjentali speċifiċi,
- E. billi matul is-sena li għaddiet żdiedu fl-għadd u fil-frekwenza l-attakki kriminali fuq bastimenti tas-sajd, tal-merkanzija u tal-passiġġieri tal-Komunità fl-ibhra internazzjonali qrib il-kosta tal-Afrika, b'riskju kbir għall-hajja tal-ekwipaġġi u b'impatt negattiv importanti fuq il-kummerċ internazzjonali;
1. Jilqa' b'sodisfazzjoni l-adozzjoni mill-Kummissjoni tal-komunikazzjonijiet u l-Pjan ta' Azzjoni msemmija hawn fuq fid-dokumnet ta' hidma tal-istaff imsemmi hawn fuq;
  2. Isostni r-Riżoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' Lulju 2007 u jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-Kummissjoni laqgħet parti sewwa mit-talbiet tal-Parlament, għall-inqas sa ċertu punt;
  3. Jenfasizza li d-dimensjoni marittima eċċezzjonali mogħtija lill-UE mix-xtut u r-reġjuni l-aktar imbiegħda tagħha toffri opportunitajiet uniċi fir-rigward tal-innovazzjoni, l-ambjent, u l-bijodiversità, li għandhom jiġu kkunsidrati fil-politika marittima integrata għall-UE, u li r-reġjuni l-aktar imbiegħda, barra minn hekk, jipprovdu bażijiet tal-komunikazzjoni eċċellenti għall-ghanijiet ta' trasport u sigurtà fil-livell tal-UE u livell globali;
  4. Jenfasizza bil-qawwa l-idea tal-Kummissjoni li tisfrutta aħjar il-potenzjal tat-trasport marittimu u fuq mogħdijiet tal-ilma interni fuq distanza qasira bejn l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea u li tintegra dan is-settur malajr kemm jista' jkun fis-suq intern u jilqa' b'sodisfazzjoni il-hsieb tal-Kummissjoni li thaffef il-proposti tagħha dwar zona ta' trasport marittimu komuni bi strateġija komprensiva għat-trasport marittimu 2008-2018;
  5. Ihegġeg lill-Istati Membri biex isahhu l-koperazzjoni bejniethom u mal-pajjiżi ġirien għall-użu adattat tat-TEN-T u mekkaniżmi ta' ffinanzjar Ewropew oħra (bħal Marco Polo) biex iwettqu l-proġetti tat-Toroq tal-Baħar u Netwerks ta' Trasport Marittimu fuq Distanza Qasira;
  6. Jilqa' b'sodisfazzjon l-intenzjoni tal-Kummissjoni biex ittejjeb il-kooperazzjoni bejn l-aġenziji Ewropej li jieħdu hsieb il-kontroll tal-baħar b'enfażi fuq il-prevenzjoni ta' attivitajiet illegali (it-traffikar tal-bnedmin u tad-drogi, l-immigrazzjoni illegali u t-theddiet terroristiċi) b'enfasi speċjali fuq l-ibhra internazzjonali;
  7. Jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattiva tal-Kummissjoni li tohloq netwerk Ewropew għas-sorveljanza marittima u tippromwovi koperazzjoni aħjar fost il-gwardji tal-kosta tal-Istati Membri; jistieden lill-Kummissjoni biex tohroġ ir-riżultati tal-istudju dwar il-vijabilità ta' għassa tal-kosta Ewropea, li kellu jkun ippubblikat u pprezentat lill-Parlament u lill-Kunsill sa l-aħhar tal-2006;
  8. Huwa tal-fehma li l-gruppi marittimi qegħdin f'qagħda partikolarment tajba biex jagħmlu kontribuzzjoni għall-ksib ta' politika marittima integrata; jistieden lill-Kummissjoni biex tibda bla telf ta' żmien il-proġett ta' netwerk Ewropew tal-gruppi marittimi;

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

9. Jappoġġja l-proposta li jiġi stabbilit "Jum Marittimu Ewropew" annwali fl-20 ta' Mejju; huwa tal-fehma li jum ta' azzjoni bħal dan għandu jintuża biex tiġi enfasizzata l-importanza tal-politika marittima barra l-ambjent speċjalizzat bil-partecipazzjoni ta' ċittadini komuni, l-iskejjel, l-universitajiet u l-NGOs; ifakkar lill-Kummissjoni dwar il-proposta tagħha li jingħata premju lir-reġjuni marittimi eżemplari bħala mezz biex tippromwovi l-ahjar Prattika;
10. Huwa tal-fehma ġenerali, madankollu, li l-pjan ta' azzjoni fih ftit wisq miżuri konkreti u jhegġeg lill-Kummissjoni biex fil-gejjieni tuża l-istrumenti li għandha disponibbli skond it-Trattati b'aktar ambizzjoni;
11. Jisgħobbih li l-Pjan ta' Azzjoni jindirizza l-isfidi tal-bidla fil-klima biss b'mod mhux obligatorju; itenni l-fehma tiegħu li politika marittima Ewropea għandha tkun imhejjija għall-konsegwenzi tal-bidla fil-klima u taddatta ruħha għalihom, u, b'urġenza, tistipula l-miżuri ta' aġġustament rekwiżiti, b'mod speċjali minhabba l-fatt li qed idubu l-glacieri li jwassal għal żieda fil-livell tal-baħar u riskji akbar ta' għargħar fil-portijiet u fir-reġjuni kostali, u f'dan il-kuntest, jitlob il-kontribut tas-setturi rilevanti kollha tal-politika, partikolarment dik tar-riċerka;
12. Ifakkar fil-fatt li meta l-glacieri idubu dan jikkaguna mhux biss żieda fil-livell tal-baħar imma wkoll ħsara li ma tissewwiex lill-hajja tal-bnedmin, tal-annimali u l-pjanti, u għaldaqstant jilqa' b'sodisfazzjon il-ħsieb tal-Kummissjoni li tressaq Inizjattiva Artika u jstieden lill-komunità xjentifika u lil dawk li jiehdu deċiżjonijiet biex jesploraw aktar possibiltajiet għall-harsien taż-żoni tas-silġ polari;
13. Isostni li l-ġestjoni tajba tal-ibhra tirrikjedi l-ġestjoni tajba taż-żoni tax-xtut u li proġetti ta' bini fuq ix-xtut tal-UE għandhom għaldaqstant jaħsbu f'kull każ għall-konsegwenzi tal-bidla fil-klima u dak li gġib magħha: ż-żieda fil-livell tal-baħar, l-erożjoni tar-ramel, u ż-żieda fil-frekwenza u l-qilla tal-maltemp;
14. Jappoġġja l-oġġettivi tal-Kunsill Ewropew ta' Marzu 2007 li sa l-2050 l-emissjonijiet ta' gass b'effett ta' serra jonqsu bin-nofs u jnsisti fuq it-talba tiegħu li l-politika marittima tagħti kontribut importanti għat-tnaqqis ta' dawn l-emissjonijiet; dan għandu jinkludi l-inkluzjoni tat-trasport bil-baħar fl-iskema ta' kummerċ ta' kwoti ta' emissjonijiet u t-tishih tal-isforzi tar-riċerka kemm għall-użu tal-ibhra bħala sors ta' enerġija li tiġġedded kif ukoll bil-ħsieb li jkunu żviluppati teknoloġiji godda aktar nodfa ta' propulsjoni tal-vapuri; iqis li jekk l-Ewropa turi t-triq fil-ġlieda kontra l-bidla fil-klima dan jista' jsaħħah u jiżviluppa l-irwol ewlieni tagħha fit-teknoloġija u r-riċerka ambjentali;
15. Jitlob lill-Kummissjoni biex tkun aktar ambizzjuża fil-ġlieda kontra l-emissjonijiet tal-kubrit u tal-ossidu tan-nitroġenu, kif ukoll skart solidu mill-vapuri; f'dan il-kuntest, itenni l-hteġa ta' koperazzjoni aktar mill-qrib mal-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali (IMO) u b'mod partikulari, jitlob:
- għat-tfassil ta' normi dwar l-emissjonijiet tal-ossidu tan-nitroġenu għall-vapuri li joperaw fil-portijiet tal-UE;
  - għal dikjarazzjoni tal-Baħar Mediterran, tal-Baħar l-Swed u tal-grigal tal-Atlantiku bħala reġjuni ta' sorveljanza għall-emissjonijiet ta' kubrit (SECA) skond il-Konvenzjoni Internazzjonali għall-Prevenzjoni tat-Tniġġis mill-Vapuri (il-Konvenzjoni MARPOL);
  - għat-tnaqqis minn 1.5 % għal 0.5 % fil-kontenut massimu ta' kubrit permess fil-fjuwils tal-bastimenti tal-passiġġieri li joperaw fis-SECA;
  - għall-introduzzjoni ta' miżuri fiskali, bħal taxxi jew kontribuzzjonijiet għall-emissjonijiet tad-dijossidu tal-kubrit u l-ossidu tan-nitroġenu mill-bastimenti u l-identifikazzjoni ta' modi kif ikunu imposti miżuri u kontribuzzjonijiet bħal dawn fuq il-vapuri kollha, tkun xi tkun il-bandiera tagħhom, li jidhlu fil-portijiet Komunitarji jew li jbahhru fl-ibhra tal-Istati Membri tal-UE;
  - għall-introduzzjoni ta' kontribuzzjonijiet tal-portijiet u l-ilmijiet navigabbli differenzjati li jiffavorixxu l-vapuri b'emissjonijiet baxxi tad-dijossidu tal-kubrit u l-ossidu tan-nitroġenu;

- l-introduzzjoni b'mod gradwali ta' rekwiżit għall-vapuri fil-portijiet li jużaw l-elettriku minn fuq l-art
- għal-proposta ta' direttiva tal-UE dwar il-kwalità ta' fjuwils tal-bastimenti;

16. Jilqa' l-miżuri adottati f'dak li għandu x'jaqsam mas-sorveljanza permezz ta' satelliti tat-tixrid inkontrollat fil-baħar li jwettqu ċertu bastimenti; jitlob madankollu li l-bastimenti jiġu obbligati, permezz ta' regolamenti, biex jużaw apparat li ma jistax jitbagħbas (u reġistrat bi privattiva) li, skond il-mudell tal-kaxxi suwed tal-ajruplani, jippermettu li jiġu rikordjati f'intervalli qrib xulxin il-livelli u n-natura tal-likwidi li jidhlu fil-ġiebi u s-sentini jew li johorġu minnhom; iqis li l-eżami ta' dawn ir-rekords jippermetti li wiehed ikun jaf jekk sehħx tixrid inkontrollat u illegali ta' reżidwi ta' idrokarburi li jniġġsu;

17. Itenni l-istedina tiegħu lill-Istati Membri u l-Kummissjoni, minhabba t-tniġġis tal-arja li jaffettwa hafna bliet u reġjuni portwali, biex jipprovdur inċentivi li huma ahjar b'mod sinifikanti għall-forniment tal-elettriku mill-art għall-vapuri fil-port; jitlob, għaldaqstant għal proposta ta' emenda għad-Direttiva tal-Kunsill 2003/96/KE tas-27 ta' Ottubru 2003 li tirrifirma l-istruttura tal-Komunità dwar it-tassazzjoni fuq prodotti ta' enerġija u elettriku ⁽¹⁾, li permezz tagħha dawk l-Istati Membri li jiehdu vantaġġ mill-eżenzjoni tat-taxxa miż-żejt tal-banker skond l-Artikolu 14 ta' dik id-direttiva jkunu rekwiżiti li jeżentaw mit-taxxa l-elettriku mill-art għall-istess ammont; jinnota li t-trattament indaqs għall-finijiet tat-taxxa tal-elettriku u ż-żejt tal-banker ikun inċentiv kbir għall-portijiet u s-sidien tal-vapuri biex jgħinu fit-tnaqqis tat-tniġġis tal-arja fl-ibliet li huma portijiet billi jinvestu fil-forniment tal-elettriku għall-vapuri li jkunu fil-port;

18. Jerga' jiġbed l-attenzjoni lejn il-fatt li t-tniġġis tal-ibhra mill-art għandu parti sostanzjali mit-tniġġis generali tal-ibhra u li l-Kummissjoni għadha ma bdietx tittratta dan is-sugġett; itenni, għaldaqstant, it-talba tiegħu lill-Kummissjoni biex tippreżenta pjan ta' azzjoni għat-tnaqqis fit-tniġġis u jenfasizza t-talba tiegħu lill-Istati Membri biex jimplementaw minghajr dewmien l-atti legali relattivi bħad-Direttiva Qafas dwar l-Illma ⁽²⁾; jenfasizza li pjan ta' azzjoni għall-identifikazzjoni u t-tnehhija ta' tagħmir tal-gwerra tal-gwerer tal-passat fil-Baħar tat-Tramuntana u l-Baltiku jiffirma parti mill-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar l-Ilma;

19. Ihegġegħ lill-Kummissjoni biex tghin lill-Istati Membri jniedu pjan għall-istudju u l-intraċċar ta' vapuri mġharrqa u siti arkeoloġiċi mġharrqa — minhabba li dawn jiffurmaw parti mill-wirt storiku u kulturali tal-Komunità — u b'hekk thaffef l-għarfien u l-istudju ta' siti bħal dawn u tghin biex tkun evitata l-hsara li qed iġarrbu, biex ikunu jistgħu jitharsu b'mod adattat;

20. Ihegġegħ l-istituzzjonijiet involuti biex jadottaw il-pakkett marittimu Erika III malajr kemm jista' jkun u jstieden lill-Istati Membri biex jibdeu jimplementaw il-pakkett minghajr dewmien, bil-ghan li jipprovdur l-mezzi legali mehtieġa biex ikunu evitati jew irrimedjati l-aċċidenti jew l-inċidenti b'konsegwenzi diżastrużi għall-iżvilupp tar-reġjuni marittimi, bl-inċidenti tal-Erika u l-Prestige ikunu żewġ eżempji ta' dan;

21. Jikkunsidra li d-Direttiva Qafas dwar Strateġija għall-Ambjent tal-Ibhra ⁽³⁾ għandha tikkostitwixxi l-bażi ambjentali tal-politika marittima integrata għall-UE; jinnota li dik id-direttiva tiddikjara li r-reġjuni fejn l-istat tal-baħar huwa kruċjali għandhom ifasslu u jimplementaw miżuri aktar mġhaġġla biex jiksbu status ambjentali tajjeb; jenfasizza li f'reġjuni bħal dawn huwa importanti b'mod partikulari li l-Kummissjoni tikkordina setturi, programmi u strateġiji differenti u tipprovdi appoġġ finanzjarju adattat; jinnota li biex tinkiseb politika marittima integrata bħal din, huwa mehtieġ li jkunu inkluzi attivitajiet fuq l-art bħall-agrikoltura, l-immaniġġar tad-dranaġġ, it-trasport u l-produzzjoni tal-enerġija; jemmen li reġjuni bħal dawn jistgħu jikkostitwixxu żoni bi prova għal politika marittima integrata b'mod shiħ;

22. Jilqa' b'sodisfazzjon il-pożizzjoni tal-Kummissjoni li teskludi l-baħhara min numru ta' oqsma ta' normattivi Ewropej dwar il-harsien soċjali u l-protezzjoni tal-haddiema (p.e. id-Direttiva 98/59/KE ⁽⁴⁾ dwar redundancies kollettivi, id-Direttiva 2001/23/KE ⁽⁵⁾ dwar is-salvagwardja tad-drittijiet tal-impjegati fil-każ ta' trasferiment ta' impriżi, negozji jew partijiet ta' impriżi jew negozji, id-Direttiva 2002/14/KE ⁽⁶⁾ dwar tagħrif u konsultazzjoni għall-impjegati, kif ukoll id-Direttiva 96/71/KE ⁽⁷⁾ dwar l-istazzjonar tal-haddiema fil-qafas tal-ġhoti ta' servizzi); jipproponi r-reviżjoni ta' dawn id-direttivi b'kooperazzjoni mill-qrib mal-imsieħba soċjali;

⁽¹⁾ ĠU L 283, 31.10.2003, p. 51.

⁽²⁾ ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1.

⁽³⁾ *Testi Adottati*, 11 ta' Dicembru 2007, P6_TA(2007)0595.

⁽⁴⁾ ĠU L 225, 12.8.1998, p. 16.

⁽⁵⁾ ĠU L 82, 22.3.2001, p. 16.

⁽⁶⁾ ĠU L 80, 23.3.2002, p. 29.

⁽⁷⁾ ĠU L 18, 21.1.1997, p. 1.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

23. Ihegġeg lil dawk l-Istati Membri li ghadhom m'ghamlux hekk, biex jirratifikaw, kemm jista' jkun malajr, il-Konvenzjoni dwar ix-Xoghol Marittimu, tal-2006, adottata bil-ghan li jittejbu l-kundizzjonijiet tal-ghaxien u tax-xoghol tal-bahhara u biex tkun evitata l-kompetizzjoni ingusta fl-industrija tal-vapuri billi jkun agġornat u kkodifikat il-korp kollu ta' standards internazzjonali dwar ix-xoghol li huma fis-sehh;
24. Ihegġeg lill-Kummissjoni biex taggorna d-Direttiva 1999/95/KE ⁽¹⁾ dwar is-sigħat tax-xoghol tal-bahhara, u l-legizlazzjoni dwar kwistjonijiet li huma taht ir-responsabbiltà tal-Kummissjoni imma m'humix koperti, jew huma koperti biss b'mod parzjali, fil-livell Komunitarju, per eżempju r-regoli li jirregolaw l-agenziji tar-reklutaġġ temporanju jew id-dritt ta' haddiem li jkollu kuntratt tal-impjeg iffirmat;
25. Iqis li l-involvement ta' msieħba reġjonali u lokali huwa essenzjali sabiex il-politika marittima tkun ta' suċċess; isostni, għalhekk, li għandu jkun hemm koperazzjoni aktar mill-qrib u rabta akbar bejn ir-reġjuni kostali Ewropej, u li dan jista' jinkiseb bil-promozzjoni ta' strateġiji koordinati li jkattru l-iżvilupp u l-kompetittività u billi jkun hemm rabta aktar effettiva bejn il-livelli differenti ta' governanza;
26. Igedded it-talba tiegħu biex fil-futur jiġi segwit approċċ integrat tal-politika marittima għall-UE u jitlob lill-Kummissjoni ssahhah il-qafas politiku tagħha kif ukoll il-koeżjoni territorjali, soċjali, u ekonomika li tipprovdi r-rabta mal-intern tal-Ewropa u l-politika kostitwenti tagħha; jipproponi li jiġi pubblikat rapport dwar il-politika marittima Ewropea kull sentejn kif ukoll li jkun hemm skambju pubbliku ta' opinjonijiet b'mod regolari li jiehdu sehem fih dawk kollha interessati; jitlob il-presidenzi futuri tal-Kunsill biex fil-qafas tal-programmi ta' hidma tagħhom jittrattaw il-politika marittima; jitlob, barra minn hekk, li l-Kummissjoni kull sena tindika b'mod ċar il-proġetti kollha relatati mal-bahar, li jgawdu l-ghajnuna ta' fondi tal-UE;
27. Jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattiva tal-Kummissjoni li tippromwovi negozjati għal ġestjoni ahjar tal-iskambji marittimi ma' pajjiżi terzi u jappoġġja b'mod qawwi koperazzjoni akbar ma' pajjiżi ġirien għall-harsien tal-ibhra lil hinn mill-ġurisidizzjoni nazzjonali;
28. Ihegġeg lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jagħtu l-appoġġ attiv tagħhom, fil-qafas tan-NU u tal-IMO, għall-inizjattiva promossa minn għadd ta' Stati Membri, biex id-dritt ta' insewiment bil-bahar u bl-ajru jkun estiż għall-ibhra territorjali tal-Istati li għandhom kosta, sakemm il-pajjiżi kkonċernati jaqblu wkoll li jizviluppaw mekkaniżmu ta' assistenza reċiproka fil-każijiet ta' piraterija marittima;
29. Jitlob lill-Kummissjoni li twaqqaf, fil-qafas tal-Politika Marittima Integrata l-ġdida, sistema Komunitarja għall-koordinazzjoni u l-assistenza reċiproka, li tippermetti li bastimenti navali li jtajru l-bandiera ta' Stat Membru u li jkunu f'ibhra internazzjonali jharsu bastimenti tas-sajd u tal-merkanzija minn Stati Membri oħra, mal-ewwel opportunità;
30. Jikkunsidra li Strateġija komprensiva Ewropea għar-riċerka dwar il-Bahar u r-riċerka Marittima hija ta' importanza kbira u għandha tkun iffinanzjata b'mod adattat, anki fis-7 programm qafas tar-riċerka u fi programmi tal-ġejjieni;
31. Jesprimi ruħu favur il-kunsiderazzjoni xierqa tal-politika marittima fil-baġit tal-UE u l-istrumenti wara l-2013 u jistieden li dan ikun rifless fis-sommarji fir-rapporti li jsiru b'mod regolari dwar il-politika marittima Ewropea;
32. Jilqa' wkoll b'sodisfazzjon ir-rakkomandazzjonijiet maħruġa mill-Kunsill Ewropew tal-14 ta' Diċembru 2007 bil-ghan li l-politika marittima tkun adattata għal fatturi speċifiċi varji tal-Istati Membri u r-reġjuni marittimi, inklużi r-reġjuni ta' mal-kosta, il-gżejjer, u r-reġjuni l-iktar imbiegħda;
33. Filwaqt li tiġi rikonoxxuta l-kompetenza tal-Istati Membri f'dan il-qasam, jistenna bil-herqa l-pubblikazzjoni mill-Kummissjoni ta' pjan ta' azzjoni biex jiġi ffaċilitat l-iżvilupp ta' ppjanar tal-ispazji marittimi mill-Istati Membri; jiġbed l-attenzjoni għall-bżonn li jinżamm bilanċ xieraq bejn il-konsiderazzjonijiet ekonomiċi, soċjali, territorjali u ambjentali;

(¹) ĠU L 14, 20.1.2000, p. 29.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

34. Jinnota li d-dimensjoni marittima eċċezzjonali li r-regġuni tax-xtut, il-gżejjer u r-regġuni l-iktar imbiegħda jaġhtu lill-UE toffri opportunitajiet uniċi fir-rigward tal-innovazzjoni, ir-riċerka, l-ambjent, il-bijo-diversità, u oqsma oħra, u li l-politika marittima Ewropea integrata trid tikkapitalizza fuq dawn; jirrikonoxxi x-xewqa li jinholqu ċentri ta' eċċellenza u jirrakkomanda li ċ-ċentri universitarji ta' riċerka li diġà huma prezenti fiż-żoni kostali jingħataw inkoraġġiment u appoġġ;
35. Jiġbed l-attenzjoni għall-importanza tal-qawwa tal-mewġ bhala sors nadif ta' enerġija alternattiva u jistieden lill-Kummissjoni biex tqis din il-forma ta' enerġija fil-pjanijiet ta' azzjoni futuri;
36. Iqis li l-objettiv essenzjali tal-“Politika Marittima Integrata Ewropea” (IEMP) fil-qasam tas-sajd għandu jinkoraġġixxi l-immodernizzar u l-iżvilupp sostenibbli, ibbilanċjat u ekwitabbli tal-qasam fl-Unjoni Ewropea kollha, filwaqt li jiżgura il-vijabilità soċjo-ekonomika tiegħu u s-sostenibilità tar-riżorsi u jiggarrantixxi s-sovranietà u s-sigurtà tal-ikel, il-provvista tal-hut, il-preservazzjoni tal-impjeg u t-titjib tal-kundizzjonijiet tal-għejxien tas-sajjieda;
37. Iqis li, sa issa, la s-sostenibbiltà tar-riżorsi tal-baħar u lanqas il-vijabilità ekonomika tal-flotot tas-sajd u tal-komunitajiet ta' max-xtut tal-Ewropa ma ġew moqdija kif xieraq mill-politika komuni għas-sajd (CFP) u li għalhekk jaqbel li tiġi żviluppata politika Ewropea integrata tal-UE dwar il-baħar b'mod li jiġi evitat li fil-politika komuni għas-sajd jitfaċċaw nuqqasijiet bħaċ-ċentralizzazzjoni żejda u l-inkapaċità li titqies id-diversità reġjonali tal-ibhra tal-Unjoni Ewropea;
38. Huwa tal-opinjoni li żieda fl-att u fil-kwalità tal-impjegi “marbuta mal-baħar, speċjalment mal-industrija tas-sajd” tiddependi wkoll fuq garanzija ta' dħul ġust u xieraq u fuq kundizzjonijiet ta' xogħol decenti (speċjalment mill-perspettiva tas-saħħa u s-sigurtà) u fuq aċċess għat-taħriġ għas-sajjieda professjonali;
39. Jitlob li jkun hemm għarfien reciproku mill-Istati Membri tad-diplomi ta' livell intermedju għall-impjegi ta' kaptani u mekkanici għall-bastimenti tas-sajd;
40. Ifakkar fil-bżonn ta' mekkanizmi għal għotjiet ta' għajjnuna jew ta' kumpens għas-sajjieda milquta mill-konsegwenzi soċjo-ekonomiċi tal-miżuri adottati għar-rikostruzzjoni ta' stokks tal-hut jew għall-harsien ta' ekosistemi, b'mod partikolari fir-regġuni u fil-komunitajiet l-iktar żvantaġġjati u fir-regġuni l-aktar imbiegħda;
41. Jikkonferma l-hteġa li tissaħħah l-għajjnuna għar-riċerka xjentifika dwar is-sajd fl-Istati Membri differenti, b'mod partikolari fi hdan is-seba' programm qafas għar-riċerka;
42. Jitlob li tingħata għajjnuna Komunitarja għall-adozzjoni ta' miżuri effettivi meħtieġa biex jiżguraw mezzi adegwati ta' evakwazzjoni, ta' assistenza u ta' salvataġġ għall-ekwipaġġi;
43. Jaġhti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni.
-

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

Ambjent ta' negozju simplifikat għall-kumpaniji fl-oqsma tal-liġi tal-kumpaniji, il-kontabilità u l-verifika

P6_TA(2008)0220

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar ambjent ta' negozju simplifikat għall-kumpaniji fl-oqsma tal-liġi tal-kumpaniji, il-kontabilità u l-verifika (2007/2254(INI))

(2009/C 279 E/07)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni “dwar ambjent ta' negozju simplifikat għall-kumpaniji fl-oqsma tal-liġi tal-kumpaniji, il-kontabilità u l-verifika” (COM(2007)0394),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar Ewropa li tikseb ir-riżultati — L-applikazzjoni tal-liġi Komunitarja (COM(2007)0502),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar Intrapriżi żgħira u ta' daqs medju — Essenzjali għal aktar tkabbir ekonomiku u xogħlijiet — Reviżjoni ta' nofs it-terminu tal-politika moderna għall-SMEs (COM(2007)0592),
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-2832 Kunsill tal-Kompetittività tat-22 sat-23 ta' Novembru 2007 dwar ambjent ta' negozju simplifikat għall-kumpaniji fl-oqsma tal-liġi tal-kumpaniji, il-kontabilità u l-verifika,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' April 2008 dwar l-Istandards Internazzjonali tar-Rapportagġ Finanzjarju (IFRS) u l-Governanza tal-Bord Internazzjonali tal-Istandards tal-Kontabilità (IASB) 1⁽¹⁾, li fiha l-Parlament ikkritika l-proposta tal-IASB għal IFRS għall-SMEs u talab lill-Kummissjoni sabiex tiżviluppa qafas ta' kontabilità għall-SMEs li jkun modern u speċifiku għall-UE, possibilmment permezz ta' reviżjoni tal-leġiżlazzjoni eżistenti tal-kontabilità,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Procedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali kif ukoll l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji (A6-0101/2008),

Ġenerali

1. Jilqa' b'sodisfazzjon l-għan ġenerali tal-komunikazzjoni tal-Kummissjoni msemmija hawn fuq dwar ambjent ta' negozju simplifikat għall-kumpaniji fl-oqsma tal-liġi tal-kumpaniji, il-kontabilità u l-verifika (il-Komunikazzjoni) biex jitnaqqsu l-piżijiet amministrattivi fl-Ewropa u li għigħom f'sitwazzjoni li jipparteċipaw fil-kompetizzjoni b'mod aktar effettiv u jkunu aktar ta' suċċess f'ambjent globali kompetittiv għall-aħħar; ifakkar li l-Kummissjoni, fil-proposti leġiżlattivi tagħha, għandha tibbaża ruhha fuq evalwazzjoni tal-impatt, b'mod partikolari, li tkun indirizzata lejn intrapriżi ta' daqs medju u żgħira u mikro-impriżi, filwaqt li tiżgura ċ-ċertezza legali u tippreserva l-acquis tal-Komunità madwar is-suq intern kollu u tiżgura l-konsistenza mal-proċessi ta' armonizzazzjoni li issa għew stabbiliti fir-rigward tar-rappurtar finanzjarju u l-verifika; ifakkar ukoll li l-interessi ta' dawk kollha involuti, inklużi l-investituri, il-proprietarji, il-kredituri u l-impjegati, kif ukoll il-prinċipji ta' sussidjarjetà u proporzjonalità, għandhom jiġu kkunsidrati kif inhu xieraq;

Dwar l-ewwel għażla

2. B'mod ġenerali, jiċhad l-ewwel għażla msemmija fil-komunikazzjoni, jiġifieri li jiġi eżaminat jekk l-acquis tal-UE fil-qasam tal-liġi tal-kumpaniji għandux jiġi ridott għal dawk l-atti ġuridici li jitrattaw speċifikament il-problemi transkonfinali; madankollu, mhux kompletament kontra l-abrogazzjoni ta' atti individwali, li mill-perspettiva tal-partijiet interessati, mhumiex aktar necessarji jew ta' benefiċċju għan-negozju, sakemm tali abrogazzjoni mhijiex kuntrarja għall-interess pubbliku;

(¹) Testi Adottati, P6_TA(2008)0183.

3. Jinnota b'referenza għall-ewwel għażla, li d-direttivi in kwistjoni dwar il-liġi tal-kumpaniji, jiġifieri, it-Tieni ⁽¹⁾, it-Tielet ⁽²⁾, is-Sitt ⁽³⁾ u t-TnaxIt- ⁽⁴⁾-il Direttiva, stabbilixxew komparabilità tal-kumpaniji li hija importanti għall-attivitajiet transkonfinali ta' investituri u kredituri, u għalhekk m'għandhomx jerġghu jiġu revokati;
4. Jinnota, fil-kuntest tal-ewwel għażla, li l'evalwazzjoni komprensiva tal-impatt, l-ispiza ta' suq intern b'27 sistema differenti ta' liġi tal-kumpaniji għandha tiġi mqabbla ma' dak li jiġi ffrankat permezz ta' revoka ta' direttivi;
5. Jinnota li r-restrizzjonijiet burokratiċi prinċipali, bhat-talbiet għal dejta multipla jew il-htigijiet tar-rapportar, b'mod partikolari fl-oqsma fiskali u soċjali, għandhom it-tendenza li jiġu mill-amministrazzjonijiet tal-Istati Membri u mhumiex fil-kompetenza tal-Komunità;

Implimentazzjoni mill-Istati Membri

6. Jenfasizza li l-Istati Membri spiss ma jirnexxilhomx jagħmlu użu mill-miżuri li jistgħu jiehdu biex tonqos il-burokrazija, u konsegwentement ma jgħaddux lill-kumpaniji l-oppurtunitajiet ta' simplifikazzjoni li toffri l-liġi Komunitarja; fit-fatt spiss jimponu regoli nazzjonali aktar horox fuq ir-rekwiżiti eżistenti tal-UE; jitlob lill-Kummissjoni, madankollu, biex tirrevedi jekk it-traspożizzjoni tad-direttivi, bhad-Direttiva dwar it-trasparenza ⁽⁵⁾, wasslitx għall-"gold-plating" mill-Istati Membri; jenfasizza li l-Kummissjoni għandha tinkuraġġixxi skambju ta' Prattika tajba bejn l-Istati Membri, filwaqt li tiċċara l-impatt effettiv tal-inizjattivi varji fil-qasam tas-simplifikazzjoni;
7. Jirrakkomanda l-koordinazzjoni bejn l-awtoritajiet fiskali tal-Istati Membri sabiex l-informazzjoni mitluba mill-intrapriżi tiġi standardizzata bil-għan li l-affarijiet jiġu ssimplifikati;

Dwar it-tieni Għażla

8. Jippreferi fil-prinċipju t-tieni għażla li tirreferi għaliha l-Komunikazzjoni, jiġifieri li l-leġislatur għandu jiffoka fuq miżuri ta' simplifikazzjoni konkreti u individwali; huwa tal-fehma li kull miżura speċifika ta' simplifikazzjoni tista' tinkludi l-konsiderazzjoni li ċerti htigijiet individwali fi hdan id-direttivi jiġu abrogati;
9. Jenfasizza li jehtieg iż-żmien biex jiġu evalwati l-effetti tal-bidliet li saru għad-direttivi u jinnota li t-Tielet u s-Sitt Direttiva dwar il-Liġi tal-Kumpaniji ġew emendati reċentement permezz tad-Direttiva 2007/63/KE ⁽⁶⁾ u li d-data ta' skadenza tat-traspożizzjoni għal din id-direttiva hija l-31 ta' Diċembru 2008; jinnota li aktar emendi għal dawn id-direttivi jistgħu iwasslu sabiex ir-regoli ta' konverżjoni tal-kumpaniji armonizzati jtitlufu s-sustanza tagħhom, iżda jemma li huwa mehtieg aktar aġġornar;

⁽¹⁾ It-Tieni Direttiva tal-Kunsill 77/91/KEE tat-13 ta' Diċembru 1976 dwar il-koordinazzjoni ta' salvagwardji li, għall-protezzjoni tal-interessi tal-membri u oħrajn huma mehtieġa mill-Istati Membri tal-kumpaniji fit-tifsira tat-tieni paragrafu tal-Artikolu 58 tat-Trattat, fir-rigward tal-formazzjoni ta' kumpaniji b'responsabilità limitata pubbliċi u ż-żamma u l-bidla tal-kapital tagħhom, bil-ħsieb li tali salvagwardji jsiru ekwivalenti (ĠU L 26, 31.1.1977, p. 1). Direttiva kif emendata mid-Direttiva 2006/99/KE (ĠU L 363, 20.12.2006, p. 137).

⁽²⁾ It-Tielet Direttiva tal-Kunsill 78/855/KEE tad-9 ta' Ottubru 1978 bbażata fuq l-Artikolu 54(3)(g) tat-Trattat dwar mergers ta' kumpaniji b'responsabilità limitata pubbliċi (ĠU L 295, 20.10.1978, p. 36).

⁽³⁾ Is-Sitt Direttiva tal-Kunsill 82/891/KEE tas-17 ta' Diċembru 1982 ibbażata fuq l-Artikolu 54(3)(g) tat-Trattat dwar id-diviżjoni ta' kumpaniji b'responsabilità limitata pubbliċi (ĠU L 378, 31.12.1982, p. 47). Direttiva kif emendata l-aħħar mid-Direttiva 2007/63/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 300, 17.11.2007, p. 47).

⁽⁴⁾ It-TnaxIt- il Direttiva tal-Kunsill 89/667/KEE tal-21 ta' Diċembru 1989 dwar kumpaniji b'responsabilità limitata privati b'membri wiehed (ĠU L 395, 30.12.1989, p. 40). Direttiva kif emendata mid-Direttiva 2006/99/KE.

⁽⁵⁾ Direttiva 2004/109/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 2004 dwar l-armonizzazzjoni tar-rekwiżiti ta' trasparenza f'dak li għandu x'jaqsam ma' informazzjoni dwar emittenti li t-titoli tagħhom huma ammessi għall-kummerċ f'suq regolat (ĠU L 390, 31.12.2004, p. 38) Direttiva kif emendata l-aħħar mid-Direttiva 2008/22/KE (ĠU L 76, 19.3.2008, p. 50).

⁽⁶⁾ Direttiva 2007/63/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Novembru 2007 li temenda d-Direttivi tal-Kunsill 78/855/KEE u 82/891/KEE fir-rigward tar-rekwiżit ta' rapport ta' espert indipendenti fl-okkażjoni ta' għaqda jew diviżjoni ta' kumpaniji pubbliċi b'responsabilità limitata (ĠU L 300, 17.11.2007, p. 47).

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

10. Jiġbed l-attenzjoni dwar il-fatt li t-Tieni Direttiva dwar il-Liġi tal-Kumpaniji reċentement ġiet emendata permezz tad-Direttiva 2006/68/KE ⁽¹⁾ u li l-iskadenza għall-implimentazzjoni ta' din id-direttiva mhix qabel il-15 ta' April 2008; jinnota f'dan il-kuntest ir-riżultati tal-istudju ta' fattibilità dwar sistema alternattiva għaż-żamma tal-kapital (capital maintenance regime);

11. Jitlob lill-Kummissjoni tiċċara r-relazzjoni bejn id-Direttivi dwar il-Liġi tal-Kumpaniji, b'mod partikolari it-Tieni, it-Tielet u s-Sitt Direttiva, u l-Istandards Internazzjonali ta' Rappurtaġġ Finanzjarju (IFRSs);

12. Jenfasizza li l-verifikar tal-kontijiet u l-htigijiet tal-iżvelar għall-kumpaniji negozjati pubblikament huma kruċjali biex is-suq intern jiffunzjona sew, u li teknoloġiji ġodda bhall-formats elettronici ta' rappurtaġġ (p.e. l- XBRL) għandhom jagħmluha possibbli biex il-htigijiet ta' żvelar jiġu sodisfatti b'mod ekonomiku, effettiv u bil-heffa; jilqa' b'sodisfazzjon, bil-hsieb ta' simplifikazzjoni tal-Ewwel ⁽²⁾ Direttiva u l-Hdax ⁽³⁾-il Direttiva dwar il-Liġi tal-Kumpaniji, l-għan li jitnaqqsu r-reqwiziti għall-iżvelar; jenfasizza, madankollu, li, l-istess bhall-miżuri oħra ta' simplifikazzjoni, htigijiet ta' żvelar għandhom jiġu riveduti fuq il-bażi ta' kull każ individwali permezz ta' miżuri ta' simplifikazzjoni konkreti individwali bbażati fuq evalwazzjonijiet dettaljati tal-impatt; jipproponi li l-eżenzjonijiet għall-SMEs u għall-mikroentitajiet għandhom jiffukaw b'mod partikolari fuq it-tnaqqis tal-piżijiet u tal-ispejjeż amministrattivi, imma m'għandhomx jipperikolaw il-htieġa ġustifikabbli għall-informazzjoni; u l-aċċess għal opportunitajiet finanzjarji; ihegġeġ l-iskambju tal-ahjar Prattiki dwar is-simplifikazzjoni u l-implimentazzjoni tar-regoli Komunitarji;

13. Jaqbel li għandha ssir aktar faċli għall-kumpaniji li jirreġistraw u jippreparaw, jipprezentaw u jipubblikaw informazzjoni statutorja; jirrakkomanda li l-preparazzjoni, il-prezentazzjoni u l-pubblikazzjoni ta' informazzjoni statutorja jitwettqu permezz ta' reġistru interoperattiv tal-intrapriži madwar l-UE; jipromwovi bil-qawwa l-użu ta' teknoloġija ġdida bħal ma hi l- XBRL; jenfasizza li informazzjoni bħal din għandha tkun aċċessibbli faċilment għall-investituri, għall-kredituri, għall-impjegati u għall-awtoritajiet pubbliċi fl-Unjoni Ewropea kollha; ihegġeġ lill-Kummissjoni sabiex tippreżenta pjan direzzjonali sabiex tintroduci rappurtaġġ bl- XBRL fl-UE;

14. Jenfasizza li l-emendi tal-2006 għar-regoli tal-kontabilità tal-UE jehtieġu, fost l-oħrajn, dikjarazzjoni dwar it-tmexxija korporattiva u mod li jiżvela ahjar l-arranġamenti li ma jkunux jidhru fuq il-karta tal-bilanċ ta' kumpaniji kkwotati; ifakkar li d-data ta' skadenza għat-traspozizzjoni ta' dawn ir-regoli hi l-5 ta' Settembru 2008; jinkoraġġixxi applikazzjoni bikrija tar-regoli mill-Istati Membri; jitlob lill-Kummissjoni sabiex timpenja ruhha mal-IASB ("International Accounting Standards Board") halli ttejjeb aktar l-informazzjoni tad-dikjarazzjoni finanzjarja annwali ta' vetturi li ma jkunux jidhru fuq il-karta tal-bilanċ;

15. Jara l-htieġa għal revizjoni tal-Istatut għall-Kumpanija Ewropea sabiex tkun aktar qrib tal-kumpliment tal-Liġi Komunitarja;

16. Jinnota li l-għan li jiġu simplifikati l-htigijiet amministrattivi għandu jkun li jinkuraġġixxi l-SMEs li jahtfu l-opportunitajiet li joffri s-suq intern u li joperaw lil hinn mill-fruntieri;

17. Jilqa' b'sodisfazzjon l-introduzzjoni ta' mikro-impriži li jkunu eżentati mir-reqwiziti tal-Liġi Komunitarja tal-kontabilità, il-verifika annwali u l-pubblikazzjoni; ihegġeġ sabiex il-limiti għall-mikro-impriži msemmija fil-komunikazzjoni jiżdedu; jipproponi li l-perjodi ta' tranżizzjoni għall-htigijiet tal-kumpaniji li jirrapurtaw, li jaqbz u l-dawn il-limiti, għandhom jiġu miżmuma fil-wisa' iżda huwa mhasseb li biex jintlahqu kollha se jkun hemm diffikultajiet speċjalment għal negozji b'kontribuzzjonijiet għolja jisuggerixxi li jiġi eżaminat jekk għandhomx jiġu introdotti perjodi ta' tranżizzjoni simili għall-kumpaniji li jibdlu l-istatus legali tagħhom;

⁽¹⁾ Direttiva 2006/68/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Settembru 2006 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 77/91/KEE, fir-rigward tal-formazzjoni ta' kumpaniji pubbliċi ta' responsabilità limitata u ż-żamma u t-tibdil tal-kapital tagħhom (ĠU L 264, 25.9.2006, p. 32).

⁽²⁾ L-Ewwel Direttiva tal-Kunsill 68/151/KEE tad-9.3.1968 dwar il-koordinazzjoni ta' salvagwardji li, għall-protezzjoni tal-interessi ta' membri u oħrajn, huma mehtieġa mill-Istati Membri ta' kumpaniji fit-tifsira tat-tieni paragrafu tal-Artikolu 58 tat-Trattat, bil-hsieb li tali salvagwardji jsiru ekwivalenti fil-Komunità (ĠU L 65, 14.3.1968, p. 8). Direttiva kif emendata l-ahhar mid-Direttiva 2006/99/KE.

⁽³⁾ Il-Hdax-il Direttiva 89/666/KEE tal-21.12.1989 dwar rekwiziti ta' żvelar fir-rigward ta' ferġat miftuħa fi Stat Membru minn ċerti tipi ta' kumpaniji rregolati mil-liġi ta' Stat ieħor (ĠU L 395, 30.12.1989, p. 36).

L-Erbgħa, 21 ta' Mejju 2008

18. Jinnota li, fir-rigward tal-limiti stabbiliti fir-Raba' ⁽¹⁾ u s-Seba' ⁽²⁾ Direttiva għall-eżenzjoni tal-SME's minn ċerti htigijiet ta' kontabilità u verifika, politika ta' regolazzjoni stabbli u prevedibbli hija element importanti għaċ-ċertezza legali u biex l-ispejjeż amministrattivi tal-kumpaniji jinżammu baxxi; jenfasizza, f'dan ir-rigward, li fuq naħa waħda l-limiti fil-kwistjoni taht ir-Raba' Direttiva għadhom kemm ġew emendati mid-Direttiva 2006/46/KE ⁽³⁾ u l-Istati Membri għandhom sal-5 ta' Settembru 2008 għat-traspożizzjoni ta' din id-direttiva u, fuq in-naħa l-oħra, li t-tkabbir tal-UE zied id-diversità tal-ekonomiji Ewropej u li l-verifikar finali qed jgħin sabiex jiġi inkuraġġit l-iżvilupp ta' ekonomija tas-suq effiċjenti, b'saħħitha u responsabbli;

19. Ihegħeġ lill-Kummissjoni biex issegwi t-talba tal-Kunsill fil-Konklużjonijiet tiegħu tat-22-23 ta' Novembru 2007 għal promozzjoni attiva ta' skambju miftuh fost l-Istati Membri dwar l-aħjar prattiki, imfassal biex jiġbor fil-qosor il-htigijiet ta' rappurtaġġ u għal zieda fl-użu tal-mezzi elettronici fir-relazzjonijiet bejn intrapriżi u amministrazzjonijiet pubbliċi u bejn l-intrapriżi stess;

20. Jitlob lill-Kummissjoni biex tinkuraġġixxi lill-Istati Membri biex jarmonizzaw il-klassifikazzjoni tal-htigijiet ta' rappurtaġġ ta' informazzjoni finanzjarja, kif prattikat inter alia fl-Olanda, u biex tintervjeni favur teknoloġiji ġodda bil-ħsieb li jitnaqqsu l-ispejjeż tal-obbligi ta' informazzjoni filwaqt li jiġu ppreservati l-benefiċċji li dawn l-obbligi joffru lill-partecipanti fis-suq, lil dawh li jifformulaw il-politika u lill-amministraturi pubbliċi;

Sarbanes-Oxley

21. Jitlob għal eżami tal-burokrazija żejda mhux biss fid-direttivi li tirreferi għalihom il-komunikazzjoni iżda wkoll fid-direttivi u r-regoli ġejjin mill-kuntest tal-Legizlazzjoni Sarbanes-Oxley tal-Istati Uniti tal-Amerika, bħar-regoli dwar id-Direttiva dwar it-Trasparenza, id-dispożizzjonijiet legali tal-Komunità dwar il-prospectuses ⁽⁴⁾ u r-Raba' u s-Seba' Direttiva dwar il-kumpaniji;

Legizlazzjoni oħra

22. Jenfasizza li l-holqien ta' ambjent ta' negozju simplifikat iġib miegħu wkoll il-htieġa li jinholoq qafas legali ġdid għall-intrapriżi; jirreferi f'dan il-kuntest għall-Erbatax-il Direttiva dwar il-Liġi tal-Kumpaniji li tittratta t-trasferiment transkonfinali tal-uffiċċju registrat, id-dritt tal-għażla bejn forom ta' negozju b'saff wiehed jew żewġ saffi, u l-proposta legizlattiva tal-Kummissjoni għal kumpanija privata Ewropea sa nofs l-2008;

23. Huwa konvint li f'ċerti oqsma dispożizzjonijiet regolatorji huma necessarji sabiex jinholoq ambjent ta' intrapriża li jwassal għat-tkabbir, bħal, pereżempju, fil-qasam tat-trasparenza tal-investituri istituzzjonali;

24. Huwa tal-fehma li t-twaqqif ta' Bażi Fiskali Korporattiva Komuni u Konsolidata (CCCTB) jagħmel l-istatut Ewropew tal-kumpaniji aktar utli u effettiv;

25. Huwa tal-fehma li l-inkluzjoni ta' taxxi differiti fil-karta tal-bilanċ ifisser piż sproporzjonat għall-SMEs, mingħajr ma joffri gwadan rikonoxxibbli ta' informazzjoni għal min jaqra l-kontijiet annwali; għalhekk jipproponi l-abrogazzjoni ta' dan;

⁽¹⁾ Ir-Raba' Direttiva 78/660/KEE tal-Kunsill tal-25 ta' Lulju 1978 dwar kontijiet annwali ta' ċerti forom ta' kumpaniji (ĠU L 222, 14.8.1978, p. 11) Direttiva kif emendata l-aħħar mid-Direttiva 2006/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 224, 16.8.2006, p. 1).

⁽²⁾ Is-Seba' Direttiva 83/349/KEE tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 1983 dwar kontijiet konsolidati (ĠU L 193, 18.7.1983, p. 1). Direttiva kif emendata l-aħħar mid-Direttiva 2006/99/KE.

⁽³⁾ Direttiva 2006/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Ġunju 2006 li temenda d-Direttivi tal-Kunsill 78/660/KEE dwar il-kontijiet annwali ta' ċerti tipi ta' kumpaniji, 83/349/KEE dwar kontijiet konsolidati, 86/635/KEE dwar il-kontijiet annwali u l-kontijiet konsolidati ta' banek u istituzzjonijiet finanzjarji oħrajn u 91/674/KEE dwar il-kontijiet annwali u l-kontijiet konsolidati ta' intrapriżi tal-assigurazzjoni (ĠU L 224, 16.8.2006, p. 1).

⁽⁴⁾ Direttiva 2003/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Novembru 2003 dwar il-prospectus li għandu jkun pubblikat meta titoli jkunu offeriti lill-pubbliku jew ammessi għan-negozju (ĠU L 345, 31.12.2003, p. 64). Id-Direttiva kif emendata bid-Direttiva 2008/11/KE (ĠU L 76, 19.3.2008, p. 37).

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

26. Jirrakkomanda l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' "darba biss" sabiex l-intrapriżi ma jkollhomx għalfejn jgħaddu l-istess taġġir aktar minn darba jew lil aktar minn persuna waħda;
27. Jirrakkomanda li jsiru konsultazzjonijiet li jikkonċernaw il-htieġa u l-vijabilità tal-holqien ta' regolatur tas-servizzi tal-kontabilità u tal-verifika;

*
* *

28. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

In-Nisa u x-Xjenza

P6_TA(2008)0221

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar in-Nisa u x-Xjenza (2007/2206(INI))

(2009/C 279 E/08)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Meju 1999 dwar in-Nisa u x-Xjenza ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2001 dwar ix-xjenza u s-soċjetà u dwar in-nisa fix-xjenza ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-27 ta' Novembru 2003 dwar l-aċċess ugwali u s-sehem indaqs tan-nisa u l-irġiel fis-soċjetà ta' għarfien għat-tekabbir u l-innovazzjoni ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-18 ta' April 2005 dwar it-tishih tar-riżorsi umani fix-xjenza u fit-teknoloġija fiż-Zona Ewropea ta' Riċerka,
- wara li kkunsidra d-deċiżjoni Nru 1982/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 dwar is-Seba' Programm ta' Qafas tal-Komunità Ewropea għall-attivitajiet ta' riċerka, ta' żvilupp teknoloġiku u ta' dimostrazzjoni (2007-2013) ⁽⁴⁾ (FP7),
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2002/73/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2002 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 76/207/KEE dwar l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa fir-rigward ta' aċċess għall-impjeg, tahrig professjonali u promozzjoni, u kondizzjonijiet tax-xogħol ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bit-titolu "Xjenza u Soċjetà tal-4 ta' Diċembru 2001" tal-Kummissjoni (COM(2001)0714),
- wara li kkunsidra d-dokument ta' hidma tal-istaff tal-Kummissjoni bit-titolu "In-Nisa u x-Xjenza: Eċċellenza u Innovazzjoni — Ugwaljanza bejn il-Generi fix-Xjenza" (SEC(2005)0370),
- wara li kkunsidra l-Green Paper tal-Kummissjoni bit-titolu "Iż-Zona Ewropea ta' Riċerka: Perspettivi Godda" (COM(2007)0161), u d-dokument ta' hidma tal-istaff tal-Kummissjoni li jakkumpanja (SEC(2007)0412),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-3 ta' Frar 2000 dwar il-komunikazzjoni mill-Kummissjoni bit-titolu: "In-Nisa u x-Xjenza — Il-mobbilizzazzjoni tan-nisa għall-arrikkiment tar-riċerka Ewropea" ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ ĠU C 201, 16.7.1999, p. 1.⁽²⁾ ĠU C 199, 14.7.2001, p. 1.⁽³⁾ ĠU C 317, 30.12.2003, p. 6.⁽⁴⁾ ĠU L 412, 30.12.2006, p. 1.⁽⁵⁾ ĠU L 269, 5.10.2002, p. 15.⁽⁶⁾ ĠU C 309, 27.10.2000, p. 57.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tad-9 ta' Marzu 2004 dwar il-rikonċiljazzjoni tal-hajja professjonali, tal-familja u dik privata ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni tal-1 ta' Marzu 2006 bit-titolu: "Pjan għall-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irgħiel 2006 — 2010" (COM(2006)0092), u r-risoluzzjoni rilevanti tagħha tat-13 ta' Marzu 2007 ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' Ġunju 2007 dwar qafas regolatorju għal miżuri li jippermettu lil nisa żgħar fl-Unjoni Ewropea li jikkombinaw il-hajja tal-familja ma' perjodu ta' studju ⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tas-27 ta' Settembru 2007 dwar l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irgħiel fl-Unjoni Ewropea — 2007 ⁽⁴⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Procedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Ricerka u l-Energija (A6-0165/2008),
- A. billi r-riċerka hija wiehed mill-oqsma kruċjali għall-iżvilupp ekonomiku tal-Unjoni Ewropea, u billi l-Unjoni Ewropea tehtieg li timpjega 700,000 riċerkatur ieħor sabiex tissodisfa l-istrategija ta' Liżbona għat-tkabbir u l-impjiegi,
- B. billi riċerkaturi nisa fl-Unjoni Ewropea huma fil-minoranza, b'medja ta' 35 % tar-riċerkaturi li jaħdmu fl-oqsma tal-gvern u tal-edukazzjoni għolja u biss 18 % tar-riċerkaturi li jaħdmu fis-settur privat,
- C. billi huwa aċċettat b'mod ġenerali li d-diversità tkattar il-kreattività fl-ambjent intraprenditorjali u dan jista' jingħad li jgħodd ukoll għar-riċerka,
- D. billi l-persentaġġ tan-nisa fl-ogħla livelli tal-akkademja rari jkun aktar minn 20 %, u l-irgħiel għanhom tliet darbiet aktar ċans min-nisa li jsiru proressuri jew jiksbu postijiet ekwivalenti,
- E. billi anki fl-Istati Membri, id-data maqsuma skond is-sessi li tittratta r-riċerkaturi skond il-kwalifiki, il-qasam tax-xjenza u l-età, għada qajla disponibbli,
- F. billi r-riċerkaturi nisa jiltaqgħu ma' aktar diffikultajiet meta jippruvaw jirrikonċiljaw il-hajja tax-xogħol mal-hajja tal-familja, meta mqabbla ma' rġiel riċerkaturi,
- G. billi n-nuqqas ta' nisa fil-pożizzjonijiet ta' tmexxija xjentifika għadu sinifikanti,
- H. billi r-rappreżentanza tan-nisa fil-korpi ta' teħid ta' deċiżjoni fl-università għadha mhux għolja biżżejjed biex tiżgura l-implimentazzjoni ta' politika ta' bilanċ bejn is-sessi,
- I. billi fil-maġġoranza tal-pajjiżi s-sehem tan-nisa fuq bordijiet xjentifiċi għadu ma lahaqx il-parità,
- J. billi wiehed mill-oqsma prijoritarji għall-azzjoni tal-UE imsemmi tal-Pjan Direzzjonali hawn fuq imsemmi għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi 2006-2010 hija r-rappreżentanza ndaqs fit-teħid tad-deċiżjonijiet, inkluża l-mira ta' 25 % tal-pożizzjonijiet ta' tmexxija fis-settur pubbliku tar-riċerka li jkunu fidejn in-nisa, li għandha tintlaħaq sa l-2010,
- K. billi l-Kunsill Ewropew għar-Riċerka (ERC) ma lahaqx bilanċ fil-ġeneru b'5 nisa biss mit-22 ruħ fil-Kunsill Xjentifiku tal-ERC,
- L. billi, minkejja li n-nisa jirrappreżentaw aktar minn 50 % tal-istudenti tal-UE u 43 % tad-dottorati jinkisbu minnhom, fil-mejda huma għandhom biss 15 % tal-karigi akkademiċi għolja u għaldaqstant għandhom hafna anqas influwenza fir-rigward tal-pożizzjonijiet ta' teħid ta' deċiżjonijiet fis-settur tar-riċerka,

⁽¹⁾ ĠU C 102 E, 28.4.2004, p. 492.

⁽²⁾ ĠU C 301 E, 13.12.2007, p. 56.

⁽³⁾ *Testi Adottati*, P6_TA(2007)0265.

⁽⁴⁾ *Testi Adottati*, P6_TA(2007)0423.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

- M. billi r-rapport tal-Kummissjoni tal-2008 "Mapping the Maze: Getting More Women to the Top in Research" juri li għalkemm evalwazzjonijiet u proċeduri għall-promozzjonijiet trasparenti u gusti huma strumenti neċessarji, wehedhom mhumiex biżżejjed; jehtieg li jkun hemm bidla fil-kultura sabiex jittejjeb il-bilanċ fit-tehid ta' deċizzjonijiet fir-riċerka,
- N. billi l-FP7 ma jirrikjedix pjanijiet ta' azzjoni obligatorji fir-rigward tas-sessi għall-proposti ta' proġetti,
- O. billi l-istudji wrew li s-sistemi attwali ta' evalwazzjoni u reklutaġġ mhumiex newtrali fejn jidhol il-generu,
1. Jiġbed l-attenzjoni tal-Istati Membri għall-fatt li s-sistemi edukattivi fl-Unjoni Ewropea għadhom imantnu sterjotipi tas-sessi, b'mod partikulari fl-oqsma tar-riċerka bħax-xjenzi naturali;
  2. Jemmen li huwa ferm importanti li x-xjenza tiġi promossa minn kmieni bhala qasam interessanti għaż-żewġ sessi; ihegġeġ sabiex dan jitqies meta jkun qed jithejja materjal edukattiv u fit-taħriġ għall-ghalliem; jinkuraġġixxi lill-universitajiet u lill-fakultajiet biex janalizzaw is-sistemi tagħhom ta' għażla għall-ammissjoni sabiex jidentifikaw xi diskriminazzjoni impliċita li jista' jkun hemm bejn is-sessi u sabiex, jekk ikun il-każ, jikkoreġu s-sistema ta' għażla;
  3. Jinnota li persentaġġ għoli ta' nisa jabbanduna l-karriera fix-xjenza tul is-snin; huwa tal-fehma li dan il-fenomeno, li ta' sikwit ġie deskritt permezz tal-mudell ta' "pajp imtaqqab", għandu jiġi analizzat fuq il-bażi ta' mudelli differenti, fejn wiehed minn dawn huwa dak tal-"fatturi ta' ripulsjoni u ta' attrazzjoni"; jistieden lill-awtoritajiet konċernati sabiex fil-mument meta jipponu soluzzjonijiet, jikkunsidraw fatturi differenti bħalma huma l-ambjent tax-xogħol, l-isterjotipi professjonali, il-konkurrenza, l-eżiġenzi fil-qasam tal-mobbilità u r-responsabbiltajiet tal-familja;
  4. Jinnota li l-approċċ konvenzjonali għall-evalwazzjoni ta' "eċċellenza" u "rendiment", inter alia fir-rigward ta' numru ta' pubblikazzjonijiet, jista' ma jkunx newtrali mil-lat tas-sessi, iżda huwa ta' limitazzjoni u mhux kapaci jqs ir-riżorsi disponibbli — bħalma huma l-fondi, l-isparju, it-tagħmir u l-persunal — u l-kwalitajiet essenzjali f'kull riċerkatur — bħalma hija l-abilità li jiġu organizzat u miżmum flimkien tim ta' riċerka jew li jiġu mharrġa l-membri ż-żgħar tat-tim;
  5. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex iqisu d-differenzi bejn il-karrieri tipici fix-xjenza tan-nisa u tal-irġiel fid-definizzjonijiet ta' eċċellenza u "riċerkatur tajjeb"; jenfasizza li r-riċerkaturi nisa jikkontribwixxu wkoll għad-dinja tar-riċerka b'perspettivi u għażliet ta' suġġetti ta' riċerka differenti;
  6. Jiddispijaċih li l-waqtiet li n-nisa jagħmlu fil-karrieri xjentifiċi għal raġunijiet ta' familja għandhom impatt hażin fuq l-oportunitajiet ta' karriera għalihom, minhabba li hafna mill-kollegi rġiel ma jiqfux mix-xogħol u jstgħu jilhqqu pozizzjonijiet ta' livell simili f'età iżgħar u jsibu ruhhom f'vantaġġ fil-karrieri tagħhom fil-gej-jieni; għalhekk jistaqsi biex tiġi meqjusa l-età? bhala kriterju ta' eċċellenza flimkien mas-sitwazzjoni tal-familja, inkluż in-numru ta' dipendenti tar-riċerkatur; jitlob ukoll sabiex il-korpi ta' riċerka u l-universitajiet tal-UE kollha jwaqqfu ghotjiet għal dottorati skond id-dispożizzjonijiet nazzjonali għal-liv ta' maternità;
  7. Jirrimarka li limiti ta' età għall-ghoti ta' ghotjiet jolqtu hażin liż-żgħażaġh li jiehd u hsieb persuni dipendenti, u li l-biċċa l-kbira ta' dawn huma nisa; għaldaqstant jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex f'dawn il-każijiet jiżguraw li jkun hemm implimentati miżuri legiżlattivi biex jikkoreġu din l-anomaliya, pereżempju billi jzidu sena fl-iskadenza għall-applikazzjonijiet għal kull sena li fiha jkun qed jittiehed hsieb tal-persuna dipendenti;
  8. Jinnota li l-mobbilità hija wahda mill-modi kruċjali kif jiġi żvilupp u assigurat il-progress fil-karriera ta' riċerka u jinnota li dan jista' jkun diffiċli biex jiġi rikonċiljat mal-hajja tal-familja u li għalhekk għandhom jittiehd miżuri ta' politika adegwati sabiex dan isir aktar vijabbli;
  9. Jenfasizza l-irwol tal-infrastruttura sabiex jithaff il-bilanċ sostenibbli bejn ix-xogħol u l-hajja privata, kif ukoll l-importanza li titkabbar is-sigurtà ta' karrieri fix-xjenza;

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

10. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex itejbu s-sitwazzjoni billi jiġi integrat l-aspett tal-familja permezz ta' possibbiltajiet għal siegħat flessibbli ta' xogħol, faċilitajiet imtejba għall-harsien tat-tfal u aċċessibilità ta' dispożizzjonijiet ta' sigurtà soċjali bejn il-fruntieri; jitlob li jkun hemm kundizzjonijiet għal liv tal-ġenituri li verament jippermettu lill-irġiel u lin-nisa l-liberta' tal-ghażla; jishaq li r-rikonċiljazzjoni bejn il-hajja tal-familja u tax-xogħol hija responsabbiltà kemm għall-irġiel kif ukoll għan-nisa;
11. Jinnota li r-rapport tal-Kummissjoni tal-2008 msemmi hawn fuq jikkonkludi li impenn mill-ogħla livell huwa vitali sabiex tinkiseb l-ugwaljanza fir-riċerka u li impenn bħal dan irid jidher fil-livell nazzjonali u istituzzjonali;
12. Jistieden lill-Istati Membri sabiex janalizzaw il-fatturi li jskoraġġixxu l-preżenza tan-nisa fpostijiet għolja f'universitajiet u f'awtoritajiet tal-edukazzjoni, li jnaqqsu serjament l-influwenza tan-nisa fit-tehid ta' deċizzjoni fir-riċerka fl-Unjoni Ewropea, u biex jipproponu soluzzjonijiet adegwati;
13. Jinkuraġġixxi lill-universitajiet, lill-istituti ta' riċerka u lin-negozji privati sabiex jadottaw u jinfurzew strategiji ta' ugwaljanza fl-organizzazzjonijiet tagħhom u sabiex iwettqu evalwazzjoni ta' impatt tas-sessi fil-proċessi tagħhom ta' tehid ta' deċizzjonijiet;
14. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tnedi inizjattivi li jqajmu kuxjenza fil-komunità xjentifika, kif ukoll fost dawk li jfasslu l-politika, dwar il-kwistjoni tal-opportunitajiet indaqs fix-xjenza u fir-riċerka;
15. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jużaw proċessi ta' reklutaġġ aktar trasparenti u sabiex jipprevedu l-obbligu li jiżguraw bilanċ bejn is-sessi f'bordijiet ta' evalwazzjoni, kumitati ta' għażla u kumitati oħra, kif ukoll bordijiet u kumitati ta' hatra, b'mira li ma torbotx ta' mhux anqas minn 40 % nisa u mhux anqas minn 40 % rġiel;
16. Jikkritika l-mira mingħajr ambizzjoni u insuffiċjenti li għandha l-UE ta' 25 % ta' nisa f'pożizzjonijiet ta' tmexxija fir-riċerka tas-settur pubbliku u jfakkar lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri li l-parità tas-sessi timplika mill-inqas 40 % ta' rappreżentanza femminili;
17. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiżgura li tinghata attenzjoni lill-partecipazzjoni tan-nisa fi programmi ta' riċerka xjentifiċi billi jinghata taħriġ immirat għas-sensibilizzazzjoni dwar il-ġeneru lil dawk li għandhom pożizzjoni ta' tehid ta' deċizzjonijiet, lil dawk li jiffurmaw parti minn bordijiet ta' konsultazzjoni jew ta' evalwazzjoni, dawk li jhejju sejhiet għal offerti kif ukoll dawk li jmexxu negozjati ta' offerti u ta' kuntratti;
18. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tiżgura li fl-ghotjiet imressqa taht l-FP7 tiġi evalwata b'mod pożittiv rappreżentanza bilancjata ta' rġiel u nisa; ihegġeġ lill-Istati Membri sabiex jagħmlu l-istess arrangamenti fil-programmi nazzjonali u reġjonali tagħhom;
19. Iqis il-pjanijiet ta' azzjoni fejn jidhlu kwistjonijiet ta' ġeneru fl-istadju tal-proposta u tal-evalwazzjoni tal-FP7 bħala parti essenzjali tal-istrategija ġenerali tal-integrazzjoni tas-sessi u tal-politika tal-ugwaljanza bejn is-sessi tal-Unjoni Ewropea; għaldaqstant jemmen li għandhom jibqgħu jkun parti integrali tal-finanzjament ta' UE għar-riċerka;
20. Jemmen bis-shiħ li jinhtieġ li jiġu introdotti miżuri speċifiċi ta' reklutaġġ, ta' taħriġ u ta' relazzjonijiet pubbliċi sabiex ikun promoss u mhegġeġ is-sehem akbar tan-nisa f'oqsma bħat-teknoloġija, il-fizika, l-ingineerija, l-informatika u oqsma oħra;
21. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jieħdu azzjoni pożittiva li tinkuraġġixxi lir-riċerkaturi nisa u sabiex ikunu żviluppatti aktar l-iskemi ta' appoġġ u ta' konsulenza, kif ukoll ta' politiki ta' promozzjoni b'objettivi ċari; jinnota li l-iżvilupp ta' strutturi ta' appoġġ bħala gwida għall-karrieri u l-provvediment ta' parir indirizzat, inter alia, lill-xjenzati nisa jistgħu jipproduċu riżultati partikolarment pożittivi;

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

22. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jintroduċu politiki effettivi sabiex jeliminaw id-differenza fil-pagi bejn is-sessi; jinnota li fil-qasam tax-xjenza l-prinċipju ta' pagi ndaqg ghandu japplika wkoll għall-boroż ta' studju u għall-ghotjiet;
23. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jipprovdu għal fondi ta' riċerka mmirati għan-nisa sabiex jagħmlu tajjeb għan-nuqqas ta' fondi għan-nisa fir-riċerka;
24. Jenfasizza l-importanza li l-bniet jitheggu sabiex jiehdu karrieri xjentifiċi u jissuġġerixxi li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jagħmlu dan billi jippromwovu r-riċerkaturi nisa bhala mudelli ta' eżempju u billi jadottaw u jimplimentaw miżuri oħra li jwasslu sabiex jintlaħaq dan l-għan;
25. Jinkoraġixxi lill-Istati Membri biex jippromwovu azzjonijiet li jqajmu kuxjenza sabiex il-bniet jiġu infurmata u mhegga jseguw studji u jiksbu lawrji universitarji fix-xjenza u fit-teknoloġija; iheggeg lill-Istati Membri biex itejbu l-proċessi ta' skambju ta' għarfien, peress li fl-Istati Membri differenti hemm disponibbli tendenzi differenti hafna ta' għazliet ta' edukazzjoni;
26. Jiġbed l-attenzjoni għall-htieġa ta' programmi speċjali fl-universitajiet li jzidu l-interess ta' bniet żgħar u nisa biex jibdeu karrieri fix-xjenza;
27. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex iwaqqfu programmi ta' tahriġ u ta' appoġġ għall-xjenzati nisa żgħar biex jipparteċipaw fi programmi ta' riċerka u applikazzjonijiet għal ghotjiet sabiex ikunu mghejjuna jibqghu fl-akkademja u fir-riċerka;
28. Jilqa' b'sodisfazzjon l-attivitajiet mwettqa mill-organizzazzjonijiet u mill-aġenziji mhux governattivi fil-livell Ewropew u nazzjonali sabiex jiżdied is-sehem tan-nisa fix-xjenza u jiżdied in-numru ta' nisa xjenzati f'pożizzjonijiet ta' tehid ta' deċizzjonijiet;
29. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex isahhu aktar in-netwerk fost xjenzati nisa fuq livell nazzjonali, reġjonali u tal-UE, fattur li ġie identifikat bhala strument fundamentali biex tinghata s-setgħa lin-nisa sabiex numru akbar ta' nisa xjenzati jkunu attirati għal karrieri fix-xjenza, sabiex xjenzati nisa jitheggu jipparteċipaw fid-dibattitu politiku u biex jittejjeb il-progress professjonali tagħhom;
30. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, lill-Kumitat tar-Reġjuni, u lill-gvernijiet u l-parlamenti tal-Istati Membri.

Green Paper dwar żarmar ahjar ta' bastimenti

P6_TA(2008)0222

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar il-Green Paper dwar żarmar ahjar ta' bastimenti (2007/2279(INI))

(2009/C 279 E/09)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-“Green Paper dwar żarmar ahjar tal-bastimenti” (COM(2007)0269), adottata mill-Kummissjoni fit-22 ta' Meju 2007,
- wara li kkunsidra l-Artikoli 2 u 6 tat-Trattat, li jstipulaw li r-reqwiziti tal-harsien tal-ambjent għandhom jiġu integrati fis-setturi differenti tal-politika u l-miżuri tal-Komunità sabiex issir promozzjoni ta' żvilupp ambjentali sostenibbli ta' attività ekonomika,

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

- wara li kkunsidra l-Linjigwida għal pajjiżi Azjatiċi u t-Turkija dwar is-Sikurezza u s-Saħħa fiż-Żarmar ta' Vapuri, adottati mill-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO) f'Marzu 2004;
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 175 tat-Trattat,
  - wara li kkunsidra r-Regolament (KE) Nru 1013/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Ġunju 2006 dwar vjeġġi ta' skart ⁽¹⁾ (Regolament dwar vjeġġi ta' skart);
  - wara li kkunsidra l-Konvenzjoni ta' Basel dwar il-Kontroll ta' Movimenti Transkonfinali ta' Skart Perikoluż u r-Rimi tiegħu (il-Konvenzjoni ta' Basel), li n-Nazzjonijiet Uniti approvat fit-22 ta' Marzu 1989 bhala qafas għar-regolamentazzjoni ta' trasport bil-baħar internazzjonali ta' skart perikoluż,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Procedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija u l-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu (A6-0156/2008),
- A. billi f'kosti varji tal-Azja tan-Nofsinhar u postijiet oħra vapuri enormi li kienu jbaħħru qed ikunu żarmati skond kundizzjonijiet tax-xogħol li jagħmlu hsara lill-ambjent u bi trattament mhux uman; billi uhud minn dawn il-vapuri joriġinaw mill-Unjoni Ewropea,
- B. billi minhabba spejjeż ta' xogħol baxxi hafna, regolamenti ta' sigurtà totalment mhux adegwati, u l-assenza totali ta' regolament ambjentali applikabbli għaž-żarmar tal-vapuri, prezzijiet relattivament għolja għall-iskrapp jiġu offruti f'pajjiżi bħall-Bangladexx, l-Indja, il-Pakistan, li jipperswadu hafna proprjetarji ta' vapuri jagħzlu dwan il-pajjiżi,
- C. billi, fi studju tal-2000 ⁽²⁾, il-Kummissjoni eżaminat l-ekonomija tal-iskrappjar ta' vapuri, iżda ma hadet ebda azzjoni għaliex l-istudju qiesha bhala diffiċli hafna biex ir-riċiklar ta' vapuri jkun vijabbli f'sens ekonomiku u fl-istess waqt jirrispetta standards ambjentali serji; billi din il-prijorità ta' profitti fuq perjodu ta' żmien qasir fuq il-hajjiet umani u tniġġis ambjentali mhix aċċettabbli,
- D. billi huwa ta' dispaċir li azzjoni possibbli tkun diskussa biss wara każi ta' profil għoli, bħall-attentat tal-gvern Franciż li jarmi l-vapur li kien iġorr l-ajruplani "Clémenceau" barra l-UE holoq għarfien pubbliku dwar din il-kwistjoni,
- E. billi t-thassib politiku li jeżisti kemm f'pajjiżi industrijalizzati u li qed jiżviluppaw rigward il-kwantitajiet dejjem jiżdiedu ta' skart perikoluż li pajjiżi industrijalizzati esportaw lejn pajjiżi li qed jiżviluppaw għal trattament fihom b'mod mhux ikkontrollat u perikoluż wassal għall-emenda tal-1995 tal-Konvenzjoni ta' Basel li ttiprobixxi b'mod strett it-trasferiment ta' skart perikoluż mill-pajjiżi tal-Organizzazzjoni għal Koperazzjoni Ekonomika u ta' Żvilupp (OECD) għal pajjiżi li mhumiex membri fl-OECD (l-Emenda ta' Projbizzjoni ta' Basel), billi minkejja li din l-emenda giet inkorporata b'mod shiħ fir-Regolament ta' Trasport ta' Skart bil-Baħar, b'dispaċir hija għadha ma dahlitx fis-seħh fil-livell internazzjonali;
- F. billi huwa possibbli għal vapur li jsir skart kif definit fl-Artikolu 2 tal-Konvenzjoni ta' Basel u fl-istess waqt ikun definit bhala vapur skond regoli internazzjonali oħra, u billi dan in-nuqqas huwa sfruttat b'mod sistematiku, li jwassal għal bosta vapuri tal-UE jkunu skrappjati fl-Azja bi ksur shiħ tal-projbizzjoni ta' Basel u d-dispożizzjonijiet li jikkorrispondu tar-Regolament ta' Trasport ta' Skart bil-Baħar,

⁽¹⁾ ĠU L 190, 12.7.2006, p. 1.

⁽²⁾ Det Norske Veritas / Appledore International, Technological and Economic Feasibility Study of Ship Scrapping in Europe. Rapport Finali (Nru 2000-3527), 13.2.2001.

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

- G. billi l-Parlament minn qabel, fl-2003, stieden biex ikunu żviluppati linjigwida mill-Kummissjoni biex jin-dirizzaw dan in-nuqqas waqt ir-revizjoni tar-Regolament ta' Trasport ta' Skart bil-Baħar, iżda l-Kunsill irrifjuta li jaċċetta dan, u minflok kienet posposta aktar azzjoni għall-hidma kongunta mit-tliet entitajiet internazzjonali (il-Konvenzjoni ta' Basel, l-ILO u l-IMO) biex tistabbilixxi rekwiżiti obbligatorji fil-livell globali;
- H. billi kull vapur li fih kwantitajiet sostanzjali ta' sustanzi perikolużi jew mil-liema vapur dawn is-sustanzi ma tnehħewx b'mod xieraq skond il-formolazzjoni tal-Kodiċi tal-Iskart CG 030 tal-OECD u li skond l-elenkar tal-Konvenzjoni ta' Basel huwa klassifikat bħala skart perikoluż, u għalhekk it-trasferiment ta' bastiment bħal dan mill-UE għal pajjiż mhux tal-OECD għal żarmar huwa projbit skond ir-Regolament ta' Trasport ta' Skart bil-Baħar, li inkorpora l-Konvenzjoni ta' Basel f'liġi Komunitarja,
- I. billi l-vapuri li huma meqjusa bħala skart perikoluż għandhom jiġu żarmati skond kundizzjonijiet ambjentali korretti f'pajjiż tal-OECD jew, wara d-dekontaminazzjoni (sabiex ma jikkostitwixxux aktar skart perikoluż) jistgħu jiġu ttrasferiti għal pajjiżi li mhumiex fl-OECD; billi madankollu dan ir-rekwiżit huwa skartat b'mod sistematiku,
- J. billi kemm il-liġi marittima u l-konvenzjonijiet tal-IMO jistipulaw li stati mal-kosta għandhom id-dritt u d-dmir li jinfurzwaw dispożizzjonijiet legali internazzjonali rilevanti kollha bil-għan li jipproteġu l-ambjent; billi, madankollu, rari jkun hemm konformità mal-Konvenzjoni ta' Basel fir-rigward ta' vapuri għal skrappjar, fost l-oħrajn minhabba nuqqas ta' volontà politika li jkunu eliminati nuqqasijiet u biex ikun indirizzat il-habi strutturali ta' responsabilità fis-settur tal-bastimenti, preżentat l-aħjar bil-fenomeni tal-pajjiżi li joffru reġistrazzjoni (flag states),
- K. billi fil-livell tal-UE ir-Regolament ta' Trasport ta' Skart bil-Baħar huwa l-qafas regolatorju għal implimentar tal-Konvenzjoni ta' Basel, inkluża l-esportazzjoni ta' vapuri fit-tmiem tal-użu tagħhom; billi l-infurzar ta' dak ir-regolament mhux adegwat fir-rigward ta' vapuri għal skrappjar, billi vapuri li huma proprjetà ta' Ewropej, jew li joperaw f'ilmijiet Ewropej jew li jtajru bandiera tal-UE, imorru fi vjaġġ aħħari "normali", u jkunu biss dikjarati bħala skart ladarba jhallu l-ilmijiet Ewropej, mingħajr mekkaniżmi ta' kontroll ulterjuri jew gwida ta' infurzar biex iwaqqfu ksur bħal dan tal-liġi internazzjonali u Komunitarja,
- L. Jirreferi għall-preambolu tar-Regolament ta' Trasport ta' Skart bil-Baħar, li jstipula li "Huwa meħtieġ li jkun żgurat l-immaniġġjar sikur u ambjentali serju għal żarmar tal-vapur biex ikunu protetti s-saħħa tal-bniedem u l-ambjent",
- M. billi bil-hsieb tat-tnehħija ta' nuqqasijiet misjuba fir-reġim tal-Konvenzjoni ta' Basel, l-IMO qed thejji abbozz ta' konvenzjoni mfassal biex isolvi din il-problema mad-dinja kollha;
- N. billi fis-Seba' Konferenza tal-Partijiet tal-Konvenzjoni ta' Basel, partijiet li jinkludu l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea, biex ikun applikat aktar sforz fir-rigward tal-prevenzjoni tal-esportazzjoni ta' vapuri tossiċi, stiednu lill-IMO biex tkompli tqis it-twaqqif fir-regolamenti tagħha ta' rekwiżiti obbligatorji, inkluża sistema ta' rappurtar għal vapuri destinati għal żarmar, li tiżgura livell ta' kontroll ekwivalenti għal dak stabbilit skond il-Konvenzjoni ta' Basel u biex tkompli b'hidma mmirata lejn twaqqif ta' rekwiżiti obbligatorji li jiżguraw immaniġġjar ambjentali serju ta' żarmar ta' vapuri, li jistgħu jinkludu it-tindif ta' kontaminazzjoni minn qabel fi hdan l-iskop tagħha,
- O. billi l-abbozz tal-Konvenzjoni tal-IMO dwar riċiklaġġ tal-vapuri fil-forma attwali tiegħu ma stabbilixxiex livell ta' kontroll ekwivalenti għal dak tal-Konvenzjoni ta' Basel u r-Regolament ta' Trasport ta' Skart bil-Baħar, lanqas l-abbozz ta' prova li tkun evitata l-esportazzjoni ta' skart tossiku għal pajjiżi li qed jiżviluppaw, lanqas ma haseb f'mekkanizmi bbażati fuq il-prinċipju li min inigges ihallas, u lanqas il-prinċipju ta' sostituzzjoni għal disinn ta' vapur li ma jagħmlix hsara lill-ambjent, lanqas standards verifikati għal tarznari ta' riċiklar ta' vapuri, fost thassib iehor, u huwa possibbli f'kull każ li ma jkunx jista' jkun ratifikat minn stati ta' riċiklar ta' vapuri attwali jew stati tal-bandiera prominenti,

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

- P. u billi, f'kull każ, huwa previst li jistgħu jgħaddu s-snin biex konvenzjoni tal-IMO bhal din tiġi adottata, u wara dan jistgħu jgħaddu snin biex tidhol fis-seħh minhabba proċess ta' ratifika li jieħu fit-tul,
- Q. billi l-UE għandha kapacità suffiċjenti biex iżżarma l-vapuri tagħha (dawk li jbahħru b'registrazzjoni tal-UE jew fil-pussess ta' pussessuri tal-UE) b'mod nadif u billi dan japplika b'mod partikulari għall-flotta ta' bastimenti merkantili; billi n-nuqqas ta' kapacità se jiżdied b'mod drammatiku fl-2010 minhabba t-tnehhija mis-servizz aċċellerat ta' tankers b'buq wiehed,
- R. billi azzjoni regolatorja konkreta fil-livell tal-UE għalhekk hija urġenti hafna jekk dawn it-tankers b'buq wiehed mhux se jagħmlu aktar hsara lill-bajjiet u xtajtiet ta' xmajjar tal-Azja tan-Nofsinhar; billi m'hemm ebda skuża għal falliment milli tittiehed azzjoni, b'mod partikulari peress li dawn it-tankers b'buq wiehed jistgħu jkunu identifikati b'mod ċar,
- S. billi s-suq primarju għaż-żarmar tal-vapuri attwalment jopera fil-parti l-kbira tal-każijiet taht kundizzjonijiet foqra hafna, li jiksru serjament il-prinċipji soċjali, ambjentali u tas-saħħa aċċettati fl-UE,
1. Iqis li huwa etikament mhux aċċettabbli li jkunu permessi kundizzjonijiet umanament degradanti u ambjentalment distruttivi involuti fiż-żarmar ta' vapuri biex ikompli aktar, b'hekk ikun aċċettat li s-saħħa ta' eluf ta' impjegati fil-Lvant Imbiegħed tkun imqiegħda friskju;
  2. Jirrikonoxxi li l-Unjoni Ewropea hija parzjalment responsabbli għall-problemi soċjali u ambjentali eżistenti fil-qasam taż-żarmar tal-vapuri; għalhekk jistieden għal azzjoni immedjata u konkreta min-naħa tal-UE, f'koperazzjoni mal-IMO, biex titwaqqaf il-prattika ta' dumping soċjali u ambjentali li tirriżulta minn incentivi ekonomiċi u biex tinkiseb soluzzjoni globali sostenibbli;
  3. Iqis li mhux aċċettabbli f'sens etiku li t-tfal jintużaw minn xi kuntratturi taż-żarmar biex iwettqu xogħol iebs u perikoluż u li dawn it-tfal għandhom ikunu provduti minflok b'edukazzjoni u b'faċilitajiet rikreattivi suffiċjenti;
  4. Jilqa' b'sodisfazzjon il-Green Paper tal-Kummissjoni msemmija hawn fuq li jiddiskuti fid-dettall il-problemi soċjali u ambjentali serji hafna marbuta maż-żarmar ta' vapuri fin-Nofsinhar tal-Azja; iżda, jenfasizza li din l-inizjattiva hija mill-inqas għaxar snin tard;
  5. Iqis li miżuri prattiċi jridu jittieħdu malajr fil-livell Ewropew u dak internazzjonali, bl-iskop ewlieni li jkunu protetti s-saħħa pubblika u l-ambjent mingħajr ma l-problemi jintefgħu fuq pajjiżi oħra; filwaqt li l-aktar mod komprensiv li jintlaħaq dan il-ghan ikun li tiġi adottata u implimentata konvenzjoni internazzjonali li tistabbilixxi obbligi li jorbtu l-partijiet kollha involuti fil-proċess ta' żarmar tal-vapuri; dan il-metodu mimli ostakoli u dewmien u għalhekk m'għandux jissostitwixxi azzjoni urġenti tal-UE;
  6. Iqis li ż-żarmar tal-vapuri se jkompli jkollu impatt soċjali u ekoloġiku anki fil-futur imbiegħed, b'mod partikulari minhabba li l-ammont ta' vapuri li qed jinbnew ilu jiżdied għal numru ta' snin; għalhekk jenfasizza l-importanza kontinwa tal-innovazzjoni u l-iżvilupp Ewropej fl-industrija tal-bini tal-vapuri sabiex il-vapuri jkunu aħjar u jagħmlu inqas hsara lill-ambjent; għalhekk jistieden lill-Kummissjoni biex tipproċedi b'enerġija kbira bil-programm LeaderSHIP 2015;
  7. Jenfasizza li m'hemm x'jintilef, peress li prevedibbilment se jiġu skrappjati kważi 800 tanker b'buq singolu fl-2010⁽¹⁾; jinnota li konvenzjoni tal-futur tal-IMO għandha timmira li tindirizza l-kwistjoni iżda mhux probabbli li tidhol fis-seħh qabel l-2012; jitlob biex miżuri effettivi jittieħdu fuq livell tal-UE qabel l-2010, qabel l-adozzjoni tal-Konvenzjoni tal-IMO u qabel is-sena kruċjali fil-fażi aċċellerata tat-tnehhija tat-tankers b'buq singolu;

(¹) Kummissjoni Ewropea Direzzjoni Ġenerali Enerġija u Trasport: Rapport finali tal-COWI dwar "Oil tanker phase-out and the ship-scraping industry" ta' Gunju 2004.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

8. Jistieden lill-Kummissjoni biex thejji abbozz ta' linji gwida u mekkaniżmi rekwiżiti fis-sens li kull vapur għall-iskrapp u li ma jissodiffax ir-rekwiżiti kollha tal-konvenzjonijiet internazzjonali u, b'konsegwenza ta' dan ma jkollux ċertifikazzjoni valida mahruġa minn reġistri rikonoxxuti mill-UE, jitqies bħala 'skart', skond id-definizzjoni tad-Direttiva 2006/12/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' April 2006 dwar l-iskart ⁽¹⁾ biex tkun evitata l-evazzjoni tad-dispożizzjonijiet tar-Regolament dwar vjeġġi ta' skart, biex teżamina l-kwistjoni dwar meta Stat Membru jista' jitqies bħala 'stat ta' esportazzjoni' skond ir-Regolament dwar vjeġġi ta' skart, u bl-istess mod biex tiġi eżaminata l-kwistjoni ta' meta Stat Membru jista' jitqies bħala 'stat ta' esportazzjoni' skond ir-Regolament ta' Trasport ta' Skart bil-Bahar, inklużi l-istati tal-port, l-istati tal-bandiera, u l-istati li għandhom ġurisdizzjoni fuq il-proprietarji tal-bastimenti, u sabiex jiġi żgurat l-irtirar mis-suq mingħajr problemi u sikur ta' dawk il-vapuri li jkunu laħqu l-limitu tal-'hajja' operattiva tagħhom;

9. Jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jimplimentaw ir-Regolament ta' Trasport ta' Skart bil-Bahar b'mod aktar effettiv permezz ta' spezzjonijiet u superviżjoni aktar stretti mill-awtoritajiet fl-Istati Membri, bil-hsieb li tingħata s-setgħa lill-istati tal-port, l-istati tal-bandiera, u l-istati li għandhom ġurisdizzjoni fuq il-proprietarji tal-bastimenti (ġeneraturi tal-iskart) biex jiddikjaraw li bastiment huwa 'fit-tmiem tal-użu tiegħu' u għalhekk huwa skart irrispettivament jekk għadux jopera jew le;

10. Jappoġġja inizzjattivi fil-livell internazzjonali biex jiksbu standards minimi li jorbtu dwar riċiklar u jip-promwovu t-twaqqif ta' faċilitajiet ta' riċiklaġġ nodfa bi hsieb xieraq għal kundizzjonijiet tax-xogħol u l-kwistjonijiet assoċjati ta' saħħa u sikurezza, b'mod speċjali fil-faċilitajiet tal-iskrapp tal-Azja tan-Nofsinhar, biex ikunu protetti l-haddiema u l-ambjent mill-impatti negattivi ta' skart perikoluż u prattiki ta' xogħol perikolużi;

11. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiġbor u żżomm lista ta' vapuri li jbahhru bil-probabilità li jkun skrappjati fi żmien ftit snin u biex tahseb fmekkaniżmi fejn vapuri bħal dawn jitqiesu bħala "vapuri ta' qabel l-iskart" li għalihom jehtieg li jifassal pjan ta' rimi qabel ma' jinbieghu għal skrappjar; jistieden lill-Istati Membri u lill-awtoritajiet portwali, li jrid ikollhom is-setgħa li jidentifikaw vapuri "li waslu fi tmiem tal-użu tagħhom", biex jużaw din il-lista biex jaċcelleraw l-immonitorjar ta' dawn il-vapuri, li jistgħu jkunu skrappjati. iqis li, f'dan ir-rigward, adożzjoni ta' malajr tar-reviżjoni proposta tad-Direttiva dwar il-kontroll tal-istat ta' port ⁽²⁾ tkun mixtieqa;

12. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jinneogzjaw konvenzjoni tal-IMO li tinkorpora rekwiżiti estensivi u regolamenti li:

- jiżguraw livell ta' kontroll mill-inqas ekwivalenti għal dak tal-Konvenzjoni ta' Basel,
- jipprovdu għal sikurezza globali għolja u standard ambjentali għal riċiklaġġ ta' vapuri li jkun verifikat u ċertifikat minn parti terza,
- jiskwalifikaw l-"beaching" bħala metodoloġija xierqa għal żarmar,
- ma jippermettux żarmar ta' vapuri minn partijiet mhux ikkonċernati;
- jistabbilixxu l-prinċipju ta' sostituzzjoni biex ikun eliminat l-użu attwali ta' materjali perikolużi fil-konstruzzjoni ta' vapuri godda;

u jqis li din il-konvenzjoni tal-futur għandha timponi rekwiżit jew biex jitnehhew il-materjali perikolużi kollha minn vapuri qodma qabel dawn il-vapuri jiġu skrappjati għal żarmar lejn pajjiżi mhux tal-OECD jew biex jibgħathom lejn faċilitajiet ta' riċiklaġġ awtorizzati speċjali fl-OECD jew pajjiżi tal-UE li jikkonformaw ma' standards ta' sikurezza u ambjentali definiti b'mod ċar;

13. Jistieden lill-Kummissjoni biex tikkunsidra miżuri possibbli biex jitnaqqsu l-implikazzjonijiet finanzjarji potenzjali taż-żarmar tal-vapuri billi jiġu stabbiliti standards ta' produzzjoni aktar stretti, bħal restrizzjoni fuq l-użu ta' ċerti sustanzi perikolużi;

⁽¹⁾ ĠU L 114, 27.4.2006, p. 9.

⁽²⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 95/21/KE tad-19 ta' Ġunju 1995 dwar l-infurzar, fil-każ ta' bastimenti li jużaw il-portijiet tal-Komunità u jbahhru fl-ibhra taħt il-ġurisdizzjoni tal-Istati Membri, ta' normi internazzjonali dwar is-sigurtà tal-bastimenti, il-prevenzjoni tat-tniġġis u l-hajja u l-kundizzjonijiet tax-xogħol abbord (il-kontroll portwali tal-Istat) (ĠU L 157, tas-7.7.1995, p. 1).

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

14. Jirakkomanda b'mod qawwi l-isforzi tal-UE li jimmiraw biex jissalvagwardjaw standards minimi li jiżguraw l-ogħla protezzjoni ambjentali, tas-saħħa u tas-sikurezza u jinkludu b'mod partikulari regolamenti għat-tfassil u kostruzzjoni ta' vapuri, l-operazzjoni tagħhom, il-preparazzjoni ta' vapuri għal riċiklaġġ, l-operazzjoni ta' faċilitajiet ta' riċiklaġġ ta' vapuri u t-twaqqif ta' mekkaniżmu ta' infurzar xieraq għal riċiklaġġ ta' vapuri, li jinkorpora rekwiżiti ta' ċertifikazzjoni u ta' rapportar;
15. Jistieden lill-Kummissjoni biex timplimenta bhala kwistjoni ta' urġenza sistema effiċjenti ta' kontrolli fuq l-applikazzjoni tal-Konvenzjoni ta' Basel fuq vapuri destinati għal skrappjar;
16. Iqis li mmonitorjar tal-implimentazzjoni tal-konvenzjoni tal-IMO tal-futur għandha tkun stretta bħal fil-każ tal-Konvenzjoni ta' Basel: l-istandards u l-obbligi relevanti kollha tal-ILO jridu jkunu inkorporati fl-istrument, b'ebda eċċezzjoni permessa, nuqqasijiet serji fl-interpretazzjoni u infurzar tal-qafas regolatorju attwali jridu jkunu eliminati u jittiehdu miżuri biex jevitaw vapuri fit-tmiem tal-użu tagħhom li fihom skart perikoluż jew li huma nfishom jikkostitwixxu skart perikoluż milli jtilqu għal pajjiżi mhux fl-OECD, jew għal pajjiżi fl-OECD stallazzjonijiet mhux adegwati u li m'humiex partijiet kontraenti għal din il-konvenzjoni;
17. Jenfasizza l-htieġa li jissahhu l-azzjonijiet mehuda mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri, fuq il-livell Ewropew u internazzjonali, immirati lejn is-salvagwardja ta' standards minimi li jiżguraw l-ogħla livelli ta' protezzjoni għall-ambjent, għas-saħħa u għas-sikurezza u lejn ir-rispett tal-prinċipju miġbur fl-Artikoli 34 u 36 tar-Regolament dwar vjeġġi ta' skart (li jimplimenta 'l-Emenda ta' Projbizzjoni ta' Basel') li għandu jipprojbixxi l-esportazzjoni ta' skart perikoluż lejn pajjiżi li qed jiżviluppaw; għal dan il-għan jistieden lill-Kummissjoni biex tipproponi regolament dwar id-disinn u l-bini tal-vapuri, it-thaddim tagħhom matul iċ-ċiklu tal-ħajja tagħhom u l-preparazzjoni tagħhom għar-riċiklaġġ, l-operat tal-faċilitajiet għar-riċiklaġġ tal-vapuri u t-twaqqif ta' mekkaniżmu ta' infurzar xieraq għar-riċiklaġġ tal-vapuri, li jinkorpora htigijiet ta' ċertifikazzjoni u ta' rapportaġġ;
18. Jistieden lill-Kummissjoni biex tqis id-deċizjonijiet tat-tielet sessjoni li jmiss tal-Grupp ta' Hidma Kongunt tal-ILO/IMO/Konvenzjoni ta' Basel dwar Skrappjar ta' Vapuri (il-Konvenzjoni ta' Basel) dwar attivitajiet kongunti ta' koperazzjoni teknika u approċċ koordinat ta' miżuri temporanji li jridu jittiehdu qabel id-dhul fis-seħħ tal-Konvenzjoni tal-IMO l-għdida dwar riċiklaġġ tal-vapuri;
19. Jitlob għal miżuri immedjati għall-iżvilupp ta' industrija kompetittiva għaž-żarmar ta' vapur fir-rispett tal-ambjent u ta' rimedjazzjoni (pre-cleaning) fl-UE; ihegġeġ lill-Istati Membri f'dan ir-rigward biex jitlobu t-tindif minn qabel u riċiklaġġ nadif tal-vapuri kollha li huma proprjetà tal-Istat, inklużi vapuri tal-gwerra, u biex iżarmawhom b'mod sikur u serju għall-ambjent fil-faċilitajiet tal-UE li għandhom jitwettqu permezz ta' offerti pubbliċi b'regoli tal-akkwist pubbliku stretti b'rispett shiħ tar-Regolament dwar vjeġġi ta' skart; huwa tal-opinjoni li l-iżvilupp ta' kapaċitajiet ta' skrappjar fit-tarzni Ewropej għandu jiġi promoss fil-qafas tal-politika komuni industrijali, strutturali u ta' koeżjoni;
20. Huwa tal-fehma li l-bastimenti kollha li jtajru l-bandiera ta' Stat Membru u l-vapuri kollha li jidhlu fil-portijiet tal-Unjoni Ewropea għandhom ikunu obbligati jgħorru lista tal-materjali u tal-prodotti wżati fil-bini u t-tiswija tagħhom;
21. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiżviluppa lista ta' faċilitajiet ta' riċiklaġġ ta' vapuri preferuti li jikkonformaw ma' standards internazzjonali rikonoxxuti tad-drittijiet tal-bniedem u tas-saħħa u s-sikurezza; jilqa' s-suggeriment mill-Kummissjoni li sistemi ta' ċertifikazzjoni u ta' tikkettar għandhom ikunu stabbiliti għal faċilitajiet ta' riċiklaġġ sikuri u nodfa u jqis li sussidji tal-Komunità għandhom jinġataw lill-industrija tat-tbahhir biss bil-kundizzjoni li huma jadottaw ir-Regolament ta' Trasport ta' Skart bil-Baħar u rekwiżiti tal-UE oħrajn, bħall-użu ta' faċilitajiet ċertifikati u verifikati regolamentarji; jenfasizza li din mhix intenzjoni li jinqered is-suq tan-Nofsinar tal-Ażja għaž-żarmar tal-vapuri, iżda sabiex dan jibqa' jinżamm bis-saħħa ta' metodi li jirrispettaw l-ambjent;

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

22. Iqis li hemm bżonn li l-UE, tkun fuq quddiem u thegħeġ azzjoni globali, b'għan ċar li jspicċaw bil-mod il-prattiki attwali taż-żarmar tal-vapuri fin-nofsinar tal-Ażja, u li tersaq lejn l-adozzjoni u l-implimentazzjoni ta' Konvenzjoni internazzjonali li tistabbilixxi standards ambjentali u soċjali għall-partijiet involuti kollha;
23. Jistieden għal strateġija globali li tiżgura li r-riċiklaġġ tal-vapuri jitwettaq b'mod li daww kollha involuti fil-proċess (inklużi s-sidien tal-vapuri, il-facilitajiet tar-riċiklaġġ/taż-żarmar, l-istat tal-bandiera tal-vapur, l-istat fejn se jsehh ir-riċiklaġġ tal-vapur, eċċ.) ikunu kkoordinati u jerfgħu s-sehem rispettiv tar-responsabilità tagħhom;
24. Jistieden lill-Kummissjoni biex tipproponi miżuri speċifiċi għall-promozzjoni tat-trasferiment tal-għarfien u tat-teknoloġija sabiex jgħinu lill-postijiet ta' żarmar fin-Nofsinar tal-Ażja jikkonformaw ma' standards internazzjonali tas-sikurezza u tal-ambjent; jemmen li dan l-iskop għandu jitqies fil-qafas l-aktar wiesa' tal-politika tal-UE tal-għajnuna għall-iżvilupp lejn dawn il-pajjiżi; f'dan il-kuntest, iqis li l-użu tat-tagħrif possibbli ta' organizzazzjonijiet mhux governattivi u tas-sindikat;
25. Jilqa' b'sodisfazzjon ir-riżultati diġà miksuba permezz tal-proġett ShipDismantl iffinanzjat permezz tas-Seba' Programm ta' Qafas għall-iżvilupp tar-Riċerka u t-teknoloġija, li tahtu qed jiġu żviluppati sistemi ta' appoġġ li se jkunu disponibbli mingħajr ħlas għall-industrija taż-żarmar tal-vapuri madwar id-dinja; huwa konvint li se jkun possibbli li jsir titjib ulterjuri bhala riżultat tas-sejhiet il-godda għal proposti li jikkoncentraw b'mod speċifiku fuq strateġiji għall-bastimenti li jkunu waslu fi tmiem l-użu tagħhom;
26. Jistieden lill-Kummissjoni biex tkompli tistudja u tevalwa bir-reqqa l-benefiċċji ta' koperazzjoni finanzjarja mtejba ma' siti ta' żarmar magħzula fin-Nofsinar tal-Ażja u l-investimenti diretti f'dawn is-siti, biex b'hekk tgħin biex jiġi ffurmat netwerk ta' siti ta' żarmar ċertifikati u approvati mill-UE li jkun jista' jiġġenera qligħ ikbar mill-investment f'termini ekonomici, ambjentali u soċjali.
27. Iqis li l-prinċipju li min ihammeġ iħallas, il-prinċipju tar-responsabbiltà estiża tal-produttur, u l-prinċipju tar-responsabbiltà tal-produttur għandu jiġi applikat b'mod estensiv bil-hsieb ta' soluzzjoni strutturali ta' din il-problema;
28. Huwa tal-hsieb li l-operatur/pussessur tal-vapur huwa dejjem responsabbli mill-effetti ta' hsara taż-żarmar fuq il-haddiema, is-saħħa pubblika u l-ambjent, indipendentement mill-post fejn iż-żarmar isehh (kemm gewwwa u kemm barra l-UE);
29. Jilqa' l-proposta għall-holqien ta' fond għall-iskrappjar ta' vapuri u jitlob li l-Kummissjoni u l-Istati Membri biex jahdmu b'determinazzjoni favur il-għan li jitwaqqaf dan il-fond kemm fil-livell tal-IMO kif ukoll dak tal-UE; jistieden lill-Kummissjoni f'dan ir-rigward biex ukoll tinvestiga l-mekkaniżmu finanzjarju disponibbli li jinvolvi sew it-tarzni u kif ukoll is-sidien tal-vapuri u li jinkludi rekwiżit ta' assigurazzjoni obbligatorju u l-użu ta' ħlasijiet portwali, taxxi fuq vapuri godda u taxxi annwali marbuta mar-reġistrazzjoni tal-IMO, biex jiġu żgurati riċiklaġġ ambjentali serju mill-mument meta vapur jibda jopera, filwaqt li jitqies li bastiment jista' jkollu aktar minn sid wiehed matur il-hajja utli tiegħu;
30. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-gvernijiet u parlamenti tal-Istati Membri, lill-gvernijiet tal-Bangladexx, iċ-Ċina, l-Indja u l-Pakistan u l-Turkija, kif ukoll lill-IMO.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

Bidla fil-klima: sejbiet u rakkomandazzjonijiet ghat-tehid ta' deċiżjonijiet

P6_TA(2008)0223

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar il-fatti xjentifiċi tal-bidla fil-klima: sejbiet u rakkomandazzjonijiet ghat-tehid ta' deċiżjonijiet (2008/2001(INI))

(2009/C 279 E/10)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra d-deċiżjoni tiegħu tal-25 ta' April 2007 dwar it-twaqqif ta' kumitat temporanju dwar il-bidla fil-klima ⁽¹⁾, adottata skond l-Artikolu 175 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra l-Konklużjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill Ewropew ta' Brussell tat-8-9 ta' Marzu 2007,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tal-Laqgħa Gholja tal-G8 tas-7 ta' Gunju 2007, mahruġa f'Heiligen-damm, u b'mod partikolari it-taqsimha ntitolata dwar "Il-Bidla fil-Klima, l-Effiċjenza Enerġetika u s-Sigurtà Enerġetika — Sfida u Opportunità ghat-Tkabbir Ekonomiku tad-Dinja",
  - wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tar-Raba' Rapport ta' Evalwazzjoni (AR4) tal-Panel Intergovernattiv dwar il-Bidla fil-Klima (IPCC), mahruġ f'Valencia, Spanja, fis-17 ta' Novembru 2007, u l-istudji ulterjuri kkummissjonati mill-gvernijiet nazzjonali jew imwettqa minn entitajiet ohra tan-Nazzjonijiet Uniti (NU),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni intitolata "Il-progress lejn l-ilhiq tal-Għanijiet ta' Kjoto" (COM(2007)0757),
  - wara li kkunsidra l-Laqgħa Parlamentari Kongunta dwar il-Bidla fil-Klima bejn il-Parlament Ewropew u l-parlamenti nazzjonali ta' l-Istati Membri u tal-pajjiżi kandidati tal-1-2 ta' Ottubru 2007,
  - wara li kkunsidra t-Tlethta Konferenza tal-Partijiet (COP 13) għall-Konvenzjoni ta' Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Bidla fil-Klima (UNFCCC) u t-Tielet Konferenza tal-Partijiet li sservi bħala l-Laqgħa tal-Partijiet għall-Protokoll ta' Kjoto (COP/MOP 3) li saru f'Bali, l-Indoneżja, mit-3 sal-15 ta' Diċembru 2007,
  - wara li kkunsidra s-seduti ta' smiġħ pubbliċi u ta' skambju ta' fehmiet ma' personalitajiet ta' livell għoli u r-riżultati taż-żjarat tad-delegazzjonijiet li saru mill-Kumitat temporanju dwar il-Bidla fil-Klima tal-Parlament, u b'mod partikolari wara li kkunsidra t-tagħrif miġbur permezz tal-preżentazzjonijiet tal-esperti u d-dibattitu sussegwenti waqt is-Sessjoni Tematika tal-10 ta' Settembru 2007 dwar "L-impatt klimatiku ta' livelli differenti ta' tishin",
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport interim tal-Kumitat temporanju dwar il-Bidla fil-Klima (A6-0136/2008),
- A. billi l-mandat tal-Kumitat temporanju dwar il-Bidla fil-Klima jitlob lill-kumitat biex jiformula rakkomandazzjonijiet dwar il-politika integrata għall-gejjieni tal-UE dwar il-bidla fil-klima; billi rakkomandazzjonijiet ta' dan it-tip għandhom ikunu bbażati fuq ir-riċerka l-aktar sofistikata, u m'għandhomx jekskludu l-aktar evidenza xjentifika riċenti,

(¹) ĠU C 74 E, 20.3.2008, p. 652.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

- B. billi r-rapport interim tal-Kumitat temporanju jindirizza esklussivament l-impatti u l-effetti tal-bidla fil-klima b'bażi fl-evidenza xjentifika; billi r-rapport finali se jifformula proposti dwar il-politika integrata għall-gejjieni tal-UE dwar il-bidla fil-klima bi qbil mal-mandat mogħti lill-kumitat u fuq il-baži tal-informazzjoni kollha miġbura minnu waqt hidmietu; billi dak ir-rapport finali se jinkludi wkoll il-pożizzjoni tal-Parlament fin-negożjati li jirrigwardaw il-qafas internazzjonali għall-politika klimatika wara l-2012, waqt li jitqies is-COP 14 li se jsir f'Poznan, fil-Polonja, f'Diċembru 2008,
- C. billi l-kunsens xjentifiku dwar l-orijini u l-kawżi tal-bidla fil-klima hu stabbilit sew u rikonoxxut globalment kemm fl-IPCC u barra minnu; billi l-għarfien u l-fehim xjentifiku tal-orijini umani li huma l-baži tat-tendenza attwali ta' tishin globali kibru enormement mill-ewwel rapport ta' evalwazzjoni tal-IPCC fl-1990 u issa huma meqjusa bħala fatti xjentifiċi; billi hemm kunsens xjentifiku stabbilit fil-fond dwar l-irwol li kellhom l-emissjonijiet antropoġeniki ta' gassijiet b'effett ta' serra fil-klima globali; billi, meta titqies l-evalwazzjoni tar-riskju pprovduta, l-inċertezza titlob azzjoni u mhux posponiment ta' azzjoni,
- D. billi l-għarfien dwar il-bidla fil-klima u l-kawżi tat-tishin globali miġbura s'issa permezz tar-riċerka u l-għbir ta' data hu biżżejjed biex jistimula azzjoni politika u t-tehid ta' deċiżjonijiet li hemm bżonn b'mod urġenti biex l-emissjonijiet jitnaqqsu b'mod sostanzjali hafna u biex jithejja l-adattament għal bidla fil-klima li ma tistax tiġi evitata,
- E. billi, skond l-AR4 tal-IPCC l-emissjonijiet tas-CO₂ żdiedu b'madwar 80 % bejn l-1970 u l-2004 u dawn iż-żidiet huma dovuti l-aktar għall-użu ta' fjuwils fossili,
- F. billi r-riċerka bbażata fuq osservazzjonijiet u mudelli turi r-riskju ta' impatt serju fuq il-planet ta' tagħna jekk ma jittiehdur miżuri malajr biex titnaqqas l-veloċità ta' żidiet ulterjuri fl-emissjonijiet ta' CO₂ u ta' gassijiet oħra b'effett ta' serra, kif imniżżel fil-lista ta' gassijiet b'effett ta' serra tal-IPCC, jew saħansitra biex dawn iż-żidiet fl-emissjonijiet jitwaqqfu,
- G. billi, mill-perjodu ta' reviżjoni u l-publikazzjoni sussegwenti tal-AR4 tal-IPCC, diversi studji xjentifiċi godda keġlu u pprezentaw data li tikkonferma t-tendenza ta' tishin globali u evalwaw ulterjorment l-implikazzjonijiet tal-bidla fil-klima fuq il-bniedem f'termini soċjali, ekonomiċi u ekoloġiċi, kif ukoll il-htieġa li nadattaw għaliha u nrażżnuha,
- H. billi r-Rapport Stern ikkonkluda li, jekk ma jittiehdu l-ebda miżuri, l-ispiza fis-sena tal-bidla mbassra fil-klima se tkun ta' bejn 5 % u 20 % tal-GDP fl-2050; billi l-istess rapport jikkonkludi li l-oġettivi dwar il-klima jistgħu jintlaħqu jekk, minn issa stess, jintefaq 1 % tal-GDP kull sena fuq miżuri li jikkonċernaw dan il-qasam,
- I. billi d-dibattitu xjentifiku li għadu għaddej m'għadux jiddubita l-kawżi li minnhom jirriżultaw it-tishin globali u l-bidla fil-klima; billi d-dibattitu xjentifiku kollu kull m'hu espressjoni ta' progress xjentifiku mmirat biex jiġu ċċarati l-inċertezzi jew id-dubji li għad fadal u storikament hu kkaratterizzat mit-tiftix għal fehim iktar fil-fond tal-impatt tal-bniedem fuq il-proċessi naturali,
- J. billi studji xjentifiċi reċenti taw prova ulterjuri tat-tarbit antropoġeniku tal-atmosfera tad-dinja; billi x-xjenza fiżika tal-bidla fil-klima qed tevalwa l-implikazzjonijiet konkreti tal-livelli diġà eżistenti ta' tishin globali kkawżat minn emissjonijiet storiċi; billi d-data miġbura minn studji ta' dan it-tip tenfasizza l-bżonn urġenti li jiġu implimentati miżuri ta' adattament sabiex jiġi limitat ir-riskju allarmanti għall-bniedem, għall-bijodiversità tal-flora u tal-fawna, għall-ambjenti naturali u l-infrastruttura, l-ewwel u qabel kollox fid-dinja li qed tiżviluppa imma anke fl-Ewropa u fi nħawi oħra tad-dinja li huma aktar sinjuri,

L-Erbgħa, 21 ta' Mejju 2008

- K. billi x-xjenza identifikat numru ta' hekk imsejha "punti fejn jinqabeż il-limitu" fis-sistema klimatika tad-dinja; billi dan it-tip ta' "punti fejn jinqabeż il-limitu" jirrappreżentaw "punti minn fejn ma terġax lura" għall-impatti tal-bidla fil-klima li prattikament huma irriversibbli u li ma jistgħux jiġu mmanigġjati b'mod raġonevoli mill-bniedem; billi dawn il-"punti fejn jinqabeż il-limitu" u l-proċessi bijoġeoфіziċi li ma jistgħux jitwaqqfu li nbdew minhabba f'hekk ma jistgħux ikunu kompletament inklużi fix-xenarji attwali dwar il-klima tal-ġejjieni; billi dawn il-"punti fejn jinqabeż il-limitu" jinkludu: id-dewbien tal-permafrost, bir-riżultat li jinhelsu kwantitajiet kbar ta' metanu fl-atmosfera; id-dewbien tal-glacieri, li jwassal għal żieda fir-rata tal-assorbiment tad-dawl tax-xemx u rata aktar baxxa ta' solubilità tad-CO₂ fl-ilma bahar li ġġib magħha żieda fit-temperatura; billi, maż-żieda fit-temperatura, dawn il-fatturi għandhom it-tendenza li jaggravaw it-tishin globali, minhabba effett ta' kontroreazzjoni pożittiva,
- L. billi 20 % sa 30 % tal-ispeċijiet kollha huma mistennija li jkunu friskju miżjud ta' estinzjoni jekk ikun hemm żieda fit-temperatura ta' bejn 1.5°C u 2.5°C; billi l-persentaġġ ibbażat fuq żieda ta' 3.5°C fit-temperatura hu ta' 40 %-70 %, u b'hekk ikun kritiku li titrazżan il-bidla fil-klima sabiex titħares il-bijodiversità globali u jinżammu s-servizzi tal-ekosistemi,
- M. billi aktar minn 70 % ta' wiċċ id-dinja huwa kopert minn oċeani; iktar minn 97 % tal-ilma tal-pjaneta qiegħed fl-oċeani; l-oċeani jipprovdu 99 % tal-ispazju għall-ghajxien fid-dinja; il-hut jipprovdi l-oghla persentaġġ tal-proteina kkunsmata fid-dinja mill-bnedmin, li jiddependu minnu 3.5 biljun persuna bhala sors primarju tal-ikel tagħhom; u tliet kwarti tal-akbar bliet qegħdin qrib il-bahar,
- N. billi l-kunsens xjentifiku kif espress fl-AR4 tal-IPCC jwassal għall-konklużjoni li l-livell ta' emissjonijiet globali ta' gassijiet b'effett ta' serra jrid jitnaqqas b'50 % sa 85 %, meta mqabbel mal-2000, biex jiġu evitati riskji serji; billi se jkun dejjem aktar diffiċli biex jinkiseb dan l-oġjettiv jekk l-emissjonijiet globali ta' gassijiet b'effett ta' serra jkomplu jiżdiedu sa l-2020 u iktar tard; billi kważi l-Istati Membri kollha qed jagħmlu progress tajjeb fl-isforzi tagħhom biex jikkonformaw mal-oġjettivi individwali tagħhom tal-UE dwar il-qsim tal-piż, biex b'hekk iżidu l-possibilità li l-UE tilhaq l-oġjettiv tagħha ta' Kjoto sa l-2012; billi, madankollu, wara l-2012 l-Istati Membri se jkollhom inaqqsu l-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra b'mod aktar ambizzjuż jekk iridu jilhqu l-oġjettivi adottati fil-Kunsill Ewropew msemmi hawn fuq tat-8-9 ta' Marzu 2007, li jridu jinkisbu b'mod kollettiv mill-pajjiżi żviluppati, li jnaqqsu b'60 % sa 80 % l-emissjonijiet tagħhom ta' gassijiet b'effett ta' serra sa l-2050, meta mqabbla mal-1990,
- O. billi l-AR4 tal-IPCC juri li kontroreazzjonijiet pożittivi bejn it-tishin u t-tnaqqis ta' assorbenti tal-karbonju fl-art u fl-oċeani jistgħu jirrikjedu li jkun hemm tnaqqis ulterjuri sostanzjali fl-emissjonijiet sabiex il-koncentrazzjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra jiġu stabilizzati,
- P. billi hemm kunsens politiku fl-UE dwar l-importanza vitali li jintlaħaq l-oġjettiv strateġiku li tiġi limitata ż-żieda tat-temperatura medja globali għal mhux aktar minn 2°C aktar mil-livelli preindustrijali; billi t-temperatura globali diġà żdiedet b'0.74°C matul l-aħhar seklju, u inevitabilment se tibqa' tiżdied b'0.5-0.7°C minhabba l-emissjonijiet storiċi,
- Q. billi, skond l-AR4 tal-IPCC, l-emissjonijiet globali ta' gassijiet b'effett ta' serra żdiedu miż-żminijiet preindustrijali u bħalissa qed jiżdiedu b'rata aktar mgħaġġla minn qatt qabel, b'żieda ta' 70 % bejn l-1970 u l-2004 u żieda sinifikanti ta' 24 % mill-1990; billi hafna sistemi naturali fil-kontinenti kollha u l-biċċa l-kbira tal-oċeani huma diġà affetwati mill-bidla fil-klima reġjonali minhabba temperaturi dejjem telgħin, bidliet fix-xejriet tax-xita u r-riħ u żieda fl-iskarsezza tal-ilma,
- R. billi, għas-sistema klimatika, huwa l-ammont totali ta' gassijiet GHG akkumulati mehlusa fl-atmosfera li huwa rilevanti, u mhux l-emissjonijiet relattivi jew it-tnaqqis relattiv, u għalhekk, sabiex tiġi evitata bidla klimatika perikoluża, l-aktar fattur determinanti sinifikanti huwa l-ammont totali ta' gassijiet b'effett ta' serra fis-snin u fl-għexieren ta' snin li ġejjin,

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

- S. billi l-AR4 tal-IPCC, għall-ewwel darba, qabel ma' xulxin l-impatti ddokumentati b'effett mifrux tal-bidliet attwali fil-klima fl-Ewropa, bħall-glaċieri li qed jiċkienu, l-istaġuni li qed jitwalu għat-*tkabbir tar-raba'*, il-bidliet fil-firxa ġeografika tal-ispeċijiet u l-impatti fuq is-saħħa minhabba mewġa ta' shana li qatt ma kien hemm bħala qabel; billi, f'bilanċ globali għall-Ewropa, kważi r-reġjuni kollha se jkunu affettwati negattivament minn uħud mill-impatti futuri tal-bidla fil-klima u dawn se jirrappeżentaw sfidi lil hafna setturi ekonomiċi; billi l-bidla fil-klima hi mistennija li tkabbar id-differenzi reġjonali fir-riżorsi naturali tal-Ewropa, eż. id-disponibilità tal-ilma għax-xorb,
- T. billi l-bidla fil-klima, flimkien ma' urbanizzazzjoni massiva minhabba ż-żieda fil-popolazzjoni, hija mistennija li żżid is-shana tal-ibliet, b'impatti diretti negattivi fuq is-saħħa u l-benessri taċ-*ċittadini tal-ibliet*,
- U. billi l-politiki eżistenti biex tittaffa' l-bidla fil-klima u l-prattiki relatati għal żvilupp sostenibbli, li f'kull każ iridu jiġu intensifikati, xorta wahda m'humix se jkunu biżżejjed biex jitnaqqsu l-emissjonijiet globali ta' gassijiet b'effett ta' serra fl-*għexieren ta' snin li ġejjin*; billi, skond rakkomandazzjonijiet xjentifiċi, sa l-2015 se jkun għad hemm iċ-*ċans li l-konċentrazzjoni globali ta' gassijiet b'effett ta' serra jiġu stabilizzati b'suċċess fuq livell li jikkorrispondi għal probabilità ta' 50 % li l-bidla fil-klima tkun limitata għal 2°C*, u dan peress li l-2015 se tkun is-sena meta jkun hemm bżonn li l-emissjonijiet globali jilhqgħu l-quċċata tagħhom,
- V. billi l-kontribut tal-Grupp ta' Hidma III għall-AR4 tal-IPCC jindika li, sabiex jintlahqu l-livelli minimi evalwati mill-IPCC s'issa u l-limitazzjoni tal-hsara potenzjali korrispondenti, il-partijiet għall-Anness I tal-UNFCCC ikollhom bżonn li bħala grupp inaqqsu l-emissjonijiet b'25 %-40 % inqas mil-livelli tal-1990 sa l-2020,
- W. billi r-rapport ta' evalwazzjoni li jmiss tal-IPCC probabilmment m'huwiex se jkun ippubblikat qabel l-2012 jew l-2013; billi l-*għarfien addizzjonali li jtnissel mil-litteratura xjentifika riveduta minn pari u mir-rapporti xjentifiċi kummissjonati mill-gvernijiet jew imwettqa minn entitajiet internazzjonali ohra jew minn istituzzjonijiet tan-NU bħall-Organizzazzjoni għall-Ikel u l-Biedja (FAO), il-Programm Ambjentali tan-NU (UNEP), il-Programm ta' Żvilupp tan-NU (UNDP), l-Organizzazzjoni Meteoroloġika Dinjija (WMO) jew l-Organizzazzjoni Dinjija għas-Saħħa (WHO) qed jagħti kontribut sinifikanti biex jintiehem aktar fil-fond l-impatt attwali u futur tal-bidla fil-klima fuq il-bniedem u l-ambjent, u kif ukoll għall-adattament għall-bidla fil-klima u t-taffiment tagħha,*
- X. billi l-biċċa l-kbira tar-riżultati ta' dawn l-istudji addizzjonali tenfasizza l-bżonn urgenti li jkun hemm rispons għat-tishin globali bla dewmien; billi, b'mod partikulari, l-*ahħar data li d-WMO ppublikat f'Diċembru 2007 tistqarr li l-għaxar snin mill-1998 sa l-2007 kienu l-aktar shan li qatt ġew reġistrati u li l-2007 innifsha se tkun wahda mill-10 snin l-aktar shan li qatt ġew reġistrati, b'anomalija mistennija fit-temperatura ta' 0.41°C aktar mill-medja fuq perjodu ta' żmien twil, u billi l-2007 kien immarkat b'anomalija fit-temperatura ta' iktar minn 4°C aktar mill-medji ta' kull xahar fuq perjodu ta' żmien twil għal Jannar u April 2007 finhawi tal-Ewropa;*
- Y. billi hemm bżonn li t-tishin globali u d-dimensjonijiet varji tal-bidla fil-klima jitqiesu mill-prospettiva ta' problemi globali ohra bħall-faqar jew kwistjonijiet dwar is-saħħa globali, peress li dawn il-problemi se jhrawx minhabba l-effetti ta' temperaturi dejjem telghin, ta' nixfa, ta' għargħar, ta' livell li jogħla tal-baħar u ta' fenomeni ta' klima estrema li qed isiru dejjem aktar frekwenti; billi l-bidla fil-klima tista' xxekkel il-kapaċità ta' pajjizi li jsegwu direzzjonijiet ta' żvilupp sostenibbli u jilhqgħu l-Objettivi għall-*l-żvilupp tal-Millennju*; billi l-bidla fil-klima tista' thedded bis-serjetà eżempji ta' żvilupp li rnextew u għalhekk għandha tkun kwistjoni universali u fundamentali fil-qasam tal-koperazzjoni internazzjonali,
1. Jilqa' l-fatt li l-Partijiet għall-UNFCCC fil-laqgħa tagħhom f'Bali rrikonoxxew li l-AR4 tal-IPCC jirrapreżenta l-aktar evalwazzjoni komprensiva u awtoritattiva tal-bidla fil-klima s'issa, li jipprovdi prospettiva xjentifika, teknika u soċjoekonomika integrata dwar il-kwistjonijiet rilevanti, u jhegġeg ukoll biex l-informazzjoni li jipprovdi tintuża fil-*l-żvilupp u l-implimentazzjoni tal-politiki nazzjonali dwar il-bidla fil-klima;*
  2. Jinsab konvint li x-xjenza tavvanza billi tikkonfronta għerf u ipotesijiet aċċettati ma' ideat kontrastanti, u billi jiġu applikati proceduri ta' revizjoni minn pari; ifahħar lill-IPCC għall-*hidma tiegħu u għall-kapaċità tiegħu li jinvolvi l-hidma ta' eluf ta' xjenzjati; jemmen li l-IPCC għandu jieħu bis-serjetà lil kull argument ġdid, sabiex ikompli jiggarrantixxi l-kredibilità u l-kwalità tar-riċerka tiegħu;*

3. Iqis li x-xjenza dwar il-bidla fil-klima issa hija stabilita sew u jtenni l-impenn tiegħu għall-oġġettiv strateġiku tal-UE li ż-żieda globali tat-temperatura medja tiġi limitata għal mhux iktar minn 2°C aktar mil-livelli preindustrijali, li, skond diversi rapporti xjentifiċi, li jista' jintlahaq b'probabilità ta' madwar 50 % b'konċentrazzjoni atmosferika ta' gassijiet b'effett ta' serra ta' 400-450 ppm ta' emissjonijiet ekwivalenti għad-CO₂ u li, skond l-AR4 tal-IPCC, se jirrikjedi li l-pajjiżi industrijalizzati jnaqqsu l-emissjonijiet tagħhom ta' gassijiet b'effett ta' serra b'25 %-40 % anqas mil-livelli tal-1990 sa l-2020; jemmen, minkejja dan kollu, li kull sforz biex jiġu limitati l-emissjonijiet għandu infatti jimmira biex jibqa' 'l isfel sew mill-oġġettiv ta' 2°C, peress li livell ta' tishin ta' dan it-tip ikun diġà kellu impatt qawwi fuq is-socjetà tagħna u fuq il-mod ta' kif ngħixu hajjitna individwalment, u jkun wassal ukoll għal tibdil sinifikanti fl-ekosistemi u r-riżorsi tal-ilma;
4. Jenfasizza li, maż-żieda tal-gassijiet b'effett ta' serra mahluqa mill-bniedem, se jkun hemm impatti drammatiċi fuq u theddid kbir għall-ekosistemi tal-baħar, għar-riżorsi u għall-komunità tas-sajd, u li bidliet sinifikattivi fit-temperatura tal-ilma jistgħu jwasslu sabiex popolazzjonijiet ta' organiżmi tal-baħar jibdlu l-inhawi ta' fejn ngħixu (migrazzjonijiet), inkluż l-invażjoni ta' speċi aljeni u l-għejbien ta' speċi indigeni;
5. Jirrikonoxxi li l-stimi tad-data għall-2050 qed ibassru b'mod ċar li wasal iż-żmien biex naġixxu; jenfasizza li ċ-ċans biex jinbdew l-isforzi taffija meħtieġa biex jinkiseb l-oġġettiv ta' 2°C se jispicċa sa nofs id-deċennju li jmiss;
6. Jenfasizza li provi xjentifiċi mill-pajjiżi kollha u mill-biċċa l-kbira tal-oċeani juru li hafna sistemi naturali huma diġà affetwati mill-bidliet fil-klima reġjonali minhabba emissjonijiet tal-karbonju storiċi mill-pajjiżi industrijalizzati; jenfasizza li għe ppruvat xjentifikament li l-kawżi li fuqhom huwa bażat it-tishin globali huma mahluqa b'mod predominanti mill-bniedem u li l-livell ta' għarfien miġbur jagħti prova biżżejjed tat-tarbit antropoġeniku tal-atmosfera dinjija;
7. Jenfasizza li l-aċidifikazzjoni mistennija tal-oċeani minhabba l-livelli dejjem telgħin tad-CO₂ jistgħu jkollhom effetti serji hafna fuq l-ekosistemi tal-baħar, u jitlob li ssir riċerka ulterjuri f'dan il-qasam sabiex jissahha il-fehim tagħna tal-problema u sabiex jiġu identifikati l-implikazzjonijiet għall-politiki;
8. Jemmen li x-xejriet fit-temperatura, fl-ossigenu, fis-salinità, fil-pH, fil-klorofilla u fix-xejriet tal-ossillazzjoni tar-rih, isiru evidenti biss wara hafna snin; jenfasizza l-htieġa ta' settijiet ta' dejta u ta' monitoraġġ komprensiv oċeaniku u ta' qiegh il-baħar biex ikunu jstgħu jiġu mfiehma bidliet lokali li jkollhom impatt fuq l-imprizi tas-sajd peress li l-hila tagħna li jinkixfu l-kawżi u l-konsegwenzi tal-bidliet;
9. Jenfasizza li r-riżultati xjentifiċi juru biċ-ċar kif il-bidla fil-klima se ssehħ fil-futur qarib, billi jsegwu xejriet reġjonali differenti u billi juru li t-tishin globali hu kemm kwistjoni ta' żvilupp u kemm kwistjoni ta' ambjent globali, bil-fqar u l-pajjiżi li qed jiżviluppaw ikunu fl-aktar pożizzjoni vulnerabbli; jikkunsidra li l-adattament immirat biex jiġu mmanigġjati l-konsegwenzi li ma jstgħux ikunu evitati tat-tishin globali kkawżat minn emissjonijiet storiċi mill-pajjiżi industrijalizzati hu importanti daqs l-isforzi taffija intensivi imfassla biex jiġi evitat tishin globali ulterjuri li ma jstax jiġi mmanigġjat;
10. Jenfasizza li hu diffiċli li wiehed ibassar liema huma l-punti fejn jinqabeż il-limitu, li jinkludu, *inter alia*, il-foresta tropikali tal-Amazsonja li qed tickien, is-silġ ta' Greenland u l-medda tas-silġ tal-punent tal-Antartiku li qed idubu, il-monsun tal-Indja li mhux qed isehħ u t-tundra tas-Siberja li qed tehles il-metanu b'mod massiv, imma hemm il-possibilità li kollha kemm huma jilhq u l-punti kritiċi tagħhom waqt dan is-seklu taht il-kundizzjonijiet attwali tal-bidla fil-klima; jenfasizza li, biex jiġu evitati dawn il-punti fejn jinqabeż il-limitu, se jkun hemm bżonn ta' sforzi taffija aktar b'saħħithom minn dawn indikati mill-AR4 tal-IPCC;
11. Jilqa' f'dan ir-rigward ir-riżultati, li segwew pariri xjentifiċi stabbiliti, tas-COP 13 u s-COP/MOP 3 u b'mod partikulari l-Pjan Direzzjonali ta' Bali, li għandhom jiġu evalwati fis-COP 14 u li għandhom iwasslu għal qbil dwar reġim komprensiv sa l-2009; jilqa' wkoll l-inkarigu allokati lill-Grupp ta' Esperti dwar it-Trasferiment tat-Teknoloġija biex jiġu evalwati n-nuqqasijiet u x-xkiel għall-użu, u l-aċċess għar-riżorsi finanzjarji providuti lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw b'risposta għall-impenn tagħhom li jinvolvu ruhhom f'azzjonijiet taffija xierqa fuq livell nazzjonali b'mod li jista' jitkejjel, li jista' jiġi rrappurtat u li jista' jiġi verifikat; jilqa' ugwalment il-holqien tal-Fond ta' Adattament u l-inkluzjoni tal-foresti fi ftehim gdid dwar il-harsien tal-klima mmirata biex jiġu evitati d-deforestazzjoni ulterjuri u l-emissjonijiet tal-karbonju kkawżati min-nirien fil-foresti u f'art mimlija pit, li qed jikkawżaw ukoll hsara enormi fil-komunitajiet lokali, incluża anke l-esproprijazzjoni tal-art tagħhom stess permezz ta' proċeduri legali jew semilegali;

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

12. Ma jaqbilx mal-isforzi bla sustanza xjentifika biex ir-riżultati ta' studji tal-kawżi u l-effetti tal-bidla fil-klima jintwerew b'hal dubjużi, incerti jew diskutibbli; jifhem, madankollu, li l-progress xjentifiku dejjem kien immarkat b'dubji, l-eliminazzjoni progressiva ta' dubji ta' dan it-tip u bit-tiftix għal spjegazzjonijiet jew mudelli lil hinn mill-hsieb xjentifiku dominanti tal-mument;

13. Jemmen, għalhekk, li riċerka ulterjuri mmirata lejn fehim aħjar tal-kawżi u l-konsegwenzi tat-tishin globali hi essenzjali biex id-deċiżjonijiet jittiehdu b'mod responsabbli; jikkunsidra li, madankollu, il-livell ta' għarfien miksub s'issa hu biżżejjed biex jiġu fformulati b'mod urġenti politiki li jistgħu jwasslu għal tnaqqis ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra, tnaqqis li jillimita l-bidla fil-klima għal +2°C u miżuri għall-adattament għall-bidla attwali fil-klima;

14. Jenfasizza l-bżonn għal analiżi u riċerka ulterjuri dwar il-konsegwenzi tal-bidla fil-klima bhall-effetti fuq il-kompetittività ekonomika, l-ispejjeż tal-enerġija u l-iżvilupp soċjali fl-Ewropa, l-irwol tal-użu tal-art, il-foresti u d-deforestazzjoni, l-irwol tal-ambjent marittimu u l-kalkolu tal-ispejjeż klimatiċi esterni tas-settur tal-industrija, mhux l-anqas tas-settur ta' trasport, inkluża l-kwantifikazzjoni tal-effetti tat-tniġġis tal-mezzi tal-ajru; jikkunsidra li hemm bżonn ta' studji ulterjuri sabiex l-adattament u t-tnaqqis tar-riskju jiġu integrati fil-miżuri politiki għall-iżvilupp u għat-tnaqqis tal-faqar;

15. Hu favur riċerka addizzjonali dwar l-impatt tal-politika tal-promozzjoni tal-bijofjuwils u l-effetti tagħhom fuq iż-żieda tad-deforestazzjoni, l-espansjoni tal-art ikkultivata u l-provvisti dinjin tal-ikel;

16. Jenfasizza l-htieġa għar-riċerka dwar il-fizjoloġija u l-ekoloġija tal-hut tal-baħar, b'mod partikulari fizjoni tropiċi fejn komparattivament ftit twettqet riċerka; jirimarka li, aktar ma tikber il-bażi tal-għarfien tagħna, ix-xjenzati jkunu jistgħu jagħmlu tbassir aktar preċiż u jiżviluppaw soluzzjonijiet rilevanti; iqis li l-hatt tal-qabdiet sekondarji kollha għall-analiżi xjentifika jista' jagħti kontribuzzjoni kbira għall-bażi ta' tagħrif tagħna; bl-istess mod jagħraf il-htieġa li ssir riċerka kontinwa fuq l-impatt tal-bidla fil-klima fuq il-popolazzjonijiet tat-tjur tal-baħar minhabba n-nuqqas ta' ikel u dwar l-impatt fuq is-suċċess tat-tnissil u tas-sopravivenza;

17. Jemmen li l-komunikazzjoni ta' provi xjentifiċi tal-impatt tal-bniedem fuq il-klima globali trid tkun l-element ewlieni ta' sforz usa' biex titqajjem kuxjenza pubblika u wara jinkiseb u jinżamm l-appoġġ pubbliku għal miżuri politiki biex jiġu limitati l-emissjonijiet tal-karbonju, bhall-interazzjoni mad-diversi atturi soċjali, mhux biss fil-pajjiżi industrijalizzati imma anke fl-ekonomiji emergenti; jitlob lill-IPCC biex jippubblika sommarju tar-rapporti ta' evalwazzjoni tiegħu; jemmen, barra minn hekk, li hemm bżonn ta' bidliet individwali fix-xejriet tas-stil ta' hajja u dawn għandhom ikunu parti minn programmi edukattivi biex jiġu kkomunikati l-kawżi u l-effetti tat-tishin globali;

18. Jistieden għalhekk lill-komunità xjentifika u lir-rappreżentanti politiki biex jingħaqdu flimkien biex iqajmu kuxjenza u jagħmlu pressjoni għall-"affarijiet iż-żgħar li jistgħu jagħmlu d-differenza", waqt li jitqies il-fatt li, anke l-komunitajiet b'kapaċità żviluppata sew ta' adattament għall-effetti tal-bidla fil-klima, jibqgħu vulnerabbli għal estremitajiet u għal avvenimenti li ma jistgħux jitbassru;

19. Jenfasizza li l-informazzjoni dettaljata meħtieġa għal edukazzjoni għal mod ta' hajja li jagħmel użu hafif mill-karbonju, inklużi pereżempju dikjarazzjonijiet fuq prodotti għall-konsumatur dwar l-impatt tal-gassijiet b'effett ta' serra u ttikkettar dwar il-gassijiet b'effett ta' serra, ftit hija żviluppata llum u hemm bżonn li tiġi żviluppata malajr; jenfasizza li inizjattivi ta' dan it-tip għandhom idealment ikunu bbażati fuq standards maqsuma u għandhom jikkunsidraw wkoll l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra imdahhla fi prodotti importati;

20. Jitlob lill-Kumitat temporanju dwar il-Bidla fil-Klima biex ikompli b'bidmiedu u biex, fl-aħħar tal-mandat tiegħu, jippreżenta rapport lill-Parlament li jkun jinkludi, skond kif ikun xieraq, rakkomandazzjonijiet dwar liema azzjonijiet jew inizjattivi, u anke liema miżuri taffija u ta' adattament, għandhom jittiehdu dwar il-politika integrata għall-gejġieni tal-UE b'konformità mal-oġettiv tal-UE li ż-żidiet fit-temperatura globali jiġu limitati għal inqas minn 2°C u bi qbil mas-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet tal-AR4 tal-IPCC;

21. Jistieden lill-Kummissjoni, lill-Kunsill u lill-Parlament biex, fl-ogħla livell, jikkellmu favur negozzazzjoni u djalogu dwar l-estensjoni strateġika għall-pajjiżi msieħba kollha fid-dinja tal-istrateġiji, il-prinċipji u l-istandards l-iktar avvanzati tal-pajjiżi tal-UE u mhux fil-qasam tar-riċerka u l-azzjoni xjentifiċi biex tiġi affrontata l-bidla fil-klima, f' konformità mar-rakkomandazzjonijiet tal-komunità xjentifiċa;

22. Jagħti istruzzjoni lill-President tiegħu biex iressaq din ir-risoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, u lill-gvernijiet u l-parlamenti tal-Istati Membri.

Ir-rapport tal-progress tat-Turkija għall-2007

P6_TA(2008)0224

Risoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar ir-rapport tal-progress tat-Turkija għall-2007 ((2007/2269(INI))

(2009/C 279 E/11)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-Rapport dwar il-Progress tat-Turkija għall-2007 tal-Kummissjoni (SEC(2007)1436),
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet preċedenti tiegħu tas-27 ta' Settembru 2006 dwar il-progress tat-Turkija lejn l-adeżjoni ⁽¹⁾ u tal-24 ta' Ottubru 2007 dwar ir-relazzjonijiet bejn l-UE u t-Turkija ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet tiegħu tas-6 ta' Lulju 2005 ⁽³⁾ u tat-13 ta' Frar 2007 ⁽⁴⁾ dwar l-irwol tan-nisa fil-hajja soċjali, ekonomika u politika fit-Turkija,
  - wara li kkunsidra l-Qafas ta' Negozjar għat-Turkija tat-3 ta' Ottubru 2005,
  - wara li kkunsidra d-Deciżjoni tal-Kunsill 2008/157/KE tat-18 ta' Frar 2008 dwar il-prinċipji, il-prijoritajiet u l-kondizzjonijiet li jinsabu fis-Shubija għall-Adeżjoni mar-Repubblika tat-Turkija ⁽⁵⁾ ("is-Shubija għall-Adeżjoni"), u kif ukoll id-deciżjonijiet preċedenti tal-Kunsill dwar is-Shubija għall-Adeżjoni tal-2001, l-2003 u l-2006,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin u l-opinjoni tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (A6-0168/2008),
- A. billi n-negozjati mat-Turkija dwar l-adeżjoni nfethu fit-3 ta' Ottubru 2005 wara l-approvazzjoni mill-Kunsill tal-Qafas ta' Negozjar, u billi l-ftuh ta' dawn in-negozjati huwa l-punt ta' tluq ta' proċess dewwimi u li m'għandux limitu ta' żmien,
- B. billi t-Turkija impenjat ruhha li twettaq riformi u li tfittex relazzjonijiet tajba mal-girien u li progressivament tallinja ruhha mal-UE, u billi dawn l-isforzi għandhom jitqiesu bħala opportunità għat-Turkija stess biex timmodernizza ruhha aktar,
- C. billi l-bażi għall-adeżjoni mal-UE għadha f'konformità shiha mal-kriterji ta' Kopenhagen u l-kapaċità ta' integrazzjoni tal-UE, bi qbil mal-konkluzjonijiet tal-laqgħa tal-Kunsill Ewropew ta' Dicembru 2006, li hija komunità bbażata fuq regoli kongunti,

⁽¹⁾ ĠU C 306 E, 15.12.2006, p. 284.

⁽²⁾ *Testi Adottati*, P6_TA(2007)0472.

⁽³⁾ ĠU C 157 E, 6.7.2006, p. 385.

⁽⁴⁾ ĠU C 287 E, 29.11.2007, p. 174.

⁽⁵⁾ ĠU L 51, 26.2.2008, p. 4.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

- D. billi, fir-Rapport ta' Progress tagħha tal-2007, il-Kummissjoni kkonkludiet li l-progress li nkiseb fit-Turkija fir-rigward tar-riformi politiċi fl-2007 kien limitat,
- E. billi fl-2007 d-demokrazija tat-Turkija ssahhet, ġie elett parlament ġdid li hu rappreżentattiv tad-diversità politika tal-pajjiż, u ġie ffurmat gvern li nġhata mandat b'sahhtu,
- F. billi t-Turkija għadha ma implimentatx id-dispożizzjonijiet li jirrizultaw mill-Ftehma ta' Assocjazzjoni KE-Turkija u l-Protokoll Addizzjonali għaliha,
- G. billi fl-2007 nfethu hames kapitoli ta' negozjazzjoni,

Riformi lejn soċjetà demokratika u prospera

1. Jilqa' l-impenn tal-Prim Ministru Erdogan li l-2008 se tkun is-sena tar-riformi; ihegġeġ lill-Gvern Tork biex iwettaq b'mod shiħ il-weghdiet tiegħu u jagħmel użu mill-maġġoranza parlamentari b'sahhitha li għandu biex riżolutament ifittex li jdahhal riformi li huma kruċjali għat-trasformazzjoni tat-Turkija f'demokrazija moderna u prospera bbażata fuq stat sekulari u soċjetà pluralistika;
2. Jishaq li modernizzazzjoni ta' dan it-tip hija l-ewwel u qabel kollox fl-interess stess tat-Turkija; jirrikonnoxxi wkoll l-importanza strateġika għall-UE ta' Turkija stabbli, demokratika u prospera; itenni li t-twettiq tal-impenni stipulati fis-Shubija għall-Adeżjoni hija vitali għat-Turkija u għar-relazzjonijiet futuri tagħha mal-UE;
3. Jenfasizza l-fehma tiegħu li sakemm soċjetà ma tkunx gwidata mir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali u ma tkunx bażata fuq id-demokrazija, l-istat tad-dritt u ekonomija tas-suq orjentata soċjalment, ma tistax tiżviluppa f'soċjetà paċifika, stabbli u prospera;
4. Jenfasizza l-importanza li t-Turkija tiġġieled kontra kull xorta ta' diskriminazzjoni, b'konformità mal-Artikolu 13 tat-Trattat KE, li jirrikjedi l-ugwaljanza għal kulhadd, irrispettivament mis-sess, l-oriġini razzjali jew etnika, ir-religjon jew it-twemmin, id-diżabilità, l-età jew l-orjentament sesswali;
5. Jinnota r-revizjoni reċenti tas-Shubija għall-Adeżjoni; hu konxju tal-fatt li din, it-tielet revizjoni mill-2001, fil-maġġoranza tal-oqsma qed ittawwal lill-prijoritajiet li ma twettqux għal perjodu ulterjuri; ihegġeġ issa lill-Gvern Tork biex jittrasforma lill-prijoritajiet u l-programmi bil-limiti taż-żmien kif stipulati fis-shubija fil-pjani ta' riforma tagħha, waqt li wiehed ma jinsix li dewmien ulterjuri se jaffettwa b'mod serju l-pass tan-negozjati;
6. Jilqa' l-fatt li, fl-2007, id-demokrazija għelbet it-tentattivi tal-militar li jindahlu fil-proċess politiku; ihegġeġ lill-Gvern Tork biex jagħmel sforzi sistematiċi ulterjuri biex jiżgura li t-tmexxija politika eletta demokratikament tiegħu fuqha r-responsabilità kollha għall-ifformular tal-politika domestika, barranija u ta' sigurtà, inkluża dik favur Ċipru, u li l-forzi armati jirrispettaw lil din ir-responsabilità billi jirrikonnoxxu b'mod shiħ u mhux ambigwu l-kontroll ċivili; jindika, b'mod partikulari, il-htieġa li tiġi stabbilita sorveljanza parlamentari shiha tal-politika militari u tad-difiża u n-nefqa kollha relatata;
7. Jinsab imhasseb dwar l-implikazzjonijiet tal-każ tal-gheluq tal-Partit AK; jistenna li l-Qorti Kostituzzjonali Torka tirrispetta l-prinċipji tal-istat tad-dritt, l-istandards Ewropej u l-linji gwida dwar il-projbizzjoni u x-xoljiment ta' partiti politiċi u miżuri analogi, adottati mill-Kummissjoni ta' Venezja tal-Kunsill tal-Ewropa fl-10 u l-11 ta' Diċembru 1999; jitlob lill-Parlament Tork biex iġib il-Kostituzzjoni konformi ma' dawn l-istandards dwar il-projbizzjoni tal-partiti politiċi;

L-Erbgha, 21 ta' Mejju 2008

8. Jistieden lill-Gvern Tork biex, meta jfittex ir-riformi, jirrispetta l-pluraliżmu u d-diversità f'Turkija sekulari u demokratika, u jhegġeg lill-gvern u l-partiti politiċi kollha biex ilkoll jieħdu sehem b'mod kostruttiv sabiex jaqblu dwar il-passi l-importanti għall-modernizzazzjoni tal-pajjiż;

9. Iqis li l-bidliet għall-Artikolu 301 tal-Kodiċi Penali, adottati mill-Parlament Tork fit-30 ta' April 2008, huma l-ewwel pass lejn riforma fundamentali ta' dak l-artikolu kif ukoll artikoli oħra tal-Kodiċi Penali, u jstenna bil-herqa azzjonijiet oħra f'dan ir-rigward; jenfasizza li jeħtieġ li jsir progress rigward il-libertà tal-espressjoni, kemm fit-teorija kif ukoll fil-prattika; jiddeplora l-fatt li n-numru ta' dawk li tharrku skond dispożizzjonijiet legali li jippermettu restrizzjonijiet arbitrarji tal-espressjoni ta' opinjoni mhux vjolenta kompliżzjoni (1); hu tal-fehma li t-tneħħija tal-Artikolu 301 u tad-dispożizzjonijiet legali l-oħra li jirrapprezentaw restrizzjoni illeġittima tal-libertà ta' espressjoni kif garantita mil-liġi internazzjonali tkun l-aħjar soluzzjoni sabiex ikun żgurat li t-Turkija tiggarrantixxi kompletament il-libertà tal-espressjoni u l-libertà tal-istampa b'konformità mal-istandards imsemmija fil-Konvenzjoni Ewropea għall-protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali (ECHR);

10. Jilqa' l-adozzjoni reċenti mill-Parlament Tork tal-Liġi dwar il-Fundazzjonijiet; jilqa' l-intenzjoni tal-Kummissjoni li teżamina t-test il-ġdid u jenfasizza li għandha tanalizza jekk il-Liġi tindirizzax in-nuqqasijiet li jiffaċċjaw il-komunitajiet reliġjużi li m'humiex Musulmani fir-rigward tal-immaniġġjar u x-xiri ta' propjetà, inkluża l-propjetà konfiskata mibjugħa lil terzi persuni; jistieden lill-awtoritajiet Torok biex jiżguraw li l-Liġi tiġi implimentat f'konformità mal-Konvenzjoni Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem u mal-każistika tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem;

11. Ihegġeg lill-Gvern Tork biex, wara li ha l-pass pożittiv li jadotta l-Liġi dwar il-Fundazzjonijiet, iwettaq l-impenji tiegħu fir-rigward tal-libertà tar-religjon billi jistabilixxi, f'konformità mal-Konvenzjoni Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem u mal-każistika tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, qafas legali li jippermetti li l-komunitajiet reliġjużi kollha jiffunzjonaw mingħajr limiti mhux xierqa, b'mod partikolari fir-rigward tal-istatus legali tagħhom, it-tahriġ tal-kleru, l-elezzjoni tal-ġerarkija, l-edukazzjoni reliġjuża u l-bini ta' postijiet ta' qima; jagħmel sejha għall-protezzjoni tal-wirt reliġjuż u kulturali; itenni t-talba tiegħu biex iseminarju Grieg Ortodoss ta' Halki jerġa jinfetah immedjatament u li t-titolu ekkleżjastiku ta' Patrijarka Ekuumeniku jintuza pubblikament; jaqsam it-thassib espress mill-Kunsill fl-24 ta' Lulju 2007 dwar id-deċiżjoni tal-Qorti Torka ta' Kassazzjoni dwar il-Patrijarkat Ekuumeniku, u jstenna li din id-deċiżjoni ma tkomplix timpedixxi l-eżerċizzju mill-Patrijarkat u komunitajiet oħra reliġjużi mhux Musulmani tad-drittijiet garantiti tagħhom skond il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem;

12. Ihegġeg lill-Gvern Tork biex iniedi, bhala prijorità, inizjattiva politika li tiffavorixxi soluzzjoni dewwiema tal-kwistjoni Kurda, li tista' tkun ibbażata biss fuq titjib tanġibbli tal-opportunitajiet kulturali, ekonomiċi u soċjali disponibbli għac-ċittadini ta' oriġini Kurda, inklużi possibilitajiet reali li wiehed jitgħalliem l-ilsien Kurd u jużah fil-hajja ta' kuljum u fl-aċċess għas-servizzi pubbliċi; jara l-projbizzjoni possibbli tal-Partit Demokratiku tas-Socjetà (DTP) bhala kontroproduktiva għal soluzzjoni politika;

13. jistieden lill-partit DTP, lill-membri parlamentari u s-sindki tiegħu biex jitbiegħdu b'mod ċar mill-Partit Kurdistan tal-Haddiema (PKK) u biex jahdem b'mod kostruttiv fit-tfittxija għal soluzzjoni politika għall-kwistjoni Kurda fi hdan l-istat demokratiku Tork; jitlob ukoll lill-partiti politiċi l-oħra kollha fit-Turkija biex jahdmu b'mod kostruttiv fit-tfittxija għall-istess għan;

14. Jiddeplora l-hafna każijiet tal-qorti kontra s-sindki eletti u politiċi oħra talli jużaw il-lingwa Kurda, jew talli jkunu lehn u l-opinjoni tagħhom dwar il-kwistjoni Kurda, bhall-proċedimenti li rriżultaw fil-kundanna reċenti ta' Leyla Zana u tat-53 sindku tad-DTP;

(1) Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bit-titolu "L-Istrateġija tat-tkabbir u l-Isfidi Ewlenin 2007-2008" (COM(2007)0663, p. 60).

L-Erbgħa, 21 ta' Mejju 2008

15. Itenni t-talbiet preċedenti tiegħu biex il-Gvern Tork ihejji pjan fit-tul komprensiv biex jagħti spinta għall-iżvilupp soċjoekonomiku tax-xlokk tat-Turkija, fejn aktar minn nofs il-popolazzjoni għadha tgħix taħt il-linja tal-faqar; hu tal-fehma li dan il-pjan fit-tul għandu jindirizza wkoll lill-problemi soċjali, ekoloġiċi, kulturali u ġeopolitiċi li jirriżultaw mill-Proġett tal-Anatolja tax-Xlokk; jitlob lill-Kummissjoni biex torbot l-element reġjonali tal-istrument għall-assistenza ta' qabel l-ađeżjoni ⁽¹⁾ mat-tfassil imhaffef ta' strateġija ta' dan it-tip;

16. Ihegġegħ lill-Gvern Tork biex johroġ bi strateġija nazzjonali globali biex jindirizza l-kwistjoni ta' persuni mċaqalqa internament, li tneħhi n-nuqqasijiet legali u prattiċi u tipprovdi l-appoġġ finanzjarju u appoġġ iehor b'zonnjuż sabiex tiġi trattata sew il-problema tar-ritorn u l-kumpens ta' dawk ikkonċernati;

17. Jiehu nota tal-proċess li għaddej attwalment biex titfassal kostituzzjoni ċivili ġdida; iqisha bhala opportunità fundamentali biex il-harsien tad-drittijiet u l-libertajiet fundamentali tal-bniedem jitqiegħdu fil-qalba tal-kostituzzjoni; itenni li hemm b'zonn li tiġi stabbilita sistema ta' kontrolli u bilanci, li tiggarantixxi d-demokrazija, l-istat tad-dritt, il-koeżjoni soċjali u l-firda bejn ir-reliġjon u l-istat; jishaq ukoll li l-kostituzzjoni l-ġdida għandha tiżgura l-ugwaljanza bejn is-sessi, tevita l-użu ta' kriterji vagi bhal ma huma l-moralità ġenerali, tieqaf milli tqis in-nisa primarjament bhala membri tal-familja jew tal-komunità u ssostrni mill-ġdid id-drittijiet tal-bniedem tan-nisa inklużi d-drittijiet sesswali u riproduttivi tagħhom bhala d-drittijiet individwali tagħhom;

18. Jenfasizza l-htieġa li s-soċjetà ċivili tkun involuta b'mod aktar wiesa' f'dan il-proċess kostitutiv sabiex jinkiseb kunsens sostanzjali dwar il-futur kostituzzjonali Tork bis-sehem tal-partiti politiċi, minoranzi etniċi u reliġjużi u l-imsieħba soċjali; jinnota d-dizappunt u t-thassib ta' parti mill-popolazzjoni li t-tneħhija tal-projbizzjoni tal-imkatar li jintlibsu fir-ras fl-universitajiet ma kinetx parti minn pakkett usa' tar-riforma bbażata fuq konsultazzjoni wiesgħa tas-soċjetà ċivili; itenni r-rakkomandazzjoni preċedenti tiegħu, li jinsabu fir-riżoluzzjoni tiegħu msemmija hawn fuq tas-27 ta' Settembru 2006, dwar il-limitu minimu elettorali;

19. Jinnota l-progress li sar fir-rigward tal-effiċjenza tal-ġudikatura; jilqa' l-pjan tal-Gvern Tork biex jimplementa strateġija ta' riforma mfassla biex jissahhu l-indipendenza u l-imparzjalità tal-ġudikatura u biex tiżdied il-kunfidenza li l-ġudikatura tgawdi fost il-pubbliku; hu tal-fehma li din l-istrateġija, bhala prijorità, għandha tiżgura li l-interpretazzjoni tal-leġizlazzjoni relatata mad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali tkun tikkonforma mal-istandards tal-Konvenzjoni Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem; jinnota li l-istrateġija ma tistax titwettaq minghajr tahriġ ambizzjuż mill-ġdid għall-ġudikatura; jinsab imhasseb dwar l-attitudni negattiva li tohroġ minn ċertu elementi tal-amministrazzjoni ġudizzjarja lejn il-ftehimiet internazzjonali dwar id-drittijiet u l-libertajiet fundamentali, u lejn is-sentenzi tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem kontra t-Turkija għall-vjolazzjonijiet tal-ECHR;

20. Ihegġegħ lill-Qorti Kostituzzjonali Torka biex tagħmel progress biex tasal għad-deċizjoni aħharija tagħha dwar il-Liġi dwar l-Ombusman, sabiex tippermetti li l-gvern jistabbilixxi l-uffiċċju tal-ombudsman bla dewmien; jirrakkomanda lit-Turkija li għandha tikkopera dwar din il-kwistjoni mal-Ombudsman Ewropew u mal-ombudsmen nazzjonali fl-Istati Membri tal-UE;

21. Jinsab imhasseb dwar l-ostilità li ntweriet lill-minoranzi f'partijiet tas-soċjetà u dwar il-vjolenza b'motivazzjoni politika u reliġjuża; jistieden lill-Gvern Tork biex jiehu azzjoni kontra l-organizzazzjonijiet u l-gruppi li jqajmu din l-ostilità u biex ihares lil dawk kollha li huma mhedda u jibzġghu għal hajjithom u biex jagħmel sforzi sostnuti biex johloq ambjent li jwassal għar-rispett shiħ tad-drittijiet u l-libertajiet fundamentali tal-bniedem;

22. Ihegġegħ bil-qawwa lill-awtoritajiet Torok biex iwettqu investigazzjoni shiħa dwar il-qtil ta' Hrant Dink u tat-tliet Insara f'Malatja, u kif ukoll dwar il-każi l-oħra kollha ta' vjolenza b'motivazzjoni politika jew reliġjuża; jiddeplora il-fatt li dawn il-proċessi mexjin bil-mod wisq, li hemm suspetti ta' parzjalità u sentiment ta' impunità li jirriżultaw minn dan, u jitlob lill-awtoritajiet biex jipprovdu kjarifika shiħa tal-allegazzjonijiet ta' negliġenza min-naħa tal-awtoritajiet kompetenti, u biex issir ġustizzja ma' dawk kollha li huma responsabbli;

⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1085/2006 tas- 17 ta' Lulju 2006 li jistabbilixxi Strument għall-Assistenza ta' Qabel l-Ađeżjoni (IPA), GU L 210, 31.7.2006, p. 82.

23. Ihegġeġ lill-awtoritajiet Torok biex riżolutament iwasslu fi tmiemhom l-investigazzjoni fl-organizzazzjoni kriminali Ergenekon, filwaqt li jzommu mill-qrib mal-prinċipji tal-istat tad-dritt, biex jiskopru kompletament in-netwerks tagħha li huma mifruxa fl-istrutturi statali, u biex issir ġustizzja ma' dawk kollha involuti;

24. Jiehu nota tal-evalwazzjoni tal-Kummissjoni tax-xejra ta' numru dejjem jonqos ta' każi ta' tortura u mohqrija u tal-effett pozittiv tas-salvagwardji legiżlattivi rilevanti; jitlob lill-Kummissjoni, madankollu, biex tanalizza jekk il-liġi kontra t-terroriżmu u l-liġi dwar is-setgħat tal-pulizija ma jdgħajfux dan ir-rekord pozittiv; jistieden lill-Gvern Tork biex jintensifika l-ġlieda tiegħu kontra t-tortura kkomessa barra miċ-ċentri ta' detenzjoni u ġewwa fihom u kontra l-impunità tal-uffiċjali għall-infurzar tal-liġi, u biex jirratifika u jimplementa l-Protokoll Fakultattiv għall-Konvenzjoni kontra t-Tortura u t-Trattament jew Kastig Krudili, Inuman jew Degradanti lehor, biex b'hekk jipprovi għal prevenzjoni tat-tortura sistematika u għall-monitoraġġ indipendenti taċ-ċentri ta' detenzjoni;

25. Jiehu nota tal-evalwazzjoni tal-assimilazzjoni tal-Prim Ministru Erdogan, kif espressa waqt iż-żjara uffiċjali reċenti tiegħu fil-Ġermanja; hu għalhekk tal-opinjoni li l-Gvern Tork għandu jiehu passi biex jippermetti li ċ-ċittadini kollha jiżviluppaw l-identità kulturali tagħhom fi hdan l-istat demokratiku Tork; jindika f'dan ir-rigward lill-impjenji stipulati fil-Qafas ta' Negozjar dwar ir-rispett għall-minoranzi u l-harsien tagħhom, u l-aċċess effettiv għat-tagħlim u x-xandir ta' ilsna apparti t-Tork u l-aċċess effettiv għal servizzi pubbliċi b'dawn l-ilsna;

26. Jilqa' l-progress li nkiseb fil-harsien tan-nisa kontra l-vjolenza, u jfahhar il-hidma li saret mill-istituzzjonijiet pubbliċi u mill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili f'dan ir-rigward; ihegġeġ lill-awtoritajiet Torok biex ikomplu jeliminaw il-vjolenza domestika, l-hekk imsejjah "il-qtil minhabba l-unur" u ż-żwieġ sfurzat, b'mod partikulari billi tiġi implimentata kompletament il-legiżlazzjoni rilevanti, titkompla kampanja pubblika sostnuta, jiġu provduti postijiet ta' kenn għall-vittmi, jiġi intensifikat it-taħriġ tal-korpi għall-infurzar tal-liġi u jiġu monitorjati l-inizjattivi li ddahhlu fis-sehħ; jinnota bi thassib li l-aċċess għad-data affidabbli dwar l-incidenta tal-vjolenza kontra n-nisa tkompli tkun problema, u jishaq mal-Gvern Tork biex jirranġa dan in-nuqqas;

27. Jirrikonoxxi li għadd konsiderevoli ta' nisa għandhom pożizzjonijiet importanti fl-isferi ekonomiċi, politiċi u akkademiċi Torok, u jtenni li t-trattament ugwali, l-aċċess għall-edukazzjoni u l-ghoti tas-setgħa fis-settur politiku, ekonomiku u soċjali lin-nisa huma kruċjali biex ikun hemm tkabbir ekonomiku u prosperità ulterjuri fit-Turkija; madankollu jinnota bi thassib li r-rata globali ta' nisa impjegati fit-Turkija għadha biss 23.8 % ⁽¹⁾ u li bil-kemm kien hemm zieda fil-partecipazzjoni tan-nisa fil-politika; għalhekk jistieden lill-Gvern Tork biex jiehu passi iżjed tanġibbli biex iżid il-partecipazzjoni tan-nisa fil-popolazzjoni li taħdem, b'attenzjoni partikulari fuq l-inhawi rurali, u biex isahhah l-inkluzjoni tagħhom fis-sistemi tas-saħħa u tas-sigurtà soċjali, u biex jahseb fi strumenti jew miżuri temporanji biex jiżdied l-indhil attiv tan-nisa fil-politika;

28. Ifahhar lill-Gvern Tork għall-appoġġ li ta għall-proġetti ta' koperazzjoni li rnexxew bejn msieħba Torok u mill-UE, bħall-proġett ta' ġemellaġġ li qiegħed ihejji t-triq għal korp indipendenti dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi u qiegħed iharreġ 750 uffiċjal fil-qasam tal-integrazzjoni tal-prinċipju tal-ugwaljanza bejn is-sessi; jistenna li tali korp għall-ugwaljanza bejn is-sessi għandu jitwaqqaf mingħajr iktar dewmien;

29. Jinnota li l-kompetenzi tal-Kummissjoni għall-Opportunitajiet Indaqqs proposta mill-Parlament Tork m'humiex ċari; jinkoraġġixxi lill-Parlament Tork biex johloq Kummissjoni speċjalizzata b'setgħat legiżlattivi bħala strument essenzjali għat-titjib tad-drittijiet tan-nisa u l-integrazzjoni tas-sessi fit-Turkija;

30. Jirrispetta u jappoġġja bis-saħħa lill-hidma tal-organizzazzjonijiet tan-nisa fit-Turkija, li jgħinu jsaħħu l-irwol tan-nisa fis-soċjetà, jgħinu jharsuhom kontra l-vjolenza u jrawmu sens ta' imprenditorija fihom, waqt li jservu ta' eżempju pozittiv għall-ghoti ta' setgħa lin-nisa u jikkontribwixxu għall-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel;

(¹) Anness Statistiku għar-Rapport ta' Progress 2007 tal-Kummissjoni dwar it-Turkija fuq imsemmi.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

31. Ifahhar lit-Turkija għall-iżvilupp pożittiv tal-ekonomija tagħha; itenni l-fehma tiegħu li hija biss soċjetà koerenti soċjalment, sostnuta minn klassi tan-nofs b'saħħitha, li tista' tgawdi l-prosperità; jiddispijaci, għalhekk, li t-tkabbir ekonomiku b'saħħtu f'it kellu impatt fuq is-suq tal-impjieg li jibqa' kontinwament dgħajef; jindika l-bżonn li tiġi affrontata l-problema tal-ekonomija sewda u li s-sistema tas-sigurtà soċjali titqiegħed f'pożizzjoni sostenibbli; iqis li rwol ikbar għall-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju jista' jgħin biex jintlaħaq tkabbir ekonomiku iktar malajr;

32. Jindika l-potenzjal ta' dialogu soċjali effettiv biex jinbnew is-shubijiet meħtieġa għall-iffunzjonar ta' ekonomija tas-suq orjentata soċjalment; jinsab diżappuntat dwar il-progress limitat li sar fit-tiżni tal-mekkanizmi għad-dialogu soċjali; ihegġeg lill-Gvern Tork biex jimplementa kompletament il-konvenzjonijiet tal-Organizzazzjoni Internazzjonali għax-Xogħol (ILO) u jenfasizza l-bżonn li jitneħhew ir-restrizzjonijiet attwali tal-libertà ta' assoċjazzjoni, id-dritt ta' strajk u d-dritt għal negozjar kollettiv;

33. Huwa mħasseb minhabba l-forza eċċessiva użata mill-pulizija Torka kontra dimostranti fil-laqgħa tal-Ewwel ta' Meju tal-2008 f'Istanbul; jerga' jafferma li l-libertà tal-assoċjazzjoni u l-ħidma paċifika tat-trejdunjon jirrapprezentaw dritt fundamentali skond l-ECHR;

34. Jenfasizza l-importanza tal-aċċes għall-edukazzjoni bħala l-muċtieħ għal soċjetà koerenti soċjalment; ifahhar lill-gvern u lis-soċjetà ċivili Torok għall-kampanja biex aktar bniet jirreġistraw fi skejjel; jindika, madankollu, li hemm bżonn li jiġi żgurat li t-tfal jiġu rreġistrati mat-twelid, u li jittejjbu l-monitoraġġ u l-infurzar tal-obbligju tal-iskola sabiex ikompli jitnaqqas in-numru ta' tfal li ma jmorrux skola; ifahhar lill-Gvern Tork għar-riżultati pożittivi li nkisbu fit-tnaqqis tax-xogħol tat-tfal u jhegġgu biex ikompli bl-isforzi tiegħu f'dan ir-rigward;

35. Jesprimi t-thassib tiegħu dwar il-livell ta' korruzzjoni; ihegġeg lill-awtoritajiet Torok biex jiżviluppaw strateġija globali għal kontra l-korruzzjoni, imfassla biex titkompla effettivament il-ġlieda kontra l-korruzzjoni;

36. Hu mħasseb dwar id-differenzi kbar li hemm fil-livell ta' żvilupp fost ir-reġjuni Torok u anke bejn l-inhawi rurali u dawk urbani; jistieden lill-Gvern Tork biex ihejji strateġija komprensiva li tindirizza dawn id-differenzi; jistieden lill-Kummissjoni biex, qabel l-aħhar tal-2008, tipprova lill-Parlament b'taħrif dwar il-kontribut tal-UE għal dan l-ippjanar strateġiku taħt l-istrument għall-assistenza ta' qabel l-adeżjoni fl-2007 u fl-2008;

37. Jistieden lill-Gvern Tork f'dan ir-rigward, biex japplika b'urġenza l-istandards tal-UE għall-proġetti li jhallu effetti kbar, bħalma huma l-kostruzzjoni ta' digi fil-Wied ta' Munzur, id-diga Alliano, il-kostruzzjoni tad-diga Ilisu u x-xogħol fil-minjiera tad-deheb f'Bergama u reġjuni oħrajn, li jheddu kemm il-patrimonju storiku, kif ukoll pajsagġi uniċi u ta' valur kbir; jitlob lill-Gvern Tork biex iqis il-liġi tal-UE bħala linja gwida meta jifasslu proġetti għall-iżvilupp reġjunali;

38. Jikkundanna bil-qawwi l-vjolenza mwettqa mill-Partit tal-Haddiema Kurdistani (PKK) u minn gruppi terroristiċi oħra fit-territorju Tork; jikkundanna l-attakk f'Dijarbakir f'Jannar 2008, meta nqatlu sitt persuni u ndarbu aktar minn 60, u joffri l-kondoljanzi sinċieri tiegħu lill-familji tal-vittmi ta' dan ir-reat; itenni s-solidarjetà tiegħu mat-Turkija fil-ġlieda tagħha kontra t-terrorizmu, u għal darb'ohra jistieden lill-PKK sabiex jiddikkjara u jirrispetta waqfien immedjat u bla kundizzjonijiet mill-ġlied;

39. Itenni l-appelli tiegħu lill-Gvern Tork biex ma jidholx f'operazzjonijiet militari sproporzjonati li jidhlu bla permess fit-territorju tal-Iraq; ihegġeg lit-Turkija biex tirrispetta l-integrità territorjali tal-Iraq, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt, u biex tiżgura li jiġu evitati l-każwalitajiet ċivili; ihegġeg lill-Gvern tal-Iraq u lill-Gvern Reġjonali Kurd tal-Iraq biex ma jhallux lit-territorju Iraqi jintuża bħala bazi għal atti terroristiċi kontra t-Turkija; jilqa' l-komunikazzjoni li qed isseħħ bejn il-gvernijiet tat-Turkija u tal-Iraq, u jitlob ukoll li jiddaħhlu miżuri biex tiġi intensifikata l-koperazzjoni mal-Gvern Reġjonali Kurd tal-Iraq, sabiex il-prevenzjoni effettiva tal-atti terroristiċi ssir possibbli taħt ir-responsabilità Iraquina;

Kwistjonijiet reġjonali u relazzjonijiet esterni

40. Ifakkar l-impenn tat-Turkija għal relazzjonijiet tajba mal-pajjiżi ġirien, u jenfasizza l-fatt li qed jistenna li t-Turkija se żżomm lura minn kull theddid kontra pajjiżi ġirien u ttrisolvi paċifikament kull disputa li għadha mhux solvuta bi qbil mal-Karta tan-NU, kull konvenzjoni internazzjonali rilevanti oħra u l-ftehimiet u l-obbligi bilaterali; b'mod partikolari, jistieden lill-awtoritajiet Torok biex ikabbru, fl-ispirtu ta' relazzjonijiet tajba mal-ġirien, id-djalogu mal-Greċja (per eżempju l-pjattaforma kontinentali tal-Eġew) u mal-Bulgarija (per eżempju d-drittijiet tal-proprjetà tar-refuġjati Bulgari ta' Thrace) sabiex jissolvew il-kwistjonijiet bilaterali kollha li għadhom pendenti;

41. Jishaq il-htieġa li jkun hemm soluzzjoni komprensiva tal-kwistjoni ta' Ċipru; jilqa' b'sodisfazzjon il-ftehim li ntlahaq mill-mexxejja taż-żewġ komunitajiet ta' Ċipru fil-21 ta' Marzu 2008 u jstieden liż-żewġ partijiet biex jużaw dan il-perjodu ta' żmien li attwalment qed joffri l-opportunità biex tinkiseb soluzzjoni komprensiva fi hdan il-qafas tan-NU, bażata fuq il-prinċipji li fuqhom hi msejsa l-UE; f'dan ir-rigward, ifakkar fir-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu li ddiġjaraw li l-irtirar tal-forzi Torok jiffacilita in-negozjar ta' ftehim;

42. Jilqa' b'sodisfazzjon il-holqien ta' strument ta' appoġġ finanzjarju li jinkuraġġixxi l-iżvilupp ekonomiku tal-komunità Ċiprijota Torka; jstieden għal darb'ohra lill-Kummissjoni sabiex tirrapporta speċifikament dwar l-implimentazzjoni u l-effettività ta' dak l-istrument;

43. Jilqa' r-relazzjonijiet imtejba li nkisbu bejn il-Greċja u t-Turkija f'dawn l-aħhar għaxar snin u t-tkomplija tal-klima politika tajba, kif xehdet iż-ż-zjara uffiċjali reċenti fit-Turkija tal-Prim Ministru tar-Repubblika Griega, Kostas Karamanlis, li tagħti tama għal titijib ulterjuri tar-relazzjonijiet bilaterali bejn il-Greċja u t-Turkija, b'mod partikolari s-soluzzjoni paċifika tal-kwistjonijiet kollha li ġew enfasizzati fir-riżoluzzjonijiet preċedenti tal-Parlament, fuq il-bażi tal-liġi internazzjonali u f'konformità mal-impnenji li ttiehdu fil-Qafas ta' Negozjar;

44. Jstieden lill-Gvern Tork biex jerga jiftah il-fruntiera tiegħu mal-Armenja; hekk li jerga' jstabilixxi r-relazzjonijiet ekonomiċi u političi ma' dan il-pajjiż; jstieden għal darba oħra lill-gvernijiet tat-Turkija u tal-Armenja biex jibdew proċess ta' rikonċiljazzjoni, b'rispett tal-preżent u tal-passat, li jippermetti diskussjoni sinciera u miftuha tal-avvenimenti li graw fil-passat; jstieden lill-Kummissjoni biex tiffacilita dan il-proċess ta' rikonċiljazzjoni;

45. Jirrikonoxxi l-irwol tat-Turkija bhala siehba importanti tal-UE fit-twettiq tal-għanijiet tal-politika barranija tal-UE fir-regjun tal-Baħar l-Iswed, fl-Azja Ċentrali u fil-Lvant Nofsani u l-madwar; jstieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex jużaw ahjar il-potenzjal tar-relazzjonijiet mill-qrib bejn l-UE u t-Turkija f'dawn ir-regjuni;

46. Ihegġeg lit-Turkija biex tiffirma l-Istatut tal-Qorti Kriminali Internazzjonali, peress li dan huwa strument multilaterali vitali;

47. Ifahhar il-kontribut tat-Turkija għall-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-Politika Ewropea għas-Sigurtà u d-Difiża fil-Boznja-Herzegovina u fir-Repubblika Demokratika tal-Kongo, u l-kontribut tagħha għall-operazzjonijiet immexxija min-NATO fil-Kosovo, fid-Darfur u fl-Afganistan;

48. Jiddispjaċih madankollu dwar l-objezzjoni li baqgħet għaddejja tat-Turkija għall-implimentazzjoni tal-koperazzjoni strategika bejn l-UE u n-NATO bbażata fuq il-Ftehim "Berlin Plus" u li tmur lil hinn minnha; Jinsab imħasseb dwar il-konsegwenzi negattivi għall-protezzjoni tal-istaff imhaddem tal-UE, b'mod partikolari l-Missjoni tal-Pulizija tal-UE fl-Afganistan (EUPOL) u l-Missjoni Stat ta' Dritt tal-UE (EULEX) fil-Kosovo, u jitlob biex daww l-objezzjonijiet jiġu rtirati mit-Turkija kemm jista' jkun malajr;

Ir-relazzjonijiet bejn l-UE u t-Turkija

49. Ihegġeg lill-Gvern Tork biex jimplementa kompletament u bla dewmien id-dispożizzjonijiet li jirriżultaw mill-Ftehim ta' Assoċjazzjoni EU-Turkija u mill-Protokoll Addizzjonali għaliha; ifakkar li jekk ma jitwettqux l-impnenji tat-Turkija, il-proċess tan-negozjati se jkompli jiġi affetwat serjament;

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

50. Jirrikonoxxi l-ambizzjoni tat-Turkija li ssir centru tal-enerġija għall-Ewrazja u l-irwol li jista' jkollha fil-kontribut għas-sigurtà enerġetika tal-Ewropa; ifaħhar il-progress li t-Turkija kisbet fil-qasam tal-enerġija; ifakkar fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' Ottubru 2007 msemmija hawn fuq li tappoġġja l-ftuh tan-negozjati dwar dan il-kapitolu; ihegġeg lit-Turkija biex tinghaqad mal-Komunità Ewropea tal-Enerġija bħala membru shih, sabiex tissahhah il-koperazzjoni fl-enerġija bejn l-UE u t-Turkija, li tista' tkun ta' benefiċċju għall-partijiet kollha involuti; jistieden lit-Turkija biex tappoġġja kompletament il-proġett tas-sistema ta' pajpijiet ta' Nabucco, li hu proġett prijoritarju Ewropew;

51. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Gvern Tork biex jibdew in-negozjati għal ftehma għall-iffaċilitar tal-vizi bejn l-UE u t-Turkija;

52. Jindika li wahda mir-rotot ewlenin tal-immigrazzjoni lejn l-Ewropa mill-Lvant Nofsani u l-madwar u mill-Azja t'Isfel tgħaddi mit-territorju Tork; jinnota l-progress limitat li sar fil-qasam tal-immaniġġjar tal-migrazzjoni; jistieden lill-Kummissjoni u lit-Turkija biex jintensifikaw in-negozjati dwar ftehim ta' rijammissjoni, **konformi mad-drittijiet fundamentali tal-bniedem**, bl-intenzjoni li tiġi konkluża bla dewmien; ihegġeg lill-Gvern Tork biex jimplimenta kif suppost il-ftehimiet u l-protokollu eżistenti dwar ir-rijammissjoni bilaterali mal-Istati Membri tal-UE;

53. Jilqa' l-progress li sar mill-Gvern Tork fl-oqsma tal-edukazzjoni, it-tahriġ, iż-żgħażaġh u l-kultura sa fejn għandu x'jaqşam l-allinjament mal-acquis tal-UE; jenfasizza l-importanza ta' koperazzjoni mill-qrib u sostnuta bejn l-UE u t-Turkija f'dawn l-oqsma, li huma kruċjali għall-immodernizzar b'suċċess tas-soċjetà Torka fuq perjodu ta' żmien twil;

54. Jilqa' n-nomina ta' Istanbul bħala Kapitali Ewropea tal-Kultura 2010 bħala opportunità biex jissahhu d-djalogu interkulturali u l-koperazzjoni bejn l-UE u t-Turkija;

55. Itenni l-appoġġ tiegħu għad-Djalogu tas-Soċjetà Ċivili bejn l-UE u t-Turkija u jitlob lill-Kummissjoni biex tirrapporta dwar l-attivitajiet li twettqu f'dak il-qafas, kif ukoll dwar l-assistenza li nġhatat lis-soċjetà ċivili Torka taht l-assistenza ta' qabel l-adeżjoni (IPA); jistieden lill-Gvern Tork biex jinvolvi lis-soċjetà ċivili tiegħu aktar mill-qrib fil-proċess ta' riforma;

56. Jilqa' l-fatt li l-IPA tipprovdni appoġġ għal azzjonijiet li jhegġu dibattiti pubbliċi li jkunu infurmati ahjar dwar it-ikabbir tal-UE; jistieden lill-Gvern Tork kif ukoll atturi mhux governattivi fit-Turkija u l-UE biex jagħmlu użu shih ta' dawn il-mezzi sabiex jithegġeg l-appoġġ għall-proċess ta' riforma u biex jissahhu aktar ir-relazzjonijiet bejn l-UE u t-Turkija;

57. Jisgħobbih li l-Kummissjoni għadha ma hargitx segwitu għall-istudju ta' impatt preżentat fl-2004; u jhegġeg biex dan jiġi preżentat lill-Parlament bla dewmien;

58. Jistieden lill-Gvern Tork biex iwaqqaf l-istrutturi kollha mehtieġa biex tiġi implimentata l-assistenza mill-istrument għall-assistenza ta' qabel l-adeżjoni u biex isahhah il-kapaċità għall-assorbiment tat-Turkija; jistieden lill-Kummissjoni biex, qabel l-ahhar tal-2008, tirrapporta dwar l-assistenza li nġhatat lit-Turkija taht l-istrument għall-assistenza ta' qabel l-adeżjoni mill-2007;

59. Jerga' jtenni l-importanza ta' programmi ta' koperazzjoni bilaterali u trilaterali bejn il-fruntieri (Turkija-Greċja-Bulgarija) u wkoll dawk li jkunu twettqu taht l-ENPI (l-Istrument Ewropew ta' Viċinat u Shubija)/ il-Programm tal-Baħar l-Iswed taċ-CBC (Koperazzjoni Transfruntiera), bħala għodda xierqa biex jithegġu kuntatti soċjali, kulturali u ekonomiċi eqreb bejn l-imsieħba lokali fir-reġjuni mal-fruntieri;

*
* *

60. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lis-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Ewropa, lill-President tal-Qorti Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem, lill-gvernijiet u l-parlamenti tal-Istati Membri u lill-Gvern u l-Parlament tar-Repubblika tat-Turkija.

Il-Ħamis, 22 ta' Meju 2008

Reviżjoni tal-politika industrijali ta' nofs it-terminu — Kontribut lejn l-Istrateġija tal-UE għat-Tkabbir u x-Xogħlijiet

P6_TA(2008)0226

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Meju 2008 dwar reviżjoni tal-politika industrijali ta' nofs it-terminu — Kontribut lejn l-Istrateġija tal-UE għat-Tkabbir u x-Xogħlijiet (2007/2257(INI))

(2009/C 279 E/12)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni bit-titolu “Reviżjoni tal-politika industrijali ta' nofs it-terminu — Kontribut lejn l-Istrateġija tal-UE għat-Tkabbir u x-Xogħlijiet” (COM(2007)0374) u d-dokument ta' hidma tal-istaff (SEC(2007)0917) li jakkumpanjaha,
  - wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-Kompetittività tat-22 u tat-23 ta' Novembru 2007,
  - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni bit-titolu “Intrapriżi żgħar u ta' daqs medju — Essenzjali għal aktar tkabbir ekonomiku u xogħlijiet — Reviżjoni ta' nofs it-terminu tal-politika Moderna għall-SMEs” (COM(2007)0592),
  - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni bit-titolu “Inizjattiva tas-suq ewlieni għall-Ewropa” (COM(2007)0860),
  - wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tiegħu tal-5 ta' Lulju 2006 dwar qafas ta' politika sabiex tissahħaħ il-manifattura tal-UE — lejn approċċ aktar integrat għall-politika industrijali ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tiegħu tat-30 ta' Novembru 2006 dwar wasal iż-żmien li ningranaw — Noholqu Ewropa ta' imprenditorija u tkabbir ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija u l-opinjoni tal-Kumitat għas-Suq Intern u l-Ħarsien tal-Konsumatur (A6-0167/2008),
- A. billi r-Reviżjoni tal-Kummissjoni ta' nofs it-terminu tal-politika industrijali tqis il-progress miksub fl-implimentazzjoni tal-approċċ integrat għall-politika industrijali kif kien fl-2005 u tistipula l-miżuri li għandhom jittiehdu fis-snin li ġejjin,
- B. billi l-industrija fl-UE tikkontribwixxi għal aktar minn 80 % tal-ispiza fir-riċerka u l-iżvilupp tas-settur privat u l-prodotti innovattivi li tipproduċi huma aktar minn 73 % tal-esportazzjonijiet tal-UE, b'hekk għandhom rwol importanti fit-trasformazzjoni tal-UE f'ekonomija bbażata fuq l-għerf,
- C. billi, meta mqabbel ma' reġjuni oħrajn, bħal ma' huma l-Istati Uniti u l-Ażja, l-industrija tal-UE għadha relattivament iddum biex tadatta għar-realtajiet tas-suq li jinbidlu u għall-iżviluppi teknoloġiċi godda minhabba r-regolazzjoni qawwija tas-suq,
- D. billi xejriet bħal ma huma l-globalizzazzjoni, il-bidla teknoloġika u l-iżvilupp sostenibbli joffru opportunitajiet importanti, u s'issa mhux sfruttati, għas-settur industrijali fl-UE,

⁽¹⁾ ĠU C 303 E, 13.12.2006, p. 646.

⁽²⁾ ĠU C 316 E, 22.12.2006, p. 378.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

1. Jilqa' bi pjacir il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni fir-reviżjoni tal-progress li sar fl-implimentazzjoni ta' politika industrijali integrata u jenfasizza li settur industrijali li qed jirnexxi huwa essenzjali għall-kisba tal-għanijiet ta' Liżbona;
2. Jinnota l-progress li sar permezz ta' azzjonijiet kemm orizzontali kif ukoll speċifiċi skond is-settur u jilqa' l-inizjattivi settorjali godda dwar l-ipproċessar tal-ikel u l-inġinerija elettrika;
3. Jiddispijaci għall-fatt li r-rabta bejn l-UE u l-politika industrijali nazzjonali hija dgħajfa u jappoġġja l-inizjattivi tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri biex tissahhah din ir-rabta;
4. Jemmen li l-irwol ewlieni tal-politika industrijali tal-UE huwa li jiġu stabbiliti l-kundizzjonijiet it-tajba għal qafas għall-iżvilupp tal-intrapriża, għall-investment industrijali, għall-innovazzjoni u għall-holqien tal-impjeggi, billi tinghata attenzjoni partikulari lill-htigijiet tal-intrapriži żgħar u ta' daqs medju (SMEs);
5. Huwa tal-opinjoni li suq intern miftuħ u kompetittiv fis-servizzi u fl-industrija jikkontribwixxi għall-kapaċità tal-innovazzjoni u għaž-żieda tal-kompetittività tas-settur industrijali; huwa tal-opinjoni li l-politika għall-kompetizzjoni hija kruċjali biex ikun żgurat li l-konsumaturi jibbenefikaw minn suq Ewropew miftuħ;
6. Jishaq l-importanza ta' skema ta' akkwist pubbliku effiċjenti għall-kompetittività tal-industrija Ewropea; jemmen li l-akkwist pubbliku qabel il-kummerċjalizzazzjoni hija għodda importanti biex l-innovazzjoni tal-intrapriži Ewropej tinghata spinta; ihegġeg lill-Istati Membri biex jirvedu l-politiki ta' akkwist pubbliku tagħhom fid-dawl ta' dan u jitlob lill-Kummissjoni biex tippromwovi l-iskambju tal-aħjar Prattika f'dan il-qasam;
7. Jilqa' l-proposti tal-Kummissjoni dwar il-konsolidazzjoni tas-suq Ewropew tat-tagħmir ta' difiża u dwar it-titjib tal-kompetittività globali tal-industrija tad-difiża fl-UE;
8. Jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni biex tintensifika l-monitoraġġ tas-suq tagħha tal-katina tal-provvista tal-prodotti industrijali u tal-konsumatur, inklużi d-distributuri u l-bejjiegha "downstream" biex ikunu żgurati kundizzjonijiet kompetittivi fl-istadji kollha tal-katina tal-provvista;
9. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex iżżid l-isforzi tagħha biex telimina ostakli amministrattivi mhux meħtieġa li jagħmlu l-aċċess għas-suq intern diffiċli, sabiex tissimplifika u ttejjeb l-ambjent regolatorju u sabiex tnaqqas il-piż amministrattiv minn fuq l-intrapriži, inter alia, billi tiżgura li jkun sar progress fuq it-13-il qasam ta' prijorità stabbiliti fil-pjan ta' azzjoni tal-Kummissjoni sabiex jitnaqqas il-piż amministrattiv u billi timplimenta t-tieni pakkett ta' miżuri "rapidi" biex jitnehhew l-ostakli amministrattivi;
10. Ihegġeg lill-Istati Membri sabiex jimxu 'l quddiem lejn il-holqien u l-kisba ta' miri nazzjonali ambizzjużi għat-tnaqqis tal-piż amministrattiv, b'mod partikulari dawk li jhegġu t-tkabbir u l-iżvilupp tal-SMEs, bħal ma huma r-rekwiżiti u l-eżenzjonijiet simplifikati tar-rappurtaġġ;
11. Ihegġeg lill-Kummissjoni sabiex tuża metodu koerenti għall-SMEs fil-politiki tal-UE kollha billi tapplika b'mod xieraq il-prinċipju magħruf bħala "l-ewwel aħseb fiż-żgħir";
12. Jappoġġja bil-qawwi l-inizjattiva għall-Ewropa għal "Att għall-Intrapriži ż-Żgħar"; jemmen li għandha tkun fil-forma ta' proposta leġislattiva li għandha tinkludi inizjattivi godda u konkreti sabiex, permezz ta' eżenzjonijiet, jitnaqqas il-piż regolatorju fuq l-SMEs, sabiex jithaffef l-aċċess tagħhom għas-suq intern u għall-proċeduri ta' appalt pubbliku u sabiex ikun żgurat li għandhom aċċess adegwat għas-sorsi ta' finanzjament u għall-infrastruttura tar-riċerka;
13. Jenfasizza l-importanza tal-Ftehma ta' Basel II ⁽¹⁾ dwar l-influenza fuq l-imġiba tal-banek u r-rieda tal-banek li jsejlfu lil kliġenti ta' riskju relattivament għoli, inklużi l-SMEs; iqis lil dan l-iżvilupp bħala strutturali fl-appoġġ tal-SMEs fl-investment u fit-tweġiq ta' riċerka orjentata lejn in-negozju;

(¹) Konverġenza Internazzjonali tal-Kejl tal-Kapital u tal-Istandards tal-Kapital: Qafas Rivedut, Kumitat ta' Basel dwar is-Supervizzjoni tal-Banek, Gunju 2004.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

14. Jilqa' b'sodisfazzjon il-gruppi ta' shubija mwaqqfin mill-Kummissjoni, bhall-CARS 21 u l-Grupp ta' Livell Għoli dwar it-Tessuti; jemmen li dawn il-gruppi huma fora importanti għat-tishih tal-politika industrijali tal-UE;
15. Jenfasizza l-urgenza li jitwaqqaf suq madwar l-Unjoni Ewropea għall-kapital ta' riskju permezz tat-tehnhija ta' ostakoli regolatorji u fiskali eżistenti għall-investimenti ta' kapitali ta' riskju tal-kumpaniji żgħar Ewropej li huma l-iktar innovattivi;
16. Ifakkar fl-importanza ta' sistemi moderni ta' standardizzazzjoni u jhegġegħ lill-Kummissjoni biex thaffef l-implimentazzjoni ta' standards ta' "metodi godda", filwaqt li jiġu rispettati l-htigijiet tal-SMEs u tissahhah il-partecipazzjoni tar-rappreżentanti tal-SMEs;
17. Huwa tal-fehma li l-għanijiet ambjentali tal-UE m'għandhomx ikunu meqjusa bhala theddida għall-industrija, iżda bhala opportunità sabiex jinkiseb vantaġġ għal min jagħmel l-ewwel pass u biex l-industrija fl-UE tkun minn ta' quddiem fid-dinja fit-teknoloġiji, fil-prodotti u fis-servizzi li jharsu l-ambjent u li huma soċjalment aċċettabbli; jenfasizza, madankollu, li l-applikazzjoni ta' teknoloġiji godda għandha ssir flimkien ma' miżuri biex jissalvagwardjaw il-kompetittività internazzjonali tal-intrapriži Ewropej;
18. Iqis li l-iżvilupp industrijali huwa marbut mill-qrib mal-eżistenza ta' infrastruttura effiċjenti tat-trasport fuq livell Ewropew, li infrastruttura tat-trasport li taħdem sew tagħti ċ-ċans li z-zoni industrijali jiżviluppaw, inklużi dawk barra l-ibliet, u li l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jużaw il-fondi għall-iżvilupp reġjonali sabiex joholqu parks industrijali u teknoloġiċi f'zoni rurali maġenb zoni urbani kbar;
19. Iqis li l-pjan ta' azzjoni fil-qasam tal-politika industrijali sostenibbli propost mill-Kummissjoni għandu jstabbilixxi qafas għal tranżizzjoni gradwali lejn industrija b'livell baxx ta' karbonju u ta' enerġija u li tkun effiċjenti fir-riżorsi sabiex jinghata kontribut biex jintlahqu l-għanijiet fl-oqsma tal-enerġija u tal-bidla fil-klima fformulati mill-Kunsill Ewropew tat-8 u tad-9 ta' Marzu 2007; jemmen li l-inizjattiva tas-"suq ewlieni" u l-Programm ta' Azzjoni dwar l-Istandards jista' jkollhom rwol importanti f'dan;
20. Jishaq b'mod speċjali fuq il-htieġa għal żvilupp sostenibbli u bbilanċjat fl-UE kollha, kemm ġeografikament kif ukoll fir-rigward tal-iskala ta' proġetti; jemmen li metodu tassew ibbilanċjat huwa l-uniku mod biex ikun stimulat l-iżvilupp tal-industrija fl-UE, biex ikun hemm opportunitajiet godda għall-holqien tal-impjiegi u biex ikunu promossi r-reġjuni ta' suċċess fl-UE; jemmen li "l-inizjattiva tal-għenieqed" tista' tkun ta' stimolu b'sahhitha għall-innovazzjoni u għall-iżvilupp reġjonali sostenibbli;
21. Jilqa' b'sodisfazzjon il-kontribuzzjoni sinifikanti tal-politika ta' koeżjoni biex tiġi żgurata il-kompetizzjoni fis-settur industrijali u jhegġegħ lill-Istati Membri biex jiffukaw iktar l-investimenti tagħhom fuq il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u fuq il-Fond Soċjali Ewropew f'oqsma li jippromwovu t-tkabbir tal-kapital uman, tar-riċerka, tal-innovazzjoni, tal-impreditorjat u tal-assistenza għall-SMEs;
22. Jirrimarka li l-impatt tal-leġizlazzjoni ambjentali fuq il-kompetittività internazzjonali tal-industriji fl-UE li jikkunsmaw hafna enerġija għandu jitqies bla telf ta' żmien sabiex jiġu evitati t-tnixxija tal-karbonju u l-qgħad; ihegġegħ f'dan ir-rigward lill-Kummissjoni sabiex tmexxi u tappoġġja b'mod attiv it-twaqqif ta' ftehimiet settorjali globali li jistgħu jnaqqsu l-impatt ambjentali ta' industriji speċifiċi fid-dinja kollha waqt li jiżguraw li jkun hemm l-istess kundizzjonijiet;
23. Jappoġġja lill-Kummissjoni fil-mossa tagħha biex il-proposti leġizlattivi l-godda kollha jkunu sottomessi għal evalwazzjoni intensiva u rigoruża tal-impatt tagħhom, li teżamina b'mod partikolari kull proposta għandhiex implikazzjonijiet mhux favorevoli għall-iffunzjonar tas-suq intern jew għall-kompetittività tan-negozji Ewropej skond il-principju tas-sostenibilità;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

24. Jiġbed l-attenzjoni għall-iżviluppi attwali fir-rigward tal-aċċess għall-materja prima; jirrimarka li l-UE tiddependi għal kollox mill-importazzjonijiet ta' metalli diversi; jistieden lill-Kummissjoni sabiex tipproponi metodu integrat biex ikun żgurat l-aċċess sostenibbli għall-materja prima, it-titjib tal-effiċjenza tar-riżorsi u l-appoġġ għall-iżvilupp ta' teknoloġiji ta' esplorazzjoni; jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jappoġġjaw u jgħaġġlu t-tweqqif tal-proġetti li, skond kif imhabbra mill-Kunsill Ewropew, huma ta' interess għall-Komunità għas-sikurezza tal-enerġija u għad-diversifikazzjoni tas-sorsi tal-enerġija tal-UE;
25. Ifakkar fil-bidla strutturali importanti li giet minhabba ċ-ċaqliq tal-impjegi lejn is-servizzi relatati mal-industrija; għalhekk jappoġġja l-inizzjattiva dwar l-industrija u s-servizzi ppjanati li se janalizzaw is-settur tas-servizzi u l-impatt tagħhom fuq il-kompetittività industrijali; jiġbed l-attenzjoni tal-Kummissjoni, b'mod partikulari, għat-titjib tal-kwalità, tal-produttività u tal-valur tas-servizzi mogħtija lill-industrija, b'mod partikulari s-servizzi tan-negozju b'għarfien intensiv;
26. Jilqa' b'sodisfazzjon l-inizzjattiva tal-Kummissjoni dwar il-bidla strutturali li se tiffacilita l-iskambju tal-aħjar prattiki fost l-Istati Membri; ihegġeġ bis-shih lill-Kummissjoni, fir-reviżjoni tagħha tal-Komunikazzjoni tagħha bit-titolu "Strutturar mill-ġdid u impjeg — li tantiċipa u takkumpanja l-istrutturar mill-ġdid biex jiżviluppa l-impjeg: ir-rwol tal-Unjoni Ewropea" (COM(2005)0120, sabiex tappoġġja t-twaqqif ta' shubijiet kbar fuq il-livell tal-UE kif ukoll ta' networks għall-iskambju ta' informazzjoni u tal-aħjar prattiki fost l-esperti fl-Istati Membri;
27. Jiġbed l-attenzjoni dwar il-htieġa ta' investment prijoritarju kontinwu fl-edukazzjoni, fit-taħriġ u fir-riċerka, kif wkoll dwar id-dipendenza tal-iżvilupp industrijali u tal-kompetittività tal-prodotti tal-UE fuq il-kwalità tar-riżorsi umani u l-innovazzjoni globali fi prodotti godda;
28. Jishaq fuq il-fatt li prodotti innovattivi, li jirrapreżentaw 73 % tal-esportazzjonijiet tal-UE, isahhu l-van-tagġ kompetittiv tal-UE b'mod sinifikanti; jinnota, madankollu, li l-Unjoni għadha lura hdejn l-Istati Uniti u l-Gappun fl-innovazzjoni, l-aktar fir-Riċerka u l-Iżvilupp dwar in-negozju; jemmen, għalhekk, li għandhom ikunu sfruttati tajjeb programmi Komunitarji għall-iffinanzjar, bhas-Seba' Programm ta' Qafas għar-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u l-attivitajiet ta' dimostrazzjoni u l-Programm ta' Qafas għall-Kompetittività u l-Innovazzjoni, u l-Istitut Ewropew għall-Innovazzjoni u t-Teknoloġija; f'dan ir-rigward, jilqa' l-inizzjattiva "tas-suq ewlieni" u l-Programm ta' Azzjoni dwar l-Istandards bħala kontribuzzjonijiet biex jiġi lliberat il-potenzjal tas-suq għall-prodotti u servizzi innovattivi foqasma speċifiċi ta' valur sinifikanti għas-soċjetà; ihegġeġ lill-Kummissjoni biex turi l-impenn tagħha għal leġiżlazzjoni aħjar f'dan ir-rigward u jitlob li tinghata attenzjoni biex certi soluzzjonijiet teknoloġiċi ma jinghatawx preferenza fuq ohrajn;
29. Iqis li, sabiex tinghata spinta lill-innovazzjoni madwar l-UE, huwa essenzjali li attivitajiet li għandhom x'jaqsmu mal-invenzjoni jkunu appoġġjati u li l-prodotti ta' dawn l-attivitajiet ikunu mharsa; jirrimarka, għalhekk, dwar l-importanza ta' politika dwar id-drittijiet tal-proprjetà intellettuali li tkun trasparenti u ssimplifikata u tkun waħda li fil-fatt tkun infurzata; jistieden lill-Kunsill sabiex jiehu azzjoni biex jintroduċi brevet Komunitarju malajr kemm jista' jkun u jistieden lill-Kummissjoni sabiex tkompli tiġġieled il-falsifikazzjoni u biex taħdem għal soluzzjonijiet globali f'dan il-qasam, ibbażat l-aktar fuq il-mudelli Ewropej;
30. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.
-

Is-sitwazzjoni fil-Libanu

P6_TA(2008)0228

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar is-sitwazzjoni fil-Libanu

(2009/C 279 E/13)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-Lvant Nofsani, partikolarment dawk tas-16 ta' Jannar 2003 dwar il-konkluzjoni ta' Ftehim ta' Assoċjazzjoni mar-Repubblika tal-Libanu ⁽¹⁾, tal-10 ta' Marzu 2005 dwar is-sitwazzjoni fil-Libanu ⁽²⁾, tas-7 ta' Settembru 2006 dwar is-sitwazzjoni fil-Lvant Nofsani ⁽³⁾, u tat-12 ta' Lulju 2007 dwar il-Lvant Nofsani ⁽⁴⁾, u l-pożizzjoni tiegħu tad-29 ta' Novembru 2007 dwar il-proposta għal deċiżjoni tal-Kunsill li tipprovdi għal assistenza makro-finanzjarja għal-Libanu ⁽⁵⁾,
  - wara li kkunsidra r-Riżoluzzjonijiet tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU 1559 (2004), 1636 (2005), 1680 (2006), 1701 (2006), u 1757 (2007),
  - wara li kkunsidra l-Ftehim Ewro-Mediterranja li tistabbilixxi Assoċjazzjoni bejn il-Komunitá Ewropea u l-Istati Membri tagħha fuq naha, u r-Repubblika tal-Libanu, fuq l-oħra ⁽⁶⁾ (il-Ftehim ta' Assoċjazzjoni),
  - wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill 2007/860/KE, tal-10 ta' Diċembru 2007, li tipprovdi għajnuna makro-finanzjarja għal-Libanu ⁽⁷⁾,
  - wara li kkunsidra l-istqarrija tas-16 ta' Mejju 2008 mir-Rappreżentant Għoli tal-UE Javier Solana dwar is-sitwazzjoni fil-Libanu,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni mill-Presidenza f'isem l-Unjoni Ewropea dwar il-Lvant Nofsani tal-14 ta' Marzu 2008,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 103(4) tar-Regoli ta' Procedura tiegħu,
- A. billi jinsab imhasseb sew dwar iż-żieda fil-vjolenza fil-Libanu u dwar is-sitwazzjoni istituzzjonali li nholqot fil-Libanu wara l-falliment tal-elezzjonijiet presidenzjali,
- B. billi minhabba l-għied vjolenti reċenti bejn il-milizzja tal-Ħiżbollah u milizzji oħra f'Bejrut u f'partijiet oħra tal-Libanu, wara d-deċiżjonijiet li kienu ttiehdu mill-Gvern Libaniż fis-6 ta' Mejju 2008, u l-vjolenza li kien hemm minhabba t-tkeċċija tal-general inkarigat mis-sigurtà tal-ajruport kif ukoll il-projbizzjoni tas-sistemi ta' komunikazzjoni tal-Ħiżbollah, inqatlu tuzżani ta' ċittadini u ndarbu mijiet oħra,
- C. billi l-Gvern Libaniż, bil-għan li jtemm il-għied, warrab id-deċiżjonijiet li wasslu għall-vjolenza u inkariga l-armata Libaniża bis-soluzzjoni għall-kriżi,
- D. billi l-Parlament Libaniż ma kellux rwol kostituzzjonali anki qabel Novembru 2007, meta ntemm il-mandat tal-President tar-Repubblika Libaniża, u billi l-pajjiż jinsab f'qagħda ta' kollass istituzzjonali, li rriżultat f'konsegwenzi serji fit-thaddim demokratiku,
- E. billi l-Ħiżbollah mhuwiex biss partit politiku tal-oppożizzjoni, imma wkoll grupp armat li jikkontrolla parti kbira mit-territorju Libaniż, inkluża ż-żona li jghixu fiha l-komunitajiet Shiite tiegħu,
- F. billi, fuq il-bażi tal-inizjattiva mehuda mil-Lega ta' Stati Gharab, il-partijiet ikkonċernati laħqu ftehim fil-15 ta' Mejju 2008 biex tintemm b'mod immedjat il-vjolenza bl-armi, biex jerga' jibda d-djalogu nazzjonali ċċentrat fuq il-mistoqsijiet tal-gvern tal-unità nazzjonali u l-liġi l-għdida tal-elezzjonijiet, u biex terġa' tibda l-hajja normali u jkun hemm sitwazzjoni bħal dik ta' qabel l-incidenti reċenti,

⁽¹⁾ ĠU C 38 E, 12.2.2004, p. 307.

⁽²⁾ ĠU C 320 E, 15.12.2005, p. 257.

⁽³⁾ ĠU C 305 E, 14.12.2006, p. 236.

⁽⁴⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0350.

⁽⁵⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0550.

⁽⁶⁾ ĠU L 143, 30.5.2006, p. 2.

⁽⁷⁾ ĠU L 337, 21.12.2007, p. 111.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- G. billi s-sitwazzjoni politika attwali li ilha wieqfa fil-Libanu qed tipparalizza t-thaddim proprju tal-pajjiż; billi din il-kriżi politika tikkostitwixxi theddida kbira għall-istabilità fragli fil-Libanu u fir-regjun shih; billi Libanu stabbli, b'sovranità shiha, magħqud u demokratiku huwa ta' importanza kruċjali għall-istabilità u l-iżvilupp paċifiku tal-Lvant Nofsani kollu,
- H. billi l-Libanu huwa pajjiż b'rabtiet politiċi, ekonomiċi u kulturali b'sahhithom mal-Ewropa u huwa msieheb importanti tal-Unjoni Ewropea fil-Lvant Nofsani; billi Libanu sovrani u demokratiku jista' jilgħab rwol kruċjali fl-iżvilupp ta' Shubija Ewro-Mediterranja b'sahhitha,
- I. billi l-Artikolu 2 tal-Ftehma ta' Assoċjazzjoni jstipula li r-relazzjonijiet bejn il-Partiti, kif ukoll id-dispożizzjonijiet kollha tal-Ftehma nnifisha, għandhom ikunu bbażati fuq ir-rispett lejn il-prinċipji demokratiċi u d-drittijiet fundamentali tal-bniedem, kif imsemmi fid-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem, li tmexxi l-politiki interni u internazzjonali tagħhom u tikkostitwixxi element essenzjali tal-Ftehma; billi l-Kunsill ta' Assoċjazzjoni għandu s-setgħa jieh u l-passi meħtieġa, fil-qafas tad-djalogu politiku regolari imsemmi fil-Ftehma, biex tithegġeg il-koperazzjoni bejn il-Parlament Ewropew u l-Parlament Libaniż,
- J. billi r-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU 1757(2007) waqqfet tribunal internazzjonali sabiex iressaq persuni responsabbli għall-qtal tal-Prim Ministru ta' qabel Rafik Hariri u għal għadd ta' qtiel politiku iehor fil-Libanu,
- K. billi l-Libanu għadu qed jaffaċċja hafna sfidi finanzjarji u ekonomiċi; billi fl-4 ta' Jannar 2007 l-awtoritajiet tal-Libanu adottaw, programm komprensiv ta' riformi soċjo-ekonomiċi; billi l-Unjoni Ewropea offriet assistenza makro-finanzjarja li tammonta għal EUR 80 miljun, bil-għan li tappoġġja l-isforzi domestiċi fir-rikostruzzjoni ta' wara l-gwerra u tal-irkupru ekonomiku sostenibbli tal-Libanu, u b'dan il-mod tnaqqas ftit il-piż finanzjarju fuq l-implimentazzjoni tal-programm ekonomiku tal-gvern,
- L. billi aktar minn 300,000 refuġjat Palestinjan għadhom qed jgħixu f'kundizzjonijiet hżiena fil-Libanu; billi l-każijiet ta' vjolenza u għied mal-armata li sehħew f'ċerti kampi tar-refuġjati Palestinjani žiedu t-tensjoni fil-pajjiż,
- M. billi l-integrità territorjali tal-irżiezet ta' Shebaa għadha kwistjoni pendenti,
1. Jilqa' l-ftehim milhuq f'Doha mill-partijiet dwar l-elezzjoni tal-General Michel Sleiman bħala President tar-Repubblika fil-jiem li ġejjin, l-kreazzjoni ta' Gvern ta' Unità Nazzjonali u l-adozzjoni tal-liġi tal-elezzjoni; jitlob lill-partijiet biex jimplimentawh fl-intier tiegħu; jenfasizza l-importanza tar-reazzjoni pożittiva tal-komunità internazzjonali; jifrah lill-partiti libaniżi dwar il-ftehim, u lill-Istat ta' Qatar u lill-Lega Għarbija għall-medjazzjoni li rnexxiet;
2. Jishaq fuq l-importanza tal-istabilità, is-sovranità, l-indipendenza, l-unità u l-integrità territorjali tal-Libanu; jinnota li l-istabilità politika fil-Libanu għandha tinbena fuq ir-restawr ta' klima ta' kunfidenza bejn il-partijiet kollha, it-tiċhid tal-vjolenza u r-rifjut tal-influenza esterna;
3. Jilqa' l-mod pożittiv li bih ikkontribwixxew biex itemmu l-iżviluppi reċenti l-armata u s-servizzi tas-sigurtà; jistieden lill-partijiet kollha involuti biex jappoġġjaw l-armata Libaniża sabiex din tkun tista' tiggarran-tixxi bis-shih it-thaddim, is-sigurtà, il-liġi u l-ordni, is-sovranità u l-istabilità tal-Libanu;
4. Iqis għalhekk li s-sigurtà tal-pajjiż u l-poplu Libaniż kollu huwa dipendenti fuq id-diżarmament tal-gruppi armati kollha, b'mod partikolari l-Hizbollah, u fuq il-kontroll tal-ittraffikar tal-armi lejn il-Libanu; iqis li huwa vitali li l-importazzjonijiet kollha tal-armi fil-Libanu jingħataw biss lill-armata uffiċjali Libaniża; itenni l-istedina tiegħu lill-Gvern Libaniż biex, flimkien mal-Forza Interim tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Libanu (UNIFIL), jeżerċita sovrani shiha u kontroll effettiv fuq il-fruntieri u t-territorju tal-pajjiż f'dan ir-rigward; jitlob, f'dan ir-rigward, lill-partiti kollha biex jichdu l-vjolenza, jaċċettaw għal kollox ir-regoli tad-demokrazija u jirrikonoxxu l-awtoritajiet u l-istituzzjonijiet statali kollha eletti irrelevanti mill-affiljazzjoni u oriġini etniċi, reliġjużi u mill-affiljazzjoni ma' partit;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

5. Ifakkar li l-Ftehim ta' Assoċjazzjoni tipprovdi għal djalogu politiku bejn il-Parlament Ewropew u l-Parlament Libaniż fuq il-bażi tat-twaqqif ta' koperazzjoni politika bejn iż-żewġ istituzzjonijiet;
6. Itenni l-importanza tal-irwol tal-UNIFIL; iqis li huwa vitali li l-Gvern Libaniż jeżerċita s-sovranità shiha u l-kontroll effettiv mal-fruntieri u mat-territorju tal-pajjiż fl-attivitajiet kollha li jaqgħu taht il-ġurisdizzjoni tal-istat b'tali mod li jggarantixxi s-sigurtà tal-pajjiż u taċ-ċittadini tiegħu;
7. Itenni l-istedina tiegħu lill-partijiet ikkonċernati kollha biex jappoġġjaw il-hidma tat-tribunal internazzjonali sabiex jitressqu quddiemu dawk responsabbli mill-qtil tal-ex-Prim Ministru Rafik Hariri u minn qtil iehor b'motivi politiċi fil-Libanu, u jhegġeg lis-Sirja biex tikkopera bis-shih miegħu;
8. Ihegġeg lill-awtoritajiet Libaniżi biex jagħmlu kull sforz possibbli biex tintemm id-diskriminazzjoni kollha kontra r-refuġjati Palestinjani; jerga' jtenni t-talba tiegħu biex il-komunità internazzjonali żżid l-ghaj-nuna tagħha sabiex tinstab soluzzjoni dejjiema;
9. Jistieden lis-Sirja biex tieqaf minn kull interferenza li jista' jkollha impatt negattiv fuq l-affarijiet interni tal-Libanu u biex tassumi rwol kostruttiv halli tfittex li tistabbilixxi l-istabilità fil-pajjiż; jappella lill-Iran u lis-Sirja biex ikollhom rwol kostruttiv; jitlob lill-partijiet kollha kkonċernati biex jikkonformaw mar-Riżoluzzjonijiet tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU 1559 (2004) u 1701 (2006), biex jirrispettaw l-indipendenza, is-sovranità, is-sigurtà u l-istabilità tal-Libanu, billi jfakkar fil-projbizzjoni li jinbiegħu l-armamenti lil milizzji armati;
10. Jerga' jtenni l-appoġġ tiegħu għad-determinazzjoni tal-Unjoni Ewropea li tassisti lil-Libanu fir-ristrutturazzjoni ekonomika tiegħu; jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex ikomplu l-isforzi tagħhom biex jappoġġjaw ir-rikostruzzjoni u l-irkupru ekonomiku tal-Libanu kif ukoll biex tiġi stabbilita koperazzjoni aktar mill-viċin mas-soċjeta' ċivili fil-pajjiż, sabiex ikun hemm aktar promozzjoni tad-demokrazija fil-pajjiż;
11. Jagħti istruzzjoni lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Rappreżentant Għoli tal-Politika Komuni tal-Affarijiet Barranin u tas-Sigurtà, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, lis-Segretarju Ġenerali tan-NU, lis-Segretarju Ġenerali tal-Lega ta' Stati Gharab, lill-Mibgħut tal-Kwartett għal-Lvant Nofsani, lill-President tal-Assemblea Parlamentari Ewro-Mediterranja, lill-Gvern u lill-Parlament tal-Libanu, lill-President u lill-Gvern tas-Sirja, u lill-Gvern u lill-Parlament tal-Iran.

Iż-żieda fil-prezzijiet tal-ikel fl-UE u fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw

P6_TA(2008)0229

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar iż-żieda fil-prezzijiet tal-ikel fl-UE u fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw

(2009/C 279 E/14)

Il-Parlament Ewropew,

- billi din is-sena jahbat is-60 anniversarju tad-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem, li l-Artikolu 25(1) tagħha jikkonċerna d-dritt għall-ikel;
- wara li kkunsidra l-Konklużjonijiet tas-Sammit Dinji tal-Ikel tal-1996 u l-objettiv li jitnaqqas bin-nofs in-numru ta' persuni li jbatu l-ġuħ sa l-2015,
- wara li kkunsidra l-obbligi li hemm fil-Konvenzjoni Internazzjonali tan-NU dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali, partikolarment l-Artikolu 11 tiegħu dwar id-dritt għall-ikel, li tiegħu l-Istati Membri kollha tal-Unjoni Ewropea huma Firmatarji,

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- wara li kkunsidra s-Sessjoni Speċjali tal-Kunsill tan-NU għad-Drittijiet tal-Bniedem dwar “L-impatt negattiv li l-qagħda mwiegħra tal-kriżi dinjija tal-ikel, kkawżata inter alia mill-prezzijiet għoljin hafna tal-ikel, għandha fuq il-kisba tad-dritt għall-ikel” li ser issir f’Ginevra fit-22 ta’ Mejju 2008,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Kongunta mill-Kunsill u r-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri li jiltaqgħu fi hdan il-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni Ewropea dwar l-għajnuna umanitarja tal-Unjoni Ewropea intitolata “l-Konsensus Ewropew dwar l-Għajnuna Umanitarja” ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 33 tat-Trattat KE,
  - wara li kkunsidra “l-kontroll tas-sahha tal-PAK” li għadu għaddej,
  - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjonijiet riċenti tal-Evalwazzjoni Internazzjonali tal-Agrikoltura, ix-Xjenza u t-Teknoloġija (IAASTD) dwar il-produzzjoni globali tal-ikel, immedija u mwettqa bl-appoġġ tal-Programm għall-Iżvilupp tan-Nazzjonijiet Uniti, tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura, tal-Bank Dinji u ta’ entitajiet ohra tal-komunità internazzjonali;
  - wara li kkunsidra r-rapporti tal-Panel Intergovernattiv dwar il-Bidla fil-Klima (IPCC),
  - wara li kkunsidra n-negozjati attwali dwar Ir-Rawnd ta’ Żvilupp ta’ Doha,
  - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni ta’ Kigali tat-22 ta’ Novembru 2007 dwar l-iżvilupp ta’ Ftehimiet ta’ Shubija Ekonomika (EPAs), adottat mill-Assemblea Parlamentari Kongunta tal-ACP-UE,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-25 ta’ Ottubru 2007 dwar prezzijiet tal-għalf u tal-ikel li qed joghlew ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 103(4) tar-Regoli ta’ Proċedura tiegħu,
- A. Billi wara snin ta’ stagħnar u tnaqqis fil-prezzijiet tal-prodotti bażiċi, iż-żidiet fil-prezz dinji tal-qamh laħqu l-181 % fuq medda ta’ 36 xahar qabel Frar 2008, il-prezzijiet tar-ross żdiedu b’141 % minn Jannar 2008 u l-prezzijiet globali tal-ikel żdiedu bi 83 %,
- B. billi ż-żieda fil-prezzijiet tefgħet lura l-oġġettivi tat-tnaqqis tal-faqar b’7 snin u billi skond il-kalkolazzjonijiet tal-Bank Dinji ⁽³⁾ fuq minn 100 miljun persuna fid-dinja li qed tiżviluppa jistgħu jsofru faqar aghar minhabba ż-żieda kontinwa fil-prezzijiet tal-ikel,
- C. billi 854 miljun persuna fid-dinja jinsabu bil-għuh jew nieqsa minn ikel sustanzjuż (insigurtá tal-ikel), b’4 miljuni ohra jiżdiedu magħhom kull sena; billi 170 miljun tifel u tifla mhumiex mitmugħa biżżejjed u 5.6 miljun tifel u tifla jmutu kull sena minhabba nuqqas ta’ ikel sustanzjuż,
- D. billi l-kriżi attwali tal-ikel hija wkoll ir-riżultat ta’ żieda fl-ispekulazzjoni fil-prodotti bażiċi tal-ikel u dawk agrikoli,
- E. billi skond il-FAO, l-ikel jirrapreżenta bejn 60 u 80 % tal-infiq tal-konsumatur f’pajjiżi li qed jiżviluppaw u madwar 10 sa 20 % f’nazzjonijiet industrijalizzati; billi ż-żieda fil-prezzijiet tal-ikel għandha l-aktar effett kbir fuq familji li għandhom dhul baxx,
- F. billi f’dawn l-aħħar għaxriet ta’ snin, il-Bank Dinji, il-Fond Monetarju Internazzjonali u l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ imponew liberalizzazzjoni kummerċjali fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, sabiex jiġi impost mudell dominanti ta’ agrikoltura fuq skala kbira mmirata biex tkun esportata bi hsara għall-produzzjoni lokali sostenibbli tal-ikel u għas-swieq tal-ikel,

⁽¹⁾ ĠU C 25, 30.1.2008, p. 1.

⁽²⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0480.

Il-Hamis, 22 ta' Meju 2008

- G. billi ż-żieda fil-prezzijiet qed taggrava l-problemi ta' aċċessibilità, b'mod partikolari fir-rigward ta' dawk li għandhom dħul baxx jew m'għandhomx dħul,
- H. billi t-talba għall-ikel qed tiżdied, speċjalment f'pajjiżi emergenti bħal m'huma ċ-Ċina u l-Indja, hekk kif il-popolazzjoni tad-dinja qed tiżdied; billi d-dinja, li skond il-FAO tista' titma' 12-il biljun ruh, mhijiex nieqsa mill-ikel b'mod globali; ifakkar li l-hsad tal-qamh u tar-ross kien tajjeb hafna fl-2007; billi 1.01 biljun tunnellata biss tal-hsad tal-2007 hemm ċans li jintuza biex jitma' lin-nies, filwaqt li parti kbira jintuza biex jintemghu l-animali (760 miljun tunnellata) u madwar 100 miljun tunnellata jintużaw biex jiġu prodotti l-agrofuwils; billi l-aktar estimi riċenti jindikaw li l-produzzjoni dinjija taċ-ċereali fl-2008 għandha tiżdied bi 2,6 % għal rekord ta' 2,164 biljun tunnellata; billi, iżda, dawn l-estimi jiddependu fuq kundizzjonijiet klimatiċi favorevoli,
- I. billi hafna mill-pajjiżi li qed jiżviluppaw m'humiex qed iwettqu l-potenzjal tagħhom ta' produzzjoni tal-ikel; billi n-nuqqas ta' investiment fl-agrikoltura, l-iżvilupp rurali u t-taħriġ tal-bdiewa fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw u minn istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali esponew lill-bdiewa żgħar għal kompetizzjoni ingusta, sitwazzjoni li żiedet il-faqar u d-djghufija tagħhom u naqqset il-kapaċità tagħhom li jipproduċu ikel biżżejjed,
- J. billi ostakolu serju għal produzzjoni agrikola akbar fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw huwa li l-bdiewa ż-żgħar spiss ma jkollhomx aċċess għal self jew mikrokrediti għal titjib ta' żrieragh, fertilizzanti u mekkaniżmi ta' tisqija u għall-firxa meħtieġa ta' għodod ta' harsien tal-uċuħ tar-raba' biex jiproteġu l-hsad tagħhom mill-organizmi li jaġhmlu l-hsara u mill-mard, xi kultant minhabba l-fatt li l-art ma tkunx tagħhom u għaldaqstant ma jkollhom ebda garanzija fuq is-self,
- K. billi l-Programm Dinji tal-Ikel (WFP) wera li huma biss USD 260 miljun minn USD 750 miljun meħtieġa li s'issa ġew konfermati biex ikopru l-bżonnijiet tal-2008,
- L. billi l-impatt taż-żieda fil-prezzijiet tal-prodotti qed issir forza ta' distabbilizzazzjoni fl-ekonomija globali u diġà qabddet irvellijiet f'diversi pajjiżi,
- M. billi ż-żieda fil-prezzijiet tal-ikel tintensifika l-htieġa għal risposta politika integrata u għal strateġija komprensiva sabiex tiġi trattata il-problema tal-ikel,

Id-dritt għall-ikel

1. Jenfasizza n-natura fundamentali tad-dritt għall-ikel u l-htieġa li jitjeb l-aċċess għal kulhadd u f'kull żmien għal ikel suffiċjenti li jwassal għal hajja attiva u b'saħħitha; jenfasizza li l-Istati għandhom obbligu li jiproteġu, jirrispettaw u jwettqu dan id-dritt fundamentali tal-bniedem; jenfasizza li l-fatt li 2 biljun persuna għadhom jgħixu f'faqar kbir u li 850 miljun persuna jbatu l-ġuħ kuljum jixhed ksur sistematiku tad-dritt għall-ikel, kif miġbur fil-liġi internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem; għalhekk jitlob li jkun hemm miżuri adegwati biex jiġu implimentati d-dispożizzjonijiet tad-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem dwar id-dritt għall-ikel; ihegġeġ lill-Kunsill sabiex jiżgura koerenza fil-politiki nazzjonali u internazzjonali kollha relatati mal-ikel mal-obbligi skond id-dritt għall-ikel;
2. Jistieden lill-Kunsill biex iżid l-impenn tiegħu lejn l-Għanijiet tal-Millennju għall-Iżvilupp (MDGs) billi jerga' jafferma l-impenni ta' finanzjament u billi jadotta agenda għal azzjoni tal-UE fir-rigward tal-MDGs waqt il-Kunsill Ewropew ta' Gunju; jikkunsidra li din l-aġenda għal azzjoni tal-UE għandha tidentifika avvenimenti importanti u azzjonijiet speċifiċi li għandhom jintlaħqu fil-limiti ta' skadenzi foqasma ewlenin bħall-edukazzjoni, is-saħħa, l-ilma, l-agrikoltura, it-tkabbir u l-infrastruttura u li għandhom jaġhtu kontribut biex jiġi żgurat li l-MDGs jintlaħqu sa l-2015, bil-hsieb, fost objettivi oħrajn, li jinqed il-ġuħ sa l-2015;
3. Jinsab imhasseb dwar l-effetti tal-ispekulazzjoni fuq il-prodotti bażiċi tal-ikel, inklużi fondi ta' lqugh (*hedge funds*) fuq prodotti bażiċi, li qed ikollha fuq il-ġuħ u l-faqar; jistieden lill-Kummissjoni sabiex tanalizza l-effett tal-ispekulazzjoni fuq il-prezzijiet tal-ikel u sabiex tohroġ b'miżuri xierqa fuq il-baži ta' din l-analiżi;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

4. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li din il-kriżi tal-ikel hi marbuta sew mal-kriżi finanzjarja li fiha injezzjoni-jiet ta' likwidità mill-banek ċentrali sabiex jevitaw il-fallimenti, setgħu żiedu l-investimenti spekulattivi fil-prodotti; jistieden lill-IMF u lill-Forum ta' Stabilità Finanzjarja (FSF) sabiex jevalwaw dan "l-effett sekondarju" u jqisu dan meta jipproponu rimedji globali;
5. Ifakkar li dawk li qed isofru l-aktar minn din il-kriżi huma l-livelli l-anqas favoriti tal-popolazzjoni u għalhekk jishaq dwar il-htieġa ta' politiki soċjali xierqa sabiex il-popolazzjoni jiet fqar u imċahhdin jingħataw is-setgħa u sabiex jittaffew l-effetti tal-kriżijiet attwali tal-ikel;

Produzzjoni sostenibbli tal-ikel

6. Jenfasizza li l-forniment tal-ikel lill-popli kollha madwar id-dinja għandu jiġi qabel kull għan ieħor; jishaq li l-ikel għandu jkun disponibbli bi prezzijiet raġonevoli, kif hemm imniżżel fl-Artikolu 33 tat-Trattat KE;
7. Ifakkar il-htieġa li jiġu żgurati regolazzjoni globali u interni tas-swieq agrikoli fl-interess tal-konsumatur, id-dhul tal-bdiewa u l-industrija tal-ipproċessar u politika sostenibbli għall-ikel fl-UE;
8. Ifakkar li l-għan ewlieni tal-PAK huwa li tiggarrantixxi l-istabilizzazzjoni tas-suq, provvista sigura u prez-zijiet raġonevoli għall-konsumaturi u jenfasizza l-bżonn għall-PAK wara l-2013, sabiex tiġi żgurata politika sustenibbli tal-ikel għall-UE filwaqt li jiġu rispettati s-sostenibilità, is-sigurta' u l-kwalità tal-prodotti agrikoli;
9. Jenfasizza li l-ispejjeż tal-materja prima huma parti relattivament żgħira mill-ispiza totali ta' hafna mill-prodotti tal-ikel; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex janalizzaw id-diskrepanzi bejn il-prezzijiet tal-prodotti meta jitlqu mill-farm u dawk mitluba mill-bejjieġha ewlenin tal-prodotti bl-immnut;
10. Għalhekk jitlob li ssir evalwazzjoni tal-impatt li l-irwol tal-bejjieġha bl-immnut għandu fuq il-katina tal-ikel għaliex il-prezzijiet tal-bejgħ tal-ikel bl-immnut tela' b'mod sproporzjonat meta mqabbel mal-gholi tal-hajja; jistieden lill-bejjieġha tal-prodotti bl-immnut biex jagħtu prezz ġust lill-produtturi, waqt li fl-istess hin jipprovdu lill-konsumaturi b'ikel bi prezzijiet raġonevoli;
11. Jirrimarka li l-hażniet attwali taċ-ċereali tal-UE jservu biss għal 30 gurnata, u jistaqsi jekk il-hażniet tal-ikel tagħna humiex fil-livell it-tajjeb, speċjalment minhabba li jistgħu jinqalghu xi kriżijiet; jitlob lill-Kum-missjoni sabiex tiżviluppa strategiji sabiex tohloq hażniet tal-ikel sabiex tevita kriżijiet futuri;
12. Jitlob li jsir tbassir aħjar tal-produzzjoni agrikola sabiex ikun possibbli li jiġu identifikati minn hafna qabel ix-xejriet ewlenin fil-provvista dinjija tal-ikel;
13. Jenfasizza li s-sitwazzjoni tad-dhul tal-bdiewa tal-UE trid tiġi rrispettata; jirrimarka li biż-żieda fil-prez-zijiet tal-ghalf, l-enerġija, il-fertilizzant u affarijiet oħra li huma meħtieġa għall-agrikoltura, u bi standards ta' konformità li qed jiġu jiswew dejjem aktar, il-bdiewa għandhom bżonn jaraw id-dhul tagħhom jiżdied b'mod konsiderevoli jekk għandhom jibqgħu jkunu kapaċi jissodisfaw id-domanda għall-ikel; jirrimarka li d-dhul tal-farms żdied biss kemm kemm u li l-bdiewa f'ċerti Stati Membri fil-fatt raw id-dhul tagħhom jonqos;
14. Jitlob li l-promozzjoni ta' politiki sostenibbli tal-agrikoltura tiġi inkluża fl-istrumenti ta' tkabbir u tal-viceinanzi kollha;
15. Jitlob li l-operaturi ta' pajjiżi terzi jkunu soġġetti għall-istess livell ta' kontrolli bħall-produtturi tal-UE, iżda jirrikonoxxi l-htieġa li l-pajjiżi li qed jiżviluppaw jiġu meġhuna jissodisfaw l-istandards fitosanitari tal-UE;
16. Jilqa' b'sodisfazzjon id-deċiżjoni tal-Ministri tal-Agricoltura tal-UE li tiġi adottata l-proposta tal-Kum-missjoni biex l-obbligi tal-2008, li jitolbu li l-art tithalla mingħajr uzu agrikolu, jiġu sospiżi u jinnota l-estimi tal-Kummissjoni li dan il-pass se jehles madwar 2.9 miljuni ta' ettari għall-produzzjoni tal-qmugh u li se jiżid il-hsad ta' din is-sena b'madwar 10 miljun tunnellata;

Il-Hamis, 22 ta' Meju 2008

17. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex twettaq evalwazzjoni tal-impatt dwar is-sikurezza tal-ikel tal-politiki attwali tal-UE fl-oqsma tal-politiki li jirrigwardaw il-PAK, tal-miri ta' sorsi ta' enerġija li jiġgeddu, tal-ġhajnuna għall-iżvilupp, u tal-ftehimiet tal-kummerċ internazzjonali sabiex titjeb is-sikurezza tal-ikel fuq livell globali;
18. Jenfasizza li l-ikel għandu jinghata prijorità fuq il-fjuwil u li l-produzzjoni tal-bijofjuwil għandha tkun marbuta ma' kriterji ta' sostenibilità b'sahhithom; jinnota li sabiex jintlahqu l-oġettivi proposti għall-bijofjuwils, dawn il-kriterji jridu jiġu sodisfatti;
19. Jaċċetta li s-sussidju tal-UE tal-uċuħ maħsuba għall-produzzjoni tal-bijofjuwils m'għadhomx iġġustifikati, iżda jenfasizza bl-aktar mod qawwi possibbli li minn 2 sa 3 fil-mija biss tal-art agrikola tal-UE qiegħda fil-preżent tintuża għal dan it-tip ta' produzzjoni u r-rapporti fil-midja li jagħtu t-tort lill-bijofjuwils għall-kriżi attwali tal-ikel huma esagerati sa fejn għandha x'taqsam l-UE; jaqbel, madankollu, li l-politika f'pajjiżi bhall-Istati Uniti fejn tiġi allokata aktar art għat-ktabbir tal-qamhrrun biex jiġi prodott il-bijoetanol kellu effett indirett fuq il-prezz u d-disponibilità tal-qamhrrun u ċereali oħra fis-suq globali tal-ikel;
20. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri, madankollu, biex jagħmlu iktar biex jippromwovu l-użu u l-produzzjoni tal-bijoenerġija tat-tieni ġenerazzjoni, li tipproċessa d-demel u materjali ta' skart agrikolu, minflok prodotti agrikoli primarji;
21. Jenfasizza b'mod partikulari li għandha tinghata prijorità għolja għall-ġbir tal-iskart municipali u ta' residwi agrikoli u tal-foresti u li dawn jiġu mibdula f'gass; jiġbed l-attenzjoni li dan jippermetti li t-teknoloġiji xierqa jiġu żviluppatti u jagħti ż-żmien li jkun eżaminati l-kompatibilità tal-produzzjoni tal-ikel u tal-produzzjoni tal-enerġija;
22. Jinnota bi thassib serju li l-ispiża tal-ġhalf kompost għoliet b' 75 għal kull tunnellata u qed tkompli toghla minhabba nuqqas akut ta' qmuħ għall-ġhalf, u li dan jirrapprezenta spiża addizzjonali ta' 15-il biljun għall-industrija tal-UE tal-bhejjem tat-trobbija;
23. Jidhirlu li l-kriżi attwali titlob diskussjoni immedjata u dettaljata fost l-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri dwar l-irwol li l-bijoteknoloġija moderna jista' jkollha biex jiġi żgurat li l-ikel jibqa' jiġi prodott bi prezzijiet raġunevoli;

Politiki ta' Żvilupp ahjar

24. Iqis li għieda ġenwina kontra l-ġuħ tirrikjedi politika globali u sostenibbli għall-iżvilupp sabiex tippermetti lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw li jipproduċu u jfornu l-popolazzjoni tagħhom b' ilma u ikel biżżejjed;
25. Jagħti l-appoġġ tiegħu lill-pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw fl-isforzi tagħhom sabiex jiżguraw li l-popolazzjonijiet lokali jkollhom aċċess għall-ikel; jemmen li l-ispażju vijabbli għall-politika għandu jissahha aktar sabiex ikun hemm lok għal regoli u miżuri nazzjonali għall-iżvilupp ta' dan is-settur; iqis il-Malawi bħala eżempju pożittiv ta' pajjiż li qed jiżviluppa fejn il-produzzjoni tal-ikel irduppjat fl-aħħar tliet snin u jenfasizza li l-UE qed twettaq rwol ta' appoġġ f'dan l-iżvilupp; jistieden lill-Kummissjoni sabiex tipprovdi għaj-nuna halli dan il-fenomenu jkun magħruf, sabiex jista' jittiehed bħala eżempju f'pajjiżi oħra li qed jiżviluppaw;
26. Jistieden lill-Istati Membri u lill-komunità internazzjonali sabiex jissodisfaw it-talba straordinarja ta' emerġenza li l-WFP għamel b'mod urġenti u sabiex jappoġjaw dan il-programm biex ikun jista' jilqa' l-isfidi l-ġodda fil-ġlieda kontra l-ġuħ; iqis, madankollu, li d-dipendenza fuq l-operazzjonijiet tal-ġhajnuna alimentari jehtieg li tonqos u jshaq, għalhekk, dwar il-htieġa ta' azzjonijiet fuq perjodu medju u fuq perjodu twil biex jiġu evitati aktar konsegwenzi ta' hsara u sabiex ikunu indirizzati l-kawżi radikali ta' din il-kriżi;
27. Jitlob għal zieda urġenti u sostanzjali fl-investiment fl-agrikultura, fl-iżvilupp rurali u fil-kummerċ agrikolu fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, li tkun tiffoka fuq bdiewa fqar u biedja fuq skala żgħira bbażata fuq sistemi ta' produzzjoni agroekoloġiċi; ifakkar li 75 % tal-popolazzjoni l-aktar fqira tad-dinja tgħix f'zoni rurali, imma li biss 4 % ta' għajnuna uffiċjali għall-iżvilupp (ODA) hi dedikata għall-agrikultura; jistieden, għalhekk, lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jindirizzaw il-kwistjoni tal-agrikultura b'moħta aktar effettiv fil-politiki tagħhom għall-iżvilupp u sabiex jippromwovu l-aġġustament tal-ipprogrammar tal-10 Fond Ewropew għall-Iżvilupp (EDF) b'kooperazzjoni mill-qrib ma' pajjiżi li qed jiżviluppaw u sabiex jergħu jindirizzaw id-dokumenti ta' strateġija bħala mezz ta' kif l-agrikultura tinghata prijorità oġhla; jenfasizza l-irwol tal-NGOs u tal-awtoritajiet lokali biex jinstabu soluzzjonijiet agrikoli innovattivi fi ftehimiet ta' shubija mal-popolazzjonijiet ta' pajjiżi li qed jiżviluppaw u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jappoġġjaw u jippromwovu l-proġetti tagħhom;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

28. Jenfasizza dwar il-htieġa li bdiewa ż-żgħar f'pajjiżi fqar, li huma l-aktar nisa, jingħataw aċċess għall-art, għal servizzi finanzjarji u ta' kreditu, għal żrieragh li jipproduċu hafna, għal sistemi ta' tisqija u għal fertilizzanti; jenfasizza li l-investment fis-settur tal-agrikoltura jehtieġ li jkun iffukat aktar fuq tisqija, toroq rurali, riċerka u tagħrif lokali, taħriġ u skambji tal-aħjar prattici sabiex jiġu żviluppati sistemi ta' wċuħ ir-raba' li jkunu sostenibbli u effiċjenti, ilma tajjeb għax-xorb nadif u edukazzjoni u kif ukoll fuq it-tishih tal-produzzjoni lokali u tal-iskambji tas-suq; jistieden, għalhekk, lill-Kummissjoni sabiex tinforza dawn l-aspetti fl-azzjoni tagħha u biex tappoġġja organizzazzjonijiet ta', il-mikrokreditu u programmi ta' servizzi finanzjarji oħra kif ukoll ż-żieda fl-investment fl-agrikoltura;

29. Jistieden lill-Bank Ewropew ta' Investment biex jinvestiga l-possibilitajiet ta' holqien immedjat ta' fond ta' garanzija li jappoġġja skemi nazzjonali ta' mikro-kreditu u skemi ta' "risk-hedging" li joperaw vicin il-bżonnijiet tal-prodotti lokali tal-ikel speċjalment fl-ifqar pajjiżi qed jiżviluppaw;

30. Jenfasizza l-htieġa ta' koperazzjoni dwar il-bidla fil-klima bejn l-UE u l-pajjiżi li qed jiżviluppaw, partikolarment il-htieġa għal trasferiment ta' teknoloġija u bini tal-kapaċitajiet; jenfasizza li l-bidla fil-klima għandha tkun integrata fil-koperazzjoni ta' żvilupp kollu tal-UE u jenfasizza li xi salvagwardji sempliċi għandhom jgħinu lill-bdiewa jiproteġu l-prodotti tagħhom min-nixfa u minn diżastri oħra, u jsejjah lill-Kummissjoni sabiex tesplorahom; jistieden lill-komunità internazzjonali biex tintensifika l-isforzi tagħha biex tiġġieled id-deżertifikazzjoni, id-degradazzjoni tal-art u n-nixfa sabiex ittejjeb is-sigurtà tal-ikel u l-aċċess għall-ikel, speċjalment fil-pajjiżi l-foqra;

31. Jishaq fuq l-importanza ta' investimenti xierqa fil-qasam tar-riċerka bl-oġettiv li jsir progress fil-hsad fir-regjuni kollha tad-dinja;

32. Jitlob, b'mod partikolari, li l-iżvilupp kollu fil-GMOs kif ukoll id-dibattitu politiku kollu dwar dan is-sugġett jiġu segwiti bir-reqqa;

33. Iqis li l-pajjiżi għandu jkollhom id-dritt għas-sovraniżà u għas-sigurtà tal-ikel, u għandhom id-dritt li jiproteġu s-suq tagħhom kontra l-importazzjonijiet ta' prodotti sussidjati; iqis li dawn is-sussidji tal-prodotti agricoli għall-esportazzjoni jiddestabilizzaw is-swieq lokali fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw

Kummerċ Internazzjonali Ġust

34. Iqis li l-ftuħ tas-swieq agricoli jehtieġ li jkun progressivi, bi qbil mal-progress ta' żvilupp ta' kull pajjiż li qed jiżviluppa u bbażat fuq regoli ta' kummerċ li jkunu ġusti u li ma jagħmlux ħsara ambjentali; jinnotta li prodotti sensitivi li huma htigiet bażiċi għall-persuni fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw jew ta' importanza partikolari għas-sigurtà tal-ikel u għall-iżvilupp rurali f'pajjiżi li qed jiżviluppaw, għandhom ikunu esklużi minn liberalizzazzjoni shiha sabiex ikunu evitati danni irreversibbli għall-produtturi lokali; jenfasizza li l-UE għandha tippromovi sistema preferenzjali u asimmetrika fin-negozjati tal-kummerċ ma' pajjiżi li qed jiżviluppaw sabiex tippermettilhom li jżommu certu ammont ta' mmaniġġjar tal-provvisti u għodda ta' żvilupp oħra fis-swieq tagħhom; jirimarka li l-pajjiżi l-inqas żviluppati kellhom u għad għandhom aċċess mingħajr kwoti jew tariffi għas-suq tal-UE, skond il-ftehim "Kollox Minbarra l-Armi" (EBA);

35. Jenfasizza li fin-negozjati attwali tal-Ftehim ta' Shubija Ekonomika (EPA), il-prijorità tal-Kummissjoni għandha tkun li tirrispondi għall-htigijiet ta' żvilupp espressi mill-pajjiżi tal-Afrika, il-Karibbew u l-Paċifiku (ACP); ifakkar li sabiex tingheleb din l-isfida, l-EPAs għandhom ikunu akkumpanjati mill-fondi l-ġodda li diġà ġew imwieghda għall-Għajnuna għall-Kummerċ (EUR 2 biljun fis-sena sa l-2010) u bil-promozzjoni tal-integrazzjoni reġjonali;

36. Jenfasizza l-htieġa ta' riżultat tajjeb u ġust fid-Rawnd ta' Doha; jenfasizza li r-riżultati tar-Rawnd ta' Doha għandhom jagħtu inċentivi pożittivi lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw sabiex jinvestu fl-agrikoltura u fil-produzzjoni tal-ikel tagħhom; jistieden lill-Kummissjoni sabiex tappoġġja proposti halli tiġi inkluża azzjoni dwar il-prezzijiet tal-ikel bażiku fis-sensja ta' negozjati attwali tad-WTO;

37. Itenni l-istatina tiegħu lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex jipromwovu l-Kummerċ Ġust u skemi etici li jagħtu kontribut biex jgħollu l-istandards soċjali u ambjentali u jgħinu produtturi żgħar u marginalizzati f'pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw, inaqqsu l-inċertezza, jiggarrantixxu prezzijiet u dhul aktar ġusti filwaqt li jinku-raggixxi l-awtoritajiet pubbliċi fl-UE biex jintegraw il-kummerċ ġust fil-kriterji ta' sostenibilità fil-politiki tagħhom dwar l-appalt u l-akkwist pubbliku;

Promozzjoni tad-Demokrazija

38. Jenfasizza li l-kriżi attwali tal-ikel turi l-hteġa li jkunu promossi l-istabilità politika, l-integrazzjoni reġjonali, id-demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem, mhux biss fl-UE, imma wkoll fid-dinja kollha; jistieden, għalhekk, lill-partijiet interessati kollha sabiex jippromwovu valuri umani u demokratiċi u l-istat tad-dritt meta jindirizzaw il-kriżi attwali tal-ikel u meta jindirizzaw problemi dwar sigurtà tal-ikel fuq perjodu twil;

*
* *

39. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, lill-Bank Dinji, lill-G8, lis-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti u lill-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti, lill-KoPresidenti tal-Assemblea Parlamentari Kongunta tal-ACP-UE u lill-Parlament Pan-Afrikan (PAP).

Negozjati bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Uniti fir-rigward tal-eżenzjonijiet tal-visa (visa waiver)

P6_TA(2008)0230

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar negozjati bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Uniti fir-rigward tal-eżenzjonijiet tal-visa (visa waiver)

(2009/C 279 E/15)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikoli 2, 6, 24 u 29 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u l-Artikoli 62, 63, 286 u 300 tat-Trattat KE, li huma l-bażi legali għal zona Ewropa ta' libertà, sigurtà u ġustizzja u għal negozjati internazzjonali ma' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjonijiet tal-Kunsill u tal-Kummissjoni tas-6 ta' Marzu 2008 u tal-21 ta' April 2008 lill-Kumitat tal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Affarijiet Interni,
- wara li kkunsidra l-Artikoli 83 u 103(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi, mid-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Amsterdam fl-1999, il-Kunsill kien responsabbli għat-twaqqif ta' regoli dwar visa, inkluża l-lista tal-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom għandhom ikunu fil-pussess ta' visa jew huma eżentati milli jkollhom visa (Artikolu 62(2)(b)(i) tat-Trattat KE),
- B. billi l-kompetenza tal-Komunità fil-kwistjonijiet ta' visa tinkludi l-kundizzjonijiet li bihom jinġhata stejtus "mingħajr visa" lil ċittadini tal-pajjiżi terzi u billi dawn il-kundizzjonijiet għandhom jiżguraw trattament ugwali liċ-ċittadini kollha tal-UE, mhux biss fir-rigward tal-ghoti jew tar-rifjutar tal-istejtus mingħajr visa nnifsu, iżda wkoll fir-rigward tat-termini u l-kundizzjonijiet li bihom dan l-istejtus jiġi mogħti, jew irrifjutat, lil diversi Stati Membri minn pajjiż terzi,
- C. billi mill-2001 il-Kunsill eżentaliċ-ċittadini tal-Istati Uniti milli jkollhom bżonn visa ⁽¹⁾; billi sfortunatament l-istess tip ta' eżenzjoni ma tapplikax għaċ-ċittadini kollha tal-UE peress li l-Istati Uniti għadhom jeħtieġu r-rekwizit għal visa għal ċittadini ta' ċerti Stati Membri (attwalment il-Bulgarija, Ċipru, ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, l-Ungerija, il-Latvja, il-Litwanja, Malta, il-Polonja, ir-Rumanija u l-Islovakkja), minhabba l-fatt li interalia r-rata ta' rifjut għal visa, li hija bbażata fuq kriterji mhux trasparenti, li għal hafna minn dawn il-pajjiżi hija ta' iktar minn 3 % tal-applikazzjonijiet (10 % taht ċerti kundizzjonijiet),
- D. billi mill-2005 jista' jiġi attivat mekkanizmu ta' reciprocità fil-livell tal-Komunità ⁽²⁾ wara notifika minn Stat Membru, kuntatti mill-Kummissjoni mal-pajjiż terz konċernat, u rapport tal-Kummissjoni lill-Kunsill, li mbagħad jista' jiddeciedi fuq "restawr temporanju tal-hteġa ta' visa għal ċittadini tal-pajjiż terz konċernat",

⁽¹⁾ Ara l-Anness II għar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 539/2001.

⁽²⁾ Ara l-Artikolu 1(4) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 539/2001.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- E. billi anki jekk intlahqet reċiproċità ma' bosta pajjiżi terzi, dan għadu mhux il-każ mal-Istati Uniti, tant li fl-2006 il-Kummissjoni pproponiet "li jkun hemm restawr temporanju tal-htieġa għal visa għal ċittadini tal-Istati Uniti li għandhom passaporti diplomatiċi u uffiċjali/fuq xogħol, sabiex jithaffef il-progress lejn ir-reċiproċità" ⁽¹⁾; billi, madankollu, din il-proposta simbolika ma gietx segwita mill-Kunsill,
- F. billi bosta Stati Membri komplew il-kuntatti bilaterali diretti tagħhom mal-amministrazzjoni tal-Istati Uniti minkejja l-kompetenza ċara tal-Komunità fil-kwistjoni,
- G. billi s-sitwazzjoni saret legalment kumplikata meta l-Istati Uniti, fit-3 ta' Awissu 2007, bil-hruġ tat-Taqsima 711 tar-"Rakkomandazzjonijiet ta' Implimentazzjoni tal-Att tal-Kummissjoni 9/11 tal-2007" ⁽²⁾, b'mod partikulari l-"Att ta' Shubija tal-Ivvjaġġar Sigur u l-Kontro-Terroriżmu tal-2007", irriforamt is-sistema ta' eżenzjoni tal-visa billi żiedet seba' tkabbiriet ⁽³⁾ ta' sigurta? fejn l-Istati Membri li xtaqu jkunu parti mill-programm għall-eżenzjoni tal-visa (VWP) kellhom jaqblu li jfirmaw Memorandum ta' Ftehim (MoF) bilaterali kif ukoll ir-"regoli tiegħu ta' implimentazzjoni" li jorbtu,
- H. Billi, anki jekk il-kontenut ta' dawn l-hekk imsejha 'regoli ta' implimentazzjoni' għadu mhux magħruf mill-istituzzjonijiet tal-UE, jidher ċar mill-MoUs li whud mit-tkabbiriet il-godda ta' sigurta? jaqgħu fil-kompetenza tal-Komunità (bħalma huma dawk li jikkonċerna t-twassil tal-visa jew l-obbligi futuri komplementari tal-Awtorizzazzjoni ta' Vvjaġġar b'Sistema Elettronika (ESTA)), uħud fil-kompetenza tal-UE (bħalma huma dawk dwar passaporti misruqa ⁽⁴⁾, dejta tal-PNR jew dejta tax-Schengen relatata mal-kriminali), u t-tkabbiriet li jifdal jaqgħu taħt il-kompetenza esklussiva ta' kull Stat Membru (bħalma huma dawk marbutin mar-rekords kriminali taċ-ċittadini tiegħu jew dawk li jipprovdu għall-preżenza ta' marixxalli tal-ajru fuq titjiriet trans-atlantici),
- I. billi sabiex tiġi solvuta din il-kwistjoni u sabiex l-Istati Membri kollha jippartecipaw fis-sistema riformata tal-Istati Uniti għall-eżenzjoni tal-visa fl-2009, fit-18 ta' April 2008 il-Kunsill iddeċieda dwar approċċ fuq żewġ livelli billi:
- a) jagħti lill-Kummissjoni mandat formali biex tinneozja mal-Istati Uniti dwar il-kwistjonijiet Komunitarji relatati kollha u
- b) jadotta l-"linji l-homor" li l-Istati Membri għandhom jirrispettaw fid-djalogu tagħhom mal-Istati Uniti qabel il-konkluzjoni tan-negozjati bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Uniti; dawn il-linji l-homor jagħtu sintesi ta' dak kollu li jaqa' taħt il-kompetenza tal-Komunità Ewropea u l-Istati Uniti u ta' dak li, peress li jaqa' taħt il-kompetenza nazzjonali, jista' jiġi negożjat b'mod bilaterali, u jagħmluha ċara li, sa fejn huma konċernati n-negożjati bilaterali, l-Istati Membri għandhom jirrispettaw il-prinċipju ta' koperazzjoni leali mal-Istati Membri u l-istituzzjonijiet tal-UE l-oħra kif stipulat fl-Artikolu 10 tat-Trattat KE u fis-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (C-105/03) fir-rigward tal-issodisfar tal-obbligi skond it-Trattat tal-UE,
- J. billi anki għal kwistjonijiet li jaqgħu taħt il-kompetenza esklussiva tal-Istati Membri, il-prinċipju ta' koperazzjoni leali jista' jiġi mhedded permezz ta' ftehimiet bilaterali li jinkludu kundizzjonijiet differenti għall-ghoti ta' stejtus ta' mingħajr visa lil xi Stati Membri, u dan jirriżulta fi trattament li jvarja ta' ċittadini bejn l-Istati Membri fil-qasam tal-visa; billi l-Kummissjoni għandha tiżgura il-prinċipju ta' koperazzjoni leali,

⁽¹⁾ It-tieni rapport ta' reċiproċità, COM(2006)0568 tat-3 ta' Ottubru 2006.

⁽²⁾ Aċċessibbli f' http://www.ise.gov/docs/nsis/Implementing911_Act.pdf.

⁽³⁾ Erba' minn dawn huma obbligatorji bħalma huma: (1) Sistema Elettronika tal-Awtorizzazzjoni tas-Sistema tal-Ivvjaġġar (ESTA); (2) sforzi aktar solidi tal-iskambjar tad-dejta ta' sigurta?; (3) rekwiżiti għal rappurtagġ fil-hin ta' passaporti mit-lufa jew misruqin, kemm vojta kif ukoll mahruġa; u (4) garanziji li l-pajjiżi VWP jaċċettaw ir-ripatrijazzjoni taċ-ċittadini tagħhom li ġew ordnati jitilqu mill-Istati Uniti. Hemm ukoll tliet fatturi diskrezzjonali ta' sigurta? miżjuda li għandhom jitqiesu meta jiġi determinat jekk għandhiex tiġi eżentata r-rata ta' 3 % ta' rifjut mitlub: (1) standards ta' sigurta? tal-ajruport; (2) programmi tal-marixxali tal-ajru; u (3) standards għal dokumenti nazzjonali tal-ivvjaġġar.

⁽⁴⁾ Ara l-Pożizzjoni Komuni tal-Kunsill 2005/69/JHA tal-24 ta' Jannar 2005 dwar l-iskambjar ta' ċertu dejta mal-Interpol, (GU L 27, 29.1.2005, p. 61).

Il-Ħamis, 22 ta' Mejju 2008

- K. billi, sabiex iċ-ċittadini jiġu mharsa ahjar minn theddid terroristiku, għandha titjeb il-koperazzjoni trans-atlantika: (a) l-identifikazzjoni tat-theddida permezz ta' analiżi kongunta u skambju wiesa' ta' informazzjoni, inkluż l-iskambju tal-ahjar Prattika, fil-qafas ta' miżuri stretti ta' protezzjoni tad-dejta, (b) koordinament fuq livell tal-UE u dak trans-atlantiku bejn l-infurzar tal-liġi u l-aġenziji ta' intelliġenza, filwaqt li dejjem jiġu rispettati s-supremazija tal-liġi, id-drittijiet fundamentali u l-privatizza, u (c) il-kapaċità operattiva permezz ta' koperazzjoni aktar mill-viċin bejn l-aġenziji tal-infurzar tal-liġi u tal-intelliġenza tal-UE u tal-Istati Uniti, ibbażata fuq livell aktar fil-fond ta' fiduċja reciproka, bjen l-aġenziji differenti u l-korpi involuti,
- L. billi id-Dipartiment tas-Sigurtà Interna (DHS) tal-Istati Uniti għandu l-ħsieb li jimplementa proċeduri tal-hruġ bijometriċi bl-ajru u bil-baħar sa Jannar 2009, il-programm tal-hruġ huwa meġjus bħala dispozizzjoni prinċipali sabiex il-Programm għall-Eżenzjoni tal-Visa (VWP) ikun immexxi b'mod effettiv, l-awtoritajiet tal-Istati Uniti m'għandhomx l-intenzjoni jestendu l-Programm għall-Eżenzjoni tal-Visa għal aktar mill-allegati tagħha jekk l-proċeduri tal-hruġ proposti ma jkunux fis-seħh sat-30 ta' Ġunju 2009 l-aktar tard,
1. Jikkunsidra li kwalunkwe forma ta' diskriminazzjoni diretta jew indiretta bejn iċ-ċittadini Ewropej inkluża dik abbażi tan-nazzjonalità tagħhom għandha tiġi projbita mhux biss ġewwa l-Unjoni Ewropea, kif stipulat fl-Artikolu 12 tat-Trattat KE, iżda barra mill-Unjoni Ewropea wkoll, b'mod speċjali meta din id-diskriminazzjoni hija konsegwenza ta' nuqqas ta' koordinazzjoni fin-negozjati internazzjonali bejn l-istituzzjonijiet u l-Istati Membri tal-UE;
2. Jinnota ' l-fatt li, għall-ewwel darba, l-Istati Uniti rrikonoxxiet il-kompetenza tal-Komunità li tinneogzja ftehimiet internazzjonali tal-politika dwar il-visa waqt it-Troika Ministerjali JHA fit-13 ta' Marzu 2008 billi qablet, f'dikjarazzjoni kongunta, li ssegwi approċċ fuq żewġ livelli; jinnota li d-dikjarazzjoni tinkludi dan il-kliem: "dawk il-kwistjonijiet li jaqgħu taħt ir-responsabbiltajiet nazzjonali se jiġu diskussi mal-awtoritajiet nazzjonali filwaqt li dawk li jaqgħu taħt ir-responsabbiltà tal-UE se jiġu diskussi mal-awtoritajiet tal-UE"; jikkunsidra li, b'konformità ma' dik id-dikjarazzjoni, l-Istati Uniti minn issa għandha tinneogzja:
- mal-Kummissjoni dwar kwistjonijiet ta' visa, kif diġa? huwa l-każ għat-trasport bl-ajru ⁽¹⁾,
  - mal-Kunsill dwar politiki tal-UE rigward kwistjonijiet relatati mas-sigurtà? (il-Ftehim PNR jew il-Ftehimiet bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Uniti dwar estradizzjoni u assistenza legali reciproka), u
  - mal-Istati Membri dwar il-preżenza ta' marixxali tal-ajru dwar titjiriet trans-atlantiċi u dwar kwistjonijiet relatati mas-sigurtà? sakemm dawn ikunu relatati maċ-ċittadini tagħhom, taħt l-istess kundizzjonijiet;
3. Itenni li kwalunkwe ftehim li tidhol għaliha l-KE/UE għandha tikkonforma mad-drittijiet fundamentali u mal-libertajiet fundamentali kif previst fl-Artikolu 6(2) tat-Trattat UE, inklużi d-drittijiet għall-privatizza u l-protezzjoni tad-dejta kif previst:
- fl-Artikoli 7 u 8 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,
  - fid-Direttiva 95/46/KE u r-regoli speċifiċi tal-liġi Komunitarja (u l-miżuri relatati ma' Schengen) meta jkun fir-riskju t-trasferiment lejn pajjiż terz,
  - fil-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa Nru 108 dwar il-Protezzjoni ta' Individi fir-rigward tal-Ipproċessar Awtomatiku tad-Dejta Personali u l-Protokoll Addizzjonali 181 għaliha li jirrigwarda l-awtoritajiet ta' sorveljanza u l-flussi tad-dejta bejn il-fruntieri;
4. Ihegġeg lill-Kummissjoni sabiex tinkludi fin-negozjati tagħha l-eskluzjoni ta' Ewropej bl-HIV mill-Programm għall-Eżenzjoni tal-Visa, u tassigura trattament ugwali għaċ-ċittadini kollha tal-UE; jaqbel mal-Kummissjoni li ma hemm l-ebda raġuni objettiva għal projbizzjoni tal-ivvjaġġar kontra persuni infettati bl-HIV (kif iddikjarat fit-tweġiba tagħha għall-Mistoqsija Parlamentari E-6038/07 tad-19 ta' Frar 2008);

(¹) Il-Ftehim "Open Skies" (ĠU L 134, 25.5.2007, p. 4).

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

5. Jappoġġja l-mandat mogħti mill-Kunsill lill-Kummissjoni biex tinnegozja ftehma li tiżgura eżenzjonijiet ta' visa għaċ-ċittadini tal-UE li jidhlu fit-territorju tal-Istati Uniti, bħal dawk li diġà japplikaw għaċ-ċittadini tal-Istati Uniti li jidhlu fit-territorju tal-UE; jistieden lill-Kummissjoni biex tinforma lill-kumitat parlamentari kompetenti wara kull laqgħa ta' negozjazzjoni (jekk ikun hemm bżonn, fuq bażi kunfidenzjali);
6. Jikkunsidra li n-negozjati għandhom ikunu konklużi qabel Ġunju 2009 u li, sa dakinhar, m'għandha tkun permessa l-ebda diskriminazzjoni bejn iċ-ċittadini tal-UE;
7. Jaqsam il-fehma li l-"linji l-homor" tal-Kunsill għandhom ikunu segwiti mill-Istati Membri ⁽¹⁾ skond il-prinċipji ta' koperazzjoni leali previst fl-Artikolu 10 tat-Trattat KE u applikabbli wkoll, skond il-kazistika tal-Qorti tal-Gustizzja (C-105/03 jew il-kawża AETR (22/70)), fir-rigward tat-tweġġiq tal-obbligi ddiċjarati fit-Trattat KE; jenfasizza, b'mod partikulari, il-fatt li:
  - l-partecipazzjoni fil-VWP għandha kemm jista' jkun malajr tohloq l-istess drittijiet għaċ-ċittadini kollha tal-Istati Membri, skond l-istess kundizzjonijiet, f'dak li għandu x'jaqsam mal-istejtus tal-passaporti tagħhom;
  - kull access għall-Istati Uniti għad-*databases* jew is-sistemi ta' informazzjoni tal-UE/KE għandu jkun projbit sakemm ma jkunx permess esplicitament mil-liġi tal-KE, u, jekk dan ikun minnu, għandu jkun hemm qbil komuni għalih mill-UE u jkun ibbażat fuq ir-rispett shih għall-prinċipju ta' reċiproċità; l-ghoti tal-access għandu għalhekk ikun permess sakemm ikun f'konformità mal-għan speċifiku ta' dawn is-sistemi ta' informazzjoni tal-UE kif iddikjarati fil-bażi legali rispettiva tagħhom; barra minn hekk, għandu jkun assigurat livell xieraq ta' harsien f'konformità mal-kriterji stabbiliti fl-istrumenti rilevanti tal-UE li jistgħu jiġu nfurzati għall-protezzjoni tad-dejta, kemm jekk ġenerali (Direttiva 95/46/KE) kif ukoll jekk speċifiku (bħal ma huma l-Konvenzjoni Europol, ir-Regolament Eurodac, il-Konvenzjoni ta' Schengen);
  - kull estensjoni tal-irrapurtar ta' dejta lill-Interpol dwar passaporti mitlufin jew misruqa għandu jkun hemm qbil komuni għaliha mill-UE;
  - is-sigurtà tal-ajruporti bi qbil mal-istandards tal-Organizzazzjoni Internazzjonali għall-Avjazzjoni Ċivili hi garantita biżżejjed mir-regoli eżistenti tal-KE (jista' jkun hemm qbil għal spezzjonijiet mill-Istati Uniti meta jkun hemm titjiriet diretti bejn ajruporti fit-territorju tal-UE u l-Istati Uniti);
  - kull ftehma formali dwar ir-ripatrijazzjoni taċ-ċittadini tal-UE għandha tkun aċċettabbli biss fuq il-bażi ta' reċiproċità, u għandha tkun negozjata u konkluża bejn il-KE u l-Istati Uniti;
  - obbligi relatati mal-possibilità li tiġi introdotta sistema elettronika għall-awtorizzazzjoni għall-ivvjaġġjar għaċ-ċittadini tal-Istati Uniti li qed jivvjaġġjaw lejn l-UE għandhom ikunu negozjati mill-KE;
8. Jagħti istruzzjoni lill-President tiegħu biex iressaq din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-parlamenti u lill-gvernijiet tal-Istati Membri, lill-Kungress tal-Istati Uniti u lis-Segretarju tal-Istati Uniti tal-Amerka għas-Sigurtà tal-Pajjiż.

(¹) <http://register.consilium.europa.eu/pdf/mt/08/st07/st07337.mt08.pdf>.

Is-sitwazzjoni traġika fil-Burma

P6_TA(2008)0231

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar is-sitwazzjoni traġika fil-Burma

(2009/C 279 E/16)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet precedenti tiegħu dwar il-Burma,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-laqgħa straordinarja tat-13 ta' Mejju 2008 tal-Kunsill għall-Affarijiet Ġenerali u għar-Relazzjonijiet Esterni dwar is-sitwazzjoni umanitarja fil-Burma/Myanmar,
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni 60/1 tal-Assemblea Ġenerali tan-NU tal-24 ta' Ottubru 2005 dwar ir-Riżultat tas-Samit Dinji, li l-paragrafu 139 tagħha approva l-possibilità ta' azzjoni koeżiva kontra stati individwali meta "l-awtoritajiet nazzjonali qed jonqsu b'mod ċar li jipproteġu l-popolazzjonijiet tagħhom mill-ġenocidju, mid-delitti tal-gwerra, mit-tindif etniku u mid-delitti kontra l-umanità",
- wara li kkunsidra l-Artikolu 103 (4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

Il-Hamis, 22 ta' Meju 2008

- A. billi fit-2 u fit-3 ta' Meju 2008 ċ-ċiklun Nargis laqat b'mod qawwi regjuni fin-Nofsinhar tal-Burma, inkluż il-belt ewlenija tal-pajjiż, Rangoon, u r-regjun tad-Delta Irrawaddy, li fih tgħix kważi nofs il-popolazzjoni tal-Burma,
- B. billi l-midja tal-istat tal-Burma tirrapporta 77 738 mejtin s'issa, b'55 917 neqsin, filwaqt li osservaturi indipendenti u aġenziji internazzjonali li jipprovdu l-ghajjnuna jqisu li l-ammont hu mill-inqas ta' 100 000 persuna mejta; billi n-NU tistma li bejn 1.6 u 2.5 miljun persuna ġew affettwati serjament u jeh-tiegu l-ghajjnuna b'mod urġenti,
- C. billi l-Kunsill tal-Istat għall-Paċi u l-Iżvilupp, li qiegħed fil-poter, injora t-twissijiet u rreaġixxa bil-mod hafna għall-emerġenza u meta ġie biex jaċċetta għajjnuna barranija; s'issa ppermetta biss li jidhlu konsenji limitati hafna ta' għajjnuna umanitarja internazzjonali fil-pajjiż, filwaqt li insista li riedu jiġu mqassma mill-militar u qed idewwem il-hruġ ta' viżi lil esperti tan-NU u esperti ohra tal-ghajjnuna għad-dizastri u tal-logistika,
- D. billi l-liġi umanitarja tiddetta li l-ghoti tal-ghajjnuna umanitarja jrid ikun newtrali u indipendenti,
- E. billi l-ġunta kompliet għaddejja bir-referendum fl-10 ta' Meju 2008 minkejja s-sitwazzjoni serja tal-għexieren ta' eluf ta' persuni li ntlaqtu miċ-ċiklun devastanti, bl-eċċezzjoni tad-distretti li ntlaqtu l-agħar, fejn ġie pospost għall-24 ta' Meju 2008, minkejja l-istadina għat-thassir jew il-posponiment tiegħu mis-Sottosegretarju Ġenerali tan-NU għall-Affarijiet Umanitarji,
- F. billi l-Gvern tal-Burma qed jimblokka l-isforzi internazzjonali għall-ghajjnuna mingħajr ma jagħti kas bl-ebda mod tal-fatt li n-nuqqas ta' ilma nadif, ikel u kura tas-saħħa x'aktarx li jikkawża mard infettuż u b'hekk jizdied b'mod sinifikanti n-numru tal-vittmi,
- G. billi n-nazzjonalitajiet etniċi, l-iktar il-Karen — li diġà sofrew minn hafna diskriminazzjoni u privazzjoni — ġew affettwati serjament fiz-zona tad-Delta,
- H. billi l-ambjent operattiv għall-ghoti ta' għajjnuna umanitarja diġà kien restritt hafna minn meta kienu nharġu linjigwidi l-ġodda mill-Gvern tal-Burma fi Frar 2006, li rrizultaw fi proċeduri ikkumplikati ta' vvaġġar u moniteragg għall-istaff barrani,
- I. billi, jumejn wara ċ-ċiklun, il-Kummissjoni harget EUR 2 miljun biex tgħin sabiex jiġu ssodisfati l-bżonnijiet bażiċi tas-superstiti fiz-zona tad-dizastru; billi l-livell attwali ta' għajjnuna mwiegħda mill-UE jamonta għal EUR 17-il miljun u jista' jizdied għal aktar minn EUR 30 miljun jekk it-tmexxija tal-Burma tippermetti l-ghajjnuna internazzjonali,
- J. billi l-Membru tal-Kummissjoni responsabbli għall-Iżvilupp ma thallix jivvaġġa lejn iz-zoni li ġew affettwati l-aktar, u l-impenn tiegħu li l-haddiema li jipprovdu l-ghajjnuna jinghataw aċċess ahjar għad-Delta ta' Irrawaddy ġie injorat,
- K. billi bosta gvernijiet, inklużi dawk ta' Stati Membri tal-UE, talbu li l-prinċipju tar-'responsabilità li tipproteġi', stabbilit min-NU biex issalva l-vittmi tal-ġenocidju u tad-delitti kontra l-umanità, jiġi applikat fil-każ tal-Burma,
1. Jagħti l-kondoljanzi sinċieri u s-solidarjetà tiegħu lill-poplu tal-Burma u lill-ghadd kbir ta' vittmi; jesprimi s-sobgħa tiegħu lil dawk kollha li qed ibatu l-konsegwenzi tad-dizastru;
  2. Jikkundanna b'qawwa l-fatt li l-awtoritajiet tal-Burma, li poġġew il-preservazzjoni tal-poter tagħhom qabel is-sopravivenza taċ-ċittadini tagħhom, b'mod inaċċettabbli rreaġixxew bil-mod għal din il-kriżi umanitarja gravi;
  3. Jistieden lill-Gvern tal-Burma bl-aktar mod qawwi biex ipoġġi hajjet in-nies tiegħu l-ewwel u jiftah iz-zoni affettwati miċ-ċiklun għal hidma ta' għajjnuna umanitarja internazzjonali, jagħti immedjatament viżi lill-haddiema li jipprovdu l-ghajjnuna, jippermetti lin-NU u lill-aġenziji internazzjonali li jipprovdu l-ghajjnuna biex iqassmu l-ghajjnuna direttamnt lil dawk li huma fil-bżonn u jippermetti pajjiżi f'dawk in-nahat biex jagħtu l-ghajjnuna bl-ajru u bil-baħar lill-vittmi li ma jistgħux jintlahqu malajr b'modi ohra;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

4. Jikkundanna l-prijoritajiet imhawda tar-reġim li qed ikompli ghaddej bl-hekk imsejjah referendum dwar il-kostituzzjoni fittizja, u jiċċad ir-riżultat, li ma jistax jitwemmen fi żmien meta parti kbira tal-pajjiż giet devastata u miljuni qed ibatu minn dak li ġustament gie deskritt bhala diżastru naturali li nbidel f'katastrofi magħmula mill-bniedem;
5. Itenni li s-sovranità ta' nazzjon ma tistax tithalla tirbah fuq id-drittijiet tal-bniedem tan-nies ta' dak in-nazzjon, u dan kif stabbilit fil-prinċipju tan-NU tar-"responsabilità li tipproteġi"; jistieden lill-Gvern tar-Renju Unit, li se jkollu l-Prezidenza ta' Mejju tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU, biex jiehu azzjoni urġenti biex ipogġi s-sitwazzjoni fil-Burma fuq l-aġenda tal-Kunsill tas-Sigurtà, u jistieden lill-Kunsill biex jeżamina jekk l-ghaj-nuna mibghuta lill-Burma tistax tiġi awtorizzata anke minghajr il-kunsens tal-ġunta militari tal-Burma;
6. Jilqa' b'sodisfazzjon il-ftehim milhuq waqt il-laqgħa għolja tal-ASEAN, l-Indja u ċ-Ċina li saret fis-Singapor fid-19 ta' Mejju 2008 li l-Assoċjazzjoni tal-Pajjiżi tax-Xlokk tal-Azja tithalla tikkoordina l-isforzi tal-ghaj-nuna internazzjonali, kif ukoll id-deċiżjoni li tinżamm konferenza internazzjonali tad-donaturi b'koperazzjoni man-NU f'Rangoon fil-25 ta' Mejju 2008 sabiex jinġabru l-ghajnuniet għall-vittmi;
7. Jitlob f'dan ir-rigward li jitwaqqaf fond speċjali bhala kwistjoni ta' urġenza taht il-patroċinju tan-NU biex jiġi ffacilitat it-tqassim effettiv tal-ghajnnuna fil-pajjiż;
8. Ihegġeġ lill-Gvernijiet taċ-Ċina u tal-Indja biex jużaw l-influwenza li għandhom mal-awtoritajiet tal-Burma sabiex il-Burma tinfetah għal aċċess immedjat għall-ghajnnuna umanitarja kollha possibbli;
9. Jenfasizza n-natura urġenti tal-ghajnnuna li għandha tinghata lill-popolazzjoni li qed tbtati hekk kif il-kundizzjonijiet tat-temp fiz-zona affettwata jmorru għall-agħar minhabba l-bidu tal-Monsun, li jġib miegħu theddida ohra għas-superstiti, li huma nieqsa minn kollox; jikkunsidra li hu importanti li jiġi żgurati li l-bdiewa affettwati jirċievu ghajnnuna biex ikunu jistgħu jizirgħu żargħa ġdid ta' ross fil-hin biex jevitaw diżastru ieħor;
10. Jesprimi appoġġ għall-isforzi tal-UE, tan-NU, ta' pajjiżi individwali u organizzazzjonijiet internazzjonali u non-governattivi oħrajn biex jiksbu aċċess għal haddiema li jipprovdur l-ghajnnuna umanitarja, u jenfasizza li, minghajr il-koperazzjoni shiha tal-awtoritajiet tal-Burma, teżisti theddida sostanzjali li ssehh tragedja li saħansitra tkun ikbar; għandu tama kbira fir-rigward tal-missjoni li daqt se jagħmel is-Segretarju Ġenerali tan-NU, Ban Ki-moon, li gie mistieden għal taħdidiet mal-awtoritajiet tal-Burma; ihegġeġ lis-Segretarju Ġenerali tan-NU biex juża l-influwenza li għandu mal-awtoritajiet tal-Burma sabiex il-Burma tinfetah għal aċċess immedjat għall-ghajnnuna umanitarja kollha possibbli;
11. Huwa tal-fehma li, jekk l-awtoritajiet tal-Burma jkomplu jfixklu l-ghajnnuna milli tasal għand dawk li huma fil-perikolu, għandhom jinżammu responsabbli għal delitti kontra l-umanità quddiem l-ICC; jistieden lill-Istati Membri tal-UE biex jagħmlu pressjoni għal riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà li tirreferi l-każ lill-Prosekutur tal-ICC għall-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni;
12. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, lill-Mibghut Speċjali tal-UE għall-Burma, lill-Kunsill tal-Istat tal-Burma għall-Paċi u għall-Iżvilupp, lill-gvernijiet tal-istati membri tal-ASEAN u tal-ASEM, lill-Caucus Interparlamentari tal-ASEAN dwar il-Myanmar, lis-Sra Aung San Suu Kyi, lill-NLD, lis-Segretarju Ġenerali tan-NU, lill-Kummissarju Għoli tan-NU għad-Drittijiet tal-Bniedem u lir- Rapporteur Speċjali tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Bniedem fil-Burma.

Id-diżastru naturali fiċ-Ċina

P6_TA(2008)0232

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar id-diżastru naturali fiċ-Ċina

(2009/C 279 E/17)

Il-Parlament Ewropew,

— wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-laqgħa straordinarja tal-Kunsill tal-Affarijiet Ġenerali u tar-Relazzjonijiet Esterni tat-13 ta' Mejju 2008 u d-dikjarazzjoni mill-Kummissjoni dwar is-sitwazzjoni fil-Provincja ta' Sichuan fiċ-Ċina,

— wara li kkunsidra l-Artikolu 103(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- A. billi terremot qawwi b'intensità ta' 7.8 gradi fuq l-iskala Richter laqat il-lbiċ taċ-Ċina fit-12 ta' Mejju 2008,
- B. billi t-terremot qatel ghexieren ta' eluf ta' nies, speċjalment fil-Provinċja ta' Sichuan, u hafna nies għadhom ma nstabux,
- C. billi l-hidma ta' salvataġġ hija diffiċli minhabba l-kundizzjonijiet ġeografici fil-Provinċja ta' Sichuan,
- D. billi l-Gvern Ċiniż bagħat riżorsi u persunal ta' emerġenza eċċezzjonali, inklużi suldati u persunal mediku, li qed jahdmu fiz-zona milquta,
- E. billi l-Federazzjoni Internazzjonali tas-Salib l-Ahmar u tan-Nofs Qamar Ahmar harġet appell urġenti għall-ghajjnuna,
1. Jagħti l-kondoljanzi sinċieri u s-soldarjetà tiegħu lill-poplu taċ-Ċina u lill-ghadd kbir ta' vittmi; jesprimi s-sobgħa tiegħu lil dawk kollha li qed ibatu l-konsegwenzi tat-terremot;
  2. Jilqa' b'sodisfazzjon ir-reazzjoni immedjata għad-diżastru mill-awtoritajiet Ċiniżi permezz tal-operazzjoni ta' emerġenza tagħhom;
  3. Jinnota b'aprezzament li ċ-Ċina kienet lesta taċċetta għajjnuna barranija; jistieden lill-Gvern Ċiniż biex jiffacilita l-hidma tal-ghajjnuna umanitarja u tal-organizzazzjonijiet tal-voluntiera fit-tqassim tal-ghajjnuna, u biex jiggarantixxi l-aċċess għall-ghajjnuna għal kull min hu fil-bżonn;
  4. Ihegġeġ lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jagħtu għajjnuna urġenti, assistenza teknika u għajjnuna għar-rikostruzzjoni liz-zona milquta;
  5. Jishaq fuq l-urġenza tal-forniment ta' għajjnuna umanitarja ewlenija permezz tal-programm ECHO, bl-appoġġ ta' baġit kbir u xieraq; jinnota l-wasla f'Chengdu tal-espert tal-Kummissjoni dwar l-ghajjnuna umanitarja biex jevalwa x'inhuma l-htigijiet;
  6. Jappoġġja l-kontribut li qed jagħtu l-Istati Membri permezz tal-"Mekkaniżmu tal-Protezzjoni Ċivili", ikkoordinat mill-Kummissjoni Ewropea, kif ukoll il-kontribuzzjonijiet l-oħra lill-isforzi ta' għajjnuna mill-komunità internazzjonali;
  7. Jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-media Ċiniża u barranija qed jithallew jagħtu informazzjoni dettaljata u eżatta dwar id-diżastru;
  8. Jishaq fuq l-importanza ta' governanza tajba fil-prevenzjoni u t-thejjija għal diżastri naturali li jstgħu jsehhu; jitlob li tkun żviluppata t-teknoloġija għal sistema komprensiva u effettiva ta' twissija bikrija sabiex il-popolazzjonijiet ikunu lesti għat-terremoti u għal diżastri naturali oħra;
  9. Jilqa' b'sodisfazzjon l-isforzi tal-komunità internazzjonali biex jagħtu l-aqwa Prattika tagħhom fir-rigward tal-hidma femerġenzi ċivili u ta' għajjnuna għad-diżastri sabiex tghin liċ-Ċina u lill-poplu tagħha li ntlaqtu mit-terremot; jistieden lill-organizzazzjonijiet involuti biex jipprovdu għajjnuna finanzjarja biżżejjed biex jitwetqu l-impenji;
  10. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-gvernijiet tal-Istati Membri u lill-gvern taċ-Ċina.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

L-armi tal-uranju (imdghajef) u l-effetti tagħhom fuq is-sahha tal-bniedem u fuq l-ambjent — lejn projbizzjoni globali fuq l-użu ta' armi bħal dawn

P6_TA(2008)0233

Rizoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar l-armi tal-uranju (imdghajef) u l-effetti tagħhom fuq is-sahha tal-bniedem u fuq l-ambjent — lejn projbizzjoni globali fuq l-użu ta' armi bħal dawn

(2009/C 279 E/18)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-rizoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar l-effetti ħżiena tal-użu tal-uranju (inkluż l-uranju mdghajef) f'armi konvenzjonali,
  - wara li kkunsidra d-diskors tas-Segretarju Ġenerali tan-NU fl-okkażjoni tal-Jum Internazzjonali għall-Prevenzjoni tal-Isfruttament tal-Ambjent fil-Gwerer u l-Kunflitti Armati (6 ta' Novembru 2002),
  - wara li kkunsidra r-rizoluzzjoni tal-Assemblea Ġenerali tan-NU A/RES/62/30, adottata fil-5 ta' Diċembru 2007, li tenfasizza preokkupazzjoni kbira dwar is-sahha fir-rigward tal-użu ta' armi tal-uranju mdghajef,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 108(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi l-uranju (imdghajef) intuża ħafna fil-gwerer moderni, kemm bħala munizzjon kontra objettivi fortifikati f'ambjenti rurali u urbani, kif ukoll bħala protezzjoni ta' armatura rinfurzata kontra attacchi bil-missili u ta' artillerija,
- B. billi sa minn meta ntuża mill-forzi alleati fl-ewwel gwerra kontra l-Iraq, kien hemm thassib serju rigward it-tossicità radjoloġika u kimika tal-particelli fini tal-uranju li jiġu prodotti meta dawn l-armi jolqtu objettivi fortifikati; billi tfissru wkoll preokkupazzjonijiet dwar il-kontaminazzjoni ta' ħamrija u ta' ilma ta' taht l-art minn munizzjon sparat li ma jkunx laqat il-bersall tiegħu u dwar il-konsegwenzi tagħha għall-popolazzjonijiet ċivili,
- C. billi, minkejja l-fatt li sal-lum ir-riċerka xjentifika ma rnexxilhiex issib evidenza konklużiva tal-ħsara, hemm diversi xhieda tal-effetti ta' ħsara u li spiss iwasslu għall-mewt kemm għall-persunal militari kif ukoll għall-popolazzjoni ċivili,
- D. billi f'dawn l-aħhar snin kien hemm avvanzi kbar fir-rigward tal-għarfien tal-perikli ambjentali u għas-sahha mill-uranju mdghajef, u billi issa wasal sew iż-żmien li dan jidher fl-istandards militari internazzjonali, hekk kif jizviluppaw,
- E. billi l-użu tal-uranju mdghajef fil-gwerra jmur kontra r-regoli u l-prinċipji bażiċi mhaddna fil-liġi internazzjonali, umanitarja u ambjentali tradizzjonali u miktuba,
1. Ihegġeġ lill-Istati Membri sabiex jimxu mal-paragrafu 1 tar-rizoluzzjoni tan-NU msemmija hawn fuq u sabiex iressqu rapport bl-opinjoni tagħhom dwar l-effetti tal-użu ta' armamenti u munizzjon li fihom l-uranju mdghajef;
  2. Jirrakkomanda lir-Rappreżentant Għoli tal-UE biex fil-verżjoni riveduta tal-Istrateġija Ewropea għas-Sigurtà, jinkludi l-ħtieġa li titqies sew l-utilità fil-gejjieni tal-munizzjon mhux gwidat kif ukoll tal-bombi tat-tip cluster, tal-mini u ta' armi oħra b'effett indiskriminat bhall-armi tal-uranju mdghajef;
  3. Jitlob lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jikkummissjonaw studji xjentifiċi dwar l-użu tal-uranju mdghajef fir-reġjuni kollha fejn intbagħat persunal militari u ċivili kemm Ewropew kif ukoll internazzjonali;

Il-Hamis, 22 ta' Meju 2008

4. Ihegġegħ lill-Istati Membri, fi hdan il-qafas ta' operazzjonijiet futuri, biex ma jużawx armi ta' uranju mdgħajjef fl-operazzjonijiet tal-Politika Ewropea ta' Sigurta' u Difiza u sabiex ma jibagħtux persunal militari u ċivili f'regġuni fejn ma tista' tinghata l-ebda garanzija li ma ntużax jew li mhux ser jintuża l-uranju mdgħajjef;
5. Ihegġegħ lill-Istati Membri, lill-Kunsill u lill-Kummissjoni sabiex jipprovdu informazzjoni shiha lill-persunal militari u ċivili tagħhom mibgħuta għal missjonijiet, kif ukoll lill-organizzazzjonijiet professjonali tagħhom, dwar il-probabilità li seta' ntuża jew li jista' jintuża l-uranju mdgħajjef fir-regġun fejn qed joperaw, u sabiex jieħdu biżżejjed miżuri protettivi;
6. Jistieden lill-Istati Membri, lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jistabbilixxu inventarju ambjentali taż-żoni kkontaminati bl-uranju mdgħajjef (inklużi ż-żoni tal-ittestjar) u biex jipprovdu appoġġ shih — inkluż appoġġ finanzjarju — għall-proġetti li jistgħu jgħinu l-vittmi u l-qraba tagħhom kif ukoll għall-operazzjonijiet ta' tindif fiż-żoni milquta, jekk jiġi kkonfermat effett negattiv fuq is-saħħa tal-bniedem u fuq l-ambjent;
7. Itenni b'insistenza l-istedina tiegħu lill-Istati Membri kollha tal-UE u lill-pajjiżi kollha tan-NATO biex jimponu moratorju fuq l-użu tal-armi tal-uranju mdgħajjef u biex jerġgħu jirduppjaw l-isforzi tagħhom għal projbizzjoni globali, kif ukoll biex iwaqqfu b'mod sistematiku l-produzzjoni u l-akkwist ta' dan it-tip ta' armamenti;
8. Jistieden lill-Istati Membri u lill-Kunsill sabiex jieħdu f'idejhom it-tmexxija tal-hidma għal trattat internazzjonali — permezz tan-NU jew permezz ta' "koalizzjoni ta' voluntiera" — li jistabbilixxu projbizzjoni tal-iżvilupp, tal-produzzjoni, tal-ħażna, tat-trasferiment, tal-ittestjar u tal-użu ta' armi tal-uranju kif ukoll tal-qerda jew tar-riċiklaġġ tal-ħażniet eżistenti, jekk tinstab evidenza xjentifika konklużiva tal-ħsara kkawżata minn armi bħal dawn;
9. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, lin-NATO u lill-Assemblea Parlamentari tan-NATO, lin-NU u lill-Programm Ambjentali tan-Nazzjonijiet Uniti, lill-Organizzazzjoni Ewropea ta' Assoċjazzjonijiet Militari, lill-Kumitat Internazzjonali tas-Salib l-Aħmar u lill-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa.

REACH (Abbozz ta' regolament dwar metodi ta' ttestjar)

P6_TA(2008)0234

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Meju 2008 dwar l-abbozz ta' Regolament tal-Kummissjoni li jistabbilixxi metodi ta' ttestjar skond ir-Regolament (KE) Nru 1907/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-Registrazzjoni, il-Valutazzjoni, l-Awtorizzazzjoni u r-Restrizzjoni ta' Sustanzi Kimiċi (REACH)

(2009/C 279 E/19)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-Regolament (KE) Nru 1907/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 dwar ir-Registrazzjoni, l-Evalwazzjoni, l-Awtorizzazzjoni u r-Restrizzjoni tal-Kimiċi (REACH), li jistabilixxi Aġenzija tal-Kimiċi Ewropea ⁽¹⁾, u b'mod partikulari l-Artikolu 13 tiegħu,
- wara li kkunsidra l-abbozz ta' Regolament tal-Kummissjoni li jistabbilixxi metodi tat-ttestjar skond ir-Regolament (KE) Nru 1907/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-Registrazzjoni, l-Evalwazzjoni, l-Awtorizzazzjoni u r-Restrizzjoni tal-Kimiċi (REACH) (CMT(2007) 1792/7) (minn hawn 'l quddiem 'l-abbozz tar-regolament tal-Kummissjoni),
- wara li kkunsidra l-opinjoni mogħtija mill-kumitat imsemmi fl-Artikolu 133 tar-Regolament ikkwotat hawn fuq,

⁽¹⁾ ĠU L 396, 30.12.2006, p. 1. Rettifikat fil-ĠU L 136, 29.5.2007, p. 3. Regolament kif emendat bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1354/2007 (ĠU L 304, 22.11.2007, p. 1).

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- wara li kkunsidra l-Artikolu 5a(3)(b) tad-deċiżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE, tat-28 ta' Ġunju 1999, li tistabbilixxi l-proċeduri għall-eżerċitar tas-setgħat ta' implimentazzjoni mogħtija lill-Kummissjoni ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-Mistoqsija Orali B6-0158/2008 mill-Kumitat tiegħu għall-Ambjent, is-Sahħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 108(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi l-abbozz ta' Regolament tal-Kummissjoni għandu l-għan li sa l-1 ta' Ġunju 2008,
- il-metodi tat-ttestjar li bhalissa jinsabu fl-Anness V tad-Direttiva tal-Kunsill 67/548/KEE tas-27 ta' Ġunju 1967 rigward l-approssimazzjoni tal-liġijiet, tar-regolamenti u tad-dispożizzjonijiet amministrattivi dwar il-klassifikazzjoni, l-imballaġġ u l-ittikkettjar ta' sustanzi perikolużi ⁽²⁾ jiġu trasferiti f'Regolament ġdid tal-Kummissjoni, u
  - jiġu inklużi metodi tat-ttestjar ġodda jew riveduti li bhalissa m'humiex inkorporati fl-Anness V tad-Direttiva 67/548/KEE iżda kienu maħsuba li jkunu inklużi fl-Anness V bħala parti mit-30 Adattament għall-Progress Tekniku,
- B. billi l-abbozz tar-Regolament tal-Kummissjoni huwa ta' importanza partikulari wkoll għal-leġiżlazzjoni f'setturi oħra, bhal ma huma l-kosmetiċi ⁽³⁾ u l-pestiċidi ⁽⁴⁾, peress li l-atti relatati magħhom jirreferu għal metodi tat-ttestjar inklużi fil-leġiżlazzjoni tal-kimiki,
- C. billi n-numru totali tal-annimali użati għal skopijiet sperimentali u għal skopijiet xjentifiċi oħra fl-2005 fl-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea jlahhaq għal madwar 12-il miljun ⁽⁵⁾ u persentaġġ sinifikanti ta' dawn l-annimali kienu użati għat-ttestjar regolatorji,
- D. billi l-protokoll dwar il-protezzjoni u l-benessri tal-annimali anness mat-Trattat ta' Amsterdam jipprevedi li fil-formulazzjoni u fl-implimentazzjoni tal-politiki tal-Komunità fl-agrikoltura, fit-trasport, fis-suq intern u fir-riċerka, il-Komunità u l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw b'mod shiħ il-htigijiet tal-benessri tal-annimali, filwaqt li jkunu rrispettati d-dispożizzjonijiet u l-użanzi leġiżlattivi u amministrattivi tal-Istati Membri marbuta b'mod partikulari għar-riti reliġjużi, it-tradizzjonijiet kulturali u l-patri-monju reġjonali,
- E. billi r-Regolament REACH jistabbilixxi li, sabiex ikun evitat l-ittestjar fuq l-annimali, għall-iskopijiet tar-Regolament, it-testijiet fuq annimali vertebrati għandhom isiru biss jekk ma jkun baqa' xejn aktar xi jsir, u li, b'mod partikulari għat-tossicità tal-bniedem, l-informazzjoni għandha tohrog fejn ikun possibbli b'mezzi oħra flok ttestjar fuq annimali vertebrati, permezz tal-użu ta' metodi alternattivi, pereżempju metodi *in vitro* jew mudelli ta' relazzjoni struttura-attività kwalitattivi jew kwantitattivi jew bl-użu ta' informazzjoni minn sustanzi marbuta strutturalment (fi gruppi jew "read-across"),
- F. billi d-Direttiva tal-Kunsill 86/609/KEE tal-24 ta' Novembru 1986 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet, tar-regolamenti u tad-dispożizzjonijiet amministrattivi tal-Istati Membri dwar il-harsien tal-annimali użati għal skopijiet sperimentali u għal skopijiet xjentifiċi oħra ⁽⁶⁾ jistabbilixxi li esperiment fuq l-annimali ma għandux isir jekk biex jinkiseb ir-riżultat meħtieġ ikun disponibbli b'mod raġonevoli u prattiku, metodu sodisfaċenti li ma jinvolvi l-użu ta' xi animal, u li, f'għażla bejn esperimenti, għandhom jintgħażlu dawk li jużaw l-inqas numru ta' annimali, li jinvolvu annimali bl-inqas grad ta' sensitività newrofizjoloġika, li jikkawżaw l-inqas uġiġh, sofferenza, tbatija jew hsara li ddum żmien twil u li l-aktar li jistgħu jagħtu riżultati sodisfaċenti,

⁽¹⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23. Deciżjoni kif emendata bid-Deciżjoni 2006/512/KE (ĠU L 200, 22.7.2006, p. 11).

⁽²⁾ (GU 196, 16.8.1967, p. 1). Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2006/121/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (GU L 396, 30.12.2006, p. 851).

⁽³⁾ Direttiva tal-Kunsill 76/768/KEE tas-27 ta' Lulju 1976, dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar il-prodotti kosmetiċi, GU L 262, 27.9.1976, p. 169. Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva tal-Kummissjoni 2008/42/KE (GU L 93, 4.4.2008, p. 13).

⁽⁴⁾ Direttiva tal-Kunsill 91/414/KEE tal-15 ta' Lulju 1991 li tikkonċerna t-tqeghid fis-suq ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti (GU L 230, 19.8.1991, p. 1). Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva tal-Kummissjoni 2008/45/KE (GU L 94, 5.4.2008, p. 21).

⁽⁵⁾ Il-Hames Rapport tal-Kummissjoni dwar l-Istatistika fuq l-għadd tal-annimali użati għal għanijiet sperimentali u għanijiet oħra xjentifiċi fl-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea COM(2007)0675.

⁽⁶⁾ ĠU L 358, 18.12.1986, p. 1. Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2003/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (GU L 230, 16.9.2003, p. 32).

II-Hamis, 22 ta' Meju 2008

- G. billi ċ-Ċentru Ewropew għall-Validazzjoni ta' Metodi Alternattivi (ECVAM) ivvalida għadd ta' metodi alternattivi fl-2006/2007 ⁽¹⁾ li, madankollu, m'humiex inkluzi fl-abbozz tar-Regolament tal-Kummissjoni,
- H. billi, barra minn hekk, l-abbozz tar-Regolament tal-Kummissjoni fih metodu ta' ttestjar fuq l-annimali li m'għadux jintuża, peress li l-istess abbozz tar-Regolament fih ukoll metodu alternattiv għall-istess riżultat,
- I. billi l-Kummissjoni tiġġustifika n-nuqqas ta' inkluzjoni tat-testijiet alternattivi rratifikati billi tistqarr li għadhom ma g'ewx approvati għal skopijiet regolatorji,
- J. billi l-Kummissjoni tiddifferixxi lill-OECD, f'dak li jirrigwarda l-proċedura ta' aċċettazzjoni regolatorja, fil-każ ta' tlieta minn hames testijiet,
- K. billi l-iżvilupp u l-pubblikazzjoni ta' Linji Gwida tal-OECD (TG) ġeneralment jieħu mill-inqas 3 snin peress li l-entitajiet istituzzjonali rilevanti jiltaqquh biss darba fis-sena, u l-Linji Gwida tal-OECD m'humiex dejjem implimentati bl-istess mod mill-Istati Membri tal-OECD kollha,
- L. billi l-Kummissjoni għamlitha ċara li dejjem tipprowa tipproċedi l-ewwel fi hdan il-qafas tal-OECD; billi dan imur kontra l-leġiżlazzjoni tal-UE u kontra l-ispirtu tad-Direttiva dwar il-Kosmetiċi Nru 76/768/KEE, li tagħti prijorità lill-proċess tal-UE,
- M. billi l-prijorità determinata minn qabel għall-proċess ta' approvazzjoni regolatorja tal-OECD jinvolti dewmien twil, u jista' wkoll ixekkel metodi alternattivi ohra milli jitpoġġew fil-prattika,
- N. billi ma jidherx li hemm regoli biżżejjed għal analiżi preliminari effiċjenti ta' rilevanza regolatorja qabel l-ECVAM tipproċedi għall-ivvalidar xjentifiku ta' test alternattiv,
- O. billi l-kunċetti bażiċi tar-ratifika u tal-aċċettazzjoni legali m'humiex użati b'mod uniformi fil-livelli nazzjonali, Komunitarju u internazzjonali u l-leġiżlazzjoni tal-UE ma tagħti l-ebda definizzjoni ta' "ratifika" (jew kriterji għal min jirratifika) jew "aċċettazzjoni regolatorja (jew legali)" ⁽²⁾;
- P. billi l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni SEC(1991)1794 tipprowdi lill-ECVAM biss b'mandat relattivament dgħajef sabiex jiġu rratifikati metodi alternattivi għalkemm fis-snin reċenti l-ECVAM tat riżultati apprezzati u prezzjuż hafna,
- Q. billi r-ratifika hija mwettqa wkoll minn entitajiet nazzjonali u internazzjonali ohra u, għalhekk, il-htieġa ta' vvalidar formali u tip ta' vvalidar/evalwazzjoni xierqa għal kull settur/skop għandha tkun evalwata u ċċarata ⁽³⁾;
- R. billi l-proċedura interna ta' aċċettazzjoni regolatorja fl-Uffiċċju Ewropew tal-Kimika (European Chemicals Bureau — ECB) wara l-ivvalidar mill-ECVAM u qabel it-tnedija tal-proċedura għall-possibiltà ta' inkluzjoni fil-leġiżlazzjoni ta' metodu tat-ttestjar ma tidherx li hi xierqa,

⁽¹⁾ EpiDERM and EPISKIN (id-dikjarazzjoni ECVAM/ESAC tas-27 ta' April 2007), Reduced Local Lymph Node Assay (id-dikjarazzjoni ECVAM/ESAC tas-27 ta' April 2007), Bovine Corneal Opacity and Permeability — BCOP u Isolated Chicken Eye (ICE) Tests (id-dikjarazzjoni ECVAM/ESAC tas-27 ta' April 2007), Acute Toxicity for Fish (id-dikjarazzjoni ECVAM/ESAC tal-21 ta' Marzu 2006).

⁽²⁾ L-ishubija Ewropea għal Approċċi Alternattivi għall-Ittestjar fuq Annimali, l-ewwel Rapport ta' Progress Annwali, Diċembru 2006, p. 19, http://ec.europa.eu/enterprise/epaa/conf_2006.htm.

⁽³⁾ L-ishubija Ewropea għal Approċċi Alternattivi għall-Ittestjar fuq Annimali, l-Ewwel Rapport ta' Progress Annwali, Diċembru 2006, p. 19, http://ec.europa.eu/enterprise/epaa/conf_2006.htm.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- S. billi l-kundizzjonijiet li permezz tagħhom decizjonijiet li potenzjalment jilhqg firxa wiesgħa, bħal mistoqsijiet mill-ECVAM li jgħajmu dubji dwar l-ivvalidar xjentifiku jew li l-ivvalidar u l-aċċettazzjoni regolatorji jiġu trasferiti fil-livell tal-OECD, jittiehdu skond il-każ b'mod trasparenti u responsabbli fuq livell politiku,
- T. billi mhux aċċettabbli li l-inkluzjoni f'waqtha fl-abbozz tar-Regolament tal-Kummissjoni ta' metodi alternattivi godda vvalidati mill-ECVAM għadha m'hix possibbli minhabba dewmien ikkawżati mill-proċeduri mhux trasparenti, li jiehdu ż-żmien, ineffiċjenti u parzjalment mhux xierqa, għall-aċċettazzjoni regolatorja ta' metodi alternattivi vvalidati għall-ittejtjar fuq l-annimali,
- U. billi l-problemi identifikati fil-qasam tal-leġiżlazzjoni tal-kimiki li għandhom x'jaqsmu mar-ratifikkazzjoni u mal-aċċettazzjoni regolatorja ta' metodi alternattivi tat-ttejtjar jista' jkollhom ukoll dimensjoni akbar meta jitqiesu s-setturi industrijali l-oħra,
1. Iżomm lura milli jopponi l-adozzjoni tal-abbozz ta' Regolament tal-Kummissjoni fid-dawl tal-impenn formali magħmul mill-Kummissjoni fl-ittra tagħha tal-5 ta' Mejju 2008, biex tagħmel l-arranġamenti li ġejjin biex tissimplifika u thaffef il-proċeduri interni godda tal-Kummissjoni għall-ivvalidar u l-aċċettazzjoni regolatorja ta' metodi alternattivi ta' ttejtjar godda:
- il-Kummissjoni se tintroduċi “analizi preliminari effiċjenti ta' rilevanza regolatorja” f'kull każ biex tiżgura li vvalidar xjentifiku sussegwenti jiffoka fuq metodi ta' ttejtjar li l-aktar għandhom potenzjali li jkunu kkunsidrati xierqa għal skopijiet regolatorji identifikati b'mod ċar;
  - il-Kummissjoni se tnaqqas l-għadd ta' passi u tistabbilixxi skadenzi godda u ċari biex tissimplifika u thaffef il-proċess attwali, fir-rigward tal-irwol tal-kumitati konsultattivi u l-konsultazzjoni mal-Istati Membri;
  - id-deċizjonijiet proċedurali importanti kollha li għandhom jittiehdu mill-Kummissjoni se jittiehdu fil-livell tad-Direttur Ġenerali;
  - l-organizzazzjoni mill-ġdid attwali tal-Istitut tal-JRC għas-Sahħa u l-Harsien tal-Konsumatur (IHCP) se jagħti kontribut favur l-aċċelerazzjoni tal-isforzi kontinwi biex jiġu avvanzati metodi alternattivi, inkluż l-ivvalidar tagħhom permezz ta' l-ECVAM. Dan għandu jinvolvi t-tishih tal-hidma tal-ECVAM permezz ta' appoġġ minn gruppi ta' IHCP oħra. L-IHCP qed jiżviluppa wkoll strateġija ta' ttejtjar integrat li se tinflwenza s-sinerġiji ta' hafna attivitajiet kumplimentari fl-IHCP u tippermetti approċċ aktar komplet u effettiv lejn il-kwistjoni tal-evalwazzjoni ta' riskju, li huwa ċentrali fil-proċess regolatorju, b'hekk jiġi evitat dewmien intern marbut mat-trasmissjoni. It-tim ta' ttejtjar integrat fl-2009 se jikkonsisti f'madwar 85 membru tal-persunal (inkluż l-persunal tal-ECVAM attwali ta' 62 persuna). Bħala parti mill-kontribut tiegħu favur l-issimplifikar tal-proċess minn ivvalidar xjentifiku sa aċċettanza regolatorja, l-IHCP se jiżgura li se jkun hemm koperazzjoni mill-qrib u segwitu konsistenti tal-proċess ta' aċċettazzjoni regolatorja kemm fil-Kummissjoni u fil-livell tal-OECD;
  - Il-proċess rivedut se jkun aktar trasparenti. Il-proċeduri għall-aċċettazzjoni regolatorja ta' metodi godda ta' ttejtjar se jiġu ppubblikata fuq il-website tal-Kummissjoni meta tiġi formalizzata r-revizjoni li qed issir bħalissa l-istatus attwali tal-metodi alternattivi proposti se jiġu ppublikati fuq website speċifika li se titwaqqaf mill-JRC biex tippermetti lil partijiet interessati li jsewgu l-progress; l-informazzjoni se tkun aġġornata regolarment. Dan se jsir mill-mument li metodu alternattivi ġdid propost jiġi sottomess għal analizi regolatorja preliminari. Il-website se tinkludi wkoll indikazzjoni tad-deċizjonijiet kontra metodu ta' ttejtjar partikulari u r-raġunijiet għalfejn jittiehdu decizjonijiet bħal dawn. Il-website se tinkludi wkoll indikazzjoni tad-deċizjonijiet kontra metodu ta' ttejtjar partikulari u r-raġunijiet għalfejn jittiehdu decizjonijiet bħal dawn.
  - il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-partijiet interessati jkollhom l-opportunità li jintervjenu, bħala osservaturi, fil-laqgħat tal-Awtoritajiet Kompetenti u fil-kumitati tal-Aġenzija Ewropea tas-Sustanzi Kimiċi (għall-kimiċi industrijali) meta jkun hemm kwistjonijiet ta' vvalidar ta' ttejtjar li ma jużawx annimali;
  - skond l-Artikolu 13(2) tar-Regolament REACH, il-Kummissjoni se tagħmel dispożizzjoni għal proċess aktar trasparenti li jinvolvi konsultazzjoni mal-partijiet interessati qabel kull proposta għall-Addattazzjoni għall-Progress Tekniku tar-Regolament dwar il-Metodi tal-Ittejtjar;

Il-Hamis, 22 ta' Meju 2008

- il-Kummissjoni ghandha tpoġġi għad-dispożizzjoni r-riżorsi meħtieġa biex ikun żgurat li jiġi miksud tit-jib f'termini veri, partikularment billi jistiednu l-applikazzjonijiet minn persunal kwalifikat bl-esperjenza meħtieġa biex fil-gejjieni jinghaqdu mal-Programm għal-Linji Gwida dwar l-Ittestjar tal-OECD (TGP). Se tevalwa l-possibilitajiet li tipprovi appoġġ finanzjarji lis-Segretarjat tat-TGP tal-OECD, billi tikkonċentra b'mod speċifiku fuq l-aċċettanza regolatorja ta' metodi alternattivi ta' ttestjar.
  - il-Kummissjoni ghandha timmonitorja l-proċess ta' OECD mill-qrib f'kull każ biex tkun ċerta li din ir-rotta ma ġġibx magħha dewmien bla hteġa. Dan se jinkludi inventarju sistematiku tal-progress ta' kull metodu alternattiv f'intervalli regolari. Kull dewmien mhux ġustifikat marbut ma' metodu partikulari se jwassal lill-Kummissjoni biex tnedi proċess tal-UE għall-approvazzjoni regolatorja għall-metodu taht eżami;
2. Jifhem li s-simplifikar u t-thaffif tal-proċeduri interni japplikaw għall-proċess kollu mill-ivvalidar sa l-aċċettanza regolatorja mingħajr ebda nuqqas;
  3. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tiżgura l-partecipazzjoni shiha tal-partijiet interessati matul il-proċess kollu mill-ivvalidar sa l-approvazzjoni regolatorja;
  4. Ihegġeġ lill-Kummissjoni biex tressaq proposta għall-ewwel adattazzjoni għall-progress tekniku tar-Regolament sa l-aħhar tas-sena 2008 li tkun test deċiżiv għall-implimentazzjoni tal-impenji msemmija fil-paragrafu 1;
  5. Jistieden lill-Kummissjoni biex thejji rapport lill-Parlament sa l-aħhar tas-sena 2008 dwar l-implimentazzjoni ta' dawk l-impenji;
  6. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u l-parlamenti tal-Istati Membri.

Strateġija għas-Sahħa tal-Annimali (2007-2013)

P6_TA(2008)0235

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Meju 2008 dwar Strateġija ġdida għas-Sahħa tal-Annimali għall-Unjoni Ewropea (2007-2013) (2007/2260(INI))

(2009/C 279 E/20)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar Strateġija ġdida għas-Sahħa tal-Annimali għall-Unjoni Ewropea (2007-2013) (COM(2007)0539) ("Komunikazzjoni dwar Strateġija għas-Sahħa tal-Annimali"), skond liema "Il-Prevenzjoni hija aqwa mill-kura" u d-dokumenti ta' hidma tal-istaff tal-Kummissjoni (valutazzjoni tal-impatt u sommarju tal-valutazzjoni tal-impatt) li jakkumpanjaw dik il-komunikazzjoni (SEC(2007)1189 u SEC(2007)1190),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Agricoltura u l-Iżvilupp Rurali u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali (A6-0147/2008),
- A. billi s-sahħa tal-annimali hija marbuta sewwa mas-sahħa tal-bniedem, minhabba l-possibilità ta' trażmissjoni diretta jew indiretta ta' ċertu mard,
  - B. billi s-sahħa tal-annimali hija importanti mil-lat ekonomiku minhabba li l-mard tal-annimali jnaqqas il-produzzjoni tal-annimali u jwassal għall-mewt tal-annimali, għall-qtil u għat-telfa ekonomika konsewenzjali,

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- C. billi l-annimali huma hlejjaq hajjin senzjenti u l-harsien u t-trattament korrett taghhom huwa wahda mill-isfidi għal Ewropa kkulturata u ċivilizzata tas-seklu 21,
- D. billi t-tifqighat kbar tal-mard tal-annimali jistgħu spiss jirriżultaw f'diżlokazzjoni soċjali u problemi soċjali f'zoni rurali,
- E. billi l-benesseri tal-annimali huwa fattur wiehed, iżda mhux l-uniku wiehed, li jikkontribwixxi għas-saħha tal-annimali u huwa gġustifikat għal raġunijiet etiċi, soċjali, morali u ekonomiċi, u jrid ikun ibbażat fuq sisien xjentifiċi sodi,
- F. billi l-kummerċ kulma jmur qed isir aktar globalizzat u l-kummerċ tal-prodotti tal-annimali qed jiżdied, kemm fi hdan l-UE kif ukoll b'mod internazzjonali,
- G. billi hemm bżonn ta' koperazzjoni koordinata dwar kwistjonijiet tas-saħha tal-annimali fuq il-livell Ewropew u fuq dak globali,
- H. billi l-effikaċja ta' azzjoni fuq is-saħha tal-annimali tiddependi mhux biss mill-miżuri amministrattivi mehuda iżda wkoll mill-koperazzjoni infurmata u b'impenn bejn il-partijiet interessati kollha,
- I. billi l-aħjar mezz biex issir il-ġlieda kontra l-mard tal-annimali huwa billi ssir il-prevenzjoni halli l-anqas biss jibda, skond il-prinċipju li "l-prevenzjoni hija aqwa mill-kura" u l-prinċipju li "t-tilqim huwa aqwa mill-qtil bla bżonn tal-annimali",
- J. billi m'hemm l-ebda differenza bejn il-kwalità tal-prodotti li ġejjin minn annimali mlaqqma (b'emergenza) u l-kwalità tal-prodotti li ġejjin minn annimali li m'humiex imlaqqma, iżda s-swieq ta' go l-UE u barra minnha jistgħu ma jaċċettawx prodotti li ġejjin minn annimali mlaqqma (b'emergenza) u l-bdiewa li jrabbu l-bhejjem u operatori ohra jehtiegu garanziji suffiċjenti li s-swieq ikunu lesti biex jilqgħu dawk il-prodotti minghajr tnaqqis fil-prezzijiet,
- K. billi aktar frontieri miftuha u d-domanda globali akbar għall-ikel, il-kummerċ globali, il-mobilità globali ta' persuni, it-tishin globali u l-kummerċ illegali jwasslu għal zieda fir-riskji għas-saħha tal-annimali,
1. Jilqa' b'sodisfazzjon l-iżvilupp ta' approċċ strateġiku għall-politika tal-UE għas-saħha tal-annimali u jappoġġja l-ghanijiet, l-oġettivi u l-prinċipji ġenerali mfissra fil-Komunikazzjoni dwar is-Saħha tal-Annimali, li se jhallu lill-UE ssahhah il-mekkanizmi ta' prevenzjoni li għandha kif ukoll issahhah it-tnejn tagħha quddiem it-tifqigh ta' mard epizotiku gdid;
  2. Jistieden lill-Kummissjoni biex tippreżenta pjan ta'azzjoni, kif previst fil-Komunikazzjoni tagħha dwar Strateġija għas-Saħha tal-Annimali;
  3. Jiġbed l-attenzjoni tal-Kunsill u tal-Kummissjoni għall-fatt li hija haġa impossibbli li wiehed ikun konformi mal-limitu ta' żmien tal-2007-2013 stabbilit fil-Komunikazzjoni dwar Strateġija għas-Saħha tal-Annimali minhabba li d-diskussjonijiet marbuta mal-Komunikazzjoni għadhom għaddejjin u l-legiżlazzjoni bażika meħtieġa għall-implimentazzjoni tagħha mhix se titlesta qabel l-2010 mill-inqas;
  4. Jitlob, f'dan ir-rigward, li jkun hemm ambizzjoni akbar u li jkun hemm previzjoni għal medda ta' żmien fit-tul min-naħa tal-Kummissjoni meta tkun qed tressaq il-proposti legiżlattivi tagħha, li se jippermetti li jin-siltu benefiċċji minn diskussjonijiet ohra li jaffettwaw ir-riżorsi baġitarji u l-prijoritajiet politiċi tal-UE;
  5. Japprova x-xewqa li giet espressa biex l-istrateġija/il-politika l-gdida tinbena fuq qafas legali waħdieni għas-saħha tal-annimali fl-UE li jqis kif xieraq l-istandards u l-linji gwida tal-Organizzazzjoni Dinjija għas-Saħha tal-Annimali (OIE);
  6. Jishaq fuq il-fatt li l-bdiewa, dawk li jrabbu l-annimali u s-sidien għandhom parti essenzjali fl-immunitarjar, fis-sostenn u fil-promozzjoni tas-saħha tal-annimali tal-irziezet, u fil-prevenzjoni u l-osservazzjoni tal-mard;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

7. Jenfasizza l-importanza tal-irwol li ghandu jkollhom il-professjoni veterinarja u l-professjoni tat-trobbija tal-annimali tal-irziezet, li ghandhom ikunu fuq quddiemnett fl-iżvilupp u t-twassil ta' servizzi speċjalizzati u proattivi bhal m'hu l-ippjanar tas-saħha tal-annimali; jesprimi t-thassib tiegħu dwar il-kopertura veterinarja ta' ċerti zoni rurali fl-UE;
8. Jenfasizza, barra minn hekk, is-sehem tal-bnedmin fit-tixrid tal-mard tal-annimali bħala riżultat taż-żieda fiċ-ċaqliq;
9. Jaqbel mal-oġġettiv tal-istrategġija dwar is-saħha tal-annimali ta' iktar investment f'miżuri ta' prevenzjoni u f'sistema ta' kontroll, biex b'hekk tonqos il-possibilità li jfaqqa' l-mard; jaqbel mal-prinċipju li "l-prevenzjoni hija aqwa mill-kura";
10. Jissottolinja l-fatt li m'hemm l-ebda differenza bejn prodotti ġejjin minn annimali mlaqqma u prodotti ġejjin minn annimali mhux imlaqqma;
11. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiżguraw li l-prodotti li ġejjin minn annimali mlaqqma (tilqim ta' ħarsien) jkunu jistgħu jiġu kkummerċjati fl-UE;
12. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiżguraw l-aċċettazzjoni ta' prodotti minn annimali mlaqqma flivell internazzjonali;
13. Jiddikjara ruhu favur il-viżjoni u l-għan imfissra fil-Komunikazzjoni dwar Strategġija għas-Saħha tal-Annimali, li skond din il-viżjoni u dan il-għan il-"konsultazzjoni wiesgħa mal-partijiet interessati" kif ukoll l-"impenn sod favur standards għoljin għas-saħha tal-annimali" se jghinu kemm fl-iffissar ta' prijoritajiet konsistenti mal-għanijiet strateġiċi kif ukoll fir-reviżjoni ta' x'jikkostitwixxi standards aċċettabbli u xierqa;
14. Jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li fil-Komunikazzjoni dwar Strategġija għas-Saħha tal-Annimali hemm ir-rikonoxximent tar-relazzjoni kruċjali li teżisti bejn is-saħha tal-annimali u l-benesseri tagħhom, u jistenna li jara li ż-żewġ kwistjonijiet ikunu marbuta flimkien fil-politika li gejja;
15. Jistenna b'interess ir-riżultat tal-proġett preparatorju dwar il-postijiet ta' waqfa għall-annimali u dwar is-sejbiet ta' stħarriġ li se jkopru l-htigijiet u l-mezzi neċessarji sabiex titjeb is-saħha tal-annimali waqt it-trasport u waqt li jkunu f'postijiet ta' kontroll;
16. Jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-istrategġija tkopri s-saħha tal-annimali kollha fl-UE sabiex annimali domestiċi (pets) mahruha, li m'humiex imsemmija espressament, ukoll huma koperti jekk ikun hemm ir-riskju li huma jistgħu jghaddu l-mard lil annimali ohra jew lill-bnedmin;
17. Jilqa' b'sodisfazzjon il-ħsieb tal-Kummissjoni li tadotta strategġija ta' komunikazzjoni dwar ir-riskju, immaniġġjata mill-partijiet interessati u mill-konsumaturi; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li għalkemm il-produzzjoni tal-Ewropa ta' bhejjem tat-trobbija hija aktar sikura minn qatt qabel u sugġetta għal spezzjonijiet rigorużi, il-mod kif il-pubbliku jara dan is-settur m'hu sodisfacenti xejn, haġa li, fil-każ ta' xi krizijiet riċenti, diġà ħoloq problemi għas-suq minhabba li ntilfet il-fiducia;
18. Japprova l-popolazzjoni mmirata identifikata u indirizzata fil-Komunikazzjoni dwar Strategġija għas-Saħha tal-Annimali: is-sidien tal-annimali, membri tal-professjoni veterinarja, in-negozji tal-katina tal-ikel, l-industriji tas-saħha tal-annimali, il-gruppi ta' pressjoni favur l-annimali, ir-riċerkaturi u l-għalliema, il-korpi ta' regolamentazzjoni tal-organizzazzjonijiet tal-isport u rikreattivi, il-facilitajiet edukattivi, il-konsumaturi, il-vjaġġaturi, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri u l-Istituzzjonijiet tal-UE, u jqis li hu mehtieg li jiġu inkluzi repreżentanti tal-professjoni ta' inġinerija tal-annimali tal-irziezet.
19. Jinnota li l-istrategġija dwar is-saħha tal-annimali għandha tkopri wkoll l-attivitajiet tal-biċċeriji, l-imprizi tal-ġarr tal-annimali u l-manifatturi u l-fornituri tal-għalf tal-annimali, filwaqt li titqies il-htieġa għal simplifikazzjoni amministrattiva;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

20. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-istrategija għas-saħha tal-annimali bl-approċċ preventiv tagħha għandha tizviluppa l-miżuri legali u finanzjarji meħtieġa kemm biex timmoniterja l-annimali domestiċi (pets) u l-annimali li jiġru mat-toroq kif ukoll biex tevita t-tixrid ta' mard zoonotiku u ta' problemi tas-saħha tal-annimali; b'mod partikulari, l-istrategija għandha tinkludi programmi ta' tilqim u miżuri oħra preventivi f'rabta mal-mard mgħoddi minn klieb u qtates li jiġru fit-toroq speċjalment fejn fil-preżent l-ebda tilqima ma hija possibbli; ihegġeg lill-Kummissjoni biex tistudja l-konsegwenzi ekonomiċi u soċjali possibbli tat-tixrid ta' mard zoonotiku u miċ-ċaqliq tan-nies u l-annimali domestiċi (pets) tagħhom;
21. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-istrategija proposta tista' tipproduċi riżultati pożittivi jekk jiġu stabbiliti arranġamenti ċari u trasparenti għall-finanzjament tal-miżuri individwali, haġa li l-Komunikazzjoni dwar Strategija għas-Saħha tal-Annimali ma tagħmilx; jikkritika lill-Kummissjoni talli fil-Komunikazzjoni fuq insemija ma tagħmel l-ebda referenza għall-htigijiet ta' finanzjament għall-politika tagħha;
22. Jissottolinja, bil-ghan li jiżgura kundizzjonijiet indaqs, il-htieġa li jkun iċċarat l-irwol tal-UE, tal-Istati Membri u tas-settur agrikolu fil-finanzjament ta' miżuri għas-saħha tal-annimali bħal m'huma l-iżgur tas-sikurezza bijoloġika fl-irziezet, programmi ta' tilqim, ricerka xjentifika u standards aktar għolja ta' benesseri tal-bhejjem, u jistieden lill-Kummissjoni biex iċċara daww il-kwistjonijiet fl-istrategija tagħha għas-saħha tal-annimali;
23. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-politika komuni dwar is-saħha tal-annimali hija waħda mill-politiki l-aktar integrati tal-UE u li l-parti l-kbira tal-finanzjament tagħha għandu jkun kopert mill-baġit tal-Komunità, li m'għandux jipprekludi r-responsabilità finanzjarja tal-Istati Membri u tal-bdiewa;
24. Jagħraf il-fatt li, madankollu, is-swieg ġewwa u barra mill-UE mhux dejjem huma lesti li jimpurtaw laham li jkun imlaqqam u mħares; jishaq fuq il-fatt li l-bdiewa li jrabbu l-bhejjem u operatori oħra tas-suq jeħtieġu garanziji li huma jkunu jistgħu jbiegħu il-prodotti tagħhom mingħajr tnaqqis fil-prezzijiet; iqis din il-haġa bħala kwistjoni kruċjali li l-Komunità trid issolvi malajr sabiex tiggarantixxi l-moviment hieles tal-oġġetti;
25. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li f'għadd ta' setturi tat-trobbija tal-bhejjem hemm il-problema dejjem akbar tar-reżistenza batterjoloġika għall-antibijotiċi, haġa li tista' twassal ukoll għal problemi fir-rigward tas-saħha pubblika; għalhekk, ihegġeg lill-Kummissjoni biex tippreżenta analiżi rigward din il-problema, fejn ikun meħtieġ, akkumpanjata minn proposti fl-ambitu tal-qafas tal-istrategija għas-saħha tal-annimali;
26. Jesprimi bil-qawwa kemm m'huwiex sodisfatt minhabba l-indikazzjonijiet li miżuri individwali se jkunu ffinanzjati minn fondi eżistenti u jistieden lill-Kummissjoni biex tiddefendi t-tishih tal-possibilitajiet tal-fond veterinarju preżenti, filwaqt li thejji l-argumenti tagħha għad-diskussjonijiet tal-baġit li se jtnieghdu fl-2009;
27. Jiġbed l-attenzjoni lejn kemm hu importanti li l-miżuri għas-saħha tal-annimali jkunu kkoordinati madwar l-UE kollha u jistieden lill-Kummissjoni biex tagħti sehem aktar attiv fil-koordinazzjoni milli tat s'issa;
28. Jiġbed l-attenzjoni lejn ir-riskji dejjem akbar li hemm għas-saħha tal-annimali bħala konsegwenza taż-żieda fil-mobilità globali, id-domanda għall-ikel li qed dejjem tikber, iż-żieda fil-kummerċ internazzjonali u l-bidla fil-klima; u jissottolinja l-htieġa ta' strategija adegwata ta' tilqim ta' emerġenza kemm għall-mard eżistenti u kemm għall-mard li qed jiffaċċa;

1. Il-prijoritizzazzjoni tal-intervent tal-UE

29. Jirrikonoxxi l-importanza kruċjali li jkun jsiru l-profil u kategorizzazzjoni tar-riskju, inkluż li jiġi stabbilit livell aċċettabbli tar-riskju għall-Komunità kif ukoll il-prijorità relattiva għal azzjoni biex jitnaqqas ir-riskju; jemmen li għandhom isiru sforzi biex jiġu definiti b'mod ċar is-sitwazzjonijiet li fihom ir-riskju ta' mard joghla u jaqbez il-livell aċċettabbli, u kif ukoll il-konsegwenzi relattivi;
30. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li d-densitajiet għolja ta' stokkjar f'sistemi ta' biedja intensiva jistgħu jgħollu r-riskju tat-tixrid tal-mard u jxekklu l-kontroll tal-mard fejn ikunu ikun hemm miżuri inadegwati għall-kontroll tal-mard; u li l-istess jista' jiġri f'sistemi oħra ta' biedja jekk il-miżuri għall-kontroll tal-mard ma jkunux implimentati tajjeb;

31. Jiġbed l-attenzjoni, f'dak li hu l-kontroll ta' mard epidemiku, lejn l-importanza tad-distanza bejn l-irziezet;
32. Jagħraf il-fatt li l-UE għandha stabbilti regolamenti stretti dwar il-ġarr tal-annimali, li jissodisfaw il-htieġa ta' standards għolja ta' benesseri tal-annimali u l-htieġa ta' miżuri għall-prevenzjoni u l-kontroll tal-mard; ihegġeġ li dawk l-istandards għoljin ikunu implimentati b'mod shih mill-Istati Membri kollha; jemma li l-istandards għandhom ikunu ssodisfati minn pajjiżi li jkunu qed jespportaw prodotti tal-annimali lejn l-UE sabiex jiġu promossi u żgurati standards għolja ta' benesseri u ta' saħħa tal-annimali globalment; Jiġbed l-attenzjoni lejn ir-riskji li potenzjalment jitgħollew li huma involuti fil-ġarr ta' annimali hajjin fuq distanzi twal, haġa li kapaċi xxerred il-mard u li xxekkel il-miżuri tal-kontroll tal-mard fejn ikun hemm miżuri inadegwati għall-prevenzjoni tal-mard; għalhekk huwa tal-opinjoni li r-regoli sanitarji u tal-benesseri tal-annimali li jikkonċernaw it-trasport ta' annimali hajjin għandhom jkunu kkontrollati b'intensità u ristretti jekk jinħass il-bżonn; jappella għall-introduzzjoni bla intoppi tas-sistema elettronika integrata Ewropea għar-reġistrazzjoni tal-annimali, inkluż l-ittraċċar tat-trakkijiet permezz tan-navigazzjoni satellitari (GPS); jemma li l-kwalità tat-trasport hija importanti aktar mit-tul tat-trasport stess għall-benesseri tal-annimali;
33. Jemma li jinhtieġ ukoll li jitqies il-fatt li l-globalizzazzjoni, il-bidla fil-klima u ċ-ċaqliq tan-nies huma fatturi li jiffavorixxu t-tixrid tal-mard tal-annimali, haġa li tagħmilha aktar diffiċli li l-mard ikun ikkontrollat;
34. Jishaq fuq il-htieġa ta' strateġija ta' komunikazzjoni koerenti fir-rigward tal-istrateġija l-ġdida għas-saħħa tal-annimali, li għandha tinvolvi kooperazzjoni mill-qrib fost l-organizzazzjonijiet kollha tal-partijiet interessati fil-livell tal-UE, f'dak nazzjonali kif ukoll f'dak lokali;

Pilastru 2 — Il-qafas legali tal-UE

35. Huwa tal-fehma li l-qafas legali tal-UE dwar is-saħħa tal-annimali huwa kkumplikat frammentat u jeh-tieġ li jkun issimplifikat; huwa tal-fehma li r-regoli fundamentali li jirregolaw l-azzjonijiet dwar is-saħħa tal-annimali, fejn possibbli, għandhom jiġu stipulati f'att leġislativ wiehed;
36. Barra minn hekk, jenfasizza li s-sostituzzjoni tas-sett attwali ta' miżuri ta' politika inter-relatati u interdipendenti b'qafas legali wiehed li jqis b'mod partikulari r-rakkomandazzjonijiet, l-istandards u l-linji gwida tal-OIE u tal-Codex Alimentarius tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa/Organizzazzjoni għall-Ikel u l-Biedja (il-"Codex") għandha tkun pjattaforma ċentrali tal-istrateġija, mingħajr ma tkun qed tinjora r-regoli Ewropej bħal m'huma t-trasparenza u l-involviment tal-partijiet interessati kollha, filwaqt li tkun qed tevita kull deterjorament fl-istatus tas-saħħa fl-UE;;
37. Jaqbel li hemm bżonn li jiġi żgurat li r-regoli nazzjonali u reġjonali mhux ġustifikati dwar is-saħħa tal-annimali ma jikkostitwixxux ostaklu għall-funzjonament tas-suq intern, u, b'mod partikulari, li r-riżorsi użati bħala reazzjoni għal meta jfaqqgħu l-mard ikunu proporzjonali għat-theddida li tkun qed tiġi ffaċċjata u li ma jintużawx għal skopijiet mhux ġustifikati ta' diskriminazzjoni kummerċjali, speċjalment fir-rigward ta' prodotti ġejjin minn annimali mlaqqma;
38. Huwa tal-fehma li l-qafas leġislativ tal-UE għandu jistipula b'mod ċar, u b'modadegwatament flessibbli, l-obbligi tas-sidien tal-annimali, inklużi l-annimali li jinżammu għal skopijiet mhux kummerċjali, f'sit-wazzjonijiet ta' riskju, b'tali mod li dan ma jwassalx għal tilwim u kunflitti mhux ġustifikati; jemma li l-kontroll tal-mard fost l-annimali selvaġġi ukoll huwa element sinjifikanti tal-istrateġija preventiva;
39. Jaqbel mal-konkluzjonijiet tal-istudju ta' qabel l-attwazzjoni tal-25 ta' Lulju 2006 dwar l-ghazliet li hemm għal skemi armonizzati ta' qsim ta' spejjeż għal mard epidemiku tal-bhejjem tat-trobbija, immexxija mill-Konsulenza Ċivika (Civic Consulting) (fil-kuntest tal-evalwazzjoni tal-Politika Komunitarja dwar is-Saħħa tal-Annimali (CAHP) 1995-2004 u alternattivi għall-ġejjieni, imhejjija fisem il-Kummissjoni u bħala parti mill-proġett pilota dwar l-iffinanzjar ta' mard tal-annimali li jittiehed, mniedi mill-Parlament fil-baġit tal-2004), li urew il-htieġa li s-sistemi tal-qsim tal-ispejjeż stabbilti mill-Istati Membri jkunu armonizzati; jinnota, barra minn hekk, li peress li l-qsim tal-ispejjeż imur id fid mal-qsim tar-responsabilità, sistemi bħal dawn jirrekjedu s-sehem shih u l-impenn kollu tal-partijiet kollha inklużi dawk li huma sidien ta' annimali, u li għandhom jiddaħhlu mekkanizmi godda biex il-partijiet interessati jkunu involuti fit-tehid tad-deċizzjonijiet dwar kwistjonijiet ta' politika sinjifikanti;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

40. Jagħraf il-htieġa li jkun irrivedut l-istrument preżenti tal-kofinanzjament, sabiex ikun possibbli li jkun żgurat li dawk kollha li għandhom parti jassumu r-responsabilitajiet tagħhom u jieħdu sehem fis-sejbien u l-qierda tal-mard, u sabiex jiġu evitati distorsjonijiet tal-kompetizzjoni bejn il-bdiewa fl-Istati Membri differenti; jitlob li ssir kategorizzazzjoni tal-mard tal-annimali fil-qafas ta' arrangamenti ta' kofinanzjament fil-futur fuq il-bażi tan-natura tal-miżuri ta' għied kontra l-mard li għandhom jiġu applikati, tar-riskji għas-saħha pubblika u ta' effetti esterni oħra; jinnota li fondi ta' kumpens għas-sidien tal-bhejjem li jkunu msejsa fuq sistema ta' riżerva jsaħhu r-responsabilità kemm dik individwali u kemm dik komuni;
41. Jaqbel għal kollox mal-fehma li s-sistema ta' kumpens m'għandhiex tkun ristretta għall-ghoti ta' kumpens lil sidien ta' bhejjem li jkunu nqatlu apposta b'reazzjoni għat-tifqigh tal-mard, imma għandha tkun magħquda flimkien mal-inċentivi għall-prevenzjoni tar-riskju imsejsa it-tnaqqis tal-kontribuzzjonijiet għall-fondi nazzjonali jew reġjonali tas-saħha tal-annimali minn bdiewa li jieħdu miżuri iżjed għat-tnaqqis tar-riskju u l-promozzjoni tal-użu tat-tilqim (ta' emergenza) minflok azzjoni drastika ta' qirda, li jkun juri għarfien li dan ikun jikkostitwixxi garanziji ta' dhul għas-sid tal-bhejjem tat-trobbija mlaqqma (b'emergenza); huwa tal-fehma li l-istess prinċipju għandu japplika wkoll għall-Istati Membri, bhala inċentiv biex jitnaqqsu l-livelli tar-riskju;
42. Jirrikonoxxi, meta titqies it-tensjoni fis-sitwazzjoni tas-suq dinji tal-għalf tal-annimali, li l-bdiewa Ewropej jeħtieġu, appartati l-hut mithun, b'mod urgenti, għalf bi kwantità għolja ta' sustanzi, minghajr perikli, mimli proteini u bi prezz aċċessibbli; jenfazizza, fl-istess hin, l-importanza tal-applikazzjoni koerenti tal-prinċipju ta' prevenzjoni fil-każ tal-introduzzjoni mill-ġdid tal-proteini mill-annimali fl-ikel tal-annimali, bl-eċċezzjoni tal-annimali li jixtaru, u għalhekk fil-katina tal-ikel, b'rispett lejn il-motto tal-istrategija ġdida għas-saħha tal-annimali: "il-prevenzjoni hija aqwa mill-kura"; jiġbed l-attenzjoni, għalhekk, lejn il-bżonn ta' sforzi akbar għall-introduzzjoni ta' mekkaniżmi effiċjenti ta' kontroll u ta' sorveljanza fir-rigward tat-teħhija tal-fatturi patoġeni kollha fil-produzzjoni kif ukoll għall-garanzija li jiġu rintraċċjati u evitati l-kontaminazzjoni u t-tahlit ta' tipi differenti ta' sustanzi mithuna li ġejjin mill-annimali fl-għalf impurtat jew prodott fl-Istati Membri;
43. Jistieden lill-Kummissjoni biex tagħmel analiżi komparattiva tas-sistemi ta' kumpens li jeżistu fl-Istati Membri u fuq il-bażi ta' dik l-analiżi tfassal mudell ta' qafas għall-UE kollha; jistieden ukoll lill-Kummissjoni biex tohloq qafas legali għal skema effiċjenti ta' qsim ta' spejeż fl-Istati Membri sabiex ikun żgurat li l-ispejeż diretti maħsuba għall-qirda ta' marda tal-annimali ukoll ikunu kofinanzjati mis-settur;
44. Juri l-htieġa ta' kontribuzzjoni Komunitarja sostanzjali fir-rigward ta' dawk il-mardiet ewlenin, sabiex ikunu żgurati trattament u opportunitajiet indaqs fejn dawn ma jkunux jistgħu jiġu akkwistati jew milhuqa mir-riżorsi tal-pajjiżi u tal-produtturi kkonċernati;
45. Jilqa' b'sodisfazzjon l-impenn tal-Kummissjoni biex tippreżenta rapport li jispjega l-possibilitajiet għal sistema effettiva ta' garanziji finanzjarji għall-operaturi tan-negozju tal-għalf;
46. Jaqbel li għandu jsir provvediment fil-qafas legali tal-UE għall-appoġġ għall-possibilità li jiġi kopert telf indirett li ma jirriżultax minn miżuri għall-qerda tal-mard biss; jinnota li t-telf indirett, f'xi każijiet, jista' jkun iktar serju mit-telf dirett u li għalhekk għandu jsir provvediment għall-kumpens ta' dak it-telf; għalhekk, jesprimi l-appoġġ tiegħu biex issir aktar ricerka dwar l-istabbiliment ta' strumenti ta' assigurazzjoni mill-bdiewa li jrabbru l-bhejjem u biex il-Komunità tappoġġja dan l-istabbiliment ta' strumenti; jinnota, madankollu, li assigurazzjoni privata tista' tkun strument aktar effettiv biex tittratta telfiet bhal dawn f'ċerti każi;
47. Jishaq fuq il-fatt li l-legiżlazzjoni tal-UE diġà hija bbazata b'mod sinjifikanti fuq il-konformità mal-istandards tal-OIE/Codex u li hemm raġunijiet tajbin għaliex wiehed għandu jagħmel hiltu kollha biex ikun konformi ma' dawn l-istandards u għaliex l-UE għandha tippromwovi l-istandards tagħha stess dwar is-saħha tal-annimali bil-għan li jiġu adottati fuq livell internazzjonali; għalhekk, bil-għan li titqawwa s-saħha tal-UE fl-innegozjar fi hdan l-OIE, jappoġġja possibilità ta' shubija tal-UE fl-OIE; barra minn hekk, jishaq fuq kemm hu importanti li jkun salvagwardjat il-kontribut tal-partijiet interessati fil-livell tal-OIE/Codex;
48. Ihegġegħ lill-UE biex tiddefendi l-istandards għoljin tagħha tas-saħha u l-benesseri tal-annimali flivell internazzjonali fi hdan l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ, sabiex iżżid l-istandards tas-saħha u l-benesseri tal-annimali globalment; jagħraf li l-produtturi tal-UE jiffaċċjaw spejeż akbar minhabba l-istandards tal-UE oġhla li hemm stabbiltà u jagħraf li huma għandhom ikunu mharsa minn prodotti tal-annimali importati li l-produzzjoni tagħhom tkun suġġetta għal standards aktar baxxi;

49. Jilqa' b'sodisfazzjon il-passi proposti lejn strateġija tal-esportazzjoni fuq livell Komunitarju u jenfasizza li l-Kummissjoni għandha tagħmel kull sforz biex ittejjeb l-aċċess għas-swieq ta' pajjiżi terzi u biex tneħhi x-xkiel għall-esportazzjoni;

Pilastru 3 — Il-prevenzjoni tat-treddid, is-sorveljanza u t-thejjija għall-kriżijiet relatati mal-annimali

50. Jiġbed l-attenzjoni għat-titjib tal-livell tal-bijosigurtà tal-imprizi u sabiex l-operaturi kollha jitheggu jgħollu l-istandards, filwaqt li jirrikonoxxi l-fatt li l-mard li jittiehed jista' jfaqqa' kemm ffarms żgħar kif ukoll kbar, f'imprizi fejn l-annimali jinżammu għall-pjaċir, fiż-żoos, fir-riservi naturali, fil-biċċerji u waqt it-trasport u t-tranzitu tal-annimali; iqis li miżuri bħall-iżolament ta' annimali godda li jingabu fl-irziezet, l-iżolament ta' annimali morda u r-regolamentazzjoni taċ-ċaqliq tan-nies jista' jkollhom impatt ewlieni fir-restrizzjoni tat-tixrid tal-mard;

51. Jiġbed l-attenzjoni għall-punt li l-fatt li l-annimali jinżammu fil-miftuh huwa karatteristika speċifika ta' diversi sistemi ta' produzzjoni u din il-prattika għadha partikularment spissa f'ċerti reġjuni u għal ċerti speċijiet; jagħraf li dik il-prattika hija appoġġjata mill-pubbliku u permezz ta' fondi pubbliċi; jiġbed l-attenzjoni lejn il-fatt li l-prattika jista' jkun li tikkontradixxi l-għandijiet tal-bijosigurtà; huwa tal-fehma li l-bdiewa għandhom jirċievu appoġġ mis-soċjetà meta jkunu qed jassiguraw kontra riskji oġhla għas-saħha tal-annimali marbuta ma' dawn it-tipi ta' trobbija tal-bhejjem, u li l-oġettivi politiċi fl-oqsma tas-saħha tal-annimali u tal-harsien tal-annimali għandhom jiġu allinjati bejniethom;

52. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li t-taħriġ għall-manigera tal-irziezet u għall-istaff li jahdem f'razzett hu kruċjali għall-benesseri tal-annimali u għas-saħha tal-annimali; għalhekk, huwa favur li jiġu appoġġjati t-taħriġ u aktar miżuri għat-taħriġ;

53. Jistenna' l-għarfien ta' sistemi ta'mmaniġġjar ta' kwalità għall-kategorizzazzjoni tar-riskju assoċjat ma' tipi differenti ta' sistemi ta' produzzjoni; jinsab konvint li sistemi tat-trobbija tal-bhejjem li huma ppreferuti mill-konsumaturi u li jipprezentaw ċerti problemi fir-rigward tal-bijosigurtà (trobbija tal-annimali fil-miftuh) jistgħu jsiru aktar sikuri permezz ta' mmaniġġjar xieraq;

54. Jemmen li l-ittraċċar tal-prodotti, fuq il-bażi ta' identifikazzjoni u reġistrazzjoni, huwa importanti b'mod partikulari fl-immoniterjar tas-saħha tal-annimali u l-prevenzjoni tal-mard u fis-sikurezza tal-ikel; f'dan ir-rigward, jappoġġja azzjoni li tkopri l-identifikazzjoni obbligatorja elettronika u ġenetika bbażata fuq id-DNA tal-annimali u r-reġistrazzjoni obbligatorja tal-annimali fil-livell tal-UE u l-introduzzjoni ta' sistema komprensiva u sikura għall-monitoraġġ tal-moviment tal-annimali, iżda jiġbed l-attenzjoni lejn l-ispejjeż li tinvolvi sistema bħal din, b'mod partikulari għal irziezet li jahdmu bi struttura ta' razzett li ma tkunx ekonomikament favorevoli; jistieden lill-Kummissjoni biex tgħin lill-bdiewa jkempaw mal-ispejjeż għolja li jsiru permezz tal-akkwist tat-tagħmir meħtieġ, billi tohloq il-possibilità li l-Istati Membri jinkorporaw miżuri bħal dawn fi hdan il-programmi tagħhom ta' żvilupp rurali;

55. Jiġbed l-attenzjoni lejn id-differenzi kbar li jeżistu fost l-Istati Membri fl-ammont ta' frat meqruda bħala riżultat tan-nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-UE dwar l-identifikazzjoni u r-reġistrazzjoni; jistenna l-ispejjeż tal-Kummissjoni ta' dawn id-differenzi fi hdan l-UE;

56. Jaqbel mal-fehma li biosigurtà konfinali aħjar hija partikularment importanti minhabba l-fatt li l-UE hija l-ikbar importatur dinji tal-ikel, inklużi l-prodotti tal-annimali; jidhirlu li, minhabba r-riskju li jiddaħhlu fl-UE annimali li jkunu jgħorru infezzjoni jew li jkunu morda, l-ispezzjonijiet veterinarji u sanitarji fuq il-fruntieri tal-UE jridu jsiru partikularment bir-reqqa u b'mod strett u m'għandhomx ikunu limitati biss għall-ispezzjoni ta' dokumenti, imma għandhom jagħmluha possibbli wkoll li jiġi aċċertat jekk l-annimali jkunux gew imrobbija skond l-istandards tal-benesseri tal-annimali stabbiliti fil-leġiżlazzjoni tal-UE;

57. Jishaq fuq l-importanza tal-ispezzjonijiet tas-saħha tal-annimali fi hdan pajjiżi terzi u jitlob li jkun hemm zieda fir-riżorsi finanzjarji tal-Uffiċċju tal-Ikel u Veterinarju tal-Kummissjoni;

58. Huwa tal-fehma li l-kontrolli veterinarji u doganali fuq il-fruntieri tal-UE għandhom ikunu partikularment rigorużi bil-ghan li tiġi evitata l-importazzjoni illegali jew it-traffikar tal-annimali u tal-prodotti tal-annimali, minhabba r-riskju mill-akbar tat-tixrid ta' mard li tali importazzjoni u traffikar iġibu magħhom; f'dan ir-rigward, jiġbed l-attenzjoni lejn il-hteġa li tiġi fornuta assistenza organizzattiva, ta' taħriġ u finanzjarja għas-servizzi veterinarji fuq il-fruntieri esterni tal-UE, inklużi fuq il-fruntieri marittimi tagħha, b'mod

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

partikulari fl-Istati Membri l-ġodda, f'pajjiżi terzi ġirien tal-UE, u fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw; aktar minn hekk jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex ifasslu pjanijiet ta' komunikazzjoni xierqa sabiex jinfurmaw liċ-ċittadini bir-riskji marbuta mal-importazzjoni privata tal-annimali u tal-prodotti tal-annimali;

59. Jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jistabbilixxu mekkanizmi biex ikun żgurat koordinament aħjar bejn is-servizzi tad-dwana, is-servizzi veterinarji u l-operaturi tal-ivvjaġġar, bil-ghan li tkun imhaffa l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u ma' pajjiżi terzi;

60. Jistieden lill-Kummissjoni biex tqawwi b'mod sinjifikanti l-kooperazzjoni tagħha ma' pajjiżi li qed jiżviluppaw billi tipprovdilhom għajna teknika min-naħa l-waħda biex tgħinhom jissodisfaw l-istandards sanitarji tal-UE u min-naħa l-oħra biex tnaqqas ir-riskju li l-mard tal-annimali jixtered minn dawk il-pajjiżi għal go l-UE; jemmen li fil-kooperazzjoni veterinarja ma' pajjiżi terzi għandha tinghata prijorità lill-pajjiżi li jmissu mal-fruntieri tal-UE;

61. Jenfasizza l-importanza tas-sorveljanza veterinarja f'sitwazzjonijiet ta' kriżi u l-prevenzjoni tagħhom, fir-rigward tal-provvediment ta' twissija bikrija u s-sejbien fil-pront ta' theddid relatat mal-annimali; jistieden lill-Kummissjoni, f'dan il-Kuntest, biex teżamina l-possibilità li tiddaħhal sistema ta' verifika tal-irziezet għall-irziezet li m'humiex inviżtati regolament minn professjonisti veterinarji;

62. Jishaq fuq il-htieġa li l-operaturi ekonomiċi, il-membri tal-professjoni veterinarja u l-assistenti tagħhom, il-korpi tal-kontroll u awtoritajiet kompetenti oħra jinghataw tahrig effettiv biex ikunu jistgħu jsibu theddidiet marbuta mal-annimali fil-pront, li jsir aġġornament tal-istandards minimi tal-UE dwar it-tahrig veterinarju u li jkun hemm appoġġ għal tahrig bħal dan fil-livell tal-UE, flimkien ma' miżuri biex tkun żgurata l-implimentazzjoni ta' dawk l-istandards u li jsir l-allinjament, malajr kemm jista' jkun, tal-programmi tal-iskejjel u tal-universitajiet f'dan il-qasam; jissuġġerixxi, f'dan ir-rigward, li sistema Ewropea ta' akkreditazzjoni ta' skejjel veterinarji tkun tista' tgħin biex jintlaħaq l-oġġettiv ta' edukazzjoni veterinarja ta' livell għoli;

63. Jappoġġja bil-qawwa azzjoni biex jiżdied l-użu tat-tilqim ta' emerġenza (kemm dak għat-trażżin u kemm dak protettiv), li għandu jirriżulta fi prevenzjoni u restrizzjoni tat-tixrid tal-mard iktar effettivi bhala parti minn operazzjonijiet għall-qerda tal-mard; jiġbed l-attenzjoni lejn il-fatt li l-introduzzjoni ta' sistema effettiva ta' tilqim titlob garanziji ta' dhul għas-sidien tal-annimali mlaqqma li jistgħu jiffaċċjaw problemi biex ibiegħu prodotti minn annimali mlaqqma u l-forniment ta' appoġġ finanzjarju xieraq sabiex ikun inkuraġġit l-użu ta' tali sistema u sabiex jiġi żgurat li l-prodotti minn annimali mlaqqma ma jkunux suġġetti għal xi restrizzjoni; barra minn hekk, iqisha haġa essenzjali li l-banek tal-UE għat-tilqim jiġu mwessgħa; jidhirlu wkoll li jinhtieg li jiġu applikati l-miżuri kollha li jistgħu jgħinu biex jitnaqqas il-ghadd ta' bhejjem b'saħħithom li jinqatlu u jintremew, bħal m'huma testijiet biex jinghataw provi li l-bhejjem huma hielsa mill-patoġeni u b'hekk issir possibbli l-qatla normali;

64. Jappoġġja l-iżvilupp ta' strateġiji ta' tilqim għall-ispeċijiet u t-tipi ta' mard relevanti kollha;

65. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiehdu miżuri sabiex jiżguraw li l-prodotti li ġejjin minn bhejjem imlaqqma jiċċirkulaw mingħajr diskriminazzjoni, Prattika li n-nuqqas tagħha, s'issa, żamm lura haġna l-użu tat-tilqim bhala għodda fil-ġlieda kontra t-tixrid tal-mard tal-annimali li jittiehed; għalhekk, jitlob, inter alia, li ssir projbizzjoni fuq it-tikkettar għall-konsumatur ta' prodotti ġejjin minn annimali mlaqqma, li jkun hemm strateġiji ta' komunikazzjoni pubblika effettivi rigward il-fatt li l-prodotti li ġejjin minn annimali mlaqqma ma jagħmlu l-ebda hsara u li jiġu konklużi konvenzjonijiet bejn il-gvernijiet, l-organizzazzjonijiet tal-bdiewa, l-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi u l-operaturi tal-bejgħ bl-immnut u tal-kummerċ dwar iċ-ċirkulazzjoni hielsa ta' prodotti ġejjin minn annimali mlaqqma;

66. Huwa tal-fehma li, fir-rigward ta' azzjoni bhala reazzjoni għat-theddida ta' kriżi, huwa essenzjali li tiġi żgurata d-disponibilità ta' għarfien speċjalizzat u ta' mezzi benevolenti għat-twettiq ta' kull qtil mehtieg tal-annimali li jiffrankawhom it-tbatija bla bżonn, fl-għarfien tal-fatt li huma hlejjaq hajjin u senzjenti;

67. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-mediċini veterinarji u t-tilqim tal-annimali huma element tas-saħħa tal-annimali, u għalhekk ir-responsabilità fi hdan il-Kummissjoni għandha tkun organizzata mill-ġdid kif jixraq;

Pilastru 4 — Ix-xjenza, l-innovazzjoni u r-riċerka.

68. Jenfasizza li r-riċerka xjentifika għandha rwol essenzjali fis-sistemi tas-saħha tal-annimali, peress li tippermetti li jsiru avvanzati, b'mod partikulari fl-immoniterjar tad-djanjożi u l-kontroll tal-mard tal-annimali, l-analiżi tar-riskju, l-iżvilupp ta' tilqim u ta' testijiet u ta' metodi effiċjenti ta' kura, li għandhom ikunu bbażati fuq għarfien xjentifiku; ifakkar, f'dan il-kuntest, fl-emenda li għamel il-Parlament fil-baġit tal-UE tal-2008, fejn żied l-appropriazzjonijiet għall-iżvilupp ta' tilqim (ta' sinjal) u ta' metodi ta' ttestjar; jistieden lill-Kummissjoni biex tagħmel użu effettiv ta' dawk l-appropriazzjonijiet miżjuda;

69. Jiġbed l-attenzjoni lejn il-ħtieġa li ssir aktar riċerka xjentifika ddettaljata dwar l-impatt tal-ġhalf fuq is-saħha tal-annimali u, b'mod indirett, fuq is-saħha tal-bniedem;

70. Jemmen li r-riċerka dwar is-saħha u l-benesseri tal-annimali mmexxija taħt is-seba' programm ta' qafas u riċerka oħra mmexxija fuq livell nazzjonali u Ewropew jikkontribwixxu għal azzjoni iktar effettiva dwar is-saħha tal-annimali;

71. Jiġbed l-attenzjoni lejn il-ħtieġa li jiġi msahhaħ in-netwerk tal-laboratorji ta' referenza Komunitarji u nazzjonali li jitrattaw il-mard tal-annimali, filwaqt li jenfasizza n-netwerks li diġà jeżistu, u jaqbel li għandhom jiġu applikati metodi ta' testijiet li jkunu xjentifikament uniformi, li jkunu "kompatibbli mal-kummerċ" (ivvalidati u aċċettati mill-OIE u mill-imsieħba ta' pajjiżi terzi);

72. Jenfasizza kemm hu importanti li t-tagħrif xjentifiku dwar is-saħha u l-benesseri tal-annimali jingabar flimkien (pooling) u jinnota l-bżonn li jiġu żviluppati l-pjattaformi tal-informazzjoni ERA-NET u l-Pjattaforma Ewropea ta' Teknoloġija għas-Saħha Dinjija tal-annimali; jissuggerixxi li l-iżvantaġġi u l-iżvantaġġi ta' metodi dijanjostiċi li huma godda u aktar żviluppati, bħal ma hi r-Reazzjoni Katina Polymerase, iridu jkunu kkomunikati aħjar u jridu jintużaw għall-ġid tal-annimali u tal-bnedmin, bil-għan li jkun hemm kemm il-harsien tal-annimali kif ukoll il-provvista ta' ikel sikur għall-bnedmin madwar id-dinja kollha, b'mod speċjali fl-Istati Membri aktar godda;

73. Jishaq fuq kemm hi importanti l-komunikazzjoni mal-konsumaturi sabiex ikun żgurat li huma jifhemu l-mezzi li bihom jixxerred il-mard tal-annimali u l-impatt enormi tagħhom fuq, u b'hekk is-sinjifikat tagħhom, għall-forniment ta' ikel sikur;

74. Jemmen bil-qawwa li l-ikklonjar tal-bhejjem għal għanijiet ekonomiċi għandu jkun ipprojbit;

75. Jinsab imhasseb dwar il-fatt li l-istandards Ewropej jistgħu jiddgħajfu minhabba importazzjoni minn pajjiżi terzi fejn il-bdiewa tagħhom ma jiffaċċjawx l-istess obbligi fir-rigward tas-saħha u l-benesseri tal-annimali; jitlob lill-Kummissjoni sabiex tinvestiga modi kif tista' tilqa' kontra kompetizzjoni bħal din minn pajjiżi terzi, inkluż billi tikkunsidra miżuri ta' importazzjoni, kif ukoll billi tqajjem din il-kwistjoni biex isir dibattitu dwarha fil-fora rilevanti tad-WTO;

76. Iqis li d-dewmien biex jittiehdu miżuri li jiżguraw li l-importazzjonijiet ta' ċanga mill-Brażil ikunu ġejjin biss minn baqar li huma hielsa mill-marda tal-ilsien u d-dwiefer qed johloq ir-riskju li tiddgħajf il-fiducia tal-pubbliku fir-reġim tas-saħha tal-annimali tal-UE;

77. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tiżgura li l-eżitu tan-negozjati tad-WTO ma jdgħajjifx il-kapaċità tal-bdiewa Ewropej milli jżommu u jsaħħu l-istandards tas-saħha u l-benesseri tal-annimali; jidhirlu li l-possibilità li prodotti impurtati jkunu sugġetti għall-istess rekwiżiti bhall-prodotti Ewropej hija fattur ewlieni biex jiġi żgurat li n-negozjati jkollhom riżultat ibbilancjat;

78. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiżgura li l-bajd ikun indikat bħala prodott sensitiv bħala riżultat tan-negozjati tad-WTO halli jiġi mħares il-progress li sar fis-saħha u l-benesseri tal-annimali f'dak il-qasam tal-biedja;

79. Jinsab imhasseb minhabba l-evidenza dejjem akbar li qed turi li hemm rabtiet bejn, fuq naħa, il-kummerċ internazzjonali ta' ghasafar hajjin u ta' prodotti tat-tjur u, fuq l-oħra, l-iżvilupp u t-tixrid ta' mard bħal ma hi l-influenza tat-tjur; jitlob lill-Kummissjoni biex tinvestiga din l-evidenza u tressaq proposti ta' politika adatti kif meħtieġ;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

80. Jilqa' b'sodisfazzjon l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tirrispetta l-impenji tad-WTO fir-rigward ta' miżuri sanitarji u fitosanitarji (SPS) imma jqis li dan m'għandux ihalli barra l-possibilità — speċifikament ammissibbli taht il-Ftehma tal-WTO dwar l-Applikazzjoni ta' Miżuri Sanitarji u Fitosanitarji — li jiġu introdotti miżuri li jwasslu għal standards ta' harsien oġhla fejn dan ikun ġustifikat xjentifikament b'mod suffiċjenti; barra minn hekk, jidhirlu li hu importanti li tiġi inkoraġġita l-adozzjoni ta' tali miżuri f'livell internazzjonali sabiex tkun żgurata l-konverġenza li timxi 'l fuq;

81. Jemmen li l-ġenerazzjoni l-ġdida ta' Ftehimiet ta' Kummerċ Fieles mal-Indja, il-Korea u l-pajjiżi tal-Azja tax-Xlokk għandha tinkludi kapitolu bilanċjat dwar il-miżuri tal-SPS u l-benesseri tal-annimali;

82. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tintegra s-saħħa u l-benesseri tal-annimali fil-programmi ta' żvilupp kollha tagħha, halli tkun konsistenti mal-approċċ intern u testendi l-benefiċċji ta' dawk il-politiki lejn il-pajjiżi msieħba;

83. Ihegġegħ lill-Kummissjoni sabiex tikkonkludi protokollu veterinarji ma' swieq ta' esportazzjoni potenzjali, bħal ma hi ċ-Ċina.

*
* *

84. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

L-istrategġija tal-UE għat-tielet Laqgħa tal-Partijiet għall-Konvenzjoni ta' Aarhus f'Riga, il-Latvja

P6_TA(2008)0236

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar l-istrategġija tal-UE għat-tielet Laqgħa tal-Partijiet għall-Konvenzjoni ta' Aarhus f'Riga, il-Latvja

(2009/C 279 E/21)

Il-Parlament Ewropew,

— wara li kkunsidra l-Konvenzjoni ta' Aarhus dwar l-aċċess għall-informazzjoni, il-partecipazzjoni tal-pubbliku fit-teħid ta' deċiżjonijiet u l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali tal-25 ta' Ġunju 1998 u t-tielet Laqgħa tal-Partijiet (MOP-3), li se ssir f'Riga, il-Latvia, mill-11 sat-13 ta' Ġunju 2008,

— wara li kkunsidra l-Mistoqsija Orali B6-0157/2008 f'isem il-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel,

— wara li kkunsidra l-Artikolu 108(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

A. billi l-Konvenzjoni ta' Aarhus dahlet fis-seħħ fit-30 ta' Ottubru 2001,

B. billi l-Konvenzjoni tiċcelebra l-ghaxar anniversarju tagħha f'Ġunju 2008,

C. billi l-Konvenzjoni ta' Aarhus kienet irratifikata mill-Komunità Ewropea fis-17 ta' Frar 2005 ⁽¹⁾ u kienet irratifikata mill-Istati Membri kollha tagħha hlief wiehed,

D. billi fil-preżent hemm 41 parti fil-Konvenzjoni ta' Aarhus,

⁽¹⁾ Deċiżjoni tal-Kunsill 2005/370/KE tas-17 ta' Frar 2005 dwar il-konklużjoni, f'isem il-Komunità Ewropea, tal-Konvenzjoni dwar l-aċċess għall-informazzjoni, il-partecipazzjoni pubblika fit-teħid ta' deċiżjonijiet u l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali (GU L 124, 17.5.2005, p. 1).

Il-Ħamis, 22 ta' Mejju 2008

- E. billi l-Parlament u l-Kunsill diġà adottaw tliet strumenti legiżlattivi għall-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni ta' Aarhus ⁽¹⁾ u billi l-adozzjoni ta' strument legiżlattiv dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali għadha blukkata mill-Kunsill ⁽²⁾,
- F. billi l-Konvenzjoni ta' Aarhus isservi biex l-awtoritajiet pubbliċi u ċ-ċittadini jkunu jistgħu jassumu r-responsabilità individwali u kollettiva tagħhom li jharsu u jtejbu l-ambjent għall-ġid u l-benessri tal-generazzjonijiet tal-preżent u tal-futur u biex b'hekk jipromwovu l-iżvilupp sostenibbli,
- G. billi l-Protocol dwar ir-rilaxx ta' aġenti li jniġġsu u r-registri ⁽³⁾ ta' trasferiment jikkontribwixxi biex tizied ir-responsabilità tal-intrapriżi, biex jitnaqqas it-tniġġis u biex jiġi promoss l-iżvilupp sostenibbli,

1. Ihegġegħ lill-UE biex biex tiehu rwol mexxej, trasparenti u kostruttiv fin-negozjati u biex tikkontribwixxi b'mod attiv għall-pjan strateġiku fit-tul tal-Konvenzjoni, inkluż it-tfassil ta' kamp ta' applikazzjoni possibbliment usa' għall-Konvenzjoni sabiex l-iżvilupp sostenibbli fl-aspetti kollha tiegħu jkun kopert mill-istess prinċipji ta' trasparenza, partecipazzjoni u responsabilità;

2. Jemmen li l-MOP-3 se ttiprovi opportunità tajba kemm għar-revizjoni tal-progress li inkiseb sa issa u kemm biex wiehed jirrifletti dwar l-isfidi tal-ġejjieni; iqis li l-assigurazzjoni effettiva tal-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni ta' Aarhus għandha tkun prijorità ewlenija għall-futur;

3. Ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiżguraw li d-deċiżjonijiet li ttehdhu mill-MOP-3 jimplementaw u jiżviluppaw b'mod ulterjuri l-Konvenzjoni, u biex jinholqu sinerġiji bejn il-Konvenzjoni ta' Aarhus u l-ftehimiet multilaterali dwar l-ambjent relevanti;

4. Ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex b'mod partikolari jiżguraw li:

- il-pjan strateġiku fit-tul jinkludi dispożizzjonijiet biex iżidu l-kuxjenza tal-pubbliku fid-drittijiet u r-responsabilitajiet tiegħu skond il-Konvenzjoni ta' Aarhus;
- l-MOP-3 tiċċara l-kundizzjonijiet għad-dhul fis-sehh tal-emenda dwar l-organizmi ġenetikament modifikati adottata fl-2005 ⁽⁴⁾ u kwalunkwe emendi futuri għall-Konvenzjoni, bil-ghan li tkun żgurata l-implimentazzjoni bikrija tagħhom;
- ikunu adottati arranġamenti finanzjarji prevedibbli, stabbli u xierqa għall-Konvenzjoni;
- jittejjeb iktar il-mekkaniżmu ta' konformità, fuq il-bażi tal-esperjenza miksuba;
- tkompli l-hidma għal aċċess għall-gustizzja billi jkun żgurat li l-awtoritajiet pubbliċi fil-livelli kollha tal-gvern ikunu kompletament konxji tal-obbligi tagħhom skond il-Konvenzjoni ta' Aarhus, u billi l-awtoritajiet pubbliċi jithegġgu biex jipprovdu r-rizorsi umani, finanzjarji u materjali meħtieġa sabiex iwettqu l-obbligi tagħhom;
- il-partijiet jiehdu l-miżuri legali u baġitarji meħtieġa biex jiggarantixxu l-implimentazzjoni shiha tat-tielet pilastru tal-Konvenzjoni, li jiġu pprovduti rimedji effettivi għall-aċċess għall-gustizzja u li l-aċċess għall-proċedimenti jkun ġust, ekwu, f'waqt u mhux eċċessivament għali;
- jitwaqqaf Grupp ta' Hidma biex jevalwa l-implimentazzjoni tal-pilastru tal-partecipazzjoni pubblika tal-Konvenzjoni, u jekk ikun hemm bżonn iwassal għal proposti għal aktar titjib fil-Konvenzjoni;

⁽¹⁾ Direttiva 2003/4/KE dwar l-aċċess pubbliku għat-tagħrif ambjentali (ĠU L 41, 14.2.2003, p. 26); Direttiva 2003/35/KE li ttiprovi għall-partecipazzjoni pubblika rigward it-tfassil ta' ċerti pjani u programmi li għandhom x'jaqsu mal-ambjent (ĠU L 156, 25.6.2003, p. 17), Regolament (KE) Nru 1367/2006 dwar l-applikazzjoni għall-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità tad-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni ta' Aarhus dwar l-Aċċess għall-Infurmazzjoni, il-Partecipazzjoni tal-Pubbliku fit-Tehid ta' Deċiżjonijiet u l-Aċċess għall-Gustizzja fi Kwistjonijiet Ambjentali (ĠU L 264, 25.9.2006, p. 13).

⁽²⁾ Proposta għal Direttiva dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali (COM(2003)0624).

⁽³⁾ Deċiżjoni tal-Kunsill 2006/61/KE tat-2 ta' Diċembru 2005 dwar il-konklużjoni, fisem il-Komunità Ewropea, tal-Protokoll UN-ECE dwar ir-Rilaxx ta' Sustanzi li Jnisgu u r-Registri ta' Trasferiment (ĠU L 32, 4.2.2006, p. 54).

⁽⁴⁾ Approvata fisem il-Komunità Ewropea mid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2006/957/KE tat-18 ta' Diċembru 2006, dwar il-konklużjoni, fisem il-Komunità Ewropea, ta' emenda tal-Konvenzjoni dwar l-aċċess għall-infurmazzjoni, il-partecipazzjoni pubblika fit-tehd tad-deċiżjonijiet u l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali (ĠU L 386, 29.12.2006, p. 46).

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

5. Ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex ikomplu x-xogħol leġiżlattiv bil-ghan li jiġi adottat strument leġiżlattiv li jimplementa l-Artikolu 9 tal-Konvenzjoni fl-Unjoni Ewropea, minhabba li dan l-aħħar pilastru għadu ma giex inkluz kompletament fil-liġi Komunitarja; jilqa' l-pjan tal-Kummissjoni biex, f'Ġunju 2008, torganizza konferenza dwar l-aċċes għall-gustizzja biex tinghata spinta ulterjuri lix-xogħol leġiżlattiv fil-Komunità;
6. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex isahhu s-sinerġiji u r-rabtiet ma' organizzazzjonijiet u Konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti oħra, b'mod partikolari l-Protokoll ta' Kartagena dwar il-Bijosikurezza; jikkunsidra, madanakollu li l-Konvenzjoni ta' Aarhus hija l-forum xieraq fejn issir deliberazzjoni dwar principji orizzontali ta' access tal-pubbliku għall-informazzjoni, il-partecipazzjoni u l-access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali;
7. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tagħti eżempju tajjeb lill-awtoritajiet pubbliċi fl-Istati Membri billi timplementa l-Konvenzjoni ta' Aarhus b'mod rigoruz;
8. Ihegġegħ lill-pajjiżi li għadhom ma rratifikawx il-Konvenzjoni ta' Aarhus u l-Protokoll dwar ir-rilaxx ta' aġenti li jniġġsu u r-reġistri ta' trasferiment biex jagħmlu dan u jhegġegħ lill-pajjiżi oħra li mhumiex parti mill-Kummissjoni Ekonomika għall-Ewropa tan-Nazzjonijiet Uniti biex isiru membri tal-Konvenzjoni;
9. Jemmen li l-Membri tal-Parlament Ewropew li huma parti mid-delegazzjoni tal-KE għandhom kontribut essenzjali x'jagħtu u għalhekk jistenna li f'Riga, huma jkollhom aċċes għal-laqgħat ta' koordinazzjoni tal-UE mingħajr ma jkollhom id-dritt li jitkellmu;
10. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex iressaq din ir-risoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri u lis-Segretarjat tal-Kummissjoni Ekonomika għall-Ewropa tan-Nazzjonijiet Uniti, u jitlob li r-risoluzzjoni tkun iċċirkolata lill-partijiet kontraenti kollha li mhumiex parti mill-UE.

Dikjarazzjoni ta' Pariġi tal-2005 dwar l-Effettività tal-Għajnuna

P6_TA(2008)0237

Risoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar is-segwitu tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi tal-2005 dwar l-Effettività tal-Għajnuna (2008/2048(INI))

(2009/C 279 E/22)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 177 tat-Trattat KE,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew bl-isem ta' Kodiċi ta' Kondotta tal-UE dwar it-Tqassim tax-Xogħol fil-“Politika tal-Iżvilupp” (COM(2007)0072),
- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu dwar l-Għajnuna tal-UE għall-Kummerċ tat-23 ta' Mejju 2007 ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni dwar aktar koperazzjoni u aħjar: il-pakkett effettiv tal-għajnuna tal-UE tat-28 ta' Settembru 2006 ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bit-titolu: “L-Għajnuna tal-UE: Inwassluha aktar, b'mod aħjar u aktar malajr” (COM(2006)0087),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew bit-titolu “Inzidu l-impatt tal-Għajnuna tal-UE: qafas komuni għat-tfassil tad-dokumenti ta' strateġija tal-pajjiżi u l-programmazzjoni multiannwali komuni” (COM(2006)0088),

⁽¹⁾ ĠU C 102 E, 24.4.2008, p. 291.⁽²⁾ ĠU C 306 E, 15.12.2006, p. 373.

Il-Ħamis, 22 ta' Mejju 2008

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew bit-titolu “Finanzjament għall-Iżvilupp u Effettività tal-Għajnuna — l-isfidi biex tiġi miżjuda l-għajnuna tal-UE 2006-2010” (COM(2006)0085),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew bit-titolu “Li thaffef il-progress lejn il-kisba tal-Għanijiet tal-Millennju għall-Iżvilupp — Finanzjament għall-Iżvilupp u l-Effettività tal-Għajnuna” (COM(2005)0133),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew bit-titolu Il-Koerenza tal-Politika għall-Iżvilupp — It-thaffif tal-progress biex jinkisbu l-Għanijiet tal-Iżvilupp tal-Millennju (COM(2005)0134),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew bit-titolu “Nittrasformaw il-Kunsens Monterrey fil-prattika: the contribution by the European Union” (COM(2004)0150),
  - wara li kkunsidra l-istqarrija kongunta mill-Kunsill u r-rappreżentanti tal-gvernijiet tal-Istati Membri li ltaqgħu fi hdan il-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni għall-Politika tal-Iżvilupp tal-Unjoni Ewropea: “Il-Konsensus Ewropew” (Il-Kunsens Ewropew dwar l-Iżvilupp) iffirmat fl-20 ta' Diċembru 2005 ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Ruma dwar l-Armonizzazzjoni, adottata fil-25 ta' Frar 2003 bhala segwitu għall-Forum ta' Livell Għoli dwar l-Armonizzazzjoni f'Ruma, u d-Dikjarazzjoni ta' Pariġi dwar l-Effettività tal-Għajnuna (Id-Dikjarazzjoni ta' Pariġi), adottata fit-2 ta' Marzu 2005 bhala segwitu għall-Forum ta' Livell Għoli dwar l-Armonizzazzjoni u l-Allinjament għall-Effettività tal-Għajnuna f'Pariġi (Forum ta' Livell Għoli ta' Pariġi),
  - wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni A/RES/55/2 tal-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti (NU) dwar id-Dikjarazzjoni tal-Millennju tan-NU,
  - wara li kkunsidra l-Kunsens Monterrey adottat waqt il-Konferenza Internazzjonali tan-NU dwar il-Finanzjament għall-Iżvilupp tal-21-22 ta' Marzu 2002,
  - wara li kkunsidra s-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet ewlenin tal-Kumitat għall-Għajnuna tal-Iżvilupp (DAC) tal-Organizzazzjoni għall-Koperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD) fir-Revizjoni tal-Pari tal-2007 tal-Komunità Ewropea,
  - wara li kkunsidra s-sejbiet prinċipali tal-istudju tal-2007 bit-titlu “Kemmi hi effettiva l-Għajnuna tal-UE fuq il-post” ikkummissjonat mill-Kumitat għall-Iżvilupp tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tan-NU dwar l-Għanijiet tal-Iżvilupp tal-Millennju tal-2007,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Iżvilupp (A6-0171/2008),
- A. billi l-attenzjoni attwali fuq l-effettività tal-għajnuna wasslet għall-konklużjoni li l-għajnuna għall-iżvilupp mhux qed tagħti prestazzjoni kemm suppost bhala riżultat ta' koordinazzjoni fqira fost id-donaturi u l-eżistenza ta' wisq proġetti u programmi bi proċeduri differenti,
- B. billi s-sitwazzjoni ta' nuqqas ta' riżultati twassal għal-livelli baxxi ta' tehid ta' responsabilità, għal inqas programmi effettivi u għal talbiet eċċessivi ta' donazzjonijiet fuq il-pajjiżi li qed jiżviluppaw, għal diviżjoni bejn l-hekk-imsejha d-donaturi “preferiti” u d-donaturi “orfini”, u għall-abbandun ta' setturi kruċjali bħas-saħħa, l-edukazzjoni u l-programmi favur il-ġendri,

(¹) ĠU C 46, 24.2.2006, p. 1.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- C. billi l-UE tipprovdi aktar minn nofs l-ghajnuna kollha għall-Assistenza Uffiċjali għall-Iżvilupp (ODA) fid-dinja, u billi għandha l-kapaċità li ssir l-aktar donatur effettiv u għalhekk għandha tiegħu inizjattiva ta' tmexxija internazzjonali biex tippromwovi r-riformi mehtieġa sabiex ittejjeb l-effettività tal-ghajnuna,
- D. billi l-oġġettiv wiesa' tal-politika tal-iżvilupp tal-UE huwa l-eliminazzjoni tal-faqar fil-kuntest tal-arkitettura l-gdida tal-ghajnuna, li jimmira lejn il-kisba tal-Oġġettivi tal-Millennju għall-Iżvilupp (MDGs),
- E. billi l-iżvilupp ekonomiku, l-iżvilupp soċjali u l-harsien ambjentali huma elementi interdipendenti li jmorru id fid id mal-iżvilupp sostenibbli, li huwa l-isfond tal-isforzi tagħna biex intejbu l-kwalità tal-hajja għal kulhadd, kif stipulat fil-Paragrafu 36 tad-Dikjarazzjoni ta' Beijing adottata fil-15 ta' Settembru 1995 fir-Raba' Konferenza Dinjija dwar in-Nisa f'Beijing,
- F. billi l-harsien ambjentali huwa waħda mill-prijoritajiet tal-UE, u billi l-Kummissjoni għalhekk għandha tqis dan l-oġġettiv fil-linji politiċi kollha li tipproponi fir-rigward ta' pajjiżi li qed jiżviluppaw,
- G. billi l-Kummissjoni trid tkun proponent tal-aġenda għall-effettività tal-ghajnuna, fejn f'dan ir-rigward għandha żewġ oġġettivi relatati hafna: (i) li timplimenta d-Dikjarazzjoni ta' Pariġi u ttejjeb il-kwalità tal-programmi tal-ghajnuna tagħha; u (ii) li tgħin lill-Istati Membri biex jimplimentaw id-Dikjarazzjoni ta' Pariġi u jtejbu l-effettività tal-ghajnuna tagħhom stess,
- H. billi ċ-ċifri riċenti tal-OECD juri li, b'mod ġeneralim l-ghajnuna tal-UE naqset b'mod sinifikanti fis-sena 2007,
- I. billi l-impenji tal-UE biex tingħata aktar għajnuna ahjar għandhom jinkludu ż-żieda tal-ODA tagħha għal 0.56 % tad-Dhul Gross Nazzjonali sa l-2010, l-iżvilupp ta' mekkaniżmi għall-ghajnuna ġodda, aktar prevedibbli u stabbli flimkien mal-promozzjoni ta' koordinazzjoni u komplementarjeta' ahjar permezz ta' hidma lejn programmar kongunt plurijennali bbażat fuq il-pjanijiet u s-sistemi tal-pajjiżi msieħba, sabiex jtkomplew l-isblukkar tal-ghajnuna u r-riforma tal-assistenza teknika biex jindirizzaw il-prijoritajiet nazzjonali; billi bejn l-2006 u l-2007 l-persentaġġ tad-Dhul Gross Nazzjonali (DGN) tal-UE ddedikat għall-ODA waqa' għall-ewwel darba mis-sena 2000, minn 0,41 % għal 0,38 %, u billi l-UE għalhekk għandha tirdoppja l-isforzi tagħha biex tikseb l-oġġettiv iffissat fl-MDGs li fl-2015 tiddedika 0,7 % tad-DGN tal-UE lill-ODA;
- J. billi l-Artikolu 180 tat-Trattat KE, infurzat bl-Artikolu 188 D miżjud mit-Trattat ta' Liżbona, jitlob li l-politika ta' koperazzjoni tal-Unjoni għall-iżvilupp u dik tal-Istati Membri għandhom "jikkomplimentaw u jsaħħu lil xulxin", u jitlob biex l-Istati Membri u l-Unjoni jagħmlu hilitom għal koordinazzjoni mtejba tad-donaturi u qsim tax-xogħol ahjar, li għandu jikkontribwixxi biex tizzied l-effettività tal-ghajnuna;
- K. billi hemm ir-riskju li l-oġġettivi ambizzjużi tal-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp, inklużi oġġettivi oħra politiċi bħall-migrazzjoni u l-kummerċ, jistgħu jneħħu l-attenzjoni minn fuq l-iżvilupp u jagħmlu hsara lill-kunsens miksub fl-aġenda għall-ghajnuna internazzjonali dwar it-tnaqqis tal-faqar bhala riżultat ta' nuqqas ta' konsistenza bejn il-politiki varji tal-UE, u billi f'dan il-kuntest tal-Paragrafu 35 tal-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp jgħid li 'huwa importanti li politiki mhux tal-iżvilupp jgħinu l-isforzi tal-pajjiżi żviluppanti biex jiksbu l-MDGs';
- L. billi t-telf ta' mhuh wassal għal nuqqas ta' haddiema fis-servizz tas-saħħa u ta' staff imharreġ importanti iehor fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, u dan spiss iżomm l-ghajnuna milli tingħata b'mod effettiv fuq il-post,
- M. billi s-sistema tal-ghajnuna qed issir aktar kumplessa, bi proliferazzjoni ta' mezzi ta' ghajnuna, frammentazzjoni ta' flussi ta' ghajnuna, zieda allokata għall-ghajnuna, ekonomiji emergenti li jsiru parteċipanti b'setgħa akbar fil-koperazzjoni ma' pajjiżi li qed jiżviluppaw, li jwassal għall-frammentazzjoni tal-ghajnuna u duplikazzjoni ta' attivitajiet tad-donatur fuq livell globali, tal-pajjiż jew tas-settur,

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- N. billi fis-snin li ġejjin, wahda mill-isfidi istituzzjonali hija kif l-ahjar li jiġu integrati t-12-il membru gdid tal-UE fl-irwol tagħhom bhala donaturi emergenti, peress li bosta minn dawn id-donaturi jsibuha diffiċli jikkonformaw mal-linji gwida standard ta' koperazzjoni għall-iżvilupp tas-sistema ta' għajjuna promossa mid-DAC tal-OECD,
- O. billi s-sitwazzjoni tista' tkun ta' ostakolu għall-provediment ta' għajjuna effettiva,
- P. billi s-sistema attwali għall-allokazzjoni tal-għajjuna spiss ikollha n-nuqqasijiet, b' hafna mill-pajjiżi foqra u kwistjonijiet kritiċi, bħas-sahha, l-edukazzjoni, il-koeżjoni soċjali u l-ugwaljanza bejn is-sessi, jirriċevu allokazzjoni żgħira għall-għajjuna,
- Q. billi l-UE hija impenjata li tittratta l-kwistjoni ta' pajjiżi u setturi "orfni" jew minsija fil-kuntest tal-Kodiċi ta' Kondotta tagħha dwar it-Tqassim tax-Xogħol fil-Politika għall-Iżvilupp hawn fuq imsemmi, u qed tibda tahseb dwar allokazzjonijiet għal sitwazzjonijiet ta' fragilità,
- R. billi l-Parlament, permezz tal-mekkaniżmu ta' skrutinju tal-Istrument tal-Koperazzjoni għall-Iżvilupp (DCI), imwaqqaf mir-Regolament (KE) Nru 1905/2006 ⁽¹⁾ (Regolament DCI), u l-Istati Membri individwali esprimew thassib dwar il-fatt li l-oġettiv ewlieni tal-eliminazzjoni tal-faqar mhux dejjem qed jiġi rifless fit-tweqqif fuq il-post,
- S. billi numru kbir ta' studji wrew li r-responsabbiltà effettiva għall-użu ta' għajjuna li tinvolvi l-partecipazzjoni taċ-ċittadini hija wahda mill-indikaturi ewlenin tal-effettività tal-għajjuna, iżda l-għajjuna xorta għadha tbatu minn nuqqas ta' trasparenza u ftuh, billi n-nuqqas ta' trasparenza jxekkel l-aċċess għall-informazzjoni għall-gvernijiet, għal-awtoritajiet lokali u għas-soċjetà ċivili fil-pajjiżi riċevituri u billi f'dan is-sens dan jirrappreżenta ostakolu kbir għat-titjib fl-allokazzjoni tal-għajjuna,
- T. billi l-għajjuna hafna drabi hija mogħtija skond il-prijoritajiet u l-iskedi tad-donaturi, mingħajr ma jkun hemm sforzi biżżejjed għal rispett u konformità lejn il-prijoritajiet tal-ippjanar u l-iżvilupp nazzjonali, jew għaž-żmien ta' skadenza tal-ibbagitjar nazzjonali, u dan jagħmilha diffiċli għar-riċevituri biex jippreparaw baġits effettivi, jew biex jippanjaw minn qabel, kif ukoll għall-parlamenti, għas-soċjetà ċivili u oħrajn biex jimmoniterjaw il-flussi u l-effettività tal-għajjuna,
- U. billi l-użu tas-sistemi tal-pajjiż huwa komponent ewlieni tal-effettività tal-għajjuna u huwa meqjus mezz importanti biex tiżdied is-sjeda tal-pajjiżi msiehba f'dak li hu t-fassil u t-tweqqif tal-politika; billi, għalhekk, l-użu tas-sistemi tal-pajjiż huwa mistenni li jsahhah l-istrateġiji nazzjonali tal-iżvilupp tal-pajjiżi msiehba u l-oqfsa ta' implimentazzjoni,
- V. billi skond Stharrig riċenti dwar il-Monitoraġġ tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi mill-OECD, in-nuqqas ta' assistenza teknika li tiddependi fuq id-domanda huwa kwistjoni prinċipali għall-gvernijiet ta' pajjiżi li qed jiżviluppaw peress li hafna assistenza teknika hija assistenza marbuta u pprezzata aktar milli suppost, u hafna draba m'hijjex effettiva fil-bini ta' kapacità lokali, li hija indirizzata fl-Artikolu 31 tar-Regolament DCI,
- W. billi l-irwol tal-parlamenti nazzjonali huwa fundamentali biex iqajjem kuxjenza u jinsisti għal riforma tal-istruttura tal-għajjuna, jiġifieri permezz tad-dibattitu u l-approvazzjoni ta' oqfsa ta' żvilupp u baġits, l-allokazzjoni ta' fondi għal setturi relatati mal-faqar, il-promozzjoni tad-diviżjoni tax-xogħol u li l-gvernijiet jinżammu responsabbli għal dak kollu li għandu x'jaqsam mat-tweqqif tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi,
- X. billi l-awtoritajiet lokali huma partecipanti fil-politiki għall-iżvilupp, minhabba li l-kompetezi u l-għarfien tagħhom tal-htigijiet lokali jippermettullhom li jwasslu, ta' kuljum, l-aspirazzjonijiet tal-popli u biex iqarrbu d-distanza bejn dawn tal-ahhar u l-Istat,
- Y. billi l-irwol tas-soċjetà ċivili huwa essenzjali, kemm bhala siehba fid-djalogu politiku dwar l-effettività tal-għajjuna u fl-ifissar tal-prijoritajiet tagħha, u kemm bhala għassiesa għal skopijiet ta' monitoraġġ fuq l-infiq tal-gvern,

⁽¹⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1905/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Dicembru 2006 li jwaqqaf strument ta' finanzjament għal-koperazzjoni fl-iżvilupp (GU L 378, 27.12.2006, p. 41).

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- Z. billi d-DCI jipprovi għal mhux iżjed minn 15 % tal-linja ta' kreditu tematika għall-atturi mhux statali u għall-awtoritajiet lokali biex jgħaddu għand dawn tal-aħħar, u billi din ix-xejra pożittiva, li aktarx ittejjeb l-effettività tal-ghajjnuna, għandha tkun akkumpanjata minn rikors ikbar għal koperazzjoni decentralizzata min-naha tal-Istati Membri,
- AA. billi l-Unjoni Ewropea għandha tiżgura li l-aġenda għall-effettività tal-ghajjnuna li se tirriżulta mit-Tielet Forum f'Livell Għoli dwar l-Effettività tal-Ghajjnuna li se jsir f'Accra f'Settembru 2008 tkun iffukata fuq it-tnaqqis, u, fuq medda twila ta' żmien, fuq l-eliminazzjoni tal-faqar,
- AB. billi kemm it-titjib fil-kwalità tal-ghajjnuna u kemm iż-żieda fil-kwantità tal-ghajjnuna huma vitali biex jinkisbu l-MDGs, u billi l-effettività tal-ghajjnuna ma tistax tkun pretest biex ma jiġux rispettati l-impenji li hadu l-Istati Membri taht il-Konsensus Monterrey imsemmi hawn fuq,
- AC. billi l-Konsensus Ewropew għall-Iżvilupp jirrikonoxxi l-ugwaljanza bejn is-sessi bhala għan fih innifsu u jimpenja lill-UE biex issahhah l-approċċ tagħha lejn l-ugwaljanza bejn is-sessi fil-koperazzjoni għall-iżvilupp tal-UE kollha, u billi l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill intitolata "L-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-Empanċipazzjoni tan-Nisa fil-Koperazzjoni għall-Iżvilupp" (COM (2007)0100) timpenja lid-donaturi tal-UE biex jiżguraw l-implimentazzjoni effettiva tal-istrateġiji u l-prattiki li jġibu riżultati konkreti għan-nisa,
- AD. billi l-kisba tal-paċi fuq livell lokali, nazzjonali, reġjonali u globali hija possibbli u billi din hija konnessa bis-shiħ mal-avanz tan-nisa, peress li n-nisa huma l-forza fundamentali mhux biss għall-hajja tal-familja u l-edukazzjoni tat-tfal iżda wkoll għall-inizjattivi pubbliċi, għar-riżoluzzjoni tal-kunflitti u għall-promozzjoni tal-paċi dejjiema fuq il-livelli kollha, kif indikat fil-Paragrafu 18 tad-Dikjarazzjoni ta' Beijing imsemmija hawn fuq,
1. Jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex flimkien jagħmlu kull sforz sabiex jiżguraw li l-UE titkellem b'lehen wiehed, biex jallinjaw it-tqassim tal-ghajjnuna mal-prijoritajiet tal-pajjiżi u biex l-azzjonijiet tagħhom isiru aktar armonizzati, trasparenti, prevedibbli u effettivi kollettivament;
  2. Jenfasizza li l-Kummissjoni se jkollha żżomm l-integrità tal-aġenda għall-iżvilupp u attenzjoni ċara fuq l-oġettiv aħhari tal-eliminazzjoni tal-faqar, u jenfasizza l-implimentazzjoni effettiva ta' politika ta' prijorità, inkluża attenzjoni ffukata fuq ir-riżultati;
  3. Jenfasizza li l-gholi fil-prezzijiet tal-materji primi lagħab parti kruċjali fl-ikkagunar tal-kriżi alimentari globali attwali, li qiegħda thedded li tgħarraġ l-isforzi kollha li diġà saru biex ittejjeb l-effettività tal-ghajjnuna, u jitlob lill-Kummissjoni u lill-kull Stat Membru biex jappoġġja kwalunkwe miżura li tista' tgħin biex il-prezzijiet tal-materji primi jiġu stabilizzati għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw;
  4. Jistieden lill-Kummissjoni biex tgħin fl-integrazzjoni tal-membri ġodda fl-approċċi internazzjonali — li dejjem qed isiru aktar koordinati — għall-politika tal-iżvilupp u biex twettaq dan bil-mekkanizmi xierqa, biex taħdem mal-Istati Membri halli biex tiddefinixxi kif se tilhaq l-oġettivi adizzjonali tal-UE dwar l-effettività tal-ghajjnuna maqbula fil-F orum ta' Livel Għoli ta' Pariġi), u biex tesplora kif għandhom isiru l-eżerċizzji ta' programmazzjoni kongunta; ifakkar, f'dan il-kuntest, li l-Istati Membri l-ġodda impenjaw ruhhom biex jilhqg t-targets tal-ODA ta' 0,17 % tad-Dhul Gross Nazzjonali (DGN) sa l-2010 u ta' 0,33 % sa 2015, filwaqt li l-kontribuzzjonijiet futuri tagħhom għandhom jirrinforzaw l-irwol tal-koperazzjoni fil-iżvilupp tal-UE;
  5. Jirrikonoxxi li l-partecipazzjoni demokratika u tal-kontroll parlamentari fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw għandhom sehem kruċjali fil-garanzija tal-effettività tal-ghajjnuna, għall-htieġa tal-UE li ttipprovi riżorsi u appoġġ fl-iżvilupp ta' kapacità għall-parlamenti tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw biex jiġi żgurati li jkollhom kapacità suffiċjenti fl-iskrutinju u fil-kontroll tal-baġits tal-gvernijiet tagħhom; jirrikonoxxi l-importanza li rapporatar aħjar tar-riżultati lill-Parlament Ewropew, lis-socjetà civili u lill-Istati Membri jista' jkollu fuq il-bini tal-kunfidenza fil-programmi tal-Komunità, fiż-żieda fir-responsabilità u fil-possibilità ta' forom strateġiċi ġodda ta' kontroll Parlamentari; f'dan ir-rigward, jistieden lill-Kummissjoni biex tipproponi indikatur ġdid li jissorvelja l-iskrutinju Parlamentari;

6. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex flimkien jidentifikaw indikaturi ta' rendiment iffukati fuq l-indikaturi MDG, b'mod partikulari fir-rigward ta' għajnuna baġitarja, sabiex il-parlamenti nazzjonali, l-awtoritajiet lokali u s-soċjeta' ċivili lokali, kif ukoll il-Parlament Ewropew, ikunu jistgħu jintraċċaw ir-riżultati tal-kontribuzzjonijiet tal-UE;
7. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiżguraw li l-politiki tal-UE kif ukoll l-arkitettura tal-għajnuna jappoġġjaw il-prinċipju tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi tal-ġestjoni maħsuba għar-riżultati, b'mod partikulari biex jinkisbu riżultati fl-MDGs li għandhom l-inqas ċans li jinkisbu skond ir-rapport tan-NU dwar l-Għanijiet tal-Iżvilupp tal-Millennju tal-2007, bhall-Ħames MDG;
8. Jitlob lill-Kummissjoni biex tfassal matrici tal-istrumenti finanzjarji kollha li minnhom tat fondi għall-governanza tajba, kemm jekk mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp (EDF), kemm jekk mid-DCI, sew jekk mill-Istrateġija EU-Afrika u sew jekk mill-finanzjament allokat għall-gvernijiet Afrikani għal tmexxija tajba, sabiex tiġi vverifikata l-konsistenza tal-politiki u l-ġestjoni tajba ta' dawn il-fondi;
9. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jappoġġjaw il-holqien u l-implimentazzjoni ta' mekkaniżmi innovattivi ta' finanzjament biex jagħtu kontribut sinifikanti għall-kisba tal-MDGs fl-iskadenzi stipulati; jenfasizza li dawn ir-riżorsi addizzjonali m'għandhomx jieħdu post l-impenji meħudin fil-qasam tal-għajnuna għall-iżvilupp pubblika;
10. Jappoġġja l-għażla tal-Kummissjoni biex tuża dejjem iżjed l-appoġġ baġitarju, iżda fl-istess waqt jirrikonxxi lill-Kummissjoni biex tkompli tinvestiga l-isfidi ta' din il-modalità ta' għajnuna;
11. Jitlob lill-Istati Membri u lill-parlamenti nazzjonali tagħhom biex jippromwovu d-diviżjoni tal-aġenda tax-xogħol, b'mod partikulari kif stipulat fil-Kodiċi tal-Kondotta fuq imsemmi dwar id-Diviżjoni tax-Xogħol fil-Politika għall-Iżvilupp, u biex jagħmlu pjanijiet ta' azzjoni dwar kif bihsiebhom jimplimentawhom sabiex jittejjbu l-isforzi Ewropej fl-għajnuna, filwaqt li jiżguraw li l-mutur ta' din l-aġenda jkun l-pajjiżi shab ukoll u mhux id-donaturi biss;
12. Jenfasizza li d-diviżjoni tax-xogħol għandha tkun immexxija mill-pajjiżi inkwistjoni, abbażi tal-prinċipji tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi u tar-riżultati, u li għandha twassal għal finanzjament suffiċjenti tas-setturi kollha f'kull pajjiż imsieheb;
13. Ihegġeg ir-reviżjoni u l-estensjoni tal-inizjattiva tal-Atlas tad-Donaturi sabiex tippromwovi djalogu politiku bejn pajjiż u iehor li jkun aktar koerenti bejn id-donaturi Ewropej;
14. Ifakkar li l-korruzzjoni jibdlu d-direzzjoni tal-fondi maħsuba għall-iżvilupp, u li għalhekk, din hija ostakolu għat-tishih tal-effettività tal-għajnuna; jitlob lill-Kummissjoni biex ittejjeb il-monitoraġġ tal-allokazzjoni tal-għajnuna għall-iżvilupp u biex tinkuraġġixxi lir-riċevituri tal-għajnuna biex japplikaw b'mod strett il-ftehimiet internazzjonali u reġjonali applikabbli f'dan il-qasam;
15. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tiżgura li jkun hemm iżjed responsabilità u trasparenza fil-ġestjoni tas-sistemi ta' mmaniġġar tal-finanzi pubbliċi tal-pajjiżi fejn ikun hemm ċertezza li l-għajnuna se tintuża għall-iskopijiet maħsuba, sabiex jiġu ffaċilitati s-sjeda u t-tnaqqis tal-faqar;
16. Jistieden lill-Kummissjoni u fil-Kunsill biex jieħdu miżuri prattiċi biex jiġġieldu l-korruzzjoni, b'mod partikulari billi jappoġġjaw inizjattivi tas-soċjeta' ċivili maħsuba biex tiġi żgurata t-trasparenza tal-użu li jsir mill-għajnuna provduta mill-UE u billi jhegġu lill-Istati Membri u lill-Istati Msieħba biex jirratifikaw il-Konvenzjoni tan-NU kontra l-Korruzzjoni tal-2003;
17. Jappoġġja l-irwol li għandha l-Kummissjoni sabiex tikkoordina l-koperazzjoni tal-iżvilupp fost l-Istati Membri fil-kwartieri u fuq il-post, u jenfasizza l-valur miżjud provdut mill-Kummissjoni fit-teħid ta' pożizzjoni ewlenija fid-djalogu politiku bejn l-UE u l-pajjiżi msieħba, ibbażat fuq il-valuri komuni tal-UE bhall-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u tal-ugwaljanza bejn is-sessi;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

18. Jistieden lill-Kummissjoni biex tkompli tisimplifika l-proċeduri, inklużi l-proċessi tat-twassil tal-ghaj-nuna, biex ir-responsabilità tkun iżjed iddecentralizzata u biex tipprovdi lid-delegazzjonijiet b'kapacità biżżej-jed (staff u hilet) u aktar kontroll jew influwenza fuq il-forma u l-proċedura ta' approvazzjoni tal-linji tal-baġit tematiċi u reġjonali sabiex iwettqu dak li huma responsabbli ghalih; jenfasizza l-importanza li jitgham-mar is-Servizz ta' Azzjoni Esterna Ewropew b'kapacità suffiċjenti li tkun orjentata lejn l-iżvilupp;
19. Jistieden lill-Kummissjoni biex tinkuraġġixxi wkoll il-kuntatt regolari u l-hidma maqsuma bejn id-dele-gazzjonijiet tagħha u s-socjetà ċivili u l-awtoritajiet lokali, sabiex jitqiesu b'mod aħjar il-htigijiet u l-priorita-jiet tal-pajjiżi msieħba u b'hekk tiġi promossa allokazżjoni aħjar tal-ghajnuna, li hija l-ghan prinċipali tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi;
20. Jenfasizza l-htieġa li jitjiebu l-linji gwida u l-metodoloġija għall-monitoraġġ tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi sabiex titjeb il-tifsira kollettiva tal-aġenda stipulata mill-Forum ta' Livell Għoli ta' Pariġi u jkun żgurat il-gbir konsistenti ta' tagħrif dwar indikaturi fil-pajjiżi ewlenin li jirċievu l-ghajnuna; jenfasizza l-htieġa li jkun żgurat li pajjiżi donaturi jzommu l-weghdiet tagħhom ta' ghajnuna u jstieden lill-Istati Membri biex jipprovdu aċċess aħjar għad-data relevanti tagħhom għal aktar trasparenza u responsabilità fir-rappurtaġġ dwar l-ghaj-nuna; jenfasizza, għaldaqstant, il-htieġa li jintużaw indikaturi preċiżi għall-evalwazzjonijiet interim, li r-riżul-tati tagħhom se jippermettu l-aġġustament mill-gdid u/jew l-intensifikar tal-azzjonijiet meħtieġa biex jint-lahqu l-oġġettivi stipulati għall-2010;
21. Jenfasizza l-htieġa li jithejja pjan ta' monitoraġġ għal medda medja ta' żmien għar-reviżjoni tal-progress u sabiex jipromwovi passi orjentati lejn l-azzjoni biex iheggu l-affidabilità fuq il-monitoraġġ fil-livell tal-paj-jizi, jippermettu s-sinerġiji bejn l-isforzi ta' monitoraġġ nazzjonali u dawk internazzjonali, u titnaqqas id-duplikazzjoni potenzjali tal-isforzi tal-monitoraġġ tal-impenni tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi mill-UE;
22. Jistieden lill-Kummissjoni biex ittejjeb iċ-ċarezza tad-definizzjonijiet relatati mal-allokazżjoni settorjali tal-ODA sabiex titjeb il-konsistenza tar-riżultati u jitnaqqsu l-ispejjeż tat-transazzjoni biex tiġi mmanigġjata d-data tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri fil-livell tal-pajjiżi; jistieden lill-Kummissjoni sabiex tiżgura li ma jkunux imwessgħa d-definizzjonijiet tal-ODA b'mod li jkunu jinkludu punti li mhumiex relatata mal-ghaj-nuna, bħall-infiq militari;
23. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex skond l-impenn li sar fis-Samit Dinji dwar l-Iżvilupp Soċjali f'Copenhagen bejn il-5 u t-12 ta' Marzu 1995, jikkonformaw mat-talba tal-organizzazzjonijiet tas-socjetà ċivili li għallinqas 20 % tal-ghajnuna għall-iżvilupp ikun dedikat għat-titjib ta' servizzi pubbliċi bażiċi bħall-edukazzjoni, is-saħħa, l-aċċess għall-ilma u d-drenaġġ;
24. Jistieden lill-membri tad-DAC tal-OECD, li hi l-awtorità relevanti, biex mill-aktar fis possibbli tfassal definizzjoni tal-koperazzjoni għall-iżvilupp li tkun tista' ttemm b'mod permanenti d-devjazzjoni tal-ghajnuna lejn skopijiet li m'għandhom x'jaqsmu xejn mal-iżvilupp, għax din id-devjazzjoni sseħh biss minhabba d-defi-nizzjoni uffiċjali wiesgħa attwali tal-ghajnuna għall-iżvilupp;
25. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex inehhu l-irbit tal-ghajnuna tagħhom, b'mod parti-kulari l-assistenza teknika, l-ghajnuna għall-ikel u l-ghajnuna għat-trasport tal-ikel, skond ir-rakkomandaz-zjoni tal-2001 tad-DAC tal-OECD għal pajjiżi elegibbli skond l-EDF u l-Artikolu 31 tar-Regolament tad-DCI;
26. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex ftit ftit inehhu l-kundizzjonalità orjentata mal-politika, b'mod speċjali l-kundizzjonalità tal-politika ekonomika, biex tkun appoġġata tifsira komuni tal-pri-joritajiet ewlenin, u biex jużaw l-influwenza tagħhom biex jikkonvinċu lill-Bank Dinji u lill-Fond Monetarju Internazzjonali biex jappoġġaw l-istess pożizzjoni; jitlob b'mod partikulari li l-istrateġija tal-"kummerċ għall-ghajnuna" tkun ta' benefiċċju għall-pajjiżi kollha li qed jizviluppaw, u mhux biss għal dawk li jaqblu li jkun hemm liberalizzazzjoni akbar tas-swieq tagħhom, b'mod partikulari fil-kuntest tal-Ftehimiet ta' Shubija Eko-nomika;
27. Jenfasizza l-htieġa li l-istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali u l-pajjiżi donaturi jipubblikaw il-kun-dizzjonijiet għall-ghoti tal-ghajnuna għall-iżvilupp, biex ikun jista' jiġi eżerċitat il-kontroll demokratiku ġen-win mill-parlamenti, mill-awtoritajiet lokali u mis-socjetà ċivili;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

28. Jenfasizza l-htieġa li l-ghajnuna tinghata skond il-prijoritajiet u l-iskedi tal-imsieħba stess, u li jkun hemm konformità mal-ippjanar nazzjonali u l-prijoritajiet ta' żvilupp, jew mal-qafas taż-żmien tal-ibbaġitjar nazzjonali;

29. Jenfasizza li koordinazzjoni aħjar bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandha tittratta l-problema ta' pajjiżi u setturi orfni, u jenfasizza r-relevanza ta' verżjoni aġġornata u rfinata tal-Atlas tad-Donaturi f'dan ir-rigward;

30. Jenfasizza l-htieġa partikulari ta' titjib fil-progress lejn l-ilhiq tal-Għanijiet tal-Millennju għall-Iżvilupp relatati mas-saħħa, b' mod partikolari fir-rigward ta' sitwazzjonijiet ta' fraġilità, u li d-DG għall-Għajnuna umanitarja (ECHO) u d-DG Żvilupp tal-Kummissjoni jikkoordinaw ix-xogħol tagħhom waqt il-fażi tal-ghajnuna umanitarja, il-fażi tranżizzjonali u l-fażi tal-iżvilupp (ir-rabta bejn l-ghajnuna ta' emerġenza, ir-rijabilitazzjoni u l-iżvilupp) kif imsemmi, pereżempju, fil-Kunsens Ewropew dwar l-Għajnuna Umanitarja (!);

31. Jenfasizza l-htieġa li jkun intensifikati l-konsultazzjonijiet tal-Kummissjoni mal-imsieħba tas-soċjetà civili fil-kwartieri ġenerali u fuq il-post permezz ta' laqgħat strutturati aħjar dwar kwistjonijiet ta' politika, programmar strateġiku u effettività tal-ghajnuna li jinkludu rekwiżiti għas-sejhiet għall-proposti, il-proċeduri tal-ghoti, il-kontroll finanzjarju tal-proġetti, u proċessi ta' monitoraġġ u ta' evalwazzjoni; jistieden lid-donaturi u lill-gvernijiet imsieħba biex jiżguraw il-partecipazzjoni shiha u rilevanti tas-soċjetà civili u l-awtoritajiet lokali fl-ippjanar, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-baġits u l-programmi għall-iżvilupp, u biex jappoġġaw il-kundizzjonijiet meħtieġa biex iwettqu l-irwoli tagħhom;

32. Jenfasizza li l-involviment tan-nisa u tal-movimenti tan-nisa fit-tfassil u t-twettiq tal-politika u l-programmi, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni għandu jitqies bhala parti integrali fl-iżgurar ta' responsabbilizzazzjoni ġenwina, minhabba l-impatt sproporzjonat tal-faqar fuq in-nisa;

33. Jenfasizza l-htieġa li jkunu involuti l-imsieħba lokali kemm tal-Istati Membri kif ukoll l-imsieħba tal-UE fil-proċess tal-kisba tal-għanijiet tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi, b'mod partikolari fl-istadji kollha tat-tfassil, l-implimentazzjoni u l-evalwazzjoni tal-politiki għall-iżvilupp;

34. Ifakkar l-irwol deċiżiv li jista' jkollhom il-membri tad-djaspori fit-titjib tal-effettività tal-ghajnuna Ewropea u għaldaqstant jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jinvolvuhom aktar fit-tfassil u fl-implimentazzjoni tal-programmi Ewropej għall-iżvilupp; jenfasizza li l-involviment ta' persuni barranin jew ta' oriġini barranija fi shubija bejn l-UE u l-pajjiżi ta' oriġini ta' dawn il-persuni hi fattur qawwi ta' integrazzjoni;

35. Iqis li aktar trasparenza ta' tagħrif dwar il-flussi ta' ghajnuna hija objettiv kritiku għal titjib fl-użu effettiv tal-ghajnuna u r-responsabilità reċiproka, u sabiex ikun żgurat tixrid pubbliku f'waqtu ta' tagħrif komplut dwar l-ghajnuna kollha mwegħda, allokata u mogħtija, inkluża l-pubblikazzjoni ta' skedi affidabbli pajjiż b'pajjiż tal-impenni u l-infiq tal-ghajnuna, li għandu jkun hemm żvelar awtomatiku, f'waqtu u pro-attiv mill-Istati Membri u mill-imsieħba tad-dokumenti kollha relatati mat-tfassil, it-twettiq u l-evalwazzjoni ta' strateġiji u proġetti ta' ghajnuna, u li dan l-iżvelar għandu jinkludi pubblikazzjoni ta' tagħrif li jippermetti partecipazzjoni pubblika fit-teħid tad-deċiżjonijiet, fil-lingwi u fil-forom xierqa għall-partijiet konċernati;

36. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jagħmlu progress f'dan il-qasam billi jappoġġjaw it-twaqqif ta' standards ta' kontabbilità għar-rekwiżiti ta' żvelar fir-rigward ta' assistenza esterna u billi jaħdmu ma' organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili, parlamenti nazzjonali, awtoritajiet lokali u organizzazzjonijiet internazzjonali sabiex jistabbilixxu Prattiki tajba fir-registrazzjoni tal-flussi tal-ghajnuna fil-baġits nazzjonali;

37. Ihegġeġ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jallinjaw l-ghajnuna tagħhom mas-sistemi tal-pajjiżi permezz tal-użu ta' appoġġ baġitarju ġenerali u settorjali, li jrid ikun imsejjes fuq pjan sod għat-tnaqqis tal-faqar li jsaħħaħ ir-responsabilità domestika u li għandu jkun marbut mal-impenn komuni li jitnaqqas il-faqar u li jintlahqu l-MDGs, li jkunu rispettati d-drittijiet tal-bniedem u li jissahhu u jitjiebu l-monitoraġġ, il-ġestjoni finanzjarja u r-responsabilità;

(!) Dikjarazzjoni Kongunta mill-Kunsill u r-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri mlaqqgħin fil-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni Ewropea 'Il-Kunsens Ewropew Dwar L-Għajnuna Umanitarja' iffirmata fit-18 ta' Diċembru 2007 (ĠU C 25, 30.1.2008, p. 1).

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

38. Jenfasizza l-htieġa għal finanzjament inkrementali u prevedibbli minghand il-Kummissjoni u l-Istati Membri, fil-forma ta' impenni tal-ghajjnuna plurijennali (3 snin jew aktar) li jkunu msejsa fuq kriterji ċari u trasparenti u riżultati għall-qerda tal-faqar inklużi riżultati settorjali speċifiċi, miftehma mal-pajjiżi msieħba, u li jkunu mwettqa fil-hin u b'mod trasparenti biex jagħtu lok għall-investiment fil-bini tar-riżorsi umani li huma kruċjali biex titjeb l-effettività tal-ghajjnuna; jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattiva ta' kuntratti ta' MDGs biex tkun żgurata forma aktar prevedibbli ta' appoġġ baġitarju fuq medda twila ta' żmien; jinsisti madankollu li dan jinvolvi impenn sod għall-kisba tal-MDGs min-naha tal-pajjiżi msieħba u li jinhtieg monitoraġġ kontinwu b'fokus qawwi fuq ir-riżultati; jilqa' b'sodisfazzjon il-kuntratt tal-MDGs bhala wiehed mill-modi possibbli sabiex tizdied il-prevedibilità tal-ghajjnuna;
39. Jinnota li, f'hafna pajjiżi li qed jiżviluppaw, hafna mill-miri tal-MDGs mhux se jintlahqu sa l-2015; u jhegġeg lill-Istati Membri sabiex ihejju skedi annwali sabiex iżommu l-wegħdiet li ghamlu;
40. Jagħraf l-importanza li jiġu stabbiliti objettivi sabiex gradwalment is-sitwazzjoni tkun tali li 100 % tal-assistenza teknika tkun immexxija mid-domanda u allinjata mal-istrateġiji nazzjonali tal-imsieħba;
41. Jenfasizza li l-assistenza teknika maħsuba fid-dawl tal-htigġiet imsemmija mill-pajjiżi riċevituri u mill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili aktar milli l-prijoritajiet tal-pajjiżi donaturi għandha tagħmilha possibbli li jiżdiedu kemm il-kapaċitajiet tal-imsieħba tal-UE kif ukoll l-approprijazzjonijiet lokali;
42. Jinnota li r-riforma tal-Ghajjnuna hija biss wahda mill-passi li għandha tiehu l-UE flimkien mal-fatt li l-politika tagħha tal-kummerċ, tas-sigurta', tal-migrazzjoni, tal-biedja, tas-sajd, tal-enerġija, tal-ambjentali u tal-bidla fil-klima u politiki oħra koerenti mal-ghanijiet tal-iżvilupp għall-benefiċċju tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw u sabiex jippromwovu sistema finanzjarja u kummerċjali internazzjonali ġusta favur l-iżvilupp; f'dan ir-rigward, ifakkar fil-Paragrafu 35 tal-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp, li jghid li 'hu importanti li politiki mhux tal-iżvilupp jghinu l-isforzi tal-pajjiżi żviluppanti biex jiksbu l-MDGs';
43. Ifakkar fl-impenni magħmula minn pajjiżi firmatarji tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi biex jagħmlu evalwazzjonijiet ambjentali strateġiċi fil-livell settorjali u nazzjonali; jistieden lill-Kummissjoni, għaldaqstant, sabiex tirrispetta dan l-ghan sabiex jiġi evalwat l-impatt tal-politiki tagħha, b'mod partikulari rigward il-bidla tal-klima, id-deżertifikazzjoni u l-bijodiversità fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw;
44. Jenfasizza li l-isforzi biex l-ghajjnuna tkun effettiva għandhom ikunu akkumpanjati minn tagħrif ahjar għaċ-ċittadini tal-pajjiżi donaturi dwar l-ghanijiet, il-metodi ta' implimentazzjoni u r-riċevituri ta' ghajjnuna għall-iżvilupp;
45. Ifakkar li l-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp jirrikonoxxi l-ugwaljanza tal-ġeneri bhala għan minnu nnifsu, u għaldaqstant għandu jkun qasam ewlieni tad-diskussjoni dwar l-effettività tal-ghajjnuna;
46. Jirrikonoxxi li l-kwantità u l-kwalità tal-ghajjnuna huma marbuta b'mod li ma jistax jinhall, u li biex jintlahqu l-miri għall-effettività tal-ghajjnuna, jehtieg ikun hemm impenn kontinwu għall-miri kwantitattivi eżistenti kif miftehma mill-Istati Membri kollha tal-UE; f'dan ir-rigward, ihegġeg lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jerġghu jikkonfermaw l-impenn tagħhom għall-ilhuq tal-mira kollettiva tagħhom għal ODA ta' 0,56 % tal-GNI fl-2010 u 0,7 % tal-GNI fl-2015, biex tizdied l-ghajjnuna u jinholqu skedi plurijennali ambizzjużi għall-kejl taż-żieda gradwali fil-baġits tal-ghajjnuna;
47. Jenfasizza l-importanza li tiġi inkluża perspettiva soda tal-ġeneri f'kull stadju tal-livelli tal-programmazzjoni, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni;
48. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex iressaq din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Kumitat għall-Assistenza ta' Żvilupp tal-OECD, u lill-parlamenti nazzjonali tal-Istati Membri.

Is-Sudan u l-Qorti Kriminali Internazzjonali

P6_TA(2008)0238

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar is-Sudan u l-Qorti Kriminali

(2009/C 279 E/23)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar is-Sudan,
  - wara li kkunsidra l-Istatut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali (ICC) u d-dhul fis-seħh tiegħu fl-1 ta' Lulju 2002,
  - wara li kkunsidra l-adozzjoni tar-Riżoluzzjoni 1593 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti (NU) fil-31 ta' Marzu 2005,
  - wara li kkunsidra l-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar is-Sudan/Chad ta' tal-11 ta' Diċembru 2007 u t-30 ta' Jannar 2008,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni mill-Presidenza fisem l-Unjoni Ewropea fl-anniversarju tar-referenza tas-sitwazzjoni fid-Darfur/Sudan lill-ICC, adottata fil-31 ta' Marzu 2008,
  - wara li kkunsidra l-premjazzjoni tal-Premju Shakarov għall-2007 lil Salih Mahmoud Osman, avukat tad-drittijiet tal-bniedem Sudaniż li qed jaħdem fir-reġjun tad-Darfur fis-Sudan, għall-hidma tiegħu biex jipprova li ssir gustizzja mal-vittmi tal-gwerra ċivili fid-Darfur,
  - wara li kkunsidra l-kampanja "Gustizzja għad-Darfur", li kienet immedija minn grupp kbir ta' organizzazzjonijiet nongovernattivi bl-ghan li ssir pressjoni fuq is-Sudan biex jikkopera mal-ICC u jikkonforma mal-mandati ta' arrest tal-ICC,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 115(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi s-sitwazzjoni tas-sigurtà fid-Darfur għadha volatili hafna, u sehhew skontra sinifikanti bejn il-movimenti tar-ribelli u l-qawwiet tal-gvern, li affettwaw il-hidmiet umanitarji,
- B. ixxukkjat hafna dwar it-tbatija ta' mijiet ta' eluf ta' rġiel, nisa, u tfal li ġew imsawta, maqtula, stuprati, spustati jew ivvittimizzati b'modi oħra waqt il-kunflitt fid-Darfur, u filwaqt li jinnota li s-sitwazzjoni komplet tmur għall-aġar mill-2003 u li qed ikomplu l-attakki bl-addoċ mill-ajru kontra ċ-ċivili,
- C. billi l-prinċipju tan-NU "Responsabilità li Tipproteġi" jistipula li fejn l-awtoritajiet nazzjonali jonqsu b'mod ċar li jipproteġu l-popolazzjonijiet tagħhom, oħrajn għandhom ir-responsabilità li jipprovdu l-protezzjoni meħtieġa,
- D. billi l-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU rrefera s-sitwazzjoni fid-Darfur lill-ICC f'Marzu 2005, u wara dan giet immedija investigazzjoni,
- E. billi s-Sudan iffirma l-Istatut ta' Ruma, li holoq l-ICC fl-2002, iżda ma rratifikahx,
- F. billi l-Gvern tas-Sudan, bhala membru tan-Nazzjonijiet Uniti, huwa obligat li jikkopera mal-ICC skond ir-Riżoluzzjoni 1593 (2005), li l-Kunsill tas-Sigurtà adotta permezz tas-setgħat tiegħu skond il-Kapitolu 7,

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2005

- G. ixxukkjat hafna mill-fatt li, minn meta nharġu l-mandati ta' arrest, il-Gvern tas-Sudan ripetutament irrifjuta li jikkopera mal-ICC u fil-fatt zied l-atti ta' sfida kontra l-ICC,
- H. billi f'April 2007 l-ICC hareġ żewġ mandati ta' arrest kontra l-eks Ministru għall-Intern tas-Sudan, Ahmad Harun, u l-eks mexxej tal-milizzja Janjaweed Ali Muhammed Ali Abd-Al-Rahman, magħruf ukoll bhala "Ali Kushayb", fir-rigward ta' 51 kap ta' akkuza ta' delitti tal-gwerra u delitti kontra l-umanità allegati,
- I. billi Ahmad Harun issa huwa l-Ministru għall-Affarijiet Umanitarji u għaldaqstant huwa responsabbli għall-benessri tal-istess vittmi tad-delitti li allegatament ikkommetta, filwaqt li kif ukoll huwa responsabbli biex iżżomm il-kuntatti mal-qawwa internazzjonali għaž-żamma tal-paċi — Missjoni Unjoni Afrikana tan-Nazzjonijiet Uniti fid-Darfur (UNAMID); billi ingħata wkoll promozzjoni biex sar iċ-chairperson ta' kumitat governattiv inkarigat li jisma' lmenti ta' ksur tad-drittijiet tal-bniedem; u billi Ali Kushayb — li kien fil-kustodja tas-Sudan minhabba akkuzi oħrajn fiż-żmien li nharġu l-mandati — kien meħlus mill-habs f'Ottubru 2007 minkejja li kien imfittex mill-ICC,
- J. billi f'Ġunju 2007 u għal darba oħra f'Diċembru 2007 l-Uffiċċju tal-Prosekutur irrapporta lill-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti li l-Gvern Sudaniż naqas milli jikkopera mal-ICC u lanqas ried jagħmel dan, u innota li ma kienu ttiehdu l-ebda passi biex jiġu arrestati u kkonsenjati Ahmad Harun u Ali Kushayb,
- K. filwaqt li jinnota li fil-5 ta' Ġunju 2008 il-Kap Prosekutur tal-ICC, Luis Moreno Ocampo, se jirrapporta għas-seba' darba lill-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU dwar il-progress fl-investigazzjonijiet tiegħu fid-Darfur u dwar il-koperazzjoni offruta mill-awtoritajiet Sudaniżi,
- L. iddeterminat li jappoġġja lill-ICC f'dan l-istadju kruċjali f'ħidmietha, u fermament konvint li t-tmiem tal-impunità għal min ippjana u wettaq id-delitti orribbli li saru fid-Darfur huwa komponent essenzjali tas-soluzzjoni tal-kunflitt fid-Darfur,
- M. billi fl-10 u fil-11 ta' Mejju 2008, ir-ribelli tal-Moviment għall-Ġustizzja u l-Ugwaljanza (JEM) wettqu attakk kontra Omdurman, qrib Khartoum, li sewa l-hajja ta' mill-inqas 200 vittma,
- N. billi fl-20 ta' Mejju 2008, wara mewġa ta' attacchi l-gimgha ta' qabel, qam għied qalil f'Abeyi, belt ghanja biz-żejt li kemm it-Tramuntana u kif ukoll in-Nofsinhar jghidu li hi tagħhom, bejn l-Armata Sudaniża u l-Armata tal-Liberazzjoni tal-Poplu tas-Sudan (SPLA), li rriżultat f'bejn 30 000 u 50 000 persuna spustata internament (IDPs), skond in-NU, u numru li għadu ma għiex iddeterminat ta' nies maqtula jew imwegġa',
- O. billi fl-4 ta' Mejju 2008, ajruplani tal-armata Sudaniża ibbumbardjaw miri ċivili fit-Tramuntana tad-Darfur, li rriżulta fi 12-il ċivili mejjet,
- P. billi s'issa l-kunflitt fis-Sudan wassal għal madwar 300 000 vittma (skond stimi riċenti tan-NU) u 2.5 miljun IPDs u rifuġjati, u billi n-nuqqas ta' sigurtà fir-reġjun tad-Darfur qiegħed jizdied,
- Q. billi l-UNAMID fid-Darfur għad għandha biss xi 7 500 truppa u inqas minn 2,000 pulizija fil-post mis-26 000 li ġew awtorizzati,
1. Jikkundanna b'mod qawwi n-nuqqas persistenti tas-Sudan li jikkopera mal-ICC, u li jarresta u jikkonsenja lill-ICC lil Ahmad Nuran u Ali Kushayb u li jikkonforma mal-obbligi tiegħu skond il-liġi umanitarja internazzjonali, biex b'hekk qed juri diżrispett ċar lejn il-mijiet ta' eluf ta' vittmi u l-familji tagħhom u lejn il-miljuni ta' persuni li ġew imġieghla jitilqu minn djarhom minn meta beda l-kunflitt;
  2. Ihegġeġ lill-Gvern Sudaniż biex jirratifika l-Istatut tal-ICC, jikkonforma mar-Risoluzzjoni 1593 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU u jikkopera mingħajr kundizzjonijiet mal-ICC u jwettaq investigazzjoni u prosekuzzjoni bir-reġju u adegwati u effettivi tad-delitti tal-gwerra u d-delitti kontra l-umanità li twettqu fir-reġjun tad-Darfur;

Il-Hamis, 22 ta' Meju 2005

3. Ihegġeg lill-awtoritajiet f'Khartoum biex jarrestaw u jikkonsenjaw liż-żewġ suspettati tal-ICC minghajr aktar dewmien, biex ikissru immedjatament iċ-ċiklu ta' impunità fid-Darfur u biex jikkoperaw ma' investigazzjonijiet futuri tal-ICC fid-Darfur;
4. Jistieden lill-Kunsill għall-Affarijiet Ġenerali u għar-Relazzjonijiet Esterni tas-16 u s-17 ta' Ġunju 2008 u lill-Kunsill Ewropew tad-19 u l-20 ta' Ġunju 2008 biex jiddiskutu r-rapport tal-Prosekutur tal-ICC u biex jieħdu passi biex jadottaw miżuri punitivi mmirati min-naħa tal-UE kontra grupp identifikat ta' uffiċjali Sudaniżi li jgħorru r-responsabilità għan-nuqqas ta' koperazzjoni tas-Sudan mal-ICC, inklużi:
  - l-iffriżar u l-qbid tal-assi ta' individwi li huma identifikati bħala persuni li qed ifixklu l-koperazzjoni mal-ICC u l-identifikazzjoni u t-tqegħid fil-mira tal-assi li qiegħdin barra l-pajjiż li jappartjenu lil negozji li huma affiljati mal-Partit tal-Kongress Nazzjonali (il-partit tal-maġġoranza fil-gvern), mezz ewlieni minn fejn jgħaddi l-finanzjament għall-milizzji fid-Darfur;
  - miżuri li jieħdu l-aċċess għal banek tal-UE għal kwalunkwe tranzazzjoni jew hlas finanzjarji magħmula minn dawn l-individwi jew fisimhom;
  - miżuri biex jiġi evitat li jkun hemm negozju jew relazzjonijiet ekonomiċi jew kummerċjali oħra bejn dawn l-individwi, jew kwalunkwe entità legali jew korporazzjoni kkontrollata minnhom, jew kumpaniji Ewropej, filwaqt li jitqiegħed fil-mira b'mod speċjali l-fluss tad-dhul mis-settur taż-żejt mhux raffinat;
5. Ihegġeg lill-Istati Membri u lill-pajjiżi kandidati b'siġġu fil-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU — jiġifieri l-Belġju, Franza, l-Italja, ir-Renju Unit u l-Kroazja — biex jieħdu pożizzjoni ta' prinċipju matul il-laqgħa tal-5 ta' Ġunju 2008 li fiha tingħata informazzjoni mill-Prosekutur, b'konformità mal-Pożizzjoni Komuni tal-UE dwar l-ICC, u biex jirreagixxu b'mod xieraq għall-konkluzjonijiet tal-Prosekutur billi jistiednu lis-Sudan biex jikkonforma immedjatament mar-Riżoluzzjoni 1593 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU u mat-talbiet tal-ICC;
6. Jistieden lill-Istati l-oħra rrapreżentati fil-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU biex jappoġġjaw kwalunkwe talba għal koperazzjoni li titressaq mill-Prosekutur tal-ICC fisem il-Qorti, u b'mod partikolari jistieden liċ-Ċina, lir-Russja, lill-Afrika ta' Isfel u lill-Libja biex jimxu ma' dak li qalu skond ir-Riżoluzzjoni 1593 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU u ma jostakolawx l-azzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà fil-5 ta' Ġunju 2008;
7. Ihegġeg lill-Istati Membri u lill-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU biex jagħmlu pressjoni sabiex tissemma' b'mod ċar l-impunità u sabiex jiġi inklużi l-mandati ta' arrest tal-ICC fil-mandat formali għaž-żjara li daqt se ssehh tas-Segretarju Ġenerali tan-NU f'Khartoum fl-aħħar ta' Meju;
8. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiżguraw li l-għajnuna sostanzjali għall-iżvilupp li jagħtu lis-Sudan ma tingħatax permezz tal-Ministeru ta' Ahmad Harun għall-Affarijiet Umanitarji, u jhegġeg lid-donaturi biex jagħmlu pressjoni formali fuq il-Gvern tas-Sudan biex ineħhi lil Ahmad Harun mill-kariga tiegħu;
9. Jistieden lill-UE biex tagħmel pressjoni fuq iċ-Ċina biex tingħaqad mal-isforzi internazzjonali biex jin-temm il-kunflitt u biex tuża l-influwenza konsiderevoli li għandha fuq il-Gvern tas-Sudan, influwenza li hi bbażata fuq l-irwol tagħha bħala dik li ttiprovdi l-aktar dhul lill-Gvern tas-Sudan mill-bejgħ taż-żejt; ihegġeg liċ-Ċina biex tieqaf tibgħat armi lejn is-Sudan;
10. Jistieden lill-Unjoni Afrikana u lil-Lega Għarbija biex jinvolvu ruhhom b'mod attiv fid-Darfur billi jagħmlu pressjoni fuq il-Gvern tas-Sudan sabiex jikkopera mal-Uffiċċju tal-ICC tal-Prosekutur waqt investigazzjonijiet li qegħdin għaddejnin bħalissa jew oħrajnli se jsiru fil-ġejjieni, u jistieden lill-Presidenza tal-UE biex tpoġġi l-koperazzjoni tas-Sudan mal-ICC fuq l-aġenda għal djalogi u samits politiċi ma' shab ewlenin bħaċ-Ċina, l-Istati Uniti, l-Unjoni Afrikana u l-Lega Għarbija;
11. Jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex iżommu lill-Parlament infurmat regolamentarment dwar l-isforzi attwali u futuri biex issir pressjoni fuq il-Gvern tas-Sudan sabiex jikkopera mal-ICC, u jimpenja ruhu li jibqa' infurmat dwar il-kwistjoni u li juża l-opportunitajiet kollha disponibbli biex iqajjem il-kwistjoni kemm ma' uffiċjali Sudaniżi u kif ukoll ma' shab oħra;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2005

12. Jikkundanna l-attakki tar-ribelli tal-JEM f'Omdurman fl-10 u l-11 ta' Mejju 2008, kif ukoll il-bombardament mill-ajru li sehh fl-4 ta' Mejju 2008 fit-Tramuntana tad-Darfur, li qatel 12-il persuna, darab 30 oħra u qered skola, installazzjoni tal-ilma u suq;
13. Jesprimi thassib serju dwar il-ġlied li reġa' beda bejn l-Armata Sudaniza u l-SPLA f'Abyei, li qed iżid il-bżonnijiet umanitarji u jfixkel il-hidmiet umanitarji, u li potenzjalment jista' jipperikola l-ftehim ta' paċi tal-2005;
14. Jikkundanna kull ksur tal-ftehimiet ta' paċi u ta' waqfien mill-ġlied minn kwalunkwe naħa, u b'mod partikolari kull vjolenza diretta lejn il-popolazzjoni ċivili u t-tqegħid fil-mira tal-ghajnuna umanitarja;
15. Jistieden lill-awtoritajiet Sudanizi, l-aktar lill-Gvern ta' Unità Nazzjonali, biex jagħtu l-appoġġ shih tagħhom biex titwaqqaf b'mod effettiv il-UNAMID, u jappoġġjaw l-isforzi kollha biex tiġi ġġenerata l-istabilità u jinholoq ambjent sikur;
16. Jenfasizza għal darba oħra li ma jistax ikun hemm paċi dejjiema mingħajr ma ssir ġustizzja fir-rigward ta' delitti serji; jistieden lill-osservaturi tal-UE biex waqt it-tahdidiet ta' paċi jenfasizzaw l-importanza li tiegħa l-impunità fil-bini ta' rispettt sostnut għall-istat tad-dritt u għad-drittijiet tal-bniedem fis-Sudan;
17. Jistieden lill-Gvern tas-Sudan u lill-gruppi armati kollha biex jirrispettaw id-drittijiet tal-bniedem u l-liġi umanitarja internazzjonali billi joqogħdu lura minn kwalunkwe attakki mingħajr distinzjoni kontra ċ-ċivili, inkluża l-vjolenza kontra n-nisa;
18. Jistieden lin-naħat kollha involuti fil-kunflitt biex iżommu lura milli jirreklutaw u jużaw is-soldati tfal taht l-età ta' 18-il sena, u jistieden lill-awtoritajiet Sudanizi biex jiproteġu t-tfal spustati, speċjalment dawk taht l-età li mhumiex akkumpanjati, kif stipulat fil-konvenzjonijiet rilevanti;
19. Jistieden barra minn hekk lill-partijiet terzi kollha biex jieqfu milli jesportaw l-armi lin-naħat kollha involuti fil-kunflitt fir-reġjun u biex jiddefendu r-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-paċi u s-sigurtà internazzjonali fir-relazzjonijiet tagħhom mas-Sudan;
20. Huwa mħasseb dwar rapporti ta' arresti tal-massa f'Khartoum wara l-attakk tar-ribelli; ifakkar lill-Gvern tas-Sudan fl-obbligi tiegħu skond il-Karta Afrikana tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli, li fost l-oħrajn skond din il-Karta, hadd ma jista' jiġi arrestat jew miżmum b'mod arbitrarju u kull individwu għandu d-dritt għal difiża u li jittella' l-qorti fi żmien raġjonevoli;
21. Ihegġeg lir-Rappreżentant Speċjali tal-UE għas-Sudan, Pekka Haavisto, f'konformità mal-mandat tiegħu u mal-Požizzjoni Komuni tal-UE dwar l-ICC, biex ikollu rwol proattiv u biex juża l-opportunitajiet kollha disponibbli biex iqajjem, mal-interlokutori Sudanizi u shab oħra, il-bżonn li jiġu arrestati u kkonsenjati immedjatament Ahmad Huran u Ali Kushayb u li jikkoperaw mal-ICC, u jistieden lir-Rappreżentant Speċjali biex jirrapporta regolarment lill-istituzzjonijiet l-oħra tal-UE dwar l-iżviluppi f'dan ir-rigward;
22. Jesprimi thassib serju dwar in-nuqqasijiet serji fir-riżorsi tal-UNAMID u jistieden lill-istati membri tal-Unjoni Afrikana u lill-komunità internazzjonali biex iżidu l-kontribuzzjonijiet tagħhom sabiex aktar truppi u tagħmir ikunu jistgħu jintbagħtu b'mod urġenti d-Darfur;
23. Ihegġeg lill-Gvern Sudaniz biex jirrispetta l-impenn tiegħu lejn mortarja fuq ir-restrizzjonijiet u l-ostakoli għall-haddiema kollha umanitarji; jenfasizza li ż-żieda fil-vjolenza tul l-aħħar xahar kellha impatt ukoll fuq il-hidmiet umanitarji, hekk kif il-brigantagġ u l-htif wasslu sabiex jintilfu provvisti ta' ghajnuna, li riċentament ġieghlu lill-aġenziji tal-ikel biex inaqsu bin-nofs ir-razzjonijiet għal aktar minn tliet miljun persuna li jehtieghom fid-Darfur;

24. Jistieden lill-UE u lill-partecipanti internazzjonali l-oħra biex japplikaw miżuri xierqa li jkunu mmirati lejn min iwettaq il-vjolenza u jikser il-ftehim ta' waqfien mill-glied jew attakka ċ-ċivili, lis-soldati għaż-żamma tal-paċi jew il-hidmiet umanitarji, u biex jiehdu l-azzjoni kollha meħtieġa biex jgħinu sabiex tiegħu l-impunità;

25. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lir-Rappreżentant Speċjali tal-UE għas-Sudan, lill-Gvern tas-Sudan, lill-Gvernijiet tal-Istati Membri u lill-Membri tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU, lill-istituzzjonijiet tal-Unjoni Afrikana, lill-istituzzjonijiet tal-Lega Għarbija u lill-Prosekutur tal-ICC.

L-arrest ta' prigionieri politiċi fil-Belarus

P6_TA(2008)0239

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Meju 2008 dwar l-arrest ta' dissidenti politiċi fil-Belarus

(2009/C 279 E/24)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-qagħda fil-Belarus, b'mod partikulari dik tal-21 ta' Frar 2008 ⁽¹⁾.
  - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tal-Kummissjoni fil-21 ta' Novembru 2006 dwar ir-rieda min-naħa tal-Unjoni Ewropea biex iġġedded ir-relazzjoni tagħha mal-Belarus u l-poplu tiegħu fi hdan il-qafas tal-Politika Ewropea tal-Viċinat (ENP),
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tal-Presidenza tal-UE tal-28 ta' Marzu 2008 dwar il-Belarus,
  - wara li kkunsidra l-istqarrija tal-Presidenza tal-UE tad-29 ta' April 2008 dwar il-prigunerija mill-ġdid u l-fastidju ta' avversarji politiċi fil-Belarus,
  - wara li kkunsidra l-istqarrija tal-Presidenza tal-UE tas-6 ta' Meju 2008 dwar l-iżviluppi riċenti fir-relazzjoni bejn il-Belarus u l-Istati Uniti;
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 115(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi żewġ attivisti pro-demokratiċi mill-Belarus, Andrei Kim u Siarhei Parsyukevich, ingħataw sentenzi horox talli hadu sehem f'dimostrazzjonijiet paċifiċi tal-intraprendituri fl-10 u fil-21 ta' Jannar 2008,
- B. billi d-detenzjoni kontinwa ta' Aliksandr Kazulin, hija eżempju ulterjuri tal-indifferenza tal-Belarus għall-obbligijiet tiegħu li jirrispetta l-prinċipji u l-impenji tal-Organizzazzjoni għas-Sigurtà u Koperazzjoni fl-Ewropa (OSCE) li l-Belarus huwa membru tagħha,
- C. billi l-Parlament Ewropew stieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex iressqu proposti biex jagħmlu pressjoni ulterjuri fuq ir-reġim ta' Lukashenko f'organizzazzjonijiet internazzjonali u talab li jitressaq pakkett shih ta' sanzjonijiet speċifiċi u mmirati — li jikkastigaw bl-aħrax lil dawk li qed iwettqu l-oppressjoni mingħajr ma jżidu aktar it-tbatija taċ-ċittadini tal-Belarus,
- D. billi kkundanna l-użu tal-vjolenza u tal-arrest ta' numru kbir ta' partecipanti fl-okkażjoni ta' Jum il-Ħel-sien fil-25 ta' Marzu 2008, f'Minsk u b'liet oħrajn tal-Belarus.
- E. billi d-deċizzjoni tal-Gvern tal-Belarus li jiddikkjara 10 diplomatici mill-Istati Uniti bħala personae non gratae u t-tkeċċija furzata tal-Ambaxxatur tal-Istati Uniti għal Belarus huma miżuri mhux ġustifikati u ta' ħsara għall-interessi tal-poplu tal-Belarus,

---

(¹) Testi Adottati, P6_TA(2008)0071.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2005

1. Jiddispijaċih hafna li s-sitwazzjoni tad-demokrazija, tad-drittijiet tal-bniedem u tal-istat tad-dritt m'hix titjeb fil-Belarus; jiġbed l-attenzjoni li arresti arbitrariji kontinwi ta' membri tas-soċjetà ċivili u ta' attivisti tal-oppożizzjoni, b'mod partikulari d-detenzjoni temporanja ta' Aleksander Milinkevich, u l-infurzar aktar strett fuq il-media indipendenti, tmur kontra r-retorika tal-Gvern tal-Belarus rigward ix-xewqa tiegħu li jtejjeb ir-relazzjonijiet mal-Unjoni Ewropea;
2. Jikkundanna s-sentenzi horox li ngħataw lil Syarhei Parsyukevich u lil Andrei Kim fit-22 u fit-23 ta' April 2008 f'Minsk minhabba s-sehem tagħhom fid-dimostrazzjonijiet tal-intraprendituri tal-10 ta' Jannar 2008; fl-istess hin, jiddeplora il-forza, li skond ir-rapporti kienet eċċessiva, li ntużat mis-sigurtà tal-forzi tal-Belarus kontra ċittadini paċifiċi miġbura f'Minsk fil-25 ta' Marzu 2008 biex ifakkru d-disgħin anniversarju tal-Fondazzjoni għar-Repubblika Indipendenti tal-Poplu tal-Belarus u l-arrest tagħhom; jistieden lill-awtoritajiet tal-Belarus sabiex mingħajr kondizzjonijiet jibqgħu lura minn kull forma ta' użu ta' forza kontra r-rappreżentanti tal-oppożizzjoni demokratika;
3. Ihegġegħ lill-awtoritajiet tal-Belarus biex jehilsu immedjatament u mingħajr kondizzjonijiet il-prigunier politiku li fadal, Aliaksandr Kazulin, u biex jieqfu jużaw l-intimidazzjoni, il-fastidju, l-arresti mmirati u l-prosekuzzjonijiet motivati politikament kontra l-attivisti tal-oppożizzjoni demokratika u s-soċjetà ċivili fil-Belarus;
4. Itenni li l-konformità mal-prinċipji demokratiċi hija l-kwistjoni ewlenija għan-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet mal-Belarus;
5. Jikkundanna d-detenzjoni ta' ġurnalisti ta' media indipendenti, tfittxijiet fid-djar tagħhom u l-konfiska jew il-qerda tat-tagħmir tagħhom mis-servizzi sigrieti tal-Belarus (KGB) u jikkundanna l-isforzi tal-awtoritajiet tal-Belarus biex jiksru l-libertà tal-media;
6. Jitlob lill-Kunsill u lill-Kummissjoni sabiex jipprovdu appoġġ sostanzjali għall-vittmi tal-ksur tad-drittijiet tal-bniedem fil-Belarus; huwa tal-opinjoni li aktar għajna finanzjarja għall-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, b'mod partikulari l-media hielsa, hija meħtieġa għall-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fil-pajjiż;
7. Ifakkar li fil-21 ta' Novembru 2006 l-Unjoni Ewropea ddikjarat li lesta ggedded ir-relazzjoni tagħha mal-Belarus u l-poplu tiegħu fi hdan il-qafas tal-Politika Ewropea tal-Viċinat (ENP) hekk kif l-Gvern tal-Belarus juri rispett għall-valuri demokratiċi u għad-drittijiet fundamentali tal-poplu tal-Belarus;
8. Jenfasizza li, sabiex jinvolvi ruhu fi kwalunkwe djalogu sostanzjali mal-UE, il-Belarus jeħtieġ iwettaq il-kondizzjonijiet li fadal, stipulati fin-'non-paper' tal-Kummissjoni bit-titlu "X'tista' tagħti l-UE lill-Belarus", li tinkludi l-helsien tal-prigunieri politiċi kollha, it-tnehhija tal-pieni tal-mewt, l-assigurazzjoni ta' media hielsa u l-libertà tal-espressjoni, l-indipendenza tal-ġudikatura kif ukoll ir-rispett għall-valuri demokratiċi u għad-drittijiet fundamentali tal-poplu tal-Belarus;
9. Jinkundanna l-fatt li l-Belarus huwa l-aħħar pajjiż fl-Ewropa li għad għandu l-piena tal-mewt, li tmur kontra l-valuri Ewropej u universali;
10. Jiddispijaċih hafna li l-Liġi dwar ir-Reliġjon u l-Organizzazzjonijiet Religiwi tal-2002, li tikser il-prinċipji internazzjonali tal-libertà tar-reliġjon u d-drittijiet tal-bniedem, inkluzi dawk stipulati fil-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politiċi (ICCPR), u jagħraf li bhala riżultat ta' din il-leġiżlazzjoni, l-attivitajiet ta' hafna komunitajiet reliġjużi ġew limitati u l-mexxejja tagħhom qed ikunu soġġetti għal fastidju, prosekuzzjoni, multi u prigunerija b'mod kostanti;
11. Ihegġegħ lill-awtoritajiet tal-Belarus sabiex jimplimentaw b'mod shih l-istandards tal-OSCE fl-organizzazzjoni tal-elezzjonijiet parlamentari li ġejjin mahsuba għall-harifa 2008, u biex joholqu l-kundizzjonijiet għal-votazzjoni libera u ġusta; jistieden lill-gvern tal-Belarus biex jagħti aċċess hieles lir-rappreżentanti tal-oppożizzjoni demokratika għall-kummissjonijiet tal-elezzjoni distrettwali, jagħti r-reġistrazzjoni lill-kandidati parlamentari kollha u l-osservaturi tagħhom, u ma johloqx xkiel biex il-missjoni ta' osservazzjoni tal-elezzjonijiet tkun komprensiva u shiha;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2005

12. Jistieden lill-Gvern tal-Belarus sabiex japprova u jassigura l-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali tal-bniedem kollha u jassigura l-konformità ta' Belarus mal-istandards internazzjonali u b'mod partikulari mal-Artikolu 18 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politiċi (ICCPR);
13. Jistieden lill-Gvern tal-Belarus sabiex jirrevedi l-Liġi tal-2002 dwar il-Libertà tar-Religjon u tal-Organizzazzjonijiet Reliġjużi u sabiex irodd lura proceduri li jiggarrantixxu r-rispett għal-libertà tar-religjon;
14. Jesprimi s-solidarjetà mal-oppożizzjoni demokratika magħquda tal-Belarus u maċ-ċittadini kollha tal-Belarus li qed jirsistu għal Belarus indipendenti, miftuħ u demokratiku bbażat fuq l-istat tad-dritt; ihegġegħ lill-mexxejja tal-oppożizzjoni biex juru għaqda u determinazzjoni bejniethom fl-elezzjonijiet parlamentari li ġejjin;
15. Jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jieħdu passi ulterjuri lejn il-faċilitazzjoni u l-liberalizzazzjoni tal-proċeduri tal-viża għaċ-ċittadini tal-Belarus, għaliex dan biss jista' jgħin biex jitwettaq l-għan ewlieni tal-politika tal-UE lejn il-Belarus, jiġifieri li jiġu ffaċilitati u intensifikati l-kuntatti bejn il-popli u biex il-pajjiż ikollu d-demokrazija; ihegġiġhom, f'dan il-kuntest, biex jikkunsidraw l-possibilitajiet li titnaqqas l-ispiza tal-viża għaċ-ċittadini tal-Belarus li jkunu deħlin fiz-zona ta' Schengen, li huwa l-unika mod kif jiġi evitat li l-Belarus u ċ-ċittadini tiegħu jkunu dejjem aktar iżolati;
16. Jiddeplora r-rifjut imtenni tal-awtoritajiet tal-Belarus biex jagħtu viżas ta' dhul lill-Membri tal-Parlament Ewropew u l-parlamentari nazzjonali f'dawn l-aħhar sentejn; jistieden lill-awtoritajiet tal-Belarus biex ma johlolqux xkiel ulterjuri li jxekklu lid-Delegazzjoni tal-Parlament Ewropew għar-relazzjonijiet mal-Belarus milli żżur l-pajjiż u tosserva l-elezzjonijiet ġenerali li ġejjin u tikseb esperjenza diretta fil-Belarus;
17. Jesprimi s-solidarjetà mal-Istati Uniti u s-servizz diplomatiku tagħha, u jistieden lill-Gvern tal-Belarus sabiex jerġa' jikkunsidra d-deċiżjoni tiegħu u jieħu passi immedjati li jippermettu normalizzazzjoni tar-relazzjoni bejn il-Belarus u l-Istati Uniti fuq bażi ta' koperazzjoni ta' benefiċċju reċiproku;
18. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-parlamenti u l-gvernijiet tal-Istati Membri, lis-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti, lill-Assembleji Parlamentari tal-OSCE u tal-Kunsill tal-Ewropea, kif ukoll lill-gvern tal-Belarus.

Tensjoni tikber fil-Burundi

P6_TA(2008)0240

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar it-tensjoni tikber fil-Burundi

(2009/C 279 E/25)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-Burundi,
- wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Dar-es-Salamm dwar waqfien mill-ġlied komprensiv bejn il-gvern tal-Burundi u l-Forzi Nazzjonali għall-Liberazzjoni (FNL), iffirmat fis-7 ta' Settembru 2006,
- wara li kkunsidra l-Pjan ta' Azzjoni adottat f'Cape Town fit-22 sat-23 ta' Frar 2008 (il-Pjan t' Azzjoni),
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tal-Presidenza fisem l-Unjoni Ewropea dwar l-attakki reċenti fil-Burundi, mahruġa fit-23 ta' April 2008,
- wara li kkunsidra l-istqarrija tal-President tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU dwar il-qagħda fil-Burundi, mahruġa fl-24 ta' April 2008,

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2005

- wara li kkunsidra r-rapporti ta' tas-Segretarju Generali dwar l-Uffiċċju Integrat tan-NU fil-Burundi (BINUB),
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Human Rights Watch tal-2008 bit-titolu "*Isawtuni kull filgħodu: Abbuži mill-pulizija fil-Burundi*" ta' April 2008,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 115(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi mis-17 ta' April 2008 reġa' faqqa l-ġlied bejn it-truppi tal-gvern tal-Burundi u l-FNL fil-Burundi, u dan giegħel lil eluf ta' persuni ċivili jaharbu minn djarhom u wassal għall-mewt ta' 50 għallied ribelli,
- B. billi wara 14-il sena ta' gwerra ċivili, il-Burundi għadu jrid jistabbilixxi paċi dejjiema filwaqt li l-kunflitt holoq qagħda umanitarja u soċjo-ekonomika kritika li hija ta' periklu għall-istabilità tar-reġjun,
- C. billi f'dawn l-aħħar sentejn f'leww l-isforzi internazzjonali għat-twaqqif ta' ftehim ta' paċi bejn il-gvern tal-Burundi u l-FNL, fosthom l-Inizjattiva rReġjonali għall-Paċi fil-Burundi,
- D. billi n-negozjati bejn il-gvern tal-Burundi u l-FNL f'Julju 2007 meta l-FNL telaq mill-Mekkanizmu Kongunt għall-Verifika u għall-Monitoraġġ (JMMM), li nholoq biex jissorvelja l-implimentazzjoni tal-ftehim għall-waqfien mill-ġlied komprensiv iffirmat f'Settembru 2006,
- E. billi hafna jikkunsidraw r-ribelljoni kontinwa tal-FNL bħala l-aħħar ostaklu għall-istabilità dejjiema fil-Burundi, u jehieġ li tinstab soluzzjoni politika sabiex jiġi żgurat id-dizarm tal-FNL,
- F. billi fil-bidu ta' Mejju 2008, il-ministri tal-affarijiet barranin tat-Tanzanija u tal-Uganda, li ltaqgħu taht il-patroċinjta tal-Inizjattiva Reġjonali għall-Paċi dwar il-Burundi, hegġew lill-FNL u mexxejja ribelli ewlenin ohra biex ihallu t-Tanzanija, fejn għandhom il-baži tagħhom, u jmorru l-Burundi biex jieħdu sehem f'taħ-ditiet għall-paċi,
- G. billi f'Awissu 2007 bdew l-attakki kontra d-djar ta' persunagġi politiċi li ma kenux jappoġġjaw il-President tal-Burundi, Pierre Nkurunziza, jew li kienu jappoġġjawh qabel,
- H. billi 46 Membru tal-Parlament tal-Burundi, minhabba l-biża' dwar is-sikurezza fizika tagħhom, kitbu lis-Segretarju-Generali tan-NU biex jitolbu l-harsien tan-Nazzjonijiet Uniti,
- I. billi l-Parlament Ewropew għazel il-Burundi bħala pajjiżi pilota għall-implimentazzjoni ta' Pjan ta' Azzjoni prijoritarju mmirat lejn iż-żieda tal-heffa u tal-effiċjenza tal-ghajnuna għall-pajjiżi li qed jizviluppaw u li qegħdin fi stat prekarju,
- J. billi jingħad li bhalissa hemm aktar minn 700 familja (madwar 3,500 persuna) li qed jieħdu hsiebhom l-awtoritajiet, u li qed jistennew provvisti tal-ikel u tal-emerġenza,
- K. billi l-aħħar każijiet ta' ġlied jiffurmaw parti minn sensiela ta' kunflitti li hallew għadd dejjem akbar ta' familji spustjati (35,000 persuna), u b'hekk l-għadd totali ta' persuni spustjati internament (IDPs) tela' għal 100,000; billi t-Tanzanija trid tregġa' r-rifugjati tagħha mill-Burundi lura lejn il-Burundi, filwaqt li l-Burundi għadu qed jieħu eluf ta' rifugjati mill-Irwanda u mill-Kongo,
- L. billi huwa allegat li l-forzi tas-sigurtà tal-Burundi zammew illegalment madwar 200 persuna akkużati li jappoġġjaw ir-ribelli tal-FNL,
- M. billi fit-2 ta' Mejju 2008 il-gvern tal-Burundi irrapporta li erba' għallied ribelli u suldat' Burundjan kienu mietu f'dak li gie deskritt bħala imbuskata tal-FNL,

Il-Ħamis, 22 ta' Mejju 2005

- N. billi l-klima ta' impunità fil-Burundi holqot sitwazzjoni fejn it-tortura mill-pulizija u mill-forzi tas-sigurtà hija komuni, b'hal ma hija d-detenzjoni illegali,
- O. billi l-forza nazzjonali tal-pulizija tal-Burundi, imwaqqfa taht gvern tranżizzjonali fl-2004, mhijiex imharrġa tajjeb u hija maghmula minn persuni li qabel kienu ribelli kif ukoll suldati u uffiċjali tal-pulizija,
- P. billi l-UNICEF ghenet biex jiġu dimobilizzati aktar minn 3000 tifel u tifla li kienu suldati fil-Burundi bejn l-2004 u l-2006; billi reċentament xi tfal harbu minn ċentru ta' dimobilizzazzjoni u ghamlu rewwixta vjolenti, u aktar minn 500 tifel u tifla ghadhom fidejn il-FNL,
- Q. billi l-Burundi kien it-tielet pajjiż, wara l-Uganda u l-Etjopja, li ta kontribut għall-missjoni taż-żamma tal-paċi fis-Somalja, ibbażata f'Mogadishu u bl-isem ta' AMISOM, billi baġhat 800 suldat minkejja l-qagħda ta' sigurtà prekarja tal-Burundi,
1. Jesprimi tħassib serju dwar il-konfrontazzjonijiet militari reċenti fil-Burundi bejn il-Forzi Nazzjonali tad-Difiża u l-FNL, li wasslu għat-telf ta' hajjiet innocenti;
  2. Jitlob lill-partijiet kollha biex jirrispettaw il-ftehim għall-waqfien mill-ġlied komprensiv, u biex jerggħu jibdedw in-negozjati u jimxu bil-heffa lejn l-implimentazzjoni tal-JVMM li twaqqaf wara l-waqfien mill-ġlied;
  3. Ihegġegħ lill-FNL, b'mod partikulari, u lill-mexxej tiegħu Agathon Rwasa, biex jimpenja ruhu b'mod kostuttiv favur il-proċess tal-paċi;
  4. Jitlob lill-istati ġirien tal-Burundi biex jiżguraw li ma jservux b'hal bażijiet għall-moviment ribelli, u jilqqa' d-deċizzjoni tat-Tanzanija biex ma tibqax isservi b'hal post ta' kenn għall-mexxeja tal-FNL;
  5. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex tffasal miżuri biex tiffacilita l-integrazzjoni mill-ġdid tal-ex ribelli tal-FNL fis-socjeta', ladarba tiġi ffirmata ftehim;
  6. Jitlob lill-Kummissjoni biex iżżid l-ghajnuna umanitarja tagħha, fosthom għar-rifugjati u għall-persuni spustjati internament, u biex din l-ghajnuna titnaqqas biss jekk u meta tiġi sostitwita b'azzjonijiet tangibbli ta' żvilupp, sabiex tiżgura tranżizzjoni mingħajr problemi bejn l-operazzjonijiet umanitarji u l-politiki tal-iżvilupp;
  7. Jitlob lid-donaturi biex jirrispettaw l-impenji tagħhom u jiżguraw koordinazzjoni aktar mill-qrib mill-faži tal-bidu (upstream), sabiex iżidu l-effettività tal-ghajjnuna;
  8. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex tipproponi zieda mgħaġġla u sinifikanti fir-riżorsi finanzjarji li l-Unjoni Ewropea tagħti lill-Burundi, b'mod partikulari fl-okkażjoni tar-reviżjoni intermedjarja tal-ghaxar Fond Ewropew għall-Iżvilupp;
  9. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex, fid-dawl tal-fragilità tal-Burundi u fi hdan il-qafas tal-Pjan ta' Azzjoni li huwa tant meħtieġ, tagħti appoġġ prijoritarju lil:
    - programmi għall-governanza aħjar u għall-immaniġġjar demokratiku statali;
    - politiki tas-saħha, permezz tat-twaqqif ta' ċentri tas-saħha u t-tiġdid essenzjali tan-network tal-isptarijiet;
    - id-deċizzjoni tal-Gvern tal-Burundi li jipprovdi edukazzjoni primarja bla hlas;
    - l-isforzi kontinwi għat-tiġdid tal-infrastruttura fil-Burundi;
  10. Jinsisti, fid-dawl tal-urġenza tas-sitwazzjoni, li l-enfasi għandha titpoġġa fuq azzjonijiet tangibbli li l-poplu tal-Burundi jkun jista' jara;
  11. Jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex isahhu l-preżenza tagħhom fuq il-post fil-Burundi;

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2005

12. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex tippromwovi azzjonijiet mill-NGOs u mill-awtoritajiet lokali fl-UE bil-ghan li jghinu lill-awtoritajiet lokali u s-socjeta' civili fil-Burundi;
  13. Jafferma mill-gdid l-appogg tieghu ghall-Facilitazzjoni tal-Afrika ta' Isfel u ghall-inizjattivi reġjonali, u jibqa' deciz, bhala parti mid-direttorat politku, li jkollu rwol attiv fit-tnehhija tal-ostakoli ghall-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni u li jghin fl-isforzi kollha biex mill-gdid jigu attivati n-negozjati u tigi kkonsolidata l-paci fil-Burundi; jappoggja wkoll l-isforzi ta' medjazzjoni tal-Kummissjoni tan-NU ghall-Konsolidazzjoni tal-Paci;
  14. Jinnota l-istabilita' akbar li fe'gget fil-Burundi mid-dhul fis-sehh ta' kostituzzjoni gdida segwita mill-elezzjonijiet generali, izda jitlob li titwaqqaf kummissjoni ghall-paci u ghar-rikonciljazzjoni bhala mizura ghall-bini tal-kunfidenza li tghin biex terga' trawwem spirtu ta' kunfidenza u ta' stabilita' fost il-partijiet interessati varji, u jitlob lill-gvernijiet tal-Istati Membri biex finanzjarjament u logistikament jappoggjaw inizjattiva ta' dan it-tip;
  15. Jitlob lill-gvern tal-Burundi biex jiehu azzjoni immedjata sabiex jizgura li jigi rrispettat l-istat tad-dritt, li tintemm il-klima ta' impunita', li jkun hemm garanzija li dawk li wettqu l-abbuzi jittellghu quddiem il-qorti u jittejjeb it-tahrijg tal-korp tal-pulizija;
  16. Jilqa' l-helsien recenti ta' 232 tifel u tifla, wara tmien xhur ta' negozjati ma' grupp dissidenti tal-FNL minn, inter alia, l-gvern tal-Burundi, mis-socjeta' civili u mill-agenziji tan-NU;
  17. Jaghti istruzzjonijiet lill-President tieghu biex jghaddi din ir-rizoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Ko-Presidenti tal-Assemblea Parlamentari Kongunta ACP-UE, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, lill-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU, lill-Unjoni Afrikana u lill-gvernijiet u parlamenti tar-reġjun tal-Lagi l-Kbar u tal-Afrika ta' Isfel.
-

III

(Atti preparatorji)

IL-PARLAMENT EWROPEW

It-tqabbil tal-kwalifiki tat-taħriġ professjonali bejn l-Istati Membri u l-Komunità Ewropea ***I

P6_TA(2008)0200

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal deciżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tħassar id-Deciżjoni tal-Kunsill 85/368/KEE dwar it-tqabbil tal-kwalifiki tat-taħriġ professjonali bejn l-Istati Membri u l-Komunità Ewropea (COM(2007)0680 — C6-0398/2007 — 2007/0234(COD))

(2009/C 279 E/26)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0680),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 150(4) tat-Trattat KE, skond liema artikoli l-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C6-0398/2007),
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 51 u 43(1) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali (A6-0132/2008),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.
-

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

Il-proċeduri tal-elenkar u tal-pubblikazzjoni tat-tagħrif fl-oqsma veterinarji u zootekniki *

P6_TA(2008)0201

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal direttiva tal-Kunsill li tsempjifika l-proċeduri tal-elenkar u tal-pubblikazzjoni tat-tagħrif fl-oqsma veterinarji u zootekniki u li temenda d-Direttivi 64/432/KEE, 77/504/KEE, 88/407/KEE, 88/661/KEE, 89/361/KEE, 89/556/KEE, 90/427/KEE, 90/428/KEE, 90/429/KEE, 90/539/KEE, 91/68/KEE, 92/35/KEE, 92/65/KEE, 92/66/KEE, 92/119/KEE, 94/28/KE, 2000/75/KE, id-Deciżjoni 2000/258/KE u d-Direttivi 2001/89/KE, 2002/60/KE, u 2005/94/KE (COM(2008)0120 — C6-0156/2008 — 2008/0046(CNS))

(2009/C 279 E/27)

(Proċedura ta' konsultazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (COM(2008)0120),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 37 tat-Trattat KE, skond liema artikolu ġie kkonsultat mill-Kunsill (C6-0156/2008),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 51 u l-Artikolu 43(1) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Agricoltura u l-Iżvilupp Rurali (A6-0160/2008),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni;
  2. Jistieden lill-Kunsill biex jinfurmah jekk ikollu l-ħsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
  3. Jitlob lill-Kunsill biex jerga' jikkonsultah jekk ikollu l-ħsieb li jemenda l-proposta tal-Kummissjoni b'mod sustanzjali;
  4. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Ir-restituzzjoni ta' oġġetti ta' kultura mneħħija illegalment mit-territorju ta' Stat Membru (verżjoni kkodifikata) ***I

P6_TA(2008)0202

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-restituzzjoni ta' oġġetti ta' kultura mneħħija illegalment mit-territorju ta' Stat Membru (verżjoni kkodifikata) (COM(2007)0873 — C6-0025/2008 — 2007/0299(COD))

(2009/C 279 E/28)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni — kodifikazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0873),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 95 tat-Trattat KE, skond liema Artikoli l-Kummissjoni ippreżentat il-proposta lill-Parlament (C6-0025/2008),

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

- wara li kkunsidra l-Ftehma Interistituzzjonali tal-20 ta' Dicembru 1994 fuq metodu ta' hidma aċċelerat tal-kodifikazzjoni uffiċjali tat-testi legiżlattivi ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 80 u 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali (A6-0152/2008),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif adattata għar-rakkomandazzjonijiet tal-Grupp ta' Hidma Konsultattiv tas-Servizzi Legali tal-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni;
  2. Jagħti istruzzjoni lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

⁽¹⁾ ĠU C 102, 4.4.1996, p. 2.

Impriża Kongunta taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu *

P6_TA(2008)0203

Riżoluzzjoni legiżlattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill li jstabbilixxi Impriża Kongunta taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu 2004/06/001(COM(2007)0571 — C6-0446/2007 — 2007/0211(CNS))

(2009/C 279 E/29)

(Proċedura ta' konsultazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (COM(2007)0571),
  - wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej ⁽¹⁾ (Regolament Finanzjarju), u b'mod partikulari l-Artikolu 185 tiegħu,
  - wara li kkunsidra l-Ftehim Interistituzzjonali tas-17 ta' Mejju 2006 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina baġitarja u l-immaniġġjar finanzjarju sod ⁽²⁾ (IIA), u b'mod partikulari l-Punt 47 tagħha,
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 171 u 172 tat-Trattat KE, skond liema artikoli l-Kunsill ikkonsulta lill-Parlament (C6-0446/2007),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Baġits (A6-0145/2008),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Jikkunsidra li l-ammont ta' referenza indikat fil-proposta legiżlattiva jrid ikun kompatibbli mal-limitu massimu tal-intestatura 1a tal-qafas finanzjarju pluriennali attwali 2007-2013 u mad-dispożizzjonijiet tal-Punt 47 tal-Ftehim Interistituzzjonali (IIA) tas-17 ta' Mejju 2006; jinnota li kwalunkwe finanzjar lil hinn mill-2013 għandu jiġi evalwat fil-kuntest tan-negozjati għall-qafas finanzjarju li jmiss;

⁽¹⁾ ĠU L 248, 16.9.2002, p. 1. Regolament kif emendat l-aħhar mir-Regolament (KE) Nru 1525/2007 (ĠU L 343, 27.12.2007, p. 9).

⁽²⁾ ĠU C 139, 14.6.2006, p. 1. Regolament kif emendat l-aħhar mid-Deciżjoni 2008/29/KE (ĠU L 6, 10.1.2008, p. 7).

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

3. Jinnota li l-opinjoni mogħtija mill-Kumitat għall-Baġits ma teskludix ir-riżultat tal-proċedura stipulata fil-Punt 47 tal-Ftehim Interistituzzjonali IIA tas-17 ta' Mejju 2006 li tapplika għat-twaqqif tal-Impriza Kongunta taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu;
4. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex konsegwentament tbiddel il-proposta tagħha, skond l-Artikolu 250(2) tat-Trattat KE;
5. Jistieden lill-Kunsill biex jinfurmah jekk ikollu l-hsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
6. Jitlob lill-Kunsill biex jerga' jikkonsultah jekk ikollu l-hsieb li jemenda l-proposta tal-Kummissjoni b'mod sustanzjali;
7. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 1

**Proposta għal regolament
Premessa 7a (ġdida)**

(7a) F'Marzu 2007, il-bord ta' implimentazzjoni tal-Pjattaforma Teknoloġika Ewropea tal-Idroġenu u ċ-Ċelloli tal-Fjuwi adottat pjan ta' implimentazzjoni fejn kien stmat li, sabiex jintlaħqu l-isfidi teknoloġiċi, ser ikun hemm bżonn ta' baġit ta' EUR 7.4 biljuni tul il-perjodu ta' bejn l-2007 u l-2015, li terz minnhom għandhom jintefqu fuq ir-riċerka u l-iżvilupp. Sabiex l-UE tkun tista' tiżviluppa teknoloġiji li jkunu sostenibbli fuq perjodu ta' żmien twil, parti sinifikanti minn dan il-baġit għar-riċerka u l-iżvilupp għandu jkun allokat għar-riċerka orjentata lejn l-innovazzjoni.

Emenda 2**Premessa 9**

(9) L-għan tal-JTI dwar iċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu" hu li jitwettaq programm ta' riċerka, żvilupp teknoloġiku u attivitajiet ta' dimostrazzjoni fl-Ewropa fl-oqsma taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu. Dawn għandhom isiru bil-kooperazzjoni u l-involvement ta' partijiet interessati mill-industrija inklużi SMEs, ċentri tar-riċerka, universitajiet u reġjuni.

(9) L-għan tal-JTI dwar iċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu" hu li jitwettaq programm ta' riċerka, żvilupp teknoloġiku u attivitajiet ta' dimostrazzjoni fl-Ewropa fl-oqsma taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu. Dawn **l-attivitajiet, li għandhom jibnu fuq il-hidma mwettqa mill-Pjattaforma Teknoloġika Ewropea tal-Idroġenu u ċ-Ċelloli tal-Fjuwil**, għandhom isiru bil-kooperazzjoni u l-involvement ta' partijiet interessati mill-industrija inklużi SMEs, ċentri tar-riċerka, universitajiet u reġjuni

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 3
Premessa 10

(10) Meta titqies is-shubija pubblika privata li tinvolvi partijiet interessati prinċipali u l-attività tagħha fit-tul, il-benefiċċji soċjo-ekonomiċi mahluqa għaċ-ċittadini Ewropej, il-ġbir flimkien tar-riżorsi finanzjarji u l-kofinanzjament fil-qasam tal-attività tal-RTD&D fiċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu pprovduti mill-Kummissjoni u l-industrija, il-kompetenzi xjentifiċi u tekniċi għolja mehtieġa, u l-input ta' drittijiet tal-propjetà industrijali, huwa vitali li titwaqqaf "Impriża Kongunta għaċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu (minn issa 'l quddiem imsejha Impriża Kongunta FCH)" taht l-Artikolu 171 tat-Trattat. Din l-entità ġuridika għandha tiżgura l-użu kkoordinat u l-ġestjoni effiċjenti tal-fondi allokati għall-JTI taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu). Biex tiżgura ġestjoni xierqa tal-attivitàjiet mibdija iżda mhux mitmuma waqt is-Seba' Programm Kwadru (2007-2013), l-impriża Kongunta FCH għandha titwaqqaf għal perjodu **inizjali ta' 10 snin** li jintemm fil-31 ta' Diċembru 2017. **Dan il-perjodu jista' jiġi estiż.**

(10) Meta titqies is-shubija pubblika privata li tinvolvi partijiet interessati prinċipali u l-attività tagħha fit-tul, il-benefiċċji soċjo-ekonomiċi mahluqa għaċ-ċittadini Ewropej, il-ġbir flimkien tar-riżorsi finanzjarji u l-kofinanzjament fil-qasam tal-attività tal-RTD&D fiċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu pprovduti mill-Kummissjoni u l-industrija, il-kompetenzi *xjentifiċi* u tekniċi għolja mehtieġa, u l-input ta' drittijiet tal-propjetà industrijali, huwa vitali li titwaqqaf Impriża Kongunta għaċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu (minn issa 'l quddiem imsejha "Impriża Kongunta FCH") *skond* l-Artikolu 171 tat-Trattat. Din l-entità ġuridika għandha tiżgura l-użu kkoordinat u l-ġestjoni effiċjenti tal-fondi allokati għall-JTI taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu". Biex tiżgura ġestjoni xierqa tal-attivitàjiet mibdija iżda mhux mitmuma waqt is-Seba' Programm ta' Qafas (2007-2013), l-impriża Kongunta FCH għandha titwaqqaf għal perjodu li jintemm fil-31 ta' Diċembru 2017. **Ghandu jkun żgurat li wara l-aħħar sejha għal proposti fl-2013, il-proġetti li jkunu għadhom għaddejnin jiġu implimentati, immonitorjati u ffinanzjati sa l-2017.**

Emenda 4
Premessa 10 a (ġdida)

(10a) Huma mehtieġa innovazzjonijiet sinifikanti f'numru ta' oqsma sabiex it-teknoloġiji taċ-ċelloli tal-fjuwil u tal-idroġenu jkunu utilizzati b'mod effettiv. Għalhekk, il-Kummissjoni għandu jkollha rwol ewlieni li tassigura li tinghata l-enfasi xierqa fuq ir-riċerka fuq perjodu ta' żmien twil u li jinghata l-appoġġ xieraq, filwaqt li jitqies il-parir mogħti mill-korpi konsultattivi tal-impriża Kongunta taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu, jiġifieri l-Kumitat Xjentifiku u l-Grupp ta' Livell Għoli tal-Istati Membri.

Emenda 5
Premessa 11a (ġdida)

(11a) Għandha tithegġeg il-partecipazzjoni tal-SMEs, taċ-ċentri tar-riċerka u tal-universitajiet fl-attivitàjiet ta' RTD. B'konformità mar-Regoli għall-Partecipazzjoni fis-Seba' Programm ta' Qafas, il-livell massimu ta' finanzjament pubbliku ta' l-ispejjeż eliġibbli għandu, fil-każ tal-SMEs, taċ-ċentri tar-riċerka u tal-universitajiet, ikun hamsin fil-mija aktar għoli milli għal entitajiet oħrajn.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 6**Premessa 12**

(12) Il-Membri Fundaturi tal-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu l-Komunità Ewropea u l-Grupp Industrijali Ewropew tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu (minn issa 'l quddiem imsejjah "il-Grupp Industrijali"), li jirrappreżenta l-interessi tal-industrija u huwa miftuh għal kumpaniji privati. Grupp tar-Riċerka jista' jsir membru tal-Impriza Kongunta FCH.

(12) Il-Membri Fundaturi tal-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu l-Komunità Ewropea, **rappreżentata mill-Kummissjoni**, u l-Grupp Industrijali Ewropew tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu (minn issa 'l quddiem imsejjah "il-Grupp Industrijali"), li jirrappreżenta l-interessi tal-industrija u huwa miftuh għal kumpaniji privati **u għal assoċjazzjonijiet tal-industrija taċ-ċelloli tal-fjuwil u tal-idroġenu**. Grupp tar-Riċerka jista' jsir membru tal-Impriza Kongunta FCH.

Emenda 7**Premessa 13**

(13) L-ispejjeż ordinarji tal-Impriza Kongunta FCH għandhom jinħarġu fi flus b'mod ugwali mill-Komunità Ewropea u l-Grupp Industrijali mill-bidu nett. Jekk il-Grupp tar-Riċerka jiġi stabbilit, dan għandu jikkontribwixxi **1/12** tal-ispejjeż ordinarji.

(13) L-ispejjeż ordinarji tal-Impriza Kongunta FCH għandhom jinħarġu fi flus b'mod ugwali mill-Komunità Ewropea u l-Grupp Industrijali mill-bidu nett. Jekk il-Grupp tar-Riċerka jiġi stabbilit, dan għandu jikkontribwixxi **wkoll** għall-ispejjeż ordinarji.

Emenda 8**Premessa 13 a (ġdida)**

(13a) L-ispejjeż ordinarji, u b'mod partikulari l-ispejjeż amministrattivi, għandhom jinżammu għal minimu assolut u għandu jsir użu sħiħ tar-riżorsi u s-sistemi organizzattivi tal-korpi eżistenti.

Emenda 9**Premessa 14**

(14) L-ispejjeż operazzjonali **għall-RTD&D** għandhom jiġu ffinanzjati mill-Komunità **u s-settur privat**.

(14) L-ispejjeż operazzjonali għandhom jiġu ffinanzjati mill-Komunità, **mill-industrija u minn entitajiet legali pubbliċi u privati li jkun qed jipparteċipaw fl-attivitajiet. Jista' jkun hemm finanzjament addizzjonali disponibbli, inter alia, mill-Bank Ewropew tal-Investment (EIB), b'mod partikulari taħt il-Facilità ta' Finanzjament għall-Qsim tar-Riskju żviluppata b'mod kongunt mill-EIB u mill-Kummissjoni skond l-Anness III għad-Deċiżjoni 2006/971/KE.**

Emenda 10**Premessa 14a (ġdid)**

(14a) Minhabba l-ħtieġa li jiġu żgurati kundizzjonijiet tal-impjeg stabbli u trattament ugwali għall-istaff, u sabiex jiġi mħajjar staff xjentifiku u tekniku speċjalizzat tal-ogħla kalibru, hemm bżonn li l-Kummissjoni tkun awtorizzata tissekonda uffiċjali daqs kemm jidhrilha li jkun hemm bżonn fl-Impriza Kongunta FCH. Il-bqija tal-istaff għandu jiġi impjegat mill-Impriza Kongunta FCH b'konformità mar-regolamenti tal-impjeg tal-pajjiż ospitanti.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 11**Premessa 15**

(15) L-Impriza Kongunta FCH għandha tkun korp imwaqqaf mill-Komunità u l-approvazzjoni għall-implimentazzjoni tal-baġit tagħha għandu jingħata mill-Parlament Ewropew **fuq** rakkomandazzjoni tal-Kunsill. **Madankollu, għandhom jitqiesu l-ispeċifitàt li jirriżultaw min-natura tal-JTI bhala shubija pubblika privata u b'mod partikolari mill-kontribuzzjoni tas-settur privat lill-baġit.**

(15) L-Impriza Kongunta FCH għandha tkun korp imwaqqaf mill-Komunità u l-kwittanza għall-implimentazzjoni tal-baġit tagħha għandha tingħata mill-Parlament Ewropew. **filwaqt li** jittehd kont tar-rakkomandazzjoni tal-Kunsill.

Emenda 12**Premessa 16**

(16) L-Impriza Kongunta FCH għandha tadotta, **suġġetta għal konsultazzjoni minn qabel mal-Kummissjoni, dispożizzjonijiet finanzjarji speċifiċi msejsa fuq il-prinċipji tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 rigward ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej. Dawk id-dispożizzjonijiet għandhom jikkunsidraw** il-htigijiet operazzjonali speċifiċi tagħha **li jirriżultaw**, b'mod partikolari, **mill-htieġa** li jingħaqad il-finanzjament tal-Komunità u ma' dak privat.

(16) **Ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-Impriza** Kongunta FCH **ma jistgħux** ivarjaw mir-Regolament tal-Kummissjoni (KE, Euratom) Nru 2343/2002 tad-19 ta' Novembru 2002 **dwar ir-Regolament Finanzjarju qafas għall-entitajiet imsem-mija fl-Artikolu 185 tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju li jghodd għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej** ⁽¹⁾, **sakemm** il-htigijiet operazzjonali speċifiċi tagħha **ma jkunux jirrikjedu hekk**, b'mod partikolari, **il-htieġa** li jingħaqad il-finanzjament tal-Komunità **ma' dak privat. Hemm bżonn tal-kunsens minn qabel tal-Kummissjoni għall-adozzjoni ta' kwalunkwe regola li tidderoga mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 2343/2002. L-awtorità baġitarja għandha tkun infurmata b'dawn id-derogi.**

⁽¹⁾ ĠU L 357, 31.12.2002, p. 72. Korrigendum fil-ĠU L 2, 7.1.2003, p. 39.

Emenda 13**Artikolu 1**

1. Għall-implimentazzjoni tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta (minn issa 'l quddiem imsejha l-"JTI") dwar "iċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu", Impriza Kongunta (minn issa 'l quddiem imsejha l-"Impriza Kongunta FCH") fit-tifsira tal-Artikolu 171 tat-Trattat b'dan qiegħda titwaqqaf għal perjodu li jintemm fil-31 ta' Diċembru 2017. **Dan il-perjodu jista' jkun estiż b'revizjoni ta' dan ir-Regolament.**

2. **L-Impriza Kongunta FCH għandu jkollha personalità ġuridika.** Fl-Istati Membri, għandha tgawdi l-aktar kapacià ġuridika estensiva, mogħtija lill-persuni ġuridiċi taħt il-liġijiet ta' dawk l-Istati. Hija tista', b'mod partikolari, takkwista u tiddisponi minn propjetà mobbli u immobbli u tkun parti fi proċeduri legali.

1. Għall-implimentazzjoni tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta (minn issa 'l quddiem imsejha l-"JTI") dwar "iċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu", Impriza Kongunta (minn issa 'l quddiem imsejha l-"Impriza Kongunta FCH") fit-tifsira tal-Artikolu 171 tat-Trattat b'dan qiegħda titwaqqaf għal perjodu li jintemm fil-31 ta' Diċembru 2017. **Għandu jiġi żgurat li, wara l-aħhar sejha għall-proposti fl-2013, il-proġetti li jkunu għadhom għaddejjin jiġu implimentati, immonitorjati u ffinanzjati sa l-2017.**

2. **L-Impriza Kongunta FCH għandha tkun korp kif imsemmi fl-Artikolu 185 tar-Regolament Finanzjarju u l-Punt 47 tal-Ftehim Interistituzzjonali bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixciplina finanzjarja u l-amministrazzjoni finanzjarja soda tas-17 ta' Mejju 2006** ⁽²⁾. Fl-Istati Membri, għandha tgawdi l-aktar kapacià ġuridika estensiva, mogħtija lill-persuni ġuridiċi taħt il-liġijiet ta' dawk l-Istati. Hija tista', b'mod partikolari, takkwista u tiddisponi minn propjetà mobbli u immobbli u tkun parti fi proċeduri legali.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

3. *L-Impriża Kongunta FCH għandha titqies bhala korp internazzjonali fit-tifsira tal-Artikolu 22(c) tad-Direttiva 2004/17/KE u tal-Artikolu 15(c) tad-Direttiva 2004/18/KE.*

4. L-Impriża Kongunta FCH għandha tkun sitwata fi Brussell, il-Belġju.

5. L-Istatuti tal-Impriża Kongunta FCH huma stipulati fl-Anness.

4. L-Impriża Kongunta FCH għandha tkun sitwata fi Brussell, il-Belġju.

5. L-Istatuti tal-Impriża Kongunta FCH huma stipulati fl-Anness.

(²) ĠU C 139, 14.6.2006, p. 1. *Regolament kif emendat l-aħhar mid-Deciżjoni 2008/29/KE (ĠU L 6, 10.1.2008, p. 7).*

Emenda 14

L-Artikolu 2 — paragrafu 2

2. B'mod partikolari, hi:

(a) tappoġġja r-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u d-dimostrazzjoni (RTD&D) fl-Istati Membri u *L-“Pajjiżi Assoċjati”* b'mod koordinat biex tegħleb il-falliment fis-suq u tiffoka fuq l-iżvilupp ta' applikazzjonijiet tas-suq u b'hekk tiffacilita sforzi industrijali addizzjonali lejn utillizzazzjoni mghaġġla tat-teknoloġiji taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu;

(b) tappoġġja l-implimentazzjoni tal-prijoritajiet tar-riċerka tal-JTI dwar iċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu, notevolment bil-hruġ ta' għotjiet wara sejhiet kompetittivi għall-proposti;

(c) timmira li thegġeġ iktar investiment pubbliku u privat fir-riċerka tat-teknoloġiji taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu fl-Istati Membri u l-Pajjiżi Assoċjati;

(d) *tikkonkludi l-kuntratti tas-servizzi u l-provvista meh-tieġa għat-thaddim tal-Impriża Kongunta FCH;*

(e) *tiżgura l-effiċjenza u l-effikaċja tal-JTI dwar iċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu.*

2. B'mod partikolari, hi:

(-a) *għandu jkollha l-għan li tqiegħed lill-UE fuq quddiem fil-kamp tat-teknoloġiji taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu, u li tippermetti l-innovazzjoni tas-suq tat-teknoloġiji taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu sabiex is-suq ikun jista' jikseb il-benefiċċji sostanzjali mistennija minn din it-teknoloġija;*

(a) għandha tappoġġja r-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u d-dimostrazzjoni (RTD) fl-Istati Membri u *l-pajjiżi assoċjati mas-Seba' Programm ta' Qafas (minn issa 'l quddiem imsejtnha Pajjiżi Assoċjati)* b'mod koordinat biex tegħleb il-falliment fis-suq u tiffoka fuq l-iżvilupp ta' applikazzjonijiet tas-suq u b'hekk tiffacilita sforzi industrijali addizzjonali lejn utillizzazzjoni mghaġġla tat-teknoloġiji taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu;

(b) għandha tappoġġja l-implimentazzjoni tal-prijoritajiet tar-riċerka tal-JTI dwar iċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu, *inkluża r-riċerka orjentata lejn l-innovazzjoni*, notevolment bil-hruġ ta' għotjiet wara sejhiet kompetittivi għall-proposti;

(c) *għandu jkollha l-għan li thegġeġ iktar investiment pubbliku u privat fir-riċerka tat-teknoloġiji taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu fl-Istati Membri u l-pajjiżi Assoċjati;*

Emenda 15

Artikolu 3

Artikolu 3

imħassar

Membri

1. Il-membri fundaturi tal-Impriza Kongunta FCH (minn issa 'l quddiem imsejha "membri fundaturi") għandhom ikunu:

(a) il-Komunità Ewropea, irrappreżentata mill-Kummissjoni, u

(b) il-Grupp Industrijali Ewropew Aisbl tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta taċ-Celloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu mwaqqaf taht il-ligi Belġjana (minn issa 'l quddiem imsejjah il-"Grupp Industrijali").

2. Grupp tar-Riċerka, li jirrappreżenta organizzazzjonijiet tar-riċerka mhux għall-profitt, universitajiet u ċentri tar-riċerka, jista' jsir membru (minn issa 'l quddiem imsejjah il-"membru" sakemm tkun giet stabbilita entità li tirrappreżenta l-komunità tar-riċerka. Jekk il-Grupp tar-Riċerka jitwaqqaf, huwa jkollu sigġu wiehed fil-Bord tat-Tmexxija.

Emenda 16

Artikolu 4

Artikolu 4

imħassar

Korpi

1. Il-korpi eżekuttivi tal-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu:

(a) il-Bord tat-Tmexxija, u

(b) l-Uffiċċju tal-Programmi.

2. Il-korpi konsultattivi tal-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu:

(a) il-Grupp ta' Livell Għoli tal-Istati Membri, u

(b) il-Kumitat Xjentifiku.

3. L-Assemblea Ġenerali tal-Partijiet Interessati għandha tkun forum ta' konsultazzjoni dwar il-progress, l-aktar żviluppi riċenti, l-allinjament u d-direzzjoni futura tal-attivitaġiet tar-riċerka.

L-Assemblea Ġenerali tal-Partijiet Interessati għandha tkun miftuha għall-partijiet interessati pubbliċi u privati kollha, gruppi ta' interessi internazzjonali mill-Istati Membri kif ukoll minn pajjiżi terzi. Hi għandha tiltaqa' darba fis-sena.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 17

Artikolu 5

Sorsi tal-finanzjament

1. L-attivitajiet tal-Impriża Kongunta FCH għandhom ikunu ffinanzjati b'mod kongunt permezz ta' kontribuzzjonijiet mill-membri fundaturi tagħha u l-membri. Barra minn hekk, il-kontribuzzjonijiet għall-proġetti jistgħu jiġu aċċettati wkoll mill- Istituti Membri, l-Istituti Assoċjati, ir-reġjuni jew partijiet interessati oħrajn li jaqsmu l-għanijiet tal-JTI.

2. L-ispejjeż ordinarji tal-Impriża Kongunta FCH għandhom ikunu koperti b'mod ugwali bi flus mill-Komunità Ewropea u l-Grupp Industrijali mill-bidu nett. Jekk il-Grupp tar-Riċerka jitwaqqaf għandu jikkontribwixxi 1/12 tal-ispejjeż ordinarji. F'każ bhal dan, il-kontribuzzjoni tal-Kummissjoni tonqos b'mod korrispondenti.

3. L-ispejjeż operazzjonali għall-RTD&D għandhom ikunu ffinanzjati b'mod ugwali permezz tal-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Komunità u permezz ta' kontribuzzjonijiet f'oġġetti mill-entitajiet ġuridiċi privati li jipparteċipaw fl-attivitajiet, li jikkorrispondu għal ammont mill-inqas ugwali għall-kontribuzzjonijiet tal-Komunità.

4. Il-kontribuzzjoni *massima* tal-Komunità għall-ispejjeż ordinarji u l-ispejjeż operazzjonali tal-Impriża Kongunta FCH għandha tkun ta' 470 miljun EUR. L-ispejjeż ordinarji huma stmati li ma jaqbzux l-20 miljun EUR. Il-kontribuzzjonijiet għandhom jiġu mill-Programm Speċifiku "Kooperazzjoni" li jimplimenta s-Seba' Programm Kwadru għar-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u d-dimostrazzjoni (2007-2013) li jimplimenta l-baġit Komunitarju skond id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 54(2) (b) tar-Regolament (KE, Euratom) Nru 1605/2002. L-arranġamenti għall-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Komunità għandhom jiġu stabbiliti permezz ta' ftehim ġenerali u ftehim finanzjarju annwali ffirmit bejn il-Kummissjoni, f'isem il-Komunità, u l-Impriża Kongunta FCH.

5. Jekk ma jsirx finanzjament wara l-2013 (meta jintemm l-FP7) huma biss daww il-proġetti li għalihom ikun gie ffirmit ftehim ta' għotja sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2013 li jkomplu fis-snin 2014-2017.

Kontribuzzjoni tal-Komunità

4. Il-kontribuzzjoni *inizjali* tal-Komunità għall-ispejjeż ordinarji (*inklużi l-ispejjeż amministrattivi*) u l-ispejjeż operazzjonali tal-Impriża Kongunta FCH għandha tkun ta' EUR 470 miljun. Il-kontribuzzjoni għandha tithallas mill-appropriazzjonijiet fil-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea allokat għat-temi ta' "Energija", "Nanoxjenzi, Nanoteknoloġiji, Materjali u Teknoloġiji Godda tal-Produzzjoni", "Ambjent (inkluża l-Bidla fil-Klima)", u "Trasport (inkluża l-Aeronawtika)" tal-Programm Speċifiku għall-Kooperazzjoni li jimplimenta s-Seba' Programm ta' Qafas għar-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u d-dimostrazzjoni (2007-2013) li jimplimenta l-baġit Komunitarju skond id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 54(2)(b) tar-Regolament (KE, Euratom) Nru 1605/2002. **Din il-kontribuzzjoni tista' tiġi riveduta waqt revizjoni ta' nofs it-terminu fid-dawl tal-progress imwettaq u s-successi u l-impatt tal-Impriża Kongunta FCH.**

5. L-arranġamenti għall-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Komunità għandhom jiġu stabbiliti permezz ta' ftehim ġenerali u ftehim finanzjarju annwali li għandu jiġi konkluz bejn il-Kummissjoni, f'isem il-Komunità, u l-Impriża Kongunta FCH.

5a. Il-parti tal-kontribuzzjoni tal-Komunità għall-Impriża Kongunta FCH għall-finanzjament tal-attivitajiet ta' RTD għandha tingħata wara sejhiet kompetittivi u miftuħa għal proposti u evalwazzjoni, kompluta bl-għajnuna ta' esperti indipendenti, tal-proġett propost.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

5b. *L-kontribuzzjoni tal-Komunità għall-ispejjeż ordinarji m'għandhiex taqbeż EUR 20 miljun, u għandha tithallas f'pagamenti annwali ta' mhux aktar minn EUR 2 miljuni; kwalunkwe parti ta' din il-kontribuzzjoni li ma tintefaqx matul is-sena għandha tkun disponibbli fis-snin ta' wara għall-attivitajiet ta' R&D;*

Emenda 18

Artikolu 6

Artikolu 6

Parteċipazzjoni fil-proġetti

1. Il-parteċipazzjoni fil-proġetti għandha tkun miftuħa għall-entitajiet ġuridiċi u l-organizzazzjonijiet internazzjonali stabbiliti fi Stat Membru, Pajjiż Assoċjat jew kwalunkwe pajjiż terz sakemm ikunu ssodisfati l-kundizzjonijiet minimi.

2. Il-kundizzjonijiet minimi li għandhom jiġu ssodisfati għall-proġetti ffinanzjati mill-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu dawn li ġejjin:

(a) għandhom jipparteċipaw mill-inqas tliet entitajiet ġuridiċi, kull waħda minnhom għandha tkun imwaqqfa fi Stat Membru jew Pajjiż Assoċjat, u l-ebda tnejn minnhom ma jistgħu jkunu mwaqqfa fl-istess Stat Membru jew Pajjiż Assoċjat;

(b) it-tliet entitajiet ġuridiċi kollha għandhom ikunu indipendenti minn xulxin kif iddefinit fl-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 1906/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi r-regoli għall-parteċipazzjoni ta' imprizi, centri ta' riċerka u universitajiet f'azzjonijiet taht is-Seba' Programm Kwadru u għad-disseminazzjoni tar-riżultati tar-riċerka (2007-2013);

(c) mill-inqas entità ġuridika waħda għandha tkun membru tal-Grupp Industrijali jew il-Grupp tar-Riċerka, jekk ikun twaqqaf tali Grupp tar-Riċerka.

3. L-entitajiet ġuridiċi li jixtiequ jipparteċipaw fi proġett għandhom jiffurmaw konsorzju u jahtru wiehed mill-membri tagħhom biex jagħmilha tal-koordinatur tiegħu. Normalment il-koordinatur għandu jkun membru tal-Grupp Industrijali, jew membru tal-Grupp tar-Riċerka, jekk ikun twaqqaf tali Grupp tar-Riċerka. Eċċezzjonijiet għandhom jiġi approvati mill-Bord tat-Tmexxija.

4. Il-kundizzjoni minima għall-kuntratti tas-servizzi u l-provvista, l-azzjonijiet ta' appoġġ, l-istudji u l-attivitajiet tat-taħriġ iffinanzjati mill-Impriza Kongunta FCH għandha tkun il-parteċipazzjoni ta' entità ġuridika waħda.

imħassar

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 19

Artikolu 7

Artikolu 7

imħassar

Eligibbiltà għall-finanzjament

1. Il-kontribuzzjoni tal-Komunità għall-Impriża Kongunta FCH għall-finanzjament tal-attivitajiet tal-RTD&D għandha tinghata wara sejhiet kompetittivi għall-proposti.

2. F'każijiet eċċezzjonali l-Impriża Kongunta FCH tista' toħroġ sejhiet għall-offerti, jekk dan jitqies xieraq għas-segwitu effettiv tal-għanijiet tar-riċerka.

3. L-entitajiet ġuridiċi privati li jissodisfaw il-kriterji kollha li ġejjin għandhom ikunu eligibbli għal tali finanzjament:

(a) huma jkunu mwaqqfa fi Stat Membru jew ikollhom l-uffiċċju rreġistrat, il-post ċentrali jew prinċipali tan-negozju tagħhom fi stat li huwa parti kontraenti tal-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea jew li jkun Pajjiż Assoċjat jew Kandidat;

(b) huma jkollhom attivitajiet rilevanti fl-RTD&D, l-industrija lizzazzjoni jew l-iskjerament għaċ-ċelloli tal-fjuwil u/jew l-idroġenu u/jew pjaniet konkreti biex jagħmlu dan fil-futur qrib fl-Unjoni Ewropea jew fiż-Żona Ekonomika Ewropea.

4. Dawn li ġejjin ukoll huma eligibbli għall-finanzjament:

(a) korpi pubbliċi mhux għall-profitt imwaqqfa fi Stat Membru, Pajjiż Assoċjat, Pajjiż Kandidat jew fiż-ŻEE, inklużi stabbiliment ta' edukazzjoni sekondarja jew oghla;

(b) organizzazzjonijiet internazzjonali, li għandhom personalità ġuridika taht il-liġi pubblika internazzjonali, kif ukoll kull aġenzija speċjalizzata mwaqqfa minn tali organizzazzjonijiet intergovernattivi;

(c) entitajiet ġuridiċi minn pajjiżi terzi, sakemm il-Bord tat-Tmexxija jqis il-partecipazzjoni tagħhom bhala ta' benefiċċju partikolari għall-proġett.

Emenda 20

Artikolu 8 — paragrafu 1

1. Id-dispożizzjonijiet finanzjarji tal-Impriża Kongunta FCH għandhom jissejsu fuq il-prinċipji tar-Regolament Nru 1605/2002. Hi tista' titbiegħed mir-Regolament Nru 1605/2002 fejn htigijiet speċifiċi tal-Impriża Kongunta FCH jitolbu dan, suġġett għall-approvazzjoni minn qabel tal-Kummissjoni.

1. Ir-regoli finanzjarji applikabli għall-Impriża Kongunta FCH m'għandhomx jitbiegħdu mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 2343/2002, sakemm il-htigijiet operattivi speċifiċi tagħha ma jkunux jitolbu dan u suġġett għall-approvazzjoni minn qabel tal-Kummissjoni. L-awtorità baġitarja għandha tkun infurmata dwar dawn id-derogi.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 21

L-Artikolu 9 — paragrafu 1

1. *Ir-Regolamenti tal-Persunal tal-Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej, il-Kundizzjonijiet tal-Impjeg ta' Haddiema Ohra tal-Komunitajiet Ewropej u r-regoli adottati b'mod kongunt mill-istituzzjonijiet tal-Komunità Ewropea bl-iskop li jiġu applikati dawn ir-Regolamenti tal-Persunal u l-Kundizzjonijiet tal-Impjeg għandhom japplikaw għall-persunal tal-Impriza Kongunta FCH.*

1. L-Impriza Kongunta FCH *għandha tirrekluta l-istaff tagħha f'konformità mar-regoli ta' impjeg fis-sehh fil-pajjiż ospitanti. Il-Kummissjoni tista' tissekonda daqs kemm jidher liha li jkun hemm bżonn uffiċjali fl-Impriza Kongunta FCH.*

Emenda 22

L-Artikolu 9 — paragrafu 2

2. *Fir-rigward tal-persunal tagħha, l-Impriza Kongunta FCH għandha teżercita l-poteri mogħtija lill-awtorità tal-hatra bir-Regolamenti tal-Persunal tal-Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej u lill-awtorità mogħtija s-setgħa bil-Kundizzjonijiet tal-Impjeg ta' Haddiema Ohra tal-Komunitajiet Ewropej li tikkonkludi l-kuntratti.*

imħassar

Emenda 23

L-Artikolu 9 — paragrafu 3

3. Il-Bord tat-Tmexxija, bi qbil mal-Kummissjoni, għandu jadotta l-miżuri tal-implimentazzjoni meħtieġa, *skond l-Artikolu 110 tar-Regolamenti tal-Persunal tal-Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej u l-Kundizzjonijiet tal-Impjeg ta' Haddiema Ohra* tal-Komunitajiet Ewropej.

3. Il-Bord tat-Tmexxija għandu, biqbil mal-Kummissjoni, jadotta l-miżuri tal-implimentazzjoni meħtieġa *fir-rigward tal-issekondar tal-uffiċjali* tal-Komunitajiet Ewropej.

Emenda 24

Artikolu 10

Artikolu 10

Privileġġi u Immunitajiet

Il-Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Komunitajiet Ewropej għandu japplika għall-Impriza Kongunta FCH u l-persunal tagħha.

imħassar

Emenda 25

Artikolu 13

1. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport annwali dwar il-progress magħmul mill-Impriza Kongunta FCH.

1. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport annwali dwar il-progress magħmul mill-Impriza Kongunta FCH. *Ir-rapport għandu jinkludi n-numru ta' proposti ppreżentati, in-numru ta' proposti magħżula għall-iffinanzjar, it-tipi ta' parteċipanti (inklużi l-SMEs) u l-istatistiċi tal-pajjiż.*

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

2. **Sentejn wara t-twaqqif tal-Impriza kongunta FCH, iżda fi kwalunkwe każ** mhux aktar tard **mill-2010**, il-Kummissjoni għandha **twettaq evalwazzjoni** interim tal-Impriza Kongunta FCH bl-ghajjnuna ta' esperti indipendenti. Din l-evalwazzjoni għandha tkopri l-kwalità u l-effiċjenza tal-Impriza Kongunta FCH u l-progress magħmul fl-ghanijiet tagħha. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika l-konkluzjonijiet ta' din, flimkien mal-osservazzjonijiet tagħha lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

3. **Fl-aħhar tal-2017**, il-Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjoni finali tal-Impriza Kongunta FCH bl-ghajjnuna ta' esperti indipendenti. Ir-riżultati tal-evalwazzjoni finali għandhom jiġu ppreżentati lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

4. L-approvazzjoni għall-implimentazzjoni tal-baġit tal-Impriza Kongunta FCH tinghata mill-Parlament Ewropew, **fuq** rakkomandazzjoni tal-Kunsill, **skond il-proċedura stabbilita bir-Regolament Finanzjarju tal-Impriza Kongunta FCH**.

2. **Sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2011 u l-31 ta' Diċembru 2014**, il-Kummissjoni għandha **tippreżenta evalwazzjonijiet** interim tal-Impriza Kongunta FCH **imwettqa** bl-ghajjnuna ta' esperti indipendenti. Din l-evalwazzjoni għandha tkopri l-kwalità u l-effiċjenza tal-Impriza Kongunta FCH u l-progress magħmul fl-ghanijiet tagħha. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika l-konkluzjonijiet ta' dawn l-evalwazzjonijiet, flimkien mal-osservazzjonijiet tagħha **u, fejn xieraq, flimkien ma' proposti biex jiġi emendat dan ir-Regolament i**, lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

3. **Sa mhux aktar tard minn sitt xhur wara t-tmiem tal-Impriza Kongunta FCH**, il-Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjoni finali tal-Impriza Kongunta FCH bl-ghajjnuna ta' esperti indipendenti. Ir-riżultati tal-evalwazzjoni finali għandhom jiġu ppreżentati lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

4. **Il-kwittanza** għall-implimentazzjoni tal-baġit tal-Impriza Kongunta FCH **għandha** tinghata mill-Parlament Ewropew, **fil-waqt li jittiehed kont tar-rakkomandazzjoni** tal-Kunsill

Emenda 26

Artikolu 17

L-Impriza Kongunta FCH għandha tadotta regoli li jiggvernaw l-użu u t-tixrid tar-riżultati **tal-RTD&D, inklużi d-dispożizzjonijiet dwar l-eżerċizzju**, fejn ikun xieraq, **tad-drittijiet** tal-propjetà intellettwali **ġġenerati minn** attivitajiet **tal-RTD&D** taht dan ir-Regolament. **Dawn ir-regoli għandhom** jiżguraw li r-riżultati ta' **l-RTD&D** jintużaw u jixxerrdu.

L-Impriza Kongunta FCH għandha tadotta regoli li jiggvernaw l-użu u t-tixrid tar-riżultati **tar-riċerka fuq il-bażi tal-principji mhaddna fir-Regolament (KE) 1906/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 li jistipula r-regoli għall-partecipazzjoni ta' impriži, ċentri għar-riċerka u universitajiet f'azzjonijiet taht is-Seba' Programm ta' Qafas u għat-tixrid tar-riżultati tar-riċerka (2007-2013) ⁽¹⁾ (minn hawn 'il quddiem imsejha "r-regoli għall-partecipazzjoni fis-Seba' Programm ta' Qafas")**, li jiżguraw li, fejn ikun xieraq, il-propjetà intellettwali **ġġenerata bis-sahha ta'** attivitajiet **ta' RTD** taht dan ir-Regolament **tiġi protetta, u li** r-riżultati **tar-riċerka** jintużaw u jixxerrdu.

⁽¹⁾ ĠU L 391, 30.12.2006, p. 1.

Emenda 27 — Proposta għal regolament

Artikolu 19

Għandu jiġi konkluz ftehim ospitanti bejn l-Impriza Kongunta FCH u l-Belġju dwar l-akkomodazzjoni tal-uffiċini, il-privileġġi u l-immunitajiet u appoġġ ieħor li għandu jinghata mill-Belġju lill-Impriza Kongunta FCH.

Għandu jiġi konkluz ftehim ospitanti bejn l-Impriza Kongunta FCH u l-Belġju dwar **l-ghajjnuna tal-Istat ospitanti fir-rigward ta'** l-akkomodazzjoni tal-uffiċini, il-privileġġi u l-immunitajiet u appoġġ ieħor li għandu jinghata mill-Belġju lill-Impriza Kongunta FCH.

Emenda 28

Anness — Artikolu I.1 — paragrafu 3

3. L-Impriza Kongunta FCH ghandha tiġi stabbilita mill-jum tal-pubblikazzjoni ta' dan ir-Regolament fil-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea għal perjodu inizjali li jintemm fil-31 ta' Diċembru 2017.

3. L-Impriza Kongunta FCH ghandha tiġi stabbilita mill-jum tal-pubblikazzjoni ta' dan ir-Regolament fil-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea għal perjodu inizjali li jintemm fil-31 ta' Diċembru 2017. **Hija korp imwaqqaf b'konformità mal-Artikolu 185 tar-Regolament Finanzjarju u l-Punt 47 tal-Ftehim Interistituzzjonali (IIA) tas-17 ta' Mejju 2006.**

Emenda 29

Anness — Artikolu I.2

Għanijiet u dmirijiet prinċipali

1. L-Impriza Kongunta FCH **ghandha taħdem fl-ambitu tal-FP7 sabiex tippermetti lit-teknoloġiji taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu jippenetraw fis-suq, b'hekk tippermetti lill-forzi tas-suq kummerċjali li jmessu 'l quddiem il-benefiċċji pubbliċi potenzjali sostanzjali.**

2. L-għanijiet jinkludu:

— **li l-Ewropa titqiegħed fuq quddiem fit-teknoloġiji taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu mad-dinja kollha;**

— li tintlaħaq il-massa kritika tal-isforz tar-riċerka biex titnissel il-fiduċja fl-industrija, fl-investituri pubbliċi u privati, f'dawk li jiehdu d-deċiżjonijiet u l-partijiet interessati ohra sabiex jidhlu għal programm fit-tul;

— li tirrendi l-investment industrijali, nazzjonali u reġjonali fl-RTD&D aktar effettiv;

— **li tinbena ż-Żona Ewropea tar-Riċerka permezz ta' kooperazzjoni mill-qrib mar-riċerka mwettqa f'livelli nazzjonali u reġjonali — bit-tharis tas-sussidjarjetà;**

— li jiġu integrati r-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u l-attivitajiet ta' dimostrazzjoni, u jiffukaw fuq il-ksib ta' sostenibbiltà fit-tul u miri kompetittivi industrijali dwar l-ispejjeż, ir-rendiment u d-durabbiltà u jinghelbu l-ostakli teknoloġiċi kritiċi;

— li tistimola l-innovazzjoni u l-iżvilupp ta' katini godda ta' valur inklużi l-SMEs;

— li tiffacilita l-interazzjoni bejn l-industrija, l-universitajiet u ċ-ċentri ta' riċerka inkluża dik dwar riċerka bażika;

Dmirijiet u attivitajiet ewlenin

1. **Id-dmirijiet u l-attivitajiet ewlenin ta' l-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu dawn li ġejjin:**

a) **li jiġi żgurat it-twaqqif u l-immaniġġjar effiċjenti tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta taċ-ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu;**

b) li tintlaħaq il-massa kritika tal-isforz tar-riċerka biex titnissel il-fiduċja fl-industrija, fl-investituri pubbliċi u privati, f'dawk li jiehdu d-deċiżjonijiet u fil-partijiet interessati ohra sabiex jidhlu għal programm fit-tul;

c) li tirrendi investment industrijali, nazzjonali u reġjonali ulterjuri ta' RTD&D;

d) li jiġu integrati r-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u l-attivitajiet ta' dimostrazzjoni, u li jkun hemm attenzjoni ffokata fuq il-ksib ta' sostenibbiltà fit-tul u miri kompetittivi industrijali dwar l-ispejjeż, ir-rendiment u d-durabbiltà u li jinghelbu l-ostakli teknoloġiċi kritiċi;

e) li jiġu stimolati l-innovazzjoni u l-iżvilupp ta' katini godda ta' valur inklużi l-SMEs;

f) li tiġi ffacilitata l-interazzjoni bejn l-industrija, l-universitajiet u ċ-ċentri ta' riċerka inkluża l-interazzjoni dwar riċerka bażika;

g) **li jiġi promoss l-involvement tal-SMEs fl-attivitajiet tagħha, skond l-oġettivi tas-Seba' Programm ta' Qafas;**

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

- li *theġġegħ* il-partecipazzjoni ta' istituzzjonijiet minn kull pajjiż, **inklużi l-Istati Membri l-ġodda** u l-Pajjiżi **Kandidati**;
- li *twettaq* riċerka soċjo-tekniko-ekonomiku fil-wiesgħa biex *tivvaluta* u *timmonitorja* l-progress teknoloġiku u l-ostakli mhux tekniċi għad-dhul fis-suq;
- li *twettaq* riċerka li ssoċni l-iżvilupp ta' regolamenti u standards *ġodda* u *tirrevedi* regolamenti u standards eżistenti sabiex *telimina* l-ostakli artifiċjali għad-dhul fis-suq u *tappoġġja* l-interkambjabbiltà, l-interoperabbiltà, il-kummerċ tal-idroġeni bejn il-fruntieri, u s-swieq tal-esportazzjoni waqt li *tiżgura* s-sigurtà tal-operat u *mhux ixxekkel* l-innovazzjoni;
- li *tipprovi* informazzjoni ta' min joqgħod fuqha sabiex *ittejjeb* l-għarfien pubbliku u *toħloq* aċċettazzjoni pubblika dwar is-sigurtà tal-idroġenu, u l-benefiċċji mit-teknoloġiji l-ġodda għall-ambjent, għas-sigurtà tal-provvista, għall-ispejjeż tal-enerġija, u għall-impjiegi.

3. Il-hidmiet ewlenin tal-Impriża Kongunta FCH għandhom ikunu sabiex tiżgura t-twaqqif u t-tmexxija effiċjenti tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu.

4. Dan jinkludi:

- li *tistabbilixxi* u *timplimenta* pjan ta' attività ta' riċerka multi-annwali;
- li *timpenja* l-finanzjament Komunitarju u *timmobilizza* r-riżorsi tas-settur privat u oħrajn tas-settur pubbliku meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-attivitàjiet tagħha ta' **RTD&D**;
- li *tiżgura* l-operat tajjeb tal-attivitàjiet ta' **l-RTD&D** u ġestjoni finanzjarja tajba tar-riżorsi;
- **li tikkooopera u tikkonsulta mal-Grupp ta' Livell Għoli tal-Istati Membri**;
- **li tikkooopera u tikkonsulta mal-Kumitat Xjentifiku**;
- **li torganizza laqgħat annwali tal-Assemblea Ġenerali tal-Partijiet Interessati**;
- li *tikkomunika* u *xxerred* l-informazzjoni dwar il-proġetti, inklużi l-ismijiet tal-partecipanti, ir-riżultati tal-attivitàjiet ta' **l-RTD&D**, u l-ammont tal-kontribuzzjoni finanzjarja mill-Impriża Kongunta FCH;

- h) li *titheġġegħ* il-partecipazzjoni ta' istituzzjonijiet **mill-Istati Membri** u l-pajjiżi Assoċjati **kollha**;**
- i) li *titwettaq* riċerka soċjo-tekniko-ekonomika fil-wiesgħa biex *jigi valutat* u *mmonitorjat* il-progress teknoloġiku u l-ostakli mhux tekniċi għad-dhul fis-suq;**
- j) li *tittwettaq* riċerka li ssoċni l-iżvilupp ta' regolamenti u standards *ġodda* u *jigu riveduti* regolamenti u standards eżistenti sabiex *jigu eliminati* l-ostakli artifiċjali għad-dhul fis-suq u *jigu appoġġjati* l-interkambjabbiltà, l-interoperabbiltà, il-kummerċ tal-idroġeni bejn il-fruntieri, u s-swieq tal-esportazzjoni *filwaqt* li *tigi żgurata* s-sigurtà tal-operat u *filwaqt* li *matixxekkilk* l-innovazzjoni;**
- k) li *tigi kkomunikata* u *mxerrda* informazzjoni *siewja rigward* l-attivitàjiet tagħha, **speċjalment lill-SMEs u liċċentri tar-riċerka** u li *tigi pprovduta* informazzjoni ta' min joqgħod fuqha sabiex *jittejjeb* l-għarfien pubbliku u *tinholoq* aċċettazzjoni pubblika dwar is-sigurtà tal-idroġenu, u l-benefiċċji mit-teknoloġiji l-ġodda għall-ambjent, għas-sigurtà tal-provvista, għall-ispejjeż tal-enerġija, u għall-impjiegi.**
- l) li *jigi stabbilit* u *implimentat* pjan ta' attività ta' riċerka *pluri-jennali*;**
- m) li *jigi impenjat* il-finanzjament Komunitarju u *jigu mmobilizzati* r-riżorsi tas-settur privat u oħrajn tas-settur pubbliku meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-attivitàjiet tagħha ta' **RTD**;**
- n) li *jigi żgurata* l-operat tajjeb tal-attivitàjiet ta' **RTD** u ġestjoni finanzjarja tajba tar-riżorsi;**
- o) li *tigi kkomunikata* u *mxerrda* l-informazzjoni dwar il-proġetti, inklużi l-ismijiet tal-partecipanti, ir-riżultati tal-attivitàjiet ta' **RTD**, u l-ammont tal-kontribuzzjoni finanzjarja mill-Impriża Kongunta FCH;**

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

- li *tinnotifika lill-entitajiet* ġuridiċi li jkunu kkonkludew Ftehim ta' Ghotja mal-Impriza Kongunta FCH bl-opportunitajiet ta' self potenzjali mill-Bank Ewropew tal-Investment, b'mod partikolari l-Faċilità Finanzjarja tal-Qsim tar-Riskju stabbilita taht is-Seba' Programm ta' Qafas;
- li *tiżgura* livell għoli ta' trasparenza u kompetizzjoni ġusta taht kundizzjonijiet ta' aċċess ugwali għall-applikanti kollha għall-attivitajiet ta' riċerka u ta' dimostrazzjoni tal-Impriza Kongunta FCH, kemm jekk ikunu membri tal-Grupp tar-Riċerka jew tal-Grupp Industrijali (b'mod partikolari intrapriżi żgħar u ta' daqs medju) u kemm jekk le;
- li *ssegwi l-iżviluppi internazzjonali fil-qasam u li tidhol* f'kooperazzjoni internazzjonali meta jkun xieraq.

- p)** li *jġu nnotifikati l-entitajiet* ġuridiċi li jkunu kkonkludew Ftehim ta' Ghotja mal-Impriza Kongunta FCH bl-opportunitajiet ta' self potenzjali mill-Bank Ewropew tal-Investment, b'mod partikolari l-Faċilità Finanzjarja tal-Qsim tar-Riskju stabbilita taht is-Seba' Programm ta' Qafas;
- q)** li *jġi żgurat* livell għoli ta' trasparenza u kompetizzjoni ġusta taht kundizzjonijiet ta' aċċess ugwali għall-applikanti kollha għall-attivitajiet ta' riċerka u ta' dimostrazzjoni tal-Impriza Kongunta FCH, kemm jekk ikunu membri tal-Grupp tar-Riċerka jew tal-Grupp Industrijali (b'mod partikolari intrapriżi żgħar u ta' daqs medju) u kemm jekk le;
- r)** li *jġu segwiti l-iżviluppi internazzjonali fil-qasam u li jkun* hemm impenn f'kooperazzjoni internazzjonali meta jkun xieraq.
- s)** li *tiġi żviluppata koperazzjoni mill-qrib u tiġi żgurata koordinazzjoni mas-seba' Programm ta' Qafas u attivitajiet ohra nazzjonali u transnazzjonali, korpi u partijiet interessati tal-UE;*
- t)** li *jġi mmonitorjat il-progress lejn il-kisba tal-objettivi tal-Impriza Kongunta FCH;*
- u)** li *titwettag kwalunkwe attività b'zonnjuża ohra għall-kisba tal-objettivi tagħha.*

Emenda 30

Anness — Artikolu I.3

Membri u gruppi ta' interess

1. Il-membri fundaturi (minn hawn 'il quddiem imsejja l-“Membri Fundaturi”) tal-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu:
  - il-Komunità Ewropea, rappreżentata mill-Kummissjoni Ewropea, u
  - l-Grupp Industrijali Ewropew Aisbl għall-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu stabbilit taht il-liġi Belġjana (minn hawn il quddiem imsejjah il-“Grupp Industrijali”).
2. Il-Grupp Industrijali:
  - **hu organizzazzjoni mhux għall-profitt li għandu l-għan li jikkontribwixxi lejn il-ksib tal-għanijiet tal-Impriza Kongunta FCH;**

Membri

1. Il-membri fundaturi (minn hawn 'il quddiem imsejja l-“Membri Fundaturi”) tal-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu:
  - a)** il-Komunità Ewropea, rappreżentata mill-Kummissjoni Ewropea, u
  - b)** **wara l-aċċettazzjoni tal-Istatuti**, il-Grupp Industrijali Ewropew Aisbl għall-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta taċ-Ċelloli tal-Fjuwil u l-Idroġenu, **li huwa organizzazzjoni mhux għall-profitt** stabbilita taht il-liġi Belġjana **u li għandu l-għan li jikkontribwixxi għall-ksib tal-objettivi tal-Impriza Kongunta FCH** (minn hawn 'il quddiem imsejjah il-“Grupp Industrijali”).
2. Il-Grupp Industrijali **għandu:**

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

— **huwa mwaqqaf legalment taht il-liġi Belġjana, u jopera taht il-liġijiet sussidjarji rreġistrati tagħha debitament adottati għar-rigward tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta;**

— **għandu** jiżgura li l-kontribuzzjoni tiegħu għar-riżorsi tal-Impriza Kongunta FCH, skond **l-Artikolu 5** ta' dan ir-Regolament issir bil-quddiem bhala kontribuzzjoni fi flus biex tkopri 50 % tal-ispejjeż ordinarji tal-Impriza Kongunta FCH u trasferita għall-baġit tal-Impriza Kongunta FCH qabel il-bidu ta' kull sena finanzjarja;

— **għandu** jiżgura li l-kontribuzzjoni tal-industrija lejn it-twertiq tal-attivitajiet ta' **l-RTD&D** iffinanzjati mill-Impriza Kongunta FCH **tiġi pprovduta f'oġġetti u tkopri minimu ta' 50 % tal-ispejjeż totali tal-proġett, ikkalkulati fuq bażi annwali;**

— **huwa** miftuh għas-shubija minn kull entità ġuridika (inklużi l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju), iffurmata f'konformità mal-liġi ta' Stat Membru, Pajjiż Assoċjat **jew Stat taż-ŻEE** u li **għandha** l-uffiċċju rreġistrat tagħha, l-amministrazzjoni ċentrali jew il-post prinċipali tan-negozji fiż-żona msemmija hawn fuq, sakemm hi tkun attiva fil-qasam taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu fl-Ewropa, u **hija** impenjata li tikkontribwixxi lejn l-għanijiet u r-riżorsi tal-Impriza Kongunta FCH.

3. Grupp ta' Riċerka, **li jirrappreżenta organizzazzjonijiet ta' riċerka, universitajiet u ċentri ta' riċerka mhux għall-profit**, jista' jsir membru, wara t-twaqqif tal-Impriza Kongunta FCH, **sakemm tkun twaqqfet entità li tirrappreżenta l-komunità tar-riċerka. L-applikazzjoni mill-Grupp tar-Riċerka għandha tiġi indirizzata lill-Bord tat-Tmexxija li għandu jiehu d-deċiżjoni dwarha.**

4. Il-Grupp ta' Riċerka għandu:

— ikun organizzazzjoni mhux għall-profit li l-għan tagħha **hu** li tikkontribwixxi biex jintlahqu l-għanijiet tal-Impriza Kongunta FCH;

— ikun imwaqqaf legalment taht il-liġi Belġjana u jopera taht il-liġijiet sussidjarji (by-laws) rreġistrati tagħha debitament adottati għar-rigward tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta;

— jiżgura li l-kontribuzzjoni tiegħu għar-riżorsi tal-Impriza Kongunta FCH issir bil-quddiem bhala kontribuzzjoni fi flus biex tkopri **1/12** tal-ispejjeż ordinarji tal-Impriza Kongunta FCH u **trasferita** għall-baġit tal-Impriza Kongunta FCH qabel il-bidu ta' kull sena finanzjarja;

— jiżgura li l-kontribuzzjoni tiegħu għar-riżorsi tal-Impriza Kongunta FCH, skond **id-dispożizzjonijiet** ta' dan ir-Regolament, issir bil-quddiem bhala kontribuzzjoni fi flus **kontanti** biex tkopri 50 % tal-ispejjeż ordinarji tal-Impriza Kongunta FCH u tiġi trasferita għall-baġit tal-Impriza Kongunta FCH qabel il-bidu ta' kull sena finanzjarja;

— jiżgura li l-kontribuzzjoni tal-industrija lejn it-twertiq tal-attivitajiet ta' **RTD** iffinanzjati mill-Impriza Kongunta FCH **tal-inqas tkun daqs il-kontribuzzjoni tal-Komunità;**

— **ikun** miftuh għas-shubija, **b'termini ġusti u raġonevoli**, minn kwalunkwe entità ġuridika (inklużi l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju **u għal assoċjazzjonijiet rilevanti tal-industrija taċ-ċelloli tal-fjuwil u tal-idroġenu**), iffurmata f'konformità mal-liġi ta' Stat Membru **jew pajjiż** Assoċjat u li **jkollha** l-uffiċċju rreġistrat tagħha, l-amministrazzjoni ċentrali jew il-post prinċipali tan-negozji fiż-żona msemmija hawn fuq, sakemm hi tkun attiva fil-qasam taċ-ċelloli tal-fjuwil u l-idroġenu fl-Ewropa, u **tkun** impenjata li tikkontribwixxi lejn l-għanijiet u r-riżorsi tal-Impriza Kongunta FCH.

3. Grupp ta' Riċerka jista' jsir membru, wara t-twaqqif tal-Impriza Kongunta FCH, sakemm **ikun aċċetta dawn l-Istatuti.**

4. Il-Grupp ta' Riċerka għandu:

— ikun organizzazzjoni mhux għall-profit li l-għan tagħha **jkun** li tikkontribwixxi biex jintlahqu l-għanijiet tal-Impriza Kongunta FCH;

— ikun imwaqqaf legalment taht il-liġi Belġjana u jopera taht il-liġijiet sussidjarji (by-laws) rreġistrati tagħha debitament adottati għar-rigward tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta;

— jiżgura li l-kontribuzzjoni tiegħu għar-riżorsi tal-Impriza Kongunta FCH issir bil-quddiem bhala kontribuzzjoni fi flus **kontanti** biex tkopri **1/20** tal-ispejjeż ordinarji tal-Impriza Kongunta FCH u tiġi **ttrasferita** għall-baġit tal-Impriza Kongunta FCH qabel il-bidu ta' kull sena finanzjarja;

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

— *ikun miftuh ghas-shubija minn kull organizzazzjoni ta' ricerka, università jew centru ta' ricerka mhux għall-profit imwaqqfa fi Stat Membru, Pajjiż Assoċjat jew Pajjiż kandidat.*

5. Membru Fundatur jista' jtemm is-shubija tiegħu fl-Impriza Kongunta FCH. L-Impriza Kongunta FCH għandha tiġi stralċjata kif previst fl-Artikolu I.22.

6. Il-Grupp tar-Ricerka jista' jtemm is-shubija tiegħu fl-Impriza Kongunta FCH. It-terminazzjoni għandha ssir effettiva u irrevokabbli sitt xhur wara n-notifika lill-Membri Fundaturi u wara dan il-Membru li jkun se jtemm is-shubija jinheles mill-obbligi kollha għajr dawk approvati mill-Impriza Kongunta FCH qabel it-terminazzjoni tas-shubija.

5. Membru Fundatur jista' jtemm is-shubija tiegħu fl-Impriza Kongunta FCH. L-Impriza Kongunta FCH għandha tiġi stralċjata kif previst fl-Artikolu I.22.

6. Il-Grupp tar-Ricerka jista' jtemm is-shubija tiegħu fl-Impriza Kongunta FCH. It-terminazzjoni għandha ssir effettiva u irrevokabbli sitt xhur wara n-notifika lill-Membri Fundaturi u wara *li* dan il-Membru li jkun se jtemm is-shubija jinheles mill-obbligi kollha għajr dawk approvati mill-Impriza Kongunta FCH qabel it-terminazzjoni tas-shubija.

Emenda 31

Anness — Artikolu I.4

Il-korpi *eżekuttivi* tal-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu l-Bord tat-Tmexxija *u l-Uffiċċju tal-Programm. Il-korpi konsultattivi tal-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu l-Grupp ta' Livell Għoli tal-Istati Membri, l-Assemblea Ġenerali tal-Partijiet Interessati u l-Kumitat Xjentifiku.*

1. Il-korpi tal-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu:

(a) il-Bord tat-Tmexxija,

(b) *id-Direttur Eżekuttiv,*

(c) il-Kumitat Xjentifiku.

2. *Meta kwalunkwe hidma speċifika ma tkunx taqa' fi hdan il-kompetenza normali ta' kwalunkwe wiehed minn dawn il-korpi, il-Bord Governattiv għandu jkun il-korp kompetenti.*

3. *Il-Grupp ta' Livell Għoli ta' Stati Membri u l-Assemblea Ġenerali tal-Partijiet Interessati għandhom ikunu korpi konsultattivi esterni għall-Impriza Kongunta FCH.*

Emenda 32

Anness — Artikolu I.5 — paragrafu 2

2. Il-Kummissjoni, fil-każ li jiġi mwaqqaf Grupp tar-Ricerka, għandha tittrasferixxi sigġu wiehed *lir-rappreżentant* tiegħu.

2. Il-Kummissjoni, fil-każ li jiġi mwaqqaf Grupp tar-Ricerka, għandha tittrasferixxi *mill-inqas* sigġu wiehed *lir-rappreżentant(i)* tiegħu.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 33

Anness — Artikolu I.5 — paragrafu 4

4. Il-Bord tat-Tmexxija ghandu **jeleggi** lill-president tiegħu. Il-president ghandu jkun **elett għal sentejn**.

4. Il-Bord tat-Tmexxija ghandu **jahtar** lill-president tiegħu **minn fost ir-rappreżentanti tal-Grupp Industrijali**. Il-president ghandu **jinħatar għal sena u jista' jerga jinħatar darba. Ir-rappreżentant tal-SMEs u r-rappreżentant tal-Grupp tar-Riċerka għandhom jinhatru bhala vici-presidenti**.

Emenda 34 — Proposta għal regolament

Anness — Artikolu I.5 — paragrafu 8

8. Il-Bord tat-Tmexxija jista' jistieden osservaturi fuq konsiderazzjoni każ b'każ, mingħajr dritt tal-vot, biex jattendu l-laqgħat tiegħu, b'mod partikolari rappreżentanti tar-reġjuni u tal-korpi regolatorji.

8. Il-Bord Governattiv jista' jistieden osservaturi *fuq il-bażi ta' kull każ għalih, u mingħajr dritt tal-vot, biex jattendu l-laqgħat tiegħu, b'mod partikolari lil rappreżentanti tar-reġjuni u tal-korpi regolatorji u lil assoċjazzjonijiet rilevanti tal-industrija settorjali taċ-ċelloli tal-fjuwil u tal-idroġenu*.

Emenda 35

Anness — Artikolu I.5 — paragrafu 15 — inċiż 4a (ġdid)

— **japprova s-sejhiet għal proposti;**

Emenda 36

Anness — Artikolu I.5 — paragrafu 15 — inċiż 6

— **jigġustifika u japprova kwalunkwe devjazzjoni mir-Regolament Finanzjarju** tal-Impriza Kongunta FCH f'konformità mal-Artikolu 8;

— japprova **r-regoli finanzjarji** tal-Impriza Kongunta FCH f'konformità mal-Artikolu 8 **wara konsultazzjoni mal-Kummissjoni;**

Emenda 37

Anness — Artikolu I.5 — paragrafu 15 — inċiż 6a (ġdid)

— **jigġustifika kwalunkwe xewqa ta' deroga mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 2343/2002, japprova kwalunkwe deroga wara kunsens minn qabel tal-Kummissjoni u jinforma lill-awtorità baġitarja dwar kwalunkwe deroga li tiġi approvata;**

Emenda 38

Anness — Artikolu I.6 — paragrafu 6

6. Id-Direttur Eżekuttiv ghandu jkun ir-rappreżentant legali tal-Impriza Kongunta FCH. Huwa/hija ghandu jwettaq il-hidmiet tiegħu/tagħha b'mod indipendenti, u ghandu jwieġeb lill-Bord tat-Tmexxija.

6. Id-Direttur Eżekuttiv ghandu jkun ir-rappreżentant legali tal-Impriza Kongunta FCH. Huwa/hija ghandu *għandha* jwettaq/twettaq il-hidmiet tiegħu/tagħha b'mod indipendenti, **speċjalment f'dak li għandu x'jaqsam mal-għażla tal-proposti tal-proġetti u mal-ġestjoni tal-proġetti**, u ghandu *għandha* jwieġeb/twieġeb lill-Bord tat-Tmexxija.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 39

Anness — Artikolu I.6 — paragrafu 8

8. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jinhatar mill-Bord tat-Tmexxija, **minn lista ta' kandidati proposti mill-Kummissjoni**, għal perjodu **inizjali massimu** ta' tliet snin. Wara evalwazzjoni tal-prestazzjoni tad-Direttur Eżekuttiv, il-Bord tat-Tmexxija jista' jestendi l-mandat tal-kariga darba waħda għal perjodu iehor ta' mhux aktar minn erba' snin.

8. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jinhatar mill-Bord Governattiv għal perjodu ta' tliet snin, **wara li tkun giet ippubblikata sejha għal espressjoni ta' interess fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea u f'perjodi oħra jew f'siti tal-Internet aċċessibbli għall-pubbliku**. Wara evalwazzjoni tal-prestazzjoni tad-Direttur Eżekuttiv, il-Bord Governattiv jista' jestendi l-mandat tal-kariga darba waħda għal perjodu iehor ta' mhux aktar minn erba' snin, **u wara dan il-perjodu għandha tiġi ppubblikata sejha għal espressjoni ta' interess bl-istess mod**.

Emenda 40

Anness — Artikolu I.7 — paragrafu 4

Il-Kumitat Xjentifiku għandu **jwettaq** il-hidmiet li ġejjin:

- jagħti l-opinjoni tiegħu dwar **ir-relevanza u l-progress tal-attivitajiet annwali tal-RTD&D u jirrakkomanda emendi**;
- jagħti l-opinjoni tiegħu dwar **il-prijoritajiet xjentifiċi għall-pjan multi-annwali ta' attivitajiet tal-RTD&D**;
- javża **lill-Bord tat-Tmexxija dwar il-kisbiet xjentifiċi deskritti fir-rapport tal-attività annwali**.

Il-Kumitat Xjentifiku għandu **jkollu** l-hidmiet li ġejjin:

- a) jistabilixxi **l-prijoritajiet xjentifiċi għall-proposti għall-pjanijiet annwali u plurijennali tal-attivitajiet tar-riċerka**;
- b) jagħti l-opinjoni tiegħu dwar **il-kisbiet xjentifiċi deskritti fir-rapport ta' attività annwali**;
- c) jagħti l-parir tiegħu **dwar il-kompożizzjoni tal-kumitati inter pares**.

Emenda 41

Anness — Artikolu I.8 — paragrafu 1

1. Il-kontribuzzjoni totali mill-Komunità lill-Impriza Kongunta FCH li tkopri l-ispejjeż ordinarji u l-ispejjeż operattivi għall-attivitajiet tal-RTD&D m'għandhiex taqbeż 470 miljun EUR mis-Seba' Programm Kwadru. L-ispejjeż ordinarji m'humiex mistennija li jeċċedu l-20 miljun EUR.

1. L-Impriza Kongunta FCH għandha tiġi ffinanzjata b'mod kongunt mill-Membri tagħha permezz ta' kontribuzzjonijiet finanzjarji mhallsa f'pagamenti regolari jew permezz ta' kontribuzzjonijiet in natura minn entitajiet legali li jkunu qed jipparteċipaw fl-attivitajiet. L-ispejjeż ordinarji tal-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu koperti b'mod ugwali bi flus kontanti mill-Komunità Ewropea u mill-Grupp Industrijali sa mill-bidu nett. Hekk kif il-Grupp ta' Riċerka jsir membru tal-Impriza Kongunta FCH, huwa għandu jikkontribwixxi għal 1/20 tal-ispejjeż ordinarji u l-kontribuzzjoni tal-Kummissjoni għall-ispejjeż ordinarji għandha tonqos b'mod korrispondenti. Il-kontribuzzjoni totali mill-Komunità għall-ispejjeż ordinarji tal-Impriza Kongunta FCH m'għandhiex taqbeż EUR 20 miljun. Jekk kwalunkwe parti mill-kontribuzzjoni tal-Komunità tibqa' mhux użata, din għandha ssir disponibbli għall-attivitajiet tal-Impriza Kongunta FCH.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 42

Anness — Artikolu I.8 — paragrafu 7

7. Is-settur privat, b'mod partikolari l-membri tal-Grupp Industrijali, għandhom jikkontribwixxu f'oġġetti għall-ispejjeż operazzjonali tal-proġetti. Il-kontribuzzjonijiet f'oġġetti għandhom mill-inqas jammontaw daqs il-finanzjament pubbliku. Il-livell totali tal-kontribuzzjonijiet f'oġġetti, ikkalkulat fuq bażi annwali, għandu jiġi vvalutat darba fis-sena. L-ewwel valutazzjoni għandha tinbeda fl-aħħar tat-tieni sena finanzjarja wara l-bidu tal-Impriza Kongunta FCH. Il-valutazzjoni għandha mbagħad tibda ssir kull sena finanzjarja minn entità indipendenti. Ir-risultati tal-valutazzjoni għandhom jiġu ppreżentati lill-Kummissjoni fi żmien 4 xhur mit-tmien ta' kull sena finanzjarja.

7. Is-settur privat, b'mod partikolari l-membri tal-Grupp Industrijali, għandhom jikkontribwixxu f'oġġetti għall-ispejjeż operazzjonali tal-proġetti. Il-kontribuzzjonijiet f'oġġetti għandhom mill-inqas jammontaw daqs il-finanzjament pubbliku. **Fil-każ li ċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka tal-Kummissjoni jippartecipa fil-proġetti, il-kontribuzzjoni tiegħu f'oġġetti ma tkunx meqjusa bhala parti mill-kontribuzzjoni tal-Komunità.** Il-livell totali tal-kontribuzzjonijiet f'oġġetti, ikkalkulat fuq bażi annwali, għandu jiġi vvalutat darba fis-sena. L-ewwel valutazzjoni għandha tinbeda fl-aħħar tat-tieni sena finanzjarja wara l-bidu tal-Impriza Kongunta FCH. Il-valutazzjoni għandha mbagħad tibda ssir kull sena finanzjarja minn entità indipendenti. Ir-risultati tal-valutazzjoni għandhom jiġu ppreżentati lill-Kummissjoni fi żmien 4 xhur mit-tmien ta' kull sena finanzjarja.

Emenda 43

Anness — Artikolu I.9 — paragrafu 3

3. L-entitajiet ġuridiċi li jixtiequ jippartecipaw fi proġett għandhom jiffurmaw konsorzju u jahtru wiehed mill-membri tagħhom biex jagħmilha tal-koordinatur tiegħu. **Normalment il-koordinatur għandu jkun membru tal-Grupp Industrijali, jew membru tal-Grupp tar-Riċerka, jekk ikun twaqqaf tali Grupp tar-Riċerka. Eċċezzjonijiet għandhom jiġi approvati mill-Bord tat-Tmexxija.**

3. L-entitajiet ġuridiċi li jixtiequ jippartecipaw fi proġett għandhom jiffurmaw konsorzju u jahtru wiehed mill-membri tagħhom biex jagħmilha tal-koordinatur tiegħu.

Emenda 44

Anness — Artikolu I.9 a (ġdid)

Artikolu I.9 a

Implimentazzjoni ta' attivitajiet ta' RTD

1. **L-Impriza Kongunta FCH għandha tappoġġja l-attivitajiet ta' RTD wara sejhiet miftuħa u kompetittivi għal proġetti, evalwazzjoni indipendenti, u l-konklużjoni ta' kull proġett ta' Ftehim ta' Għotja u Ftehim ta' Konsorzju.**

2. **F'każijiet eċċezzjonali l-Impriza Kongunta FCH tista' toħroġ sejhiet għall-offerti, jekk dan jitqies xieraq għas-segwitu effettiv tal-oġġettivi tar-riċerka.**

3. **L-Impriza Kongunta FCH għandha tiddefinixxi l-proċeduri u l-mekkaniżmi għall-implimentazzjoni, is-superviżjoni u l-kontroll tal-Ftehim ta' Għotja.**

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

4. Il-Ftehim ta' Ghotja ghandu:

- jipprovdi għall-arranġamenti xierqa biex jitwettqu l-attivitajiet ta' RTD;
- jipprovdi għall-arranġamenti finanzjarji xierqa u għar-regoli relatati mad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali kif imsemmi fl-Artikolu 17 ta' dan ir-Regolament;
- jirregola r-relazzjoni bejn il-konsorzju tal-proġett u l-Impriza Kongunta FCH.

5. Il-ftehim ta' Konsorzju ghandu jiġi konkluż mill-partecipanti tal-proġett qabel il-konklużjoni tal-Ftehim ta' Ghotja. Huwa ghandu:

- jipprovdi għall-arranġamenti xierqa għall-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Ghotja;
- jirregola r-relazzjoni bejn il-partecipanti fi proġett, b'mod partikolari d-dispożizzjonijiet dwar id-drittijiet tal-proprjetà intellettwali.

Emenda 45**Anness — Artikolu L10****Eligibbiltà għall-finanzjament**

1. Il-kontribuzzjoni Komunitarja lill-Impriza Kongunta FCH għandha tintuża għall-finanzjament tal-attivitajiet tal-RTD&D wara sejhiet kompetittivi għal proposti.

2. F'każijiet eċċezzjonali l-Impriza Kongunta FCH tista' tohroġ sejhiet għall-offerti, jekk dan jitqies xieraq għas-segwitu effettiv tal-ghanijiet tar-riċerka.

3. L-entitajiet ġuridici privati li jissodisfaw il-kriterji kollha li ġejjin għandhom ikunu eliġibbli għal tali finanzjament:

Finanzjament ta' attivitajiet

1. Dawn l-entitajiet li ġejjin għandhom ikunu eliġibbli għall-finanzjament:

- a) Entitajiet legali stabbiliti fi Stat Membru jew f'pajjiż Assoċjat;
- b) Organizzazzjonijiet internazzjonali, li għandhom personalità ġuridika skond il-liġi pubblika internazzjonali, u kif ukoll kwalunkwe aġenzija speċjalizzata mwaqqfa minn tali organizzazzjonijiet;
- c) Entitajiet ġuridici minn pajjiżi terzi, sakemm il-Bord tat-Tmexxija jqis il-partecipazzjoni tagħhom bhala ta' benefiċċju partikolari għall-proġett.

2. Sabiex jitqiesu bhala eliġibbli għal finanzjament Komunitarju, l-ispejjeż li jsiru fl-implimentazzjoni tal-attivitajiet ta' RTD m'għandhomx jinkludu t-taxxa fuq il-valur miżjud.

3. Il-limiti massimi ta' ffinanzjar tal-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Komunità għal proġetti għandhom jiġu ffixsati b'mod li jkunu konformi ma' dawk stipulati permezz tar-regoli għall-partecipazzjoni fis-Seba' Programm ta' Qafas. Meta jkun hemm bżonn ta' livelli aktar baxxi ta' ffinanzjar sabiex ikun hemm konformità mal-prinċipji msemmija fl-Artikolu L8, it-tnaqqis għandu jkun ġust u proporzjonat għal-limiti massimi ta' ffinanzjar imsemmija hawn fuq tar-regoli għall-partecipazzjoni fis-Seba' Programm ta' Qafas għall-kategoriji kollha ta' partecipanti f'kull proġett individwali.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

(a) huma jkunu mwaqqfa fi Stat Membru jew ikollhom l-uffiċċju rreġistrat, il-post ċentrali jew prinċipali tan-negozju tagħhom fi stat li huwa parti kontraenti tal-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea jew li jkun Pajjiż Assoċjat jew Kandidat;

(b) huma jkollhom attivitajiet rilevanti fl-RTD&D, l-industrija-lizzazzjoni jew l-iskjerament għaċ-ċelloli tal-fjuwil u/jew l-idroġenu u/jew pjanijiet konkreti biex jagħmlu dan fil-futur qrib fl-Unjoni Ewropea jew fiż-Żona Ekonomika Ewropea.

4. Dawn li ġejjin ukoll huma eliġibbli għall-finanzjament:

(a) korpi pubbliċi mhux għall-profitt imwaqqfa fi Stat Membru, Pajjiż Assoċjat, Pajjiż Kandidat jew fiż-ŻEE, inklużi stabbiliment ta' edukazzjoni sekondarja jew oġhla;

(b) organizzazzjonijiet internazzjonali, li għandhom personalità ġuridika taht il-liġi pubblika internazzjonali, kif ukoll kull aġenzija speċjalizzata mwaqqfa minn tali organizzazzjonijiet intergovernattivi;

(c) entitajiet ġuridiċi minn pajjiżi terzi, sakemm il-Bord tat-Tmexxija jqis il-partecipazzjoni tagħhom bhala ta' benefiċċju partikolari għall-proġett.

Emenda 46

Anness — Artikolu I.11 — paragrafu 1

1. *Id-dispożizzjonijiet finanzjarji tal-Impriża* Kongunta FCH għandhom jissejsu fuq il-prinċipji tar-Regolament Nru 1605/2002. Hi tista' titbiegħed mir-Regolament Nru 1605/2002 fejn htigijiet speċifiċi tal-Impriża Kongunta FCH jitolbu dan, suġġett għall-approvazzjoni minn qabel tal-Kummissjoni.

1. *Ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-Impriża* Kongunta FCH ma jistgħux jitbiegħdu mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 2343/2002, sakemm il-htigijiet operattivi speċifiċi tagħha ma jkunux jitolbu dan. Għandu jkun meħtieġ il-kunsens minn qabel tal-Kummissjoni għall-adozzjoni ta' kwalunkwe regola li tvarja mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 2343/2002. L-awtorità baġitarja għandha tkun infurmata dwar dawn id-derogi.

Emenda 47

Anness — Artikolu I.14 — paragrafu 5

5. Fi żmien xahrejn mit-tmiem ta' kull sena finanzjarja r-rendikont finanzjarju proviżorju tal-Impriża Kongunta għandu jiġi pprezentat lill-Kummissjoni u lill-Qorti tal-Awdituri tal-Komunitajiet Ewropej ("il-Qorti tal-Awdituri"). Il-Qorti tal-Awdituri għandha, sal-15 ta' Ġunju wara tmiem kull sena finanzjarja, tagħmel l-osservazzjonijiet tagħha dwar il-kontijiet proviżorji tal-Impriża Komuni. Il-kontijiet annwali għas-sena finanzjarja għandhom jintbagħtu s-sena ta' wara lill-Uffiċjal tal-Kontabilità tal-Kummissjoni skond l-iskadenzi ffissati mir-Regolament

5. Fi żmien xahrejn mit-tmiem ta' kull sena finanzjarja r-rendikont finanzjarju proviżorju tal-Impriża Kongunta għandu jiġi pprezentat lill-Kummissjoni u lill-Qorti tal-Awdituri tal-Komunitajiet Ewropej ("il-Qorti tal-Awdituri"). Il-Qorti tal-Awdituri għandha, sal-15 ta' Ġunju wara t-tmiem ta' kull sena finanzjarja, tagħmel l-osservazzjonijiet tagħha dwar il-kontijiet proviżorji tal-Impriża Kongunta. Il-kontijiet annwali għas-sena finanzjarja għandhom jintbagħtu s-sena ta' wara lill-Uffiċjal tal-Kontabilità tal-Kummissjoni skond l-iskadenzi ffissati mir-Regolament

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Finanzjarju ta' Qafas sabiex l-Uffiċjal tal-Kontabilità tal-Kummissjoni ikun jista' jikkonsolida dawn fil-kontijiet annwali tal-UE. Ir-rendikont finanzjarju annwali tal-Impriza Kongunta ghandu jithejja u jiġi awditjat skond ir-Regoli tal-Kontabbiltà tal-KE kif adottati mill-Uffiċjal tal-Kontabbiltà tal-Kummissjoni.

Finanzjarju ta' Qafas sabiex l-Uffiċjal tal-Kontabilità tal-Kummissjoni ikun jista' jikkonsolida dawn fil-kontijiet annwali tal-UE. **Il-kontijiet annwali u l-karti tal-bilanċ għas-sena preċedenti għandhom jiġu pprezentati lill-awtorità baġitarja.** Ir-rendikont finanzjarju annwali tal-Impriza Kongunta ghandu jithejja u jiġi vverifikat skond ir-Regoli tal-Kontabbiltà tal-KE kif adottati mill-Uffiċjal tal-Kontabbiltà tal-Kummissjoni.

Emenda 48

Anness — Artikolu I.14 — paragrafu 6

6. L-approvazzjoni għall-implimentazzjoni tal-baġit għandha tinghata mill-Parlament Ewropew, **fuq** rakkomandazzjoni tal-Kunsill, f'konformità **mal-proċedura kif** prevista **mir-Regolament Finanzjarju** tal-Impriza Kongunta FCH.

6. **Il-kwittanza** għall-implimentazzjoni tal-baġit **tal-Impriza Komuni FCH** għandha tinghata mill-Parlament Ewropew, **fil-waqt li jittiehed kont tar-rakkomandazzjoni mill-Kunsill**, f'konformità **ma' proċedura li għandha tiġi** prevista **mir-regoli finanzjarji** tal-Impriza Kongunta FCH.

Emenda 49

Anness — Artikolu I.16 — paragrafu 1

1. Ir-rizorsi umani għandhom jiġu ddeterminati fil-pjan tal-persunal li għandu jiffassal fil-baġit annwali.

1. Ir-rizorsi **ta' persunal** għandhom jiġu ddeterminati fil-pjan tal-persunal li għandu jiffassal fil-baġit annwali **u li għandu jiġi pprezentat mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill flimkien mal-abbozz preliminari tal-baġit tal-Unjoni Ewropea.**

Emenda 50

Anness — Artikolu I.16 — paragrafu 2

2. **Il-membri tal-persunal tal-Impriza Kongunta FCH għandhom ikunu aġenti temporanji u aġenti kkuntrattati u għandu jkollhom kuntratti b'terminu definit, li jistgħu jiġu estiżi darba waħda sa perjodu massimu totali ta' seba' snin.**

imħassar

Emenda 51

Anness — Artikolu I.19

Ftehim ta' għotja u ftehim ta' konsorzju

imħassar

1. **L-Impriza Kongunta FCH għandha tappoġġja l-attivitàjiet tal-RTD&D wara sejhiet kompetittivi għal proposti, evalwazzjoni indipendenti, u l-konkluzjoni ta' kull proġett ta' Ftehim ta' Għotja u Ftehim ta' Konsorzju.**

2. **L-Impriza Kongunta FCH għandha tiddefinixxi l-proċeduri u l-mekkaniżmi għall-implimentazzjoni, is-superviżjoni u l-kontroll tal-Ftehim ta' Għotja.**

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

3. Il-Ftehim ta' Ghotja għandu:

- jipprovdi għall-arranġamenti xierqa għat-twettiq tal-attivitajiet tal-RTD&D;
- jipprovdi għall-arranġamenti finanzjarji xierqa u r-regoli marbuta mad-drittijiet tal-propjetà intellettuali fuq il-bażi tal-prinċipji kif stipulati fl-Artikolu I.24;
- jirregola r-relazzjoni bejn il-konsorzju tal-proġett u l-Impriża Kongunta FCH.

4. Il-Ftehim ta' Konsorzju għandu:

- jiġi konkluż mill-partecipanti fil-proġett qabel il-konklużjoni tal-Ftehim ta' Ghotja;
- jipprovdi għall-arranġamenti xierqa għall-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Ghotja;
- imexxi r-relazzjoni bejn il-partecipanti fi proġett, b'mod partikolari d-dispożizzjonijiet dwar id-Drittijiet tal-Propjetà Intellettuali.

Fond tal-Komunità għat-Tabakk *

P6_TA(2008)0204

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1782/2003 fir-rigward tat-trasferiment ta' għaj-nuna tat-tabakk lill-Fond tal-Komunità għat-Tabakk għas-snin 2008 u 2009 u r-Regolament (KE) (Nru) 1234/2007 fir-rigward ta' finanzjament tal-Fond tal-Komunità għat-Tabakk (COM(2008)0051 — C6-0062/2008 — 2008/0020(CNS))

(2009/C 279 E/30)

(Proċedura ta' konsultazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (COM(2008)0051),
- wara li kkunsidra t-tielet inċiż tal-Artikolu 37(2) tat-Trattat KE, li b'konformità miegħu huwa ġie kkonsultat mill-Kunsill (C6-0062/2008),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali u l-opinjoni tal-Kumitat tal-Baġit (A6-0164/2008),

1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
2. Jikkunsidra li kwalunkwe ammont imbassar għandu jkun kompatibbli mal-limitu tal-Intestatura 2 tal-qafas finanzjarju pluriennali (MFF) 2007-2013, u juri li l-ammont annwali se jiġi deċiż fil-proċedura baġi-tarja annwali u se jiġi evalwat f'kuntest pluriennali;
3. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex konsegwentement tbiddel il-proposta tagħha, skond l-Artikolu 250(2) tat-Trattat KE;
4. Jistieden lill-Kunsill biex jinfurmah jekk ikollu l-hsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
5. Jitlob lill-Kunsill biex jerġa' jikkonsultah jekk ikollu l-hsieb li jemenda l-proposta tal-Kummissjoni b'mod sustanzjali;
6. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 1
Proposta għal regolament — att li jemenda
Titolu

Regolament tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1782/2003 fir-rigward tat-trasferiment ta' għajjnuna tat-tabakk lill-Fond tal-Komunità għat-Tabakk **għas-snin 2008 u 2009** u r-Regolament (KE) Nru 1234/2007 fir-rigward ta' finanzjament tal-Fond tal-Komunità għat-Tabakk

Regolament tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1782/2003 fir-rigward tat-trasferiment ta' għajjnuna tat-tabakk lill-Fond tal-Komunità għat-Tabakk **għall-perjodu 2009-2012** u r-Regolament (KE) Nru 1234/2007 fir-rigward ta' finanzjament tal-Fond tal-Komunità għat-Tabakk

Emenda 2
Proposta għal regolament — att li jemenda
Premessa 1

Skond l-Artikolu 110j tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1782/2003 tad-29 ta' Settembru 2003 li jistabbilixxi regoli komuni għal skemi diretti ta' appoġġ fi hdan il-politika agrikola komuni u li jistabbilixxi ċerti skemi ta' appoġġ għall-bdiewa u li jemenda ċerti Regolamenti għajjnuna għat-tabakk tingħata lill-produtturi ta' tabakk mhux irfinat **għas-snin ta' ħsad tal-2006 sa l-2009**.

(1) Skond l-Artikolu 110j tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1782/2003 tad-29 ta' Settembru 2003 li jistabbilixxi regoli komuni għal skemi diretti ta' appoġġ fi hdan il-politika agrikola komuni u li jistabbilixxi ċerti skemi ta' appoġġ għall-bdiewa u li jemenda ċerti Regolamenti għajjnuna għat-tabakk tingħata lill-produtturi ta' tabakk mhux irfinat **sas-sena ta' ħsad 2012**.

Emenda 3
Proposta għal regolament — att li jemenda
Premessa 1a (għida)

(1a) Wara li kkunsidra l-bosta riformi li saru mill-2004, b'mod partikulari fil-qasam tal-frott u tal-ħaxix, jaqbel li l-produtturi tat-tabakk mhux irfinat ma jitpoġġewx f'sitwazzjoni diskriminatorja meta mqabbla ma' bdiewa oħra Ewropej.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 4
Proposta għal regolament — att li jemenda
Premessa 3

(3) L-azzjonijiet ifffinanzjati mill-Fond tal-Komunità għat-Tabakk taw prova li huma ta' suċċess kbir kif ukoll li huma eżempju pożittiv ta' *koooperazzjoni* bejn politiki agrikoli u tas-sahha. Sabiex jiġi żgurat li dawk l-azzjonijiet ikomplu filwaqt li nqisu li l-Fond kien dejjem ifffinanzjat permezz ta' trasferiment mill-ghajnuna għat-tabakk, huwa xieraq li nittrasferixxu ammont ugwali **għal 5 %** tal-ghajnuna għat-tabakk mogħtija għas-snin kalendarji **2008 u 2009** lill-Fond tal-Komunità għat-Tabakk.

(3) L-azzjonijiet ifffinanzjati mill-Fond tal-Komunità għat-Tabakk taw prova li huma ta' suċċess kbir kif ukoll li huma eżempju pożittiv ta' *koperazzjoni* bejn politiki agrikoli u tas-sahha. Sabiex jiġi żgurat li dawk l-azzjonijiet ikomplu filwaqt li nqisu li l-Fond kien dejjem ifffinanzjat permezz ta' trasferiment mill-ghajnuna għat-tabakk, huwa xieraq li nittrasferixxu ammont ugwali **għal 6 %** tal-ghajnuna għat-tabakk mogħtija għas-snin kalendarji **mill-2009 sa l-2012** lill-Fond tal-Komunità għat-Tabakk.

Emenda 5
Proposta għal regolament — att li jemenda
Artikolu 1 — punt -1 (ġdid)
Regolament (KE) nru 1782/2003
Artikolu 110 j

Ir-Regolament (KE) Nru 1782/2003 għandu jiġi emendat kif ġej:

-1) L-Artikolu 110 j għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

Artikolu 110 j

Kamp ta' applikazzjoni

Għas-snin ta' *hsadsa l-2012*, tista' tingħata għajnuna lill-bdiewa li jipproduċu t-tabakk mhux irfinat tal-kodiċi NC 2401, skond il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan il-kapitolu.

Emenda 6
Proposta għal regolament — att li jemenda
Artikolu 1 — punt -1a (ġdid)
Regolament (KE) nru 1782/2003
Artikolu 110 l tabella

-1a) Fl-Artikolu 11 l, it-tabella għandha tiġi sostitwita bit-tabella li ġejja:

(f miljun EUR)

2009-2012

Ġermanja	p.m.
Spanja	p.m.
Franza	p.m.
L-Italja (minbarra l-Puglia)	p.m.
Portugal	p.m.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 7
Proposta għal regolament — att li jemenda
Artikolu 1
 Regolament (KE) nru 1782/2003
 Artikolu 110m

L-Artikolu 110m **tar-Regolament (KE) Nru 1782/2003** jinbidel b'dan li ġej:

-1b) L-artikolu 110 m jinbidel b'dan li ġej:

Artikolu 110m

Trasferiment lill-Fond tal-Komunità għat-Tabakk

Artikolu 110m

Trasferiment lill-Fond tal-Komunità għat-Tabakk

Ammont ugwali għal 4 % għas-sena kalendarja 2006 u għal 5 % **għas-snin kalendarji 2007, 2008 u 2009** tal-ghajnuna mogħtija skond dan il-Kapitolu għandu jiffinanzja azzjonijiet informattivi taħt il-Fond tal-Komunità għat-Tabakk pprovdut fl-Artikolu 13 tar-Regolament (KEE) Nru 2075/92.

Ammont ugwali għal 4 % għas-sena kalendarja 2006, għal 5 % **għas-sena kalendarja 2007 u għal 6 % għas-snin kalendarji mill-2009 sa l-2012** tal-ghajnuna mogħtija skond dan il-Kapitolu għandu jiffinanzja azzjonijiet informattivi taħt il-Fond tal-Komunità għat-Tabakk pprovdut fl-Artikolu 13 tar-Regolament (KEE) Nru 2075/92.

Emenda 8
Proposta għal regolament — att li jemenda
Artikolu 1 — punt -1c (ġdid)
 Regolament (KE) nru 1782/2003
 Artikolu 143 e

-1c) L-Artikolu 143 e huwa mhassar.

Emenda 9
Proposta għal regolament — att li jemenda
Artikolu 1 — punt -1d (ġdid)
 Regolament (KE) nru 1782/2003
 Anness VII — punt I — inċiż 2

-1d) L-Anness VII, punt I, inċiż 2 huwa mhassar.

Emenda 10
Proposta għal regolament — att li jemenda
Artikolu 2
 Regolament (CE) nru 1234/2007
 Artikolu 104 — paragrafu 2 — punt b

b) għas-snin kalendarji **2006 sa 2009**, skond l-Artikolu 110m tar-Regolament (KE) Nru 1782/2003.

b) għas-snin kalendarji **2006 u 2007 u mill- 2009 sa l-2012**, skond l-Artikolu 110 m tar-Regolament (KE) Nru 1782/2003.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

L-istatistika dwar laham u bhejjem ***I

P6_TA(2008)0206

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tikkonċerna l-istatistika dwar laham u bhejjem (COM(2007)0129 — C6-0099/2007 — 2007/0051(COD))

(2009/C 279 E/31)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0129),
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 251(2) u 285(1), skond liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0099/2007),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport ta' Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali (A6-0130/2008),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

P6_TC1-COD(2007)0051

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fl-20 ta' Mejju 2008 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tikkonċerna l-istatistika dwar laham u bhejjem u li jhassar id-Direttivi tal-Kunsill 93/23/KEE, 93/24/KEE u 93/25/KEE

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari jaqbel mal-att leġislattiv finali, r-Regolament (KE) Nru ...)

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

Il-linji-gwida għall-linji ta' politika dwar l-impjegi tal-Istati Membri *

P6_TA(2008)0207

Rizoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal deċiżjoni tal-Kunsill dwar il-linji-gwida għall-linji ta' politika dwar l-impjegi tal-Istati Membri (COM(2007)0803 PARTI V — C6-0031/2008 — 2007/0300(CNS))

(2009/C 279 E/32)

(Proċedura ta' konsultazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (COM(2007)0803, PARTI V),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 128(2) tat-Trattat KE, skond liema artikolu gie kkonsultat mill-Kunsill (C6-0031/2008),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitati għall-Impjegi u l-Affarijiet soċjali u l-opinjoni tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (A6-0172/2008),

1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
2. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex konsegwentement tbiddel il-proposta tagħha, skond l-Artikolu 250(2) tat-Trattat KE;
3. Jistieden lill-Kunsill sabiex jinfurmah jekk ikollu l-hsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
4. Jitlob lill-Kunsill sabiex jerga' jikkonsultah jekk ikollu l-hsieb li jemenda l-proposta tal-Kummissjoni b'mod sustanzjali;
5. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 1
Proposta għal deċiżjoni
Premessa 2

(2) L-eżami tal-Programmi Nazzjonali ta' Riforma tal-Istati Membri fir-Rapport Annwali ta' Progress tal-Kummissjoni u fl-abbozz tar-Rapport Kongunt dwar l-Impjegi turi li l-Istati Membri għandhom ikomplu jagħmlu kull sforz biex jindirizzaw l-oqsma ta' prijorità li huma

— l-attirar u ż-żamma ta' aktar nies f'impjieg, zieda fl-għadd ta' haddiema u l-immodernizzar tas-sistemi ta' harsien soċjali,

(2) L-eżami tal-Programmi Nazzjonali ta' Riforma tal-Istati Membri fir-Rapport Annwali ta' Progress tal-Kummissjoni u fl-abbozz tar-Rapport Kongunt dwar l-Impjegi turi li l-Istati Membri għandhom ikomplu jagħmlu kull sforz biex **jintlaħaq il-livell massimu ta' impjegi, biex jissahhu l-kwalità tax-xogħol u l-oppurtunitajiet indaqs, biex tingieb il-koeżjoni soċjali** u biex jiġu indirizzati l-oqsma ta' prijorità li huma:

— **il-hoqien ta' aktar xogħlijiet u ta' xogħlijiet ta' kwalità**, l-attirar u ż-żamma ta' aktar nies f'impjieg **ta' kwalità**, zieda fl-għadd ta' haddiema u l-immodernizzar tas-sistemi ta' harsien soċjali **u l-iżgurar ta' swieq tax-xogħol inklusivi**,

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

— it-titjib tal-adattabilità tal-haddiema u tal-intrapriži, u

— iż-żieda fl-investiment fil-kapital uman permezz ta' titjib fl-
edukazzjoni u l-hiliet.

— it-titjib tal-adattabilità **u s-sigurtà** tal-haddiema u tal-intra-
priži **sabiex jiġi promoss suq tax-xogħol flessibbli**, u **tiġi**
promossa l-impjegabilità tal-haddiema permezz ta' tagh-
lim tul il-hajja u l-akkreditar tal-kapaċitajiet miksuba,

— iż-żieda fl-investiment fil-kapital uman permezz ta' titjib fl-
edukazzjoni u l-hiliet **u l-espansjoni tal-opportunitajiet**
ghat-tagħlim tul il-hajja, u

— **il-promozzjoni tal-mobilità tal-haddiema fis-suq tax-**
xogħol Ewropew.

Emenda 2
Proposta għal deċiżjoni
Premessa 3

(3) Fid-dawl kemm tal-eżami mill-Kummissjoni tal-Pro-
grammi Nazzjonali ta' Riforma kif ukoll tal-konklużjonijiet tal-
Kunsill Ewropew, il-punt fokali għandu jkun fuq implimentaz-
zjoni effettiva u f'waqtha, fejn għandha tingħata attenzjoni
speċjali lill-miri kwantitattivi, **u** f'konformità mal-konklużjoni-
jiet tal-Kunsill Ewropew.

(3) Fid-dawl kemm tal-eżami mill-Kummissjoni tal-Pro-
grammi Nazzjonali ta' Riforma kif ukoll tal-konklużjonijiet tal-
Kunsill Ewropew, il-punt fokali għandu jkun fuq **it-tishih tad-**
dimensjoni soċjali tal-Linji Gwida dwar l-Impjiegi u l-impli-
mentazzjoni effettiva u f'waqtha **tagħhom**, fejn għandha tin-
għata attenzjoni speċjali lill-miri **u l-livelli ta' referenzakwalitat-**
tivi u kwantitattivi f'konformità mal-konklużjonijiet tal-Kunsill
Ewropew.

Emenda 3
Proposta għal deċiżjoni
Premessa 5

(5) L-Istati Membri għandhom jikkunsidraw il-Linji ta' Gwida
ta' Impjiegi meta jkunu qed jimplimentaw finanzjament mill-
Komunità pprogrammat, b'mod partikolari tal-Fond Soċjali
Ewropew.

(5) L-Istati Membri għandhom jikkunsidraw il-Linji Gwida
dwar l-Impjiegi meta jkunu qed jimplimentaw finanzjament
mill-Komunità pprogrammat, b'mod partikolari tal-Fond Soċjali
Ewropew, **tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u l-**
Fond Ewropew għall-Agġustament għall-Globalizzazzjoni.

Emenda 4
Proposta għal deċiżjoni
Premessa 6

(6) Minhabba n-natura integrata tal-pakkett tal-linji gwida, l-
Istati Membri għandhom **jimplimentaw** b'mod shih **ibl-Linji**
Gwida għall-Politika Ekonomika Wiesgħa.

(6) Minhabba n-natura integrata tal-pakkett tal-linji gwida, l-
Istati Membri għandhom **jikkunsidraw** b'mod shih **il-linji**
gwida dwar l-impjiegi meta jkunu qed jiġu implimentati l-
Linji Gwida għall-Politika Ekonomika Wiesgħa.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 5
Proposta għal deċiżjoni
Artikolu 2 a (ġdid)

Artikolu 2a

1. Meta jimplimentaw il-linji gwida stabbiliti fl-Anness, l-Istati Membri għandhom:

- iqisu l-htigiet marbuta mal-promozzjoni ta' livell għoli ta' impjiegi, il-garanzija ta' harsien soċjali xieraq, il-ġlieda kontra l-eskluzjoni soċjali, u livell għoli ta' edukazzjoni, taħriġ u harsien tas-saħħa tal-bniedem, u
- jimmiraw li jiġġieldu kontra d-diskriminazzjoni minhabba s-sess, ir-razza jew l-orijini etnika, ir-reliġjon jew it-tweemmin, diżabilità, età jew orjentazzjoni sesswali.

2. L-Istati Membri għandhom jassiguraw interazzjoni msahħa bejn il-linji gwida u l-metodu miftuh tal-kordinazzjoni fir-rigward tal-Proċess għall-Harsien Soċjali u l-Inkluzjoni Soċjali.

3. L-Istati Membri, b'koperazzjoni mal-imsieħba soċjali u bi qbil mat-tradizzjoni nazzjonali ta' kull Stat Membru, għandhom jeżaminaw u jirrapurtaw fil-Pjani Nazzjonali ta' Riforma tagħhom dwar kif jistgħu jittejbu l-konformità ma' u l-implimentazzjoni tal-prinċipji u r-regoli tal-leġiżlazzjoni soċjali Ewropea, il-ftehimiet bejn l-imsieħba soċjali u l-prinċipji fundamentali ta' trattament ugwali u ta' non diskriminazzjoni.

Emenda 6
Proposta għal deċiżjoni
Anness — parti introduttorja — paragrafu — 1 (ġdid)

Il-Linji Gwida dwar l-Impjiegi jiffurmaw parti mil-Linji Gwida Integrati għall-2008-2010 li huma bbażati fuq tliet pilastri: politiki makroekonomiċi, riformi mikroekonomiċi u politiki dwar l-impjiegi. Dawk il-pilastri, flimkien jikkontribwixxu biex jinkisbu l-oġettivi ta' espansjoni u żvilupp sostenibbli u biex tissaħħah il-koeżjoni soċjali.

Emenda 7
Proposta għal deċiżjoni
Anness — parti introduttorja — paragrafu 1

L-Istati Membri, b'kooperazzjoni mal-imsieħba soċjali, għandhom iwettqu l-linji ta' politika tagħhom bil-ghan li jimplimentaw l-ghanijiet u l-prijoritajiet għall-azzjoni li qed tiġi speċifikata aktar 'l isfel sabiex iktar impjiegi u impjiegi ta' kwalità ahjar jappoġġjaw suq tax-xogħol inklussiv. Waqt li jirriflettu l-istrategija ta' Lizbona u jqisu l-ghanijiet soċjali komuni, b'mod ibbilanċjat il-linji ta' politika tal-Istati Membri għandha irawwmu:

L-Istati Membri, b'kooperazzjoni mal-imsieħba soċjali u l-partijiet interessati l-oħra u waqt li jiġu rispettati t-tradizzjonijiet nazzjonali, se jwettqu l-linji ta' politika tagħhom bil-ghan li jimplimentaw l-ghanijiet u l-prijoritajiet għall-azzjoni li qed tiġi speċifikata aktar 'l isfel sabiex iktar impjiegi u impjiegi ta' kwalità ahjar u popolazzjoni li taħdem li tkun imharrġa ahjar u tkun aktar speċjalizzata jappoġġjaw suq tax-xogħol inklussiv. Waqt li jirriflettu l-istrategija ta' Lizbona u jqisu l-ghanijiet soċjali komuni, b'mod ibbilanċjat il-linji ta' politika tal-Istati Membri se jrawwmu:

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 8**Proposta għal deċiżjoni****Anness — parti introduttorja — paragrafu 1 — inciz 1**

— Livell massimu ta' impjegi: Il-kisba ta' livell massimu ta' impjegi, u t-tnaqqis tal-qgħad u tal-inattività, billi tiżdied id-domanda għax-xogħol u l-provvista tiegħu permezz ta' approċċ integrat ta' flessigurtà huma vitali sabiex jiġi sostnut it-tkabbir ekonomiku u tissaħħaħ il-koeżjoni soċjali. Dan jehtieg linji ta' politika li fl-istess hin jindirizzaw il-flessibilità tas-swieq tax-xogħol, l-organizzazzjoni tax-xogħol u r-relazzjonijiet mad-dinja tax-xogħol, u s-sigurtà tal-impjieg u s-sigurtà soċjali;

— Livell massimu ta' impjegi: Il-kisba ta' livell massimu ta' impjegi, u t-tnaqqis tal-qgħad u tal-inattività, billi tiżdied id-domanda għax-xogħol u l-provvista tiegħu permezz ta' approċċ integrat ta' flessigurtà huma vitali sabiex jiġi sostnut it-tkabbir ekonomiku u tissaħħaħ il-koeżjoni soċjali. Dan jehtieg linji ta' politika li fl-istess hin jindirizzaw il-flessibilità tas-swieq tax-xogħol, l-organizzazzjoni tax-xogħol u r-relazzjonijiet mad-dinja tax-xogħol, **ir-rikonċiljazzjoni tax-xogħol mal-hajja tal-familja**, u s-sigurtà tal-impjieg u s-sigurtà soċjali;

Emenda 9**Proposta għal deċiżjoni****Anness — parti introduttorja — paragrafu 1 — inciz 2**

— It-titjib fil-kwalità u fil-produttività fuq ix-xogħol: L-isforzi biex jtkabbru r-rati tal-impjegi jimxu id fid mat-titjib tal-attrazzjoni tal-impjegi, tal-kwalità fuq ix-xogħol, mat-tkabbir tal-produttività tax-xogħol, mat-tnaqqis tas-segmentazzjoni u tal-proporzjon tal-haddiema foqra. Is-sinerġiji bejn il-kwalità fuq ix-xogħol, il-produttività u l-impjegi għandhom ikunu esplotjati b'mod shih;

— It-titjib fil-kwalità u fil-produttività fuq ix-xogħol: L-isforzi biex jtkabbru r-rati tal-impjegi jimxu id fid mat-titjib tal-attrazzjoni tal-impjegi, tal-kwalità fuq ix-xogħol, mat-tkabbir tal-produttività tax-xogħol, mat-tnaqqis tas-segmentazzjoni, **tal-inugwaljanza bejn is-sessi** u tal-proporzjon tal-haddiema foqra. Is-sinerġiji bejn il-kwalità fuq ix-xogħol, il-produttività u l-impjegi għandhom ikunu esplotjati b'mod shih;

Emenda 10**Proposta għal deċiżjoni****Anness — parti introduttorja — paragrafu 2**

L-opportunitajiet indaqs u l-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni huma essenzjali għall-progress. L-integrazzjoni tas-sessi u l-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi għandhom ikunu żgurati fl-azzjonijiet kollha li jittiehdu. Barra dan, trid tingħata attenzjoni partikolari sabiex jitnaqqsu b'mod sinifikanti d-distakki kollha relatati mas-sess fis-suq tax-xogħol skond il-Patt Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi. Dan se jghin lill-Istati Membri biex jindirizzaw l-isfida demografika. Bħala parti mill-approċċ intergenerazzjonali l-ġdid, għandha tingħata attenzjoni partikolari lis-sitwazzjoni taż-żgħażaġh, bl-implimentazzjoni tal-Patt Ewropew għaż-Żgħażaġh, u lill-promozzjoni ta' aċċess għall-impjegi tul il-hajja kollha tax-xogħol. Trid tingħata attenzjoni partikolari wkoll biex jitnaqqsu b'mod sinifikanti d-distakki fl-impjegi għall-persuni żvantaġġjati, inklużi l-persuni b'diżabbiltà, kif ukoll bħal bejn iċ-ċittadini ta' terzi pajjiżi u ċ-ċittadini tal-UE, skond kwalunkwe mira nazzjonali.

L-opportunitajiet indaqs u l-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni huma essenzjali għall-progress. L-integrazzjoni tas-sessi u l-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi għandhom ikunu żgurati fl-azzjonijiet kollha li jittiehdu. Barra dan, trid tingħata attenzjoni partikolari sabiex jitnaqqsu b'mod sinifikanti d-distakki kollha relatati mas-sess fis-suq tax-xogħol, **b'attenzjoni partikolari fuq l-inugwaljanzi fil-pagi**, skond il-Patt Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi. Dan se jghin lill-Istati Membri biex jindirizzaw l-isfida demografika. Bħala parti mill-approċċ intergenerazzjonali l-ġdid, għandha tingħata attenzjoni partikolari lis-sitwazzjoni taż-żgħażaġh, bl-implimentazzjoni tal-Patt Ewropew għaż-Żgħażaġh, u lill-promozzjoni ta' aċċess għall-impjegi tul il-hajja kollha tax-xogħol, **anke għall-haddiema aktar xjuħ**. Trid tingħata attenzjoni partikolari wkoll biex jitnaqqsu b'mod sinifikanti d-distakki fl-impjegi għall-persuni żvantaġġjati, inklużi l-persuni b'diżabbiltà, kif ukoll bħal bejn iċ-ċittadini ta' terzi pajjiżi u ċ-ċittadini tal-UE, skond kwalunkwe mira nazzjonali. **Dan se jghin lill-Istati Membri biex jindirizzaw l-isfida demografika.**

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 11**Proposta għal deċiżjoni****Anness — paragrafu wara l-linja gwida 17 — inċiż 1**

— tiġbed u żżomm iktar persuni f'impjeg, iżżid il-provvista tax-xogħol u timmodernizza s-sistemi ta' harsien soċjali,

— tiġbed u żżomm iktar persuni f'impjeg **ta' kwalità billi tiġi ffaċilitata r-rikonċiljazzjoni tax-xogħol u tal-hajja tal-familja**, iżżid il-provvista tax-xogħol **billi tissaħħaħ l-impjegabilità** u timmodernizza s-sistemi ta' harsien soċjali **u tiżgura swieq tax-xogħol inklussivi**,

Emenda 12**Proposta għal deċiżjoni****Anness — paragrafu wara l-linja gwida 17 — inċiż 1 a (ġdid)**

— **tippromwovi integrazzjoni soċjali attiva għal kulhadd sabiex jiġu miġġielda l-faqar u l-eskluzjoni soċjali billi jiġi żgurat dhul deċenti u servizzi soċjali ta' kwalità flimkien ma' aċċess għas-suq tal-impjegi permezz ta' opportunitajiet għar-reklutaġġ u ta' tahrig vokazzjonali inizjali jew kontinwu.**

Emenda 13**Proposta għal deċiżjoni****Anness — paragrafu wara l-linja gwida 17 — inċiż 2**

— ittejjeb l-addattabilità tal-haddiema u tal-intrapriżi,

— ittejjeb l-addattabilità **u s-sigurtà** tal-haddiema u tal-intrapriżi,

Emenda 14**Proposta għal deċiżjoni****Anness — paragrafu wara l-linja gwida 17 — inċiż 3**

— iżżid l-investment fil-kapital uman permezz ta' edukazzjoni u ta' hiliet aħjar

— iżżid l-investment fil-kapital uman permezz ta' edukazzjoni u ta' hiliet aħjar **u tadatta s-sistemi għall-edukazzjoni u t-tahrig għar-reqwiżiti godda ta' kompetenza**,

Emenda 15**Proposta għal deċiżjoni****Anness — paragrafu wara l-linja gwida 17 — inċiż 3 a (ġdid)**

— **iżżid u ttejjeb l-investment fir-riċerka, fix-xjenza u fl-innovazzjoni**,

Emenda 16**Proposta għal deċiżjoni****Anness — paragrafu wara l-linja gwida 17 — inċiż 3 b (ġdid)**

— **telimina kull forma ta' diskriminazzjoni bbażata fuq sess fuq il-post tax-xogħol.**

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 17
Proposta għal deċiżjoni
Anness — sezzjoni 1 — titolu

1. Jattiraw u jzommu aktar nies jahdmu, iżidu n-nies li lesti jahdmu u jimmodernizzaw is-sistemi tal-harsien soċjali

1. Jattiraw u jzommu aktar nies jahdmu **f'impjeg ta' kwalità**, iżidu n-nies li lesti jahdmu u jimmodernizzaw is-sistemi tal-harsien soċjali **u jiżguraw swieq tax-xogħol inklussivi**

Emenda 18
Proposta għal deċiżjoni
Anness — sezzjoni 1 — paragrafu 1

Iż-żieda tal-livelli tal-impjegi hija l-aktar mezz effettiv biex ikun iġġenerat tkabbir ekonomiku u biex ikunu promossi ekonomiji soċjalment inklussivi, waqt li tkun żgurata xibka ta' sikurezza għal dawk li ma jkunux jistgħu jahdmu. Il-promozzjoni ta' approċċ tul ciklu ta' hajja għax-xogħol u l-modernizzazzjoni tas-sistemi ta' harsien soċjali halli tkun żgurata l-adegwatezza u s-sostenibbiltà finanzjarja tagħhom kif ukoll il-kapaċità li jirreagixxu għall-htigiet li qed jinbidlu fis-socjetà huma lkoll dejjem aktar mehtieġa minhabba n-nuqqas mistenni fil-popolazzjoni ta' dawk li għandhom l-età biex jahdmu. Għandha tinghata attenzjoni speċjali biex ikunu megħluba d-distakki persistenti fl-impjegi bejn in-nisa u l-irġiel, biex ikomplu jiżdiedu r-rati tal-impjegi tal-haddiema aktar imdahhla fiż-żmien u taż-żgħażaġh, bhala parti minn approċċ intergenerazzjonali ġdid, u biex tkun promosa l-inkluzjoni attiva ta' dawk li huma l-iktar esklużi mis-suq tax-xogħol. Tinhtieġ ukoll azzjoni intensifikata sabiex tittejjeb is-sitwazzjoni taż-żgħażaġh fis-suq tax-xogħol u sabiex jitnaqqas il-qgħad fost iż-żgħażaġh, li bejn wiehed u iehor huwa d-doppju tar-rata ġenerali tal-qgħad.

Iż-żieda tal-livelli tal-impjegi hija l-aktar mezz effettiv biex ikun iġġenerat tkabbir ekonomiku u biex ikunu promossi ekonomiji soċjalment inklussivi, waqt li tkun żgurata xibka ta' sikurezza għal dawk li ma jkunux jistgħu jahdmu. Il-promozzjoni ta' approċċ tul ciklu ta' hajja għax-xogħol u l-modernizzazzjoni tas-sistemi ta' harsien soċjali halli tkun żgurata l-adegwatezza u s-sostenibbiltà finanzjarja tagħhom kif ukoll il-kapaċità li jirreagixxu għall-htigiet li qed jinbidlu fis-socjetà huma lkoll dejjem aktar mehtieġa minhabba n-nuqqas mistenni fil-popolazzjoni ta' dawk li għandhom l-età biex jahdmu. Għandha tinghata attenzjoni speċjali biex ikunu megħluba d-distakki persistenti fl-impjegi bejn in-nisa u l-irġiel **u d-differenzjali fil-pagi bbażati fuq sess**, biex ikomplu jiżdiedu r-rati tal-impjegi tal-haddiema aktar imdahhla fiż-żmien u taż-żgħażaġh, bhala parti minn approċċ intergenerazzjonali ġdid, u biex tkun promosa l-inkluzjoni attiva ta' dawk li huma l-iktar esklużi mis-suq tax-xogħol. Tinhtieġ ukoll azzjoni intensifikata sabiex tittejjeb is-sitwazzjoni taż-żgħażaġh, **b'mod partikulari dawk bla senġha**, fis-suq tax-xogħol u sabiex jitnaqqas il-qgħad fost iż-żgħażaġh, li bejn wiehed u iehor huwa d-doppju tar-rata ġenerali tal-qgħad.

Emenda 19
Proposta għal deċiżjoni
Anness — sezzjoni 1 — paragrafu 2

Għandhom jiġu stabbiliti l-kondizzjonijiet it-tajba biex ikun iffacilitat il-progress fl-impjegi, kemm jekk din tkun l-ewwel opportunità, tkun ritorn lejn id-dinja tax-xogħol wara waqfa jew jekk ikun hemm ix-xewqa li jittawlu l-hajjiet tax-xogħol. Il-kwalità tal-impjegi, inkluzi l-paga u l-benefiċċji, il-kondizzjonijiet tax-xogħol, l-aċċess għal tagħlim matul il-hajja u l-prospetti għal karriera, huma kruċjali għal approċċ ta' flessigurtà, kif inhuma wkoll l-appoġġ u l-inċentivi li ġejjin minn sistemi ta' harsien soċjali. Sabiex jiġi nkoragġit approċċ lejn ix-xogħol ibbażat fuq iċ-ciklu tal-hajja, u sabiex tisserdaq ir-rikonċiljazzjoni bejn ix-xogħol u l-hajja tal-familja, huma mehtieġa linji ta' politika mixhuta lejn miżuri b'riżq il-kura tat-tfal. Livell xieraq komparattiv huwa dak li jiġi żgurat li jkun koperti mill-anqas 90 % tat-tfal ta' bejn it-tliet snin u l-età tal-iskola obbligatorja, u mill-anqas 33 % tat-tfal ta' taht it-tliet snin sa l-2010. Iż-żieda fir-rata medja ta' impjeg tal-ġenituri, speċjalment ġenituri wahedhom, tinhtieġ miżuri li wieżnu l-familji. B'mod partikolari, l-Istati

Għandhom jiġu stabbiliti l-kondizzjonijiet it-tajba, **inkluzi permezz tal-iżvilupp xieraq tal-kapital uman u l-ambjent tax-xogħol soċjali**, biex ikun iffacilitat il-progress fl-impjegi, kemm jekk din tkun l-ewwel opportunità, tkun ritorn lejn id-dinja tax-xogħol wara waqfa jew jekk ikun hemm ix-xewqa li jittawlu l-hajjiet tax-xogħol. Il-kwalità tal-impjegi, inkluzi l-paga u l-benefiċċji, il-kondizzjonijiet tax-xogħol, l-aċċess għal tagħlim matul il-hajja u l-prospetti għal karriera, huma kruċjali għal approċċ ta' flessigurtà, kif inhuma wkoll l-appoġġ u l-inċentivi li ġejjin minn sistemi ta' harsien soċjali. Sabiex jiġi nkoragġit approċċ lejn ix-xogħol ibbażat fuq iċ-ciklu tal-hajja, u sabiex tisserdaq ir-rikonċiljazzjoni bejn ix-xogħol u l-hajja tal-familja, huma mehtieġa linji ta' politika mixhuta lejn miżuri b'riżq il-kura tat-tfal. Livell komparattiv utli huwa dak li jiġi żgurat li jkun koperti mill-anqas 90 % tat-tfal ta' bejn it-tliet snin u l-età tal-iskola obbligatorja, u mill-anqas 33 % tat-tfal ta' taht it-tliet snin sa l-2010. Iż-żieda fir-rata medja ta' impjeg tal-ġenituri, speċjalment

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Membri jridu jiehdu f'kunsiderazzjoni l-htigijiet speċjali ta' ġenituri waħedhom u dawk ta' familji li għandhom hafna tfal. Barra minn hekk, sabiex tittawwal il-hajja tax-xogħol, sa l-2010, l-età medja effettiva tal-hruġ mis-suq tax-xogħol għandha tiżdied b'ħames snin fuq il-livell tal-UE (meta mqabbla ma' 59.9 fl-2001). L-Istati Membri għandhom jiehdu miżuri wkoll għall-protezzjoni tas-saħħa, għall-prevenzjoni u għall-promozzjoni ta' stili ta' hajja bla perikli għas-saħħa, bil-għan li jonqos il-piż tal-mard, li tiżdied il-produttività tax-xogħol, u titwal il-hajja tax-xogħol

ġenituri waħedhom, tinhtieg miżuri li jwieżnu l-familji. B'mod partikolari, l-Istati Membri jridu jiehdu f'kunsiderazzjoni l-htigijiet speċjali ta' ġenituri waħedhom u dawk ta' familji li għandhom hafna tfal. Barra minn hekk, sabiex tittawwal il-hajja tax-xogħol, sa l-2010, l-età medja effettiva tal-hruġ mis-suq tax-xogħol għandha tiżdied b'ħames snin fuq il-livell tal-UE (meta mqabbla ma' 59.9 fl-2001). L-Istati Membri għandhom jiehdu miżuri wkoll għall-protezzjoni tas-saħħa, għall-prevenzjoni u għall-promozzjoni ta' stili ta' hajja bla perikli għas-saħħa, bil-għan li jonqos il-piż tal-mard, li tiżdied il-produttività tax-xogħol, u titwal il-hajja tax-xogħol.

Emenda 20

Proposta għal deċiżjoni

Anness — sezzjoni 1 — paragrafu 3

L-implimentazzjoni tal-Patt Ewropew għaż-Żgħażaġh **għandu wkoll ikun** ta' kontribut għal approċ għax-xogħol ibbażat fuq iċ-ċiklu tal-hajja, b'mod partikolari billi tithaffef it-tranżizzjoni mill-edukazzjoni għas-suq tax-xogħol.

L-implimentazzjoni tal-Patt Ewropew għaż-Żgħażaġh, **tal-Ftehimha Ewropea għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-approvazzjoni relatata mat-twaqqif ta' Alleanza Ewropea għall-Familji għandhom ukoll ikunu** ta' kontribut għal approċ għax-xogħol ibbażat fuq iċ-ċiklu tal-hajja, b'mod partikolari billi tithaffef it-tranżizzjoni mill-edukazzjoni għas-suq tax-xogħol. **Għandhom jittiehdu miżuri individwali biex jipprovdur liż-żgħażaġh li kellhom anqas opportunitajiet b'ċans ugwali għall-integrazzjoni soċjali u vokazzjonali.**

Emenda 21

Proposta għal deċiżjoni

Anness — sezzjoni 1 — linja gwida 18

Linja-gwida 18. Biex jitmexxa 'l quddiem metodu għax-xogħol ta' ċiklu ta' hajja permezz ta':

— sforz imġedded biex jinbnew mogħdijiet ta' impjiegi għaż-żgħażaġh u biex jitnaqqas il-qgħad fosthom, kif inhu meh-tieg fil-Patt Ewropew għaż-Żgħażaġh,

— azzjoni risoluta biex tiżdied il-partecipazzjoni tan-nisa u jitnaqqsu d-distakki bejn is-sessi fl-impjiegi, fil-qgħad u **fil-pagi,**

Linja-gwida 18. Biex jitmexxa 'l quddiem metodu għax-xogħol ta' ċiklu ta' hajja permezz ta':

— sforz imġedded biex jinbnew mogħdijiet ta' impjiegi għaż-żgħażaġh u biex jitnaqqas il-qgħad fosthom, kif inhu meh-tieg fil-Patt Ewropew għaż-Żgħażaġh, **waqt li tiġi miġ-gielda d-diskriminazzjoni bbażata fuq sess,**

— **miżuri biex jiġi żgurati li dawk li jgħaqqdu flimkien ix-xogħol u l-kura ma jkunux penalizzati aktar tard f'hajjithom fir-rigward tal-pensjonijiet u l-benefiċċji tas-sigurtà soċjali,**

— **miżuri biex dawk li jtilfu xogħolhom aktar tard fil-hajja jkun jistgħu jerġgħu jibdeu jaħdmu u azzjoni biex tiġi eradikata d-diskriminazzjoni bbażata fuq l-età, immirati b'mod partikolari lejn dawk ta' aktar minn 40 sena u inklużi l-forom ta' impjeg indipendenti u organizzazzjoni indipendenti,**

— azzjoni risoluta biex tiżdied il-partecipazzjoni tan-nisa u jitnaqqsu d-distakki bejn is-sessi fl-impjiegi, fil-qgħad u **fit-taħriġ vokazzjonali, biex jiġu żgurati pagi indaqs u tiġi promossa l-ugwaljanza bejn is-sessi, inklużi l-miżuri li jsaħħu l-opportunitajiet indaqs u tiżdied ir-rata tal-impjiegi għan-nisa fil-Patt Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi,**

— **attenzjoni partikulari fuq l-impatt differenti ta' sistemi ta' benefiċċji fuq l-irġiel u n-nisa u revizjoni ta' kwalunkwe struttura ta' benefiċċji li jhallu impatt negattiv fuq il-partecipazzjoni tan-nisa fil-popolazzjoni li taħdem,**

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

- rikonċiljazzjoni ahjar tal-hajja tax-xoghol u tal-hajja privata u l-provvista ta' faċilitajiet għall-kura tat-tfal aċċessibbli u għall-bwiet ta' kulhadd u kura għal persuni dipendenti oħrajn,
- appoġġ għal tixjih attiv, inklużi kondizzjonijiet adattati tax-xoghol, stat ta' saħha (okkupazzjonali) mtejjeb u inċentivi adegwati għax-xoghol u **skoraġġiment ta' rtirar bikri**,
- sistemi moderni ta' harsien soċjali, inklużi l-pensjonijiet u l-kura tas-saħha, li jiżguraw l-adegwatezza soċjali u s-sostenibbiltà finanzjarja tagħhom kif ukoll il-kapaċità li jirreaġixxu għal htigiet li qed jinbidlu, bil-ghan li jkunu appoġġjati l-partecipazzjoni u z-żamma ahjar f'impjeg u hajjiet itwal tax-xoghol.

Ara wkoll il-linja ta' gwida integrata "Biex tkun salvagwardjata s-sostenibbiltà ekonomika u finanzjarja bhala bażi għal zieda fl-impjegji" (Nru 2).

- rikonċiljazzjoni ahjar tal-hajja tax-xoghol u tal-hajja privata **u tal-familja** u l-provvista ta' faċilitajiet **ta' kwalità** għall-kura tat-tfal aċċessibbli u għall-bwiet ta' kulhadd u kura għal persuni dipendenti oħrajn, **inklużi skemi ta' liv tal-ġenituri u ta' tip ieħor**,
- **l-ġhoti ta' attenzjoni partikulari lin-nisa u lill-irġiel li qed jikkunsidraw li jergħu jibdeu jahdmu bi hlas wara nuqas u eżami ta' kif għandhom jiġi eliminat x-xkiel għal ritorn ta' dan it-tip mingħajr ma tintilef il-kwalità tax-xoghol**,
- appoġġ għal tixjih attiv, inklużi kondizzjonijiet adattati tax-xoghol, stat ta' saħha (okkupazzjonali) mtejjeb u inċentivi adegwati għax-xoghol u **t-thegġi tal-haddiema biex itawlu l-hajja tax-xoghol tagħhom jekk ikunu jixtiequ jirtiraw aktar tard**,
- sistemi moderni ta' harsien soċjali, inklużi l-pensjonijiet u l-kura tas-saħha, li jiżguraw l-adegwatezza soċjali u s-sostenibbiltà finanzjarja tagħhom kif ukoll il-kapaċità li jirreaġixxu għal htigiet li qed jinbidlu, bil-ghan li jkunu appoġġjati l-partecipazzjoni u z-żamma ahjar f'impjeg u hajjiet itwal tax-xoghol.

Ara wkoll il-linja ta' gwida integrata "Biex tkun salvagwardjata s-sostenibbiltà ekonomika u finanzjarja bhala bażi għal zieda fl-impjegji" (Nru 2).

Emenda 22

Proposta għal deċiżjoni

Anness — Taqsima 1 — paragrafu wara l-linja gwida 18

Linji ta' politika ta' inklużjoni attiva jistgħu jzidu l-provvista tax-xoghol u jsahhu l-kapaċità għal koeżjoni tas-soċjetà u huma mezz b'saħħtu biex tkun promossa l-integrazzjoni soċjali u fis-suq tax-xoghol tal-iktar persuni zvantagġjati. Kull persuna li ssir qegħda trid tiġi offruta **bidu għdid** fi żmien raġjonevoli. Fil-każ taż-żgħażaġh dan iż-żmien għandu jkun qasir, pereżempju massimu ta' 4 xhur sa l-2010; għal adulti mhux aktar minn 12-il xahar. Għandhom jitwettqu linji ta' politika bil-ghan li joffru miżuri tas-suq tax-xoghol attivi lil dawk li jkunu ilhom qieghda, fil-waqt li jittiehed f'kunsiderazzjoni l-livell ta' rata ta' partecipazzjoni ta' 25 % fl-2010. Id-dhul mill-għdid fil-hajja tax-xoghol trid tkun fil-forma ta' tahrig, tahrig mill-għdid, tahrig fuq ix-xoghol, offerta ta' mpjeg jew xi miżura oħra favur l-impjeg, u fejn ikun xieraq anki fl-ghot ta' għajjnuna kontinwa fit-tiftix ta' impjeg. Li jkun iffacilitat l-aċċess għall-impjegji ta' dawk li qed ifittxu impjeg, li jkun ipprevenut il-qgħad u li jkun żgurat li dawk li jiġu qieghda jibqgħu marbuta mill-qrib mas-suq tax-xoghol u jibqgħu impjegabbli huma kollha essenzjali biex tiżdied il-partecipazzjoni, u tkun miġġielda l-eskluzjoni soċjali. **Dan huwa wkoll skond approċċ ta' flessigurtà**. Biex jintlahqu dan l-ghanijiet jehtieg li jitnehhew l-ostakli għas-suq tax-xoghol billi tinghata għajjnuna fit-tiftix effettiv għax-xoghol, jiġi ffacilitat l-aċċess għat-tahrig u għal miżuri attivi oħra tas-suq tax-xoghol, jiġi żgurat aċċess għall-bwiet ta' kulhadd għal servizzi bażiċi u jiġu pprovduti livelli adegwati ta' riżorsi minimi lil kulhadd. Dan l-appoġġ għandu, fl-istess żmien, jiżgura li x-xoghol ikun irendi għall-haddiema kollha, kif ukoll inehhi n-nases tal-qgħad, tal-faqar u tal-inattività. Għandha tinghata attenzjoni speċjali biex tkun promossa l-inklużjoni fis-suq tax-xoghol ta' persuni

Linji ta' politika ta' inklużjoni attiva jistgħu jzidu l-provvista tax-xoghol u jsahhu l-kapaċità għal koeżjoni tas-soċjetà u huma mezz b'saħħtu biex tkun promossa l-integrazzjoni soċjali u fis-suq tax-xoghol tal-iktar persuni zvantagġjati. Kull persuna li **titlef l-impjeg** trid tiġi offruta **l-possibiltà ta' impjeg, apprendis-tat, tahrig ulterjuri jew miżuri oħra li jwasslu għal impjeg** fi żmien raġjonevoli. Fil-każ taż-żgħażaġh dan iż-żmien għandu jkun qasir, pereżempju massimu ta' 4 xhur sa l-2010; għal adulti mhux aktar minn 12-il xahar. Għandhom jitwettqu linji ta' politika bil-ghan li joffru miżuri tas-suq tax-xoghol attivi lil dawk li jkunu ilhom qieghda, fil-waqt li jittiehed f'kunsiderazzjoni l-livell ta' rata ta' partecipazzjoni ta' 25 % fl-2010. Id-dhul mill-għdid fil-hajja tax-xoghol trid tkun fil-forma ta' tahrig, tahrig mill-għdid, tahrig fuq ix-xoghol, offerta ta' impjeg jew xi miżura oħra favur l-impjeg, u fejn ikun xieraq anki fl-ghot ta' għajjnuna kontinwa fit-tiftix ta' impjeg. Li jkun iffacilitat l-aċċess għall-impjegji ta' dawk li qed ifittxu impjeg, li jkun ipprevenut il-qgħad u li jkun żgurat li dawk li jiġu qieghda jibqgħu marbuta mill-qrib mas-suq tax-xoghol u jibqgħu impjegabbli huma kollha essenzjali biex tiżdied il-partecipazzjoni, u tkun miġġielda l-eskluzjoni soċjali. Biex jintlahqu dan l-ghanijiet jehtieg li jitnehhew l-ostakli għas-suq tax-xoghol billi tinghata għajjnuna fit-tiftix effettiv għax-xoghol, jiġi ffacilitat l-aċċess għat-tahrig u għal miżuri attivi oħra tas-suq tax-xoghol, jiġi żgurat aċċess għall-bwiet ta' kulhadd għal servizzi bażiċi u jiġu pprovduti livelli adegwati ta' riżorsi minimi lil kulhadd, **filwaqt li jiġi implimentat il-prinċipju tar-remunerazzjoni gusta bhala inċentiva ekonomika għax-xoghol**. Dan l-approċċ għandu, fl-istess żmien, jiżgura li x-xoghol ikun irendi għall-haddiema kollhau **li jitħares**

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

żvantaġġjati, inklużi haddiema ta' ftit senha, fost l-ohrajn bl-espansjoni ta' servizzi soċjali u tal-ekonomija soċjali, kif ukoll bl-iżvilupp ta' sorsi godda ta' impjegi b'reazzjoni għall-htigiet kollettivi. Il-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni, il-promozzjoni tal-aċċess għall-impjegi għall-persuni b'dizabilità, kif ukoll l-integrazzjoni tal-immigranti u tal-minoranzi huma partikolarment essenzjali.

il-prinċipju ta' "paga ugwali għal xogħol ta' valur ugwali" kif ukoll inehhi n-nases tal-qgħad, tal-faqar u tal-inattività. Għandha tinghata attenzjoni speċjali biex tkun promossa l-inklużjoni fis-suq tax-xogħol ta' persuni żvantaġġjati, inklużi haddiema ta' ftit senha, fost l-ohrajn bl-espansjoni ta' servizzi soċjali u tal-ekonomija soċjali, kif ukoll bl-iżvilupp ta' sorsi godda ta' impjegi b'reazzjoni għall-htigiet kollettivi. Il-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni, il-promozzjoni tal-aċċess għall-impjegi **ghan-nisa u** għall-persuni b'dizabilità, kif ukoll l-integrazzjoni tal-immigranti u tal-minoranzi huma partikolarment essenzjali. **L-ahjar Prattiki lokali relatati mal-esperjenza tal-koperattivi soċjali, u l-forom kollha tar-responsabilità soċjali korporattiva għandhom jitqiesu.**

Emenda 23

Proposta għal deċiżjoni

Anness — Taqsima 1 — linja gwida 19 — inċiż 3

— l-iżvilupp ta' sorsi godda ta' impjegi fis-servizzi għal individwi u negozji, notevolment fuq livell lokali.

— l-iżvilupp ta' sorsi godda ta' impjegi fis-servizzi għal individwi u negozji, **is-settur mhux għall-profitt u l-ekonomija soċjali**, notevolment fuq livell lokali.

Emenda 24

Proposta għal deċiżjoni

Anness — Taqsima 1 — linja gwida 19a (ġdida)

Linja gwida 19a. *Tiġi żgurata l-integrazzjoni soċjali attiva ta' kollha u jiġu trattati l-problemi tal-faqar u l-esklużjoni soċjali billi jiggarrantixxu dħul diċenti u aċċess ahjar għas-servizzi soċjali ta' kwalità b'aċċess ahjar għas-suq tax-xogħol permezz ta' iżjed opportunitajiet tax-xogħol u taħriġ vokazzjonali inizjali u li għadu għaddej.*

Emenda 25

Proposta għal deċiżjoni

Anness — Taqsima 1 — linja gwida 20 — inċiż 2a (ġdida)

— **billi jithegġu l-mudelli tas-sħubija tal-partijiet ikkonċernati biex jizdied il-potenzjali lokali u reġjunali li jrid jid-dahhal fl-entitajiet lokali, billi jithaddmu forum miftuħa u partecipatorji ta' organizzazzjoni,**

Emenda 26

Proposta għal deċiżjoni

Anness — Taqsima 1 — linja gwida 20 — inċiż 4a (ġdida)

— **billi tiġi evitata l-'brain drain' mir-reġjuni periferali tal-Unjoni Ewropea jew minn Stati Membri permezz ta' investment reġjunali, ekonomiku, soċjali u strutturali,**

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 27
Proposta għal deċiżjoni
Anness — Taqsima 2 — titolu

2. Biex tittejjeb l-adattabbiltà **tal**-haddiema u tal-intrapriži,

2. Biex tittejjeb l-adattabbiltà **u s-sigurtà għall**-haddiema u tal-intrapriži (**tithegġeg is-sigurtà fuq ix-xogħol**)

Emenda 28, 37 u 38
Proposta għal deċiżjoni
Anness — sezzjoni 2 — linja gwida 21

Linja gwida 21. Biex ikunu promossi l-flessibilità flimkien mas-sigurtà tal-impjeg u titnaqqas is-segmentazzjoni tas-swieq tax-xogħol, waqt li jitqies kif inhu xieraq ir-rwol tal-imsiehba soċjali, **permezz ta'**:

Linja gwida 21. Biex ikunu promossi l-flessibilità flimkien mas-sigurtà tal-impjeg u titnaqqas is-segmentazzjoni tas-swieq tax-xogħol, waqt li jitqies kif inhu xieraq l-irwol tal-imsiehba soċjali **u billi jitqiesu l-komponenti ewlenin li ġejjin:**

— **arranġamenti kuntrattwali flessibbli u affidabbli permezz ta' liġijiet tax-xogħol moderni, ftehimiet kollettivi u organizzazzjoni tax-xogħol,**

— **strategiji komprensivi għat-tagħlim matul il-hajja sabiex ikunu żgurati l-adattabilità u l-impjegabilità kontinwi tal-haddiema, b'mod partikolari dawk l-iktar vulnerabbli,**

— **politiki effettivi u attivi tas-suq tax-xogħol (ALMP) li ma jnvolvux politika attiva għal irtirar bikri, imma minflok, jintegraw haddiema iktar anzjani u b'iktar esperjenza fil-hajja tax-xogħol aktar minn qabel, sabiex jgħinu lin-nies jaffrontaw il-bidla mgħaġġla u jnaqqsu l-perjodi ta' qgħad u biex jiffacilitaw it-tranzizzjoni għal impjegi godda,**

— **sistemi moderni tas-sigurtà soċjali li jipprovdu appoġġ adegwat għad-dhul, jinkoraġġixxu l-impjegi u jhaffu l-mobilità fis-suq tax-xogħol,**

Dan jinvolvi wkoll:

— l-adattament tal-legiżlazzjoni dwar l-impjegi, billi fejn ikun mehtieg jiġu riveduti l-arranġamenti kuntrattwali u tal-hinjiet tax-xogħol differenti,

— l-adattament tal-legiżlazzjoni dwar l-impjegi, billi fejn ikun mehtieg jiġu riveduti l-arranġamenti kuntrattwali u tal-hinjiet tax-xogħol differenti **u billi jkun garantiti drittijiet fundamentali tal-impjeg, ikun xi jkun l-istejtus tal-impjeg bl-ghan li jiġu promossi relazzjonijiet ta' impjeg stabbli,**

— **l-indirizzar** tal-kwistjoni tax-xogħol mhux iddikjarat,

— **l-applikazzjoni ta' miżuri preventivi, meghjuna minn penalitajiet, biex tiġi indirizzatal-kwistjoni tax-xogħol mhux iddikjarat, bil-ghan li titnaqqas il-prevalenza tal-forom mhux legali ta' xogħol, permezz tat-tishih u tal-iżvilupp tal-kapaċità tal-entitajiet speċjalizzati għall-ispezzjoni tal-postijiet tax-xogħol,**

— antiċipazzjoni aħjar u ġestjoni pożittiva tal-bidla, li tinkludi r-ristrutturar ekonomiku, notevolment il-bidliet marbuta ma' ftuh fil-kummerċ, biex jiġu minimizzati l-ispejjeż soċjali tagħhom u jiġi ffacilitat l-adattament,

— antiċipazzjoni aħjar u ġestjoni pożittiva tal-bidla, li tinkludi r-ristrutturar ekonomiku, notevolment il-bidliet marbuta ma' ftuh fil-kummerċ, biex jiġu minimizzati l-ispejjeż soċjali tagħhom u jiġi ffacilitat l-adattament,

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

- il-promozzjoni u t-tixrid ta' forom innovattivi u adattabbli ta' organizzazzjoni tax-xogħol, bil-għan li jitjiebu l-kwalità u l-produttività fuq ix-xogħol, inklużi s-saħha u s-sikurezza,
- appoġġ għat-*transizzjonijiet* fl-istatus okkupazzjonali, inklużi t-taħriġ, l-impjegi indipendenti, il-holqien tan-negozju u l-mobilità ġeografika.

- il-promozzjoni u t-tixrid ta' forom innovattivi u adattabbli ta' organizzazzjoni tax-xogħol, bil-għan li jitjiebu l-kwalità u l-produttività fuq ix-xogħol, inklużi s-saħha u s-sikurezza **fuq il-post tax-xogħol u l-ghoti ta' akkomodazzjoni raġonevoli għal nies b'diżabilità,**
- appoġġ għat-*tranzizzjonijiet* fl-istatus okkupazzjonali, inklużi t-taħriġ, l-impjegi indipendenti, il-holqien tan-negozju u l-mobilità ġeografika,
- **ghoti ta' attenzjoni partikolari għall-ostakoli li jfixklu lin-nisa li jixtiequ jwaqqfu negozji godda jew jaħdmu għal rashom, bil-għan li jitnehhew.**

L-Istati Membri għandhom jimplementaw il-mogħdijiet tagħhom stess, ibbażati fuq il-prinċipji komuni tal-flessigurtà adottati mill-Kunsill.

L-involviment tal-imsieħba soċjali fit-tfassil u l-implimentazzjoni tal-politiki tal-flessigurtà permezz tad-djalogu soċjali u l-innegozjar kollettiv huwa ta' importanza kruċjali.

Ara wkoll il-linja ta' gwida integrata "Biex tkun promossa koeżistenza ikbar bejn il-linji ta' politika makroekonomiċi, strutturali u dawk dwar l-impjegi" (Nru 5).

Ara wkoll il-linja ta' gwida integrata "Biex tkun promossa koeżistenza ikbar bejn il-linji ta' politika makroekonomiċi, strutturali u dawk dwar l-impjegi" (Nru 5).

Emenda 29

Proposta għal deċiżjoni

Anness — Taqsima 2 — paragrafu wara l-linja gwida 21

Biex il-holqien tal-impjegi jilhaq l-ogħla livell tiegħu, tkun ippreservata l-kompetittività u jingħata kontribut għall-qafas ekonomiku ġenerali, l-iżviluppi ġenerali tal-pagi għandhom ikunu skond it-tkabbir fil-produttività tul iċ-ċiklu ekonomiku u għandhom jirriflettu s-sitwazzjoni tas-suq tax-xogħol. Id-distakk fil-pagi bejn is-sessi għandu jitnaqqas. Għandha tingħata attenzjoni partikolari lil-livell baxx ta' pagi fi professjonijiet u f'setturi li għandhom it-tendenza li jkunu ddominati min-nisa u lir-raġunijiet li jwasslu għal qligħ inqas fi professjonijiet u f'setturi fejn in-nisa jsiru iktar prominenti. Jista' wkoll ikun hemm il-htieġa għal sforzi biex jitnaqqsu l-ispejjeż tax-xogħol mhux marbuta mal-pagi u biex ikunu analizzati d-diviżjonijiet fit-taxxa sabiex ikun iffacilitat il-holqien tal-impjegi, speċjalment l-impjegi b'paga baxxa.

Biex il-holqien tal-impjegi jilhaq l-ogħla livell tiegħu, tkun ippreservata l-kompetittività u jingħata kontribut għall-qafas ekonomiku ġenerali, l-iżviluppi ġenerali tal-pagi għandhom ikunu skond it-tkabbir fil-produttività tul iċ-ċiklu ekonomiku u għandhom jirriflettu s-sitwazzjoni tas-suq tax-xogħol. Id-distakk fil-pagi bejn is-sessi għandu jitnaqqas. Għandha tingħata attenzjoni partikolari, **bil-għan li tonqos id-differenza fil-pagi bejn is-sessi,** lil-livell baxx ta' pagi fi professjonijiet u f'setturi li għandhom it-tendenza li jkunu ddominati min-nisa u lir-raġunijiet li jwasslu għal qligħ inqas fi professjonijiet u f'setturi fejn in-nisa jsiru iktar prominenti. Jista' wkoll ikun hemm il-htieġa għal sforzi biex jitnaqqsu l-ispejjeż tax-xogħol mhux marbuta mal-pagi u biex ikunu analizzati d-diviżjonijiet fit-taxxa sabiex ikun iffacilitat il-holqien tal-impjegi, speċjalment l-impjegi b'paga baxxa.

Emenda 30

Proposta għal deċiżjoni

Anness — Taqsima 2 — linja gwida 22 — inċiż 1

- l-imsieħba soċjali fl-oqsma ta' responsabbiltà tagħhom stess ikunu inkoraġġiti jiffissaw il-qafas it-tajjeb għan-negozjati tal-pagi sabiex ikunu riflessi l-isfidi għall-produttività u għas-suq tax-xogħol fil-livelli rilevanti kollha u biex jiġu evitati distakki fil-pagi bejn is-sessi,

- l-imsieħba soċjali fl-oqsma ta' responsabbiltà tagħhom stess ikunu inkoraġġiti jiffissaw il-qafas it-tajjeb għan-negozjati tal-pagi sabiex ikunu riflessi l-isfidi għall-produttività u għas-suq tax-xogħol fil-livelli rilevanti kollha, **biex iċ-ċittadini Ewropej jiġu garantiti setgħa suffiċjenti tax-xiri (purchasing power)** u biex jiġu evitati distakki fil-pagi bejn is-sessi u **ż-żieda fin-nuqqas ta' ugwaljanza,**

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 31

Proposta għal deċiżjoni

Anness — sezzjoni 3 — paragrafu 1

L-Ewropa jehtieg li tinvesti iżjed u b'mod iktar effettiv fil-kapital uman. Wisq nies mhux qed jirnexxilhom jidhlu, jagħmlu progress jew jibqgħu fis-suq tax-xogħol minhabba nuqqas ta' hiliet, jew minhabba nuqqas ta' tqabbil tal-hiliet. Biex jittejjeb l-aċċess għall-impjiegi għall-irġiel u għan-nisa tal-etajiet kollha, biex jogħlew il-livelli tal-produttività, tal-innovazzjoni u tal-kwalità fuq ix-xogħol, l-UE tehtieg investiment akbar u aktar effettiv fil-kapital uman u fit-tagħlim matul il-hajja skond il-kuncett tal-flessigurtà għall-benefiċċju tal-individwi, tal-intrapriżi, tal-ekonomija kif ukoll tas-soċjetà.

L-Ewropa jehtieg li tinvesti iżjed u b'mod iktar effettiv fil-kapital uman. Wisq nies mhux qed jirnexxilhom jidhlu, jagħmlu progress jew jibqgħu fis-suq tax-xogħol minhabba nuqqas ta' hiliet, jew minhabba nuqqas ta' tqabbil tal-hiliet. Biex jittejjeb l-aċċess għall-impjiegi **fuq il-bażi ta' opportunitajiet ugwali** għall-irġiel u għan-nisa tal-etajiet kollha, biex jogħlew il-livelli tal-produttività, tal-innovazzjoni u tal-kwalità fuq ix-xogħol, **u biex jiġu meghjuna l-haddiema biex jadattaw ruhhom għal kundizzjonijiet ġodda li jgħorġu minn tibdil mgħaġġel**, l-UE tehtieg investiment akbar u aktar effettiv fil-kapital uman u **fit-taħriġ professjonali matul il-hajja, permezz ta' aċċess għall-forom varji** fit-tagħlim matul il-hajja skond il-kuncett tal-flessigurtà għall-benefiċċju tal-individwi, tal-intrapriżi, tal-ekonomija kif ukoll tas-soċjetà.

Emenda 32

Proposta għal deċiżjoni

Anness — Taqsima 3 — linja gwida 23

Linja gwida 23. Biex jiġi *espandut* u jittejjeb l-investiment fil-kapital uman.

— linji ta' politika ta' edukazzjoni u ta' taħriġ inklussivi u ta' azzjoni biex ikun iffacilitat b'mod sinifikanti l-aċċess għall-edukazzjoni inizjali, vokazzjonali, sekondarja u għall-edukazzjoni oghla, inklużi l-apprendistati u t-taħriġ intraprenditorjali,

— tnaqqis **sinifikanti** tan-numru ta' studenti li jgħidli kmieni mill-iskola,

— strateġiji effiċjenti ta' tagħlim matul il-hajja miftuħa għal kulhadd fl-iskejjel, fin-negozji, fl-awtoritajiet pubbliċi u fid-djar skond ftehimiet Ewropej, li jinkludu inċentivi u mekkaniżmi ta' kondivizzjoni tal-ispejjeż adattati, bil-ghan li tiżdied il-partecipazzjoni f'taħriġ kontinwu u fuq il-post tax-xogħol matul iċ-ċiklu tal-hajja kollu, b'mod speċjali għall-haddiema ta' ftit senġha u għall-haddiema iktar imdaħhla fiż-żmien.

Ara wkoll il-linja ta' gwida integrata "Biex jiżdied u jittejjeb l-investiment fl-R&D (riċerka u żvilupp), b'mod partikolari min-negozji privati." (Nru 7).

Linja gwida 23. Biex jiżdiedul-**opportunitajiet għat-tagħlim matul il-hajja** u jittejjeb l-investiment fil-kapital uman permezz ta':

— linji ta' politika ta' edukazzjoni u ta' taħriġ inklussivi u ta' azzjoni biex ikun iffacilitat b'mod sinifikanti l-aċċess għall-edukazzjoni inizjali, vokazzjonali, sekondarja u għall-edukazzjoni oghla, inklużi l-apprendistati u t-taħriġ intraprenditorjali, **u l-akkreditazzjoni ta' esperjenza miksuba**,

— tnaqqis tan-numru ta' studenti li jgħidli kmieni mill-iskola **sa kemm jista' jkun possibbli sabiex l-istudenti jiġu evitati milli jgħidli l-iskola mingħajr kwalifiki u għalhekk li jkollhom riskju għoli li ma jsibux xogħol**,

— strateġiji effiċjenti ta' tagħlim matul il-hajja miftuħa għal kulhadd fl-iskejjel, fin-negozji, fl-awtoritajiet pubbliċi u fid-djar skond ftehimiet Ewropej, li jinkludu inċentivi u mekkaniżmi ta' kondivizzjoni tal-ispejjeż adattati, bil-ghan li tiżdied il-partecipazzjoni f'taħriġ kontinwu u fuq il-post tax-xogħol matul iċ-ċiklu tal-hajja kollu, b'mod speċjali għall-haddiema ta' ftit senġha u għall-haddiema iktar imdaħhla fiż-żmien.

— **billi jiġu żgurati l-kundizzjonijiet biex jiġi iffacilitat l-aċċess min-nisa għall-edukazzjoni, li jkomplu t-taħriġ u t-tagħlim matul il-hajja, b'mod partikolari l-aċċess għat-taħriġ u l-kwalifiki neċessarji għall-karrieri**,

Ara wkoll il-linja ta' gwida integrata "Biex jiżdied u jittejjeb l-investiment fl-R&D (riċerka u żvilupp), b'mod partikolari min-negozji privati." (Nru 7).

Emenda 33

Proposta għal deċiżjoni

Anness — Taqsima 3 — paragrafu wara l-linja gwida 23

L-iffissar ta' għanijiet ambizzjużi u ż-żieda tal-livell ta' investiment min-naħa tal-atturi kollha mhuwiex biżżejjed. Biex ikun żgurat li, fil-prattika, il-provvista tlahhaq mad-domanda, is-sistemi ta' taqsim matul il-hajja iridu jkunu bi prezz għal bwiet ta' kulhadd, aċċessibbli u jirreaġixxu għal htigiet li qed jinbidlu. L-adattament u l-bini tal-kapaċità tal-edukazzjoni u tas-sistemi ta' taqsim huma meħtieġa biex itejbu r-rilevanza tagħhom għas-suq tax-xogħol, is-sensibilità tagħhom għall-htigiet tal-ekonomija bbażata fuq il-konossenza u s-soċjetà, **kif ukoll** l-effiċjenza **u l-ekwità** tagħhom. L-ICT jistgħu jintużaw sabiex itejbu l-aċċess għat-tagħlim u sabiex ifassluh aħjar għall-htigiet ta' min jimpjega u tal-impjegati. Hija wkoll meħtieġa mobilità akbar kemm għal skopijiet ta' xogħol kif ukoll ta' taqsim biex ikun hemm aċċess għal opportunitajiet ta' impjegi b'mod aktar wiesa' fl-UE kollha. L-ostakli li fadal għall-mobilità fi hdan is-suq tax-xogħol Ewropew għandhom jitnehhew, b'mod partikulari dawk li għandhom x'jaqsmu mal-għarfien u t-trasparenza ta' kwalifiki u riżultati mit-tagħlim, speċjalment permezz tal-implimentazzjoni tal-Qafas tal-Kwalifiki Ewropej. Se jkun importanti li jsir użu mill-istrumenti u mir-referenzi Ewropej miftiehma halli jkunu appoġġjati r-riformi tas-sistemi nazzjonali edukattivi u tat-taħriġ kif ġie stabbilit fil-Programm ta' Hidma dwar l-Edukazzjoni u t-Taħriġ 2010.

L-iffissar ta' għanijiet ambizzjużi u ż-żieda tal-livell ta' investiment min-naħa tal-atturi kollha mhuwiex biżżejjed. Biex ikun żgurat li, fil-prattika, il-provvista tlahhaq mad-domanda, is-sistemi ta' taqsim matul il-hajja iridu jkunu bi prezz għal bwiet ta' kulhadd, aċċessibbli u jirreaġixxu għal htigiet li qed jinbidlu. L-adattament u l-bini tal-kapaċità tal-edukazzjoni u tas-sistemi ta' taqsim huma meħtieġa biex itejbu r-rilevanza tagħhom għas-suq tax-xogħol, is-sensibilità tagħhom għall-htigiet tal-ekonomija bbażata fuq il-konossenza u s-soċjetà, l-effiċjenza tagħhom **u l-aċċessibilità tagħhom u d-disponibilità fuq bażi ekwitabbli. L-aċċess għall-edukazzjoni u t-taħriġ għall-irġiel u n-nisa ta' kull età u t-tqabbil tal-bżonnijiet mal-hiliet u mal-edukazzjoni u t-taħriġ provduti mis-settur pubbliku u privat, irid jiġi akkumpanjat minn sistema ta' gwida matul il-hajja għall-karrieri.** L-ICT jistgħu jintużaw sabiex itejbu l-aċċess għat-tagħlim u sabiex ifassluh aħjar għall-htigiet ta' min jimpjega u tal-impjegati. Hija wkoll meħtieġa mobilità akbar kemm għal skopijiet ta' xogħol kif ukoll ta' taqsim biex ikun hemm aċċess għal opportunitajiet ta' impjegi b'mod aktar wiesa' fl-UE kollha. L-ostakli li fadal għall-mobilità fi hdan is-suq tax-xogħol Ewropew għandhom jitnehhew, b'mod partikulari dawk li għandhom x'jaqsmu mal-għarfien u t-trasparenza ta' kwalifiki u riżultati mit-tagħlim, speċjalment permezz tal-implimentazzjoni tal-Qafas tal-Kwalifiki Ewropej. Se jkun importanti li jsir użu mill-istrumenti u mir-referenzi Ewropej miftiehma halli jkunu appoġġjati r-riformi tas-sistemi nazzjonali edukattivi u tat-taħriġ kif ġie stabbilit fil-Programm ta' Hidma dwar l-Edukazzjoni u t-Taħriġ 2010.

Emenda 34

Proposta għal deċiżjoni

Anness — Taqsima 3 — linja gwida 24 — inciz 1a (ġdida)

- *billi jiġu permessi t-tekniki edukattivi u l-kontenut tat-tagħlim li jridu jgħaddu minn ġenerazzjoni għal oħra tal-għalliema,*

Emenda 35

Proposta għal deċiżjoni

Anness — Taqsima 3 — Linja gwida 24 — inciz 3a (ġdida)

- *billi jiġi provdut it-tagħlim tal-lingwi barranin bhala parti mit-taħriġ inizjali u matul il-hajja.*

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 36
Proposta għal deċiżjoni
Anness 1a (ġdid)**ANNEX 1a****Il-miri u l-livelli ta' referenza**

Il-miri u l-livelli ta' referenza li għejjin kienu maqbula fil-qafas tal-Istrateġija Ewropea għall-Impjiegi:

- li kull persuna minghajr impjieg tkun offruta bidu ġdid qabel tilhaq 4 xhur ta' nuqqas ta' xogħol fil-każ taż-żgħażaġh u 12-il xahar fil-każ tal-adulti permezz ta' forum ta' tahrig, tahrig mill-ġdid, tahrig fuq il-post tax-xogħol, offerta ta' impjieg jew xi miżura oħra favur l-impjieg, ikkombinati fejn ikun xieraq mal-ġhoti ta' għaj-nuna kontinwa fit-tiftix tal-impjieg,
- li 25 % ta' dawk li jkunu ilhom qiegħda għandhom jip-partecipaw sa l-2010 f'miżura attiva f'forma ta' tahrig, tahrig mill-ġdid, tahrig fuq il-post tax-xogħol jew miżuri oħra favur l-impjieg, bil-għan li tinkiseb il-medja tat-tliet Stati Membri l-aktar avvanzati,
- li dawk li jfittxu xogħol fl-UE jkunu kapaċi jikkonsultaw il-postijiet kollha tax-xogħol battala rreklamati permezz tas-servizzi tal-impjieg tal-Istati Membri, sabiex tithegġeg il-mobilità ta' dawk li jfittxu xogħol fis-suq tax-xogħol Ewropew,
- żieda ta' hames snin, fil-livell tal-UE, tal-età medja effettiva tal-hruġ mis-suq tax-xogħol sa l-2010 (imqabbla ma' 59.9 fl-2001),
- il-provvediment ta' kura tat-tfal sa l-2010 lil mill-anqas 90 % tat-tfal ta' bejn it-3 snin u l-età tal-iskola obbligatorja, u mill-inqas 33 % tat-tfal ta' taħt it-3 snin,
- ir-rata tal-medja tal-UE ta' dawk li jtilqu mill-iskola kmieni ma tkunx aktar minn 10 %,
- li mill-inqas 85 % ta' dawk li jkollhom 22 sena jkunu lestew l-edukazzjoni sekondarja oghla sa l-2010,
- li l-livell medju tal-partecipazzjoni f'taġħlim matul il-ħajja fl-UE għandu jkun mill-inqas 12.5 % tal-popolazzjoni tal-adulti li għandhom l-età biex jaħdmu (il-grupp ta' dawk li għandhom bejn 25 u 64 sena).

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

L-estimi tad-dhul u n-nefqa tal-Parlament ghas-sena finanzjarja 2009

P6_TA(2008)0208

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Mejju 2008 dwar l-estimi tad-dhul u n-nefqa tal-Parlament ghas-sena finanzjarja 2009 (2008/2022(BUD))

(2009/C 279 E/33)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 272(2) tat-Trattat tal-KE,
  - wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 rigward ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej ⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 31 tiegħu,
  - wara li kkunsidra l-Ftehim Interistituzzjonali tas-17 ta' Mejju 2006 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina baġitarja u l-amministrazzjoni finanzjarja solida ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra r-Riżoluzzjonijiet tiegħu tal-10 ta' April 2008 dwar il-linji gwida għall-proċedura tal-baġit 2009 — Taqsimiet I, II, IV, V, VI, VII, VIII u IX ⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra r-rapport tas-Segretarju Ġenerali lill-Bureau dwar it-tfassil tal-abbozz preliminari tal-estimi tal-Parlament ghas-sena finanzjarja 2009,
  - wara li kkunsidra l-abbozz preliminari tal-estimi mfassla mill-Bureau fil-21 ta' April 2008 skond l-Artikoli 22(6) u 73 tar-Regoli ta' Proċedura tal-Parlament,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 73 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Baġits (A6-0181/2008),
- A. billi ġie miftiehem proċess pilota li fih il-koperazzjoni msahha bejn il-Bureau u l-Kumitat għall-Baġits, u l-koperazzjoni reciproka bikrija għall-punti kollha b'implikazzjonijiet baġitarji sinifikanti, għandhom jiġu applikati fil-proċedura 2009,
- B. billi l-prerogattivi tal-plenarja biex jiġi adottat il-baġit iridu jinżammu għal kollox f' konformita' mad-dispożizzjonijiet tat-Trattat u mar-Regoli ta' Proċedura,
- C. billi saret laqgħa tal-prekonciljazzjoni bejn id-delegazzjonijiet tal-Bureau u l-Kumitat għall-Baġits fis-16 ta' April 2008, li matulha ġew diskussi numru ta' kwistjonijiet ewlenin bejn iż-żewġ delegazzjonijiet,

⁽¹⁾ ĠU L 248, 16.9.2002, p. 1. Regolament kif emendat l-aħhar mir-Regolament (KE) 1525/2007 (ĠU L 343, 27.12.2007, p. 9).

⁽²⁾ ĠU C 139, 14.6.2006, p. 1. Ftehim kif emendat bid-Deciżjoni 2008/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 6, 10.1.2008, p. 7).

⁽³⁾ Testi Adottati, P6_TA(2008)0115.

It-Tlieta, 20 ta' Mejju 2008

1. Ifakkar li l-baġit 2009 għandu jirreaġixxi għal numru ta' sfidi ewlenin, kif ġie identifikat fir-riżoluzzjoni msemmija hawn fuq tal-10 ta' April 2008 dwar il-linji gwida baġitarji, filwaqt li jsir kull sforz biex jiġi żgurat l-użu l-izjed effiċjenti tar-riżorsi u biex jiġu eżaminati n-nefċiet kollha bil-għan li jiġi identifikat it-tfaddil kull fejn hu possibbli; jishaq fuq il-livell għoli ta' qbil f'dawn l-oqsma:

— L-isfidi relatati mad-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Liżbona,

— L-isfidi relatati mal-2009 bhala sena elettorali għall-Parlament,

— L-isfidi relatati mal-Istatut il-ġdid għall-Membri u mal-bidla tal-legiżlatura;

2. Jinnota d-djalogu estiż li jwassal għall-istadju tal-estimi għall-2009 u, b'mod partikolari, jilqa' l-proċess pilota dwar il-koperazzjoni interna msahha, inkluża l-laqgħa tal-prekonċiljazzjoni bejn il-Bureau tiegħu u l-Kumitat għall-Baġits, li fiha ġew diskussi l-kwistjonijiet baġitarji relatati mal-prijoritajiet imsemmija hawn fuq qabel l-adozzjoni mill-Bureau tal-abbozz preliminari tal-estimi tiegħu;

3. Jinnota li l-livell globali tal-baġit 2009, kif ġie ssuġġerit mill-Bureau, se jibqa' taht is-sehem volontarju tradizzjonali ta' 20 % tal-intestatura 5 (nefqa amministrattiva) tal-qafas finanzjarju multiannwali;

4. Jishaq dwar il-fatt li r-riżorsi umani, u r-riżorsi globali għall-kwistjonijiet relatati ma' Liżbona, kienu l-mistqosijiet predominanti waqt il-prekonċiljazzjoni; jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-Bureau ha azzjoni fuq it-thassib li rriżulta billi integra l-65 post ġdid fl-estimi (li jikkorrispondu għal EUR 2, 020, 023 għall-2009) imma, fl-istess hin, billi qiegħed 15 % ta' dawk l-appropriazzjonijiet fir-riżerva sakemm tinghata l-informazzjoni kumplimentarja fl-aħhar ta' Gunju 2008, bħal pjan ta' stabbiliment analitiku, dettaljat u faċli, biex jintuża li jevalwa t-tqassim mill-ġdid u l-użu tar-riżorsi umani fis-segretarjat tal-PE, inkluż rapport dettaljat dwar operazzjonijiet ta' rijorganizzazzjoni fl-2008 u dwar l-operazzjonijiet ipplanati għall-2009, li juri l-prijoritajiet pożittivi u negattivi; jikkunsidra li dan għandu jinkludi bidliet fid-Direttorati Ġenerali kif ukoll bejniethom u attitudni bil-għan li jissahhu l-attivitajiet legiżlattivi bażiċi u s-servizzi għall-Membri; huwa tal-fehma li għandha tinghata informazzjoni dwar persuni li m'humiex uffiċjali sabiex wiehed ikun jista' jifhem sew il-htigijiet fir-rigward ta' persunal;

5. Jenfasizza li l-koperazzjoni bejn il-Bureau tiegħu u l-Kumitat għall-Baġits, biex flimkien ifittxu kjarifika addizzjonali bħal din, tikkostitwixxi żvilupp ġdid u pożittiv; jenfasizza l-importanza tal-konsultazzjoni *ex ante* u fil-hin tal-Kumitat għall-Baġits dwar kwistjonijiet b'implikazzjonijiet finanzjarji importanti;

6. Jaqbel mal-prinċipju li jiġu bbaġitjati l-bżonnijiet prevedibbli kollha fl-abbozz preliminari tal-estimi tal-Bureau, inkluża riżerva ta' Liżbona ta' EUR 2 miljun li qed jistennew evalwazzjoni ulterjuri, u proposta mill-Bureau li għandha tiehu kont tar-riżultati tal-grupp ta' hidma attwali li jrid janalizza l-impatt dwar ir-riżorsi umani u finanzjarji; itenni l-opinjoni tiegħu li l-hidmiet u r-responsabilitajiet li jistgħu ġenwinament jitqiesu bhala godda li jsegwu t-Trattat il-ġdid, kif ukoll l-attivitajiet li jistgħu ma jitkomplux jew li jiġu prijoritizzati mill-ġdid, huma speċjalment importanti li jiġu identifikati;

7. Jenfasizza l-fatt li t-Trattat il-ġdid ta' Liżbona jipprovdi wkoll sfida għall-gruppi politiċi; jirrikonoxxi li, skond it-tishih tal-attivitajiet ewlenin tal-amministrazzjoni parlamentari, il-gruppi politiċi jkollhom jissahhu wkoll fir-rigward ta' persunal filwaqt li jirrispettaw il-prudenza baġitarja;

8. Madankollu jinnota li l-Bureau indika li jista' jkun hemm bżonn addizzjonali, mhux attwalment ibbaġitjat, ta' Ċentru għall-Vizitaturi; jinnota li dan ġie identifikat tard u jifhem li l-ammont ikun ta' natura multiannwali; ifakkar fix-xewqa tiegħu, kif ġie miftiehem fil-proċess pilota, li jkun hemm konsultazzjoni fil-hin tal-Kumitat għall-Baġits dwar kwistjonijiet b'konsegwenzi finanzjarji sinifikanti;

It-Tlieta, 20 ta' Meju 2008

9. Jinnota l-proposta li jtkompla pjan ta' tliet snin biex jintalab għarfien espert fil-qasam tal-IT, filwaqt li titnaqqas id-dipendenza fuq il-konsulenti esterni f'ċertu oqsma ewlenin, u l-proposta għal zieda fil-postijiet f'dan il-qasam; jaqbel li dan l-approċċ jitqies, imma huwa tal-opinjoni li, sabiex jinżammu dawn iż-żidiet għall-baġit finali, it-tfaddil relatat fl-ispiza tal-konsulenti attwali għandu jidher; jistieden lill-amministrazzjoni biex tressaq qabel Settembru 2008 evalwazzjoni kompluta tas-sitwazzjoni inkluża strategija tal-IT koerenti;
10. Jinnota li pjan strategiku għall-futur imbiegħed dwar il-politika tal-bini inkluži l-ispejjeż tal-manutenzjoni u l-kwistjonijiet ambjentali se jiġi pprezentat qabel it-tmiem ta' Meju 2008; jishaq fuq l-importanza ta' dibattitu dettaljat dwar din il-kwistjoni bil-għan li jintlahqu deċiżjonijiet rilevanti dwar it-triq 'il quddiem u d-destinazzjoni ta' dawn l-appropriazzjonijiet kemm jista' jkun malajr; jixtieq li jkun infurmat dwar il-hidma tal-Bureau mal-Kummissjoni fir-rigward ta' qbil dwar ix-xiri ta' bini u l-ispejjeż; filwaqt li jistenna din l-informazzjoni, jinnota l-fatt li r-riżerva tal-bini inkluża fl-abbozz tal-estimi tammonta għal EUR 30 miljun, zieda ta' EUR 10 miljun meta mqabbla mal-2008; jiddeċiedi li jqiegħed f'riserva EUR 3 400 000 mdahhla mill-Bureau fl-abbozz preliminari tal-estimi, sakemm isiru kjarifiki tekniċi, amministrattivi u finanzjarji dwar il-hidma ta' tnehhija ta' asbestos proposta fil-bini SDM fi Strasburgu;
11. Jikkonferma l-intenzjoni tiegħu li jkompli l-iffinanzjar tal-prjoritajiet stabbiliti fil-baġit tal-2008, b'mod partikolari biex jitjiebu s-servizzi għall-Membri f'konnessjoni mal-interpretazzjoni u mas-servizz analitiku tal-librerija;
12. Jenfasizza l-importanza ta' koperazzjoni tajba bejn l-istituzzjonijiet Ewropej, b'mod partikolari l-Parlament, il-Kunsill u l-Kummissjoni, fil-qasam tal-politika tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni;
13. Jinsab sodisfatt li saru estimi raġonevoli fir-rigward tan-nefqa relatata mal-Istatut tal-Membri l-ġdid; jinsisti li kwalunkwe figura aġġornata għandha tiġi kkomunikata kemm jista' jkun malajr u jenfasizza l-possibiltà li jkun hemm tibdil żgħir hafna fl-appropriazzjonijiet assoċjati fi stadju iktar avanzat; jilqa' l-impenn tas-Segretarju Generali biex jaġġorna immedjatament lill-Bureau tiegħu u lill-Kumitat għall-Baġits dwar kwalunkwe informazzjoni ġdida mill-Istati Membri fir-rigward tal-partecipazzjoni pplanata tagħhom u/jew *opt-outs* kif u meta dawn isiru disponibbli;
14. Jinsab imhegġeg ukoll mill-informazzjoni li saru kuntatti mal-Istati Membri, il-Kunsill u mal-Presidenzi tal-Kunsill preżenti u li ġejjin rigward il-ftehim dwar Statut għall-Assistenti;; ifakkar, f'dan ir-rigward, fil-linji gwida tiegħu u jishaq għal darb'ohra fuq l-importanza li huwa jorbot mal-fatt li tissolva din il-kwistjoni;
15. Jistenna bil-herqa l-proposta dwar Sistema tal-Immanigġjar tal-Għarfien li trid tiġi pprezentata lill-Bureau fil-ftit xhur li ġejjin; jerga' jishaq fuq l-intenzjoni tiegħu li jsegwi din il-kwistjoni mill-qrib u fuq ir-rakkomandazzjoni tiegħu lill-Bureau biex dan jiehu d-deċiżjonijiet neċessarji qabel nofs ix-xahar ta' Lulju 2008;
16. Minkejja r-riżultat pożittiv s'issa tal-koperazzjoni msahha, u b'mod partikolari, r-riżultati tal-laqgħa tal-prekonċiljazzjoni, jenfasizza li eżami iżjed dettaljat tal-punti individwali tal-baġit għandu jsir qabel l-ewwel qari tal-baġit fil-harifa ta' l-2008; għalhekk se jeżamina u se jiehu d-deċiżjonijiet baġitarji finali dak iż-żmien;
17. Jadotta l-estimi għas-sena finanzjarja 2009 kif ġie adottat mill-Bureau fil-21 ta' April 2008; ifakkar li l-adozzjoni tal-abbozz tal-baġit fl-ewwel qari f'Ottubru 2008, skond il-proċedura tal-votazzjoni stabbilita fit-Trattat;
18. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni u l-estimi lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

Il-projbizzjoni ta' esportazzjonijiet u l-hażna sikura ta' merkurju metalliku ***II

P6_TA(2008)0214

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar il-pożizzjoni komuni tal-Kunsill fir-rigward tal-adozzjoni ta' regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-projbizzjoni ta' esportazzjonijiet u l-hżin sikur ta' merkurju metalliku (11488/1/2007 — C6-0034/2008 — 2006/0206(COD))

(2009/C 279 E/34)

(Proċedura ta' kodeċizzjoni: it-tieni qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-pożizzjoni komuni tal-Kunsill (11488/1/2007 — C6-0034/2008),
- wara li kkunsidra l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari ⁽¹⁾ dwar il-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2006)0636),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) tat-Trattat KE,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 62 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rakkomondazzjoni għat-tieni qari tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Sahha Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel (A6-0102/2008),

1. Japprova l-pożizzjoni komuni kif emendata;
2. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

⁽¹⁾ Testi Adottati 20.6.2007, P6_TA(2007)0267.

P6_TC2-COD(2006)0206

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fit-tieni qari fil-21 ta' Meju 2008 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru.../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-projbizzjoni tal-merkurju metalliku u ta' ċerti komposti u taħlitiet tal-merkurju u l-hżin sikur tal-merkurju metalliku

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament fit-tieni qari jaqbel mal-att leġislattiv finali, r-Regolament (KE) Nru .../2008.)

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

Il-harsien tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali ***I

P6_TA(2008)0215

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar il-proposta ghal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-harsien tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali (COM(2007)0051 — C6-0063/2007 — 2007/0022(COD))

(2009/C 279 E/35)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0051),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 175(1) tat-Trattat KE, skond liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0063/2007),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel kif ukoll tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern (A6-0154/2008),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Jistieden lill-Kummissjoni biex terga' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-ħsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

P6_TC1-COD(2007)0022**Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-21 ta' Meju 2008 bil-ħsieb tal-adozzjoni tad-Direttiva 2008/.../KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-protezzjoni tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali***(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari jaqbel mal-att leġislativ finali, d-Direttiva 2008/.../KE.)*

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

Stharriġ ta' strutturi tal-farms u stharriġ dwar metodi ta' produzzjoni agrikola ***I

P6_TA(2008)0216

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar stharriġ ta' strutturi tal-farms u stharriġ dwar metodi ta' produzzjoni agrikola u li jirrevoka r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 571/88 (COM(2007)0245 — C6-0127/2007 — 2007/0084(COD))

(2009/C 279 E/36)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0245),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 285 (1) tat-Trattat KE, li b'konformità magħhom il-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C6-0127/2007),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali (A6-0061/2008),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-ħsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test gdid;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

P6_TC1-COD(2007)0084

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-21 ta' Meju 2008 bil-ħsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar stharriġ ta' strutturi tal-impriżi agrikoli u stharriġ dwar metodi ta' produzzjoni agrikola u li jirrevoka r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 571/88

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari jaqbel mal-att leġislativ finali, r-Regolament (KE) Nru .../2008.)

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

Il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu rrispettati għall-eżerċizzju tal-professjoni tat-trasportatur bit-triq ***I

P6_TA(2008)0217

Rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament u tal-Kunsill li jstabbilixxi regoli komuni dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu rrispettati għall-eżerċizzju tal-professjoni tat-trasportatur bit-triq (COM(2007)0263 — C6-0145/2007 — 2007/0098(COD))

(2009/C 279 E/37)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0263),
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 251(2) u 71 tat-Trattat KE, skond liema l-Kummissjoni ipprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0145/2007),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu (A6-0087/2008),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sostanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

P6_TC1-COD(2007)0098

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-21 ta' Meju 2008 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi regoli komuni dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu rrispettati għall-eżerċizzju tal-professjoni tat-trasportatur bit-triq li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 96/26/KE

(Test b'rilevanza għaž-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 71 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni ⁽²⁾,

Wara li kkonsultaw mal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stipulata fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽³⁾,

Billi:

- (1) L-implimentazzjoni shiha ta' suq intern tat-trasport bit-triq b'kundizzjonijiet ekwi ta' kompetizzjoni titlob l-applikazzjoni uniformi ta' regoli komuni għall-awtorizzazzjoni għad-dhul għall-professjoni tat-trasportatur tal-merkanzija jew tal-passiġġieri bit-triq, minn hawn 'il quddiem "il-professjoni tat-trasportatur bit-triq". Dawn ir-regoli komuni jistgħu jikkontribwixxu lejn livell għoli ta' kwalifika professjonali tat-trasportaturi, lejn ir-razzjonalizzazzjoni tas-suq, lejn it-titjib tal-kwalità tas-servizz fl-interess tat-trasportaturi, tal-klijenti tagħhom u tal-ekonomija kollha kemm hi, kif ukoll lejn aktar sikurezza fit-toroq. Dawn ir-regoli għandhom ihaffu wkoll l-eżercizzju effettiv tad-dritt ta' stabbiliment għat-trasportaturi.
- (2) Id-Direttiva tal-Kunsill 96/26/KE tad-29 ta' April 1996 dwar dhul għall-impjeg ta' operatur ta' trasport ta' merkanzija bit-triq u operatur ta' trasport ta' passiġġieri bit-triq u r-rikonoxximent reċiproku ta' diplomi, ċertifikati u evidenza oħra ta' kwalifiki formali intenzjonati li jiffacilitaw għal dawn l-operaturi d-dritt tal-libertà li jistabbilixxu hidmiet ta' trasport nazzjonali jew internazzjonali ⁽⁴⁾, stabbiliet il-kundizzjonijiet minimi għad-dhul għall-professjoni tat-trasportatur bit-triq, kif ukoll ir-rikonoxximent reċiproku tad-dokumenti meħtieġa għal dan il-ghan. Madankollu, l-esperjenza, il-valutazzjoni tal-impatt u diversi studji juru li din id-Direttiva hija applikata fl-Istati Membri b'mod divergenti hafna. Din id-diverġenza għandha bosta konsegwenzi negattivi, partikolarment ta' tagħwiġ tal-kompetizzjoni, ċertu nuqqas ta' trasparenza tas-suq, livelli eteroġeni ta' kontroll u r-riskju li l-imprizi b'livell baxx ta' kwalifika professjonali jkunu negligenti jew jirrispettaw inqas ir-regoli ta' sikurezza fit-toroq u r-regoli soċjali, sitwazzjoni li tista' tkun ta' hsara għad-dehra tas-settur.
- (3) Dawn il-konsegwenzi jsiru saħansitra aktar negattivi għax jistgħu jxekklu l-funzjonament tajjeb tas-suq intern tat-trasport bit-triq. Fil-fatt, l-aċċess għas-suq tat-trasport internazzjonali tal-merkanzija u ta' ċerti operazzjonijiet ta' kabotaġġ huwa miftuh għall-imprizi kollha tal-Komunità. L-unika kundizzjoni imposta fuq dawn l-imprizi hija li jkollhom liċenzja Komunitarja, li tista' tinkiseb ladarba jissodisfaw il-kundizzjonijiet ta' dhul għall-impjeg, skond ir-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament u tal-Kunsill tal-... [dwar ir-regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport ta' merkanzija bit-triq] ⁽⁵⁾ u r-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament u tal-Kunsill tal-... [dwar ir-regoli komuni għall-aċċess għas-suq tas-servizzi bil-kowċ u bix-xarabank] ⁽⁶⁾.
- (4) Għaldaqstant, jeħtieġ li r-regoli eżistenti għad-dhul għall-professjoni tat-trasportatur bit-triq jiġu modernizzati, sabiex tkun żgurata applikazzjoni aktar omoġenja u effiċjenti. Peress li l-konformità ma' dawn ir-regoli tikkostitwixxi l-kundizzjoni ewlenija biex wiehed jidhol fis-suq Komunitarju, u peress li fil-qasam tal-aċċess għas-suq, l-istrumenti Komunitarji applikabbli huma Regolamenti, jidher li regolament huwa l-aktar strument xieraq biex jirregola d-dhul għall-professjoni.
- (5) Fl-interess tal-kompetizzjoni ġusta, ir-regoli komuni għall-eżercizzju tal-professjoni għandhom ikunu applikati b'mod kemm jista' jkun wiesa' għall-imprizi kollha. Madankollu, mhuwiex neċessarju li jkunu inkluzi f'dan ir-Regolament l-imprizi li jizvolġu operazzjonijiet ta' trasport b'impatt żgħir hafna fuq is-suq tat-trasport.

⁽¹⁾ ĠU C ....

⁽²⁾ ĠU C ....

⁽³⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Meju 2008.

⁽⁴⁾ ĠU L 124, 23.5.1996, p. 1. ||.

⁽⁵⁾ ĠU L ....

⁽⁶⁾ ĠU L ....

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

- (6) L-Istat Membru fejn tkun stabbilita l-impriża għandha tkun responsabbli li tivverifika li l-impriża tirrispetta dejjem il-kundizzjonijiet stipulati f'dan ir-Regolament, sabiex jekk meħtieġ, l-Istat Membru kkonċernat ikun jista' jiddeciedi li jissospendi jew jirtira l-awtorizzazzjonijiet li jippermettu li l-impriża topera fis-suq. Il-konformità effettiva mal-kundizzjonijiet għad-dhul għall-professjoni u l-kontroll affidabbli tagħhom jitolbu li l-impriži jkollhom stabbiliment reali u sod.
- (7) Jeħtieġ li l-persuni fiżiċi li jgawdu mill-kondotta tajba u mill-kompetenza professjonali meħtieġa jkunu identifikati biċ-ċar u kkomunikati lill-awtoritajiet kompetenti. Dawn il-persuni, imsemmija "manigġers tat-trasport", għandhom ikunu **residenti fi Stat Membru u** jmexxu effettivament u b'mod permanenti l-attivitajiet ta' trasport tat-trasportaturi bit-triq. Jaqbel li jkunu speċifikati l-kundizzjonijiet li skondhom persuna titqies li tmexxi, b'mod kontinwu u effettiv, operazzjoni ta' trasport f'impriża.
- (8) Il-kondotta tajba ta' manigġer tat-trasport tiddependi minn jekk dan ikunx qala' kundanni penali serji jew sanzjonijiet serji, partikolarment fejn jidhul il-ksur tar-regoli Komunitarji dwar it-trasport bit-triq. Fl-oqsma koperti mir-regoli Komunitarji, jeħtieġ li jiġu definiti b'mod kongunt it-tipi ta' ksur u l-livelli korrispondenti ta' serjetà li jistgħu jixhtu dubju fuq il-kondotta tajba ta' impriża.
- (9) **Il-Kummissjoni għandha tfittex li tiżgura li ksur serju jkun ikkastigat bl-istess severità fl-Istati Membri differenti, u li jittiehdu miżuri adegwati għal dak il-ghan.**
- (10) Impriża tat-trasport bit-triq għandu jkollha livell minimu ta' kapaċità finanzjarja biex jiżgura l-istabbiliment u t-tmexxija tajba tal-impriża. ■ Jaqbel li jintużaw indikaturi finanzjarji ■ definiti **sew** rilevanti, li jistgħu jkunu stabbiliti abbażi ta' kontijiet annwali. Jekk jixtiequ, l-impriži għandu jkollhom il-possibbiltà li juru l-kapaċità finanzjarja tagħhom permezz ta' garanzija bankarja **jew permezz ta' strument finanzjarju iehor bħalma hi assikurazzjoni, li** jista' jkun metodu orhoż u aktar sempliċi għal dawn l-impriži.
- (11) Livell għoli ta' kwalifika professjonali għandu jsahhaħ l-effiċjenza soċjoekonomika tas-settur tat-trasport bit-triq. Għaldaqstant, jeħtieġ li l-applikanti għall-pożizzjoni ta' manigġer tat-trasport isegwu taħriġ ta' kwalità. Biex ikunu żgurati kundizzjonijiet aktar omoġenji ta' taħriġ u ta' eżaminar, kif ukoll it-trasparenza fir-rigward tal-applikanti, jaqbel li jkun previst li l-Istati Membri jakkreditaw iċ-ċentri ta' taħriġ u ta' eżaminar skond kriterji li għandhom jiddefinixxu huma. ■ Wara l-implimentazzjoni shiha tas-suq intern, is-swieq nazzjonali m'għadhomx separati. B'konsegwenza ta' dan, il-persuni li jmexxu attivitajiet ta' trasport għandu jkollhom l-għarfien meħtieġ biex imexxu operazzjonijiet ta' trasport kemm fuq il-livell nazzjonali kif ukoll fuq dak internazzjonali. Il-lista tas-sugġetti li għandhom ikunu jafu biex ikunu jistgħu jiksbu ċ-ċertifikat ta' kompetenza professjonali, kif ukoll ir-regoli dettaljati għall-organizzazzjoni tal-eżamijiet, jistgħu jevolvu skond il-progress teknoloġiku, u għalhekk jaqbel illi jkunu agġornati.
- (12) Għall-kompetizzjoni ġusta, u għat-trasport bit-triq li jirrispetta bis-shiħ ir-regoli, jeħtieġ livell omoġenju ta' monitoraġġ u sorveljanza fost l-Istati Membri. F'dan ir-rigward, l-awtoritajiet nazzjonali li huma responsabbli għas-sorveljanza tal-impriži u tal-validità tal-awtorizzazzjoni tagħhom għandhom rwol fundamentali x'jiżvolġu. Jeħtieġ li jkun żgurat li dawn l-awtoritajiet jieħdu l-miżuri xierqa meta meħtieġ, partikolarment **fil-kazijiet l-aktar serji**, biex jissospendu jew jirtiraw awtorizzazzjonijiet, jew biex jiddikjaraw inkompetenti lill-manigġers tat-trasport negligenti jew qarrieqa. **Dan għandu jsir wara konsiderazzjoni xierqa tal-miżura fir-rigward tal-prinċipju tal-proporzjonalità.** Madankollu, impriża għandha tkun imwissija bil-quddiem, u għandha tinghatalha skadenza raġunevoli biex isiru konformi mar-regoli qabel ma jirċievu tali sanzjonijiet.

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

- (13) Kooperazzjoni amministrattiva aktar organizzata fost l-Istati Membri għandha ssahħah l-effiċjenza tal-monitoraġġ tal-imprizi li joperaw f'diversi Stati Membri, kif ukoll tnaqqas l-ispejjeż amministrattivi. Reġistri elettronici tal-imprizi interkonnessi madwar il-Komunità, f'konformità mar-regoli Komunitarji dwar il-protezzjoni tad-*data* personali, għandhom jiffacilitaw tali kooperazzjoni u jnaqqsu l-ispejjeż marbutin mal-kontrolli, kemm għall-imprizi kif ukoll għall-amministrazzjonijiet. Fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, reġistri elettronici nazzjonali diġà jeżistu. Jeżistu wkoll infrastrutturi ta' interkonnessjoni fost l-Istati Membri. Għaldaqstant, l-użu aktar sistematiku ta' dawn ir-reġistri nazzjonali tal-imprizi, kif ukoll tal-interkonnessjoni tagħhom fuq il-livell Ewropew, jista' jwassal għal spejjeż aktar baxxi, kif ukoll għal tnaqqis sinifikanti tal-ispejjeż amministrattivi tal-kontrolli, filwaqt li tittejjeb l-effiċjenza tagħhom.
- (14) Parti mid-*data* li hemm f'dawn ir-reġistri dwar il-ksur u s-sanzjonijiet hija personali. Għaldaqstant, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jirrispettaw id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 95/46/KE tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwu fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-movement liberu ta' dik id-*data* ⁽¹⁾, partikolarment f'dak li għandu x'jaqsam mal-kontroll tat-trattament ta' dik id-*data* mill-awtoritajiet pubbliċi u mad-drittijiet tal-persuni kkonċernati għall-aċċess għall-informazzjoni u għall-oppożizzjoni. Għall-iskopijiet ta' dan ir-Regolament, jidher neċessarju li dan it-tip ta' *data* tinzamm għal talanqas xahrejn, biex jiġi evitat li l-imprizi skwalifikati jistabbilixxu ruhhom fi Stati Membri oħra.
- (15) L-interkonnessjoni tar-reġistri nazzjonali hija tal-akbar importanza biex tippermetti skambju ta' informazzjoni rapidu u effikaci fost l-Istati Membri, u biex tiggarrantixxi li t-trasportaturi ma jaqgħux fit-tentazzjoni jew ma jirriskjawx li jwettqu ksur serju fi Stati Membri barra mill-pajjiż ta' stabbiliment tagħhom. Din l-interkonnessjoni titlob li jiġu ddefiniti b'mod kongunt il-format preċiż tad-*data* kif ukoll il-proċeduri tekniċi għall-iskambju.
- (16) Biex l-iskambju tal-informazzjoni fost l-Istati Membri jkun effiċjenti, għandhom ikunu nnominati punti ta' kuntatt nazzjonali, u għandhom ikunu speċifikati ċerti proċeduri komuni rigward l-iskadenzi u n-natura tal-informazzjoni minima li tiġi ttrasferita.
- (17) Biex tkun iffacilitata l-libertà ta' stabbiliment, jaqbel li tkun aċċettata, bħala prova suffiċjenti tal-kondotta tajba biex ikunu awtorizzati l-attivitajiet imsemmija fi Stat Membru differenti għal dak fejn impriza tkun stabbilita, il-produzzjoni ta' dokumenti xierqa mahruġin minn awtorità kompetenti tal-pajjiż tal-oriġini, filwaqt li jiġi żgurat li l-persuni kkonċernati ma ġewx iddikjarati inkompetenti biex jeżerċitaw il-professjoni tagħhom fl-Istati Membri l-oħra li jiġu minnhom.
- (18) Rigward il-kompetenza professjonali, sabiex tkun iffacilitata l-libertà ta' stabbiliment, mudell uniku ta' ċertifikat mahruġ skond id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament għandu jkun rikonoxxut bħala prova suffiċjenti mill-Istat Membru fejn tkun stabbilita l-impriza.
- (19) Jeħtieġ monitoraġġ aktar mill-qrib tal-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament fuq il-livell Komunitarju. Dan jimplika t-trasmissjoni mill-Kummissjoni ta' rapporti regolari dwar il-kondotta tajba, il-kapaċità finanzjarja u l-kompetenza professjonali tal-imprizi fis-settur tat-trasport bit-triq, imfassla abbażi tar-reġistri nazzjonali.
- (20) Jeħtieġ li l-Istati Membri jipprevedu *pieni* applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament. Dawn il-*pieni* għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u diswassivi.

(¹) ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31.

L-Erbgħa, 21 ta' Mejju 2008

- (21) Peress li *l-għan ta' dan ir-Regolament*, jiġifieri l-modernizzazzjoni tar-regoli dwar id-dhul għall-professjoni tat-trasportatur bit-triq biex tiżgura applikazzjoni aktar omogena u komparabbli fl-Istati Membri, *ma jistax jintlahaq* biżżejjed mill-Istati Membri u għaldaqstant jista' *jintlahaq* ahjar fuq il-livell Komunitarju, il-Komunità tista' *tadotta miżuri*, skond il-prinċipju tas-sussidjarjetà *stabbilit* fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit *fdak l-Artikolu*, dan ir-Regolament ma jmurx *'lil hinn* minn dak li hu mehtieg sabiex *jinkiseb dak l-għan*.
- (22) Jaqbel li l-miżuri mehtieġa għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament ikunu adottati skond id-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li ttiprovdi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat tal-implimentazzjoni konferiti fuq il-Kummissjoni ⁽¹⁾.
- (23) B'mod partikolari, il-Kummissjoni għandha tkun awtorizzata biex tistabbilixxi lista tal-kategoriji, tipi u livelli tas-serjetà tal-ksur ***serju li f'ċerti ċirkostanzi jista' jwassal għas-sitwazzjoni fejn*** trasportatur bit-triq jista' jitlef il-kondotta tajba mehtieġa; biex tadatta, skond il-progress teknoloġiku, l-Anness ta' dan ir-Regolament dwar l-għarfien li trasportatur għandu jkollu biex l-Istati Membri jkunu jistgħu jirrikonoxxu l-kompetenza professjonali tiegħu; biex tadatta wkoll l-Anness dwar il-mudell ta' ċertifikat ta' kompetenza professjonali; u biex tistabbilixxi lista tal-ksur ***li jista' jwassal f'ċerti każijiet, u skond in-natura tal-ksur, biex tiġi kkunsidrata s-sospensjoni jew l-irtirar ta'*** l-awtorizzazzjoni biex wiehed jeżerċita l-professjoni, ***jew li tinhareġ*** dikjarazzjoni ta' inkompetenza. Peress li dawn il-miżuri huma ta' karattru ġenerali u għandhom l-għan li jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, jew li jikkompletawh b'elementi godda mhux essenzjali, għandhom ikunu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju prevista fl-Artikolu 5(a) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE. Għar-raġunijiet ta' effiċjenza, l-iskadenzi applikabbli normalment fil-qafas tal-proċedura regolatorja bi skrutinju għandhom jitqassru għall-aġġornament tal-mudell ta' ċertifikat ta' kompetenza professjonali.
- (24) Għaldaqstant, id-Direttiva 96/26/KE għandha tithassar.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Kapitolu I

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 1

L-għan u ***l-kamp ta' applikazzjoni***

1. Dan ir-Regolament jirregola d-dhul għall-impjeg tat-trasportatur bit-triq u l-iżvolġiment tiegħu.
2. Dan ir-Regolament għandu japplika għall-impriži kollha stabbiliti fil-Komunità li jeżerċitaw il-professjoni tat-trasportatur bit-triq. Japplika wkoll għall-impriži li ***għandhom il-hsieb*** jeżerċitaw il-professjoni tat-trasportatur bit-triq ***u referenzi għal impriži li jeżerċitaw il-professjoni ta' trasportatur bit-triq għandhom jitqiesu, kif xieraq, li jinkludu referenza għal impriži li għandhom il-hsieb jeżerċitaw din il-professjoni.***
3. B'deroga mill-paragrafu 1, dan ir-Regolament ma japplikax:
  - a) għall-impriži li jeżerċitaw il-professjoni tat-trasportatur tal-merkanzija bit-triq, permezz biss ta' vetturi bil-mutur jew gruppi ta' vetturi li l-piż massimu awtorizzat tagħhom ma jaqbiżx 3.5 tonnellata. Madankollu, l-Istati Membri jistgħu jnaqqsu dan il-limitu għat-totalità tal-kategoriji tat-trasport jew għal parti minnhom.

⁽¹⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23. ||.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

- b) għall-imprizi li jiżvolġu operazzjonijiet ta' trasport tal-passiġġieri bit-triq, għal finijiet **esklussivament** mhux kummerċjali **jew mingħajr ħlas**, li l-attività ewlenija tagħhom hija differenti minn dik ta' trasportatur tal-passiġġieri bit-triq, u li l-vetturi użati tagħhom huma misjuqin mill-impjegati tagħhom stess.
- c) **imprizi li jiżvolġu l-professjoni tat- trasportur bit-triq biss permezz ta' vetturi bil-mutur b'velocità massima awtorizzata li ma taqbeżx 140 km/h.**

Artikolu 2

Definizzjonijiet

¶ Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament:

- a) "professjoni ta' t-transportatur bit-triq" tfisser il-professjoni tat-transportatur tal-passiġġieri bit-triq jew il-professjoni tat-transportatur tal-merkanzija bit-triq;
- b) "professjoni tat-transportatur tal-merkanzija bit-triq" tfisser l-attivitàjiet ta' kull impriza li twettaq trasport tal-merkanzija fisem haddiehor, jew permezz ta' vetturi bil-mutur, jew permezz ta' gruppi ta' vetturi;
- c) professjoni tat-transportatur tal-passiġġieri bit-triq tfisser l-attivitàjiet ta' kull impriza li tiżvolġi servizzi ta' trasport tal-passiġġieri għall-pubbliku jew għal kategoriji speċifiċi ta' utenti, bi ħlas mill-persuna ttrasportata jew mill-organizzatur tat-transport, permezz ta' vetturi bil-mutur magħmulin u mghammra b'tali mod li jkunu adatti biex iġorru aktar minn disa' persuni, inkluż ix-xufer;
- d) impriza tfisser kull persuna fiżika, kull persuna ġuridika bi skop ta' lukru jew mingħajru, kull assoċjazzjoni jew kull raggruppament ta' persuni mingħajr personalità ġuridika bi skop ta' lukru jew mingħajru, kif ukoll kull korp uffiċjali, ikollux personalità ġuridika proprja u jew jiddependix minn awtorità b'personalità ġuridika;
- e) maniġer tat-transport tfisser persuna fiżika impjegata minn impriza, jew fil-każ li din l-impriza hija persuna fiżika, din l-istess persuna, jew fejn **hemm dispożizzjoni għaliha**, persuna fiżika oħra mahtura permezz ta' kuntratt, u li tmexxi b'mod effettiv u permanenti l-attivitàjiet ta' trasport ta' din l-impriza;
- f) awtorizzazzjoni għad-dhul għall-impjeg tat-transportatur bit-triq tfisser deċiżjoni amministrattiva li tawtorizza lil impriza li tissodisfa l-kundizzjonijiet stipulati minn dan it-Regolament biex jeżerċitaw l-professjoni tat-transportatur bit-triq;
- g) awtorità kompetenti ¶ tfisser awtorità fi Stat Membru fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali, li **biex tawtorizza l-eżerċitar tal-professjoni** tivverifika li impriza tissodisfa l-kundizzjonijiet stipulati minn dan ir-Regolament, u li għandha s-setgħa li toħroġ, tissospendi jew tirtira l-awtorizzazzjoni tal-eżerċizzju tal-professjoni tat-transportatur bit-triq;
- (h) Stat Membru ta' stabbiliment tfisser l-Istat Membru li fih **hija stabbilita**, irrISPettivament jekk il-maniġer tat-transport jiġix minn pajjiż iehor jew le.

¶

¶

Artikolu 3

Rekwiżiti għall-eżerċizzju tal-professjoni tat-transportatur bit-triq

L-imprizi li jeżerċitaw il-professjoni tat-transportatur bit-triq ¶ għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti li ġejjin:

- a) għandu jkollhom stabbiliment reali u sod f'wiehed mill-Istati Membri **kif previst fl-Artikolu 5**;
- b) għandu jkollhom kondotta tajba **kif previst fl-Artikolu 6**;

- c) għandu jkollhom il-kapaċità finanzjarja xierqa **kif previst fl-Artikolu 7**;
- d) għandu jkollhom il-kompetenza professjonali meħtieġa **kif previst fl-Artikolu 8**.

Il-kundizzjonijiet li għandhom ikunu rispettati biex jintlahqu dawn ir-rekwiżiti huma ddefiniti fil-Kapitolu II. Dan ir-Regolament mhuwiex kontra li l-Istati Membri jiddeċiedu li jimponu kundizzjonijiet addizzjonali li għandhom jissodisfaw l-imprizi biex ikunu awtorizzati li jeżerċitaw il-professjoni tat-trasportatur bit-triq.

Artikolu 4

Il-manijer tat-trasport

1. Impriza li **teżerċita** l-professjoni tat-trasportatur bit-triq għandha tahtar **millinqas** persuna fiżika wahda, **imsejha l-manijer tat-trasport**, li tissodisfa r-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 3(b) u 3(d) **u li tirrispetta wkoll** l-kundizzjonijiet li ġejjin:

- a) għandha tmexxi l-attivitajiet ta' trasport tal-impriza b'mod effettiv u permanenti, u
- b) **għandu jkollha rabta ġenwina mal-impriza**, għandha tkun **impjegata, imsieħba, direttriċi, parti interessata jew għandu jkollha relazzjoni kuntrattwali simili ma' l-**impriza, **jew timmaniġġjaha**, jew jekk l-impriza hija persuna fiżika, għandha tkun din l-istess persuna, **jew, jekk l-impriza hi assoċjazzjoni, tkun intitolata li tirrapreżenta legalment u li tagħmel deċiżjonijiet li jorbtu f'isem l-assoċjazzjoni**;
- c) **għandu jkollha r-residenza tagħha fi Stat Membru**.

L-impriza għandha tinnotifika lill-awtorità kompetenti dwar il-manijer jew il-manijers tat-trasport li jinhatru.

2. **Jekk** ma tissodisfax ir-rekwiżit tal-kompetenza professjonali stipulat fl-Artikolu 3(d), l-awtorità kompetenti jistgħu jawtorizzawha biex teżerċita l-professjoni tat-trasportatur bit-triq **mingħajr ma jinhatar manijer tat-trasport f'konformità mal-paragrafu 1**, bil-kundizzjonijiet li ġejjin:

- a) li tahtar **persuna fiżika** ohra li **għandha r-residenza tagħha fi Stat Membru** li tissodisfa r-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 3(b) u 3(d), u li permezz ta' kuntratt hija awtorizzata biex tiżvolgi kompiti bhala manijer tat-trasport f'isem l-impriza **u tinnotifika lill-awtorità kompetenti dwar dan**;
- b) li l-kuntratt li jorbot l-impriza u l-manijer tat-trasport jispeċifika l-kompiti li għandhom jitwettqu b'mod **kontinwu** mill-parti kkonċernata, u jindika r-responsabbiltajiet tagħha bhala manijer tat-trasport; il-kompiti li għandhom jitwettqu jinkludu partikolarment dawk marbutin **mal-immaniġġjar** tal-vetturi, l-ivverifikar tal-kuntratti u tad-dokumenti tat-trasport, il-kontabbiltà, l-assenjazzjoni ta' kunsinni **jew servizzi** lix-xufiera u lill-vetturi, u l-ivverifikar tal-proċeduri ta' sikurezza;
- c) li l-persuna nnotifikata ma tmexxi, bhala manijer tat-trasport, l-attivitajiet ta' trasport ta' aktar minn erba' imprizi differenti. **L-awtorità kompetenti tista' tiddeċiedi dwar il-massimu ta' vetturi li manijer tat-trasport jista' jmxexxi, li ma għandhiex tkun ta' aktar minn 50 għal kull manijer tat-trasport**;
- d) li l-persuna nnotifikata tkun indipendenti mill-imprizi ohrajn li **jitolbul lill-impriza** li twettaq operazzjonijiet ta' trasport, jew li jwettqu operazzjonijiet ta' trasport f'isem l-impriza.

Kapitolu II

Il-kundizzjonijiet

Artikolu 5

Il-kundizzjonijiet fir-rigward tar-rekwiżit tal-istabbiliment

Biex jintlahaq ir-rekwiżit previst fl-Artikolu 3(a) **l-impriza fl-Istat Membru ikkonċernat** għandu jkollha:

- a) stabbiliment, **li b'sede fejn iżzomm id-dokumentazzjoni tan-negozju tagħha għall-perjodi ta' żmien stab-biliti bil-liġi**, u partikolarment id-dokument tal-kontijiet, dwar il-ġestjoni tal-persunal, u kwalunkwe dokumenti ohra tagħha **b'mod li d-data tkun sikura u li għalihom l-awtorità kompetenti biex tawtorizza**

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

l-eżerċizzju tal-professjoni għandu jkollha aċċess sabiex tivverifika l-konformità mal-kundizzjonijiet previsti f'dan ir-Regolament **waqt li tkun konformi mal-istandards kollha għall-ħarsien tad-data tal-persunal;**

- b) **vettura waħda jew iktar minn vettura waħda** għad-dispożizzjoni tagħha, kemm jekk totalment proprjetà tagħha, jew miksuba taht titolu ieħor, bħal b'kuntratt ta' xiri bin-nifs, kera jew kuntratti ta' twellija, jew b'kuntratt ta' xiri, li jkunu rreġistrati f'dak l-Istat Membru;
- c) **tmexxija effettiva u kontinwa tal-operazzjonijiet tagħha** f'ċentru operattiv f'dak l-Istat Membru, bit-tagħmir meħtieġ **u kapaċi meta mitluba turi fejn fi Stat Membru tal-istabbiliment huma pparkjati l-vetturi meta m'humix qed jintużaw.**

Artikolu 6

Il-kundizzjonijiet fir-rigward tar-rekwiżit tal-kondotta tajba

1. Għall-finijiet tal-Artikolu 3(b), **u suġġett għall-paragrafu 2, l-Istati Membri għandhom jiddeterminaw il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu sodisfatti minn impriża u minn maniger tat-trasport f'konformità ma' dan ir-Regolament sabiex kull wieħed minnhom jissodisfa** ir-rekwiżit tal-kondotta tajba.

Dawn il-kundizzjonijiet għandhom jinkludu r-rekwiżiti li ġejjin:

- a) ma jkun hemm l-ebda raġuni serja li tixhet dubju fuq il-kondotta tajba **tal-impriża tat-trasport, tal-manigers tat-trasport tagħha jew ta' kull persuna rilevanti, bħal kundanna ta' htija jew pieni għal kull ksur serju tar-regoli nazzjonali fis-seħh fil-qasam:**
- i) **tal-liġi kummerċjali;**
  - ii) **tal-liġi dwar il-falliment;**
  - iii) **tal-kundizzjonijiet tal-ħlas u tax-xogħol fil-professjoni;**
  - iv) **tat-traffiku tat-toroq;**
  - v) **tar-responsabbiltà professjonali; u**
  - vi) **tat-traffikar tal-bnedmin jew tad-drogi.**
- b) **il-maniger tat-trasport jew l-impriża tat-trasport ma wettqux** reati jew ingħatax/ingħatawx sanzjonijiet f'wieħed **jew iktar** mill-Istati Membri għall-ksur serju ta' regoli Komunitarji partikolarment dwar:
- i) il-hinijiet tas-sewqan u l-perjodu ta' mistrieħ għax-xufiera, il-hinijiet tax-xogħol, u l-installazzjoni u l-użu tat-tagħmir tar-reġistrazzjoni; **il-verifika għandha tkopri l-konformità kontinwa tagħhom, l-arkivjar tad-data u l-ħarsien tad-data dwar il-persunal li tkun inkisbet;**
  - ii) il-piżijiet massimi u l-qisien tal-vetturi kummerċjali użati għat-trasport internazzjonali;
  - iii) il-kwalifiki inizjali u t-taħriġ kontinwu tax-xufiera;
  - (iv) **il-kundizzjoni tajba tal-vetturi kummerċjali, inkluża** l-ispezzjoni teknika **obbligatorja** tal-vetturi bil-mutur;
  - v) l-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport bit-triq jew, fejn xieraq, l-aċċess għas-suq tat-trasport tal-passiġġieri;
  - vi) is-sikurezza fit-trasport tal-merkanzija perikoluża bit-triq;
  - vii) l-istallazzjoni u l-użu ta' tagħmir għall-kontroll tal-veloċità fuq ċerti kategoriji ta' vetturi;
  - viii) il-liċenzja tas-sewqan;
  - ix) id-dhul għall-professjoni.

2. Għall-finijiet tal-**paragrafu 1, subparagrafu 2 (b)**:
- kundanna ta' htija jew pieni li l-maniger tat-trasport jew l-impriża tat-trasport ikunu suġġetti għalihom f'wieheh jew iktar mill-Istati Membri għall-iktar tipi ta' ksur serji tar-regoli Komunitarji, stabbiliti fl-Anness III, iwasslu għat-telf tal-kondotta tajba wara li ssir proċedura amministrattiva li tintemm b'mod korrett u, jekk ikun xieraq, wara li jsir kontroll fil-bini tal-impriża sakemm l-awtorità kompetenti, għal raġunijiet eċċezzjonali u oħrajn iġġustifikati b'mod korrett, ma tistabbilixxi li dan jikkostitwixxi reazzjoni sproporzjonata. F'każ bħal dan, ir-raġunijiet eċċezzjonali u iġġustifikati b'mod korrett għandhom ikunu rreġistrati fir-reġistru nazzjonali u jkunu indikati fir-rapport imsemmi fl-Artikolu 25(1). Il-miżuri li tfasslu sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, li huma relatati mal-adattament tal-Anness III sabiex dan iqis l-iżvilupp tal-acquis communautaire fil-qasam tat-trasport bit-triq, għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 24(3);**
  - il-Kummissjoni għandha tadotta, mhux iktar tard mill-1 ta' Jannar 2010, lista ta' kategoriji, tipi u livelli ta' gravità ta' ksur li jista' jwassal għat-telf tal-kondotta tajba. L-Istati Membri għandhom iqisu l-informazzjoni dwar dak il-ksur, inkluża informazzjoni li tasal mingħand Stati Membri oħrajn, meta jistabbilixxu l-prijoritajiet għall-kontrolli f'konformità mal-Artikolu 11(2).**

Il-miżuri li tfasslu sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament billi jissupplimentawh, li huma relatati ma' din il-lista, għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 24(3).

Għal dan il-ghan u mhux iktar tard mill-1 ta' Jannar 2010, il-Kummissjoni għandha:

- tistabbilixxi l-kategoriji u t-tipi ta' ksur li l-aktar isehhu frekwentament;**
  - tiddefinixxi l-livell ta' gravità tal-ksur skond il-potenzjal tiegħu li johloq riskju ta' fatalitajiet jew korrimenti serji; u**
  - tipprovdi l-frekwenza tal-okkorrenza li lil hinn minnha ksur ripetut jitqies bħala iktar gravi, billi jitqies l-għadd ta' xufiera li jintużaw għall-attivitajiet tat-trasport immexxija mill-maniger tat-trasport.**
3. Ir-rekwizit tal-kondotta tajba jibqa' mhux sodisfatt sakemm tkun saret rijabilitazzjoni jew kwalunkwe miżura oħra li jkollha effett ekwivalenti, skond id-dispożizzjonijiet nazzjonali rilevanti eżistenti.

Artikolu 7

Il-kundizzjonijiet fir-rigward tar-rekwizit tal-kapaċità finanzjarja

1. Għall-finijiet tal-Artikolu 3(c), **impriża għandu jkollha l-hila li fi kwalunkwe waqt taqdi l-obbligi finanzjarji tagħha** matul is-sena tal-kontijiet annwali. Għal dan il-ghan, l-impriża għandha turi, abbażi tal-kontijiet annwali ċċertifikati minn awditur jew minn persuna akkreditata kif xieraq, li għandha għad-dispożizzjoni tagħha għal kull sena **kapital u riservi** li jammontaw mhux inqas minn EUR 9 000 għall-użu ta' vettura waħda u EUR 5 000 għal kull vettura addizzjonali wżata.

Ir-riżorsi kapitali għandhom ikunu murija permezz ta' karta ta' bilanċ tal-kummerċ iċċertifikata jew karta ta' bilanċ għal skopijiet ta' taxxa. Persuni li qed japplikaw għall-aċċess għall-professjoni ta' maniger tat-trasport għall-ewwel darba jridu jipprezentaw karta tal-bilanċ tal-ftuh iċċertifikata.

█

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, il-valur tal-euro f'dawk il-muniti nazzjonali li mhumiex parteċipanti fit-tielet stadju tal-Unjoni Moneterja għandu jkun iffissat kull **sena**. Ir-rati li għandhom ikunu applikati jkunu daww miksuba fl-ewwel jum tax-xogħol ta' Ottubru u ppubblikati fil-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea. Dawn għandhom jidhru fis-sehh mill-1 ta' Jannar tas-sena kalendarja li jmiss.

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

L-elementi tal-kontijiet imsemmija fl-ewwel subparagrafu għandhom jinftiehem bħal dawk definiti fir-Raba' Direttiva tal-Kunsill 78/660/KEE tal-25 ta' Lulju tal-1978 ibbażata fuq l-Artikolu 54(3)(g) tat-Trattat dwar il-kontijiet annwali ta' ċerti tipi ta' kumpanniji ⁽¹⁾.

2. B'deroga mill-*paragrafu 1*, l-awtorità kompetenti tista' taċċetta li impriża taġti prova tas-sitwazzjoni finanzjarja tagħha permezz ta' ċertifikat mahruġ minn bank wiehed jew aktar jew istituzzjonijiet finanzjarji oħrajn **inklużi kumpanniji tal-assikurazzjoni** fejn jipprovdur garanzija kongunta u individwali għall-impriża fil-forma ta' garanzija bankarja, jew kwalunkwe mezz ieħor simili, fir-rigward tal-ammonti speċifikati fil-**paragrafu 1**. Il-garanzija bankarja **jew tal-assikurazzjoni** tista' tintalab mill-awtorità kompetenti li tawtorizza l-eżerċizzju tal-professjoni u ma tistax tiġi rrilaxxata mingħajr l-approvazzjoni tagħha minn qabel. **L-awtorità kompetenti għandha tiddetermina wkoll il-kundizzjonijiet li japplikaw sabiex il-garanzija bankarja jew l-assikurazzjoni tkun tista' tintalab u tiġi rrilaxxata għall-benefiċċju ta' kredituri oħrajn.**

3. Il-kontijiet annwali msemmija fil-**paragrafu 1**, u l-garanzija msemmija fil-**paragrafu 2**, li għandhom ikunu vverifikati, huma dawk ta' dik l-entità ekonomika stabbilita fit-territorju tal-Istat Membru li fih issir applikazzjoni għal awtorizzazzjoni u mhux dawk ta' kwalunkwe entità oħra stabbilita fit-territorju ta' kwalunkwe Stat Membru ieħor.

Artikolu 8

Il-kundizzjonijiet fir-rigward tar-rekwiżit tal-kompetenza professjonali

1. Għall-finijiet tal-Artikolu 3(d), il-**persuna jew persuni kkonċernati għandu jkollhom** l-għarfien korrispondenti mal-livell ta' taħriġ fis-suġġetti elenkati fit-Taqsima 1 tal-Anness I. Dan għandu jiġi stabbilit, **permezz ta' eżami bil-kitba obbligatorju li, jekk Stat Membru jiddeċiedi dan**, jista' jkun akkumpanjat minn eżami orali. Dawn l-eżamijiet għandhom jiġu organizzati skond l-Anness I, Taqsima II.

2. Il-persuni kkonċernati għandhom jaġhtu l-eżami fl-Istat Membru tar-residenza tagħhom.

3. L-awtoritajiet u l-korpi akkreditati biss għal dan il-ghan minn Stat Membru skond il-kriterji definiti minnu jistgħu jorganizzaw eżamijiet bil-kitba jew orali fejn il-kompetenza professjonali tkun tista' tiġi stabbilita. L-Istati Membri għandhom jivverifikaw regolarment il-kundizzjonijiet li bihom l-awtoritajiet u l-korpi akkreditati jorganizzaw l-eżamijiet skond l-Anness I.

4. L-Istati Membri għandhom jakkreditaw, skond il-kriterji li jiddefenixxu **u li huma kompatibbli reciprokament**, lill-korpi li jkunu kapaci joffru taħriġ ta' kwalità għolja biex ihejju lill-applikanti b'mod effiċjenti għall-eżami, u taħriġ kontinwu għall-manigers tat-trasport li jkunu jixtiequ jaġġornaw l-għarfien tagħhom. L-Istati Membri għandhom jivverifikaw regolarment li dawn il-korpi jissodisfaw f'kull waqt il-kriterji abbażi tal-akkreditament li nġhatilhom.

5. L-Istati Membri jistgħu jeżentaw **mill-eżami persuni** li jkunu taw prova ta' mill-anqas **għaxar** snin esperjenza Prattika **kontinwa** fl-livell ta' tregija ta' impriża tat-trasport **iggrawdanjata qabel il-pubblikazzjoni ta' dan ir-Regolament.**

6. L-Istati Membri jistaw jipromwovu t-taħriġ kif deskritt fl-Anness I u eżami kif deskritt fl-Artikolu 8, paragrafu 1, għall-manigers tat-trasport f'intervalli ta' għaxar snin sabiex jiġi żgurat li l-manigers ikunu jafu bl-iżviluppi fis-settur.

7. L-Istati Membri għandhom jassiguraw li l-manigers tat-trasport b'esperjenza Prattika li jirritornaw għall-professjoni wara perjodu ta' 5 snin ta' assenza għandhom jieħdu t-taħriġ mill-ġdid u l-aġġornament meħtieġ sabiex ikunu jistgħu jkomplu jaġhtu prova tal-kompetenza professjonali tagħhom u tat-tagħrif tagħhom dwar l-iżviluppi attwali tal-leġiżlazzjoni applikabbli għal din il-professjoni.

(¹) ĠU L 222, 14.8.1978, p. 11. ||.

L-Erbgħa, 21 ta' Mejju 2008

8. L-Istati Membri jistgħu jeżentaw, lit-titolari ta' ċerti diplomi avvanzati jew diplomi tekniċi mahruġa f'dak l-Istat Membru, li jeħtieġ l-attendenza għall-korsijiet fis-sugġetti elenkati fl-Anness I u li huma speċifikament jidentifikaw għal dan il-ghan, mit-taħriġ **■** fis-sugġetti koperti mid-diplomi, **u mill-eżami**.
9. Ċertifikat mahruġ mill-awtorità jew korp previst fil-*paragrafu* 3 għandu jingħata bhala prova ta' kompetenza professjonali. Dan iċ-ċertifikat ma jkunx trasferibbli ***lil xi persuna fiżika jew ġuridika oħra***. Għandu jifassal skond il-mudell ta' ċertifikat stabbilit fl-Anness II u juri timbru jew sigill stampat mill-awtorità jew korp li jkun haġgu.
10. Il-Kummissjoni għandha taġġorna l-Anness I u II skond il-progress teknoloġiku. Billi dawn il-miżuri huma mahsuba biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-*Artikolu* 24(3), fir-rigward tal-Anness I, u skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju imsemmija l-*Artikolu* 24(4), fir-rigward tal-Anness II.
11. Skambju ta' esperjenzi u taġġrif fost l-Istati Membri dwar taħriġ, eżamijiet u akkreditament għandhom jitheggu b'mod attiv, prinċipalment, imma mhux esklussivament, permezz tal-Kumitat imsemmi fl-*Artikolu* 24 u minn kull korp iehor li l-Kummissjoni tista' tahtar.

Kapitolu III**L-awtorizzazzjoni u s-sorveljanza**

Artikolu 9

L-awtoritajiet kompetenti

1. Kull Stat Membru għandu jahtar awtorità kompetenti wahda jew aktar biex jiġi żgurat li r-Regolament jiġi implimentat sewwa. Dawn l-awtoritajiet kompetenti għandha tingħatalhom is-setgħa li:
- jeżaminaw l-applikazzjonijiet mill-impriżi;
  - jawtorizzaw l-eżerċizzju tal-professjoni, u s-suspensjoni jew l-irtirar ta' tali awtorizzazzjonijiet;
  - jiddikjaraw li persuna fiżika mhix kapaci tmexxi l-attivitajiet tat-trasport ta' impriża fil-kariga ta' maniġer tat-trasport;
  - iwettqu l-verifiki meħtieġa biex jaraw li impriża tissodisfa r-rekwiżiti previsti fl-*Artikolu* 3.
2. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jippubblikaw il-kundizzjonijiet kollha stipulati skond dan ir-Regolament, kwalunkwe dispożizzjoni nazzjonali oħra, il-proċeduri li għandhom jiġu segwiti mill-applikanti interressati u l-ispejgazzjonijiet korrispondenti.

Artikolu 10

L-eżami u r-reġistrazzjoni tal-applikazzjonijiet

1. ***Impriża tat-trasport li tikkonforma mar-rekwiżiti previsti fl-*Artikolu* 3 għandha tkun awtorizzata, wara li tissottometti applikazzjoni, li teżerċita il-professjoni tat-trasportatur bit-triq. L-awtorità kompetenti għandha taċċerta ruhha li impriża li tissottometti applikazzjoni tissodisfa r-rekwiżiti previsti f'dak l-*Artikolu*.***
2. L-awtorità kompetenti għandha ***tkun responsabbli mill-aġġornament u miż-żammatar***-reġistru elettroniku msemmi fl-*Artikolu* 15.

L-awtorità kompetenti għandha tirreġistra, fir-reġistru elettroniku msemmi fl-*Artikolu* 15 l-isem uffiċjali tal-impriża, l-isem tal-manjiġer tat-trasport mahtur mill-impriża u indikazzjoni dwar jekk huwiex adattat għall-immaniġġjar tat-trasport, l-indirizz tal-istabbiliment, l-ghadd tal-vetturi li jkunu qed jintużaw u, jekk l-awtorizzazzjoni tkun valida għat-trasport internazzjonali, in-numru tas-serje tal-liċenzja Komunitarja u dak tal-kopji attestati.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

3. Il-perjodu għall-eżami ta' applikazzjoni għall-awtorizzazzjonijiet mill-awtorità kompetenti għandu jkun qasir kemm jista' jkun u m'għandux jaqbeż it-tliet xhur.
4. **Mill-1 ta' Jannar 2012**, awtorità kompetenti, **f'każ li jkun hemm dubju**, għandha tivverifika, meta tkun qed teżamina l-kondotta tajba ta' impriża, li l-manijer wiehed jew aktar tat-trasport mahtura — **meta tiġi ppreżentata l-applikazzjoni — ma jkunx għeddikjarat**, f'wiehed mill-Istati Membri, li mhumiex kapaci li jmexxu l-attivitajiet tat-trasport ta' impriża skond l-Artikolu 13.
5. L-impriži b'awtorizzazzjoni biex jeżerċitaw il-professjoni tat-trasportatur għandhom, fi żmien 28 jum, jinnotifikaw l-awtorità kompetenti li harġitilhom l-awtorizzazzjoni bi kwalunkwe tibdil fl-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 2.

Artikolu 11

Il-kontrolli

1. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jivverifikaw li impriži li awtorizzaw biex jeżerċitaw il-professjoni **ta' trasportatur bit-triq** jkomplu jilhq u r-rekwiżiti previsti fl-Artikolu 3. Għal dan il-għan, għandhom jivverifikaw kull hames snin li l-impriži għadhom jilhq u kull wiehed minn dawn ir-rekwiżiti.

Il-Kummissjoni għandha tadatta r-rikorrenza ta' kontrolli regolari għall-progress tekniku, b'mod notevoli r-registri elettronici nazzjonali kif previst fl-Artikolu 15. Billi dawn il-miżuri huma mfassla sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, dawn għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 24(3).

2. Barra l-verifiki previsti fil-paragrafu 1, l-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu kontrolli mmirati lejn impriži klassifikati li jinsabu friskju skond is-sistema stabbilita mill-Istati Membri skond l-Artikolu 9 tad-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2006/22/KE ⁽¹⁾. L-Istati Membri għandhom jestendu din is-sistema ta' klassifikazzjoni tar-riskju biex jiġu koperti t-tipi ta' ksar imsemmija fl-Artikolu 6 ta' dan ir-Regolament.
3. Stat Membru għandu jwettaq il-verifika tar-rekwiżiti biex jara jekk impriża għadhiex tissodisfa l-kundizzjonijiet li jirregolaw id-dhul għall-professjoni kull meta titlobha l-Kummissjoni. Għandu jinforma lill-Kummissjoni bir-riżultati tal-verifiki mwettqa fuq talba tal-Kummissjoni u bil-miżuri meħuda jekk ikun stabbilit li l-impriża ma għadhiex tissodisfa l-kundizzjonijiet previsti f'dan ir-Regolament.

Artikolu 12

Il-proċedura ta' twissija u l-proċedura għall-irtirar tal-awtorizzazzjoni

1. **F'każ li l-awtorità kompetenti tistabilixxi li impriża tinsab f'riskju li ma tistax tibqa' tissodisfa r-rekwiżiti** stipulati fl-Artikolu 3 l-awtorità kompetenti **għandha tinnotifika lill-impriża dwar dan. F'każ li l-awtorità kompetenti tistabilixxi li wiehed minn dawn ir-rekwiżiti m'għadux jiġissodisfat, l-awtorità kompetenti tista' tikkonċedi limitu ta' żmien** lill-impriża sabiex tirrettifika s-sitwazzjoni fil-limiti li ġejjin:
  - a) limitu ta' żmien li ma jaqbiżx **it-tliet** xhur għall-ingaġġ ta' manijer tat-trasport ġdid jekk dak attwali ma jkunx għadu jissodisfa r-rekwiżiti fir-rigward tal-kondotta tajba jew kompetenza professjonali, li jista' jiġi estiz **bit-tliet** xhur fil-każ tal-mewt jew diżabilità fiżika tal-manijer tat-trasport attwali;
  - b) limitu ta' żmien li ma jaqbiżx **it-tliet** xhur fejn l-impriża għandha tirrimedja s-sitwazzjoni billi turi li għandha stabbiliment reali u sod;

⁽¹⁾ Direttiva 2006/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Marzu 2006 dwar il-kundizzjonijiet minimi għall-implimentazzjoni tar-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nri 3820/85 u (KEE) 3821/85 dwar il-leġiżlazzjoni soċjali li għandha x'taqsam ma' attivitajiet tat-trasport bit-triq u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 88/599/KEE (GU L 102, 11.4.2006, p. 35).

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

c) limitu ta' żmien li ma jaqbiż is-sitt xhur jekk ir-rekwiżit tal-kapaċità finanzjarja ma jkunx milhuq, sabiex tkun tista' turi, abbażi ta' pjan finanzjarju b'ipoteżijiet realistiċi, li r-rekwiżit tal-kapaċità finanzjarja se jerga' jintlaħaq fuq bażi permanenti mis-sena finanzjarja li jmiss.

2. **L-awtorità kompetenti tista' tesigi li l-impriża li l-awtorizzazzjoni tagħhom tkun giet sospiza jew irtirata, jiżguraw li l-manigġers tat-trasport tagħhom isegwu l-kors ta' taħriġ u jgħaddu mill-eżami msemmi fl-Artikolu 8 qabel ma tittiehed kwalunkwe miżura ta' riabilitazzjoni.**

3. **F'każ li l-awtorità kompetenti tistabilixxi li l-impriża m'għadhiex tissodisfa wiehed jew iktar mir-rekwiżiti previsti fl-Artikolu 3, hija tissospendi jew tirtira l-awtorizzazzjoni għall-eżerċitar tal-professjoni ta' trasportatur bit-triq li tkun ikkonċediet lill-impriża mhux iktar tard mil-limiti taż-żmien imsemmija fil-paragrafu 1.**

Artikolu 13

Id-dikjarazzjoni tal-inkompetenza tal-manigġer tat-trasport

1. Fil-każ ta' ksur **serju kif msemmi fl-Artikolu 6(1)(b)**, li l-gravità tagħhom tkun stabbilita b'analizi tan-natura sistematika u premeditata u tal-attentati ta' habi tal-fatti **u li għalihom huwa responsabbli l-manigġer tat-trasport**, l-awtorità kompetenti għandha tiddikjara li l-manigġer tat-trasport, ta' impriża li l-awtorizzazzjoni tagħha giet irtirata, bħala inkompetenti li jmessi l-attivitajiet tat-trasport ta' impriża.

2. Sakemm tittiehed miżura tar-rijabilitazzjoni **f'konformità mad-dispożizzjonijiet nazzjonali rilevanti**, iċ-ċertifikat ta' kompetenza professjonali msemmi fl-Artikolu 8(9) tal-persuna ddikjarata li tkun inkompetenti biex tmexxi l-attivitajiet tat-trasport ma jibqax validu fl-Istati Membri kollha.

Artikolu 14

Id-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet kompetenti u l-appelli

1. Id-deċiżjonijiet **negattivi** mehuda mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri skond dan ir-Regolament, **li jinkludu**-ċaħda tal-applikazzjoni għad-dhul għall-professjoni tat-trasportatur bit-triq jew fl-irtirar ta' awtorizzazzjoni eżistenti **u** f'dikjarazzjoni ta' inkompetenza **tal-manigġer tat-trasport**, għandhom jiddikjaraw ir-raġunijiet li fuqhom huma bbażati.

Dawn id-deċiżjonijiet għandhom iqisu l-informazzjoni disponibbli dwar il-ksur imwettaq *fi Stati Membri oħra* mill-impriża jew wiehed mill-manigġers tat-trasport li jkunu tali li jippreġudikaw il-kondotta tajba tal-impriża, u kwalunkwe informazzjoni oħra disponibbli għall-awtorità kompetenti.

Id-deċiżjonijiet għandhom jispeċifikaw il-miżuri ta' riabilitazzjoni applikabbli fil-każ tas-sospensjoni ta' awtorizzazzjoni jew dikjarazzjoni ta' inkompetenza.

2. L-Istati Membri għandhom jiehdur passi biex jiżguraw li l-impriża **u l-persuni konċernati jkollhom** il-possibbiltà li jappellaw **id-deċiżjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1. inkluż quddiem qorti tal-ġustizzja.**

Kapitolu IV

Is-simplifikazzjoni u l-kooperazzjoni amministrattiva

Artikolu 15

Ir-registri elettronici nazzjonali

1. Għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, b'mod partikolari l-Artikoli 10, 11, 12, 13 u 25, kull Stat Membru għandu jzomm registru elettroniku nazzjonali tal-impriża tat-trasport bit-triq **u tal-manigġers tat-trasport** li jkunu awtorizzati minn awtorità kompetenti mahtura minnu biex jeżerċitaw il-professjoni tat-

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

trasportatur bit-triq. It-trattament tad-*data* li jkun hemm f'dan ir-reġistru għandu jsir taht is-sorveljanza tal-awtorità pubblika li tkun inhatret għal dan il-ghan, **li għandha tkun responsabbli wkoll mill-użu u mill-aġġornament ta' din id-data. Ir-reġistru elettroniku nazzjonali għandu jkun fih taqsima pubblika waħda u taqsima konfidenzjali waħda.** Ir-reġistru għandu jkun aċċessibbli elettronikament għall-awtoritajiet kollha kompetenti ta' dak l-Istat Membru msemmija fl-Artikolu 9. **It-taqsima konfidenzjali tar-reġistru elettroniku għandha tkun aċċessibbli għall-awtoritajiet li mhumix l-awtoritajiet kompetenti,** biss f'każi ta' awtoritajiet debitament vestiti b'setghat biex jimmonitorjaw u jimponu sanzjonijiet fil-qasam tat-trasport bit-triq u li l-impjegati tagħhom ikunu hađu gurament fir-rigward.

Mhux iktar tard mill-1 ta' Jannar 2010, il-Kummissjoni għandha tiddefinixxi flimkien mal-Istati Membri, l-istruttura minima tad-*data* li għandha tiddaħhal fir-reġistru elettroniku nazzjonali.

It-taqsima tar-reġistru elettroniku nazzjonali ta' relatata mal-imprizi tat-trasport bit-triq Stat Membru għandu jinkludi l-informazzjoni li ġejja:

- a) l-isem u l-forma ġuridika tal-impriza;
- b) l-indirizz tal-istabbiliment tagħha;
- c) isem il-manigġers tat-trasport mahtura biex jintlaħqu l-kundizzjonijiet tal-kondotta tajba u tal-kompetenza professjonali jew, fejn applikabbli, isem ir-rappreżentant ġuridiku;
- d) it-tip tal-awtorizzazzjoni, l-għadd tal-vetturi li tkopri u, fejn applikabbli, in-numru tas-serje tal-liċenzja Komunitarja u dak tal-kopji attestati **u l-marka tar-reġistrazzjoni tal-vettura ta' kull vettura li qed tkun użata skond l-awtorizzazzjoni mogħtija barra mill-Istat Membru tal-istabbiliment tal-impriza;**
- e) l-għadd, il-kategorija u t-tip tal-ksur gravi ■ li rriżultaw f'sanzjonijiet tul l-ahħar sentejn;
- f) isem kwalunkwe persuna ddikjarata inkompetenti biex tmexxi l-attivitajiet ta' trasport ta' impriza tul l-ahħar sentejn, u l-miżuri tar-riabilitazzjoni applikabbli.

It-taqsima tar-reġistru elettroniku nazzjonali ta' Stat Membru, relatata mal-manigġers tat-trasport bit-triq għandha tinkludi d-*data* li ġejja:

- a) **l-isem tal-manigġer tat-trasport li jiġi dikjarat bħala kompetenti sabiex imexxi l-attività ta' trasport jew impriza;**
- b) **l-isem, il-forma ġuridika u l-indirizz tal-impriza jew tal-imprizi li jiġu mmaniġġjati;**

L-Istati Membri jistgħu jagħzlu li jzommu l-informazzjoni msemmija fis-subparagrafu 3 (e) u (f) f'reġistri separati. F'każ bħal dan, id-*data* rilevanti għandha tkun disponibbli fuq talba jew għandha tkun aċċessibbli b'mod dirett għall-awtoritajiet kompetenti kollha tal-Istat Membru konċernat. L-informazzjoni mitluba għandha tkun ipprovduta fi żmien għaxart ijiem tax-xogħol wara li tasal it-talba.

F'kull każ, l-informazzjoni msemmija fis-subparagrafu 3 (e) u (f) għandha tkun aċċessibbli għal awtoritajiet, għajr għall-awtoritajiet kompetenti, biss f'każi ta' awtoritajiet debitament mogħtija s-setghat li jagħmlu superviżjoni u jimponu sanzjonijiet fil-qasam tat-trasport bit-triq u li l-impjegati tagħhom ikunu hađu gurament fir-rigward jew inkella jinsabu taht obbligu formali ta' segretezza.

2. *Id-*data** dwar impriza li l-awtorizzazzjoni tagħha tkun giet sospiża jew irtirata ■ għandha tinzamm fir-reġistru għal sentejn **mill-iskadenza tas-sospensjoni** jew l-irtirar tal— **liċenzja u wara għandha titneħħa minnufih.**

Data dwar kwalunkwe persuna dikjarata bħala inkompetenti għall-professjoni għandha tinzamm fir-reġistru sakemm tiġi stabbilita mill-ġdid il-kondotta tajba ta' din il-persuna f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 6(3). Wara riabilitazzjoni bħal din jew wara li jkun tteħdu miżuri ekwivalenti, id-*data* għandha titneħħa minnufih.

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

Data bħal din għandha tispeċifika r-raġunijiet għas-sospensjoni jew għall-irtirar tal-awtorizzazzjonijiet jew għad-dikjarazzjoni ta' inkompetenza u t-tul ta' żmien relattiv.

3. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li l-informazzjoni kollha miż-muma fir-reġistru elettroniku tinzamm aġġornata u eżatta, *b'mod partikolari* dik imsemmija fil-paragrafu 1 sub-paragrafu 3 (e) u (f).

4. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li r-reġistri elettronici nazzjonali jkunu interkonnessi madwar il-Komunità mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2010. L-interkonnessjoni għandha tiġi implimentata b'mod li awtorità kompetenti fi kwalunkwe Stat Membru *tista' tirreferi* għar-reġistri elettronici tal-Istati Membri kollha. **Il-Kummissjoni tista' tiehu kwalunkwe inizzjattiva neċessarja sabiex tiffaċilita l-implimentazzjoni ta' dan il-paragrafu.**

5. Għall-finijiet tal-paragrafu 4, ir-regoli komuni dwar il-format tal-informazzjoni skambjata, u dwar il-proċeduri tekniċi għall-użu awtomatiku tar-reġistri elettronici tal-Istati Membri l-oħra, għandhom jiġu adottati mill-Kummissjoni skond il-proċedura ta' konsultazzjoni msemmija fl-Artikolu 24(2).

█

Artikolu 16

Il-protezzjoni tad-*data* personali

F'dak li għandu x'jaqşam mal-applikazzjoni tad-Direttiva 95/46/KE, l-Istati Membri għandhom jiżguraw b'mod partikolari:

- a) li kull persuna tkun infurmata meta tkun irreġistrata xi *data* marbuta magħha, jew meta din id-*data* tkun ittrasferita lil partijiet terzi. L-informazzjoni għandha tispeċifika l-awtorità responsabbli għat-trattament tad-*data*, it-tip tad-*data* u r-raġunijiet;
- b) li kull persuna jkollha d-dritt għall-aċċess tad-*data* marbuta magħha minghand l-awtorità responsabbli għat-trattament tagħha. Dan id-dritt għandu jkun żgurat, b'intervalli raġonevoli u minghajr dewmien jew spejjeż eċċessivi █ għal min jitlobha;
- c) li kull persuna jkollha d-dritt li tikseb il-korrezzjoni, it-thassir jew l-ibblokkjar tad-*data* marbuta magħha li ma tkunx kompleta jew eżatta;
- d) li kull persuna jkollha d-dritt li topponi ruhha għat-trattament tad-*data* marbuta magħha għal raġunijiet legittimi jew ta' forza maġġuri. F'każ ta' oġġezzjoni ggustifikata, din id-*data* ma tistax tkun ittrattata.

Artikolu 17

Il-kooperazzjoni amministrattiva bejn l-Istati Membri

1. Meta Stat Membru jinnota ksur imwettaq minn impriża li l-awtorizzazzjoni tagħha tkun inharġet minn awtorità kompetenti fi Stat Membru iehor, u l-gravità tal-ksur tkun tista' twassal għas-sospensjoni jew l-irtirar tal-awtorizzazzjoni skond dan ir-Regolament, l-Istat Membru għandu jikkomunika lill-Istat Membru l-iehor l-informazzjoni kollha fil-pussess tiegħu dwar il-ksur u kwalunkwe sanzjonijiet li jkun impona.

2. L-Istati Membri għandhom jinnominaw punt ta' kuntatt nazzjonali responsabbli għall-iskambju ta' informazzjoni mal-Istati Membri l-oħra fir-rigward tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. L-Istati Membri għandhom jibagħtu lill-Kummissjoni l-isem u l-indirizz tal-punt ta' kuntatt nazzjonali tagħhom mhux aktar tard minn [...]. Il-Kummissjoni għandha tfassal lista tal-punti ta' kuntatt nazzjonali kollha, u tibgħatha lill-Istati Membri.

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

3. L-Istati Membri li jiskambjaw informazzjoni fil-kuntest ta' dan ir-Regolament għandhom jużaw il-punti ta' kuntatt nazżjonali nnominati kif imsemmija fil-paragrafu 2.

4. L-Istati Membri li jiskambjaw informazzjoni dwar it-tipi ta' ksur imsemmija fl-Artikolu 6(2) jew dwar il-manigġers tat-trasport iddikjarati inkompetenti għandhom jikkonformaw mal-proċedura u l-limitu taż-żmien imsemmija fl-Artikolu 12(1) tar-Regolament (KE) Nru .../2008 [dwar ir-regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport ta' merkanzija bit-triq], jew, fejn applikabbli, l-Artikolu 23(1) tar-Regolament (KE) Nru .../2008 [dwar ir-regoli komuni għall-aċċess għas-suq tas-servizzi bil-kowċ u bix-xarabank]. Stat Membru li jirċievi notifika ta' ksur **serju** minn Stat Membru ieħor, **li rriżulta f'kundanna ta' htija**, għandu jirreġistra dak il-ksur fir-reġistru elettroniku nazżjonali.

Kapitolu V**Ir-rikonoxximent reċiproku tal-attestazzjonijiet u dokumenti formali oħra**

Artikolu 18

L-attestazzjonijiet u dokumenti oħra rigward il-kondotta tajba

1. Mingħajr ħsara għall-Artikolu 10(4), l-Istat Membru ta' stabbiliment ■ għandu, jaċċetta, bhala prova suffiċjenti tal-kondotta tajba għad-dhul għall-professjoni tat-trasportatur bit-triq, il-produzzjoni ta' estratt tar-rekord ġudizzjarju, jew fin-nuqqas tiegħu, dokument ekwivalenti, mahruġ minn awtorità kompetenti ġudizzjarja jew amministrattiva tal-Istat(i) Membru/i **li fih/fihom il-manigġer tat-trasport kellu r-residenza tiegħu**.

2. Meta Stat Membru jimponi fuq iċ-ċittadini tiegħu ċerti rekwiżiti marbutin mal-kondotta tajba, iżda l-prova li dawn ir-rekwiżiti ġew sodisfatti ma jistax jipprovidi d-dokument imsemmi fil-paragrafu 1, dan l-Istat Membru għandu jaċċetta bhala prova suffiċjenti għaċ-ċittadini ta' Stati Membri oħra, attestazzjoni mahruġa minn awtorità kompetenti ġudizzjarja jew amministrattiva tal-Istat(i) Membru/i **fejn il-manigġer tat-trasport kellu r-residenza tiegħu**, li turi li dawn ir-rekwiżiti ġew sodisfatti. Din l-attestazzjoni għandha tirreferi għall-fatti konkreti meqjusa fl-Istat Membru l-ġdid ta' stabbiliment.

3. Jekk id-dokument mitlub skond il-paragrafi 1 u 2 ma jkunx inhareġ mill- **Istat(i) Membru(i) fejn il-manigġer tat-trasport kellu r-residenza tiegħu**, tista' tehodlu postu dikjarazzjoni b'għurament jew dikjarazzjoni solenni mill-persuna kkonċernata quddiem awtorità kompetenti ġudizzjarja jew amministrattiva, jew fejn applikabbli, quddiem nutar fl-Istat Membru **fejn il-manigġer tat-trasport kellu r-residenza tiegħu**, li jipprovidi ċertifikat li jikkonferma din id-dikjarazzjoni b'għurament jew dikjarazzjoni solenni.

4. Id-dokumenti mahruġa skond il-paragrafi 1 u 2 m'għandhomx jiġu aċċettati jekk jitressqu aktar minn tliet xhur wara li jkun nharġu. Din il-kundizzjoni għandha tapplika wkoll għad-dikjarazzjonijiet magħmula skond il-paragrafu 3.

Artikolu 19

Ċertifikati dwar kapacià finanzjarja

Meta Stat Membru jimponi fuq iċ-ċittadini tiegħu ċerti kundizzjonijiet marbutin mal-kapacià finanzjarja minbarra dawk stipulati fl-Artikolu 7, dak l-Istat għandu jaċċetta bhala prova suffiċjenti, għaċ-ċittadini ta' Stati Membri oħra, attestazzjoni mahruġa minn awtorità kompetenti tal-Istat Membru **fejn il-manigġer tat-trasport kellu r-residenza tiegħu**, li turi li dawn il-kundizzjonijiet ikunu ntlahqu. Dawn l-attestazzjonijiet għandhom jirreferu għall- **informazzjoni** konkreti meqjusa fl-Istat Membru l-ġdid ta' stabbiliment.

Artikolu 20

L-attestazzjonijiet tal-kompetenza professjonali

1. L-Istati Membri għandhom jaċċettaw, bhala prova suffiċjenti tal-kompetenza professjonali, l-attestazzjonijiet li huma konformi mal-mudell ta' ċertifikat mogħti fl-Anness II, mahruġin mill-awtoritajiet jew mill-korpi mahtura għal dan il-ghan.
2. L-attestazzjonijiet li jkunu nharġu qabel [...], bhala prova tal-kompetenza professjonali skond id-dispożizzjonijiet li sa dik id-data kienu fis-seħh, jitqiesu ekwivalenti għaċ-ċertifikat li l-mudell tiegħu jingħata fl-Anness II, u għandhom ikunu aċċettati bhala prova tal-kompetenza professjonali fl-Istati Membri kollha. **L-Istati Membri għandhom jinformat lill-Kummissjoni dwar iċ-ċertifikati li huma jirrikonoxxu bhala prova tal-kompetenza professjonali għall-finijiet ta' dan l-Artikolu.**

Kapitolu VI

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 21

Pieni

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu is-sistema ta' pieni għall-ksur tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, u għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li dawn il-**pieni** jkunu applikati. Il-**pieni** stipulati għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u diswassivi. L-Istati Membri għandhom jgħarrfu, mingħajr dewmien, lill-Kummissjoni b'dawn id-dispożizzjonijiet sa mhux aktar tard **mill-1 ta' Jannar 2012**, kif ukoll b'kull emenda sussegwenti.
2. Il-**pieni** imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom jinkludu, b'mod partikolari, is-sospensjoni tal-awtorizzazzjoni għall-eżerċitar tal-professjoni, l-irtirar tal-awtorizzazzjoni, u d-dikjarazzjoni ta' inkompetenza tal-manigġers tat-trasport involuti. Is-sanzjonijiet għandhom jinkludu wkoll il-konfiska ta' kull vettura użata minn impriża li twettaq operazzjonijiet ta' trasport mingħajr l-awtorizzazzjoni pprovduta minn dan ir-Regolament.

Artikolu 22

Dispożizzjonijiet tranżitorji

L-impriži li jgawdu minn awtorizzazzjoni biex jeżerċitaw il-professjoni tat-trasportatur bit-triq qabel id-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament għandhom isiru konformi mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament mhux aktar tard minn sentejn wara dik id-data.

Artikolu 23

L-assistenza reċiproka

|| L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri għandhom jikkollaboraw mill-qrib, u jipprovdu assistenza 'l xulxin għall-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Għandhom **ipartu l-informazzjoni dwar kundanni ta' htija għal kull tip ta' ksur serju, jew fatti speċifiċi oħrajn li jista' jkollhom konsegwenzi fl-eżerċitar tal-professjoni tat-trasportatur bit-triq, f'konformità mad-dispożizzjonijiet li japplikaw fil-qasam tal-protezzjoni tad-data personali.** ||

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

Artikolu 24

Il-proċeduri tal-Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tiġi assistita mill-Kumitat stabbilit mill-Artikolu 18(1) tar-Regolament *tal-Kunsill (KEE) Nru 3821/85 tal-20 ta' Diċembru 1985 dwar apparat ta' reġistrazzjoni għat-trasport bit-triq* ⁽¹⁾.
2. Kull fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 3 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE, fir-rigward tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.
3. Kull fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-**Artikolu 5a(1-4)** u l-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE, fir-rigward tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.
4. Kull fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-**Artikolu 5a, (1) sa (4) u (5)(b)** u l-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE, fir-rigward tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha. **Il-limitu taż-żmien stabbilit fl-Artikoli 5a(3)(c), (4)(b) u (4)(e) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jkun ta' xahar.**

Artikolu 25

Rapporti dwar l-eżerċizzju tal-professjoni

1. Kull sentejn, l-Istati Membri għandhom ifasslu rapport dwar l-attivitajiet tal-awtoritajiet kompetenti u jibagħtuh lill-Kummissjoni. Dan ir-rapport għandu jinkludi:
  - a) analiżi tas-settur f'dak li għandu x'jaqsam mal-kondotta tajba, il-kapaċità finanzjarja u l-kompetenza professjonali;
  - b) imqassmin skond it-tip u s-sena, l-għadd tal-awtorizzazzjonijiet li nharġu, li ġew sospiżi, li ġew irtirati, l-għadd ta' **dikjarazzjonijiet**, l-għadd tad-dikjarazzjonijiet ta' inkompetenza u r-raġunijiet korrispondenti;
  - c) l-għadd taċ-ċertifikati ta' kompetenza professjonali li nharġu kull sena;
  - d) statistiċi **prinċipali** dwar **ir-registri elettronici nazzjonali u l-użu tagħhom mill-awtoritajiet kompetenti**; u
  - e) analiżi tal-skambji ta' informazzjoni mal-Istati Membri l-oħra, li tinkludi partikolarment l-għadd annwali ta' każijiet ta' ksur li ġew innotifikati lil Stat Membru iehor u r-risposti irċevuti skond l-Artikolu 17(3), u l-għadd annwali tat-talbiet u tar-risposti rċevuti skond l-Artikolu 17(4).
2. Kull sentejn, abbażi ta' dawn ir-rapporti nazzjonali, il-Kummissjoni għandha tfassal rapport fuq l-eżerċizzju tal-professjoni tat-trasportatur bit-triq, għall-attenzjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill. Dan ir-rapport għandu jinkludi partikolarment evalwazzjoni tal-funzjonament tal-iskambju ta' informazzjoni fost l-Istati Membri. Dan ir-rapport għandu jkun ippubblikat fl-istess hin *bhar*-rapport imsemmi fl-Artikolu 17 tar-Regolament (KE) Nru 561/2006 *tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Marzu 2006 dwar l-armonizzazzjoni ta' ċerta leġislażzjoni soċjali dwar it-trasport* ⁽²⁾.
3. **Sa l-1 ta' Ġunju 2009 il-Kummissjoni għandha tirrapporta dwar x'jista' jkun l-impatt tat-twes-sieġh tal-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament biex ikun inkluż it-trasport kummerċjali b'vetturi li d-disinn u t-tagħmir tagħhom huma xierqa u li huma maħsuba li jgħorru sa disa' persuni inkluż is-sew-wieq. Il-Kummissjoni għandha, jekk ikun meħtieġ, tiegħu l-inizjattivi rilevanti.**

Artikolu 26

Il-listi tal-awtoritajiet kompetenti

Kull Stat Membru għandu jibgħat lill-Kummissjoni, **sa l-1 ta' Ġunju 2009** l-lista tal-awtoritajiet kompetenti li jkun hatar biex jawtorizzaw l-eżerċizzju tal-professjoni tat-trasportatur bit-triq, kif ukoll il-lista tal-awtoritajiet jew tal-entitajiet akkreditati biex jorganizzaw l-eżamijiet **u jgħorru ċ-ċertifikati**. Il-lista kkonsolidata ta' dawn l-awtoritajiet jew entitajiet tal-Komunità kollha tiġi ppubblikata mill-Kummissjoni fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

⁽¹⁾ ĠU L 370, 31.12.1985, p. 8. ||.

⁽²⁾ ĠU L 102, 11.4.2006, p. 1.

Artikolu 27

In-notifika tal-miżuri nazzjonali

L-Istati Membri għandhom jibagħtu lill-Kummissjoni **it-test tad-dispożizzjonijiet leġislattivi, regolatorji jew amministrattivi ta' liġi interna li jadottaw fil-qasam irregolat minn dan ir-Regolament, mhux iktar tard minn sitt ijiem wara d-data tal-adozzjoni tagħhom u għall-ewwel darba sa l-1 ta' Ġunju 2009.**

Artikolu 28

Thassir

Id-Direttiva 96/26/KE hija mhassra.

Referenzi għad-Deċiżjoni mhassra għandhom jiġu interpretati bħala referenzi għal dan ir-Regolament.

Artikolu 29

Id-dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament jidhol fis-seħh fl-għoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Japplika **mill-1 ta' Ġunju 2009.**

Dan ir-Regolament jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi **||**

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

Għall-Kunsill

Il-President

ANNEX I

I. ELENKU TAS-SUGĠETTI MSEMMIJA FL-ARTIKOLU 8

L-għarfien li għandu jitqies għar-rikonossiment uffiċjali mill-Istati Membri tal-kompetenza professjonali għandu jkopri talanqas is-sugġetti elenkati hawn isfel għat-trasport tal-merkanzija bit-triq u t-trasport tal-passiġġieri bit-triq rispettivament. Fir-rigward ta' dawn is-sugġetti, it-trasportaturi bit-triq applikanti għandu jilhq u l-livell mehtieg ta' għarfien u ta' kapaċità Prattika għat-tmexxija ta' impriża tat-trasport.

Il-livell minimu ta' għarfien, kif indikat hawn isfel, ma jistax ikun taħt il-livell 3 skond l-istruttura ta' livell ta' tahrig stabbilita fl-Anness għad-Deċiżjoni tal-Kunsill 85/368/KEE *tas-16 ta' Lulju 1985 dwar it-tqabbil tal-kwalifiki tat-tahrig professjonali bejn l-Istati Membri u l-Komunità Ewropea* ⁽¹⁾, li huwa l-livell li jkun inkiseb fit-tahrig matul l-edukazzjoni obbligatorja supplimentata jew bit-tahrig vokazzjonali jew bit-tahrig tekniku supplimentari jew bl-edukazzjoni sekondarja jew b'xi tahrig tekniku ieħor.

A. Dritt ċivili

It-trasport tal-merkanzija bit-triq u t-trasport tal-passiġġieri bit-triq

B'mod partikolari, l-applikant għandu:

- 1) ikun familjari mat-tipi prinċipali ta' kuntratti użati fit-trasport bit-triq u mad-drittijiet u l-obbligi li jkun hemm fihom;

⁽¹⁾ ĠU L 199, 31.7.1985, p. 56.

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

- 2) ikun kapaċi li jinnegozja kuntratt tat-trasport legalment validu, b'mod partikolari fir-rigward tal-kundizzjonijiet tal-garr.

It-trasport tal-merkanzija bit-triq

- 3) ikun kapaċi jkis pretenzjoni mill-prinċipal tiegħu fir-rigward ta' kumpens għat-telf ta' jew hsara lill-oġġetti matul it-trasportazzjoni jew għall-kunsinna tard tagħhom, u kapaċi jifhem kif pretenzjoni bħal din toqotx ir-responsabbiltà kuntrattwali tiegħu;
- 4) ikun familjari mar-regoli u l-obbligi li joriġinaw mill-Konvenzjoni CMR dwar il-Kuntratt għat-Trasport Internazzjonali ta' Oġġetti bit-Triq.

It-trasport bit-triq tal-passiġġieri

- 5) ikun kapaċi jkis pretenzjoni mill-prinċipal tiegħu fir-rigward ta' kumpens għal korriment ta' passiġġieri jew għal hsara lill-bagalji tagħhom ikkawżati minn inċident matul it-trasportazzjoni, jew fir-rigward ta' kumpens għal dewmien, u kapaċi jifhem kif pretenzjoni bħal din toqotx ir-responsabbiltà kuntrattwali tiegħu.

B. Dritt kummerċjali

It-trasport tal-merkanzija bit-triq u t-trasport tal-passiġġieri bit-triq

B'mod partikolari, l-applikant għandu:

- 1) ikun familjari mal-kundizzjonijiet u l-formalitajiet stabbiliti biex jithaddem il-kummerċ, l-obbligi ġenerali li jaqgħu fuq operaturi tat-trasport (ir-reġistrazzjoni, iż-żamma ta' dokumenti, eċċ.) u l-konsegwenzi ta' falliment;
- 2) ikollu għarfien xieraq tad-diversi tipi ta' kumpaniji kummerċjali u r-regoli li jirregolaw il-kostituzzjoni u l-operat tagħhom.

C. Liġi soċjali

It-trasport tal-merkanzija bit-triq u t-trasport tal-passiġġieri bit-triq

B'mod partikolari, l-applikant għandu:

- 1) ikun familjari mar-rwol u l-funzjoni tal-istituzzjonijiet soċjali li għandhom x'jaqsmu mat-trasport bit-triq (it-tredjunjons, il-kunsilli tax-xogħol, ir-rappreżentanti tal-persunal, l-ispetturi tax-xogħol, eċċ.);
- 2) ikun familjari mal-obbligi tas-sigurtà soċjali ta' min ihaddem;
- 3) ikun familjari mar-regoli li jirregolaw il-kuntratti tax-xogħol għall-kategoriji varji ta' haddiema impjegati tal-impriżi tat-trasport bit-triq (il-forom ta' kuntratti, l-obbligi tal-partijiet, il-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-hinijiet tax-xogħol, il-liv imhallas, ir-remunerazzjoni, il-ksur tal-kuntratt, eċċ.);
- 4) ikun familjari mar-regoli applikabbli għall-hinijiet tas-sewqan, il-hinijiet ta' mistrieħ u l-hin tax-xogħol, || u b'mod partikolari mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament || (KE) Nru 561/2006, ir-Regolament || (KEE) Nru 3821/85, id-Direttiva 2002/15/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2002 dwar l-organizzazzjoni tal-hin tax-xogħol ta' haddiema li jwettqu attivitajiet mobbli tat-trasport fit-toroq ⁽¹⁾ u d-Direttiva 2006/22/KE, u l-miżuri prattiċi għall-applikazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet.

⁽¹⁾ ĠU L 80, 23.3.2002, p. 35.

L-Erbgħa, 21 ta' Mejju 2008

- 5) ikun familjari mar-regoli applikabbli għall-kwalifiki inizjali u t-taħriġ kontinwu tax-xufiera, u b'mod partikolari dawk li jtnisslu mid-Direttiva 2003/59/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Lulju 2003 dwar il-kwalifika inizjali u taħriġ perjodiku ta' sewwieqa ta' ċerti vetturi tat-triq għat-trasport ta' prodotti jew passigġieri ⁽¹⁾.

D. Dritt fiskali

It-trasport tal-merkanzija bit-triq u t-trasport tal-passiġġieri bit-triq

B'mod partikolari, l-applikant għandu jkun familjari mar-regoli li jirregolaw:

- 1) il-VAT fuq is-servizzi tat-trasport;
- 2) it-taxxa fuq il-vetturi bil-mutur;
- 3) it-taxxi fuq ċerti vetturi għat-trasport tal-merkanzija bit-triq u hlasijiet għall-użu tat-toroq u għall-utenti tal-infrastruttura;
- 4) it-taxxa fuq id-dhul.

E. Il-ġestjoni kummerċjali u finanzjarja tal-impriza

It-trasport tal-merkanzija bit-triq u t-trasport tal-passiġġieri bit-triq

B'mod partikolari, l-applikant għandu:

- 1) ikun familjari mal-liġijiet u l-prattici fir-rigward tal-użu taċ-ċekkijiet, kambjali, ċedoli, karti ta' kreditu u mezzi jew metodi oħrajn ta' hlas;
- 2) ikun familjari mal-forom varji ta' kreditu (kreditu tal-bank, kreditu dokumentarju, depożiti ta' garanzija, ipoteki, kuntratti ta' kera, kiri, factoring eċċ.) u mal-hlasijiet u l-obbligi li johorġu minnhom;
- 3) ikun jaf x'inhi karta ta' bilanċ, kif inhi mqasma u kif għandha tkun interpretata;
- 4) ikun kapaċi jaqra u jinterpreta kont ta' qligħ u telf;
- 5) ikun kapaċi jagħmel stima tal-profitt u l-pożizzjoni finanzjarja, b'mod partikolari fuq il-baži ta' proporzjonijiet finanzjarji;
- 6) ikun kapaċi jipprepara baġit;
- 7) ikun familjari mal-elementi ta' spejjeż tal-impriza tiegħu (spejjeż fissi, spejjeż varjabbli, kapital tax-xogħol, deprezzament eċċ.), u jkun kapaċi jikkalkola l-ispejjeż ta' kull vettura, ta' kull kilometru, ta' kull vjaġġ jew ta' kull tunnellata;
- 8) ikun kapaċi jfassal organigramma dwar il-persunal tal-impriza fit-totalità tagħha u jorganizza pjanijiet ta' xogħol, eċċ.;
- 9) ikun familjari mal-prinċipji tal-marketing, tar-reklamar u tar-relazzjonijiet pubbliċi, inklużi s-servizzi tat-trasport, il-promozzjoni tal-bejgħ u l-preparazzjoni ta' fajls tal-klijenti, eċċ.;
- 10) ikun familjari mat-tipi differenti ta' assigurazzjoni ta' trasport bit-triq (responsabbiltà, korriment minn incident/assigurazzjoni fuq il-hajja, assigurazzjoni mhux fuq il-hajja u fuq bagalji) u mal-garanziji u l-obbligi li johorġu minnhom;
- 11) ikun familjari mal-applikazzjonijiet ta' trasmissjoni ta' data elettronika fit-trasport bit-triq.

⁽¹⁾ ĠU L 226, 10.9.2003, p. 4.

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

It-trasport tal-merkanzija bit-triq

- 12) ikun kapaċi japplika r-regoli dwar il-ħruġ ta' fatturi għal servizzi ta' trasport ta' merkanzija bit-triq u jkun jaf it-tifsira u l-implikazzjonijiet tal-Incoterms;
- 13) ikun familjari mal-kategoriji differenti ta' awżiljari tat-trasport, ir-rwol tagħhom, il-funzjoni tagħhom u, fejn xieraq, l-istatus tagħhom;

It-trasport bit-triq tal-passiġġieri

- 14) ikun kapaċi japplika r-regoli dwar it-tariffi u prezzijiet fit-trasport pubbliku u privat tal-passiġġieri;
- 15) ikun kapaċi japplika r-regoli dwar il-ħruġ ta' fatturi għas-servizzi ta' trasport bit-triq tal-passiġġieri.

F. L-aċċess għas-suq

It-trasport tal-merkanzija bit-triq u t-trasport tal-passiġġieri bit-triq

B'mod partikolari, l-applikant għandu:

- 1) ikun familjari mar-regolamenti tax-xogħol li jirregolaw it-trasport bit-triq għal kiri jew benefiċċju, mal-kiri ta' vetturi industrijali u l-ghoti ta' sottokuntratti, u b'mod partikolari mar-regoli dwar l-organizzazzjoni uffiċjali tal-impjeg, id-dhul għall-impjeg, l-awtorizzazzjonijiet ta' operazzjonijiet ta' trasport bit-triq intra-jew extra-Komunitarju, spezzjonijiet u sanzjonijiet;
- 2) ikun familjari mar-regoli għall-istabbiliment ta' impriża tat-trasport bit-triq;
- 3) ikun familjari mad-dokumenti varji rekwiżiti għall-operazzjoni tas-servizzi tat-trasport bit-triq u jkun kapaċi jintroduċi proċeduri ta' kontroll li jiżguraw li d-dokumenti approvati dwar kull operazzjoni tat-trasport, u b'mod partikolari dawk dwar il-vettura, ix-xufier, l-oġġetti u l-bagalji jinżammu kemm fil-vettura u kemm fil-bini tal-impriża.

It-trasport tal-merkanzija bit-triq

- 4) ikun familjari mar-regoli dwar l-organizzazzjoni tas-suq tat-trasport tal-merkanzija bit-triq, dwar il-ġestjoni u l-loġistika tat-trasport tal-merkanzija;
- 5) ikun familjari mal-formalitajiet tal-fruntiera, ir-rwol u l-ambitu tad-dokumenti T u carnets TIR, u l-obbligi u r-responsabbiltajiet li johorġu mill-użu tagħhom.

It-trasport bit-triq tal-passiġġieri

- 6) ikun familjari mar-regoli dwar l-organizzazzjoni tas-suq fit-trasport tal-passiġġieri;
- 7) ikun familjari mar-regoli għall-introduzzjoni ta' servizzi tat-trasport bit-triq tal-passiġġieri u jkun kapaċi jfassal pjanijiet għat-trasport.

G. L-istandards tekniċi u aspetti tekniċi tal-operazzjoni

It-trasport tal-merkanzija bit-triq u t-trasport tal-passiġġieri bit-triq

B'mod partikolari, l-applikant għandu:

- 1) ikun familjari mar-regoli dwar il-piżijiet u l-qisien tal-vetturi fl-Istati Membri u l-proċeduri li għandhom ikunu segwiti fil-każ ta' tagħbijiet eċċezzjonali li jikkostitwixxu deroga għal dawn ir-regoli;
- 2) ikun kapaċi jagħzel vetturi u l-komponenti tagħhom (ix-xaži, il-magna, is-sistema ta' trasmissjoni, is-sistema ta' brejkijiet, eċċ.) skond il-htigijiet tal-impriża;

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

- 3) ikun familjari mal-formalitajiet dwar it-tip ta' approvazzjoni, registrazzjoni u spezzjoni teknika ta' dawn il-vetturi;
- 4) ikun jifhem x'miżuri għandhom jittiehdu għat-tnaqqis tat-tniġġis akustiku u għall-ġlieda kontra t-tniġġis tal-arja mid-dhahen tal-exhaust ta' vetturi bil-mutur;
- 5) ikun kapaċi jfassal pjanijiet ta' manutenzjoni perjodika għall-vetturi u t-tagħmir tagħhom.

It-trasport tal-merkanzija bit-triq

- 6) ikun familjari mat-tipi differenti ta' tmexxija ta' tagħbija u ta' għodda ta' tagħbija (tailboards, kontenituri, paletti, eċċ.) u jkun kapaċi jintroduċi proċeduri u johroġ istruzzjonijiet għat-tagħbija u l-hatt ta' oġġetti (tqassim tat-tagħbija, stacking, stivar, blocking u chocking, eċċ.);
- 7) ikun familjari ma' tekniċi varji ta' piggy-back (fuq id-dahar/spallejn) u trasport ikkombinat ta' roll-on roll-off;
- 8) ikun kapaċi jimplimenta proċeduri biex wiehed ikun konformi mar-regoli tal-ġarr ta' oġġetti u skart perikolużi, partikolarment dawk li jirriżultaw mid-Direttiva 94/55/KE ⁽¹⁾, id-Direttiva tal-Kunsill 96/35/KE ⁽²⁾, u r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 259/93 ⁽³⁾;
- 9) ikun kapaċi jimplimenta proċeduri biex wiehed ikun konformi mar-regoli tal-ġarr ta' oġġetti tal-ikel li jithassru, partikolarment dawk li johorġu mill-Ftehim dwar il-Trasport Internazzjonali ta' Oġġetti tal-Ikel li Jithassru u dwar it-Tagħmir Speċjali li għandu jintuza għall-trasport bħal dan (ATP);
- 10) ikun kapaċi jimplimenta proċeduri biex wiehed jikkonforma mar-regoli tat-trasport ta' annimali ħajjin.

H. Is-sikurezza fit-toroq

It-trasport tal-merkanzija bit-triq u t-trasport tal-passiġġieri bit-triq

B'mod partikolari, l-applikant għandu:

- 1) ikun jaf xi kwalifiki huma meħtieġa għax-xufiera (licenzja tas-sewqan, ċertifikati mediċi, ċertifikati ta' kundizzjoni ta' saħħa tajba, eċċ.);
- 2) ikun kapaċi li jiehu l-passi meħtieġa biex ikun żgurat li x-xufiera jikkonformaw mar-regoli tat-traffiku, probizzjonijiet u restrizzjonijiet fis-seħħ fi Stati Membri differenti (limiti ta' velocità, prijoritajiet, restrizzjonijiet ta' stennija u pparkjar, użu tad-dwal, sinjali tat-triq, eċċ.);
- 3) ikun kapaċi jikteb struzzjonijiet lix-xufiera għall-kontroll tal-konformità tagħhom mar-rekwiziti ta' siku-rezza dwar il-kundizzjoni tal-vetturi, it-tagħmir tagħhom u t-tagħbija, u dwar miżuri preventivi li għandhom jittiehdu;
- 4) ikun kapaċi jistabbilixxi proċeduri li għandhom jiġu segwiti fil-każ ta' incident u biex jiġu implimentati proċeduri xierqa biex jimpedixxu ir-rikorrenza ta' incidenti jew ksur serju tat-traffiku;
- 5) ikun kapaċi jimplimenta proċeduri għall-irbit tajjeb tal-oġġetti u jkun familjari mat-teknika korrispondenti.

It-trasport bit-triq tal-passiġġieri

- 6) ikollu għarfien bażiku tal-pjan tan-netwerk tat-toroq fl-Istati Membri.

⁽¹⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 94/55/KE tal-21 ta' Novembru 1994 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri fir-rigward tat-trasport tal-merkanzija perikoluża bit-triq (ĠU L 319, 12.12.1994, p. 7.).

⁽²⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 96/35/KE tat-3 ta' Ġunju 1996 fuq il-hatra u l-kwalifiki vokazzjonali ta' konsulenti dwar is-sigurtà għat-trasport ta' merkanzija perikoluża bit-triq, bil-ferrovija u bil-passaġġi fuq l-ilma interni (ĠU L 145, 19.6.1996, p. 10.).

⁽³⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 259/93 tal-1 ta' Frar 1993 dwar is-superviżjoni u l-kontroll ta' vjaġġi bil-baħar ta' skart fi, għal u mill-Komunità Ewropea (ĠU L 30, 6.2.1993, p. 1.) Imħassar bir-Regolament (KE) Nru 1013/2006 (ĠU L 190, 12.7.2006, p. 1.).

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008**II. L-ORGANIZZAZZJONI TAL-EŻAMI**

1. L-Istati Membri għandhom jorganizzaw eżami bil-miktub obligatorju li huma jistgħu jissupplementaw b'eżami orali fakultattiv biex jistabbilixxu jekk operaturi applikanti tat-trasport bit-triq kisbux il-livell ta' għarfien fis-suġġetti elenkati fil-parti I, b'mod partikolari, il-kapaċità tagħhom li jużaw strumenti u tekniċi li għandhom x'jaqsmu magħhom u li jissodisfaw id-dmirijiet korrispondenti eżekuttivi u ta' koordinament.
  - (a) L-eżami obligatorju bil-miktub għandu jkun fih żewġ testijiet, li huma:
    - mistoqsijiet bil-miktub li jikkonsistu jew minn mistoqsijiet multipli (kull waħda b'erba' twegibiet possibbli), mistoqsijiet li jirrekjedu twegibiet diretti jew taħlita taż-żewġ sistemi,
    - eżerċizzji bil-miktub/studji ta' każijiet.It-tul ta' żmien minimu ta' kull eżami huwa ta' sagħtejn.
  - (b) F'każ li jiġi organizzat eżami orali, l-Istati Membri jistgħu jistipulaw li l-partecipazzjoni tkun suġġetta għall-kompletar b'suċċess tal-eżami bil-miktub.
2. Meta l-Istati Membri jorganizzaw ukoll eżami orali, huma għandhom jipprovdu, fir-rigward ta' kull wiehed mit-tliet eżamijiet, għal piż ta' punti ta' minimu ta' 25 % u massimu ta' 40 % tan-numru totali tal-punti li se jingħataw.

Fejn l-Istati Membri jorganizzaw biss eżami bil-miktub huma għandhom jipprovdu, fir-rigward ta' kull eżami, għal piż ta' punti ta' minimu ta' 40 % u massimu ta' 60 % tan-numru totali tal-punti li se jingħataw.
3. Fir-rigward tal-eżamijiet kollha, l-applikanti għandhom jiksbu medja ta' mill-inqas 60 % tan-numru totali tal-punti li se jingħataw, filwaqt li jiksbu f'kull test speċifiku mhux inqas minn 50 % tan-numru totali ta' punti possibbli. F'eżami wiehed biss, Stat Membru jista' jnaqqas dak il-punt minn 50 % għal 40 %.

ANNEX II

IL-KOMUNITÀ EWROPEA

(Karta stout fawn — Format DIN A4 karta sintetika 150g/m² jew iżjed)
(Test fil-lingwa/i uffiċjali jew f'waħda mil-lingwi uffiċjali tal-Istat Membru li johroġ iċ-ċertifikat)

Simbolu distintiv tal-Istat Membru konċernat ⁽¹⁾	In-nomina tal-awtoritajiet jew tal-korp akkreditat ⁽²⁾
---	---

ĊERTIFIKAT TA' KOMPETENZA PROFESSJONALI
FIT-TRASPORT BIT-TRIQ TAL-MERKANZIJA [TAL-PASSIĠĠIERI] ⁽³⁾

Nru .....

Ahna .....
b'dan niċċertifikaw ⁽⁴⁾ li .....
imwieled/imwiela .....
fi .....
wara t-taħriġ u s-suċċess fl-eżamijiet (sena: .....,
sessjoni: ..) meħtieġa għall-ghotja taċ-ċertifikat ta' kompetenza professjonali [fit-transport tal-merkanzija
bittriq] ⁽⁵⁾ [fit-transport tal-passiġġieri] ⁽⁶⁾ skond ir-Regolament (KE)
Nru ..... / ..... ta' .....

Dan iċ-ċertifikat jikkostitwixxi prova suffiċjenti ta' kompetenza professjonali li jirrifera għaliha l-Artikolu 20(1) tar-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill Nru (KE).../2008 ta' ... li jistabbillixxi regoli komuni li jikkonċernaw il-kundizzjonijiet meħtieġa għall-eżerċizzju tal-professjoni tat-transportur tat-triq.

Mahrug fi ....., data ..... ⁽⁷⁾

⁽¹⁾ Is-simbolu distintiv tal-Istat: (B) il-Belġju, (BG) il-Bulgarija, (CZ) ir-Repubblika Ċeka, (DK) id-Danimarka, (D) il-Ġermanja, (EST) l-Estonja, (GR) il-Greċja, (E) Spanja, (F) Franza, (IRL) l-Irlanda, (I) l-Italja, (CY) Ċipru, (LV) il-Latvja, (LT) il-Litwanja, (L) il-Lussemburgu, (H) l-Ungerija, (NL) l-Olanda, (A) l-Awstrija, (PL), il-Polonja (P), il-Portugall, (RO) ir-Rumanija, (SLO) is-Slovenja, (SK) is-Slovakkja, (FIN) il-Finlandja, (S) l-Iżvezja, (UK) ir-Renju Unit.

⁽²⁾ Awtorità jew korp innominat minn qabel għal dan il-ghan minn kull wiehed mill-Istati Membri tal-Komunità Ewropea biex toħroġ/johroġ dan iċ-ċertifikat.

⁽³⁾ Hassar kif xieraq.

⁽⁴⁾ Kunjom u isem, il-post u d-data tat-twelid.

⁽⁵⁾ Hassar kif xieraq.

⁽⁶⁾ L-identifikazzjoni tal-eżami.

⁽⁷⁾ Timbru u firma tal-awtorità jew tal-korp akkreditat responsabbli għall-hrug taċ-ċertifikat.

L-Erbgha, 21 ta' Mejju 2008

ANNEX III

Il-lista ta' tipi ta' ksur imsemmija fl-Artikolu 6.2.(a) hija kif ġej:

1. (a) Qbiż tal-limiti taż-żmien massimi tas-sewqan ta' sitt ijiem jew ta' kull hmistax b'margni ta' 25 % jew iktar.
- (b) Qbiż tal-limitu taż-żmien massimu tas-sewqan ta' kuljum, matul perjodu tax-xogħol ta' kuljum, b'margni ta' 50 % jew iktar mingħajr waqfa mix-xogħol jew perjodu ta' mistrieħ mingħajr ebda interruzzjoni millinqas ta' 4.5 sigħat.
2. Ma jista' jiġi installat ebda takografu u/jew tagħmir li jillimita l-veloċità u ma jista' jintuza ebda apparat qarrieqi li jista' jimmodifika r-reġistri tat-tagħmir ta' reġistrazzjoni u/jew tat-tagħmir li jillimita l-veloċità u ma tista' ssir ebda falsifikazzjoni [...] tad-dokumenti tar-reġistri jew tad-data li jinnizżlu mit-takografu u/jew mill-kard tas-sewwieq.
3. Sewqan mingħajr ma jkun sar test validu li l-vettura hi tajba għas-sewqan jew meta l-vettura jkollha difett serju hafna, fost affarijiet oħrajn, fis-sistema tal-brejkijiet, fil-konnessjonijiet tal-istering, fir-roti/fit-tajers, fis-suspenxin jew fix-xaži, li jista' johloq riskju immedjat għas-sigurtà fit-triq, riskju li jista' jwassel għal deċiżjoni ta' immobilizzazzjoni tal-vettura.
4. It-trasport ta' merkanzija perikoluza li hija projbita milli tiġi ttrasportata, jew merkanzija perikoluza li tingarr mingħajr ma jitwählhal kartellun jew mingħajr ma tiġi mmarkata l-vettura kif meħtieġ.
5. It-trasport ta' passiġġieri jew ta' merkanzija mingħajr ma wiehed ikollu liċenzja valida tas-sewqan jew trasport bħal dan li jsir minn impriża li m'hijiex detentriċi ta' Liċenzja Komunitarja valida.
6. Sewwieq li jaġħmel użu minn kard tas-sewwieq li tkun ġiet iffalsifikata, li m'huwiex id-dententur tagħha jew li nkisbet fuq il-baži ta' dokumenti foloz u/jew dokumenti ffalsifikati.
7. It-trasport ta' merkanzija billi jinqabeż il-piż massimu permissibbli b'20 % jew aktar.

Trasport internazzjonali tal-merkanzija bit-triq (tfassil mill-ġdid) ***I

P6_TA(2008)0218

Rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal regola-
ment tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali
tat-trasport tal-merkanzija bit-triq (tfassil mill-ġdid) (COM(2007)0265 — C6-0146/2007 —
2007/0099(COD))

(2009/C 279 E/38)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0265),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251 (2) u l-Artikolu 71 tat-Trattat KE, skond liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0146/2007),
- wara li kkunsidra l-Ftehma Interistituzzjonali tat-28 ta' Novembru 2001 għal użu iktar strutturat tat-teknika tat-tfassil mill-ġdid tal-atti ġuridici ⁽¹⁾,

(¹) ĠU C 77, 28.3.2002, p. 1.

- wara li kkunsidra l-ittra tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali tal-20 ta' Novembru 2007, b'konformità mal-Artikolu 80 a(3) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 80a u 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu (A6-0038/2008),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata hawn taht u kif adattata għar-rakkomandazzjonijiet tal-Grupp ta' Hidma Konsultattiv tas-Servizzi Legali tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-proposta lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sostanzjali jew li tibdilha b'test gdid;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

P6_TC1-COD(2007)0099

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-21 ta' Mejju 2008 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport tal-merkanzija bit-triq (tfassil mill-gdid)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 71 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni **||**,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stipulata fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Għandu jsir għadd ta' bidliet sostanzjali lir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 881/92 tas-26 ta' Marzu 1992 dwar l-aċċess għas-suq tat-trasport ta' merkanzija bit-triq fil-Komunità lejn jew mit-territorju ta' Stat Membru jew li jgħaddi mit-territorju ta' wiehed jew aktar mill-Istati Membri ⁽⁴⁾, lir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3118/93 tal-25 ta' Ottubru 1993 li jstabbilixxi l-kundizzjonijiet li permezz tagħhom trasportaturi mhux residenti jistgħu joperaw servizzi ta' skariġġ bit-triq ġewwa Stat Membru ⁽⁵⁾ u lid-Direttiva 2006/94/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Dicembru 2006 dwar l-istabbiliment ta' regoli komuni għal ċerti tipi ta' trasport ta' merkanzija bit-triq ⁽⁶⁾. Fl-interess taċ-ċarezza u s-simplifikazzjoni, dawk l-atti legali għandhom jiġu rriformulati u inkorporati f'regolament uniku.
- (2) L-istabbiliment ta' politika komuni tat-trasport jinvolvi, inter alia, li jsiru regoli komuni applikabbli għall-aċċess għas-suq fit-trasport internazzjonali ta' merkanzija bit-triq fit-territorju tal-Komunità, kif ukoll jistipula l-kundizzjonijiet li bihom trasportaturi mhux residenti jistgħu joperaw servizzi tat-trasport fi hdan Stat Membru. Dawk ir-regoli għandhom jiġu stabbiliti b'mod li jikkontribwixxu għall-operat bla xkiel tas-suq intern tas-trasport.

⁽¹⁾ Opinjoni tat-12 ta' Marzu 2008 (għadha mhix ippubblikata fil-ĠU).

⁽²⁾ ĠU C ....

⁽³⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Mejju 2008.

⁽⁴⁾ ĠU L 95, 9.4.1992, p. 1. **||**.

⁽⁵⁾ ĠU L 279, 12.11.1993, p. 1. **||**.,

⁽⁶⁾ ĠU L 374, 27.12.2006, p. 5.

L-Erbgħa, 21 ta' Mejju 2008

- (3) Dawn l-arranġamenti uniformi għall-aċċess għas-suq jinvolve wkoll l-introduzzjoni tal-libertà tal-provvediment tas-servizzi permezz tal-eliminazzjoni tar-restrizzjonijiet imposti fuq il-fornituri tas-servizzi minhabba n-nazzjonalità tagħhom jew minhabba l-fatt li jkunu stabbiliti fi Stat Membru differenti minn dak li fih is-servizz se jkun ipprovdut.
- (4) Sabiex jiġi żgurat qafas koerenti għat-trasport internazzjonali tal-merkanzija bit-triq madwar il-Komunità, dan ir-regolament għandu japplika għat-trasport internazzjonali tal-merkanzija kollu fuq it-territorju tal-Komunità. It-trasport tal-merkanzija mill-Istati Membri għall-pajjiżi mhux membri għadu fil-biċċa l-kbira kopert minn ftehimiet bilaterali bejn l-Istati Membri u daww il-pajjiżi terzi. B'hekk, dan ir-Regolament ma japplikax għal dik il-parti tal-vjaġġ fit-territorju tal-Istat Membru tat-tagħbija jew tal-hatt sakemm il-ftehimiet meħtieġa bejn il-Komunità u l-pajjiżi terzi kkonċernati ma jkunux ġew konkluzi. Għandu, madankollu, japplika għat-territorju ta' Stat Membru li wiehed jgħaddi minnu waqt il-vjaġġ.
- (5) ***It-trasport ta' merkanzija bit-triq li tkun diehla jew hierġa bhala parti waħda minn vjaġġ ta' trasport kombinat taht il-kundizzjonijiet stipulati fid-Direttiva tal-Kunsill 92/106/KEE tas-7 ta' Diċembru 1992 dwar l-istabbiliment ta' regoli komuni għal ċerti tipi ta' trasport ta' oġġetti bejn Stati Membri ⁽¹⁾, u għalhekk trasport kombinat bil-ferrovija/bit-triq u/jew trasport fuq l-ilma/bit-triq fiż-żewġ direzzjonijiet, ma jaqax taht id-definizzjoni ta' kabotaġġ.***
- (6) Permezz tad-Direttiva 2006/94/KE, ċertu numru ta' tipi ta' tagħbija huma eżentati minn awtorizzazzjoni Komunitarja u minn kwalunkwe sistema oħra ta' awtorizzazzjoni tat-trasport; fil-qafas tal-organizzazzjoni tas-suq pprovduta b'dan ir-Regolament, is-sistema tal-eżenzjoni mil-liċenzja mill-Komunità jew minn xi awtorizzazzjoni ta' trasport oħra għandhatinżamm għal xi whud minn daww it-tipi ta' trasport, minhabba n-natura speċjali tagħhom.
- (7) Skond id-Direttiva 2006/94/KE, it-trasport tal-merkanzija bl-użu ta' vetturi b'piż massimu ta' bejn 3,5 tonnelli u 6 tonnelli kien eżenti mill-htieġa ta' liċenzja Komunitarja. Ir-regoli Komunitarji fil-qasam tat-trasport fuq it-triq tal-merkanizja u tal-passiġġieri, madankollu, japplika b'mod ġenerali għal vetturi b'piż massimu ta' 3,5 tonnelli jew aktar. B'hekk, id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament għandhom jiġu allinjati mal-ambitu ġenerali tal-applikazzjoni tar-regoli tal-Komunità dwar it-trasport bit-triq u jipprovdut biss eżenzjoni għall-vetturi b'piż massimu ta' inqas minn 3,5 tonnelli.
- (8) It-trasport internazzjonali tal-merkanzija bit-triq għandu jkun ikkundizzjonat mill-pussess ta' liċenzja bla kwota mill-Komunità; It-trasportaturi għandhom ikunu rikjesti jkollhom kopja tal-liċenzja Komunitarja, attesta bhala kopja vera, fuq kull waħda mill-vetturi tagħhom sabiex ikun ffaċilitati l-kontrolli effettivi mill-korpi tal-infurzar, speċjalment daww barra mill-Istat Membru fejn huwa stabbilit it-trasportatur. Għal dan il-ghan, jeħtieġ li jiġu stipulati speċifikazzjonijiet aktar dettaljati fir-rigward tat-ffas-sil u karattersitċi oħrajn tal-liċenzja Komunitarja u tal-kopji attestati.
- (9) Il-kundizzjonijiet li jirregolaw il-kwistjoni u l-irtirar tal-liċenzji Komunitarji u t-tipi ta' trasport li għalihom japplikaw, il-perjodi tal-validità tagħhom u r-regoli dettaljati għall-użu tagħhom għandhom jiġu stabbiliti.
- (10) Ċertifikazzjoni ta' xufier għandha wkoll tiġi stabbilita, sabiex l-Istati Membri jkunu jistgħu jivverifikaw b'mod effettiv jekk xufier minn pajjiżi terzi humiex impjegati legalment jew għad-dispożizzjoni tat-trasportatur responsabbli għal operazzjoni partikolari ta' trasport. ***Din id-ċertifikazzjoni tax-xufiera għandha tkun tiftiehem minn kull persuna li tagħmel kontrolli bhala dawn.***
- (11) Trasportaturi li jkollhom liċenzji tal-Komunità kif ipprovdut fir-Regolament u trasportaturi awtorizzati li joperaw ċerti kategoriji ta' servizzi internazzjonali ta' trasport ta' merkanzija għandhom ikunu permessi li jwettqu servizzi nazzjonali ta' trasport fi hdan Stat Membru mingħajr ma jkollhom uffċju rreġistrat jew stabbiliment iehor fih

⁽¹⁾ ĠU L 368, 17.12.1992, p. 38.

- (12) Fl-imghoddi, servizzi ta' trasport nazzjonali bhal dawn kienu awtorizzati fuq bażi temporanja. Fil-prattika, kien diffiċli li jiġi aċċertat liema servizzi kienu awtorizzati. Huma għalhekk meħtieġa regoli ċari u faċilment infurzabbli. **Fuq perjodu ta' żmien twil, madankollu, ir-restrizzjonijiet dwar il-kabotaġġ m'għadhomx aktar ġustifikati. Dawn għandhom jitnehhew kompletament, peress li dawn ir-restrizzjonijiet ma jaqblux mal-principji ta' suq intern mingħajr fruntieri interni fejn il-moviment hieles tal-merkanzija u s-servizzi għandhom ikunu garantiti. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji kollha biex jiżguraw li r-regoli jiġu infurzati b'mod uniformi madwar l-UE.**
- (13) Id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 96/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 1996 dwar l-impjeg ta' haddiema fil-qafas ta' prestazzjoni ta' servizzi ⁽¹⁾ japplikaw f'każijiet fejn, għall-ghoti ta' operazzjonijiet ta' kabotaġġ, it-trasportaturi jibagħtu haddiema, li għandhom relazzjoni ta' impjeg ma' dawk it-trasportaturi, mill-Istat Membru fejn is-soltu jaħdmu.
- (14) **Ir-restrizzjonijiet dwar in-numru u d-dewmien ta' operazzjonijiet ta' kabotaġġ huma fażi meħtieġa iżda intermedja, immirata biex thegħeġġ lill-Istati Membri biex jarmonizzaw kemm jista' jkun il-kundizzjonijiet fiskali u tax-xogħol. Ir-restrizzjonijiet imposti taht dan ir-Regolament, għalhekk, huma temporanji u għandhom jiġu revokati b'effett mill-1 ta' Jannar 2014.**
- (15) **Xi Stati Membri ġirien għandhom rabtiet ekonomiċi qawwija li ilhom stabbiliti. Għalhekk dawn l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jipprovdur aċċess ikbar għall-kabotaġġ lit-trasportaturi ta' dawn il-pajjiżi ġirien.**
- (16) Hu mixtieq li l-Istati Membri għandhom jagħtu lil xulxin assistenza reċiproka oħra bil-ghan li jiġi applikat ir-Regolament.
- (17) **Għandu jkun possibbli li jkun żgurat li l-kummerċ bejn pajjiż u ieħor — jiġifieri l-operazzjonijiet ta' trasport internazzjonali imwettqa minn trasportatur bejn żewġ Stati Membri li l-ebda wieħed minnhom ma jkun l-Istat Membru fejn ikun stabbilit it-trasportatur — ma jwassalx għal sitwazzjonijiet fejn ir-regolarità, il-kontinwità u/jew l-aspett sistematiku tiegħu, ixekklu s-suq billi japplikaw fih kundizzjonijiet ta' impjeg u ta' xogħol inqas favorevoli minn dawk applikabbli fiż-żewġ Stati Membri li bejniethom isir il-kummerċ bejn pajjiż u ieħor.**
- (18) Il-formalitajiet amministrattivi għandhom jitnaqqsu kemm jista' jkun mingħajr l-abbandun tal-kontrolli u l-pieni li jiggwarantixxu l-applikazzjoni korretta u l-infurzar effettiv ta' dan ir-Regolament. Għal dan il-ghan, ir-regoli ezistenti dwar l-irtirar tal-licenzja Komunitarja għandhom jiġu ċċarati u msahħa. Ir-regoli kurrenti għandhom jiġu adattati sabiex jippermettu s-sanzjonar effettiv ta' ksur serju **imwettaq** fi Stat Membru għajr l-Istat Membru tal-istabbiliment. Il-pieni m'għadhomx ikunu diskriminatorji u jridu jkunu proporzjonati għas-serjeta' tal-ksur. Għandu jkun possibbli li jsir appell **imwettaq**.
- (19) L-Istati Membri għandhom idahhlu fir-reġistru nazzjonali tagħhom tal-impriżi tat-trasport bit-triq kull ksur serju **imwettaq** mit-trasportaturi u li wasslu għall-impożizzjoni ta' *piena*.
- (20) Sabiex jissahħah u jiġu ffacilitat l-iskambju tal-informazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali, l-Istati Membri għandhom jiskambjaw l-informazzjoni rilevanti permezz tal-punti nazzjonali ta' kuntatt imwaqqfa skond ir-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' ... [li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu osservati fit-tweġġiq tax-xogħol ta' opeatur tat-trasport bit-triq] ⁽²⁾.
- (21) Il-miżuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom jiġu adottati skond id-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li ttiprovdi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat tal-implimentazzjoni konferiti fuq il-Kummissjoni ⁽³⁾.

⁽¹⁾ ĠU L 18, 21.1.1997, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L ....

⁽³⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23. **||**.

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

- (22) B'mod partikolari, *il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadatta l-Annessi I u II għall-progress tekniċu tfassal modell waħdieni armonizzat ta' lista tat-tagħbija*. Billi dawn il-miżuri huma ta' ambitu ġenerali **u huma mfassla sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, inter alia billi jissupplimentawh b'elementi mhux essenzjali godda, huma** għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju prevista fl-Artikolu 5a tad-Deċiżjoni 1999/468/KE.
- (23) Għal raġunijiet ta' effiċjenza, il-limiti taż-żmien normali għall-proċedura regolatorja bi skrutinju għandhom jitnaqqsu għall-adozzjoni ta' dawk il-miżuri.
- (24) L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa sabiex jimplimentaw dan ir-Regolament, partikolarment f'dak li jirrigwarda *pieni effettivi*, proporzjonati u diswassivi.
- (25) Billi l-għanijiet tal-azzjoni li għandha tittiehed ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u għalhekk jistgħu, minhabba l-iskala u l-effetti tal-azzjoni, jinkisbu aħjar fuq livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri, skond il-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stipulat fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stipulat f'dak l-Artikolu, dan ir-regolament ma jmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ sabiex jinkisbu dawk l-għanijiet,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Kapitolu I

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 1

Ambitu

1. Dan ir-Regolament għandu japplika għat-trasport internazzjonali tal-merkanzija bit-triq bil-kiri jew b'kampens għall-vjaġġi li jsiru fit-territorju tal-Komunità.
2. Fil-każ ta' trasport minn Stat Membru lejn pajjiż terz u viċversa, dan ir-Regolament għandu japplika għal dik il-parti tal-vjaġġ fit-territorju ta' Stat Membru li jinqasam waqt il-vjaġġ. M'għandux japplika għal dik il-parti ta' kwalunkwe vjaġġ li ssir fit-territorju tal-Istat Membru tal-hatt jew tat-tagħbija sakemm il-ftehim meħtieġ bejn il-Komunità u l-pajjiż terz ma jkunx ġie konkluż.
3. Sakemm jintlaħqu l-ftehimiet imsemmija fil-paragrafu 2 bejn il-Komunità u l-pajjiżi terzi kkonċernati, dan ir-Regolament m'għandux jeffettwa:
  - a) id-dispożizzjonijiet li għandhom x'jaqsmu mat-trasport minn Stat Membru għal pajjiż terz u viċversa li huma inklużi fil-ftehimiet bilaterali li ntlahqu mill-Istati Membri ma' dawk il-pajjiżi terzi;
  - b) id-dispożizzjonijiet li għandhom x'jaqsmu mat-trasport minn Stat Membru lejn pajjiż terz u viċversa li huma inklużi fil-ftehimiet bilaterali li saru bejn l-Istati Membri, li, jew permezz tal-awtorizzazzjonijiet bilaterali jew permezz tal-arranġamenti għal-liberalizzazzjoni, jippermettu t-tagħbija jew il-hatt fi Stat Membru minn trasportaturi li ma humiex stabbiliti f'dak l-Istat Membru.

B'dankollu, l-Istati Membri għandhom jadattaw il-ftehimiet imsemmija fil-punt (a) tal-ewwel *subparagrafu* biex jiżguraw li l-prinċipju ta' *non-diskriminazzjoni* jkun imħares bejn it-trasportaturi tal-Komunità,

4. Dan ir-Regolament għandu japplika għat-trasport ***tat-tip kabotaġġ***.
5. Dan ir-Regolament ma japplikax għat-tipi ta' trasport u vjaġġi mingħajr tagħbija li ġejjin, magħmula b'rabta ma' tali trasport, ***peress li dawn huma eżentati mill-iskema ta' liċenzjar tal-Komunità***:
  - (a) It-trasport tal-posta bħala servizz ***universali***;
  - (b) It-trasport ta' vetturi li jkunu ġarrbu hsarat jew li m'għadhomx jahdmu;

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

- (c) It-trasport ta' merkanzija fuq vetturi bil-mutur li l-piż mgħobbija permissibbli tagħhom, li jinkludi anke t-toqol tat-trejlers, ma jeċċedix it-3,5 tonnelli;
- (d) Trasport ta' merkanzija bil-vetturi bil-magna sakemm jitharsu l-kundizzjonijiet li ġejjin:
- i) il-merkanzija li tingarr tkun il-proprietà tal-impriza jew kienet mibjugħa, mixtrija, mikrija lill-jew mikrija mill-, prodotta, estratta, ipproċessata jew imsewwija mill-impriza;
  - ii) l-ghan tal-vjaġġ għandu jkun il-garr tal-merkanzija lejn jew mill-impriza jew biex jiġu mċaqalqa, kemm jekk għewwa l-impriza kif ukoll il barra minnha, għall-htigijiet tagħha;
  - iii) il-vetturi bil-mutur li jintużaw għal dan it-trasport għandhom ikunu misjuqa mill-impjegati tal-impriza;
  - iv) il-vetturi li jgħorru l-merkanzija għandhom ikunu jappartjenu lill-impriza jew ikunu ġew mixtrija minnha bi hlas bin-nifs jew mikrijin, sakemm fil-każ tal-ahhar dawn ikunu jilhqgħu l-kundizzjonijiet tad-Direttiva 2006/1/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat- 18 ta' Jannar 2006 dwar l-użu ta' vetturi mikrija mingħajr is-sewwieq għat-trasport ta' merkanzija bit-triq ⁽¹⁾; ||
  - v) dan it-trasport ma jridx ikun aktar milli anċillari għall-attivitajiet kollha tal-impriza.
- e) it-trasport ta' prodotti mediċinali, appliances, tagħmir jew artikoli oħra li huma meħtieġa għall-kura medika, partikolarment fil-każi ta' diżastri naturali.

Il-punt (d) (iv) tal-ewwel subinċiż ma għandux japplika għall-użu ta' vettura li tintuża minflok vettura oħra li normalment tintuża u li għal żmien qasir tkun bil-hsara.

6. Id-dispożizzjonijiet fil-paragrafu 5 m'għandhomx jaffettwaw l-kundizzjonijiet li taħthom kull Stat Membru jawtorizza liċ-ċittadini tiegħu biex jingagħgħaw fl-attivitajiet imsemmija f'dak il-paragrafu.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-iskopijiet ta' dan ir-Regolament:

1. vettura' tfisser vettura bil-mutur irregistrata fi Stat Membru jew grupp magħqud ta' vetturi (żewġ vetturi) li jkollu għallinqas vettura waħda mill-grupp irregistrata fi Stat Membru u li huma użati esklussivament fit-trasport tal-merkanzija;
2. trasport internazzjonali' tfisser:
  - a) vjaġġ mgħobbi magħmul minn vettura li l-post tat-tluq u tal-wasla tagħha jkunu f'żewġ Stati Membri differenti, billi jgħaddi jew bla ma jgħaddi minn xi Stat Membru wiehded jew aktar minn wiehded jew minn pajjiżi terzi;
  - b) vjaġġ mgħobbi li jsir minn vettura minn Stat Membru lejn pajjiż terz jew viċversa, sew jekk iġgħaddi kif ukoll jekk ma jgħaddix minn Stat Membru wiehded jew aktar jew minn pajjiżi terzi;
  - c) vjaġġ mgħobbi li jsir minn vettura bejn pajjiżi terzi, bla ma jgħaddu mit-territorju ta' Stat Membru wiehded jew aktar minn wiehded;
  - d) vjaġġ bla tagħbija li huwa involut ma' trasport imsemmi f'(a), (b) u (c);
3. "Stat Membru ospitanti" tfisser Stat Membru li fih it-trasportatur jopera għajr l-Istat fejn it-trasportatur huwa stabbilit;
4. "trasportatur mhux residenti" tfisser impriza tat-trasport tal-merkanzija bit-triq li topera fi Stat Membru ospitanti;
5. xufier tfisser kull persuna li ssuq il-vettura anki għal perjodu qasir, jew li tingarr fvettura bħala parti mid-dmirijiet tagħha biex tkun disponibbli għal sewqan jekk meħtieġ;
6. "operazzjonijiet ta' kabotaġġ" tfisser trasport nazzjonali għall-kiri jew għall-kumpens imwettaq fuq bażi temporanja fi Stat Membru ospitanti **jigħfieri skond id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu III;**

(1) ĠU L 33, 4.2.2006, p. 82.

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

7. "ksur serju" tal-leġiżlazzjoni Komunitarja dwar it-trasport bit-triq" tfisser ksur li jwassal għat-telf ta' reputazzjoni tajba skond l-Artikolu 6(1) u (2) tar-Regolament (KE) Nru .../2008 [li jstabbilixxi regoli komuni dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu osservati fit-twettiq tax-xogħol ta' operatur tat-trasport bit-triq];
- 8) **"kummerċ bejn pajjiż u ieħor" ifisser l-operazzjonijiet ta' trasport internazzjonali imwettqa minn trasportatur bejn żewġ Stati Membri li l-ebda wieħed minnhom ma jkun l-Istat Membru fejn ikun stabbilit it-trasportatur.**

Kapitolu II**Trasport internazzjonali**

Artikolu 3

Prinċipju

Trasport internazzjonali għandu jkun soġġett għal liċenzja tal-Komunità u, jekk ix-xufier huwa ċittadin ta' pajjiż terz, flimkien mal-attestazzjoni ta' xufier.

Artikolu 4

Il-liċenzja Komunitarja

1. Il-liċenzja tal-Komunità għandha tiġi mahruġa minn Stat Membru, bi qbil mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, lil kwalunkwe trasportatur li qed iġorr merkanzija bit-triq b'kera jew b'kumpens li:
  - a) huwa stabbilit fi Stat Membru, skond il-leġiżlazzjoni Komunitarja u l-leġiżlazzjoni nazzjonali ta' dak l-Istat Membru;
  - b) huwa intitolat, fl-Istat Membru tal-istabbiliment, bi qbil mal-leġiżlazzjoni tal-Komunità u l-leġiżlazzjoni nazzjonali tal-Istat Membru li jirregolaw id-dhul fil-mestier ta' operatur tat-trasport bit-triq biex iwettaq it-trasport internazzjonali tal-merkanzija bit-triq.
2. Il-liċenzja tal-Komunità għandha tinhareġ mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru ta' fejn huma stabbiliti għal perjodu li jiġgedded ta' hames snin. Il-liċenzji Komunitarji u l-kopji attestati mahruġa qabel id-data tal-applikabbiltà tagħhom għandhom jibqgħu validi sad-data tal-iskadenza tagħhom.
3. L-Istat Membru tal-istabbiliment għandu jagħti lid-detentur il-liċenzja oriġinali tal-Komunità, li għandha tinzamm mill-impriża tat-trasportaturi, u n-numru ta' kopji attestati veri li jikkorrispondu għan-numru ta' vetturi li d-detentur tal-liċenzja tal-Komunità ikollu għad-dispożizzjoni tiegħu, kemm jekk ikunu proprijeta shiha tiegħu, u kemm jekk, per eżempju, ikunu taht titlu ta' xiri bin-nifs, kera jew kuntratti ta' twellija.
4. Il-liċenzja tal-Komunità u l-kopji attestati bhala veri għandhom jikkorrispondu għall-mudell li jinstab fl-Anness I, li jesigi wkoll il-kundizzjonijiet li jirregolaw l-użu ta' din l-awtorizzazzjoni.

Il-Kummissjoni għandha tadotta l-Anness I għall-progress tekniku. Peress li dawn il-miżuri huma intiżi sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, dawn għandhom jiġu adottati bil-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 16(2).

5. Il-liċenzja Komunitarja u l-kopji attestati għandhom ikollhom timbru jew sigill inciz tal-awtorità tal-hruġ kif ukoll firma oriġinali u numru tas-serje. In-numri tas-serje tal-liċenzja Komunitarja u l-kopji attestati bhala veri għandhom jitniżzlu fir-registru elettroniku nazzjonali tal-impriži tat-trasport bit-triq ipprovdut fl-Artikolu 15 tar-Regolament (KE Nru .../2008 [li jstabbilixxi regoli komuni dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu osservati fit-twettiq tax-xogħol ta' operatur tat-trasport bit-triq] bhala parti mis-sett ta' data tat-trasportatur.

6. Il-liċenzja tal-Komunità għandha tingħata f'isem it-trasportatur. It-trasportatur m'għandux jittrasferiha lil ebda terza persuna Kopja attestata tal-liċenzja Komunitarja għandha tinzamm f'kull vettura tat-trasportatur u għandha tiġi murija meta dan ikun mitlub minn uffiċjal awtorizzat li jagħmel dawn l-ispezzjonijiet.

Fil-każ ta' grupp magħqud ta' vetturi il-kopja attestata bhala vera għandha takkumpanja l-vettura bil-mutur. Hija għandha tkopri għall-grupp magħqud ta' vetturi anke jekk it-trejler jew is-semi-trejler ma jkunx irregis-trat jew awtorizzat biex juża t-toroq fl-isem ta' min għandu il-liċenzja jew jekk huwa registrat jew awtorizzat li juża t-toroq fi Stat Membru iehor.

Artikolu 5

Attestazzjoni tax-xufier

1. Attestazzjoni ta' xufier għandha tinhareġ minn Stat Membru, bi qbil ma' dan l-Artikolu, lil trasportatur li:

a) huwa detentur ta' liċenzja tal-Komunità;

b) f'dak l-Istat Membru li legalment jimpjega xufiera li huma ċittadini ta' pajjiżi terzi jew li legalment juża xufiera li huma ċittadini ta' pajjiżi terzi magħmula għad-dispożizzjoni tiegħu bi qbil mal-kundizzjonijiet tax-xogħol u t-tahriġ vokazzjonali kif stabbilit fl-istess Stat Membru:

i) minn liġijiet, regolamenti jew dispożizzjonijiet amministrattivi, u, kif xieraq;

ii) minn ftehim iet kollettiv, bi qbil mar-regoli applikabbli f'dak l-Istat Membru.

2. Attestazzjoni ta' xufier għandha tkun mahruġa mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru fejn hi stabbilita l-impriża tat-trasport tal-merkanzija fuq talba ta' min għandu l-liċenzja tal-Komunità għal kull xufier li hu ċittadin ta' pajjiżi terzi li jimpjegha legalment jew li hu legalment mqiegħed għad-dispożizzjoni tiegħu. Kull attestazzjoni ta' xufier għandha tiċcertifika li x-xufier imsemmi hemmhekk ikun impjegat bi qbil mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1.

3. L-attestazzjoni tax-xufier għandha tkun konformi mal-mudell muri fl-Anness II.

4. Il-Kummissjoni għandha tadotta l-Anness II għall-progress tekniku. Peress li dawn il-miżuri huma intiżi sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, dawn għandhom jiġu adottati bil-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 16(2).

5. L-attestazzjoni tax-xufier għandha jkollha timbru jew sigill inciz tal-awtorità tal-hruġ kif ukoll firma oriġinali u numru tas-serje. In-numru tas-serje tal-attestazzjoni tax-xufier għandhom jitniżzlu fir-registru elettroniku nazzjonali tal-impriži tat-trasport bit-triq ipprovdut fl-Artikolu 15 tar-Regolament (KE) Nru .../2008 [li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu osservati fit-tweqqif tax-xogħol ta' operatur tat-trasport bit-triq] bhala parti mis-sett ta' data tat-trasportatur li jqiegħda għad-dispożizzjoni tax-xufier innominat fih.

6. L-attestazzjoni tax-xufier għandha tkun tappartjeni lit-trasportatur, li jagħmilha għad-dispożizzjoni tax-xufier imsemmi hemmhekk meta dak ix-xufier isuq vettura li tuża l-liċenzja tal-Komunità mahruġa lil dak it-trasportatur. Kopja attestata tal-attestazzjoni tax-xufier mahruġa mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru fejn hu stabbilit it-trasportatur għandha tinzamm fil-bini tat-trasportatur. L-attestazzjoni tax-xufier għandha tkun murija kull meta mehtieg minn xi uffiċjal tal-ispezzjoni awtorizzat.

7. L-attestazzjoni tax-xufier għandha tkun mahruġa għall-perjodu li għandu jkun iddeterminat mill-Istat Membru li johroġha, soġġetta għal validità massima ta' hames snin. L-attestazzjonijiet tax-xufiera mahruġa qabel id-data tal-applikabbiltà dan ir-Regolament għandhom jibqgħu validi sad-data tal-iskadenza tagħhom.

L-attestazzjoni tax-xufier għandha tkun valida biss sakemm il-kundizzjonijiet li tahtom tkun mahruġa huma sodisfatti. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa sabiex jiżguraw li jekk daww il-kundizzjonijiet ma jkunux jintlaħqu aktar, it-trasportatur għandu jibgħat lura l-attestazzjoni immedjatament lejn l-awtoritajiet li jkunu harġuha.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

Artikolu 6

Il-verifika tal-kundizzjonijiet

1. Meta ssir applikazzjoni għal-liċenzja tal-Komunità, mhux aktar tard minn hames snin wara li tinghata l-imsemmija awtorizzazzjoni u sussegwentement għallinqas kull hames snin, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri ta' fejn hu stabbilit, għandhom jivverifikaw jekk it-trasportatur jissodisfax, jew għadux jissodisfa il-kundizzjonijiet li hemm referenza dwarhom fl-Artikolu 4(1).
2. L-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru tal-istabbiliment għandhom jivverifikaw regolarment, billi jagħmlu kontrolli kull sena, li jkopru minn ta' lanqas 20 % tal-attestazzjonijiet validi f'dak l-Istat Membru, jekk il-kundizzjonijiet li hemm referenza dwarhom fl-Artikolu 5(1) li permezz tagħhom l-attestazzjoni tax-xufier tkun inharġet, ikunu għandhom jiġu sodisfatti.

Artikolu 7

Iċ-ċahda tal-hruġ u l-irtirar ta' liċenzja Komunitarja u attestazzjoni tax-xufier

1. Jekk il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 4(1) jew dawk li hemm referenza dwarhom fl-Artikolu 5(1) mhumiex sodisfatti, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru tal-istabbiliment għandhom jiċċedu l-applikazzjoni għall-hruġ jew għat-tiġdid tal-liċenzja tal-Komunità jew tal-attestazzjoni tax-xufier, permezz ta' deċiżjoni li tiddikjara r-raġunijiet għal dan.
2. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jirtiraw il-liċenzja tal-Komunità jew l-attestazzjoni tax-xufier meta d-detentur:
  - a) ma jissodisfax aktar il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 4(1) jew dawk li hemm referenza dwarhom fl-Artikolu 5(1), jew
  - b) ikun forna informazzjoni żbaljata fir-rigward ta' applikazzjoni għal liċenzja tal-Komunità jew għall-attestazzjoni ta' xufier.

L-Artikolu 8***Kummerċ bejn pajjiż u ieħor u impjieg ta' haddiema***

Meta l-kummerċ bejn żewġ Stati Membri jitwettaq fuq bażi regolari, kontinwa u/jew sistematika, minn trasportatur tal-merkanzija, wiehed mill-Istati Membri ospitanti jista' jitlob li jiġu applikati l-kundizzjonijiet ta' xogħol u ta' impjieg imsemmija fl-Artikolu 10.

Kapitolu III**Kabotaġġ**

Artikolu 9

Prinċipju

1. Kull trasportatur b'kiri jew qliegħ, li huwa detentur ta' liċenzja tal-Komunità u li x-xufier tiegħu, jekk ikun ċittadin ta' pajjiż li mhuwiex membru, ikollu l-attestazzjoni tax-xufier, ikun intitolat, permezz tal-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan il-Kapitolu, iwettaq operazzjonijiet ta' kabotaġġ.
2. It-trasportaturi msemmeja fil-paragrafu 1 għandhom ikun permessi jwettqu, bl-istess vettura, sa tliet operazzjonijiet ta' kabotaġġ konsekuttivi għal trasport internazzjonali minn Stat Membru ieħor jew minn pajjiż terz għall-Istat Membru ospitanti darba li tkun saret il-kunsinna tal-merkanzija ttrasportata waqt il-vjaġġ internazzjonali li jkun diehel. ***L-awtorizzazzjoni għat-twettiq ta' dan it-trasport tat-tip kabotaġġ ma għandux jiddependi fuq il-hatt totali tal-vetturi.*** L-ahhar hatt ta' tagħbija tul ***trasport tat-tip kabotaġġ*** qabel it-tluq mill-Istat Membru ospitanti għandha sseħħ fi żmien sebat ijiem mill-ahhar hatt fl-Istat Membru ospitanti waqt il-vjaġġ internazzjonali li jkun diehel.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

3. It-trasport tat-tip kabotaġġ jista' wkoll jiġi mwettaq fi Stat Membru li l-vettura għandha tgħaddi minnu wara l-hatt fl-Istat Membru ta' hruġ matul operazzjoni ta' trasport internazzjonali, bil-kundizzjoni li l-iqsar rotta lura tgħaddi minn dan l-Istat Membru u titwettagħ fi żmien 7 ijiem mill-gurnata tal-hatt magħmul fil-pajjiż ta' hruġ.

4. Ir-restrizzjonijiet fuq in-numru u t-tul ta' operazzjonijiet ta' kabotaġġ għandhom jitnehhew gradwalment. Sentejn wara d-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament, in-numru ta' operazzjonijiet ta' kabotaġġ imsemmija fil-paragrafu 2 għandhom jiżdienu għal sebgha. Fl-1 ta' Jannar 2014, ir-restrizzjonijiet kollha fuq in-numru u t-tul ta' operazzjonijiet ta' kabotaġġ għandhom jitnehhew.

5. Servizzi nazzjonali tat-trasport tal-merkanzija bit-triq imwettqa fl-Istat Membru ospitanti minn trasportatur mhux residenti għandhom jitqiesu konformi ma' dan ir-Regolament biss jekk it-trasportatur jista' jipproduċi prova ċara tat-trasport internazzjonali li waqtu jkun wasal fl-Istat Membru ospitanti u ta' kull operazzjoni konsekuttiva ta' kabotaġġ imwettqa fl-Istat Membru ospitanti.

Prova bhal din għandha tinkludi id-dettalji li ġejjin għal kull operazzjoni:

- a) l-isem, l-indirizz u l-firma ta' min qed jibgħat;
- b) l-isem, l-indirizz u l-firma tat-trasportatur;
- c) l-isem u l-indirizz tad-destinatarju kif ukoll il-firma u d-data tal-kunsinna ladarba l-merkanzija tkun waslet;
- d) il-post u d-data tat-tehid tal-merkanzija u l-post fejn għandhom jitwasslu;
- e) Id-deskrizzjoni użata s-soltu dwar in-natura tal-merkanzija u l-metodu tal-imballaġġ, u, fil-każ ta' merkanzija perikoluża, id-deskrizzjoni ġeneralment rikonoxxuta tagħhom kif ukoll l-għadd ta' pakketti u l-marki speċjali u n-numri tagħhom;
- f) il-piż gross tal-merkanzija jew il-kwantità tagħhom espressa mod ieħor;
- g) il-pjanċi tan-numru tal-vettura u t-trejler.

L-ittra tal-kunsinna jew kull dokument ta' trasport ieħor jistgħu jintużaw għal dan il-ghan.

6. L-Istati Membri m'għandhomx jeżiġu dokument speċifiku addizzjonali jew dokumenti duplikati li jagħtu xhieda tal-fatt li t-termini u l-kundizzjonijiet kif stipulati fil-paragrafu 5 ġew rispettati. Sa l-1 ta' Jannar 2010, il-Kummissjoni għandha tfassal skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju imsemmija fl-Artikolu 16(2) mudell wieħed u armonizzat għal lista tat-tagħbija (waybill) valida fl-Unjoni Ewropea għat-trasport internazzjonali, it-trasport nazzjonali u t-trasport tat-tip kabotaġġ. L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jiżguraw li d-dispożizzjonijiet stabbiliti f'konvenzjonijiet ohra ma' pajjiżi terzi jiġu allineati mad-dispożizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament.

7. Trasportatur li jkun intitolat fl-Istat Membru li fih ikun stabbilit, skond il-leġislazzjoni ta' dak l-Istat Membru, li jagħmel l-operazzjonijiet ta' trasport tal-merkanzija bit-triq għal kiri jew bi hlas li huma speċifikati fl-Artikolu 1(5) fil-punti (a), (b) u (c) għandu jkun imholli, skond il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan il-Kapitolu, li jagħmel, skond ma jkun il-każ, operazzjonijiet ta' kabotaġġ tal-istess għamla jew l-operazzjonijiet ta' kabotaġġ permezz ta' vetturi fl-istess kategoria.

8. Permess biex isiru l-operazzjonijiet ta' kabotaġġ, fil-qafas tat-tipi ta' tagħbija msemmija fl-Artikolu 1(5) punt (e), m'għandux ikun ristrett.

9. Kull impriża li tkun intitolata fl-Istat Membru li fih tkun stabbilita, skond il-leġislazzjoni ta' dak l-Istat Membru, li tagħmel operazzjonijiet ta' trasport tal-merkanzija bit-triq għan-nom tagħha stess kif definit fl-Artikolu 1(5) punt (d) għandha tkun imhollija tagħmel l-operazzjonijiet ta' kabotaġġ għan-nom tagħha stess.

L-Erbgha, 21 ta' Meju 2008

10. Id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament m'għandhomx iżommu Stat Membru milli jawtorizza t-trasportaturi tal-merkanzija ta' Stat Membru ieħor jew iktar li jwettqu fit-territorju tiegħu numru ta' operazzjonijiet ta' kabotaġġ illimitati jew li jeċċedi dak stabbilit fil-paragrafu 2, u bla limitu ta' żmien sa mill-aħħar hatt jew f'iktar żmien minn dak stabbilit fil-paragrafu 2. L-awtorizzazzjonijiet mogħtija qabel id-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament għandhom jibqgħu jiġu applikati. L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar l-awtorizzazzjonijiet eżistenti u l-awtorizzazzjonijiet li huma jagħtu wara d-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament.

11. Id-dhul jew il-ħruġ tat-trasport ta' merkanzija fuq it-toroq bħala parti waħda minn vjaġġ ta' trasport kombinat skond il-kundizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 92/106/KEE ma jaqgħux taħt id-definizzjoni ta' kabotaġġ.

Artikolu 10

Regoli applikabbli għall-operazzjonijiet ta' kabotaġġ

1. It-tweġġiq tal-operazzjonijiet ta' kabotaġġ għandu jkun suġġett, sakemm mhux provdut mod ieħor il-leġiżlazzjoni tal-Komunità, għal-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi fis-seħħ fl-Istat Membru li jospita f'dawn l-oqsma segwenti:

- a) il-kundizzjonijiet li jiggwidaw il-kuntratt tat-trasport;
- b) il-piżijiet u l-qisien ta' vetturi tat-triq;
- c) il-ħtiġijiet li jirreferu għat-tagħbija ta' ċerti kategoriji ta merkanzija, b'mod partikolari merkanzija perikoluża, affarijiet tal-ikel li jihzienu, annimali hajjin;
- d) il-hin tas-sewqan u l-perjodi ta' mistrieħ;
- e) taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) fuq servizzi ta' trasport;

f) l-impjeg ta' haddiema kif stabbilit mid-Direttiva 96/71/KE.

Il-piżijiet u d-dimensjonijiet imsemmija fil-punt (b) tal-ewwel subinċiż jistgħu, meta jkun xieraq, jeċċedu dawk applikabbli fl-Istat Membru fejn ikun stabbilit it-trasportatur, iżda dawn ma jistgħu taħt l-ebda ċirkostanza jeċċedu l-limiti stipulati mill-Istat Membru ospitanti għat-traffiku nazzjonali jew l-karatteristiċi tekniċi ċċertifikati mix-xhieda li hemm referenza dwarha fl-Artikolu 6(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 96/53/KE tal-25 ta' Lulju 1996 li tistabbilixxi għal ċerti vetturi tat-triq li jiċċirkolaw fi hdan il-Komunità id-dimensjonijiet massimi awtorizzati fit-traffiku nazzjonali u internazzjonali u l-piżijiet massimi awtorizzati fit-traffiku internazzjonali ⁽¹⁾.

2. Il-liġijiet, ir-regoli u d-dispożizzjonijiet amministrattivi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom ikunu applikati għat-trasportaturi mhux residenti bl-istess kundizzjonijiet bhal dawk li huma imposti fuq iċ-ċittadini ta' dak l-Istat Membru, sabiex ma jithallix li ssir diskriminazzjoni għal raġunijiet ta' nazzjonalità jew post fejn wiehed jistabbilixxi ruhu.

Kapitolu IV

Assistenza reċiproka, miżuri ta' salvagwardja u pieneni

Artikolu 11

Assistenza reċiproka

L-Istati Membri għandhom jgħinu 'l xulxin biex jassiguraw l-applikazzjoni u l-monitoraġġ ta' dan ir-Regolament. Għandhom jiskambjaw informazzjoni permezz tal-punti nazzjonali ta' kuntatt imwaqqfa skond l-Artikolu 17 tar-Regolament (KE) Nru .../2008 [li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu osservati fit-tweġġiq tax-xogħol ta' operatur tat-trasport bit-triq].

(¹) ĠU L 235, 17.9.1996, p. 59.

L-Artikolu 12

Miżuri ta' salvagwardja

1. Wara t-tnehhija tar-ristrizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 9, paragrafu 3, fil-każ li jkun hemm interruzzjoni serja tas-suq tat-trasport nazzjonali f'zona ġeografika partikulari minhabba kabotaġġ jew li tkun aggravata minn kabotaġġ, kwalunkwe Stat Membru jista' jirreferi l-kwistjoni lill-Kummissjoni bit-tama li jiġu adottati miżuri ta' salvagwardja u għandu jipprovdi lill-Kummissjoni t-tagħrif meħtieġ u jgħarrafha bil-miżuri li jkun bihsiebu jiehu fir-rigward tat-trasportaturi residenti.

2. Għall-iskopijiet tal-paragrafu 1:

- "xkiel serju tas-suq tat-trasport nazzjonali f'zona ġeografika partikulari" tfisser l-eżistenza fis-suq ta' problemi speċifiċi għalih, b'tali mod li jkun hemm eċċess serju jew potenzjalment persistenti ta' forniment akbar mid-domanda li timplika theddida għall-istabilità finanzjarja u għas-sopravivenza ta' numru sinifikanti ta' trasportaturi tal-merkanzija,
- "zona ġeografika" tfisser zona li tkopri t-territorju ta' Stat Membru kollu jew parti minnu jew li tendi lejn it-territorju kollu jew parti mit-territorju ta' Stati Membri oħra.

3. Il-Kummissjoni għandha teżamina s-sitwazzjoni, b'mod partikulari fuq il-bażi tal-aħħar informazzjoni ta' kull tliet xhur kif hemm riferenza dwarha fl-Artikolu 5 tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3916/90 tal-21 ta' Diċembru 1990 dwar miżuri li għandhom jittieħdu fil-każ ta' kriżi fis-suq tat-trasport ta' merkanzija bit-triq ⁽¹⁾ u, wara li tikkonsulta lill-Kumitat Konsultattiv stabbilit permezz tal-Artikolu 5 ta' dak ir-Regolament, għandha tiddeċiedi fi żmien xahar minn meta tircievi t-talba rilevanti tal-Istat Membru jekk ikunux meħtieġa miżuri ta' salvagwardja u għandha tadottahom jekk dawn ikunu meħtieġa. Miżuri bħal dawn jistgħu jinvolvu l-esklużjoni temporanja taz-zona kkonċernata mill-iskop ta' dan ir-Regolament. Il-miżuri mdahhla skond dan l-Artikolu għandhom jibqgħu fis-seħh għal perjodu ta' mhux aktar minn sitt xhur, u jkunu jistgħu jiġġeddu għal darba waħda fi żmien l-istess limiti ta' validità. Il-Kummissjoni għandha tgħarraf mingħajr dewmien lill-Istati Membri u lill-Kunsill b'kull deċiżjoni li tittiehed skond dan il-paragrafu.

4. Jekk il-Kummissjoni tiddeċiedi li tiehu miżuri ta' salvagwardja rigward Stat Membru wiehed jew aktar, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri involuti għandhom jiġu meħtieġa li jieħdu miżuri ta' ambitu ekwivalenti fir-rigward tat-trasportaturi residenti u għandhom jgħarrfu b'dan lill-Kummissjoni. Dawn il-miżuri għandhom ikunu applikati sa mhux aktar tard mill-istess data bħal tal-miżuri ta' salvagwardja li jkunu ġew deċiżi mill-Kummissjoni.

5. Kull Stat Membru jista' jressaq deċiżjoni tal-Kummissjoni kif stipulat fil-paragrafu 3 lill-Kunsill fi żmien 30 jum min-notifika tagħha. Il-Kunsill, filwaqt li jaġixxi b'maġġoranza kwalifikata fi żmien 30 jum mir-riferenza li tkun saret minn Stat Membru jew, jekk ikun hemm riferenzi minn diversi Stati Membri, fi żmien 30 jum mill-ewwel referenza, jista' jiehu deċiżjoni differenti.

Il-limiti taż-żmien stipulati fil-paragrafu 3 għandhom japplikaw għad-deċiżjoni tal-Kunsill. L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri kkonċernati għandhom jintalbu jieħdu miżuri ta' ambitu ekwivalenti fir-rigward tat-trasportaturi residenti u għandhom jgħarrfu b'dan lill-Kummissjoni. Jekk il-Kunsill ma jiehu l-ebda deċiżjoni fi żmien il-perjodu msemmi fl-ewwel subparagrafu, id-deċiżjoni tal-Kummissjoni ssir waħda finali.

6. Meta l-Kummissjoni tikkunsidra li l-miżuri msemmija fil-paragrafu 3 jeħtieġ li jittawlu, hija għandha tissottometti proposta lill-Kunsill, li għandu jiehu deċiżjoni b'maġġoranza kwalifikata.

(¹) ĠU L 375, 31.12.1990, p. 10.

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

Artikolu 13

Sanzjonijiet fuq ksur minn Stat Membru tal-istabbiliment

1. Fil-każ ta' ksur serju ■ leġislazzjoni Komunitarja dwar it-trasport bit-triq li jkunu saru jew ġew aċċertati fi kwalunkwe Stat Membru, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru ta' fejn ikun stabbilit it-trasportatur li ikkommetta dan il-ksur għandhom joħorġu twissja u jistgħu, fost l-oħrajn, jimponu *l-pieni* amministrattivi li ġejjin:

- a) l-irtirar temporanju jew parzjali ta' xi whud jew kollha mill-kopji attestati tal-liċenzja tal-Komunità;
- b) l-irtirar temporanju jew permanenti tal-liċenzja tal-Komunità;
- c) **multi.**

Dawn *il-pieni* għandhom ikunu *determinati, wara li tkun ingħatat deċiżjoni finali u wara li l-possibilitajiet legali kollha għar-reviżjoni miftuħa għat-trasportaturi ikunu ġew eżawriti* b'konsiderazzjoni għas-serjetà tal-ksur ■ *kommess minn min jippossjedi liċenzja tal-Komunità u b'konsiderazzjoni għan-numru totali ta' kopji attestati ta' dik il-liċenzja li hu jżomm fir-rigward tat-traffiku internazzjonali.*

2. Fil-każ ta' ksur serju ■ dwar xi użu hażin hu liema hu tal-attestazzjonijiet tax-xufiera, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru tal-istabbiliment tat-trasportatur li jkun ikkommetta dan il-ksur għandu jimponi *pieni* xierqa, bħal ma huma:

- a) is-sospensjoni tal-hruġ tal-attestazzjonijiet tax-xufier;
- b) l-irtirar tal-attestazzjonijiet tax-xufier;
- c) jagħmel il-hruġ tal-attestazzjonijiet tax-xufier soġġett għall-kundizzjonijiet addizzjonali sabiex ikun evitat l-użu hażin;
- d) l-irtirar temporanju jew permanenti ta' xi whud jew kollha mill-kopji ċċertifikati veri tal-liċenzja tal-Komunità;
- e) l-irtirar temporanju jew permanenti tal-liċenzja tal-Komunità;
- f) **multi.**

Dawn *il-pieni* għandhom ikunu ddeterminati wara konsiderazzjoni tas-serjetà tal-ksur kkommess minn min jippossjedi il-liċenzja tal-Komunità.

3. **Meta jkun aċċertat ksur serju** fil-każ imsemmi fl-Artikolu 14(1), l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru tal-istabbiliment għandhom jiddeċiedu **liema-pienagħandha** tiġi imposta fuq it-trasportatur ikkonċernat, **li tvarja minn twissja u tkompli bit-teħid temporanju jew permanenti tal-liċenzja Komunitarja.** Għandhom jikkomunikaw lil l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru l fejn il-ksur ġie aċċertat malajr kemm jista' jkun u mhux aktar tard minn tliet xhur wara li jkun sar jaf bil-ksur li għalih ikunu ġew imposti il-pieni ipprovduti fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu.

Jekk ma kienx possibbli li jiġu imposti dawn il-pieni, għandhom, jiddikjaraw ir-raġunijiet għal dan.

4. **Id-deċiżjoni dwar l-irtirar temporanju ta' kwalunkwe dokument (liċenzja Komunitarja, attestazzjoni tax-xufier, kopji awtentikati) għandha tistipula:**

- a) **il-perjodu tal-irtirar temporanju;**
- b) **il-kundizzjonijiet biex jintemm l-irtirar temporanju;**
- c) **il-każijiet li fihom il-liċenzja Komunitarja għandha tiġi rtirata b'mod permanenti għaliex il-kundizzjonijiet stabbiliti skond punt (b) ma jkunux ġew issodisfati waqt il-perjodu stipulat skond punt (a).**

5. L-awtoritajiet kompetenti għandhom iqisu kull *piena* imposta fl-Istat Membru fejn ikun kkonstatat l-ksur u tassigura li *l-pieni* imposti fuq it-trasportatur ikkonċernat ikunu, fit-totalità tagħhom, proporzjonali għall-ksur jew il-ksur li jkunu wasslu għal dawk *il-pieni*.
6. L-awtoritajiet kompetenti *tal-Istat* Membru tal-istabbiliment tat-trasportatur jistgħu wkoll, permezz tal-ligijiet nazzjonali tagħhom, jifthu proċeduri kontra t-trasportatur ikkonċernat quddiem qorti kompetenti jew tribunal nazzjonali. Dawn għandhom jinformaw lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li jospita bid-deċiżjoni mehuda għal dan l-effett.
7. L-Istati Membri għandhom jassiguraw li t-trasportaturi jkollhom dritt ta' appell kontra kull *piena* amministrattiva imposta fuqhom skond dak l-Artikolu.

Artikolu 14

Sanzjonijiet fuq ksur minn Stat Membru ospitanti

1. Meta l-awtoritajiet kompetenti ta' Stat Membru huma konxji ta' ksur serju ■ ta' dan ir-Regolament jew tal-leġiżlazzjoni Komunitarja dwar it-trasport bit-triq li jkun qieghed isir minn xi trasportatur mhux residenti, l-Istat Membru li fih jiġi aċċertat li qed isir il-ksur għandu jitttrażmetti lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru tal-istabbiliment kemm jista' jkun malajr iżda mhux aktar tard minn xahar **wara d-data tad-deċiżjoni finali li tkun ittiehdet wara li jiġu eżawriti l-possibilitajiet legali kollha għal reviżjoni mogħtija lit-trasportatur li fuqu qed jiġu imposti l-pieni**, bl-informazzjoni li ġeja:

- a) deskrizzjoni tal-ksur u d-data u l-hin meta twettaq;
- b) il-kategorija, it-tip u l-gravità tal-ksur;
- c) il-pieni imposti u l-pieni esegwiti.

L-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru ospitanti jistgħu jitolbu lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru li fih it-trasportatur huwa stabbilit biex jimponu l-pieni amministrattivi li johorġu mill-Artikolu 13.

2. Mingħajr preġudizzju għal xi proċeduri ta' prosekuzzjoni l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru li jospita għandhom ikollhom il-jedd li jimponu pieni fuq trasportatur mhux residenti li jkun ikkommetta ksur ta' dan ir-Regolament jew ta' leġiżlazzjoni dwar it-trasport bit-triq nazzjonali jew Komunitarja fit-territorju tagħhom matul operazzjoni ta' kabotaġġ. Dawn għandhom jimponu dawk *il-pieni* fuq bażi *mhux diskriminatorja*. Dawn il-pieni jistgħu, inter alia, jikkonsistu fi twissija, jew, fl-eventwalità ta' ksur serju ■, impediment temporanju fuq operazzjonijiet b' kabotaġġ ġewwa t-territorju tal-Istat Membru li jospita fejn ikun sehħ il-ksur.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li t-trasportaturi għandhom dritt ta' appell kontra kull *piena* amministrattiva imposta fuqhom skond dak l-Artikolu.

Artikolu 15

Tniżżil fir-reġistru nazzjonali

L-Istati Membri għandhom jiżguraw, permezz tal-punti nazzjonali ta' kuntatt tagħhom, li ksur serju ■ tal-leġiżlazzjoni Komunitarja dwar it-trasport bit-triq li jsir minn trasportaturi stabbiliti fit-territorju tagħhom li wasslu għall-impożizzjoni ta' *piena* minn kwalunkwe Stat Membru kif ukoll il-pieni imposti jtniżżlu fir-reġistru nazzjonali tal-impriżi tat-trasport bit-triq **meta tkun ittiehdet deċiżjoni finali wara li l-possibilitajiet legali kollha għal reviżjoni miftuħa għat-trasportatur ikunu ġew eżawriti**, kif stabbilit fl-Artikolu 15 tar-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu *rispettati għall-eżerċizzju tal-professjoni tat-trasportatur bit-triq*]. Dawk l-entrati fir-reġistru li għandhom x'jaqsmu ma' rtirar temporanju jew permanenti ta' liċenzja Komunitarja għandhom jibqgħu fid-database għal mill-inqas sentejn.

L-Erbgħa, 21 ta' Mejju 2008

Kapitolu V

Implimentazzjoni

Artikolu 16

Il-Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meġhuna mill-Kumitat stabbilit mill-Artikolu 18 (1) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3821/85 tal-20 ta' Dicembru 1985 dwar apparat ta' registrazzjoni għat-trasport bit-triq ⁽¹⁾.

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, l-Artikolu 5a (1) sa (4) u (5) (b) u l-Artikolu 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw, filwaqt li jiġu kkunsidrati d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.

Il-limiti ta' żmien ipprovduti fl-Artikolu 5a(3)(c), (4)(b) u **||**(e) tad-Deciżjoni 1999/468/KE għandhom jiġu ffissati għal xahar.

Artikolu 17

Pieni

L-Istati Membri għandhom jistipulaw ir-regoli dwar *il-pieni* applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, u għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa kollha biex jassiguraw li dawn jiġu implimentati. *Il-pieni* provduti b'dan il-mod għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u diswassiwi. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw dawk id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni fi żmien ... ⁽²⁾ u jinnotifikaw il-bidliet sussegwenti malajr kemm jista' jkun.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li dawn il-miżuri kollha jiġu applikati mingħajr diskriminazzjoni għac-cittadinanza jew għall-post ta' stabbiliment tat-trasportatur.

Artikolu 18

Rappurtar

1. Mhux aktar tard mill-31 ta' Jannar ta' kull sena, l-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni bin-numru ta' trasportaturi li jkollhom il-licenzji mill-Komunità fil-31 Dicembru tas-sena preċedenti u n-numru ta' kopji attestati li jikkorrispondu mal-vetturi li jkun hemm fiċ-ċirkolazzjoni f'dak iż-żmien.

2. L-Istati Membri għandhom ukoll jgħarrfu lill-Kummissjoni bl-għadd ta' attestazzjonijiet tax-xufiera fiċ-ċirkolazzjoni fil-31 ta' Dicembru ta' dik is-sena.

Kapitolu VI

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 19

Revoki

Ir-Regolamenti (KEE) Nru 881/92 u (KEE) Nru 3118/93 u d-Direttiva 2006/94/KE huma hawnhekk imħassra.

Referenzi għar-Regolamenti u d-Direttiva mħassra għandhom jinftiehem bħala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqrav skond it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness III.

⁽¹⁾ ĠU L 370, 31.12.1985, p. 8.

⁽²⁾ 12-il xahar mid-data li fiha dan ir-Regolament jidhol fis-seħh.

Artikolu 20

Dhul fis-seħħ

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħħ fl-ghoxrin jum ta' wara l-pubblikazzjoni tiegħu fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2009.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u jkun direttament applikabbli fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi ||

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

Għall-Kunsill

Il-President

ANNEX I

KOMUNITÀ EWROPEA

(a)

(Ċelesti, karta sintetika format DIN A4, 150g/m² jew aktar)

(L-ewwel paġna tal-liċenzja)

(Test fl-ilsna uffiċjali (f'wiehed mill-ilsna) tal-Istat Membru li johroġ il-liċenzja)

L-Istat li johroġ il-liċenzja
Sinjal ta' distinzjoni ⁽¹⁾

L-isem tal-awtorità jew tal-korp kompetenti

LIĊENZJA Nru

KOPJA ATTESTATA BĦALA VERA Nru

għat-trasport ta' merkanzija bit-triq b'kera jew b'kumpens

Il-liċenzja tintitola ⁽²⁾ .....

.....

biex ikun jista' jidhol fit-trasport internazzjonali tal-merkanzija bit-triq, b'kera jew b'kumpens, bi kwalunkwe rotta, għall-vjaġġi shaħ jew parti minn vjaġġi li jsiru b'kera jew b'kumpens fit-territorju tal-Komunità, kif stabbilit fir-Regolament KE Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' ... [dwar regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport tal-merkanzija bit-triq] ⁽³⁾ u bla hsara għall-kundizzjonijiet ġenerali ta' din il-liċenzja.

Rimarki partikolari: .....

Din il-liċenzja għandha tkun valida minn ..... sa .....

Mahruga fi ....., data .....

⁽⁴⁾ .....

⁽¹⁾ Is-sinjali ta' distinzjoni tal-Istat Membru huma; (B) il-Belġju, || (BG) il-Buġarija, || (CZ) ir-Repubblika Ċeka, (DK) id-Danimarka, (D) il-Ġermanja, || (EST) l-Estonja, (IRL) l-Irlanda, (GR) il-Greċja, (E) Spanja, (F) Franza, (I) l-Italja, || (CY) Ċipru, (LV) il-Latvja, (LT) il-Litwanja, (L) il-Lussemburgu, || (H) l-Ungerija, (MT) Malta, (NL) l-Olanda, || (A) l-Awstrija, || (PL) il-Polonja, (P) il-Portugall, || (RO) ir-Rumanija, || (SLO) is-Slovenja, (SK) is-Slovakkja, || (FIN) il-Finlandja, (S) l-Iżvezja, (UK) ir-Renju Unit.

⁽²⁾ L-isem jew l-isem tan-negozju u l-indirizz shih tal-burdnar /trasportatur.

⁽³⁾ ĠUL ...

⁽⁴⁾ Il-firma u t-timbru tal-awtorità jew il-korp kompetenti tal-hruġ tal-awtorizzazzjoni.

L-Erbgħa, 21 ta' Mejju 2008

(b)

(IT-TIENI PAĠNA TAL-LIĊENZJA)

(Test fl-ilsna uffiċjali (f'wiehed mill-ilsna) tal-Istat Membru li johorg il-liċenzja)

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Il-liċenzja tinhareg permezz tar-Regolament KE Nru .../2008 [dwar regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport tal-merkanzija bit-triq].

Din tintitola lil pussessur tal-awtorizzazzjoni li jinvolvi ruħhu fit-trasport internazzjonali tal-merkanzija bit-triq b'kera jew b'kumpens jew bi kwalunkwe rotta, għall-vjaġġi shah jew parti minn vjaġġi li jsiru fit-territorju tal-Komunità, meta xieraq, soġġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti hawnhekk:

- meta l-punt tat-tluq u l-punt tal-wasla huma f'zewġ Stati Membri differenti, sew jekk ikun hemm kif ukoll jekk ma jkunx hemm passaġġ minn Stat Membru wiehed jew aktar, jew minn pajjiżi terzi,
- minn Stat Membru lejn pajjiż terz jew viċversa, sew jekk iġġaddi kif ukoll jekk ma jġġaddix minn Stat Membru wiehed jew aktar jew mill-pajjiżi terzi,
- bejn pajjiżi terzi billi jġġaddu mit-territorju ta' Stat Membru wiehed jew aktar,

u vjaġġi mingħajr tagħblija li huma marbuta ma' dan it-trasport.

Fil-każ tat-trasport minn Stat Membru lejn pajjiż terz jew viċversa, din l-awtorizzazzjoni hija valida għal dik il-parti tal-vjaġġ li ssir fit-territorju tal-Komunità. Għandha tkun valida fl-Istat Membru ta' fejn isiru it-tagħblija jew il-hatt kif biss wara li jintlaħaq il-ftehim meħtieġ bejn il-Komunità u l-pajjiżi terzi f'dan il-każ bi qbil mar-Regolament KE Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' ... [dwar regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport tal-merkanzija bit-triq].

Il-liċenzja hija personali għal min tkun għet mogħtija u mhiex trasferibbli.

Tista' tiġi ritirata mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li jkun harġiha, partikolarment meta d-detentur:

- ma jkunx konformi mall-kundizzjonijiet kollha għall-użu tal-liċenzja,
- ikun forna l-informazzjoni li ma kenitx korretta fir-rigward tal-informazzjoni meħtieġa biex tingħata jew tiġi mġedda il-liċenzja;

L-original tal-liċenzja għandha tinzamm mill-impriza tat-trasportatur.

Kopja attestata tal-liċenzja għandha tinzamm fil-vettura ⁽¹⁾ Fil-każ ta' grupp magħqud ta' vetturi għandha takkumpanja l-vettura bil-mutur. Hija tghodd għall-grupp magħqud ta' vetturi anke jekk it-trejler jew issemi-trejler ma jkunx irreġistrat jew awtorizzat biex juża t-toroq fl-isem ta' min għandu l-liċenzja jew jekk huwa reġistrat jew awtorizzat li juża t-toroq fi Stat Membru ieħor.

Il-liċenzja għandha tiġi prodotta meta jkun meħtieġ minn uffiċjal awtorizzat tal-ispezzjoni.

Fit-territorju ta' kull Stat Membru, dak li għandu l-awtorizzazzjoni għandu jhares il-liġijiet, ir-regolamenti jew id-dispożizzjonijiet amministrattivi fis-seħħ f'dak l-Istat, partikolarment fir-rigward tat-trasport u tat-traffiku.

(1) "Vettura", tfisser vettura bil-mutur irreġistrata fi Stat Membru jew għaqda ta' vetturi, li vettura bil-mutur minnhom ta' mill-anqas tkun irreġistrata fi Stat Membru, użata esklussivament għat-trasport tal-merkanzija.

ANNEX II

IL-KOMUNITÀ EWROPEA

(a)

(Kulur roża — format DIN A4; karta sintetika, 150g/m² jew aktar)

(L-ewwel paġna tal-attestazzjoni)

(Test fl-ilsna uffiċjali (f'wiehed mill-ilsna) tal-Istat Membru li johroġ l-attestazzjoni)

Timbru li jiddistingwi l-Istat Membru ⁽¹⁾
li johroġ l-attestazzjoni

L-isem tal-awtorità jew tal-korp kompetenti

ATTESTAZZJONI TAX-XUFIER Nru. ...

għat-trasport ta' merkanzija bit-triq għal kiri jew għall-qliegħ permezz tal-liċenzja tal-Komunità
(Regolament KE Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' ... [dwar regoli komuni għall-aċċess għas-suk internazzjonali tat-trasport tal-merkanzija bit-triq]) ⁽²⁾

Din l-attestazzjoni tiċċertifika li fuq il-bażi tad-dokumenti pprezentati minn:

⁽³⁾ .....

ix-xufier segwenti:

Isem u kunjom .....

Data u post tat-twelid ..... Nazzjonalità .....

Tip u numru tar-referenza tal-karta tal-identità .....

Data tal-ħruġ ..... Post tal-ħruġ .....

Numru tal-liċenzja tas-sewqan .....

Data tal-ħruġ ..... Post tal-ħruġ .....

Numru tas-sigurtà soċjali .....

huwa impjegat, bi qbil mal-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi u, kif xieraq, malftehim kollettiv, bi qbil mar-regoli applikabbli fl-Istat Membru segwenti, bil-kundizzjonijiet tax-xogħol u ttahriġ vokazzjonali ta' xufiera applikabbli f'dak l-Istat Membru sabiex jagħmel operazzjonijiet tat-trasport tat-triq f'dak l-Istat:

..... ⁽⁴⁾

Rimarki partikolari: .....

Din l-attestazzjonighandha tkun valida minn ..... sa .....

Mahruga fil- ....., nhar .....

..... ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Is-sinjali ta' distinzjoni tal-Istat Membru huma (B) il-Belġju, || (BG) il-Bulgarija, || (CZ) ir-Repubblika Ċeka, (DK) id-Danimarka, (D) il-Ġermanja, || (EST) l-Estonja, (IRL) l-Irlanda, (GR) il-Greċja, (E) Spanja, (F) Franza, (I) l-Italja, || (CY) Ċipru, (LV) il-Latvja, (LT) il-Litwanja, (L) il-Lussemburgu, || (H) l-Ungerija, (MT) Malta, (NL) l-Olanda, || (A) l-Awstrija, || (PL) il-Polonja, (P) il-Portugall, || (RO) ir-Rumanija, || (SLO) is-Slovenja, (SK) is-Slovakkja, || (FIN) il-Finlandja, (S) l-Iżvezja, (UK) ir-Renju Unit.

⁽²⁾ ĠUL ...

⁽³⁾ L-isem jew l-isem tan-negozju u l-indirizz shih tat-transportatur.

⁽⁴⁾ L-isem tal-Istat Membru tal-istabbiliment tat-transportatur.

⁽⁵⁾ Il-firma u t-timbru tal-awtorità jew tal-korp kompetenti tal-ħruġ.

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

(It-tieni paġna tal-attestazzjoni)

(Test fl-ilsna uffiċjali (f'wieħed mill-ilsna) tal-Istat Membru li jorġoġ l-attestazzjoni)

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

L-attestazzjoni hi maħruġa permezz tar-Regolament (KE) Nru .../2008 [dwar regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport tal-merkanzija bit-triq].

Tiċċertifika li x-xufier imsemmi hawnhekk hu impjegat, bi qbil mal-liġijiet, ir-regolament jew id-dispożizzjonijiet amministrattivi u, kif xieraq, ftehim kollettiv, bi qbil mar-regoli applikabbli fl-Istat Membru msemmi fl-attestazzjoni, dwar il-kundizzjonijiet tax-xogħol u jew tat-tahriġ vokazzjonali tax-xufiera applikabbli f'dak l-istess Stat Membru sabiex jagħmel l-operazzjonijiet tat-trasport bit-triq f'dak l-Istat.

L-attestazzjoni tax-xufier għandha tkun tappartieni għat-trasportatur, li jagħmilha għad-dispożizzjoni taxxufier imsemmi hemmhekk meta dak ix-xufier isaq vettura ikun impjegat fit-trasport bl-użu ta' liċenzja tal-Komunità maħruġa lil dak it-trasportatur. L-attestazzjoni tax-xufier mhix trasferibbli. L-attestazzjoni taxxufier tkun valida biss sakemm il-kundizzjonijiet li permezz tagħhom tkun inharġet għandhom ikunu sodisfatti u trid tkun mibgħuta lura immedjatament mit-trasportatur lejn l-awtoritajiet kompetenti jekk dawn il-kundizzjonijiet ma għadhomx aktar jintlaħqu.

Tista' tiġi rtirata mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li jkun ħarġiha, partikolarment meta d-detentur:

- ma jkunx ikkonforma mal-kundizzjonijiet kollha għall-użu tal-attestazzjoni;
- ikun issupplixxa informazzjoni mhix korretta fir-rigward tad-dettalji meħtieġa għall-ħruġ jew l-estensjoni tal-attestazzjoni;

Kopja ċċertifikata vera tal-attestazzjoni trid tinzamm mill-impriża tat-trasportatur,

Attestazzjoni oriġinali trid tinzamm fil-vettura u trid tiġi prodotta mix-xufier meta meħtieġa mill-uffiċjal awtorizzat tal-ispezzjoni.

(¹) "Vettura", f'isser vettura bil-mutur irregistrata fi Stat Membru jew għaqda ta' vetturi, li vettura bil-mutur minnhom ta' mill-anqas tkun irregistrata fi Stat Membru, użata esklussivament għat-trasport tal-merkanzija.

ANNEX III

TABELLA TA' KORRELAZZJONI

Regolament (KEE) Nru 881/92	Regolament (KEE) Nru 3118/93	Direttiva 2006/94/KE	Dan ir-Regolament
Artikolu 1(1)			Artikolu 1(1)
Artikolu 1(2)			Artikolu 1(2)
Artikolu 1(3)			Artikolu 1(3)
			Artikolu 1(4) ġdid
		Artikolu 1(1), 1(2), Anness I; Artikolu 2	Artikolu 1(5)
		Artikolu 2	Artikolu 1(6)
Artikolu 2			Artikolu 2 emendat
Artikolu 3(1)			Artikolu 3
Artikolu 3(2)			Artikolu 4(1) emendat
Artikolu 3(3)			Artikolu 5(1) emendat
Artikolu 4			-
Artikolu 5(1)			Artikolu 4(2) emendat
Artikolu 5(2)			Artikolu 4(3) emendat
Artikolu 5(3)			Artikolu 4(4) emendat
			Artikolu 4(5) ġdid
Artikolu 5(4), Anness I it-tieni paġna, is-7 parag, it-2ni u t-3et sen- tenza			Artikolu 4(6) emendat
Artikolu 5(5)			Artikolu 4(2)
Artikolu 6(1)			Artikolu 5(2) emendat
Artikolu 6(2)			Artikolu 5(2) emendat
Artikolu 6(3)			Artikolu 5(3) emendat
Artikolu 6(4)			Artikolu 5(4)
Artikolu 6(5)			Artikolu 5(5)
Artikolu 7			Artikolu 6
Artikolu 8(1)			Artikolu 7(1)
Artikolu 8(2)			Artikolu 7(2)
			Artikolu 8 ġdid
Artikolu 8(3)			Artikolu 13(1) emendat
Artikolu 8(4)			Artikolu 13(2)
Artikolu 9(1)			Artikolu 13(7) emendat
Artikolu 9(2)			Artikolu 13(7) emendat
	Artikolu 1(1)		Artikolu 9(1)
			Artikolu 9(2)
			Artikolu 9(3) ġdid
			Artikolu 9(4) ġdid

L-Erbgħa, 21 ta' Meju 2008

Regolament (KEE) Nru 881/92	Regolament (KEE) Nru 3118/93	Direttiva 2006/94/KE	Dan ir-Regolament
			Artikolu 9(5)
			Artikolu 9(6) ġdid
	Artikolu 1(2)		Artikolu 9(7)
	Artikolu 1(3)		Artikolu 9(8)
	Artikolu 1(4)		Artikolu 9(9)
			Artikolu 9(10) ġdid
	Artikolu 2		-
	Artikolu 3		-
	Artikolu 4		-
	Artikolu 5		-
	Artikolu 6(1)		Artikolu 10(1) emendat
	Artikolu 6(2)		-
	Artikolu 6(3)		Artikolu 10(2)
	Artikolu 6(4)		-
	Artikolu 7		-
Artikolu 10			Artikolu 18(1) emendat
Artikolu 11(1)			Artikolu 11 emendat
Artikolu 11(2)			Artikolu 14(1) emendat
Artikolu 11(3)			Artikolu 13(3) emendat
L-Artikolu 11a			-
			Artikolu 12 ġdid
	Artikolu 8(1)		Artikolu 11 emendat
	Artikolu 8(2)		Artikolu 14(2) emendat
	Artikolu 8(3)		Artikolu 14(2) emendat
	Artikolu 8(4) sub-incizi 1 u 3		-
			Artikolu 13(4) ġdid
	Artikolu 8(4) sub-inciz 2		Artikolu 13(5) emendat
	Artikolu 8(4) sub-incizi 4 u 5		Artikolu 13(6) emendat
	Artikolu 9		Artikolu 14(3) emendat
			Artikolu 15
			Artikolu 16
			Artikolu 17
Artikolu 12			Artikolu 19
Artikolu 13			-
Artikolu 14	Artikolu 10		-
	Artikolu 11		-
Artikolu 15	Artikolu 12		Artikolu 20
		Artikolu 3	-
		Artikolu 4	-

L-Erbgha, 21 ta' Mejju 2008

Regolament (KEE) Nru 881/92	Regolament (KEE) Nru 3118/93	Direttiva 2006/94/KE	Dan ir-Regolament
		Artikolu 5	-
		Anness II, III	-
Anness I			Anness I
Anness II			Artikolu 1(5)
Anness III			Anness II
	Anness I		-
	Anness II		-
	Anness III		-
	Anness IV		-

L-ghażla u l-awtorizzazzjoni ta' sistemi li jipprovdu servizzi mobbli permezz tas-satellita (MSS) ***I

P6_TA(2008)0219

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-proposta għal decizjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-ghażla u l-awtorizzazzjoni ta' sistemi li jipprovdu servizzi mobbli permezz tas-satellita (MSS) (COM(2007)0480 — C6-0257/2007 — 2007/0174(COD))

(2009/C 279 E/39)

(Proċedura ta' kodeċizzjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0480),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 95 tat-Trattat KE, skond liema artikoli l-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C6-0257/2007),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Ricerka u l-Energija u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni (A6-0077/2008),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

P6_TC1-COD(2007)0174

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-21 ta' Mejju 2008 bil-hsieb tal-adozzjoni tad-Deciżjoni Nru .../2008/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-ghażla u l-awtorizzazzjoni ta' sistemi li jipprovdu servizzi mobbli permezz tas-satellita (MSS)

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari jaqbel mal-att leġislattiv finali, d-Deciżjoni Nru 626/2008/KE.)

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

L-abbozz ta' baġit ta' emenda Nru 2/2008

P6_TA(2008)0225

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar l-abbozz ta' baġit ta' emenda Nru 2/2008 tal-Unjoni Ewropea ghas-sena finanzjarja 2008, Taqsima III — Kummissjoni (9190/2008 — C6-0192/2008 — 2008/2080(BUD))

(2009/C 279 E/40)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 272 tat-Trattat KE u l-Artikolu 177 tat-Trattat Euratom,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju li japplika għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej ⁽¹⁾, u b'mod partikulari l-Artikoli 37 u 38 tiegħu,
- wara li kkunsidra l-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea ghas-sena finanzjarja 2008, kif ġie adottat b'mod finali fl-13 ta' Diċembru 2007 ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra l-Ftehma Interistituzzjonali tas-17 ta' Mejju 2006 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina baġitarja u t-tmexxija finanzjarja soda ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra l-abbozz Preliminari tal-baġit ta' emenda Nru 2/2008 tal-Unjoni Ewropea ghas-sena finanzjarja 2008, ippreżentat mill-Kummissjoni fit-14 ta' Marzu 2008 (COM(2008)0150),
- wara li kkunsidra l-Abbozz ta' baġit ta' emenda Nru 2/2008, li l-Kunsill stabbilixxa fl-14 ta' Mejju 2008 (9190/2008 — C6-0192/2008),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 69 u l-Anness IV tar-Regoli ta' Procedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Baġits (A6-0188/2008),

A. Billi l-Abbozz tal-baġit ta' emenda Nru 2 għall-baġit ġenerali 2008 jkopri l-punti li ġejjin:

- L-inkluzjoni fil-baġit tal-2008 ta' approprjazzjonijiet għal impenji mhux uzati għall-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (ERDF), il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (EAFRD) u l-Fond Ewropew għas-Sajd (EFF), li jiġu minn dewmien fl-implimentazzjoni tal-ewwel sena tal-qafas finanzjarju multi-annwali 2007-2013. Dan jinvolti zieda fl-appropriazzjonijiet ta' impenji ta' 378 miljun EUR għas-sub intestatura 1b il-Koeżjoni għat-Tkabbir u l-Impjiegi, u ta' 393,6 miljun EUR għall-intestatura 2 — Il-Prevenzjoni u l-Immanigġjar ta' Riżorsi Naturali,
- Modifiki għall-organigramma tal-Aġenzija Ewropea tal-Medicini (EMA), wara l-holqien tal-Kumitat Pedjatriku,
- Modifiki għall-organigramma tal-Aġenzija tas-Sigurtà Marittima Ewropea (EMSA) biex tqis il-holqien ta' Centru tad-Dejta Ewropea għall-Identifikazzjoni Minn Distanza Kbira u l-Ittraċċar tal-Vapuri (LRIT),

B. Billi l-iskop tal-Abbozz tal-baġit ta' emenda Nru 2/2008 huwa li dawn l-aġġustamenti baġitarji jiddaħhlu b'mod formali fil-baġit tal-2008,

⁽¹⁾ ĠU L 248, 16.9.2002, p. 1. Regolament kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 1525/2007. (ĠU L 343, 27.12.2007, p. 9).

⁽²⁾ ĠU L 71, 14.3.2008.

⁽³⁾ ĠU C 139, 14.6.2006, p. 1. Ftehma kif emendata bid-Deciżjoni 2008/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 6, 10.1.2008, p. 7).

1. Jinnota l-Abbozz Preliminari tal-baġit ta' emenda Nru 2/2008;
2. Japprova bla emendi l-Abbozz ta' baġit li jemenda Nru 2/2008;
3. Ifakkar li alloka parti mill-infiq amministrattiv marbut mal-fondi strutturali u l-iżvilupp rurali friżerva fil-baġit tal-2008 sabiex titthaffef l-approvazzjoni tal-programmi operattivi;
4. Jinnota li skond ir-regoli li jirregolaw il-programmi operattivi territorjali, dawn għandhom ikunu indirizzati mill-Kummissjoni matul perjodu ta' sitt xhur;
5. Jinnota li n-nuqqas ta' implimentazzjoni fl-2007 fl-intestaturi 1b u 2 ammonta għal 3 525 miljun EUR, li minnhom 1 491 miljun EUR ġew mgħoddija għas-sena 2008, 2 034 miljun EUR għandhom ikunu ttrasferiti taht punt 48 tal-Ftehim Inter-Istituzzjonali għas-snin ta' wara;
6. Jinnota b'sodisfazzjoni li l-programmi operattivi kollha tal-Fond Soċjali Ewropew ġew approvati;
7. Jinnota li xi programmi operattivi tal-ERDF ma ġewx indirizzati mill-Kummissjoni;
8. Huwa mħasseb dwar id-dewmien fl-approvazzjoni ta' programmi operattivi tal-iżvilupp rurali, wahda mill-prijoritajiet politiċi tal-Parlament;
9. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex iressaq din ir-Riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ (tfassil mill-ġdid) ***I

P6_TA(2008)0227

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Meju 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ (tfassil mill-ġdid) (COM(2007)0443 — C6-0243/2007 — 2007/0163(COD))

(2009/C 279 E/41)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0443),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u 150, skond liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0243/2007),
  - wara li kkunsidra l-Ftehim Interistituzzjonali tat-28 ta' Novembru 2001 għal użu iktar strutturat tat-teknika tat-tfassil mill-ġdid tal-atti ġuridiċi ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-ittra tal-24 ta' Jannar 2008 mill-Kumitat għall-Affarijiet Legali indirizzata lill-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali f'konformità mal-Artikolu 80atar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 80a u 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li ikkunsidra r-rapport ta' Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali (A6-0131/2008),
- A. billi, fl-opinjoni tal-Grupp ta' Hidma Konsultattiv tas-servizzi legali tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni, il-proposta kkonċernata ma tinkludi ebda tibdil sustanzjali hlief dawk identifikati bhala tali fil-proposta u billi, f'dak li jikkonċerna d-dispożizzjonijiet mhux mibdula tat-testi eżistenti, il-proposta tillimita ruhha għal kodifikazzjoni pura u sempliċi ta' dawn, mingħajr tibdil sustanzjali,

⁽¹⁾ ĠU C 77, 28.3.2002, p. 1.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata hawn taht u kif adattata għar-rakkomandazzjonijiet tal-Grupp ta' Hidma Konsultattiv tas-Servizzi Legali tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni;
2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

P6_TC1-COD(2007)0163**Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-22 ta' Mejju 2008 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi l-Fondazzjoni għat-Tahriġ (riformulat)**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 150 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni **||**,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura kif imsemmija fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1360/90 tas-7 ta' Mejju 1990 li jstabbilixxi Fondazzjoni Ewropea għat-Tahriġ ⁽⁴⁾ ġie emendat sostanzjalment kemm-il darba. Peress li għandhom isiru aktar emendi, għandu jiġi mfassal mill-ġdid fl-interess taċ-ċarezza.
- (2) Il-Kunsill Ewropew li ltaqa' fi Strasburgu fit-8 u d-9 ta' Diċembru 1989 talab lill-Kunsill sabiex jadotta, fil-bidu tal-1990, id-deċiżjonijiet neċessarji għall-istabbiliment ta' Fondazzjoni Ewropea għat-Tahriġ għall-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant, billi jaġixxi fuq proposta mill-Kummissjoni. Għal dan il-għan fis-7 ta' Mejju 1990 il-Kunsill adotta r-Regolament (KEE) Nru 1360/90 li jstabbilixxi l-Fondazzjoni msemmija.
- (3) Skond deċiżjoni mehuda permezz ta' ftehim komuni bejn ir-rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri f'laqgħa fil-livell tal-Kaprijiet tal-Istati u tal-Gvernijiet fi Brussell fid-29 ta' Ottubru 1993 ⁽⁵⁾, il-Fondazzjoni għandha tkun ibbażata f'Turin, l-Italja.
- (4) Fit-18 ta' Diċembru 1989 il-Kunsill adotta r-Regolament (KEE) Nru 3906/89 ⁽⁶⁾ dwar għajnuna ekonomika lir-Repubblika tal-Ungerija u lir-Repubblika tal-Poplu Pollakk li *ipprova* għal għajnuna f'oqsma li jinkludu t-tahriġ sabiex jissahhah il-proċess ta' riforma ekonomika u soċjali fl-Ungerija u l-Polonja.
- (5) Il-Kunsill sussegwentement estenda din l-għajnuna lil pajjiżi oħra fl-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant **||**.
- (6) Fis-27 ta' Lulju 1994, il-Kunsill adotta r-Regolament (KE) Nru 2063/94 ⁽⁷⁾ li emenda r-Regolament (KEE) Nru 1360/90 bil-hsieb li jinkludi fl-attivitajiet tal-Fondazzjoni Ewropea għat-Tahriġ, l-Istati li jirriveju għajnuna skond **||**il-Programm TACIS. **||**

⁽¹⁾ ĠU C ....

⁽²⁾ ĠU C ....

⁽³⁾ *Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008.*

⁽⁴⁾ ĠU L 131, 23.5.1990, p. 1. Ir-Regolament kif emendat l-aħhar **||**bir-Regolament **||** (KE) Nru 1648/2003 **||** (ĠU L 245, 29.9.2003, p. 22).

⁽⁵⁾ ĠU C 323, 30.11.1993, p. 1.

⁽⁶⁾ ĠU L 375, 23. 12. 1989, p. 11.

⁽⁷⁾ ĠU L 216, 20.8.1994, p. 9.

Il-Ħamis, 22 ta' Mejju 2008

- (7) Fis-17 ta' Lulju 1998, il-Kunsill adotta r-Regolament (KE) Nru 1572/98 ⁽¹⁾ li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 1360/90 bil-ħsieb li jinkludi fl-attivitajiet tal-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ, il-pajjiżi u t-territorji Mediterranji li mhux membri iżda li huma benefiċjarji tal-miżuri finanzjarji u tekniċi li jakkumpanjaw ir-riforma tal-istrutturi ekonomiċi u soċjali tagħhom skond *il-Programm MEDA* ||.
- (8) Fil-5 ta' Diċembru 2000, il-Kunsill adotta r-Regolament (KE) Nru 2666/2000 ⁽²⁾ dwar l-assistenza għall-Albanija, il-Bosnja u Herzegovina, il-Kroazja, ir-Repubblika Federali tal-Jugoslavja u l-Ex-Repubblika Jugoslava tal-Macedonja, li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 1360/90 bil-ħsieb li jinkludi fl-attivitajiet tal-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ, *l-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent* koperti mir-Regolament (KE) Nru 2666/2000.
- (9) Il-programmi ta' għajjnuna esterna marbuta mal-pajjiżi koperti mill-attivitajiet tal-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ għandhom jiġu sostitwiti mill-istrumenti l-godda tal-politika tar-relazzjonijiet esterni, primarjament l-istrument stabbilit mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1085/2006 *tas-17 ta' Lulju 2006* li jstabbilixxi Strument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA) ⁽³⁾ u l-istrument stabbilit mir-Regolament (KE) Nru 1638/2006 *tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 2006* li jstabbilixxi dispożizzjonijiet ġenerali għat-twaqqif ta' Strument ta' Viċinat u Shubija ⁽⁴⁾.
- (10) Permezz tal-appoġġ tal-iżvilupp tal-**kapital** uman fil-kuntest tal-politika tar-relazzjonijiet esterni, l-UE tagħti kontribut għall-iżvilupp f'dawn l-Istati billi ttiprovdi l-ħiliet meħtieġa għat-tkattir tal-produktività u l-impjiegi u tappoġġja l-koeżjoni soċjali billi tippromwovi l-partecipazzjoni ċivika.
- (11) Fil-kuntest tal-isforzi ta' dawn l-Istati sabiex jirrifirmaw l-istrutturi ekonomiċi u soċjali tagħhom, l-iżvilupp tal-**kapital** uman huwa essenzjali għall-kisba ta' stabbiltà u prosperità fit-tul u b'mod partikolari għall-kisba ta' ekwilibriju soċjoekonomiku.
- (12) Il-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ tista' tagħti kontribuzzjoni importanti fil-kuntest tal-politiki tar-relazzjoni esterni tal-UE, lejn żvilupp aħjar tal-**kapital** uman, partikolarment l-edukazzjoni u t-taħriġ minn perspettiva ta' tagħlim matul il-hajja.
- (13) Għall-kontribuzzjoni tagħha, il-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ ikollha bżonn tirrikorri għall-esperjenza li akkwistat fl-Unjoni Ewropea fir-rigward tal-edukazzjoni u t-taħriġ minn perspettiva tat-tagħlim tul il-hajja u għall-istituzzjonijiet tagħha involuti f'din l-attività.
- (14) Fil-Komunità u f'pajjiżi terzi, inklużi l-pajjiżi koperti mill-attivitajiet tal-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ, jeżistu faċilitajiet reġjonali u/jew nazzjonali, pubbliċi u/jew privati li jistgħu jintalbu jikkollaboraw fl-ghoti effettivi ta' għajjnuna fil-qasam tal-iżvilupp tal-**kapital** uman, partikolarment l-edukazzjoni u t-taħriġ minn perspettiva tat-tagħlim tul il-hajja.
- (15) L-istat u l-istruttura tal-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ għandha tiffacilita rispons flessibbli għar-rekwiżiti speċifiċi u varjati tal-pajjiżi individwali li għandhom ikunu assistiti, u jippermettulha li taqdi l-funzjonijiet tagħha f'kooperazzjoni mill-qrib mal-entitajiet nazzjonali u internazzjonali eżistenti.
- (16) Il-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ għandu jkollha personalità legali, u fl-istess waqt iżżomm fil-kompożizzjoni tagħha relazzjoni mill-qrib mal-Kummissjoni u tirrispetta r-responsabbiltajiet politiċi u operattivi ġenerali tal-Komunità u tal-istituzzjonijiet tagħha.
- (17) Il-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ għandu jkollha rabtiet mill-qrib maċ-Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Taħriġ Vokazzjonali, mal-Iskema ta' Mobilità Transewropea għall-Istudji Universitarji (Tempus) u kwalunkwe skema oħra istitwita mill-Kunsill sabiex ttiprovdi għajjnuna fil-qasam tat-taħriġ lill-pajjiżi koperti mill-attivitajiet tagħha.

⁽¹⁾ ĠU L 206, 23.7.1998, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 306, 7.12.2000, p. 1. *Regolament kif emendat l-aħħar bir-Regolament (KE) Nru 2112/2005 (ĠU L 344, 27.12.2005, p. 23).*

⁽³⁾ ĠU L 210, 31.7.2006, p. 82.

⁽⁴⁾ ĠU L 310, 9.11.2006, p. 1.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- (18) Il-Fondazzjoni Ewropea ghat-Tahriġ ghandha tkun miftuħa għall-partecipazzjoni ta' pajjiżi li ma humiex membri tal-Komunità u li jhaddnu l-impenn tal-Komunità u tal-Istati Membri għall-ġhotti ta' għajjnuna lill-pajjiżi koperti mill-attivitjiet tal-Fondazzjoni Ewropea ghat-Tahriġ fil-qasam tal-iżvilupp tal-**kapital** uman, partikolarment l-edukazzjoni u t-tahriġ minn perspettiva tat-tagħlim tul il-hajja, taht arrangamenti li ghandhom isiru fi ftehim bejn il-Komunità u dawn l-istess pajjiżi.
- (19) Il-Kummissjoni, **il-Parlament Ewropew** u l-Istati Membri **kollha** ghandhom jiġu rrapprezentati f'Bord tat-Tmexxija sabiex **jissorverljaw** effettivament il-funzjonijiet tal-Fondazzjoni. ■
- (20) Sabiex tkun iggarantita l-awtonomija u l-indipendenza shiha tal-Fondazzjoni, din ghandha tinghata baġit awtonomu li d-dhul tiegħu jiġi **primarjament** minn kontribuzzjoni tal-Komunità. Il-proċedura Komunitarja tal-baġit ghandha tkun applikabbli safejn ghandhom x'jaqsmu l-kontribuzzjoni Komunitarja u kull sussidju iehor li ghandu jithallas mill-baġit generali tal-Unjoni Ewropea. Il-verifika tal-kontijiet ghandha ssir mill-Qorti tal-Awdituri.
- (21) Il-Fondazzjoni hija entità mwaqqfa mill-Komunitajiet skond is-sens tal-Artikolu 185(1) tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 dwar ir-Regolament *Finanzjarju* applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej ⁽¹⁾ (minn hawn 'il quddiem ir-Regolament Finanzjarju) u ghandha tadotta r-regoli finanzjarji tagħha skond dan.
- (22) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE, Euratom) Nru 2343/2002 tad-19 ta' Novembru 2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju strutturali għall-entitajiet imsemmijin fl-Artikolu 185 tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej ⁽²⁾ ghandu japplika għall-Fondazzjoni.
- (23) Għall-ġlieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni u attivitajiet illegali oħra, id-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 1073/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Mejju 1999 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) ⁽³⁾ ghandu japplika mingħajr restrizzjoni għall-Fondazzjoni.
- (24) Ir-Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2001 dwar l-aċċess pubbliku għad-dokumenti tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni ⁽⁴⁾ ghandhom japplikaw għall-Fondazzjoni.
- (25) Ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni tal-individwu fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-movement liberu ta' dik id-data ⁽⁵⁾ ghandu japplika għall-ipproċessar tad-data mill-Fondazzjoni.
- (26) Peress li l-ghan ta' dan ir-Regolament, *b'mod partikolari assistenza lil pajjiżi terzi fil-qasam ta'* l-iżvilupp tal-**kapital** uman, ■ ma jistgħax jintlahaq *b'mod sodisfacenti* mill-Istati Membri u għalhekk jista' jinkiseb aħjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri skond il-prinċipju tas-sussidjarjetà, kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilt f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkiseb dan il-ghan.
- (27) Dan ir-Regolament **jirrispetta** d-drittijiet fundamentali ■ rikonoxxuti ■ mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, **partikolarment** l-Artikolu 43 **tiegħu**,

⁽¹⁾ ĠU L 248, 16.9.2002, p. 1. *Regolament kif emendat l-aħħar mir-Regolament (KE) Nru 1525/2007 (ĠU L 343, 27.12.2007, p. 9).*

⁽²⁾ ĠU L 357, 31.12.2002, p. 72.

⁽³⁾ ĠU L 136, 31.5.1999, p. 1.

⁽⁴⁾ ĠU L 145, 31.5.2001, p. 43.

⁽⁵⁾ ĠU L 8, 12.1.2001, p. 1.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Suġġett u ambitu

Dan ir-Regolament *b'dan* jistabbilixxi l-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ (minn issa 'l quddiem imsejha l-“Fondazzjoni”), li l-għan tagħha għandu jkun li tikkontribwixxi, fil-kuntest tal-politika tar-relazzjonijiet esterni tal-UE, biex ittejjeb l-iżvilupp tal-kapital uman ■ fil-pajjiżi li ġejjin:

- a) il-pajjiżi eliġibbli għall-appoġġ skond ■ ir-Regolament ■ (KE) Nru 1085/2006 u atti ġuridici relatati sussegwenti;
- b) il-pajjiżi eliġibbli għall-appoġġ skond ir-Regolament ■ (KE) Nru 1638/2006 u atti ġuridici relatati sussegwenti;
- c) pajjiżi oħra ddeżinjati bid-deċiżjoni tal-Bord tat-Tmexxija ***fuq proposta mill-Kummissjoni appoġġjata minn żewġ terzi tal-membri tiegħu u wara li tingħata l-opinjoni tal-Kummissjoni, u li huma koperti minn strument Komunitarju jew ftehim internazzjonali li jinkludi komponent ta' żvilupp tal-kapital uman***, u safejn jippermettu r-riżorsi disponibbli.

Il-pajjiżi taht a), b) u c) minn hawn 'il quddiem intitolati “l-pajjiżi msiehba”.

Għall-fini ta' dan ir-Regolament, “l-iżvilupp tal-kapital uman” għandu jkun definit bħala hidma, li tikkontribwixxi għall-iżvilupp tul il-hajja tal-hiliet u l-kompetenzi ta' kull individwu permezz tat-titjib fis-sistemi professjonali tal-edukazzjoni u t-taħriġ.

Sabiex tikseb l-oġettiv tagħha, il-Fondazzjoni tista' tipprovdi assistenza lill-pajjiżi msiehba għal:

- *l-iffaċiltar tal-adattament għat-tibdil industrijali, partikolarment permezz tat-taħriġ professjonali u t-taħriġ professjonali mill-ġdid;*
- *it-titjib fit-taħriġ professjonali inizjali u kontinwu sabiex jiġu ffaċilitati l-integrazzjoni u r-ri-integrazzjoni professjonali fis-suq tax-xogħol;*
- *l-iffaċiltar tal-aċċess għal taħriġ professjonali u l-inkoraġġiment tal-mobbiltà ta' dawk li jharrġu u dawk li jitharrġu u partikolarment taż-żgħażaġh;*
- *l-istimular ta' kooperazzjoni dwar it-taħriġ bejn stabbilimenti edukattivi u ditti kummerċjali;*
- *l-iżvilupp ta' skambji ta' informazzjoni u esperjenza dwar kwistjonijiet komuni għas-sistemi tattaħriġ tal-Istati Membri;*
- *iż-żieda fl-adattabilità tal-haddiema, partikolarment permezz ta' aktar parteċipazzjoni fl-edukazzjoni u t-taħriġ f'perspettiva tat-tagħlim tul il-hajja;*
- *it-tfassil, l-introduzzjoni u l-implimentazzjoni ta' riformi fis-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ, sabiex jiġu żviluppati l-impjegabilità u r-rilevanza għas-suq tax-xogħol.*

Artikolu 2

Funzjonijiet

Bil-għan li jinkisbu l-għanijiet imniżżla fl-Artikolu 1, il-Fondazzjoni, fil-limiti tal-poteri mogħtija lill-Bord tat-Tmexxija u filwaqt li ssegwi l-linji ta' gwida ġenerali stabbiliti flivell ta' Komunità, għandu jkollha l-funzjonijiet li ġejjin:

- a) li tagħti tagħrif, analiżi tal-politika u pariri dwar kwistjonijiet ta' żvilupp tal-**kapital** uman ■ fil-pajjiżi msiehba;
- b) ***li tippromovi tagħrif u analiżi ta' hiliet meħtieġa fis-swieq nazzjonali u lokali tax-xogħol;***

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

- (c) li tappoġġja l-partijiet interessati rilevanti fil-pajjiżi msiehba biex jibnu l-kapaċità fl-iżvilupp tal-**kapital** uman;
- (d) tiffaċilita l-iskambju tal-informazzjoni u l-esperjenza fost id-donaturi involuti fir-riforma tal-iżvilupp tal-**kapital** uman fil-pajjiżi msiehba;
- (e) tappoġġja t-twassil tal-ghajnuna Komunitarja lil pajjiżi msiehba fil-qasam tal-iżvilupp tal-**kapital** uman;
- (f) ixxerred l-informazzjoni u thegġeġ in-netwerking u l-iskambji ta' esperjenza u prassi tajba bejn l-Unjoni Ewropea u l-pajjiżi msiehba u fost il-pajjiżi msiehba dwar kwistjonijiet tal-iżvilupp tal-**kapital** uman;
- (g) fuq talba tal-Kummissjoni, tikkontribwixxi lejn l-analizi tal-effettività globali tal-ghajnuna f'ghamla ta' tahrig lill-pajjiżi msiehba;
- (h) tagħmel *xogħlijiet* oħra skond kif ikun miftiehem bejn il-Bord tat-Tmexxija u l-Kummissjoni, fi ħdan il-qafas ġenerali ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 3

Dispożizzjonijiet ġenerali

1. Il-Fondazzjoni għandu jkollha personalità legali. Hija għandha tgawdi f'kull wiehed mill-Istati Membri l-kapaċità legali l-aktar estensiva li tista' tinghata lill-persuni legali taht il-liġijiet tagħhom; tista', b'mod partikolari, takkwista jew tiddisponi minn proprjetà mobbli u immobbli u tista' tkun parti fi proċedimenti legali. Hija ma għandhiex taħdem għall-profit.
2. Il-Fondazzjoni għandu jkollha s-sede tagħha f'Turin, l-Italja.
3. Il-Fondazzjoni għandha tikkooopera mal-korpi l-oħra rilevanti tal-Komunità bl-appoġġ tal-Kummissjoni. Il-Fondazzjoni għandha tikkooopera, b'mod partikolari, maċ-Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp tat-Tahrig Vokazzjonali (Cedefop) fil-qafas ta' programm ta' hidma annwali kongunt anness mal-programm ta' hidma annwali ta' kull aġenzija bil-ghan li tkun promossa s-sinerġija u **l-kumplimentarjetà** bejn l-attivitajiet taż-żewġ aġenziji.
4. **Rappreżentanti tal-imsiehba soċjali fil-livell Ewropew li huma diġà attivi fil-hidma tal-istituzzjonijiet Komunitarji, u organizzazzjonijiet internazzjonali attivi fil-qasam tat-tahrig, jistgħu, fejn xieraq, jigu mistiedna jipparteċipaw fil-hidma tal-Fondazzjoni.**
5. Il-Fondazzjoni għandha tkun soġġetta għall-kontroll amministrattiv tal-Ombudsman Ewropew, skond il-kondizzjonijiet *stabbiliti* fl-Artikolu 195 tat-*Trattat*.
6. Il-Fondazzjoni tista' tistabbilixxi ftehimiet ta' kooperazzjoni ma' entitajiet rilevanti oħra attivi fil-qasam tal-iżvilupp tal-**kapital** uman fl-UE u fil-kamp internazzjonali. Il-Bord ta' Tmexxija għandu jadotta dawn il-ftehimiet fuq il-bażi tal-abbozz ipprezentat mid-Direttur wara li l-Kummissjoni tkun tat l-opinjoni tagħha. L-arranġamenti ta' hidma li jkun hemm filhom għandhom ikunu konformi mal-liġi Komunitarja.

Artikolu 4

Trasparenza

1. Il-Fondazzjoni għandha taġixxi b'livell għoli ta' trasparenza u tikkonforma mad-dispożizzjonijiet fil-paragrafi 2 sa 4.
2. Il-Fondazzjoni għandha tippubblikafi **żmien sitt xhur mill-istabbiliment tal-Bord tat-Tmexxija tagħha**:
  - a) ir-Regoli ta' Proċedura tagħha u dawk tal-Bord tat-Tmexxija;
  - b) ir-rapport annwali tal-attività.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

Artikolu 8

Regoli tal-votazzjoni u d-dmirijiet tal-President

1. Ir-rappreżentanti tal-Istati Membri fuq il-Bord ta' Tmexxija għandhom ikollhom vot wiehed kull wiehed. **Ir-rappreżentanti tal-Kummissjoni għandhom ikollhom vot wiehed bejniethom.**

█

Id-Deciżjonijiet tal-Bord tat-Tmexxija għandhom ikollhom maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri tal-bord **intitolati li jivvutaw**, barra fil-kazijiet imsemmija fil-**paragrafi 2 u 3**.

2. Il-Bord tat-Tmexxija għandu jstabilixxi, b'deciżjoni unanima tal-membri tiegħu **intitolati li jivvutaw**, ir-regoli li jirregolaw il-lingwi tal-Fondazzjoni, jiehu kont tal-bżonn li jiġi żgurat l-aċċess, u l-partecipazzjoni, mill-partijiet kollha interessati fix-xogħol tal-Fondazzjoni.

3. Il-President għandu jlaqqa' l-Bord tat-Tmexxija mill-inqas **darba** fis-sena. **Jistgħu jissejġu aktar laqgħat** fuq talba ta' maġġoranza ta' **sempliċi** tal-membri tal-Bord **intitolati li jivvutaw**.

Il-President għandu jkun responsabbli sabiex jinforma lill-bord b'attivitajiet oħra tal-Komunità rilevanti għax-xogħol tagħhom u bl-aspettattivi tal-Kummissjoni li jikkonċernaw l-attivitajiet tal-Fondazzjoni fis-sena li tkun ġejja.

Artikolu 9

Poteri tal-Bord tat-Tmexxija

Il-Bord tat-Tmexxija għandu jkollu l-funzjonijiet u l-poteri li ġejjin:

- (a) Jahtar u, fejn ikun mehtieġ, ikeċċi lid-Direttur tal-Fondazzjoni skond █ l-Artikolu 10.5;
- b) jeżercita awtorità dixxiplinarja fuq id-Direttur;
- c) jadotta l-programm ta' hidma annwali tal-Fondazzjoni fuq il-bażi ta' abbozz ipprezentat mid-Direttur tal-Fondazzjoni wara li l-Kummissjoni tkun tat l-opinjoni tagħha, skond █ l-Artikolu 12;
- d) ifassal stima annwali ta' nefqa u dhul għall-Fondazzjoni u jgħaddiha lill-Kummissjoni;
- e) jadotta l-baġit definittiv tal-Fondazzjoni u pjan ta' stabbiliment wara t-tlestija tal-proċedura annwali tal-baġit, skond █ l-Artikolu 16;
- f) jadotta r-rapport annwali tal-attivitajiet tal-Fondazzjoni, skond il-proċedura stipulata fl-Artikolu 13 u jibagħtu lill-istituzzjonijiet u lill-Istati Membri;
- g) jadotta r-Regoli ta' Proċedura fuq il-bażi ta' abbozz ipprezentat mid-Direttur wara li l-Kummissjoni tkun tat l-opinjoni tagħha;
- h) jadotta r-regoli finanzjarji tal-Fondazzjoni fuq il-bażi ta' abbozz ipprezentat mid-Direttur tal-Fondazzjoni wara li l-Kummissjoni tkun tat l-opinjoni tagħha, skond █ l-Artikolu 19;
- i) jadotta l-proċeduri għall-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1049/2001, skond █ l-Artikolu 4 ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 10

Direttur

1. Id-Direttur tal-Fondazzjoni għandu jkun mahtur mill-Bord tat-Tmexxija **għal perjodu ta' hames snin fuq** il-bażi ta' lista ta' **mill-inqas tliet** kandidati **mressqa** mill-Kummissjoni, **għal perjodu ta' hames snin**. Qabel ma jinhatar, il-kandidat magħżul mill-Bord tat-Tmexxija **għandu** jiġi mistieden jagħmel dikjarazzjoni quddiem il-kumitat(i) kompetenti tal-Parlament Ewropew u jwieġeb mistoqsijiet li jagħmlulu l-membri tiegħu/tagħhom.

Il-Hamis, 22 ta' Meju 2008

Matul id-9 xhur wara t-tmiem ta' dan il-perjodu, il-Kummissjoni għandha tagħmel evalwazzjoni, **abbazi ta' evalwazzjoni preċedenti minn esperti esterni, li** għandha tevalwa b'mod partikolari:

- il-prestazzjoni tad-Direttur;
- id-dmirijiet u l-htigijiet tal-Fondazzjoni fis-snin li jkunu ġejjin.

Il-Bord tat-Tmexxija, filwaqt li jaġixxi fuq proposta tal-Kummissjoni, u filwaqt li jiehu kont tar-rapport ta' evalwazzjoni u f'dawk il-kazijiet biss fejn ikun iġġustifikat mid-dmirijiet u r-rekwiziti tal-Fondazzjoni, jista' jestendi l-mandat tad-Direttur darba għal mhux iktar minn tliet snin.

Il-Bord tat-Tmexxija għandu jinforma lill-Parlament Ewropew dwar l-intenzjoni tiegħu li jestendi l-mandat tad-Direttur. Fi żmien xahar qabel l-estensjoni tal-mandat tiegħu/tagħha, id-Direttur jista' tista' jiġi/tiġi mistieden/mistiedna jagħmel/tagħmel dikjarazzjoni quddiem il-komitati(i) kompetenti tal-Parlament Ewropew u jwieġeb/twieġeb mistoqsijiet li jagħmlulu/jagħmluha l-membri tiegħu/tagħhom.

Jekk il-mandat tiegħu/tagħha ma jiġix estiż, id-Direttur għandu/għandha jibqa'/tibqa' fil-kariga sal-hatra tas-suċċessur tiegħu/tagħha.

2. Id-Direttur għandu/għandha jinhatar/tinhatar abbażi tal-mertu, il-hiliet amministrattivi u maniġerjali u l-għarfien espert u l-esperjenza tiegħu/tagħha fil-qasam tax-xogħol tal-Fondazzjoni.

3. Id-Direttur għandu/għandha jkun/tkun ir-rappreżentant legali tal-Fondazzjoni.

4. Id-Direttur għandu jkollu l-funzjonijiet u s-setgħat li ġejjin:

- a) ihejji, abbażi tal-linji ta' gwida ġenerali stabbiliti mill-Kummissjoni, il-programm ta' hidma annwali, l-abbozz tal-istima għall-infiq u d-dhul tal-Fondazzjoni, ir-Regoli ta' Proċedura tagħha u dawk tal-Bord tat-Tmexxija, ir-regoli finanzjarji tagħha u l-hidma tal-Bord tat-Tmexxija, u kwalunkwe grupp ta' hidma ad hoc maħluq mill-Bord tat-Tmexxija;
- b) jiehu sehem, mingħajr id-dritt għall-vot, fil-laqgħat tal-Bord tat-Tmexxija;
- c) jimplimenta d-deċiżjonijiet tal-Bord tat-Tmexxija;
- d) jimplimenta l-programm ta' hidma annwali tal-Fondazzjoni u jirreagiixxi għar-rikjesti ta' għajjnuna mill-Kummissjoni;
- e) iwettaq id-dmirijiet ta' uffiċjal tal-awtorizzazzjoni, skond l-Artikoli 33 sa 42 tar- **Regolament** (KE, Euratom) Nru 2343/2002;
- f) jimplimenta l-baġit tal-Fondazzjoni;
- g) jistabbilixxi sistema effettiva ta' monitoraġġ biex ikunu jistgħu jsiru l-evalwazzjonijiet regolari msemmija fl-Artikolu 24 u, fuq din il-bażi, ihejji abbozz ta' rapport annwali dwar l-attivitajiet tal-Fondazzjoni;
- h) jippreżenta r-rapport annwali lill-Parlament Ewropew;
- i) jiehu hsieb il-kwistjonijiet kollha marbuta mal-persunal, u partikolarment, jeżerċita s-setgħat ipprovduti fl-Artikolu 21;
- j) jiddefinixxi l-istruttura organizzattiva tal-Fondazzjoni u jippreżentaha lill-Bord tat-Tmexxija għall-approvazzjoni;
- k) jirrappreżenta l-Fondazzjoni quddiem il-Parlament Ewropew u l-Kunsill skond **l-Artikolu 18**.

5. Id-Direttur għandu jkun responsabbli għall-azzjonijiet tiegħu/tagħha quddiem il-Bord tat-Tmexxija, li jista' jnehhi lid-Direttur mill-kariga tiegħu qabel ma jkun skadielu l-mandat fuq proposta mill-Kummissjoni.

Artikolu 11

L-Interess pubbliku u d-dipendenza

Il-membri tal-Bord tat-Tmexxija u d-Direttur għandhom jaġixxu fl-interess tal-pubbliku u indipendentement minn kwalunkwe influwenza esterna. Għal dan il-għan, għandhom jagħmlu dikjarazzjoni bil-miktub tal-impenn tagħhom u dikjarazzjoni bil-miktub tal-interessi tagħhom kull sena.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

Artikolu 12

Programm ta' hidma annwali

1. Il-programm ta' hidma annwali għandu jkun konformi mas-suġġett, l-ambitu u l-funzjonijiet tal-Fondazzjoni kif imsemmija fl-Artikoli 1 u 2.
2. Il-programm ta' hidma annwali għandu jiġi abbozzat fi hdan il-qafas ta' **programm ta' hidma pluriennali** ta' erba' snin f'kooperazzjoni mas-servizzi tal-Kummissjoni u bil-kunsiderazzjoni ta' kemm il-prijoritajiet tar-relazzjonijiet esterni għall-pajjiżi u r-reġjuni kkonċernati **kif ukoll fuq il-bażi ta' esperjenza akkwistata fl-educazzjoni u t-taħriġ fi hdan il-Komunità.**
3. Il-proġetti u attivitajiet fil-programm ta' xogħol annwali għandhom ikunu akkompanjati b' kull stima tan-nefqa meħtieġa u b'allokazzjonijiet ta' impjegati u riżorsi mill-estimi finanzjarji.
4. Id-Direttur għandu jipprezenta l-abbozz tal-programm ta' hidma lill-Bord tat-Tmexxija wara li l-Kummissjoni tkun tat l-opinjoni tagħha dwaru.
5. *Il-Bord tat-Tmexxija għandu jadotta l-abbozz tal-programm ta' hidma annwali għas-sena ta' wara sa mhux aktar tard mit-30 ta' Novembru.* L-adozzjoni finali tal-programm ta' hidma għandha ssir fil-bidu ta' kull sena.
6. Fejn meħtieġ, il-programm jista' jiġi adattat matul is-sena billi tiġi użata l-istess proċedura sabiex tiġi żgurata effettività akbar tal-politika tal-Komunità.

Artikolu 13

Rapport ta' Attività Annwali

1. Id-Direttur għandu jirrapporta lill-Bord tat-Tmexxija dwar il-qadi tad-dmirijiet tiegħu/tagħha fl-għamla ta' rapport annwali dwar l-attivitajiet.
2. Ir-rapport għandu jkun fih informazzjoni finanzjarja u manigerjali li tindika r-riżultati tal-operazzjonijiet b'referenza **għall-programm ta' hidma annwali ughall-** għanijiet stabbiliti, ir-riskji assoċjati ma' **dawk** l-operazzjonijiet, l-użu li sar mir-riżorsi pprovduti u l-mod kif ħadmet is-sistema interna tal-kontroll.
3. Il-Bord tat-Tmexxija għandu jabożza analiżi u evalwazzjoni tar-rapport annwali tal-attivitajiet tas-sena finanzjarja preċedenti.
4. Il-Bord tat-Tmexxija għandu jadotta r-rapport annwali tal-attivitajiet tad-Direttur u jgħaddih flimkien mal-analiżi u l-evalwazzjoni tiegħu lill-**entitajiet kompetenti tal-**Parlament Ewropew, tal-Kunsill, tal-Kummissjoni, *tal-Qorti tal-Awdituri u tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew* mhux iktar tard mill-15 ta' Ġunju. Ir-rapport għandu jintbagħat ukoll lill-Istati Membri u, għall-informazzjoni, lill-pajjiżi msieħba.
5. **Id-Direttur tal-Fondazzjoni għandu jipprezenta lill-Fondazzjoni rapport annwali lill-kumitati rilevanti tal-Parlament Ewropew u l-korpi preparatorji tal-Kunsill.**

Artikolu 14

Rabtiet ma' azzjonijiet oħra tal-Komunità

Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Bord ta' Tmexxija għandha tiżgura konsistenza u komplimentarjetà bejn ix-xogħol tal-Fondazzjoni u azzjonijiet oħra fuq livell tal-Komunità, sew ġewwa l-Komunità kif ukoll f'assistenza lill-pajjiżi msieħba.

Artikolu 15

Baġit

1. Għandha tiġi mhejjija stima tad-dhul u l-infiq kollu tal-Fondazzjoni għal kull sena finanzjarja u għandha tiġi murija fil-baġit tal-Fondazzjoni, li għandu jinkludi pjan ta' stabbiliment, u kull sena finanzjarja għandha tikkorrispondi mas-sena kalendarja.
2. Id-dhul u nfiq muri fil-baġit tal-Fondazzjoni għandu jkun fil-bilanċ.
3. Id-dhul tal-Fondazzjoni għandu jinkludi, minghajr preġudizzju għal tipi oħra ta' dhul, sussidju mill-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej, pagamenti magħmula bhala remunerazzjoni għal servizzi mwettqa kif ukoll finanzjament minn sorsi oħra.
4. Il-baġit għandu jinkludi wkoll dettalji ta' fondi li jkunu tpoġġew għad-dispożizzjoni mill-pajjiżi msiehba nfushom għal proġetti li jgawdu minn assistenza finanzjarja mill-Fondazzjoni.

Artikolu 16

Il-Proċedura baġitarja

1. Kull sena *l-Bord* tat-Tmexxija, abbażi tal-abbozz imhejji mid-Direttur, għandu jipproduċi stima tal-introjtu u tal-ispejjeż tal-Fondazzjoni għas-sena finanzjarja li jkun imiss. *Din l-istima*, li għandha tinkludi abbozz ta' pjan ta' stabbiliment, għandha tkun mghoddija mill-Bord tat-Tmexxija lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu.
2. Il-Kummissjoni għandha teżamina l-istima, filwaqt li tqis il-limiti proposti tal-ammont globali disponibbli għall-azzjonijiet esterni, u għandha ddahhal fl-abbozz preliminari tal-baġit ġenerali || r-rizorsi li tqis meħtieġa għall-pjan ta' stabbiliment u l-ammont tas-sussidju li għandu jiġi ddebitat lill-baġit ġenerali ||.
3. *L-istima għandha tintbagħat* mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (minn hawn 'il quddiem imsejha "*l-awtorità tal-baġit*") flimkien mal-abbozz preliminari tal-baġit ġenerali ||.
4. *L-awtorità tal-baġit* għandha tawtorizza l-appropriazzjonijiet għas-sussidju lill-Fondazzjoni.

L-awtorità tal-baġit għandha tadotta l-pjan ta' stabbiliment tal-Fondazzjoni.

5. Il-baġit u l-pjan tal-istabbiliment għandu jkun *adottat* mill-Bord tat-Tmexxija. Għandhom isiru definitivi wara l-adozzjoni finali tal-baġit ġenerali. Jekk ikun meħtieġ, il-baġit u l-pjan ta' stabbiliment għandhom ikunu aġġustati skond il-htieġa.
6. Il-Bord tat-Tmexxija għandu, mill-aktar fis possibli, jinnotifika lill-awtorità tal-baġit bl-intenzjonijiet tiegħu sabiex jimplementa kwalunkwe proġett li jista' jkollu implikazzjonijiet finanzjarji sinifikanti għall-fondi tal-baġit tiegħu, partikolarment kwalunkwe proġett *relat*at mal-proprjetà *bhall-kiri* jew *ix-xiri* ta' bini. Għandu jinforma b'dan lill-Kummissjoni.

Fejn fergħa tal-awtorità tal-baġit tkun innotifikat bl-intenzjoni tagħha illi tagħti opinjoni, *hija* għandha tgħaddi l-opinjoni tagħha lill-Bord tat-Tmexxija fi żmien perjodu ta' sitt ġimgħat mid-data tan-notifika tal-proġett.

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

Artikolu 17

Implimentazzjoni u kontroll tal-baġit

1. *Mhux aktar tard mill-1 ta' Marzu* wara kull sena finanzjarja, l-uffiċjal tal-kontijiet tal-Fondazzjoni għandu jikkomunika l-kontijiet *provizorji* lill-uffiċjal tal-kontijiet tal-Kummissjoni flimkien ma' rapport dwar l-amministrazzjoni *tal-baġit u tal-finanzi* għal dik is-sena finanzjarja. *L-uffiċjal* tal-kontijiet tal-Kummissjoni għandu jikkonsolida l-kontijiet *provizorji tal-istituzzjonijiet* u l-korpi diċentralizzati skond l-Artikolu 128 tar-Regolament Finanzjarju.
2. *Mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu* ta' kull sena finanzjarja, l-uffiċjal tal-kontijiet tal-Kummissjoni għandu jibgħat il-kontijiet *provizorji* tal-Fondazzjoni lill-Qorti tal-Awdituri, flimkien ma' rapport dwar l-amministrazzjoni *tal-baġit u tal-finanzi* għal dik is-sena finanzjarja. Ir-rapport dwar l-amministrazzjoni *tal-baġit u tal-finanzi* għal dik is-sena finanzjarja għandhom jintbagħtu wkoll lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
3. Id-Direttur għandu jimplementa l-baġit tal-Fondazzjoni.
4. Malli jirċievi l-osservazzjonijiet tal-Qorti tal-Awdituri dwar il-kontijiet *provizorji* tal-Fondazzjoni, skond l-Artikolu 129 tar-Regolament Finanzjarju, id-Direttur għandu jhejji l-kontijiet finali tal-Fondazzjoni li jaqgħu taht *ir-responsabbiltà* tiegħu /tagħha u jgħaddihom lill-Bord *tat-Tmexxija* għall-opinjoni tiegħu.
5. Il-Bord *tat-Tmexxija* għandu jgħaddi opinjoni dwar il-kontijiet finali tal-Fondazzjoni.
6. Id-Direttur għandu, *sa mhux aktar tard mill-1 ta' Lulju* wara kull sena finanzjarja, jgħaddi dawn il-kontijiet finali lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-Qorti tal-Awdituri, flimkien mal-opinjoni tal-Bord *tat-Tmexxija*.
7. Il-kontijiet finali għandhom ikunu ppubblikati.
8. Id-Direttur tal-Fondazzjoni għandu jibgħat lill-Qorti tal-Awdituri risposta għall-osservazzjonijiet tagħha *sa mhux aktar tard mit-30 ta' Settembru*. Għandu /ha wkoll jibgħat /tibgħat dik ir-risposta lill-Bord *tat-Tmexxija*.
9. Id-Direttur għandu jagħti lill-Parlament Ewropew, fuq it-talba ta' dan tal-aħhar, kwalunkwe informazzjoni meħtieġa għall-applikazzjoni bla xkiel tal-proċedura ta' *kwittanza* għas-sena finanzjarja kkonċernata, kif stabbilit fl-Artikolu 146(3) tar-Regolament Finanzjarju.
10. Il-Parlament Ewropew, fuq rakkomandazzjoni mill-Kunsill *filwaqt li jaġixxi b'maġġoranza kwalifikata*, għandu, qabel it-30 ta' April tas-sena N + 2, jagħti l-approvazzjoni lid-Direttur skond l-implimentazzjoni tal-baġit għas-sena N.
11. Id-Direttur għandu jieħu l-passi kollha xierqa li jkunu rikjesti, jekk ikun il-każ, mill-osservazzjonijiet li jakkumpanjaw id-deċizzjoni *ta' kwittanza*.

Artikolu 18

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill

Mingħajr preġudizzju għall-kontrolli msemmija hawn fuq u, partikolarment il-proċeduri baġitarji u *ta' kwittanza*, il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill *jista' jitlob* fi kwalunkwe waqt għal seduta ta' smiġħ mad-Direttur dwar kwalunkwe sugġett marbut mal-attivitajiet tal-Fondazzjoni.

Artikolu 19

Regoli Finanzjarji

1. Ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-Fondazzjoni għandhom ikunu *adottati* mill-Bord *tat-Tmexxija* wara li l-Kummissjoni tkun giet ikkonsultata. Ma jistgħux jitbiegħdu mir-Regolament || (KE, Euratom) Nru 2343/2002 || sakemm dan ma jkunx rikjest speċifikament għall-operat tal-Fondazzjoni u mhux qabel jin-għata l-kunsens mill-Kummissjoni.

2. Skond l-Artikolu 133(1) tar-Regolament Finanzjarju, il-Fondazzjoni għandha tapplika r-regoli tagħha tal-kontabilità adottati mill-uffiċjal tal-kontabilità tal-Kummissjoni sabiex il-kontijiet tagħha jkunu *jistgħu jiġu* kkonsolidati ma' dawk tal-Kummissjoni.

3. Ir-Regolament (KE) Nru 1073/1999 għandu jgħodd għal-Fondazzjoni fl-intier tiegħu.

4. Il-Fondazzjoni *għandhatirrispetta l-Ftehim* Interistituzzjonali tal-25 ta' Mejju 1999 **bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej fir-rigward ta' investigazzjonijiet interni mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (l-OLAF)** ⁽¹⁾. Il-Bord tat-Tmexxija għandu jadotta l-miżuri necessarji biex jgħin lill-OLAF iwettaq **tali** investigazzjonijiet interni.

Artikolu 20

Privileġġi u immunitajiet

Il-Protokoll dwar il-privileġġi u l-immunitajiet tal-Komunitajiet Ewropej għandu jgħodd għall-Fondazzjoni.

Artikolu 21

Regoli tal-persunal

Il-persunal tal-Fondazzjoni għandu jkun irregolat mir-regoli u r-regolamenti applikabbli għall-uffiċjali u impjegati oħra tal-Komunitajiet Ewropej.

Il-Fondazzjoni għandha teżercita fuq il-persunal tagħha l-poteri devoluti lill-awtorità responsabbli mill-hatriet.

Il-Bord tat-Tmexxija għandu, bi ftehim mal-Kummissjoni, jadotta r-regoli ta' implimentazzjoni xierqa skond l-arrangamenti pprovduti fl-Artikolu 110 tar-Regolamenti tal-Persunal tal-Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej u l-Artikolu 127 tal-Kondizzjonijiet tal-Impjegati ta' Haddiema Oħra tal-Komunitajiet Ewropej.

Il-Bord tat-Tmexxija jista' jadotta dispożizzjonijiet oħra biex esperti nazzjonali minn Stati Membri jew pajjiżi msiehba jkunu jistgħu jiġu impjegati billi jiġu ssekondati mal-Fondazzjoni.

Artikolu 22

Responsabbiltà

1. *Ir-responsabbiltà kuntrattwali* tal-Fondazzjoni għandha tiġi rregolata mil-liġi applikabbli għall-kuntratt imsemmi.

2. Fil-każ ta' *responsabbiltà mhux kuntrattwali*, il-Fondazzjoni għandha, skond il-prinċipji generali komuni għal-liġijiet tal-Istati Membri, tagħmel tajjeb għal kwalunkwe dannu kkawżat mill-Fondazzjoni jew mill-impjegati tagħha fil-qadi ta' dmirijiethom.

Il-Qorti tal-Ġustizzja għandu jkollha ġurisdizzjoni fi kwistjonijiet li jkollhom x'jaqsmu ma' kumpens għal kwalunkwe dannu ta' dan it-tip.

3. *Ir-responsabbiltà personali* tal-impjegati lejn il-Fondazzjoni għandha tkun irregolata *mid-dispożizzjonijiet* rilevanti li japplikaw għall-persunal tal-Fondazzjoni.

Artikolu 23

Parteċipazzjoni ta' pajjiżi terzi

1. Il-Fondazzjoni għandha tkun miftuħa għall-parteċipazzjoni ta' pajjiżi li mhumiex membri tal-Komunità Ewropea u li jhaddnu l-impenn tal-Komunità u l-Istati Membri għall-ġħoti ta' għajnuna fil-qasam **tal-iżvilupp tal-kapitaluman** fil-pajjiżi msiehba msemmija fl-Artikolu 1, skond arrangamenti li għandhom isiru bi ftehim bejn il-Komunità u dawn l-istess pajjiżi, skond il-proċedura mnizzla fl-Artikolu 300 tat-Trattat.

⁽¹⁾ *ĠU L 136, 31.5.1999, p. 15.*

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

Il-ftehim għandu, *inter alia*, jispeċifika n-natura u l-firxa *tar-regoli dettaljati* tal-partecipazzjoni ta' dawn il-pajjiżi fix-xogħol tal-Fondazzjoni inklużi *d-dispożizzjonijiet* dwar kontribuzzjonijiet finanzjarji u persunal. Dawn il-ftehimiet ma jistgħux jipprovdu li pajjiżi terzi jiġu rrapprezentati fuq il-Bord tat-Tmexxija *bid-drittijiet* għall-vot jew ikun fihom dispożizzjonijiet li ma jkunux konformi mar-regoli tal-Persunal stipulati fl-Artikolu 21 hawn fuq.

2. Il-partecipazzjoni ta' dawn il-pajjiżi f'kumitati ta' xogħol *ad hoc* tista' tkun deċiża bhala mehtieġa mill-Bord tat-Tmexxija minghajr il-htieġa ta' ftehim.

Artikolu 24

Evalwazzjoni

1. Skond l-Artikolu 25(4) **tar-Regolament (KE, Euratom) Nru 2343/2002**, il-Fondazzjoni għandha twettaq evalwazzjonijiet *ex ante* u *ex post* regolarment tal-attivitatijiet tagħha fejn dawn *ikunu jehtieġu* nefqa sinifikanti. Il-Bord tat-Tmexxija għandu jiġi nnotifikat bir-riżultati ta' dawn l-evalwazzjonijiet.

2. Il-Kummissjoni għandha, f'konsultazzjoni mal-Bord tat-Tmexxija, twettaq evalwazzjoni tal-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, *tar-riżultati* miksuba mill-Fondazzjoni u *tal-metodi* ta' hidma tagħha f'konformità mal-għanijiet, il-mandat u l-funzjonijiet definiti hawnhekk kull erba' snin. L-evalwazzjoni għandha titwettaq **minn** esperti esterni. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta r-riżultati tal-evalwazzjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew.

3. Il-Fondazzjoni għandha tiegħu l-passi kollha xierqa biex tirrimedja kwalunkwe problema li tista' toħroġ waqt il-proċess tal-evalwazzjoni.

Artikolu 25

Revizjoni

Wara l-evalwazzjoni, il-Kummissjoni għandha tippreżenta, fejn ikun mehtieġ, proposta għar-revizjoni *tad-dispożizzjonijiet* ta' dan ir-Regolament. Jekk il-Kummissjoni thoss li l-eżistenza tal-Fondazzjoni ma għadhiex iġġustifikata fir-rigward tal-għanijiet assenjati lilha, tista' tipproponi li dan ir-Regolament jiġi revokat.

Artikolu 26

Revoka

Ir-Regolamenti || (KEE) Nru 1360/90, (KE) Nru 2063/94, (KE) Nru 1572/98, (KE) Nru 1648/2003 u l-Artikolu 16 tar-Regolament || (KE) Nru 2666/2000, kif *elenkati* fl-Anness I, huma revokati.

Ir-referenzi għar-Regolamenti revokati għandhom jinftiehem bhala referenzi għal dan ir-Regolament u għandhom jinqraw skond it-tabella ta' korrelazzjoni li tinsab fl-Anness II.

Artikolu 27

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-għoxrin jum ta' wara dak tal-publikazzjoni tiegħu fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

Għall-Kunsill

Il-President

ANNEX I

IR-REGOLAMENT REVOKAT U L-EMENDI SUĊĊESSIVI

Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1360/90 tas-7 ta' Mejju 1990

(ĠU L 131, 23.5.1990, p. 1)

Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2063/94 tas-27 ta' Lulju 1994

(ĠU L 216, 20.8.1994, p. 9)

Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1572/98 tas-17 ta' Lulju 1998

(ĠU L 206, 23.7.1998, p. 1)

L-Artikolu 16 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2666/2000 tal-5 ta' Diċembru 2000

(ĠU L 306, 7.12.2000, p. 1)

Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1648/2003 tat-18 ta' Ġunju 2003

(ĠU L 245, 29.9.2003, p. 22)

ANNEX II

TABELLA TA' KORRELAZZJONI

Ir-Regolament (KEE) Nru 1360/90	Dan ir-Regolament
Artikolu 1, il-kelmiet tal-bidu	Artikolu 1, il-kelmiet tal-bidu
Artikolu 1, <i>l-aħħar tal-kelmiet tal-bidu</i>	–
Artikolu 1, l-ewwel sar- raba' inciż	–
Artikolu 1, <i>it-tieni sentenza</i>	–
–	Artikolu 1, <i>l-aħħar tal-kelmiet tal-bidu</i>
–	Artikolu 1 a) sa c)
–	Artikolu 1, <i>it-tieni sentenza</i>
Artikolu 2	–
Artikolu 3, il-kelmiet tal-bidu	Artikolu 2 <i>il-kelmiet tal-bidu</i>
Artikolu 3 a) sa g)	–
–	Artikolu 2 a) sa f)
Artikolu 3 h)	Artikolu 2 g)
Artikolu 4(1)	Artikolu 3(1)
–	Artikolu 3(2)
Artikolu 4(3), <i>l-ewwel sentenza</i>	Artikolu 3(3), <i>l-ewwel sentenza</i>
–	Artikolu 3(3) <i>it-tieni sentenza</i>
Artikolu 4(2)	–
–	Artikolu 3(4) u (5)
–	Artikolu 4 (1) sa (3)
Artikolu 4a(1)	Artikolu 4(4), <i>l-ewwel subparagrafu</i>
Artikolu 4a(2)	Artikolu 4(4), <i>t-tieni subparagrafu</i>
–	Artikolu 5
Artikolu 4a(3)	Artikolu 6
Artikolu 5(1)	Artikolu 7(1)
Artikolu 5(2)	Artikolu 7(2), <i>l-ewwel u t-tieni sub-paragrafi</i>
–	Artikolu 7(2), <i>it-tielet u r-raba' sub-paragrafi</i>
Artikolu 5(3)	Artikolu 7(3)
Artikolu 5(4), <i>l-ewwel sub-paragrafu</i>	Artikolu 7(4) <i>l-ewwel sentenza</i>

Il-Hamis, 22 ta' Mejju 2008

Ir-Regolament (KEE) Nru 1360/90	Dan ir-Regolament
–	Artikolu 7(4), it-tieni sentenza
Artikolu 5(4) it-tieni subparagrafu	Artikolu 7(5)
Artikolu 5(4), it-tielet u r-raba' sub-paragrafi	Artikolu 8(1), l-ewwel sub-paragrafu
–	Artikolu 8(1) it-tieni subparagrafu
Artikolu 5(4), l-aħħar sub-paragrafu	Artikolu 8(1), l-aħħar sub-paragrafu
Artikolu 5(5) u (6)	Artikolu 8(2) u (3)
Artikolu 5(7) sa (10)	–
–	Artikolu 9
Artikolu 6	–
Artikolu 7(1), il-kliem tal-bidu	Artikolu 10(1) il-kliem tal-bidu
Artikolu 7(1), it-tieni sentenza u t-tieni sub-paragrafu	–
–	Artikolu 10(1), it-tieni sentenza u t-tieni sar-raba' sub-paragrafi
–	Artikolu 10(2)
Artikolu 7(2)	Artikolu 10(5) l-ewwel sentenza
Artikolu 7(3)	Artikolu 10(3)
–	Artikolu 10(4), il-punti a) sa k)
–	Artikolu 11
–	Artikolu 12
–	Artikolu 13
Artikolu 8 (parzjalment)	Artikolu 14
Artikolu 9	Artikolu 15
Artikolu 10(1)	Artikolu 16(1)
–	Artikolu 16(2)
Artikolu 10(2)	Artikolu 16(3)
Artikolu 10(3)	–
Artikolu 10(4) sa (6)	Artikolu 16(4) sa (6)
Artikolu 11(1)	Artikolu 17(3)
Artikolu 11(2) u (3)	Artikolu 17(1) u (2)
Artikolu 11(4) sa (10)	Artikolu 17(4) sa (10)
–	Artikolu 17(11)
–	Artikolu 18
Artikolu 12	Artikolu 19(1)
–	Artikolu 19(2) sa (4)
Artikolu 13	Artikolu 20
Artikolu 14	Artikolu 21, l-ewwel u t-tieni <i>sentenzi</i> u l-kliem <i>tal-bidu tat-tielet sentenza</i>
–	Artikolu 21, <i>il-kliem fl-aħħar tat-tieletsentenza u l-aħħar sentenza</i>
Artikolu 15	Artikolu 22
Artikolu 16(1)	Artikolu 23(1) l-ewwel subparagrafu u l-ewwel sentenza tat-tieni subparagrafu
–	Artikolu 23(1), l-aħħar sentenza tat-tieni subparagrafu
Artikolu 16(2)	Artikolu 23(2)
–	Artikolu 24(1)
Artikolu 17 (<i>parzjalment</i>)	Artikolu 24(2)
–	Artikolu 24(3)
Artikolu 18	–
–	Artikolu 25
–	Artikolu 26
Artikolu 19	Artikolu 27
–	Anness